

Käesolev sõnaregister on mõeldud otsitava vanasõna leidmiseks eesti vanasõnade akadeemilisest väljaandest. Kuna aga nimetatud publikatsioonis ja Fr. R. Kreutzwaldi nim. Kirjandusmuuseumis asuva eesti vanasõnade koondkartoteegi tüübinumbrid kattuvad, siis sobib alljärgnev sõnaregister ühtlasi ka orienteerumisvahendiks koondkartoteegis. Samal ajal annab register kuigi mitte täieliku, siiski üsna ulatusliku ülevaate eesti vanasõnade sõnavarast.

Sõnaregistris on alfabeetiliselt järjestuses esitatud kõik vanasõnatekstide algupoolses osas esinevad täistähenduslikud sõnad (lõpu poolt on märksõnu valitud hõredamalt). Märksõnad on käändsõnade puhul ainsuse nimetavas, pöördõnade puhul *ma*-tegevusnimes. Kesksõnad on arvesse võetud *ma*-tegevusnime all, tegija- ja teonimi on eraldi. Vormid *kevad*, *sügisel*, *hommikul*, *õhtul* on vastavate nimisõnade all.

Sobiva teksti hõlpsamaks leidmiseks on märksõnad varustatud täienditega, mis on võimaluse korral kirjakeelestatud, kuid jäetud samasse grammatilisse vormi, mis neil on vanasõnatekstis. Iga tüübinumber esineb mingi märksõnaartikli piires ainult üks kord (eri täiendite all printsiibis sama tüübinumbrit ei korrata).

Vanasõnana funktsioneeriv mitmeosaline tekst *Aganas on leiva jätku, humalad on õlle jätku, vesi pitka piima jätku, tuhk on tubaka jätku* (EV 146) on näiteks käesolevast sõnaregistrist leitav 9 erineva märksõna alt: **agan**: leiva jätk; **jätk**: agan leiva; **leib**: agan — jätk; **humal**: õlle jätk; **õlu**: humal — jätk; **vesi**: piima jätk; **piim**: vesi — jätk; **tuhk**: tubaka jätk; **tubakas**: tuhk — jätk. Nii palju väljakirjutusi registri jaoks on tehtud sellepärast, et fraasi üksikosad võivad esineda ka üksikult vanasõnadena. Pealegi võib osade järjekord muutuda. Seega ei saa piirduda üksnes tiitelteksti algusosa registreerimisega, vaid peab ära tooma võimalikult palju selle vanasõna mitmesugustes redaktsioonides ette tulevaid sõnu.

Alati pole nii palju väljakirjutusi tarvis teha, kuna vanasõnatekst ise on ka tavaliselt palju lühem. Näiteks vanasõna *Käsi peseb kätt* (EV 4992) on leitav kõigepealt kahe märksõna (**käsi** ja **pesema**) alt: **käsi**: peseb kätt ja **pesema**: käsi — kätt. Ent osa redaktsioone on mitmeosalised, mis toovad juurde ka uut leksikat. Needki on registris leitavad: **mõlemad**: saavad puhtaks ja **nägu**: kaks kätt.

Üldiselt on vanasõnatekstide alguse leksika registreeritud tihedamalt kui lõpu oma sellel kaalutlusel, et vanasõnatüübi määramisel alustatakse märksõnade otsimist ikka fraasi algusest. Ent kui vanasõnateksti osad kalduvad kohti vahetama, tuleb mõlemate osade leksikat võrdselt registreerida (nagu esimese näite puhul).

Märksõnadeks on põhimõtteliselt valitud kõiki täistähenduslikke sõnu, võimaluse korral on eelistatud käändsõnu. Näiteks kaheosaline vanasõna *Kalamees toidab kassi, kütt ei toida kedagi* (EV 3080) on registris leitav järgmiste märksõnade alt: **kalamees**: toidab kassi; **kass**: kalamees toidab; **toitma**: kalamees — kütt; **kütt**: ei toida; **püssimees**: puistas püksi.

Kui palju on tehtud märksõnastiku jaoks väljakirjutusi, sõltub oluliselt vanasõnateksti pikkusest ja sõnavarast, viimase varieerumisest redaktsiooniti. Kui varieerumist on olulises leksikas vähe, on vajadus väljakirjutuste tegemiseks märksõnastiku jaoks väiksem. Vähevarieeruv vanasõna *Aeg annab arutust* (EV 58) on hästi leitav kahe märksõna alt: **aeg**: annab arutust; **arutus**: aeg annab. Variandirikas (u. 85 autentset varianti), ent suhteliselt stabiilse leksikaga vanasõna *Kes huntide hulgas on, peab nendega uluma* (EV 1654) on registrist leitav nelja märksõna alt: **hunt**: hulgas peab uluma; **hulgas**: hunt; **ulguma**: huntidega; **susi**: seltsis — laulu laulma. **Susi** on siin märksõnaks valitud lõunaeeestiliste redaktsioonide pärast, kus see tüüpiliselt esineb (**hundi** asemel). Mõttekriipsu kasutatakse täiendite puhul selle koha märkimiseks, kuhu asetub mõeldavas tekstis märksõna ise.

Käesolev register esitab üksnes eesti vanasõnade akadeemilises väljaandes ära trükitud tekstide sõnavara. Seetõttu võib ette tulla tüübi määramisel raskusi mõne uue tekstivariandi puhul, kui viimane sisaldab oma leksikaalses koosseisus uusi sõnu (sünonüüme vms.), eriti väljendi alguses, millest tüübi määramist tavaliselt alustatakse. Sellisel juhul tasub kontrollida tähenduselt lähedasi või sünonüümseid märksõnu (*koer — peni, hunt — susi, vend — veli, häda — mure — õnnetus, koer — kass* jne.). Paljudel juhtudel on registris mõeldavatele sünonüümidele juba viidatudki, näit.: aasta (vt. ka **voos**); naine (vt. ka **naisterahvas**); **Nuut** (vt. ka **nuudipäev**) jne.

Homonüüme on püütud üldjuhul eraldada, vajadusel sõnu seletades, näit.:

juht 1 (= juhataja):

juht 2 (= vankri osa):

järg, järj:

järg, järje:

kaal, -i vt. **kaalikas**

kaal, -u:

Seletatud on haruldasemaid, eriti murdelisi sõnu, näit.:

aat (= pühade eelpäev):

ahvates (= peibutus, sõök):

alus (= laev, sõiduk):

ark (= aruline):

hall (= toores, haljas; vt. ka **haljas**):

katk 1 (= öökull):

kidev (= kidur):

koornits (= puhas kamber):

laaditaja (= korraldaja, sobitaja):

maged (= linnased):

sisask 1 (= lind, vt. ka **ööbik**):

sisask 2 (= sisalik):

Käesoleva registri koostasid L. Briedis, A. Hussar, A. Krikmann, E. Rivis, I. Sarv ja R. Saukas.

Aadam: leib käes 5670 rikkad — sugulased 9709 saadik rumalaid rohkem 2 sugulased 1

aadriraud: ei aita 3630

aamen: kaks korda 14741

aamurusku (= hommikupuna, koit): hüva rusku 1247

aas: rihitu 3259

aasta (vt. ka **voos**): aed seisab 34 aeg — vend 61 aiateiba otsa 8077 armastus ei päri 373 aru ei tule 399 ei tunne aastat 3 elavad velled 4 ette kutsutakse 10 ette mõtle 9295 hea 6391 igal — keyade 9 ilma lehmata 2347 ja laps 5 juhtub mõnda 6 jäta — palk 8 kaks korda 2975—6 kolm korda 4277 konnadel kaks sõda 4304 kuiv 4465 kuiv — märg 4458 leiba ühe päevaga 9246 leivata 2347 mehe vanemaks 14281 oodata 12 ori 8087 ori aiavitsakski 8091 parandad 9287 põld üheksa 9164 põua 9233 pööripäev 7 raske 6768 talutütar lugenud 11537 targem teine — elab 11630 ula joosta 1837 vanemaks — targemaks 2111 vennaksed 11 üks — sööb 15056

aastaag: aiavitsuski 8091 vaene 4915

aastaarv: ajalehest 225

aastak vt. **aasta**

aastane: leivakott 4676

aastapalk: ori saab 8095

aat (= pühade eelpäev): jõul — paras 2720

abi: abielurahvas teineteisele 26 aeg annab 57 aevastab 143 agan aganale 148 aiast 13 35 arsti hanna all 4544 hiirest — hiirepojast 14 häda ajal 1731 4392 hädale 1721 hädas 1756 1778 häda vastu 1759 jumala 392 jumal annab 2643 jumalast 16 kahesta kanasta 3150 kannatus 3179 kui arstitakse 15 kuidas arm 360 kuidas arst 11984 kui pole surmatõbi 20 kõige lähem 1787 kannust ja kivist 17 laisal 4619 liha kartuli 5812 otsib 1774 saab või ei 19 tahetakse anda 18 teisele 215 tuul 12251 võorast — verest 14362 vähe väista 8931

abielluma: õpetaja sead söödetud 5024 üheksa kotti soola 7323

abielu: hädaelu 376 jumalast — inimestest 23 kaklemine 24 lahkuda 8162 lammas 8523 laps — side 5526 lapsed — palk 5485 lastel 1522 päitsed pähe 21 rangid kaela 22 sõna sünnib 5592 sündimata 11429 toob ahelad 25 õnnetult 8978 ära kiida kolmandal päeval 7308

abielupaar: jumala tahtmata 13799

abielurahvas: teineteisele abiks 26

abikaasa (vt. ka **kaasa**): ametimehele 277 kosuda 6484

abilaps: ahju peal 476

abiline: kaks inimest 2968

abima (= ahnitsema, ahmima): ilma kokku 2004

abimees: ammuuile 12191 hooletus õnnetuse 1504 häda otsib 1774 kakuleib 3031 tuul 12251

abinõu: otstarve pühendab 8156

Abja: tera vald 3267

ader: ahtakene 10179 aiale 5441 8079 12583 anna aega 103 ei aita hea 28 hiire pärast 1246 jüripäev annab 2794 käe — külge 4981 käsi — otsas 4970 kündma 31 künnipäev vaku 5172 läbi rikaks 29 mulda 14166 mullaseks 6405 naljal mitu 7363 oma vagu 6411 põllule 3635 põlluväge 14773 rukkid — alla 4568 salakivi salvab 10114 seemnekünni ajal 10253 sirbi järel 10508 sisse paneb 30 taga käib 6208 teise — künnad 11849 tule toast 27 varas — ei jäta 13712 üks 14961 15081 üks mõistab kõita 15063

adralusikas: vitsaks 9959

adramaa: enam kui pool 7403 8807

adraraud: haljas — roostes 799 jälg muljal 6200 kassiraud 15059

advokaat: all õnnetu 14702 määrimist 391 tint 32

aed: abi 13 35 ahju 175 ajaks ori 100 asi — otsas 416 ei aja — maha 7439 enne tegema 45 haigused ei käi 759 haigus — küljes 11886 hang maarjapäeval 6241 hargneb 4336 hunt karjas 4189 hunt — taga 1661 3746 hunt üle 1648 iga üle — karata 1903 kiisliga üle 3705 koeral ronida 4077 koer haugub 341 kolm aastat 34 kõrdiga 5022 küla

kõhutäis 5041 madal 5770 madalast
6256 mees üle 10954 nalja pärast 7685
noorelkuul 33 olgu — nii suur 41 paha
pangi 4642 parem 42 seal aia taga 39
seal auku 38 seest võtta 40 siga käib
10377 siis alles tehakse 43 taga hange
12113 taha 698 teise häda 14375 tuge-
deta 12086 tugi toetab 12088 tuulest
aetud 5772 töö — taga 5672 uss —
alla 12963 varane vasikas 13704 va-
res — otsas 4310 viskama — taha 4408
ühksast — üle 4960 ühe naeri pärast
13726 üle — kargamisest 44 üle kolme
13015 üle — ronid 37 üle — saad 3714
üle — vaadata 36

aednik: kevade varane 3663 südame rõõm-
saks 8537

aeg: aasta vend 61 aiateibast 105 aitab
arstida 51 aitab parandada 53 aitab
unustada 54 albi targemaks 88 anna —
arvata 102 anna — atra seada 103 an-
nab abi 57 annab arutusi 58 annab
katsuda 120 armule 402 arutab 121 asi
nõuab 898 asi tarvitab 418 asjad arutab
69 asjad lõpetab 70 asjad parandab 71
asjad ümber 85 asjal oma 420 asja saa
107 asja seletab 122 asja vaja 414 asja
valge ette 84 asju viivitab 2656 ei jook-
se 104 ei ole vana 109 ei pööra tagasi
62 ei tunne jumalat 94 elada — surra
49 enne pole 111 ette kipu 131 haavad
parandab 72 haigus ei küsi 757 halve-
maks — kallimaks 110 hange 6243 hava
poole 86 hauda minna 13433 head nõu
59 head õpetust 90 heal 1052 heal —
kõnele 1009 heal — sõpru 1010 hea
mees minema 97 hommikune kuldne
1457 härjal — orjal 50 iga töö nõuab
12434 igav 1914 ihu ajab 1944 jahutab
tuska 63 jumala 114 jumalal — pere-
mehel leiba 2539 jumal pöörab 2593
jõudneb 92 jääb — maha 13008 kadu-
nud 2879 kallil — süüa 2650 kallim kui
kuld 79 kallis — kasin 78 kaob 64 66
kehval keeta 55 kellel on 115 kevadel
kehvad 3637 kibedamaks 76 kikas enne
3767 konna mättale 52 koolitab 67 kor-
ja õigel 4392 kuiv 4459 kuivatab märja
maa 68 kurel koolda 4584 kõht teab
4795 kõik ajab oma 119 kõik ei nuta
ühe 2286 kõik muudab 6976 kõik —
mööda 117 kõik omal 118 11785 kõrtsis
kulub 4871 küpsetab asju 73 küsib
tööd-tegu 112 laadalt osta 48 laisal
alati 5313 laisal odav 5321 laisal pole
5314 laisal voodis 5341 lolli targaks 91
lõpetab leinapäevi 74 läheb 56 89 läheb

omamoodi 93 meest ei oota 108 mi'a
rohkem 9787 mullas haigutada 6874
moot täis 7051 müüa kui osta 126 nobe-
dad jalad 101 olnud — läinud 99 oma
7873 omad asjad 113 omal — öö 125
ori aeda 100 paarimise 8167 paran-
dab paised 82 paranda õigel 8395 pa-
randuse poole 2547 pea — kalliks 127
peremehel — sandil 8644 pikk — kulu-
tab 8812 pikk — vaagub 8793 pikk või
lühikene 9310 pole ilmaki 60 pole jä-
nes 106 putru puhkuda 11405 püha —
kallis 9366 raha 80 raha eest 46 rikkaks
minna 9635 rikkal 9722 rüa tegemise
9959 saadud — peetud 925 sambla haua-
le 65 see arust 124 seisma panna 47
surn ei päri 10750 suve — piima 10999
suvivilja külvata 4513 suurelise nina
muljutud 128 sõber viidab 11035 sööb
kõik 6221 söögi — paja 11222 sündida
— surra 83 tark — kaasa 11636 tuleb
95—6 12128—30 tulevane — tundmata
12136 tööd teha — magada — kõnelda
98 tüdruku häbi 1839 tühi — teeb ar-
vajaks 7709 uni ajab 12897 uued 12983
vanaduse poole 77 vana — vaene 13374
vanemaks 75 varem 13687 vargus omal
13841 viidab — saab 116 võidab vaenu
87 võta eest 129 välja näitab 123 õh-
tune — mullane 1460 õigel — ära min-
na 9894 õitsemise — kasvamise — küp-
semise 9832 õnne asutaja 81 ära raiska
130

aegamööda: asi kaunis 132 asi parem 133
asjad käivad 134 asjad paranevad 135
asjad õigeks 138 asja leiad 136 astub
kaunis 1264 ei jahtuks 12141 harjub
kõigega 137 härg jänesele 139 jõua 2710
mine 1801 müllud 140 sõidab 11698

aegapidi: asi aetakse 408 asjad paranevad
1266 käimine õigem tee 141 tee 11798

aegaviisi: hüva 3699

aeglane: ilmaki ajeta 142 läheb 11698
neust 12107 pole pead 1801

aeglaselt: asju toimetatakse 3702

aegraamat: siga 3768

aegsalt vt. aeglaselt

aevas vt. aevastus

aevastama: abi saab 143 surnu 10778

aevastus: hommikune — õhtune 1458 kaks
tõestab 2964

aga: Emmu sohu 145 maa pealt kaotada
7802 saba taga 144

agan: agana peale 148 august 1220 13918
augu ääre peal 4821 auku 4822 kevadel
head 11379 kõhus 4966 10415 külvab
149—50 külvab — lõikab 5143 leiba rik-

kuma 147 leiva jätk 146 olgu ema 652 palju 4849 põua 9232 sees 4797 talumehel — leiva jätk 11520 teise meelest 11870 olut 12031

aganahärmatis: pärast jõule 2719

aganakott: mees 6560

aganaleib: mõisaahjust 10135 oma 8021 oma ema 7883

aganane: armsaks 8046 ennast austab 11995 külaleib 5066—7 leib 151—2 2745 leib saia maol 12674 mehe — leib 6685 oma — võõra leib 8021 pead püsti 12694 õlgine ehk — oma 14630

aganik: kehva aitamata 154 kevadine leivakirst 153 leiva jätk 146 taha külvaks 3156

agar: ema 14225

agarus: pool võitu 155

agu: aole käe 156 2332 2778 austab 4254 enne — alustab 158 hommikune — õhtune 1461 hõrõtas 159 Jüri läidab 2777 sepile 157 sõel 11076 sügisene — kevadine 11405 tüdruk armas 6097 uni armas 4251

ahastus: halliks 6921

ahel: abielu 25 koera ligi 160 ninna 3290 Peeter 8507

aher: kuiv aasta — lehma eest 4458 lehm 161 6930 peret ajab 6181

ahi: ahne 162 aitab 163 astuma 164 ausam 3971 ausam — virusel 3977 enne kuumaks 166 hao toppimine 178 hapurokaga — peale 838 Harju — peal 847 4842 ilma — kütta 1949 ise — taga 170 istudes kindraliks 167 kass — peal 3373 kasukat kobistada 172 korra — peale 171 kui aia peal 175 külma — juurest 5099 külma ei küpseta 5101 küta 173 laps nutab 476 lase sant 10163 lämmi 6145 mida palavam 8302 naine — kass 7262 naise rahaga 7204 noores põlves 13344 oma — virusel 8004 paaba — peal 8159 parem — virusel 176 raokesi või kulda 9408 savi 10130 silmad 10260 sooja pärast 169 soojendamise tervis 10224 taga laisa ase 168 taga tehakse 174 talv ajab — taha 11559 talvel 10982 tittega kütta 12017 vanal armas 13522 ütelnud 165

ahjuhark: Andrus 6444 naiste sõjariist 5627

ahjukapp: kassi kodu 3353

ahjukuru: ahtmine 177 5764

ahjukülg: ahtmine 178

ahjuluud: siduda 177

ahjunurk: ahtmine 178

ahjuots: märg 5656

ahjupu: vanad puud 13383

ahjuopp: naerab tuld 179

ahjutäis: tooreid halge 6701

ahk: tsirgukene 4913

ahne: ahi 162 aidast 3919 aituma 11989 ampsab igalt poolt 190 ei anna 4556 kali kahasse 4553 kibab — kabab 180 koer 181 kuradi sulased 1935 kõht 182—3 186 2668 kõhu lõhki 4846 kõike 13133 käed annavad 184 lusikaga 6082 magu suurem 187 palju peale 8336 pikk käsi 185 puudus 13133 raha kallis 10395 raha pääle 791 suu ammuli 3918 suu lai 188 söömine 189 võtab 1203

ahnenäsu: au sees 1933

ahnitsema: liialt 191

ahnu: aitaab võtta 192 auku 193 hammustab 195 häbi 13166 jooksed — saia perera 3187 kerjab 197 kurjuse juur 9500 käpakile 12828 mis aitaab 198 pott põhjaga 196 rikast ajab 9702 upakile 194 õelad 1936

ahtake: sõnnikuhang 11156 särk 11190

ahtmine: ahjukuru 177—8 5764 popsi rehe 11944

ahun vt. ahven

ahv: laps vanainimese 5529

ahvates (= peibutus, söök): püütakse 2892

ahven: pea 199 peas 872

ai: ei aita hädast 200

aiamulk: siga 10329

aiaturk: leiba 1517

aiasiga: ei tea 201 kipub välja 14486 lase — õue 202

aiatagune: oodata 6691

aiateivas: aeg 105 annab leiba 1517 arm 355 kaksiti — otsas 3028 laisal versta-postid 5327 mädanenud 203 otsi au 459 talumehe 11519 varesed — katki 13801 võõra mehe puusavalu 14375 õitsevad 204

aiavarb: vilets karjane 13849

aiavili: lauritsapäeval magu juurde 5617

aiavits: naise jaoks 7284 ori aasta 8091 rahata 205

aidalukk: tütar tühi 12770

aidamees: hobune 7105 juurest kõveras käega 8072 nälga 206 sügisel 9191

aidavaras: põlluvaras 9198

aidaivast vt. aiateivas

aietama: aeglane 142

aim: naiste otsa eest 14129

ain: hädasaak 1808

ainus: lasti lüüa 5455 välja annab 207

ainuüksi: halvas seltsis 15096

ais: enam juhivitsa 208 vanker 13649

ait: aida taga 210 ei anna 327 elaja nõid 209 harakas 841 isa — maksab hinna 11945 koit ei ole 4256 kuke pärast 3392

leib — kalad 5676 mets vaese 6791
oma 8025 oras pole 8074 pannakse luk-
ku 3870 salve hirs peale 4467 suuremaks
ehitada 11543 täidab 5114 vaese 872
varas 4021 üsaga kannad 15132

aitaja: merel häda 6721 vähe 14448

aitama: abi 18 ahi 163 ahnus 198 alata —
lõpetada 245 armetumat 211 arst ei 4911
arstid ei või 390 astumine — istumine
434 2278 endine 666 ennast ise 212
haavavibu 4753 haiget 749 1803 hea
ader 28 hirm 1286 hool edasi 1471 hunt
august 1590 hädalist 1803 ilm 1795 ise-
ennast 389 ise — jumal 1424 jumal 2002
2629 2640 jumal — kurat 2626 jumal
— rikkaid 9665 jõud — nõu 2705 kahe-
võrra 2924 kord korda 4381 kord maja
4382 käsi kätt 4988 minejat mõrsjat 217
mure 6911 nael naela 7130 natuke na-
tukest 7401 oleks 7800 omasid 213 oma
— teiste tiivad 12002 peni kaevust 216
sant sauna 10164 söber söpra 11038 sõ-
na 11100 sõnajalg 11145 teises jälle
14891 teisest asjast 2633 teist 214—5
terve tõbist 11966 too sind sööb 218
vaese inimese viha 13047 vaest 13060
vend venda 11178 viga näed laita 14006
võtta — ära kanda 192 üheksa ühte
14847

aituma: ahnel 11989 rooga 222 sooja leiva
10595 tüma leiva 221 üle 223

aituma-leib: Maret 6400

aitäh: eest ei anta 219 kassi ehk koera
kätte 220 üks 14918

ajahammas: kõigi peale 224 tugevam 9567

ajaleht: ära usu 225

ajama: Anne 226 arm 348 ees 508 haab
kasvused 729 harva 8906 hobust piit-
saga 1364 hull — härja 1559 häda 1726
1729 häda — härja kaevu 1727 härjad
mõisa 4234 ihu — aega taga 1944 ju-
malat metsa 2512 kahte jänest 3012
karva — viisi 1618 kuri kurja 4602
kuuse alt 4757 läheb 4712 muid 11784
oma joru — toru 11483 orja ees 8078
parem — kui peetav 227 poissi asjale
4094 reed ja rattad 7223 tühja asjale
12634 tühja tuult 12708 võõrad 4711

ajaratas: pikkamisi 230 rahata 228 seisma
229 veereb alati 224

ajaviide: töö laisa 12527 töö loll 12528

ajaviidus: unustuse hakatus 231

aju: häda ajab mehe 1727

aken: häda ei tule 1723 rumala 9854 silm
südame 10481 südamel 11347 uksest lä-
heb 232 välja süljata 6535

alalakk: enne usu ammuuud 12947

alam: alla kääneb 13033 aus 13053 oiga-
vad 15123 pole luba 6046 ülem 233
15122

alandama: iseennast 15126 kuri elu 4609

alandlik: häda õpetab 1760 meel parem
235 mida suurem 10938 tunneb häbi
10952

alandlikkus: avitab 236

alandus: aitab 236 au ehe 237 häda õpe-
tab 1760 koera — minial 6843 kõrkus
ja uhkus 4864

alanema: andja käsi 289 armates 14436 au
1905 meri 6717

alas: nõnda haamer 239 yasarat 238

alasti: ei saa kuhugi 12697 harvasti 2076
kohtuuksest 4244 kunst — inimesele
4545 nähakse 4797 ole või 240

alastus: halvem näljast 12697

alati: valetab 13279

alatine: tilk õonestab 241

ale vt. algus

alev: mõni õpib 14754

Aleksei (vt. ka **alekseipäev**): kukk juua
5222

alekseipäev (vt. ka **Aleksei**): reevehmer —
rattavehmer 242

algama: aidanud 245 hästi 243 kulbiga
4523 mõistad 7021 peab lõpetama 244
vähesest 14449

algatus: ühe töö lõpetus 14943

algus: alustab 247 asjal 417 423 iga —
raske 246 otsad lahti 248 pool võitu
2496 raske 770

allamäge: kerge 249

allikas: kahte seltsi vett 14963 raamat
tarkuse 9411 süda 11350 väikesed 14461

alp: aeg õpetab 88 aja — asjale 12634
häda koolitab 1744 jumal vaielda 250
kõideldes kõnnivad 4758 kätte valitsus
253 mehe juht 11624 mis sa — teed 252
tagemaks 1976 viheldakse 251 õpetus
826

alpima: uhke 12810 vana 13354

alpus: häbi 13166

altar: armastus lõpeb 378

aluksemies vt. alusemies

alumine: asja pärast 7325 lauast tõuseb
trepp 234 peale isegi kukub 8494

alus (= laev, sõiduk): alt mädanema 2580
alusemies: jaagupipäevast otsib — sada-
ma 2305

alustaja: paljugi 407

alustama: alu (alguse) 247 enne agu 158
Jüri 2775 lusikaga 4523 lõpeta 244 254
maja kõva hooga 6364 mõistsid 7021
palju 8348 pasunaga 8420 sukavardaga
10661 väiksel 14452

alustus: häda asja 1749 iga — raske 246 kus ei ole 771

amet: annab 255 annab leiba 256 au 274 aus mees 479 ei küsi leiba 257 ei küsi raha 267 ei ole 275 ei teota 259 endale 12544 halb peni 4136 harjutab meistrit 12548 harvasti toitja 7600 hunt ei heida 1618 igaühel oma 5896 ilmas kolm 4274 jumal annab 2620 juurde kindlasti 271 kaks 12520 kass paha 10431 kel on 272 kes saab 270 kopikane 9814 kuld-põhi 261 kõik 263 laeka maksma 260 leiba 273 lits ei jäta 5985 mehe au 258 nii sant 269 pole koormaks 262 raha maksnud 268 sametit 276 seljas kanda 266 toidab 265 õpitud 14762 üheksa 14836 ülalpidaja 264

ametikõrgendus: suurema asja eest 9347

ametitöö: kuldne põhi 261

ametmees: ajuti rikas 9191 armas 280 hobune 5167 leiba 281 magab 9189 naised ja abikaasad 277 nälga 279 põld hukka 278 saajas 9992 sada rubla 11519

amm: ehted 282 kaela sõed 283 palk 1875 rikkus 1526

ammu: unustatud 284

ammukaar (= vikerkaar): joob udu 285

ammuma: kaugel 5798 kelle vasikas 13869

ammune: mäletab 6882

ammusuu: abimees 12191 enne usu 12947

and: härra 1875 jonn jumala 2411 lapse — armas 5544 parem väike 321 sandile 10138 vaeste 3831 võõra — ei põlata 14369 üks — teise tooja 11

andeks andma: teistele 11895 üks üheksa hulgas 286

andeksandmine: jumalik 530

andja: andku kui palju 294 aru peas 13040

aru pidama 293 asumine 2918 ei anna 14340 ei ütelda aitüma 1201 hea mees 287 5260 heldet 1209 kitsi 10694 käe peale ei lööda 5181 käsi ei alane 289 käsi lühike 290 käsi põlatakse 5651 käsi väsib 291 magu 6327 rohkem andnud 9981 sõpru 295 vakast 1202 võtja 14736 vähe 288 väsib 291 üheksa pattu 292

andma: aidast 327 aitäh eest 219 ameteid 1618 andja 294 antust 298 312 327—8 aset armule 402 asi teisele 406 au 454 auga 319—20 ema — võõras 630 hea 1026 hea andja 1095 heaga 1090 hea meelega 14439 hea mees 4624 hea — vähestki 897 helde 1203 1210 heldus 1211—2 himule maad 1270 hirmu 1302 hobune teise kätte 1308 hobuse 1349 hobusele süüa 1309 hoopis 1679 hullu kätte pilli 1554—5 hullule sada hoopis 1574

häda ajal 4392 häda ei — häbeneda 1733 hädas — elu 1783 hällist — sängist 1810 igale palujale 4415 ihule 1942 joo 11272 joodikule 2432 jumal 2546—8 jumal andku 2545 jumal häda 1721 jumal joodikule 2433 jumal kahte kokku 2513 jumal — kurat 2653 jumal lapse 2515 jumal looma 2634 jumal rikkust 2546 juua 2480 kahevõrra — ruttu 2924 kannikaid 3190 kannikas — kott 10138 kellel on 7795 kes armetu 308 kes küsib 5185 kindad teisele 3807 kisa — kapsaid 3885 kits kitsele 3904 kord korrale sooja 4383 kuhi heinu 4453 kuidas saadud 9999 kui lubada 321 kullake 4519 kuningas 311 kuradile hamma 4551 kuradile juuksekarv 2688 kuradile õlut 4552 kured kuu aega 4573 kuri — hea 4605 kuri kurjale nõu 4603 kurjale sõrm 4588 kuue hõlma 4606 küsija lapsele 5180 laen kerge 5257 leiba söö 5012 leib süüakse 5651 loom 6030 loomale süüa 6025 lämmi käsi 6146 maa 6214 mis lubad 301 mulle 12132 muna 6896 mütsiga 7118 naine teisele 7189 nõnda saad 316 oled sõber 11008 oled vend 296 ole harakas 844 olgu vait 14342 oma käega 8036 oma käest 302 orjale 299 pahem — parem käsi 317 pala 630 palju 303 8310 perse külasse 8683 persetki lakkuda 2010 piitsa kui koeral 1362 põllule — simule 9137 põllunurk 1517 põrgus söögiaja 4556 põrssale 9213 püksid naise jalga 9383 püksid teise jalga 9382 raha eest 9743 raha kotiga 9417 rahakotti 9502 rikastele 297 rohkem 318 rumalale teed 9849 sandile 304—6 10149 sel võtta 310 seni aus 487 siis söö 313 siis võta 314 silm 10464 sooja käega 307 suule süüa 11332 sõbrale 11006—7 sõrm või sõrmeots 11170 süüd 11441 talu 11514 talv 11540 teisele 300 8012 11823 11851 teisele nime 11838 vaene 13048 13062 vaele 13027 13039 13099 vargale 4042 viimane 309 võtma — meri 6731 õndsam — kui võtta 14736 ära hauguta 315 ühe korra 14929 üksiku tütre 2636

Andres (vt. ka **andresepäev**): ahjuhargiga 6444 annab jõulud 322 arutab 6439 ei anna järele 6428 jahvatatakse õllelinna-seid 323 pidu pidada 6433 pistab pulga 2868 tinutab kinni 2875

andresepäev (vt. ka **Andres**): antakse jõulud 322 külma 2878 sõel akku 11076

Andrus vt. **Andres**

andrusepäev vt. **andresepäev**

anep vt. amet
 angerjas: sabast 324 uss vennad 10517
 ankrüköis: pärast oleme kui 8424
 ankur: merd täita 6720 suurem torm 12052
 tõde lejad 12318
 Ann (vt. ka **annepäev**): aja 226 kuseb 325
 kõhnade riistadega 326
 annepäev (vt. ka **Ann**): sajab 10281
 Ants (vt. ka **Hans**): läheb 1285 meheks 3708
 teeb — sõõb 14396
 antvark: ei võta 10061 riistad ree peal 329
 anum: ei nuta ääri 4413 kaane all 1049 kaks
 rooga 3000 lämmi vesi 7034 vett jook-
 seb 330
 anuma: õndsam anda 14736
 Aotäht: päev ning kuu 2733
 apelsin: hunt lugu pidada 1668
 appi minema: hundile 1666 pusule 9071
 aprill (vt. ka **aprillikuu**): ehitab 335 hak-
 kab paistma 6437 ilm teeb pai 334 ilus
 ilm 331 lumi 3670 lumi — vihm 336
 soe 5114 teeb petteuse 333 tuules 332
 aprillikuu (vt. ka **aprill**): ilmad 337 kindad
 käest 338 tedred sõõdi peal 11726
 apteegirohi: kohtuleib 4215
 apteek: kus raha 4242 minia ämma 6845
 tervist tuua 11983
 arbuja: nii abi 11984
 arg: hirmu kartma 12932 hoiab nahka 339
 karjane 340 koer haugub 341 koer kiri-
 kus peksta 4102 koer naha hoiab 342
 koer rasvane 3268 näeb tonti 343 sureb
 2497 toidab pea 2491
 argipäev: Arjul pole 346 ilusti 2076 naist
 võta 7314 töö pärast 9370 argu olgu
 9365
 argpüks: kardab varju 344
 argus: annab tuld 345
 Arju: pole argipäeva 346
 ark (= aruline): seda targem 11606
 arm, -i: aeg jätab 72 naerab 734
 Arm: ameti 6935
 arm, -u: abi 2577 aeda mõõda 639 aiast
 12089 aiateibast 355 aitab 361 aitab
 enam kui hirm 349 ajab 348 anna aset
 402 ei aita 1286 ei hoiu 13939 ei näita
 359 ei väsi 374 elab 1296 ema 2184 2193
 8402 ema annab 645 ema — hõlmas
 8403 ema — igaks ajaks 606 emata 642
 ennem 358 ennem — pärast 357 harud
 laiali 347 hirm — ema 1289 hirm käsi-
 käes 350 hirmuga 356 hirmu lapsele
 5438 hirm — velitse 1287 hundikarjalt
 7003 isa — hauani 2189 jumala — lai
 2531 kannatus — võti 3181 kaugel 2591
 kus hirmu 1298 kõikidele 18921 kümnes
 kuuleb 14828 mõõtu 353 noorus — ker-

gitab 7578 nõnda abi 360 oma õpetab
 7992 palju 3328 poeglapsele anna 12787
 pole põhja 352 pool — ära 5471 saanud
 1297 seal on silm 753 see — alaneb
 457 surm 352 sõõb 1300 tulel — põle-
 jale 3929 tütre — minia 12763 vana
 13376 vana — ei roosteta 13375 vana
 mehe 13369 varastatud 13781 vesine ve-
 liste 13995 võsunud 1294 võõra 8008
 võõras 14395 võõra valla — vilu 14386
 vähe väist 8931 õigel ajal 351
 armama (= armastama): kass sõõb 3382
 armas: aganane 8046 ahju taga 3977 au
 häitseb 362 ema — lapsed 363 harimine
 846 hirmsam 366 hundil poeg 1609 ilus
 365 inimesele — jumalale 2170 joodik
 jumalal 2424 kaugemal 3475 laps 367
 lapsed surevad 11949 mida hirmsam
 1305 millega rikas 9660 naine kaks kor-
 da 7265 oma laps 7919 ootamata võõras
 8068 pärast 1304 sõrm 11168 teenrit
 tahad 11748 venna kella helin 364
 armastaja: kakskümmend paari silmi 375
 armastama: ennast 369 enneaegu 6318 haa-
 vapuu 4753 hea peremees — koera 8597
 hobust kui vanda 1362 jumal 2615 8937
 kõiki — kedagi 368 laiskust 5394 meest
 12918 nalja 370 noorelt 7471 oma last
 7856 oma nahka 7181 suve 10978 üks
 — ühte 14966
 armastus: abielu 376 aedrudja peal 8948
 asjad heaks 383 ei mõõda 353 ei päri
 aastaid 373 ei saa varjata 386 ei vea
 2825 ei väsi 374 ema 603—5 631 esi-
 mene 688 jumal 2642 kaks 3010 kaks-
 kümmend paari silmi 375 kangem 380
 kartul 372 kõhu kaudu 377 külvab —
 lõikab 387 lihaliik 5824 lõpeb 378 läi-
 nud 1272 meel metsas 388 musu mõõdu-
 puu 6969 naise 7278 pime 381 pimedu-
 sega löödud 14695 pole mänguasi 12135
 saunad suureks 384 seisuse järele 371
 soetöbi 379 surm 352 sünnitab armas-
 tust 382 tugevaks 385 vana — ei roos-
 teta 13375 vanapoisi 13565
 armastuselaps: esimene 690
 armetu: aidake 211 alla käänab 13033 anna
 308
 armirõivas (= hoidmiserõivas): avaraks
 8823
 armuand: manguvad 3837
 armuandja: vähe 1303
 armuke: pärast hirmuke 366
 armulaps: esimene 690
 armuleib: sandid ega vaesed 10142 võõras-
 ema 14421
 armuline: vaese vastu 13027

armutu: pole abi 14431
arst: abi 15 aidata 390 aita iseennast 389 haigele 747 haigete pilli järgi 395 igal hädal 1773 keelehaava 4911 kuulsam 394 käsi 392 määrimist 391 nõnda abi 11984 riistad 393 saun vaese 10224 sisalik usside 10514 tervele pole vaja 11969 valu otsib 13310
arstiabi: ei aita 1786
arstima: abi 15 aeg aitab 51 kurjaga kurja 4647 mine surnut 10777 mõõgahaava 4911 terve 11260
arstirohi: tervetele ei ole vaja 11969
aru: aastatega 399 ees 401 ela oma 547 enda — teiste 2229 enese võtta 11670 esimene 677 habe kiiremini 737 habeme järgi 396 hundil hundi 1606 igal asjal 424 igal mehel 6492 igapäev rõõmus 398 igapäev oma 1670 6492 jooanud mehe 2415 kana perses 3134 kaval 13413 kuidas kogu 4200 kuidas mees 6675 kuidas tegu 11818 lapse 5479 looma — inimese 6027 lühike 8797 maad äestab 7637 maast saada 11671 mees 6477 mis ajast 124 mitu meest 6670 naise — kana 7290 naise — särginäru 7279 naisevõtjal 7340 oma 7870 pea 8913 pea mehe 6541 peas 400 persesst pähe 397 pikk — lühike 8804 pähe 621 rikkus 398 segane 2400 tark elab 11633 tarkus 11679 toobiga pähe 11688 tuleb 12128 tüdruk tühja 12600 vana inimese 13403 vanatüdruku 13615 vaesel vaene 13103 üheksa — ühe 1610 ühe mehe 14877 ära joo 2479
arukas: saab aru 7007
aruline: saab aru 7007
aru pidama: andja — võtja 293
arusaaja: saab aru 7007
aru saama: aruline 7007 suud pruukida 10881
arutama: aeg 121
arutus: aeg annab 58
arv: kuda see kogu 4201 mis meelest 6469
arvama: anna aega 102 anna raasuke 315 hambaid 6098 karvast — hambast 4188 piskust 8904
arvamine: hua poole 6919
arve: kaheksa mehe 3305
arvuline: igamees oma 1907
ase: armule 402 ei ole asja 405 elajas tunneb 534 elav ilma 541 hajapenil 1553 igal õnnel 11336 koer 4058 8549 kolme — vahetama 4279 kuldne 749 kus õõ 14795 lapse — koera 5480 peni — pingi all 8562 oma — pehme 7872 seal osa 403 teed 404 valvab 6576 vana — ahju

peal 13522 varvas varba 4325 väsimus teeb pehme 14505 ära õhtust — kiida 14543
asi: aega läheb 56 aegamööda — kaunis 132 aegamööda — leiad 136 aegamööda — paranevad 135 aegamööda — parem 133 aegapidi aetakse 408 aegapidi — paranevad 1266 aeg arutab 69 aeg küpsetab 73 aeg lõpetab kõik 70 aeg parandab 71 aeg seletab 122 aeg toob valge ette 84 aeg toob ümber 85 aia otsas — aidas 416 aja — haruni 12497 ajata 107 algus raske 246 alustajaid — lõpetajaid 407 armastus — heaks 383 aset ei ole 405 asja ajada 413 au enam 443 au kallis 447 ausa alandab 7700 eaks 412 ei kuule — tead 429 halba 776 harimine sea 10571 hea 898 984 head 907 heas — sandis käes 778 hiirtel ja harakatel 684 hinda 430 hoidjal — saajal 1421 hoitud — ei aegu 1427 hukas 409 häda — alustus 1749 hädaline 3702 häid — palju 888 igal ajal 113 iga lits kiidab 5977 igal — oma 417 419—427 1079 iga — oma aega 418 ilma ei anta 2010 jumal liia — eest 2535 jumal — undlikuks 2561 jutt suurem 2675 kahte 2954 kaks külge 422 kaks otsa 423 kala kallis 3046 kapsas hea 3204 kasinust 427 kaugel või kõrges 1110 kiidab 410 kingitud 3799 3804 3806 kisa suurem 3886 kitsi käest 3927 kivistki 3926 kolm 4275 kolme ilmas 3929 kolme ära usu 4289 kolm hea 4284 kolm raskest 178 kopika eest 4362 4369 kuidas ise 2255 käes on 3742 käivad 134 küsi — küta 5190 lubadus hea 12307 läheb libedamast 7096 mis hiilgab 4504 mis sellega 428 mis sul ilmaga 2003 mõisa — rahul 6980 naised peavad salaja 7239 narr 7379 nõnda hull 1594 nõnda kaup 426 nägemata 415 olgu — tulgu 411 oma aeg 7873 oma algus 417 oma aru 424 1670 oma head ja vead 1079 oma koht 419 omal ajal 118 oma mõõt 425 oma ots 421 paha — õpetamist 8207 pakutud 8273 parem — oodata 8069 pole hända 1801 pudelisse paigale 2429 puuga aetakse 11884 rasked — tehakse 9553 rutul rutu 9891 räägi ruttu 2465 rääkida 1741 sakste — laialt 10094 seisev — süüa 10262 seni peni haugub 8570 suu teeb suured 10928 süda täis 11341 sündinud 11430 tahab määrida 7096 tarkus kallis 11686 teed andma 4276 teise kätte 406 teise pere 11831 ummispäine 12882 unustatud 12919 uued

12983 vaesele palju 13133 vaja 414 vaiguse kätte 11250 vana 13316 vana — kiputa 13530 vanal — jalg peal 13424 vana — meelde tuletat 13329 vana — mäletab 13330 varase — vastu 13711 varastatud 13789 vastne — vaja otsas 13893 võõrad 11018 väike 14460 õigeks aegamööda 138 ära osta ilmaasjata 3495 ühest — õnnetus 859 üks vaene 4239 üle raha ükski 9499

asjaajaja: viha ei kõlba 14018
asjaline: enneaegselt 1268
asjata: au ei anta 439 elu 3425 karju 431 koer haugu 4014
asjatu: aituma 11989 ennast austab 11995
asjatundja: head nõu 906
ask (= kade): inimene 432
astuma: inimene 2167 ise 226 11784 konn krooksub 4308 kõrgesti 433 madalast aias 6256 parem istuda 2276 päike kukesammu 11396 raha — ette 9439 seal oled 4827 sinu eest 164 sügavamale 11360 tark sita sisse 11632 ühe sammu minu poole 10124 üle koera 4132 üle kohtu läve 4221

astumine: istumine 434 2278
asuja: avitage 217
asunik: inimene 435
 atmine vt. **ahtmine**

Ats: ei õpi 2490 kelle leiba — selle laulu 5657 teeb — näeb 436 teeb — sööb 6449

au: aiateibast 459 9079 alanegu 1905 amet 258 anda — võtta 454 antakse 442 asi 443 447 asjata 439 augu perse 438 ehe 237 ei olegi 492 ei täida — ei kata 441 elab 1296 1710 elada — surra 461 halliks 12508 hammustada 440 hauda minnes 450 hea hobune mehe 2057 hea kanda 1059 hea — kannaks 4659 hea — kaugele 455 hea põli 451 herneid 2031 higi 445 hoiu vanaduses 11973 häbenemine 1700 häbi enne 1708 häbi parem 1719 häbi vaese 1711 härja suuruse 1840 ihnepäits ja ahnenäsu 1933 ilma 1954 ilus nägu persele 2065 inimese 456 kadunud 9456 kaotatud 3191 kes väärt 452 kes — üleneb 457 kirikann laua 3836 koju 9985 kuidas amet 274 kuri — kostiks 4604 külalise 5073 leib 449 liiglihal peos 5837 lühike 6160 mehe 6529 mis antud 319—20 mõisa 6986 naine mehe 948 noorest east 9910 nõnda nimi 458 oma 7874—6 8026 oma — teisele 8058 pajasse 453 parem saunanurk 10231 parem vaene 13057 parem väike 14456 pea mehe 6542 perenaise — enam 8668 pihutäis 8575 pärast leent 2038

raha 444 rikkal 9724 saadud 462 sau 448 sellel pole 1716 sureb 1709 surra 463—4 tagasi ei saa 6538 teine inimene rikkuda 11911 teise — hoida 11828 teiste 11817 tengaga kaotad 11933 tundmise 2435 tõttu hobu aetakse 14148 tüdruku 12601 tüdruku — Rootsimaa 1839 uduhabe hallile 12806 usinus orja 12937 vanaks saada 465 7532 vanale 13335 vanatüdruk 460 väärt 446 õitseb 362 õlu näitab 982 ülemale — vanemale 437

auasi: töö 12524

Audakei (= Evdokia; vt. ka **audakeipäev**): härjasarve pööraja 466 kikkale juua 5222

audakeipäev (= evdokiapäev; vt. ka **Audakei**): searui murule 5017

augukinnitaja: Andres 2868

augutäitja: lühike ja jäme 6161

august (vt. ka **augustikuu**): väik 467

augustikuu (vt. ka **august**): koll põõsa all 3326

augutes (= peibutus, söök): püütakse 2892

auk: aganaid 4822 agan ääre peal 4821 ahne 182 ahnus ajab 193 ao poole 2768 astutakse üle 6256 au ajab 438 asõnal 493 ees 9925 enesele 468 haak leiab 730 hiir leiab 1240 hundi 1654 hunt 1590 1657 häda ajab 1726 häda ajab härja 1727 iga lits kiidab 5977 jätab 858 kukud kergesti 866 kus aed 38 laeva põhja 474 lese — harib 5759 mõisa 6991 oma tropp 469 paik 471 8253 8256 pulk 472 punn 473 rebasel 9588 seal külm 10492 sõnad pähe 11093 teisele kaevab 2252 11835 uhkus ajab 12826 vaest lükatakse 13132 väike — kinni 470 ära sinna nina pista 7453 üks 13083 ülekohtuse kotil 15110

aukroon: pähe 7212

aukuna: hüüab 2947

aumees: astub ise 4093

aus: ahju peal 3977 ametil 261 astub ise 4093 hõlma ei hakka 14555 ilusam 2081 karask 3226 koeral 942 kui anda 487 külas 4663 laps 476 lind omaga 5883 lind sulgedega rahul 5889 meel 477 mees 478—80 mees annab 4624 mees — oskab petta 6572 meest 475 4102 mees — tegu 478 mehe lits 1125 nimi 481 oma ahju virussel 8004 oma nimi 7942 oma töö soe 8017 peetakse 857 perenaise nimi 8671 poeg 482 prohvet pärismaal 8990 seda — mees 9939 silma ees 483 suur 3582 ukšelävel 484 vaene 13053 vaese mehe õlu 9715 vanatüdruk 484 varas ennast 13732 võtmas 485

austama: agu 4254 alam peab 233 asjatu
ennast 11995 halli 488 halli pead 807
isandat 490 ise teisi 491 jumalat — ini-
mest 2554 kopikat 4360 kuningat 8533
leiba peab 5703 mees — kuube 6559
sitaratast 9177 südamega 5026 tööd 489
valla vanemad 3736 vana 13377 vana
halli 13333 vanemaid 13631

ausus: päri tööga 547

ausus: vaese rikkus 13125

ausõna: augud sees 493 huiskab see 492

auto: «Moskvitš» pole 3894

avalik: kõik saab 9310 vaenlane 494 varas
495 vihameest 10110

avalikult: nähakse 10106

avama: uks 4380

avanema: kõik ukсед 9441

avitama vt. aitama

baaba vt. paaba

detsember: külm — hea aasta 5126

durak vt. turak

ebakakk: teisel hüva kakk 11887

ebe: kuidas lind 5905

ebu: entsu 496

edasi: ei lähe 497

edelatuul: ilma nutma 498

edenema: töö 4786

edeots: soel — tammine 10809

edev: hea 499 mida ilusam 14170 tegev
501 teiste ees 500

edevus: ema 607 ühest kannust 502

eeliapäev: sajab 10281

eelkäija: haigus surma 761

eelkünd: karjapoiss 3616

eemal: ammub 5798 hammustab 3964 hau-
gub 3964 hea 882 talupoeg ei tea 11525

eemale hoidma: püss — pill — uur — hoor
4275

eerikupäev: tulevad rukkipead 503

ees: ajama 508 elupäevad 504 hernekott 506
ikupäevad 505 see mees 507

eesel: hobusele järele 139 isanda söime 509
käsi hästi käib 510 leiab 2086 ole —
rahul 511 suud siduda 1824

eespool: hammaste 819

eesi: jonn 4288 lehm — inimene 512

eespäev: jõulu 2728

eestuba: nälg patseerib 7705

eest võtma: aega 129

eestvärav: küll suur 14490

eha: enam edene 4262 kollendab 513 lau-
das 4256 punab 514 ruskab 3644 sõel
11076

ehalkäimine: parim aeg 2843

ehe: amme 282 1875 hallid juuksed eide 805
iga lind oma(ga) 5883 igal linnul omad
5899 iga päev 2076 kuidas inimene
5909 kuidas jõudu 11243 kui ise 2260
kännu ümber 516 nii kui elu 590 tanu
naise 9181 tõstavad inimest 515 vana —
tõttu 13469

ehitama: lpril 335 hoidja hoonet 1417 hoo-
net 1516 kaev — maja 2899 kaks lindu
14992 kirikut 3820 koda liiva peale
13029 laeva 5271 pesakest 4865 raske
3598 tee ääres 11730 üks lind pesa 14990

ehitus: puru 517

ehmatu: suuremad silmad 1293

ehme(s): iga lind oma 5883 lind tunnukse-
5937

ehtima: ei itke 2284 mai 518 mets — põl-
lumees 6761 naine hakkab 7207 tihti
519 võõra sulgedega 520

eile: makõt 521 mitu paari härgi 14531 va-
letas 13276

eiline: päev 522 tänane päev targem 12410

eine: inimene elada 523

eit: esimene — tõttu 696 helmed tütrele
2201 kes leiba teeb 525 oma — võõras
7885 põlle 524 ratas 709 soe 5600

eks: oleksi poolvenda 526

eksija: kõik 530

eksima: ainult see 527 hobune 1337 hom-
mikul 1448 inimene 2099 2105 kerge
3601 lammast 528 lapsed 529 linna —
metsa 5964 mis pea 8463 silmapilgul
10493 üks kord 3018 14979

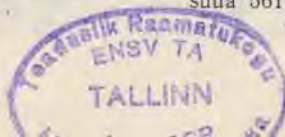
eksimine: inimlik 530

eksitama: mehe meele ja keele 7346 pea
8454 silmad hõlpsasti 10457

eksitus: inimlik 530 ligimestele — andeks
11895 mööda kive, kände 531 sisse jääb
2099 üks kord — käia 3018

elajas: ait 209 anna liha 5801 elades —
levib 559 inimene hullem 2155 kallid
3092 karu kuri 3291 karu rumal 1625
koorem sööta rohkem 8982 lihav — kär-
naseks 5830 lukk — vari 6065 lõa ase-
me 534 meelt peas 532 palju kana 3117
puhkus 533 rüvetavad 3913 sõnnud
11286 sügisene 11400 täis söök 6814
võtme kätte 6269

elama: aega surra 49 aitümaga 219 aruga
547 auga 461 auta 1296 1710 ehk sure
544 ei mõista 7013 eineta 523 ei oska
konn 4311 ei pelga koolmist 1886 ela-
jaid 559 elu peab 579 ema piimata —
kaevu veeta 2103 enesele 567 1919 en-
neaegeid lapsed 670 ennemuina 548 et
süüa 561 ette puutub 4333 (h)arita 3243.

hea 1138 helmed saame 556 hiirtel viga
 1245 hillu hiline 1265 hooles 1472 hoo-
 raga 1533 huntidega 1654 häbita 1709
 hädata 9428 hüva — halba 542 ihu 4978
 ilma järele 1986 ilm õppida 1966 1981
 iluga 2025 ilustad 543 inimene maa
 peal 2126 inimene õnne mõõda 2113
 inimene õnne tõttu 2098 inimesel hea
 2177 isanda viisi 2223 ise — teine 536
 Joodikuga 2453 jõudumööda 2694 järg
 näitab 560 kala kuivikul 3039 kalatsäi-
 ka — vares 3083 kaua 535 5191 kes
 kannatab, see kaua 3174 kes veel — ei
 ole 553 kiitusest 3761 kitsuses — võh-
 luses 3922 kivikangru otsas — viljasal-
 ves 11878 koer 4050 4107 konn tiigis
 4303 korrata 10725 kuidas käed 4977
 kuidas näis 546 kuidas võid 545 kui pole
 õnne 14660 kui surm tuleb 562 kurjasti
 4599 kõikide tahtmise järel 11483 küka-
 kil — päpakil 539 kümme aastat vähem
 5156 laiseldes 5391 laisk 551 lased teistel
 11857 laste seas 2200 5468 leivata
 ei saa 10039 lese mehe kõrval 5756 liha-
 himus 5822 lihata — leivata 5813 linn
 — alev 5963 linnu kombel 2095 mees
 oma aja 6489 muidu hästi 2948 müüja
 — ostja 3797 naha peale 1637 nõu jä-
 rele 2009 omas saunaurkas 1678 ostan
 helmed 554 palju 8317 peost suhu 13066
 piskuga 11293 piskuga — paljuga 8903
 pisukese õnnega 2662 päeviti 9295 ra-
 haga — raba peal 9450 rahata raske
 9489 rikas 552 rikas — kuidas tahab
 9672 rikkusega — inimesega 9761 risti
 — pikuti 537 rõõmsast 538 saad ilmas
 4744 saamapäevist — söömapäevist
 11315 sada aastat 540 saksa viisi 10086
 saunas — kuninga majas 10216 see hin-
 gab 11284 see ilus 10706 see liigub 5841
 see on teatud 11721 sõpruses vanaks
 11160 söömata — joomata 11310 tahad
 566 tee tööd 11791 teise naha peal 11866
 teise turval 11902 tuule peal 12242 tuu-
 lest 550 vaene — jumalaga 13065 vae-
 ne — kallimalt 13067 vaene — viira-
 vaara 13068 vee ja tuulega 7101 veel
 kaua 4341 viis aastat vähem 14141 vii-
 sas vähemalgi 1584 võimusega 563 või
 oled 2577 võõraste valda 11230 võõrast
 väest 302 õel 14514 õpid 555 õppimise
 tarvis 14764 äbarik 14770 üksi hea 15092
 üksi lauldes 5594

elamine: emis teab 661 kotis 4420 kus tüli
 12725 nimi jääb 7440 sõna sünnib 5592

elataja: töö 12530

elutama: endist 6032 pikk nälg 8818

elav: asemeta 541 halõsta 774 hinge 549
 kalmud 557 koer 564 kooleta 4427 laps
 565 näe inimest 7666 palava tunneb 558
 persest õnne 1917

elevant: kirebust 3869 lõukoera roog 13078

elu: ees 14799 ehted 590 ei mõista 7690
 ei õpi 583 halba — raske elada 785 hea
 573 head õelda 568 heal ei ole 1016
 hommikune kaste 588 hooleta 1473 huk-
 ka 2093 hull kiidab orja 1564 häda 584
 hädas antakse 1783 hädata 1788 hästi
 läbi 4297 igal lillal oma 5896 ilus 575
 inimene oma 2159 inimese 1903 2096
 ise näitab 587 juba pooleli 11713 kaks
 — majas 3128 kannatus — parandus
 3177 kasuta 3425 kirev 2160 kirjum
 5924 kuhu surm tuleb 10726 kuni ema
 648 kuri — vähendab 4609 lesel naisel
 halb 5764 lühike 576—7 midagi ei tea
 553 määr 589 nagu esi 5909 noore —
 kui lill 7525 noor elab 7494 nõnda ots
 585 nähtud 7660 nälja ema 4394 ohuta
 11741 oma rada 9413 omast — ei hooli
 1986 orja — lihavaks 8084 otsib pare-
 mat 3051 peab elama 579 peab olema
 12171 pikk 1904 puhtus pool 9033 pu-
 tukad madisepäeval 6284 ripub 2153
 saab läbi 580 saamapäevad — sööma-
 päevad 11315 seal leib 10729 see teab
 1779 sel jalad 4959 surma pisut sammu
 581 surmata kole 10763 sõnnikuvedu
 578 tee liigub 10738 toidus 1945 tüdruku
 — karjase 13042 uus 12987 vaese 13093
 vaesel visa 13118 vagude vahel 569 va-
 na inimese 13397 vana — kui lill 13388
 vanana hea 13190 õnnelikuks 571 õnne
 perra 572 õpetab 582 586 õpetajaks 574
 õpi — enesest 14759 õppida — elada
 1966 ühel kopikane 9814 ühe surm
 14942 üks 15057 üürikene 570

eluaeg: enesele 15140 hooletus nälja ema
 1497 hunt sööb naha peale 1637 ini-
 mene kahte 2089 inimene õpib 2138 juh-
 tub jodagi 542 kahetsetud 10493 kogu-
 tud 591 kooliaeg 592 peab — meeles
 4702 pikk 1904 vaeva nähtud 9870 vale-
 likuks 13281

eluga: pikk 1904 suud andes 593 tõde saab
 12283 tõvest ei ole 12272 vale 13242

elukool: kõige targem 2015 lai 594

elukord: näitama 595

eluline: hingab 11284

elumaja: ei anna leiba 1517 naine ja hobu-
 ne ilus 596 pikendad 12193

elupäev: ees 504 kirjud kui rahn 5924 pää-
 lakute 9282

eluraskus: elutarkust 597

elus: suretada 598 600 tuleb tagasi 599 täna 12403

eluselge (= sulaselge): sitt 8033

elutarkus: eluraskusest 597

elutilk: kes — põlgab 9173

eluvii: hunt ei heida 1618

eluõnn: kaotab 7344

ema: annab hirmu — armu 645 annab tüki 630 arm 652 2184 8402 12342 13995 armas 363 armastus 603—5 arm igavene 606 arm igavest 2189 arm merepõhjast 631 armu hõlmas 8403 armu sees julgus 2193 armuta 642 edevus 607 ees 651 ei oigagi 12752 ei õpeta 2206 emise lapses 10634 ennast pakkunese 12756 esimene — tõttu 696 ettevaatus tarkuse 727 habe 742 haige laps — armas 14012 hea — kasvatab 909 hele päevapaiste 2196 hell 641 hellad käed 7930 hellitab 609 2183 hellitab tüdrit 633 hellitus 2182 hell lapsele 632 helmed tütrele 2201 hooletus laisa 1503 hooletus õnnetuse 1505 hunt ehk karu 2216 häda midagi 12613 häälitseb 2204 itkeb last 5554 joobnud 5275 juures 9289 kadedus kuradi 2866 kaob kodu 2191 kasvatab 610 646 kelku hauda 2179 kes — lõõb 2207 küisel pole 5689 kits ehk lits 2217 kontsa alt 11258 kordamine tarkuse 4386 korjab 611 kraav põllu 4433 kuni elab 5516 kuues kirbupesa 13548 kuulata 4282 kuus last 650 kõht täis 612 kütaks sauna 5534 laisad tüdred 14225 laps — abi 934 last 602 laste laululaud 5025 lastele 635 laste leib kõrgel 637 lastele lihavõte 5556 last enne ikku 602 lehmanisa vallale 2185 lihane linn 2186 lõõb 613 maitse magus pala 636 matmist 2006 meel 653 meelitama 12741 mees 614 mehitse 644 muld kulla 6878 must puder 8010 nelja lapse — neitsikene 7417 nisa 615—6 nutab ea peale 634 nõnda tütar 649 nälja 4394 ohtu 647 oma — halb sõna 8007 oma — hirm 8008 oma — hõlmas 8009 oma — koorik 7994 oma — leib 7883 8029 oma — man söömata — lõomata 7863 oma — mure 12191 oma — naadivatsk 8011 oma — peksab 8030 oma — peksmine 14422 oma — riide soe 8016 oma — suutäis 7996 oma — vits 8022 8054 oma — vitsahirmu 3175 oma — võõras 5117 7882 oma — õlesäng 7995 oma — õline 8005 parem — kurjem 1042 pehmem — üsas 8518 piim 619 11431 pilli 620 8838 poja pärast 3120 puu katkeb 13642 põlve najal 638 rinna suhu 621

ruuna — päev 9842 sass 2203 seni elu 648 silmad vallale 5577 sitt leiva 10568 sureb 622 2212 5471 suur uhkus nälja 12825 sõna ei ole valus 7884 sööta 4290 süda laste küljes 13643 süda nõrgem 623 süles 1140 tall 643 tanu peas 618 tarkus rikkuse 11683 teiste tööde 9159 toimetab 624 tuimal — laisad lapsed 2440 tuntav 617 töötus 625 tütar 649 tütar — ilu 12762 tütar — kingas 12753 tütar — moodi 697 tütar sööb — soolaraimed 12749 tüdrit tuntakse 13861 tütrele eeskujuks 2188 unustab 12914 vaata — viisid 12748 vakka — varna 608 valutab süda 5503 vana 626 vasikas oma 13878 vastu hakkab 13632 veata 6842 vits 601 2204 vits villane 627 võlg tasutud 5466 võta mudel 640 võõra — arm 7889 võõras 14395 väga vana 628 väravaist 639 õelus vanakuradi 14516 õlg või agan 652 üheksa last 14844 14973 üheksa lööki 2180 ühe silmaga 14906 üks söömavahe 629 üks tahab 15029

Emajõgi: kõik lapsed 5476

emak (= võõrasema): annab hame 7930

emakeel: pea meeles 653 unustab 12914

emakirik: hõlpsam 654

emamesilane: torkavad 655

emand: talupoeg sööb 11531 teeni 490

emane: ihkumine 3124 kass 657 metsa perse 6776 pere 658 päevad 504 656 vana 13454

emapäev: rukk 9340

emis: elamise 661 emasse — lapsed 10634 ime 2084 kuldotsija 4509 kümme poega 660 orikaga 1910 pahr 663 pestud 4106 põrsad 662 seitse põrsast 6241 vana — orikaga 10366 ütelnud 659

emissiga: ütelnud 664

Emmu: aga — sohu uppunud 145

enam: ets kui jänes 721 seda parem 665 tahad — saad 11482 tühje jutte 7219

enda vt. ise

endine: ei aita 666 ilmas eksinud 668 lõpeb pea 667

enese vt. ise

enneaega: mõistus 7024

enneaegne: lapsed 670 tark 672 vaderid 671 vasikas 669 1370

ennejaanipäevane: vihm 14044

ennejõulune: lumehanged 4849

ennejüripäevane: müristamine 7113

ennem: hilja 1262

ennemini: epa-tepa 673

ennemuina: elati 548

ennustama: kägu kukkumas 1438

- ents** (= hilp, rõivas): kuidas ebu 496
epa-tepa: ennemini 673
era: sõõ 11294
erale minema: poeg 8917
erk: eest vedada 12109
esi: hingama 9160 lai 5295 laia — laide-
 takse 675 nii elu 5909 niikaua iga 1906
 otsas — pooles 674
esimene: armastus 688 aru 677 eide ratas
 709 ema tõttu 696 heidetakse 702 hell
 põli 706 hiirtel — harakatel 684 häda
 679 681 kanad 686 kaup 715 kord kägu
 kuuled 1438 kured 4566 kõige parem
 693 külm kivi 13975 laps 690 707—8 7549
 linavästriku 1820 mõte 676 mürin mere
 poolt 7110 naine 691—2 ohuks 15002
 otsi kord 689 peotäis 694 peramise pur-
 re 683 pleki eest 1422 päeval 703 pää-
 suke 9356 püha 685 raps 695 raitad
 713—4 riiu eest 9619 rukkiahakk 9836
 samm 710 sügisepäev 9345 tarb 680 trii-
 gitakse 704 täis 711 tütar 697 tütrele
 705 vabandab 712 vares — pesapalgi
 13830 vasikas 678 687 699—700 vasikas
 aia taha 698 väravad 11474 õigus igas
 paigas 14601 õnn 9176 õõ 701 ürijäts
 (= alustus) 682
esitark: pole kedagi 9318
esiteks: nõela otsast 7544
esiti: hea teha 958 naeru asi 7135 võtab
 naela 7129
esmalt: hame sisse 716 häbi 1701 ihatakse
 717 sõõ mõrudat 11229 valetab 13278
 veski 13996
esmaspäev: heidab maha 718 kedagi 719
 õige 9593
esmaspäevane: töö 720
ets: jänes 721
ette: ära mine 725
ettekaemine: ei tee kahju 724
ettekartmine: tagakahetsemine 3273
ette kippuma: ajast 131
ettekuluutus: nali prohveti 7362
ettenägimine: kahju tuua 724
ette tegema: töö 12567
ette vaatama: igat sammu 10126 kahju kan-
 nata 2887
ettevaatamine: hoolas 1480 parem 723
 tarkuse ema 727
ettevaatlik: häda teeb 1793
ettevaatus: ei tee kahju 724 tarkuse ema
 727
ette viskama: kivi 3946
ettevõtmine: julge 2496
goora (= mure): ees 1772

- haab**: ajab kasve 729 ei ole puu 2842 kül-
 jes teise häda 11886
haablane: üheksa herilast 12998
haak: augu leiab 730
haamer: kuidas alas 239
haamrilõök: kopika 10305
haanike: hapu 731
haaraja: hame 9962
haarama: nii heidetud 732 äkki 733
haav: aeg parandab 72 ega haukumine tee
 881 jumal — parandada 2597 kannata-
 nud 734 koer parandab 4145 küljes 735
 lõõb valusa 3882 mähi 736 nuga lõikab
 4613 nuiaga lüüakse 7590 parem hoida
 1430 pisikest hoolega hoida 8891 süga-
 vam 11361 teise — mähkida 11826 ven-
 na viha 13930
haavahalg: naine 6590
haavakoor: mõru 7033 närib 3904
haavaleht: libiseb 3665 vares upub 13809
haavapuu: armastab 4753
haavaurb: kaeraurvad — odraurvad 5750
haavavibu: avitab 4753
habe (vt. ka **pard**): emal 742 hallim 13358
 hall — mehe au 803 karu ei aja 1335
 kasvab 737 mees 10206 mees ilma 6564
 meest ei tunta 6614 mehe au 739 musu
 738 musu ilma 6971 Nigula — purikas
 7423 taeva poole tõstab 741 vana — all
 13366 vanataadi ilu 740
habemenuga: ei laena 12363
hagama: kes näeb 7656 susi suur 1616 sutt
 1641
hagemine: hääl kuulda 10785 susi tahab
 1641 10840
hagijas: kasvata 3441
hagu: närib 3904 olgu õlest või 7846
haguluud: siduda 177
haige: aita häda sees 1803 alati sõõb 744
 arsti 747 arsti tarvis 11969 ei ole olnud
 752 enneaegne vasikas 669 hammastesse
 3974 jalg 751 jalg ahju peale 11968
 kahaneb 745 kerge on jääda 3599 koer-
 ale 743 koht satub 746 kuldasegi 749
 laps armas 14012 lapsel sõrm 5503 lii-
 get 750 loonud — võtab 2622 oigab
 11284 on aega 115 osa 12312 pakutakse
 748 parem paluke 8297 rikkal hõlpus
 olla 9733 seal on käsi 753 siis ohi 754
 sängi man 8791 terve 6475 tütar tihti
 12752
haigemaja: uksest 4243
haiget saama: kanapoeg 3155
haigus (vt. ka **tõbi**): abita 12277 arsti pel-
 jata 1733 ei hüüa 12273 ei küsi aega
 757 ei ole 10713 ei saa õigusega 14575
 haigutus 766 hakanud 2374 harakas lau-

lab 13820 hobustega — hargadega 758
inimesi pidi 5106 kassi keelel 3352 kas-
vab 745 kergem hoida 763 kerge saada
3599 kirbu suurune — härja raskune
759 kivi-kännu katsuda 756 kutsumata
10767 laiskuse 764 mis hambal 10548
mis saksa 10055 mööda inimesi 759
nooremaks 2112 peremehe 8628 puu kül-
jes 11886 rikka 4748 9714 rikka mehe
9744 rikka — vaese õlu 9715 ruttu tul-
nud 12268 saksa 10098 surma käsk 761
surm tuleb 10754 suust sisse 10920 sõõ-
dab 12276 teise mehe 9115 tühjalt tuleb
762 vastu rohtu 10744 voli anda 755
võtab 13539 väikesse perre 2602 õhtune
aevastus 1458 üheksakümmend üheksa
4751 üheksa — vastu 2837

haigutama: hiline 1248 isa ahju peal 2211
laisk(us) alles 5410 mullas aega 6874

haigutamine: une käsk 761

haigutus: ajab — taga 765 hakkaja haigus
766

haik vt. haigutus

hais: ei taha kanda 10324 enese — ei
tunne 7838 igas majas 6358 ilmast tõu-
se 767 kiida minu 3731 kust — tunneb
10378 matab 769 ninna läheb 768 oma
7874 oma koera 7837 paha — läheb
8217 susi tuleb 10819 tunneb meest
9350 tõõmelhel tõõmehe 12573 viiakse
maale 7136

haisema: kirikisanda pask 3840 kolmandal
päeval 703 kui sitt 8033 mädamuna
7063 oma — võõra sitt 7838 raha 9444
sala-asi 10102 salajutt 10111 salasitt
10117 sandi leib 10139 sitta küidad
10542 sitt hakkab 10573

hajapeni (= hulkuv koer): ase 1553

hajo (= kerglane, hulkuja): kust tuul
12228 peni pelädä 8541

hakatis: kus nurinat 7594

hakatus: hea 6132 igal asjal 423 iga —
raske 246 kerge 3609 kus ei ole 771
patu 8436 pikk 6175 raske 770 unus-
tuse 231 vale varguse 13260

hakk: ninaalune 13450

hakkaja: mees 772

hakkama: hea 910 kala peast 3043 keda
kiitma 3724 koit 4260 kulbi külge 4525
kuradiga 4553 looma toetama 4734
mõistsid 7021 nõnda lõpetad 773 söõma
— sitale 11233 teisele auku kaevama
11835

hakkamine: ega töö nii raske ole 12420 hea
— 911

halastama: putru 4788

halb: aeg 110 aituma 11989 ajal 1009 amet

269 anna — sõrm 4588 asi 778 ei ole
head 892 ei ole surma 1016 elades 779
endale tunned 11920 hage 12863 harju-
mine 14131 hauda läheb 4671 hinge
peale 791 hobune vahetada 12624 hoietav-
ad 6318 hõikamata 4638 ilmad 4574
ilma heata 776 inimene 789 jutt lendas
2673 jääd 13486 kaev 775 kaup 780
kevad — suvi 790 koha eest 783 koht
795 kutsumata võõras 4718 kutsutakse
4093 kägu 1438 last pulma 1573 leiva
sööd 785 mehe jalutsis 792 mehele 784
mis meil 1137 mis suust välja 10868
müüjal 8120 naine 781 naine meheta
777 naisega elada 786 oled enesele
11871 oma 794 oma vastu 11845 palju
1123 parem — tütre 4666 pea 782 pel-
jatakse 4656 peremees 1126 1128 poja
jalutsis 793 saab igale ühele 1036 sead
songivad peale päevaveerikut 5379
seemnest 967 see mäda 3094 sugulane
1130 surm ei taha 10752 sületäis 8574
tasutakse halvaga 787 teed 1144 tegu
mees 1162 teisele 14899 teisel soovib
11837 teod 788 täitmine 944 tööd laita
11829 usud 12951 velli vellele 13924 ära
tee teisele 11921 ära õpi 796 üks —
üheksa korda 14306

hale: hall silm 811 meel 4796 soel omi
lapsi 10810 võtab ilu 6925

haledus: silmad paisuma 797

haletsema: elavalt 774

halg: ahjutäis tooreid 6701 küljes teise haig-
us 11886 üks hakatab teist 14967

haljas (vt. ka **hall**): adraraud 799 andja
käsi 289 ei lõigata 798 enam hõõruda
1696 hein 13283 hõbe 1682 järel 821
maa 822 maitsega 801 oksale 800 9429

hall, -a: agu hõrõtas 159 aia äärde 2304
ajab taga 5096 enne miiklit 9272 hakku
kapukaid 5113 hane ninas 6077 hani
4574 hanid viivad 824 hobuse sita peal
2796 kapsamaarjapäeval 8174 kevadell
802 lauritsapäeval esimene 5607 laurit-
sapäeval — maarjapäeval 5607 maitse-
ga 801 suvel vilja 6233 vanade viiskude
peal 8173

hall, -i: arvatakse 804 aus 6950 austa 488
ega sõjas üks 5589 habe 13358 habe —
juuks 803 habeme all 13366 haisutad
13359 hauda minna 13433 hundi söõma-
aeg 13450 hunt 1594 juuksed 805 kōik
kassid 14527 mehe 806 parem vana
13363 pea 810 pead austa 807 peaga
hauda 6947 pea haju poole 809 neni
ameti jätab 4136 pilved vihma 6942
rakake 1616 silm 811 tōbi habemes —

keha sees 808 vana äustab 13333 vana
 — pea ees 13391 õnneämblik 14780
hall (= toores, haljas; vt. ka haljas): ast-
 jas 12044
hallatama: andja käsi 289
hallitama: raiskaja kätte 9540 rapantse leib
 13602
hallpea: austa 807
haltama (= valutama): häda 1799
halvasti: kasvatatud 11146 lõpetab 243 pi-
 kalt 6172 uuesti 10522
hambahaigus: mehel meele 10548
hambajalg: hiire 1238
hambaroog: vaesed rikaste 13078
hambavalu: kivi, käändude katsuda 813 kõi-
 ge hullemad 812 mehel meele 10548
 teine teab 11864
hame: annab 7930 ei tantsi ilus 12924 haua
 kaevajale 814 hea naine kolgib valgema
 4665 ihu ligi 11193 ilmal selga 1951
 jämme 2745 kahte — hauda 3024 kee-
 lele vaja 3526 laisal lagunud 12106 leib
 sööb seljast 5702 rikkal rinna pealt 9728
 talsipühiks puhas 11501 vastne varna
 13893 veel ligemal 2609 ühe sisse 716
 üle hulga ühele 14964
hammas: all ei röögi 11427 arva 6098
 enam söömas 2994 haaravad 5245 hak-
 kab kõigi peale 11960 haljad 5700 ham-
 ba vastu 10485 hapu leivale 816 har-
 vad — tihedad 815 hea 4227 heldel
 harvad 1204 hobust tuntakse 1361 hoi-
 a harvad 10873 hundi 1604 5427 13199
 hunt ei näita 1590 inimene saab — eest
 2171 itke 5718 jääb vakja 2637 kae 817
 4644 kasvavad 4092 katsu meest 6699
 kingitud hobuse 3800 kinni hakkab 3590
 koer 4174 koera 11512 koera ei tunta
 4059 koera — ei või uskuda 12958 koe-
 ra kae 4188 koerale koera 4061 koeral
 omast käest 4065 koera nahale 4073
 koer näitab 4095 kolmas — vahel 3008
 kuradile 4551 kutsikale 4699 laps teeb
 5534 lõhmusluised 7526 lõõb sääride
 4004 naerja suhu 7157 nuriseb — peale
 4801 näitama häid 4633 pane varna
 5264 11246 peni ei küsi 8539 peni pu-
 reda 8569 petja keel väljapool 8717
 puhkama 8141 rikka — õitsevad 9713
 sada salvamas 2994 suur tükk ei hakka
 12718 suvel soe 11564 sõna — taga
 11108 tagapool 819 talvel pikad 10990
 talv tunda 10995 teravatele putru kee-
 da 11961 tulised tangid 1631 tuntud
 4177 ussil ussi 12970 valged 6949 vali
 4616 valutab 8691 vanal koeral valus
 13432 vargal varnas 13752 varna 2397

11246 vasikal suus 11426 veristanud 818:
 õige peale kadeda 14562
hammustama: au 440 ausat meest 475 hau-
 gu 879 haugu enne 878 haukuja koer
 877 hunt hunti 1619 isane koer emast
 2224 kirp 3868 koer arg 9063 koer enne
 ei 4010 koer nuga 4016 koer valusasti
 4182 kui kallale tullakse 2758 küünar-
 nukki ei saa 5205 leiba-liha 5681 lõõ-
 enne 4153 oma saba 1614 näljane läi
 7723 peni poeg õppimatagi 8567 saad
 1666 saba liputab 4176 sisalik — uss
 10516 sõrme 11168 vana koer valusasti
 13432 ära lase 12964
hammustamine: oma — võõra koera 7912
 sisaliku — ussi 10515
hampsama: ahne 190
haneliha: silmad pungi 833
hanemuna: harakale 843 varese pesast
 13816 13818
hanesulg: üle kolme aia 7522
hang, -e (vt. ka lumehang): esimene vasi-
 kas 698 jüripäeval aia ääres 2809 6230
 koera-kassi — hobuse-härja 14849 lõo-
 kese silt 4728 6286 mardipäeval aia
 ääres 4849 6388 6395 päike maarjapäe-
 vaks 6243 sinna — ajab 12223 suurem
 viili 8280 teder — peal 11726
hang, -u: teine süld 11408
hangepojad: jänesel 2749
hanguvars: süld 11408
hani: hallad 6077 hallad taga 4574 hangu-
 täis heinu 3765 hunt 43 kaks koos 2984
 kuivalt maalt 831 lennata 825 luine va-
 sar 823 lähevad 821 mardipäeval jää
 peale 830 Mart 6443 (muneb) nokast
 5640 pea 10370 peeretab 5531 pori peal
 829 päevakülmad 4575 püüdma 9396
 selga loputa 826 silt 8033 suled 820
 tulevad 822 vihtlevad 827 viivad halla
 824 võta hoida 9579 üle jõe 828
Hans (vt. ka Ants): ei mõista 2490 ei tee
 — ei näe 436 ei õpi 2490 läheb 1285
 sööb — teeb 6447 teeb — sööb 6449
Hant: läheb 1285
haokubu: abi 13 lagunenud 2422 mees 6560
 olgu — sarnane 832
haone (= hagudest): kodu 3987
haopinu: suur 8590
haoriit: taluõues 8590
hapnema: piim 8754
hapu: haanikelt 731 kapsad 833 leib on
 peremees 5695 seda parem 836 silk 835
 õunad 834 õun pihus 837
hapupiim: vanakurat 1738
hapupiimane: viimane 507

hapurokk: ahju peale 838 teise peresse 5022 üle aja minna 5022
haputaigen: vööras ja 5071
harakas: aiateibas 12625 andma 844 esimene 684 hagu taga 13817 hanemuna 843 harakaga 13822 kurg — sõprust 4579 kõiki aiateibast 13800 käed ei — pesagi 10928 mõisa käsku 13820 pesa ilmutab 13827 pikk hand 839 saba kirju 860 saksa sõnumid 13820 sea seljas 841—2 varesega paari 840
haralik: kõik puud 9094
hargipuu: ei kölba 9094
harguma (= hargnema): kui harutad 855
hari: ei hakata 6365 koer 1624 teed — on 4849 tõnisepäeval talve 12302
haridus: jõud 845
harima: ihu 1277 mulda 6870 põld ei kanna 9151 põld põhjani 9162 põldu 9146
harimine: armas 846 kasunud maa 11322 sea asi 10571
harinema vt. **harjuma**
harjas: täi surm 12349
Harju: ahju peal 847 4842 mees aganapull 14249
harjukas: aganapunn 14249
harjuma: aegamööda kõigea 137 hiliseks 8975 laisk 849 maiust ajama 6356 mood 850 noorelt 7486 noor inimene 7512 põrgus 9207 põrgus hea 848 varas 851
harjumine: halb 14131 harjutus toob 853
harjutama: siga kambrisse 10409
harjutus: meistriks 852 toob harjumist 853
hark: hull upitab 11079 nurgas 854 sirp eel 10508 tõstab 4044 ämm õhtul — ahjule 14787
haru: aja asja 12497 laialti 347
haru (= harva): rikkus 398
haruldane: kaup 1275
haruline: mida harvem 856
harutama: siis hargub 855
harutamine: suka 3607
harv: arulisem 856 hambad 815 heldel — hambad 1204 oras 8284 pea 8468 seeme kasvatab 8290 talveks külib 11543
harva: harakas sea seljas 842 kehv lõhvätüb 3557 kurg puu otsa 4580 käib 858 käid — ausaks peetakse 857 orja kiidetakse 8080
harvasti: haraka saba kirju 860 häid nähakse 896 kehva pajas seapea 861 sandi saba punena 10146 õnnetus 859
hatt: augus 1007 ei usu hatta 1527 haugub 4089 häbi 7526 hanna tõstab 8550 kaelas vale (= vorst) 863 kes annab 6573 käseb hända 4094 teeb pojad 862 vorst kaelas 4127

hattsaaja (= koerapulm): peni 3813
hauakaevaja: saab hame 814
hauaküngas: ei astu üle 10047
hauaraha: ostmisega ühes 1804
haud: aega puhata 865 aeg kasvatab samb-la 65 aeg viib 86 ahnus ajab 193 auta — pandud 1709 au vaja — minnes 450 ei sajakski 726 ei vii rist 9775 halb läh- heb 4671 halli peaga 6947 häda lõpeb 1769 igaüks täidab 868 ilu ei kesta 2024 jalg kasvab 4057 katab 6221 lahti nur- ganaisel 4281 lastes 5015 meest oodata 11067 midagi ühes võtta 870 mure viib 6923 parandab kүүrakat 5240 sadada on kerge 866 sant saksa suurune 864 see on küll teinud 11781 siinpool — aega 865 taga tarkusega minna 11663 teisele kaevab 11835 tuleb haudumata 10767 veere peal targaks 867 viin tõu- kab 14126 virgal aega 5341 õlut annab 869 öeldakse head 568
hauduma: kana 3119 oma — kao muna 5888 tuvikesi 4516
haug: hända pidi 6089 hännas 873 jõesus 2812 kala hunt 871 kalaks 3708 läh- eb ojasse 6247 peas 872 10370
haugas: karjas 3151 pesa 874 pääs 873
haugutama: annab süüa 14423 koera kon- diga 15060 kui annad 315 santi 305 talu 11514 vaest 13060
haugutamine: haiget 875
haugutus: haigust 12310
haukama: valega 13240
haukapask: sööb vilja 11357
haukuja: hambad suhu 7157 koer 876 koer ei hammusta 877
haukuma: agana päale 148 ei hammusta 877 ise 4119 kaua üks koer 14886 ket- tis koer 3632 koer 880 4085 4087 4089 4729 koera moodi 4052 koer koera peale 4081 koer kosilasi 11329 koer — küla- line tuleb 4086 konn mättale 4311 kosi- lasi koer ei 4403 kuri peni 4601 kust süüa saab 4088 kutsikas enam uristab 4700 külaline tuleb 4086 las koerad 13814 musta kändu 8572 noor koer 7515 omale poole 4696 peni alati — harvasti 8542 peni — asja saab 8570 peni ilma 8540 peni perra 13092 peni — susi karja 8559 pere koergi 8586 seni kutsu 4709 siis hammusta 878 suu- red koerad 10979 sõnnud peni 11288 teine kord 4137 vana koer 13416—7 väiksed koerad 14472 õppimatagi 8567 ära hammusta 879
haukumine: ega haava tee 881 koer ei

jäta 1618 susi ei taha 10823 tähele pan-
na 4041
hea: aegamööda 8487 ajal hoitakse 1062
ajal kõnele 1009 ajal otsib peremees
1052 ajal saadud 925 ajal sõpru 1010
ametil 261 anda kui kurjaga võtta
14736 anda — raske saada 5257 andja
annab 1095 andja (on) 5260 annab ise
983 annab vähesestki 897 anna oma
8212 antu 1026 asi 898 984 asja 907
asjad 1110 au 455 edevale 499 eemal
882 ees 883 eest leiad 11787 ei anna
1090 ei häbene 1088 ei kuule 1084 ei
mahu 4779 ei mõista 1085 ei nähta 991
ei ole halba 776 ei ole iga 1016 ei pii-
pugi panna 4944 ei saa kellelegi 1036
ei saa — kurjaga 1096 1116 ei saa sõ-
naga 993 ei tee 1089 elada 1138 elu
573 elus lähed kõrgiks 1057 ema —
lapsed 909 enam saab 893 esiti 895
hakata 910 hakkamine 911 hakkamine
pool võitu 2496 halvata 892 harva saab
1029 hellita 5333 herneleem 1127 hiirtel
elada 1245 hiljukesti ilmub 1264 hirm-
teeb 1299 hobune 997—9 hobuse ostad
1058 hooleta 1045 hõbe 912 häbenetakse
4656 häeda 1000 hällita 14235 härg
1051 härgadeta 1002 härg joob 1001
härja kõhus 1124 hästi räägib 923 hästi
tehakse 1112 häälitsemata 1136 igal
pool 9497 igal pool — kodus parem
1078 igapähel 1079 igapähele olla 1105
ihule 1947 ilm 914 4610 ilma hilja 13825
ilma patta 887 ilm — paha 913 ilm
virgale 14056 ilus 2041 inimene 915—6
inimene ei ela 885 isa 917 ise 889 ise-
enesest 899 istuda 918 jalg 1003 jutt
1133 jutt lätt klõmbatõh 2673 jutumees
919 jääb heaks 920 kaarnale kaks 2833
kahte 2952 2963 kaht — korraga 2949
kaks 3001 kaks — inimest 1122 kakud
900 kartulid 9860 kasvab kahelt poolt
921 kaua ootama 995 kaup 1004 keegi
3520 kellel on 1083 kerjata 922 kes häst-
ti hüppab 929 kes otsib 1086—7 kiida
3726 kiidab kaunistest 924 kiitmine ei tii
3756 kiitust saab 1094 kisud viimase
karva 4646 kodus 1135 koer 4033 koer
kooleb 1060 kogu — ajal 4392 kolm kõi-
gile 4284 konnad — küll 3064 kopika eest
4362 kosjad 1046 kui hästi läheb 1028
kuked 901 kuri 1120 kurja 1144 kurjaga
tasutakse 1155 kurja — vastu 4648 kus
on 1107 kus pole 1108 kuu otseti 5110
kuuvalge 957 kõhtu täidab 1113 kõhutäis
orja 4811 kõigi — igamehe 1109 kõik
— ots 1099 käsi teeb 1061 külaline 1005

külva — kasvab 5144 kümme — last
5158 küsija 1006 küsimata 8224 laisal ei
millalgi 4619 laisal pole kuskil 5336
laisast kubjas — vargast rehepapp 5345
lambaid palju ühte lauta 13209 laps 367
926—34 1007—8 1063 11146 lapsed 902
1064 lapsel 1011 lapsele aitab sõnastki
1574 lapsel himu 941 lapsel mitu nime
942 lapsel võileiba 940 laps hirmuta 927
laps hälli 1012 laps hännas 1007 laps
hästi tantsib 929 laps leitakse 11793 laps
loeb (raamatut) 5363 laps oksendab 933
laps suusõnal 14178 laps tuntakse hälli
1014 laps tõrgub 1013 laps vitsata 928
lastest 992 last nähakse 985 last nähakse
nurka 803 lebada 938 lehm 935 lehma
vasikad 936 leiab mütsi 1015 leiba ei
anta 8226 leiba süüa 1027 leplik 5752
liig ei tee 5832 liigutada — paha kiigu-
tada 5839 lilledle peale 1017 lind laulab
939 linna täis 6548 linnust — kalast —
piigast 5879 lubaja 1091 lubamine 944
lugu 1115 lõpp — kõik hea 6132 maail-
ma 888 marja 904 meel 4796 mees 945
1021 1067 1098 1100 mees annab 4624
mees peo seest 6543 mees sõõb 946
meeste vahele 1023 meest kutsutakse 994
mees töötab 947 mehe kõrval 1022 mehe
lits 1125 mehel üks silm 6530 mesilane
1066 mida teed 1117 mida varem
13672—3 miniatset 8214 mis kallits 3094
mis on 1111 mis siga teeb 10350 mis
teistel 1137 mis ühele 14899 muide —
kaugele 6975 mõistus 7023 mäletatakse
heaga 1054 naaber 1068 7124—5 naabri
juurest 1081 naabrit 905 naerab paremat
951 nagu tehakse 11777 naine 950 952—3
986 1024 1139 naine eluks ajaks 4627
naine maja lukk 7266 naine mehe au
948 naine pingi alla 950 naise mõtud
4665 naise pärast 1025 naise saanud
1093 niikaua 1118 niisama — kui põleda
4279 nutab rõõmu pärast 4631 nõu 906
954—6 nõua 7649 nähakse 896 ole ise
1119 oleks 7794 ole sa 1121 ole teisele
11871 olla 1141 oma ei hävita 7862
omale tunned 7867 on parem 1031 otsib
1086-7 3573 palju tobra 12020 parema
kannupois 961 parema peale 6345 pa-
remat ei ole 1114 parema vader 1020
parem pala 8299 parem veidi 1123 pa-
rem üks 14912 parem üks ja 14908 pea
toidab 1035 pea üks ja 14925 peksad
14019 penile 8554 peoni — küünasperani
8744 peotäis 8574 peremees 988 pere-
mees armastab 8597 peremees ei rõhu
8599 peremees koeragi välja 8598 pere-

naine kasukahõlmast 8656 perenaine koe-
rale 8653 perenaine leiba ahjust 8654
perenaine rattapulgast pudru 8657 pere-
naine perses 11508 perse 1069 perse leiab
istme 962 piimalehm 1070 pisut 8908
poeg tasub 1032 poiss — tüdruk 1033
pole palju 907 pool muna magusam
8969 poolt 1019 puu 963 1071 põli 964
põlv 989 põrsas 965 päevad 1034 Pär-
tel 9328 püüde 966 raske elada 1059 riis-
tad 9631 rikka 9716 rikkal raba peal 9727
roa pärast 890 rooga üle jätta 1131
13900 rukkil 1018 rumalalt 9861 räägib
1072 saab 89 saksa — hävitama 10064
sead magavad 1097 seal on — kus meid
pole 1137 see leiab 4594 seeme — vili
967 seista 1030 siin — seal 1140 siga
8238 sinule — minule 10500 sugulased
harvasti 10637 sulane 969 1126 sulane
— tüdruk 1101 sulasel 943 sul on 1104
surm tahab 10752 suu ees 10889 suu
tahab 10927 suu teeb sõpru 5285 suu-
täis 10960 sõber 1128 1130 1778 sõbra
nõuanne 1056 sõna 884 970—4 1038—40
1073 sõnad jahutavad 908 sõna elagu
8241 sõna enam 894 sõna parem 1038—9
sõna võidab võõra väe 975 sõõgi 11292
sõõja suust 1041 südametunnistus 11353
süüa 1132 taar juua 11458 tahab hoid-
mist 13665 tahtmine 976 talv — suvi
11546 tasutakse heaga 787 tee 1142—3
1145 1147 teed 990 1082 1102 teed —
maha 1106 teed teisele 1103 tee — ehk
kurja, kõik iseendale 1144 tee peale sead-
jaid 1074 tee tööd 1146 tegu 977 teha
958 1080 teise — maitsta 11833 teistelt
tahad 11853 teiste vastu 11845 teist ütel-
da 1053 teol 1065 tuleb isegi 916 töö
980 1075 tööil 979 tööline 978 tüdruk
1043—4 tüdruk kõnelda 12624 tüdrukud
kõik 12603 tütar 1042 uisapäisa 134
uneski hea 960 uni 1047 1077 usinus
12939 vaderiks 1020 vaenlaselt õppida
13158 vaevata 1148 vaim 1048 vanana
elada 13190 varandus 1049 varandusest
13684 varastatud 13839 vasikas — rokka
13866 veidikene 1123 voonakene süüa
1076 võidab kurja 981 võtta 14312 võõra
— ei sigine 14388 võõras 1129 1134 vä-
hesega 937 õhku 996 õllehull 959 õlu
982 õnn 8221 8238 õpetab paremat 1050
õpetust 13130 ämm — tütar 14784 ära
kae hambast 4644 ära põlgab 1092 ära
tasu kurjaga 11706 ära tee teisele 11919
ühele 14894 ühelt poolt 891 üks 14968
15003 ükski ei ole 1149 üks viga 1055
ümmardajast 968 üskätöbi 987 ütle 1150

head tegema: leiva eest peab 5655 ligime-
sele — ise hätta 5800 muile — iseendale
6974 ühele — teisele 14887

headus: hea 1151 hulga rahvale 4679 ilmast
läbi 893 kokku ajab 1153 kosutab 9516
pulumade 9042 saab — tuulata 4590 sil-
mad 10455 sõõgi 3754 toidu 11292 vei-
dike 14572 võidab 975 1152 ühe poo-
lega 891

heakäsi: oma käsi 7320

heategemine: eest leitakse 1160 ei lähe va-
naks 1154

heategija: halvaga tasutakse 1155 jalg ja-
lale 2395 leitakse eest 1160

heategu: eest tänu 1169 ei mädana 1168
ei põle — ei upu 1170 ei roosteta 1156
ei tohi unustada 1166 kannab kasu 1157
kannab vilja 1158 leiab tasu 1165 leiab
tänu 1159 leitakse eest 1160 leitakse
harva eest 1167 oma — teise 7888 palk
1163 seisab ees 1161 tasutakse topelt
1164 unustatakse 1162 vaese sauna 4672
ütsipoodi 891

hebo (= edev; Hebo — naisenimi): helmed
kaelas 1219

hedo (Hedo — naisenimi): helmed kaelas
1219

heerima (= lahtma): ennast 1171

heeringas: naine — pea 6591 ütelnud 3055

heie: häda — keerajale 1770

heitama: hea 1000

heievakk: härg joob 1001

heigo (=kerglane): kiidab ennast 1224
naisel 5 tahab õpetada 13537 usub 1172

hein: aegsasti metsa 6432 elajad söõma
1173 enne jaani 2319—20 ennejaani-
päevane 2318 enne — peale jaanipäeva
2345 enne — pärast jaani 2317—8 hea
1180 heinale veli 1175 heinamaarjapäe-
val pool tehtud 1192 jaan kahetab —
kasvu 2326 kallis — odav 8982 kasu
7240 kihvt 9780 kolm kastet 1173 kuhi
võtab — annab 4453 kuivatada 2301
kõlgusest õue 5220 leiva ema 1177
maksvat — teha 1181 Maret külib tuhka
6402 mihkkipäeval vanatont kuivatab
6816 missugune suvi 10977 murakud
1176 must — valge 13283 mädaneb su-
vel 7065 niipalju kui villa (lambale)
5420 noorem enne 7524 peremehel 8607
raudnael 2300 saab teha 1992 saad pool
9978 sammal — jätk 146 suvine soe 1174
tee jaanipäevast 2353 teha suvel vika-
tiga 1179 vihkab vilja 1178 vikat
14165—7 võib teha 9606 õitseb aja peale
5847

heinaaasta: ei saada vilja 1180

heinaaeg: hoia leiba 5684 laps hea 5509
leiba teha 1182 uni naela oisa 1183 vih-
mast 3342 ära luiska 6063

heinaaegne: karu — kangas 10831

heinakaar: saad tööka 1184 võta naine 7331
ühe nisa 2334

heinakoorem: ruumi andma 2470 teed and-
ma 4276 vana inimene 13399

heinakott: vaskile 1185

heinakuhi: kuninga juures 4532 metsas 4920
terav 1186—7 valmis 11408

heinakuu: ei valmista 1188

leinaküün: surm ei lähe 10747

heinamaa: herneleemega 1226 ilus 2975 kõ-
ver kaar 4907 niida 9155 põllu ema 1189
põllu peremees 1190

heinamaarjapäev: esimene meevõtmine 1191
hobuse selga hüpata 12287 kuus nädal-
lat suurde maarjapäeva 5235 käole od-
raokas kurku 7768 lina konnale rindu
5848 pool heina tehtud 1192 raudnael
heina 2300 rohu kasv täis 1193 vihha
tuleb 1194

heinanädal: kuues nädal 4737

heinaonn: ühe peremehe 1339

heinaraisk: vana hobune 7329

heinasaad: kagu näeb 4920 silumata 1195

heinasületäis: sügisel 14268

heinatama: kiriku tee 3824

heinategemine: mihkripäev vanapagana —
päev 6825

heinategu: olevipäeval lõpeb 7830

heinatera: ei lähe maha 1196

heinatirts: salvab ning parandab 1197

heinavikat: vahe 11156

heinavõrk: aisa otsas 1198

heinputk: karu kompvek 1199

heit: sage 7058

heitma: esimesed 702 esmaspäev — maha
718 igasse kotti 4415 karva 1618 kuidas
haaratud 732 kui palju tahad 1200 lin-
nud sulgi — loomad karva 5939 sõbraks
11014 sõõmata magama 11305 tagant
leiad 14252

helde: andja 1202 andjale 1201 andjat ar-
mastab jumal 1209 annab 1203 1210
ei aita iseennastki 10535 ei ehi 1416 ei
elata ennastki 10533 harvad hambad
1204 helmed 1205 helmigi kaelas 10534
helmis 1208 hoitakse 8560 jäävad näpud
1206 kellest rikas 9642 mõistlik 7004
nutab rõõmu 4631 oma perest 3919 per-
se like 1207 sõna 975 tahab 2845 vaene
13062 vaesem 13045

heldus: annab 1211—2

hele: ilma kell 1956 kell 1213 täht 1214

helendama: kassikuld 3412

heli: suur (enam) 8357

helin: venna kella 364

helistama: häda 4638 kassiraudu 15059 Pee-
ter 8508

helk: kuidas hääli 1888

helkima: kõik pole kuld 4504

hell: ema 641 ema lapsele 632 esimene —
põli 706

hellitama: ema 609 ema tüdriku 633 hooletust
1216 last 1215 11146 last ülearu 1217
poega 1218

hellitus: võõra — vaeselapse lohotus 14364
helm vt. **hõlm**

Helme: laadast kuus nädalat mihkripäevani
5235

helmekord: sõsarad sõimlevad 13922

helmes: enese kahju 1221 esimesele tütrele-
705 hebol — kaelas 1219 heldel jäävad
1205 heldel pole — kaelas 10534 helde
pole 1208 kaelas helisevad 10415 kae-
las — kõlkad kõhus 1220 kui elame 556
kui elan 554 kõlavad kaelas 11790 täna
12380

helpima: kodus 11274

herilane: pesasse 1222 üheksa parmu 12998

heris (= kelm): ei usu 1223 kiidab ennast
1224 kokutab 4624 libe keel — meel 5786
peab 947 tuleb isegi 994 värava taga-
484 õõmaja 4134

herits vt. **heris**

hernekaun: paasapäev annab 8168

hernekott: kes ees 506

hernekõdar: teise aia 1225

herneleem: heaga 1127 leivakott seljas.
12796 saab heinamaale 1226

hernepõld: kauna ei võta 7756

hernes: ei kee 1231 ei keeda iluga 2025-
haudumisi 3206 hunte lasta 3205 jumala-
vili 3894 keedis — rahuga 8969 kisku-
mise aeg 4277 küllides 1230 külma vet-
te 3202 külvatakse 1227 leib põues.
12796 leiva abi 1228 mees — pooleks
946 mehe söök 9006 nina all 4583 nõ-
gudesse 9267 sisask heidab 8748 tee-
siis 1229 täiel kuul 1227 tüdrukust puu-
tumata 12616 ussita 2127 vähe ei võta
2853 õitseb 12795

hernesupp: leivakott seljas 12796

hernereta: ei mahu suhu 7411

heutamine (= hinkumine): hobuse 3124

higi: au nõuab 445 kibedam suvel 3689
laisal süües 5329 meest ei häbista 12560
peos — kuldsõrmusel sõrmes 5837 tee-
tööd 12485

higine: hobune 1407 käsi 1232 nahk 1233

hiidlane: nali 1234

hiilgama: ei ole kuld 4504 hõbe 1682 ilus 2074 kullana 4506

hiilima: varas koju 13728

hiir: abi 14 esimene 684 hambad 3357 hing 1237 hingeminek 3359 härg 3860 ime näha 1242 julge 1239 jumal loonud 2525 kaks kassi 2973 kassil mängida 3403 keele all kuld 1236 kooleb viljasalve 9810 kulunud 4526 kõht täis 1243 kõlbab 3405 leiva juures elavad 5707 luusivad 3395 magaja kass(ile) 6295—7 nälg — oksa 7694 oma 7898 ots higine 1244 otsib 1240 rasv hiire lõksu 9559 suupalad loeb 1241 sööb ihnuselt 3382 teeb tule 3646 toidab 3389 tühjas hoones 4289 viga elada 1245 viljasalve ei sure 1235 ühe pärast 1246 üks auk 9588 ütelnud 1238

hiireauk: kulunud 4526

hiirekõrv: kõivu leht 4818 toomelehed 12039

Hiiumaa: häbi äkkeks 1713 kära kuulub 2472

hiivanuut (= nuudipäev): jõuluaat 2716

hilbakas: inimene 5574 lupakas naerab 6081

hilbatama: kelle perse 8689

hilbupesa: vanaisa 13548

hildarasku (= õhtupuna, eha): hüva päiva 1247

hiline: haigutab 1248 hillu elama 1265 hirm 1249 ikka ilma 13699 ilmriikas 672 iva-sem 1257 jääb ilma 1263 kana 3109 kesaküünd 1250 kukk 1251 külaline 1459 külv 13697 külvajal 13710 mees 1252 nälg 13700 pere elatab 5312 põlga 9175 roidab 4261 saba alla 13703 saputab tiibu 13702 sügis 1253 tall 13707 talv 1254 teraline 13693 töö 9887 töö ilus 4954 vares nälgä näeb 1255 vares saagist ilma 1256 vats õlile 14526 vili sammeldab salve 14186 õnnelik õhtune 14699 õomajaline 13689

hilissügisene: paljuks — päeva 1258

hilja: itkeb 13670 kiriku 3835 kiriku — vara veskile 1259 kõrtsi 14000 külvad — vähem lõikad 5147 nutetakse 13676 nutta 7604 parem — kui mitte kunagi 1262 sisse 1261 sõidab 13667 tuleb 1263 tööle 13675 unustatakse 13666 vara tööle — voodi 13679 õhtu 1453—4

hilja (= tasa): härjad veavad 1266 lähed 11698 saksa rutt 1260

hiljak: enda elatab 5312 enda ravitseb 1269 kõnelema 7458 see ilma 1263 sööma 1267

hiljaksjääja: ilma jääb 1263

hiljaks jääma: ilma jääb 1263 koju 3959

hiljane vt. **hiline**

hilja-vares: ilma-vares 1256

hilju: suule 10904

hiljuke: elab ikka 12933 pere elatab 5312 11701

hiljukesti: ilmub hea 1264

hilla vt. **hilja** (= tasa)

hillak vt. **hiljak**

hillane vt. **hiline**

hillu(kene): hiline elama 1265 saab inime-ne 1268

hilp: ees 4797 kuidas ise 2253 kuidas mees 6514

hilpharakas: lauavõõraks 4528

himu: anna maad 1270 eest veab 1271 heal lapsel 941 kadunud 1272 kasvab 3438 kavalus 3517 kuradi 791 kuradi — põrgus 4555 peremehed 1273 poisi 8943 sööd leiba 12485 vaadates 12003 valitsema 1273 varga 10950

himustama: kõrgemale 4860 rikkust 9767 silmad 10487 süda 10452 10474 11343 tõise ila 2922

himustus: ärgu olgu 1274

hind: asja 430 hea kaup maksab 3486 hool-sale makstakse 1481 ilm teeb 1974 iludus määrab 2039 kalli — osta 126 kassi 3375 kaupmehele küsitud 3502 kelle kaup 5454 kes hännas 1817 koer 4121 nõnda kaup 1275 oma käega 12562 penil peni 8558 peretüdruk — pärast 14823 poiss saab poole 8940 turg paneb 12211 veri vere 13942 ülekohtul pole 15115

hing (vt. ka **hingedepäev**): ei saa tagasi 1279 elavale 549 hea — annab 8517 hiirele 1237 hingamine — pärib 12422 12686 hukka 1277 hädata lähe 1276 inimeste — täis 4555 issand annab 2266 jumalale 1280 jumala päralt 2549 jumal viib 9321 kodapooliseks 1278 looja loob 6021 lämmist peresest 12055 matikatele 6275 mehe rinnus 7319 nägu — peegel 7679 nälgas 1282 patt — peremees 8428 poiss pulma 8955 põrgu täis 2149 9203 pärast võtab kuri 4587 reega lähivad 1283 seljast välja 10285 silm — peegel 10460 sisse 1281 soe ja sea käest 10806 tarkus — tervis 11681 töö ei päri 12422 unustab 13327 vaevas 13610 vaga vaevatakse 13204 vanal sitkem 13439 võtab ihu 4588

hingama: sõõnud 11284 lõõ tehtud 12475

hingamine: hinge pärib 12422 12686

hingedepäev (vt. ka **hing**): kapsas villase lõnga katki 6827 nädal marti 5235 talvekorteris 12971

hingelaud: peale paned 13099

hingeline: hingab 11284
hingeminek: hiirel 3359
hingerahu: orjale 8082
hinge tõmbama: tee tööd 1284
hinge tõusma: madisepäeval ussid (jt.)
 6284

hingevõtja: viin 14108

Hint: tuleb 1285

hirm: aitab enam 1286 anda 1302 arg kart-
 ma 12932 arm enam kui 349 arm —
 käsikäes 350 armu ema 1289 armuga
 1287 armu juure 356 armu kubjas 1290
 ema annab 645 heaks teeb 1299 hiline
 1249 isa 2182 2184 2192 isa — sees
 häbi 2193 jalad alla 1292 jalgadele tuld
 345 jäta Juku ilma 2489 kasvab, auta
 elab 1296 kasvanud 1294 koerale 4233
 kuri süda tunneb 4636 laps läheb hukka
 5806 maksab raha 1288 noore — all
 13364 13369 oma ema 8008 paha teeb
 14265 parem surm 10732 peab tundma
 4742 pärast 358 püksid püüli tegema
 1291 saadud — sõõdud 1301 saanud
 1297 seal armu 1298 suured silmad
 1293 sääsest elevandi 3869 tegu 7612
 toob 1300 õige — ei tunne 13207 õigel
 ajal 351 õpetab 1295 üheksale 14828
 üheksa — ühe 1610

hirmuandja: palju 1303

hirmulaps: armulapsed 15054

hirmuma: hämmes saamist 1814

hirmus: endale pidada 12750 enne armsam
 366 esiti 1304 hunt 1616 kurat pole
 4560 seda armsam 1305 vits 367

hirmutaja: kuu varaste 4727

hirmutama: paabat 1307 vares 1306

hirmutus: isa 2204

hirnakas: varss 4617

hirs: salve peale 4467

hobu vt. **hobune**

hobune: adra eest valla 9842 aidamehe 7105
 aisdade vahel 1198 aja koertega 1364
 ajamise vitsa 9263 ametmehe 5167 an-
 nad 1349 anna rokka 1366 anna süüa
 1309 astutakse üle 1829 aus 7077 ees
 tugev 1393 eest ära 9898 ei anna tei-
 sele 12363 ei lähe 1314 ei ohje 1483 ei
 ole 3390 11497 ei oleks 1396 ei pelga
 lööki 1367 ei pese 1335 ei põlga kaeru
 997 ei vea 1336 ei või usku 2533 elu-
 majas ilus 596 enne maarjapäeva juua
 5222 enne sõida 7328 ette 1330 ette
 pandud 1403 ette panna 13889 ette sa-
 bapidi 10021 haigus tuleb 758 hang
 14848 hea 997—8 1319 7343 hea — me-
 he au 2057 higi haisus 999 hiire pärast
 seisma 1246 hobustega 1827 hoiu 3347

hoiad sõkaldega 1324 hoiu kui velle 1362
 hoidis 8049 hoidja tallis 1371 homme
 ostmata 12404 hooleta 1382 hooletu mees
 1489 hoolikal tallis 1512 hull kiidab 1563
 hull laidab 1565 hundist 1602 hunt suu-
 rem 1648 hõlpu 1695 hädalise — ostab
 1804 häda tuleb 1758 härmas 1407 hästi
 söötma 1325 igal koormal 4349 igaüks
 oma — meele 7841 ilus 2055—7 ilusad
 4660 ise ajad hoitud 2228 jalg taku-
 koonal 1631 jalg töötegija 2396 jalus
 8612 janune 2410 jaoks kaerad 1350
 jookseb 1316 1331 jookseb ohja tõttu
 1334 junkru — lihavad 7105 jõuab —
 saada 1389 Jüri — naha nulgija 2783
 kabjad kannab 14020 kaeramatt väljas
 6960 kaera sööb 1830 kaeru ei saa 1313
 kammi kotiga 3100 karda tagant 3270
 kasvatatakse 7641 kaup õues 1332 kelle-
 ga sõidetakse 2108 kergem johnida 1329
 kes ei sööda 11323 kes hoiab 1386 kes
 keelab 1384 kes ostab 1388 kes sõidab
 1380 kes sõõdab 1387 kevadel armas 3652
 kihulane tõmbab 3695 kingitud — suhu
 3800 kinkija võtab 3798 kiri kaasas 817
 kiriku juurest 7250 kirikuteelt 7331 kol-
 meaastane 4298 kolm koera iga 34 ko-
 mistab nelja jala peal 1337 koorem õpet-
 tab 1980 kuidas mees 6524 kui on läi-
 nud 1397 kukud seljast maha 11580 kuri
 komistama 1341 kuri nuhtleja 1385 kõrb-
 9781 kõrva suuruse kikk leiba 14501
 käes ei ole 511 käskinud 1320 künd kee-
 ga-kääga 7253 küünlapäeval juua 5222
 laisk ei tee liiga 5357 laisk — paks 5354
 laisk piitsa sunnil 5355 laisk veab suure
 koorma 5356 leiva andja 1373 liha 1311
 lollile 1555 loodud ootajaks 1333 luba-
 nud 1321 lõhki 9821 lõpeb 11496 läbi
 oherdiaugu 1835 läheb mööda 1377 lä-
 hevad 2726 lõõ 1400 lühikese karvaga
 6166 maja tugi 1368 matta — osta 7263
 mees hoiab 6569 meest lõhkuda 1318
 mehel hea 6552 mehe ori 1340 mehe uh-
 kus 948 metsa 7777 metsa ohjata 6789
 metsas kõhu täis 3665 mul'k hoiab 6888
 mustlane kiidab 6964 mõistab osta 6692
 noorele ja lapsele 7491 noor — vana 7533
 nõlise liha 7630 nõnda koorem 1391 nõn-
 da ohjad 1392 nõõ! 7639 ohjadeta juha-
 tada 1310 ohjast 2154 ohjata 6775 ohje
 sidumata 8180 ohkab hommikul 8090
 ojas 1379 olgu meres 1404 olgu seotud
 1641 olgu võit 1405 omad rangid 1375
 oma regi 1376 omast vallast 1411 orase
 koer 1343 oskad müüa 1360 ostad 1058
 7315 8128 osta — hool 8134 osta —

kiidetud 8131 osta — kinnisilmi 8136 osta ligidalt 3478 osta sälgudest 7329 ostmine — jõulukuu otsimine 5252 ostmine — naisevõtmine 7341 pahmast tallab 1824 pane ette 1406 paremini sõõdad 1401 peale koormat 1315 peremeest tuntakse 8648 peremehe ravitseja 1374 peremehe silm — külmit kaeru 8636 peremehe silm — rammusaks 8638 perse märg 7321 perses kasvada 3204 peru — ei tapa töö 8702 peru — ei või uskuda 7614 piim parem kui lehmalt 1325 piits — tulle 1727 pime — teed 8859 pisuke 8789 poeg 6652 puhastamine 1352 põrgus 6600 päitseta 6581 pääseb 9460 püherdab 1398 püherdada 8307 püherdamise ase 659 raibet 1381 rammus 3397 ratsanik selga 14064 rautamine 1353 reba 9574 rikkal mehel 9739 rikka mehe 3559 rikkast talust 9747 ruhi ei otsi 9817 rāpakas 9928 rāākinud 1347 sadul seljas 1351 sa hundiliha 1344 sandi eest 9757 selga hūpata 1992 sepa — rauata 10311 setuka vastu 1326 silita 10430 sitt 1354 situb korraga 1836 situb kulda 1358 situb merre 11571 situb sõites 8557 soe pealt ja seest 1409 soosse ohjata 6774 sunni kaertega 1364 sunnitav — peetav 227 sureb 1797 sureb — mak-sab nahk 10708 susi sõõb liha 10839 susi sõõgu 10838 susi sõõnud halli 10792 suulised 1355 suuri koormaid 1372 suutāis leiba peremehelt 10964 sõidab sõjateed 1322 sõidetakse 2108 sõidu ajal 8736 sõita — sõita 11088 sõõb 1323 sõõda 11328 sõõda kui venda 1362 sõõdetud 11334 sõõmine ja naise töö 7352 sõõnud 11282 tahab pidamist 1345 tahab vaatamist 1346 talitsemata 11495 tallis, hool peas 1378 taltsas 1408 talupoeg joodab 11465 tapsin 1356 tasane 11704 tehakse 1410 teha peremehele 1402 teise kätte 1308 teise — lausuma 11885 teise mehe 11827 teiste — sõita 11868 tiinet võõra kätte 8808 tuntakse hambast 1361 tuntakse peast 1327 tuntakse varsana 1014 turjast tunnukse 12213 tuuleristipäeval võtme 12260 tōni-sepäeval selga hūpata 12287 töötigijaks 1348 töö vanade — jaoks 12564 tūhja sõime kallal riidu 12705 tūndsak 12737 ul'i — mees 12859 usk — vahetada 12944 vaene rikka 13074 vaese mehe varsast 13120 vahetada 12624 vahetajal valjad 13220 valge 13290 valged — kust tulnud 11994 valjastest ei vaadata 1363 valjasteta 1312 vanad raud 1357 vana — heinaraisk 7330 vana hūppama 13324 vana kaerasõõmist 13538 vana — kaeru

13317 13378 vanale — noorele 13425 vana — noorem 9543 vana penidele 13393 vanast traavlit 13338 vana tapa 13531 vana valjaste tõttu 13392 vana varestele 13394 varastab 1383 varastatud 13791 varsaga 2754 varsaga — ja lapsega naiste 5490 varsaga välja 1342 varsana 13858 varsast 13860 varsa — vatsa 8170 varss vana — koormat 13852 vastu ei ütle 1370 veab 1390 1399 veab kaheksa meest 1369 veab — kannab 1317 veab koorma 1328 veab vankrit 5640 vead sisse 1365 vigane pole vāart 14011 virgale ohjad 14233 virgale piitsa 14228 võimu saanud 1394 võõras — oma piits 14394 võõra seljast lūkatakse 14371 vägevad 9119 välja jooksnud 1395 väsinud 14503 õnn 9548 õpetamata 1572 õpeta sõõmaga 1359 āra aja piitsaga 1364 āra kiida 3745 āra kiida enne 3741 āra osta 1412 āra sandi peale aja 10198 āra silmast lase 1426 āra usu jalga 1413 āra vaheta mustlasega 6966 õelnud 1339 ūheksa — künni-kūlvi 15073 ūheksa sõõki 14851 ūhe seljast kahte nahka 14869 ūhteviisi raske 13653 ūks hea 14913 ūtelnud 1338 ūtle võõra — «nōō!» 14419

hobusehein: olgu alati 297

hobusemees: härjamees sealsamas 1872

hobusenahk: suurune pilv 11371

hobuseraua-auk: ei jää (lina āestades) 5870

hobusesitt: lausujale 4544 maarjapäeva õõsel 6232

hobusevarss: kõige õelam 4617

hoiataja: hoidja väsib enne 1420

hoid: siis toitu 1414 suurem 1415

hoidja: asi 1421 ei oiga 1416 hoonet ehitab 1417 ikka on 1428 jalg jala 2395 kaks 9983 kullal küllalt 4502 kuri koer õue 4616 laps laiska 12167 osa 1418 osa — käes 8114 pahal 8228 pole otsa 1419 unustab 12915 väsib 1420

hoidma: arg nahka 339 arsti ja advokaadi eest 14702 asi 1427 eesel — sõime 509 ei oiga 1416 haiget liiget 750 head sõpra 11031 heal ajal 1062 heldet 8560 hobuse sõkaldega 1324 hobust 1386 hobust ūle-aru 10839 homseks leiba — tööd 1467 hooletud 1486 hullu inimese — kurja koera eest 1558 hunt metsa poole 1672 ise — jumal 1424 kassi — hobust 3390 kaua — kassile 8561 keel hammaste taga 11108 kel hõbu 1378 kes kopikat ei — rublat ei saa 4360 kivi ja kānnu eest 3935 koduse varga eest 3996 kopikat 1425 4358 kui anda 8012 kui oiata 1430 kui varast 1362 kunst 4548 kupja liha-

luu 4446 kuri koer õue 4616 kõhtu pulma 4775 laenu eest 5255 laiskusest 5393 last kui hinge 5541 leiba 11276 mis sul on 3812 naist 1400 naist, uuri ja rahakotti 1426 nõnda leiad 1429 näpud puhad 7737 oma nahka 1920 oma teada — teise teada 8003 oma — teise oma 7854 pleki eest 1422 püünde riistade eest 3056 raha 1425 9428 raha — meest 9445 rõivast — au 9910 sandikepi ja kerjakoti eest 13648 seespool nurgas 1423 sel on 1428 silm — kulmu 4522 suu supi tarvis 10853 sõbra — vaenlase eest 2565 11015 13160 taba maja 11464 taba vara 11463 taba varast 11462 teine teise au 11828 teise oma 11854 tenga õnne ajal 11931 teng rublat 4363 tervis nooruses 11973 tuli ja lapsed 12144 tööd 1469 12495 tüdruk loodud 8954 tüdrukut mehele minna 3137 vana 13365 varga oma 13899 vee — tule eest 2660 väljaandmistest eest 474 väravad koomal 11474 õigel ajal 4392 õnnetuse eest 14706

hoidmine: kopik tagasi 1432 laps tahab 1641 osa 1431 raha 9436 raha — kunst 9492

holla-tolla: ära ole 673

homme: ajad pilli 11585 ei ole kolmeggagi 12402 ei ole raha 12405 enam teha ei ole 12375 hauas 12382 hobu ostmata 12404 hoia leiba 1467 hooleta 12371 jutt 12568 kaks korda tegema 12368 ka päev 1433 kerjus 12383 kiida hobust 3741 koerteipois 12389 kooled 12403 kuld 12369 laisa tööpäev 5347 leiad eest 12374 mina sügan 11356 muld 12385 mullas 12380 mina tõstab 12366 nuttu 12388 nälg 12381 oeh 7773 oleme mehed 1434 otsa leian 12367 palk 12398 pole härgvasikatki 12395 pulgad 12391 pullikesiki 14531 saab — halla 159 saab natuke 9270 sajab 12379 sant 12393 seal — teal 12390 sulle 12387 sõöd 12376 tallab muld 12396 taplus 12386 teine 12394 terve kana 12378 täks 12365 täna parem 12377 uiaih — aiaih 12397 unustad 12372 uue võtab 12401 vaene 12392 vagu 12399 veel ees 1435 vihma kui vett 12384 vorsti 12400 õõ taga 14799

hommik: ei ole saanud 1449 ei ole õppinud 1451 eksis 1448 hoolas 1446 hoollega 14537 hoolikägu 1438 hooleta 14522 hool välja 1442 jutt 12568 Kadri 6445 kellaleem 14628 kiida naist 7308 koer 4165 koostaga 1440 kui süüakse 11313 kukega 1439 kulda külvatakse

1441 kõht tööle 14526 laiska 11461 laotab laiali 14523 lauluga 1450 lõemata ülesse 11279 magamata üles 11240 mõõda kalu 3068 oinapea 14628 ole hoolikas 1445 on noorus 1437 palub 1447 parem vara 1453 peremees kiidab 8645 sant ootab 5626 sigadega 3113 targem kui õhtu 1443 tehtud 1455 undsene ootajale 1444 uni magus 14529 vara ivata 1452 vara teed käia 1454 vara teele 14535 vara tõusma 1436 vara üles 14525 vasi katki 14531 ämblik hoolit 14781 ämm roobiga 14787 ära kiida ilma 3748 ära kiida päeva 3750

hommikune: aeg 1457 aevastus 1458 agu 1461 hool 1456 ilma 3748 kaste 588 küllaline läheb 1459 küllaline õnnetust 14541 mõstu 14539 osjatuust 14538 päev 3750 töö kuld 1460 uni annab armu 14542 ämblik õnnetust 14781

hommikusõök: peremehele 14540

hommikutund: kuld suus 1463 kullatunnid 1462

hommikutuul: saab kalu 1894

homne: hoolitse 1515 kirja pandud 12370 liid ei muretse — eest 5920 must — perses 6948 päeva keegi näinud 1464 päev muretseb 1468 päev tänasest targem 1465 päev õõ taga 1466 tänane — targem 12409 varna 12411 ära jäta 1469

hoog: jaanipäevaaegset vihma 14063 vihma peetripäeval 8514

hool: aitab edasi 1471 ei ole hooneid 1470 ei unda uinuda 6908 elada 1472 elu 1473 hea 1045 hobuseta 1382 hoiad 13180 hoia kokku 4270 hommik tuleb 14537 hommikul pühitakse 1442 hommikune 1456 hoonus elus 12501 jumal kannab 2650 kannab vilja 1475 kingata käid 1478 konna mättale 52 kool 1479 kui otsas 8142 kui otsid 8149 kägu kuu lutaja 1438 lina toob 5861 mäest alla 7074 nii hobune 6524 orja 8634 orja osaliseks 1474 osavus ei 12082 peas 1378 peremeest pere 8642 saadab otsale 1476 sel koor 1477 tee 11764 tee tööd 12485 uhkelt palju 12817 vanema 13513

hoolakas (vt. ka **hoolas, hoolikas**): õnnikas 1494

hoolas (vt. ka **hoolakas, hoolikas**): etteväärtamine 1480 hommikul 1438 1446 maksakse hinda 1481 läid otsa ees 8140 õnn — hommikul 14680

hoolekandja: kaks tenga 11813

hoolekudu: hommikul 6120

hoolekägu: hommikul 1438

hoolelaps: üks laps 14986

hooeline: kuuled kägu hommikul 1438
hoolemees: ei oiga 1416 hunt 1636 maksab rohkem 1482

hooletu: ei hobusel ohje 1483 ei hoiä 1486 ei ole osa 1484 ei tee millalgi 5385 hobusteta 1002 hunt vargaks 1488 juhtub õnnetus 1487 jumal ei hoiä 2571 jätab pooleli 1491 kingrta käid 1478 kui otsas 8142 malka 1481 mees hobusteta 1489 nooruses 7571 oigab 1490 rutu töö 9892 soldatil 1485 tööga korda 2420 vaevaks 1493 unustab 1492 õnnetu 1494 ütleb 1434

hooletult: hoitud 7763

hooletus: ees 1496 hellitad 1216 hukka saamast 1495 jäta maha 1508 kurja juur 5393 kurja orjus 5352 laisa ema 1503 laiskus ja — käsikäes 5399 laiskus ja — vennaksed 5400 laiskus — kehvuse vennad 5405 laiskus õeksed 1498 leian 1511 lõõb peremeest 1501 nõuab ohvrit 1502 nälga 12940 nälja ema 1497 orja oma 5352 seal viletsus 1509 seal õnnetus 1510 talu hävitab 14353 toob häda 1507 õnnetuse abimees 1504 õnnetuse ema 1505 õnnetuse teejuht 1506 õnnetus seltsimehed 1500 õnnetus seltsis 1499 õnnetus vennad 14722

hoolikas (vt. ka **hoolas**, **hoolakas**): hobo tallis 1512 korjab 1513 ole hommikul 1445

hoolima: ega minagi maailmast 6837 häbemata häbist 1697 kes sest 1656 kui ei ole 7796 lahja laitusest 4770 piskust — paljust 8902 rikas 9656 rikas silma pärast 9663 sel ei ole 1514 sõjas 11063 sõõnud siga 11253 teine teisest 11863

hoolitsema: enda eest 2249 homseks 1515 kui venda 1362 põllu eest 9144

hoolsus: puhtus 9032

hoolt kandma: Muri ja Tuksi 6931

hoone: ei ehitanud 1516 ei ole hoolt 1470 hoidja ehitab 1417 hulkujal 1552 katust 3460 kõrvad 10260 lausa põleb 4694 lesk katusetä 5773 tuli põleb 12179 uhke 6260 uhke — võõral maal 1678 õnn 14681 ära usu tühja 4289 ühest palgist 9103

hoonenurk: võtab leiba 1517

hoonepõletaja: kiusab tuli 1518

hoonu (= halb): hoolt — elus 12501

hoop: eest paged 1519 ei anta 1679 homme 12365 jumal hoidku 2604 kibedat 8286 kukkudes 4859 kõva 4855 linna sada — mõisa kümme 5966 läheb pihta 11125 mees peab mehe 6598 mõnusam 8778 peksmise — keha külge 8531 pihta õpe-

tuseks 8747 puu ei puika 9104 sada hül- lule 1574 tugevaid 2744 usina otsa 8115 vahemees saab 13219 vargast mööda 2929 viimane lõõmata 14078 võtja käsi saab 5181 ühe — ei kuku 9103

hooplema: enneaegu 1686 hea põli 1728 kergem 1520

hoor: au tundmise 2435 eemale hoida 4275 ei jäta ametid 1618 ei usu hoora 1527 ei usu õiget 1528 hea mehe 1125 hoora söimata 8089 häbi võtta 1523 kes — elab 1533 kohut mõistab 1531 külas 1532 lastel õnne 1522 nurgas 409 nult 1524 saab ootajast 1530 suud sulgeda 1525 tõllas 1529 uhkesti 1521 uhkus 1526 uur 4275 12978

hooramaja: tähtsat hoonet 3827

hootakõnõ (= uudishimu): käsib 1271

hoov: kuri koer — hoiab 4616

hopp!: ära hüüa 1891

hubane: hulgas 10294 seal tubasem 1538 tee minnes 11735

huik: peale tuba ehitada 1534

huikama: kotti 4417

huiskama vt. **hõiskama**

hukas: head humalad 1585 uinuja 1536

hukatus: jumal tahab saada 2635 lõikab 4596 raharikkus 9504 teed käib 1535 uhkus 12841—2

hukka ajama: üks üheksa 14962

hukkaja: töbi lapse 12275

hukka minema: hoitavad 6318 humalaist 1586 inimene uskumata 5806 laps vit- sata 5806 liha soolata 5806 une maga- jad 1536

hukka saama: ega hooletus keela 1495 hul- gast 1541

hulgakesi: tööd teha 15092 ujuda 1537

hulganisti: hädad käivad 1768

hulgas: huntide 1654

hulgas: hoone 1552 hunni heidab 1540 kodu kõikjal 1539 koer 2459 sada ruublit 11519 see hulgas 9974 õõmaja 4134

hulk: hooletumaks ei jää 8309 hubasem 10294 hukka ei saa 1541 hulga töö 1547 ilmas 8909 inimesi töö 3242 kes ootab 8067 koeri 1545 kokki 4264 maa peal 1542 mõnda 1543 santisid koeri 2989 susisid 1546 suurem 1549 suu teeb suure 10928 teevad 1548 teise 7985 uusi 14923 vale- sõpru 14924 ühe murrab 1544 ühte aidata 14847 üksinda ei saa 15100

hulkuja: hoonet 1552 inimesel varandust 13914 kani 1550 koer 1551 osa süüakse 12312 peni 1553

hulkuma: hurjutamata 1658 peremees 8616 süü 11437

hull (vt. ka **ull**): anna pill — kätte 8835 ei jäta jonnii 11654 ei künna — külvata 6002 ei mõista pilli 1560 ei ole 11602 elajas ajab 8414 hobusevarss 4617 hukutatav 1581 hullu ei ole 1562 hulluga 8232 hullu sõnad 1576 hunt 1616 hunt ei ole 1594 häda 1739 1766 hädas 1561 härg pekstes 8530 härja lõhki 1559 jalaga segada 1580 kaljahull 14636 karjase kannikas 9856 Karksis 3266 kiidab hobust 1563 kiidab iseennast 1224 kiidab orja tööd 1564 koera ette seisma 1569 koera kartma 1570 koera pea verine 1571 koera uskuda 1568 kompab kätega 11634 kui lehm lõhkuma 5632 kurjaga 11618 kätte pilli 1554—5 laidab hobust 1565 laps 13400 last pulma 1573 lainud lehm 1572 maid jagama 9853 meelt 1582 meeste — naiste joomine 1566 meeste riid 6491 näeb taha 11648 ohjad kätte 7777 omasugune 8062 pea 9874 pea teeb 2482 petetakse ubinaga 12864 pilli järgi tantsida 1578 pilli lõhki 8835 sada hoopii 1574 saksa siga 10079 sarved seina 1583 seitse 6206 sõnad huule peal 1577 süda suus 11619 targaks teha 1557 tark — käest õppust 11661 teeb paljugi 1584 teisele 14937 uhub hunniku peale 11649 uni — tõbi 12902 upitab taga 11079 usinake 12012 uskuda ei või 1556 uuristab usse 11660 vette vihmavarju 1567 vähe osata 1575 õhtul — hommikul 6015 õllehull — taarihull 959 õlle tegija 1579 õlut tegema 4553 õpetada 12858

hullumaja: tähtsat hoonet 3827

hullus: orja töö 1564

humal: hukas 1585 hukka läheb 1586 kange 1587 odravili 14644 viha 9329 õlle jätk 146

humalakäba: mees maast 6673

hundikari: armu 7003 koer kiskjaks 4005 seas oled 1654

hundikutsikas: karjakoera 1611 kasvata seitse 3442

hundiliha: hobune 1344

hundipoeg: õpeta murdma 14745

hundisitt: põldu rammutama 1588

hunn (= vurrkann): hulgu heidab 1540 vinna — hällita last 8651

hunnik: kuidas kannikas 3186 kus istud 2275 kus pauk 8441 silitad 10573 sinna ei jää 9575 sitasõnnid 1589 süsi rohkem 11435 unest ei saa 12910 vanadusest 13545

hunt (vt. ka **susi**, **võsavillem**): aia taga 8559 aitab murda — saab murtud 1652 anna sõrm 4588 apelsinist 1668 appi

1666 ara — perse rasvane 3268 august välja 1590 auku läinud 1657 eest paku 10801 ega lammast — murra 5417 ei hammusta saba 1614 ei murra poegi 10843 ei ole 1677 ei pelga 1617 ei söö pakutud 10818 ei unusta lammast 8539 hais tüdrukul 12589 hambad 5427 13199 hambad peidus 1604 hambad veresse 818 haned ära sõi 43 hobune lõõks — põrgu põhja 1338 hooletumal — vargaks 1488 hulgakesi 1603 hulgas peab uluma 1654 hull — hall 1594 hullu 4238 hullud ju tud 12956 hundi aru 1606 hundi isu 1607 hundi juttu 1593 hundi kõrvast 1615 hundi saba peale 10784 hundi silma 2829 hundi õnn 4070 hundi ei murra 1619 hundi tunneb 4144 hurjuta iga mees 1599 hurjutamata hulkuda 1658 hurjutamise kuulnud 1600 häda — karja 1727 härja suuruseks 1675 hüppa selga 3314 ilmaasjata ei hurjuta 1598 inimene inimesele 2119 inimesel võõrad 1622 jaoks loodud 3168 joodikule andeks 2448 julgele — ots 2494 jõud — aru 1610 jälgedes 1605 jänes ütelnud 2758 jääb hundiks 1623 kaks ühes pesas 2993 kaovad 1601 karjakoera 1611 karjakoera raks 3747 karja käib 1635 karjamaal tuhuda 1676 karjas 1624 karjast kao 1592 karva — viisi 1618 kaugel ilus 1626 kes kardab 1655 kes kiidab — ei tunne 1647 kevadel aia taga 5221 kodu poole 4111 koera ei pelga 10823 koerale ei anta leiba 4023 koera onu 1627 koera perse 1673 koera ära sööda 4189 kus ei ole 1660 kus ei ole pesa 1659 kus varjem 2135 kõneldakse — seal on 1661 käes ei ole 3315 lambakarjaseks 1671 lambaks 10100 lamba nägu 5427 5429 lamba viib 1656 lammast olevat 1669 lammast saanud 1664 leivakannikas 1646 loetud lammast 1628 loodud murdjaks 1633 läheb minema 1629 magab 1651 metsas põõsas 5425 mihklikuus talvemoon 6812 mihklipäeval silmad kinni 6828 mihklipäeval suu lahti 6822 mihklipäeval vabaks 6831 mis lammast kaupleb 5433 mitu koera 4168 mitu nime 942 murrab ikka 1630 nabka 1612 naiseks saab 7409 nälginud 7717 nälg — külla 7695 ole lammast 5434 olgu isa 2216 oma aru 1670 oma maa 11230 oma poole 1632 oma — sööma 11885 osa ei saa 1596 pannakse tantsima 1625 pere mees suvel liha 10986 pesa seal ei ole 1591 pesa teeb 1663 pesa ümbert 1595 pika peetuse 3382 poeg armas 1609 poe-

tab maha 6291 põgeneb 1634 põrgus kõige ees 1642 päitsed pähe 2800 püsil püütav 5941 raha ei karda 9446 raiobet näinud 10049 saab hobune 1602 saab — sööb 1662 saksa — ussi 10053 saks ühed 10088 saunamees kahe 10229 sea sõonud 2435 sitt 10551 sureb — maksab nahk 10708 susi 10822 suule 10906 suule — karu tööle 10788 suu lõhki 6821 suur hoolemees 1636 suur kui hurjutatakse 1616 suus — kõhus 1667 suust võtma 1665 sääsest 3860 sööb 1639 sööb hobuse liha 10839 sööb naha peale 1637 sööb — salgab 1638 sööb ämma 1640 söödab 4042 sööki 1613 söönud 10812 sügelised — sügada 11369 tahab hurjutamist 1641 tallitakku ei söö 11500 tegu 5429 toidavad jalad 1620 tugevam 12083 tulihoone all 12187 tuntakse hambast 4188 tuntakse kasukast 1621 tupp hoida 7221 töö ei ole 12503 uduga käivad 12807 udul hulgub 10031 udu onu 1608 ulguja 3303 ulgumist ei unusta 1597 ulub oma poja 10820 unustab 10841 usub 1653 vaatab metsa poole 1672 vaeselapse leivakannikas 1646 vana 13395 viib karjast 1644 viib tallekese 1643 vorst ei kurda 4127 võtab loetud lamba 1645 väljas 7905 õigus 4135 õpetab oma poegi 10817 ära hüüa 1674 ära kiida 3746 ära lase lammas 5436 õõmaja 4134 üheksa 14837 üheksa-aastane 14855 ühendatud karjas 14858 üks jõukam 14970 üks kord 841 üle aia 1648 ütelnud 1631 1649 ütleb 1650

hupe (= nägus, ilus): neiu naiseks 10507

hurjutama: hunti 1641 1658 hunti iga mees 1599 hunti ilmaasjata 1598 hunt nii suur 1616 kurja 14235 kus hunti — seal ta on 1661 saks sandi suutäit 10087 ära enne 1677

hurjutamine: hunt kuulnud 1600 hunt tahab 1641 hunt väiksem 1616

hurm (= kalauim): süüdlane ei tõsta 13204

hurt: karjakoera 1611 sitale hakanud 4131

hurtsik: omal maal 1678

huul: kooruke — käes 4355 omaseks 10864 teise leemega 14390 uhkel — peale 12814 uhkus istub 12833 üle — hudilat 14207

huupi: ei haugu 8540

höbe: hea 912 härra laadikus 13505 ilma — käbehisel moodu 1681 20-aastane 12782 kullaga saab 4505 kõik ei ole 1682 kääneb meele 4495 mõistlikkude sõber 11057 mägi 4455—6 nii õigust

4487 rääkimine 9956 vanasõna 13592 vask vaese 13881 vask vaeselapse 11577 võetakse hõlma 1680

höberaha: saksa keel 10067 ära taha 1683

höbevalge: sisse viskama 32

höbevara: ülemaks 15124

höikama: halb 4638 hunti 1661 kes õige 14550 metsa 6762

höim: sugu — suur 10633

höiskaja: õnne 1684

höiskama: aia tagant 3714 ausõnaga 492 enne 1685 enneaegu 1686 enne kui üle oja 3713 enne pulma 11587 enne õhtut 1689 kala 3033 kinda sees 3715 kohtu minnes 1690 kurg — peremees 4571 saaja 9986 suure kivi taga 3945 õlu peas 1687 õnn 14652 üle mere 1890 üle mäe 1688

höissa: täna 12397

hõlakus (= ihaldus): ei täida kõhtu 1691

hõlbus: rikkal haige olla 9733 teise õpetamine 1692

hõlm: höbe võetakse 1680 kuri ei anna 4606 kurjale koerale kuue 4649 märg 1693 oma ema 8009 rumalus kõnnib — all 9877 vana — all 13366 õige — ei hakka keegi 14555

hõlp: hobusel 1695 töö — leib 1694

hõlpsasti: tuleb — läheb 3611

hõril (= orel): hädaoru 1805

hõõruma: haljamaks läheb 1696 kitsi kopika 4378 tiheadad oksad 12000

håbelik: au kannab 2497

håbemata: håbist 1697

håbenema: head 1088 4656 håbi nõnda suur 1705 håda ei anna 1733 håmarat 1698 kes tahab teenida 11749 koer 4011 4082 põlvkõrgust poisikest 7031 tegija — töö någija 12498 tööd teha — sööma 12448 tüdruk peab peni 12627 tühi kõht ei lase 12671 vastu võtta 320 åia — åmma 1699

håbenemine: ei teota 1700

håbi: ei ole saust 1714 ei tunne 1717 elab 1709 elada 463 enne au 1708 esmalt 1701 Hiiumaal åkkeks 1713 hooal võtta 1523 håbemata — hoolib 1697 håda nii suur 1736 hårjaga metsa 1713 hårja kasv 1839 hårja suurune 1702—3 ilma hinnata 2935 joosta 1707 kamalutåis 8575 kasvab 1710 kellel pole 1716 kepp noorele 3592 kerjata 1712 kus håda 1733 kuuleb enese 12852 kõnelda 1753 kumberublalise 8939 laial rajal 9513 laps leivale 5492 laps tüdrukul 5533 linik ei kata 5958 lootus ei jåta 6041 maa 1715 mõstakse maha 1704 naljateost

7374 nõnda suur 1705 oma 7875 omast kohast 1720 on parem 1719 otsib — leiab 1718 palka 4121 penil — kurjal inimesel 8545 pürgusse 4557 rääkida 1741 saaja lähed 9985 surra 461 suur 6160 14456 süüakse 442 tapp noortele 11591 töö ei tee 12502 üdruku 1839 vaene 13057 vaese au 1711 vaesus 13165—6 veel enam 10210 ähkijal 13174 ära kadunud 1706 üleannetu ei tunne 15104 ütelda 1753

hääbistama: töö ei 12502

hääda: abi 1778 abi enam 1756 abi otsib 1774 ail ei aita 200 ajab 1729 ajab auku 1726 ajab paluma 1728 ajab ähkima 1730 ajal abi 1731 ajal hea nõu 955 ajal härg 1732 ajat laena 5262 alustus 1749 annab nõu 1790 anna jumal 1721 antakse elu 1783 arstitakse 4051 ei anna häbeneneda 1733 ei hüüa tulles 14714 ei inise 1766 ei ole elu 1788 ei ole hända 1801 ei ole näinud 6719 ei ole — tuleb 1734 ei tule üksi 14719 ei usu teise 752 ei võta 12265 esimene 679 681 ette vaatama 1793 halliks 6921 head sõbrad 11010 helistamata 4638 hiirtel — elada 1245 hing 1276 hobustega — härgadega 1758 hoia tenga — ajal 11931 hooletus toob 1507 hull 1739 hulluga 1561 häbeneneda 1733 härja kaevu 1727 härja suurune 1722 hülgel vees 1740 igal mehel 1800 igas talus 11516 igaühel 1079 ilmale kaebad 1795 inimene ei otsi 2088 inimene ilma 2127 julgeja 2502 jumal hoidku 2567 jumal kauge 1735 jumal meelde 1784 kaeba enesele 1796 kaeba kivile 2883 kaevata ei saa 1785 kaevata — kannatada 1742 kanal ühe munaga 3125 kaotajale 14686 kauge 1797 keeletu 3544 keerajale — ketrajale 1770 kell kaelas 14717 kes lese — näeb 5757 kes teise — tunneb 11834 kes teise — usub 11832 kive ega kände mõõda 14723 kivi küljes 11893 kooldes — elades 13114 koolitab alpi 1744 koolitab targaks 1743 koolmeister 1750 kus elu 584 kus lapse 5472 kus sõda 11065 kutsumata 14727 kõige suurem 1787 kõik — näinud 1779 kõnele kõigile 1771 käivad hulganisti 1768 külv — vilja 1745 küpsetab meheks 1789 küsijal kümme — tagaotsijal tuhat 5183 laisal — hällis 5337 lapse — koera 5491 linnas — laanes — veliste sees 1746 lugema — laulma 1762 lõpeb hauas 1769 lähed pakku 1772 lähevad ette 1747 maretipäev toob 6400 meel päte 1782 mees

usub 6623 mere peal 6721 mis valutab 1799 mitu nõu 1765 murrab raua 1748 müüd 7044 nii suur 1724 1736 nooremaks 2112 nutt — veeli 7609 nõnda oht 1781 näed laita 14006 oma arst 1773 oma kõige ligemal 7887 oma — ühes 8799 otsib — leiab 1777 patust tühi püss 12058 pea mäda 1794 pelgliku julgeks 1757 puis — mais 1752 puu küljes 11886 rikkal rinnus — vaesel vatsas 1725 rätides 14008 rääkida 1741 rääkides — vait olles 1753 saad läbi 1786 saksal sada 10071 sandi lugema 1791 see karjub 1775 sellel jalad 1776 siin ja seal 1137 siin — seal 1754 surm lõpetab 10760 suurem kui käsk 1751 sõpra tuntakse 11050 sõpra ära usu enne 12961 sööb vanakurat 1738 süüakse sealihad 1737 targale tark 11622 teine aitab 215 teine ei tunne teise 11877 teise — tunneb 1780 toob teise häda 1798 tuulest 12255 tuule tüvel 12243 uksest ja aknast 1723 14710 usu härja 1866 vaene vaese 13135 vaese — ei näe 9716 vaese — usub 13032 valetama — palvetama 1763 vastu abi 1759 vigast tantsima 1761 viis nõu 1755 villast lõnga pidi 12278 viits lööb — sõda sööb 1767 õpetab 1792 7782 õpetab alandust 1760 õpetajaks 1764 äge meel 14772 ämmal 6842 ühega teele 1470 üks — sööb teise 14972 üks — teist taga 14971

häädaeg: abi 1731 aitab 223 head sõbrad 11010 häid sõpru 11016 härg 1732 korja õigel ajal 4392 laena 5262 nõu kalilis 955 sõpra tuntakse 11050 sõpru ei ühtegi 295

hääaldamine: taarihaudad 3262

häädaleib: jakobipäeval 5615 Maret 6400 maretipäeval 6408

häädaline: ei või [naerda] 13521 head järke 1802 hobuse ehk lehma 1804 inimene 3702 kes aitab 13027 peab aitamata 1803 pole hända 1801

häädamama: ennast 214

häädaorg: hõrilad 1805

häädapäev: jumal meelde 1784 röömpäevävi 1806 ühendab inimesi 1807

häädasaak: aena otsas 1808

häädas olema: ise 214

häädaudne: Maret 6400

häädavistrik: hea koha peal elada 11878

häähk: silmadega 9990

häll: anda 1810 hauani 2137 hea laps tuntakse 1014 võetud 1809

hällipaik: hävib 4334

hällitaja: laps laiska 12167

hällitama: last 8651

hällitais: võtku 1810

hämär: häbenege 1698 pead 1811

hämär: härjad suured 1812 pidage — aega 1698

hämm (= märg): häda 9110 maa 7081 nestet 1813 saamist hirmud 1814 suvi 4467 veega ümber käib 13957

händ: abi — all 4544 hamba peale 2459 harakal pikk 839 hatt — tõstab 8550 hommikul härja 14531 hädalisel pole 1801 härjal — tarvis 1865 härjast ette 1815 kanade — üles tõsta 11694 kes laimab 5300 kes sea 10338 kits — virutab 8546 kivil pole 3936 koera — kergitab 4046 koer ei tõsta 4015 koer käsib 4094 kuidas härg 1850 kukk ei kõlba 11928 kõrgemale tõstab 3400 paned nina alla 7451 peetripäevast suvi 8513 pikk — perses 10829 peni — ilutu 8552 peni — perse poole 8555 persesse koolitada 1816 raha — all 4234 rebane kiidab oma 3720 rebasega välja näib 9590 rõngas 4108 räime — sööma 9924 salapeni sasib 10115 seal härga 1818 see hinnas 1817 suvel hällid — otsas 10987 sõnal ei ole 11105 töötamisel pole 12306 vasikas kergitab oma 13867 üle — ei saa 4192 üle koera 4132

händur: täis ei saa 1819

hänilane (vt. ka linavästri): esimest korda 1820 tallavad jää 5866 tuleb kure hänina (tiiva) peal 5874

härbän vt. härber

härg: adral 8607 aega 50 aia taga 3906 astutakse üle 1829 ei hällitse 5645 ei künna ühe 9163 ei lüpsa sarvist 5640 enne jüripäeva rohtu 13709 haigus läheb 758 haigus — raskune 760 hang 14848 haugud 6896 hea 1002 hea — kõhus 1124 heinasõimele 6240 hrirest 3860 hilla — veavad 1266 hull ajab — kraavi 7777 hull ajab — lõhki 1559 hunti — suuruseks 1675 häbi — metsa 1713 häbi — suurune 1702—3 häda ajab — kaevu 1727 häda ajal 1732 häda läheb 1758 häda — suurune 1722 hämarikus — suured 1812 hända tarvis 1865 händ ette ei saa 1815 härgadega ole 1827 iga — ikkesse 1900 ike 8096 ikke 2311 7830 ikkenukas 1832 iniseb 1843 jaanipäeval juua 2358 joob halva mõskmõ 1051 joob heievakast 1001 juua saab 5217 5222 jõulud tulevad 2726 jänesele järele 139 jänest ei sünni 1823 kaeb mokaga 1831 kaera teeb 1830 kaevaja 2907 kaevleja 2909 kaevu läheb 1852 karda eest 3270

kare tapab noore 3229 6734 kasv-kadunud 1839 kes — sööb 1847 kirk raskem 3865 kohitsejad 3167 koidu aegu 4255 komistab 1337 konn tahab 4312 kuhu hobusega 1872 kurjal 2908 kus hända 1818 kõrval vedama 10369 kõva 3290 künnab — äestab 1871 künnile kaval 11530 küteta 6584 laadale 1864 lahjast nuga eemale 5277 lehm lakub 5630 libeda peale 1851 läheb 13875 maarjapäeval joob 6234 magab 1398 mees lööb 1842 mees toob 6534 meest sõnast — sarvest 6619 minnes 1833 musta — sarved 6944 mõlemad mõisas 4234 nina peale 8177 noore — künnab 7470 nõnda händ 1850 nuum — orja vaev 7103 näita peeglit 1862 ohjahuu juuda käes 2683 olgu kust on 1863 oma iket 5883 ori annab 299 otsivad üksteist 1841 palju rukist ajab 9821 perse 10687 piim 1325 piitsuta 1828 pillab korraga 1836 pisuke uss suurele 8899 poiss aja — mõisa 14597 poornapäeval juua 8983 rikas tapab 9703 rikkus tuleb 9768 ruske — maganud 9886 saab — joob 1859 saab palju 13872 sarv 1834 sarved maha 9336 sarved tulised orad 1631 sarvega 6610 sarv ei tee häbi 1822 sarvest 6619 sarveta 3980 10206 sarvist siduda 1825 seal sarve 1848 seal sõrga 1854 sisse kukkunud 13314 suud ei seota 1824 suure sarvega 1698 suurt — kardetakse 10949 suuruse au 1840 sõrgu — sarvi 1853 sääske ei näe 1821 sääsk — sarvele 11197 sööb — magab 1855 sööb — situb 1856 sööb — veab 1844 sööma 1845 süüd 11443 tapa sügisel 11398 tapetakse 1849 tapma 1870 tarka — tagant 11609 teeb — sööb 1857 tehakse sinna 1867 turja 4621 tõnisepäeval pool põhku 12299 tõsi 13252 täna 12381 tööle — sööma 1846 usu — häda 1866 vaku 11076 vanad — õigel vaol 13379 vanakuu 13554 vana — kõrval 13396 vananeb — vasikata 13560 varased 13703 vasika nahk 13876 vasikas 1860 veab oma koorma 5883 veab üsast 5640 veiseliha 1861 viib lihatüki — viiks ka 5828 viis paari kurje 6548 õhtul viis paari 14531 õigus kirju — perses 14604 äkki kaevu 1869 ära künna teise 14416 ära peksa 8530 ära tee sääsest 11199 ära veab 1399 ühe — seljast 14869 ühes ikkes 1838 ühes leivas 10674 üle talve 1868 ütelnud 1826 1835 1837

häreke: sööb — hingab 1858

härine: kari 6706

härjahein: pool 12299 ristipäevani 2797
härjaküünd: silgust-leivast 10439
härjamees: kus hobusemees 1872
härjapaar: sündimata 11429
härjasarv: Audakei — pööraja 466
härjaveataja: aega 50
härjavits: teomees saab varju 11935
härm(atis): enne miiklit 9272 hobune 1407
 puud 7749

härmavitai (vt. ka ämblik): ei jäta muna 1873

härä: and 1875 ihnus 1878 kaovad 1601 kesine 7457 kunst — sündida 4540 kurjal — kulda 4652 kuule 8533 laena leiba 11376 leiba süüa 1027 maksa kui 3497 meie — teie 1874 mina — sina 1879 mõisas 6984 nii sulane 8604 nädalas kord 2223 oleks isa 2215 raha annab 14197 rikas — vaene 9675—6 siin — seal 1877 sõna 1834 süüd 11443 Tallinnas kõik 11499 täna — poiss 12389 vahetavad piibud 1876 valjud 13298

hästi: aegamööda 8487 algab 243 auk 8256 elab 1886 hea laps 926 hea laps, kes — tantsib 929 iga päev 2076 kõigil hea 1887 lühikeselt 6172 määrib — sõidab 1881 pikalt tuleb 8784 saad 1083 surra — elama 1885 sööb 1884 teab 1882 tee 11764 teeb 1883 teed 1880 vaatad 1037 varastatud 13770

häulas (= häbelik): laps 11708

häusane (= ilane): häulas laps 11708

hävitaja: häda alati 1416

hävitama: oma head 7862 taba talu 11461 viha venitada 14017

hääõtama vt. **hävitama**

hääl: igal kellal ise 5896 igal pillil ise 5896 ilma mahub 1889 keelest 3537 kuidas linnul — nõnda laulab 5907 kuriteo 4672 nõnda helk 1888 raha rahva 9484 rahva — jumala 9531 õnnetus ei tee 14718

häärber: võoras 3987

häälitsema: ei saa hea 1136 kassi 3400

hөөvel: kirves — jälje 3875

hөөveldama: ilm ei jäta 1961

hülgepoeg: tõnisepäeval merre 12297

hüljes: häda vees 1740 püüab meest 6602 sängi ei tule 3034

hündrik vt. **undruk**

hüppaja: ikka saab 9968

hüppama: eest ära 3960 enneaegu 1686 enne õhtut 1689 hiirtel viga 1245 kala — püüdmata 3040 konn porri 4311 konn seinapalgi peale 4316 madal aed 6256 pudruga üle aia 9009 vette 13956 üksi-

kaksi 1537 üks-kaks 3017 üle koera 4132 üle lae 5276

hüva vt. **hea**

hүүbima: veri — vesi 13940

hүүdma: alati 9056 hunti 1661 1674 häda tuleb 14714 iseenese nime 4483 kirjakuks 3849 kukulind kuusemetsas 4482 kuritegu — kuritegu taga 4602 pilli — paneb 8838 üle mere 1890 üle saad 1891

ida: igine suvi 1892 ilma ots 1893 iniseb 1898 kalad merest 1894 soe — külm 1893 suvi — talv 1893 udu — mädane 12804 ümmargusi 1895

ida-kagu: kalad katlast 1894

idatuul: hea tuul 2912 itkemata 1896 lõpetab kalasaagi 1897 mereluud 1894 nais- te viha 7299 rambib õõseks 1899 õõseks naise juurde 1898

idu: ei ole seemet 10249 ilus 2058

iga (= vanus): asja — perset 412 elad(a) 12197—8 ett 1906 heal ei ole 1016 härja ikkesse 1900 ilus — lühendaja 2044 inimese — pikk 2145 isa hirm kõigeks 2192 jagu jagatakse 1901 katus maja 3462 kirev kui rahn 5924 lüheneugu 1905 noores — kerge 7508 noores — käiakse 9921 noores — õppida 7541 otsa ei näe 7448 peni — pirukal 8556 pikk, peksmata ei pääse 1904 talitajal puki 11492 tatika 11709 toob vanust 1902 vanas — naise saab 13336 vanas — valu 13463 vana tati 3679 varsal — pikk 13857 vastse 8396 viisu 12070 üks — üheksa põlve 15057 üle aia karata 1903

igakord: häda suur 1724 reel süüd 11438 süüd sõel 11439

igal pool: head ja vead 1079 hea, kodus kõige parem 1078 hea, kus meid ei ole 1137 häda 1754

igamees (vt. ka igaüks): ekslik 530 hoiab omasugust 1908 iseenda ligimene 1912 katsugu oma parast 3453 kiidab 3720—2 king pigistab 3779 omaga rahul 1909 omaga, sant kotiga 1910 oma kärnad 4436 oma kätte 8906 oma seltsiga 1911 oma ukse ees 9372 oma õnne sepp 14658 otsigu arvulisti 1907 sööb oma supi 11234 sööma-jooma 11278 taga tark 9318—9 teab ise 3779 teab oma (mära) pära 7839—40 teeb taba pärast 11460 vanaks ja halliks 535 võib eksida 2099

igapäev: lämmi leib 10182 rõõmus 398

igapäevane: võoras 1913

igatsema: ihu — oma aega 1944 kui kau- gel 5798 üheksa 14838

igav: lehm lüpstes — tappes 1915 ootajal
1914 ootus 1916 pikk võoras 8821 õnne
oodata 1917

igavus: ajab käima 1918

igauks (vt. ka **igamees**): elab iseendale
1919 enda arvates tark 11599 head ja
vead 1079 hoiab nahka 1920 iseene
eest 11038 jumal jagab oma 6504 juttu
uskuda 1991 kaua elada 535 kiidab en-
nast 1224 3722 kiigutab väntsikut 1921
kratsigu kärni 4436 kohtu orjama 4776
küüned oma poole 5241 lapib kasukat
1930 leiab oma 5720 majas peremees
1924 naha sees aus 7180 näeb teise
viga 11894 näitamas — vaatamas 1922
olemise tegija 1925 oma armas 7846
oma aru 6492 omad asjad 7852 omad
sarved sügelevad 7847 oma hobuse
meele 7841 oma kasu 7851 oma kaupa
3499 oma kitsega 3893 oma külvi löi-
kab 5134 oma mära pera 7840 oma pal-
ge puhtaks pesta 1923 oma pead 3260
oma peremees 1928 oma perse peremees
8687 oma poole 7849 oma rada 9413
oma rahu isand 1926 oma randa roogib
9550 oma risti 7850 omast kahju 7848
omast kohast tark 11600 oma süda 2101
oma ukseesist 9372 oma voki peal 1927
oma õigus 14570 oma õnn 14656 oma
õnne sepp 14657—8 otsib omasuguseid
1908 päev paistab 9296 pärast — tark
9319 rahul 1909 sõõb oma suppi 11234
tahmist täita 11483 teab 1929 teab ise
11714 teeb oma tööd 12473 teenib oma
ajani 1931 tunneb omasuguseid 1908
täidab haua 868 õigus 14599

ih-ah! ilusa peale 2042

ihaldama: esmalt 717

ihkama: veri verd 13942 üks — teine 15049

ihne: enda tagast 1932 härra 1878 käest
asja 10775

ihnepäits: au sees 1933

ihnuus: imeb iseene kanda 1934 imeb ram-
mu 2863 kannab siidi 10534 koi sõõb
4250 kuradi sulane 1935 mine — lae-
nama 1940 pere imetab 5312 pole rahu
1938 puudus 1937 sureb nalga 1939 õe-
lad 1936

ihnusnui: ja nuumsiga 1941

ihu: aega taga 1944 anna — igatseb 1942
enam kui riie 1945 harida saab 1277 hea
1947 higitsem 1233 ilu munakoor 626
ilus 7414 kaks kätt 4992 kasin 189 ki-
sub 4978 lese — harib 5759 magaja —
ilus 6294 otsib loodud 10832 paljas 8259
pudel — tervis 8999 riiet saab 1943 silm
— küünal 10477 särk — ligi 11193 sü-

geleb 8691 tõmbab kõige 4588 upatab
1946

ihualasti: üle aiagi 12697

ihukate: olgu ilus 4777

ihuline: hingab 11284

ihuma: noaga leiba lõigata 5706 nuga ühest
küljest 7587

ihusugutus: terve kehale 10642

ihusärk: kõige ligemal 7971

ihuüksinda: kurja seltsiga 15096

iidamast-aadamast: sugulased 1

ike: härjad ühes 1838 igal päeval 9250
orja — härja 8096

ikja vt. **itkeja**

ikk vt. **itk**

ikkenukk: härg kasvab 1832

ikmine vt. **itkmine**

ikupäev vt. **itkupäev**

ilane: hea laps 11708

ilestama (vt. ka **silitama**): kassi 3400

ilalakkuja: juudi 4880

illu vt. **hilju**

ilm (vt. ka **maailm**): abiks kokku 2004 ap-
rilli(kuu)s 331 334 337 au 1954 edela-
tuul — nutma 498 ees 1963 ei jäta hoo-
veldamata 1961 ei jää 1948 ei kata lau-
da 1962 elab viisilasa 5925 elanud 8317
enam ruumi laias 5293 endine eksinud
668 enne muutub tuul 12217 hais ei
tõuse 767 hamet selga 1951 hea — ei
riku kuube 914 hea — kuri 514 hea —
paha 913 hea — sajune 3770 hädast
kaebad 1795 häid asju — palju 888
härg — suurune 1722 hästi läbi 4297
häält mahub 1889 hüva — patta 887
idast tuleb 1893 igal päeval 9253 ilus
2059 ilusat 1992 ilus — päralt 2069 isa
emaga 2181 joojal lai 2457 jumala — ja
lapse perset 2533 jumal parandas 2644
jutt 1955 9533 jõuab palju 1964 järele
elama 1986 jüripäeva vilu 2814 kaval
1968 5530 kell hele 1956 kes — hea on
11871 kevadel hea 4337 kiida õhtul
14543 kinni löödud 1965 koeragi välja
8598 kool 1969 koppel 1959 kured lähe-
vad kurjad 4574 kured viivad kurjad
824 kuri 1968 kuri — hea, paja tulele
4610 kuu muudab 4723 kuus kirstulau-
da 1950 kõike — raha eest 9454 kõik
muutub 6977 kõrgem — sügavam 4845
küta 5195 küünlakuul — kuld 10807 lai
silm 14414 las laita 2002 Laurits jahu-
tab 5603 lutt 1998 lõikab — paikab 1996
läbi kui rüäst 2007 läheb sulale 513 läi-
nud — tulnud 1987 maarjapäeva õösel
6224 mere ääres 6730 mis silmast 10450
mis sul asja 2003 naeratis 2403 naer ei

ole lõppenud 7141 niidikesi kerjata
14964 nii ehteid 590 nõu järele 2009
olgu — missugune on 2006 paha — pa-
jas 8218 palju lapsi 5573 peale vaatab
1988 petab 1971 pettusega — elab 8729
pikk roosk 1957 pole kolme asja 3929
puru silma 12957 püksid jalga 2005 raa-
matu lugeda 1989 raske — elada 9556
roosk õpetab 1997 saa(va)d — läbi
4283 11281 14855 saavad sajused 9607
sant räägib 9950 siin — tolles 1995 silm
kraadiklaas 1958 silm vett jooksmata 5229
soojaks kütta 1949 soota laanida 2008
suu kinni paneb 1990 suur 1970 suu-
rem kool 2015 suur suu 9535 sõelub
välja 1972 sõõb kõik 1973 sügisel kur-
jemad 3659 sügisene 11403 sügisene —
tume 11401 sügisel 11380 taga ajada
1983 tahad läbi saada 5289 tahtmist ei
saa 11483 targaks õpetada(-nud) 1984—
5 targem kui inimene 1967 teada saab
1994 tea uskuda 2533 teeb hinna 1974
teeb — kokku 1953 teeb — sõõb 1975
tuleb halb 4316 tuulisem 12111 tuul toob
kurja 3231 tükke tegema — sitale 2117
uhkus ajab — hukka 12827 uskuda 1991
uued 12989 vaga 13195—6 vait 9433
valuga tuled 13309 viitsad 1960 võid ära
elada 2601 välja ei pääse 1982 õpetab
583 2000—1 2206 õpetab albi 1976 õpe-
tab hilja 1977 õpetab inimese 1980 õpe-
tab mehest mehe 1999 õpetab nii 1978
õpetab valusalt 1979 õpetust saad 1993
õppida — (mitte) elada 1966 1981 ära
kiida — enne õhtut 3748 õöl üheksa
14802 ühe kübara all 7115 ühest jalast
lonkama 13891 ühte aidata 14847 üska
võtta 1952

ilmaaegu: ei puutu 2011
ilmaandja: surnud 2012
ilmaelu: arukas kivi 2013
ilmaistuja: (ei saa) mitte midagi 3698 9962
ilma jääma: hiljaks jääb 1263
ilmakana: püüdma 2014
ilmakool: kõige targem 2015 teeb meheks
2016 valus 2017
ilmarahvas: irvitada 13146 meelt mõõda
11483 suud kinni 1990
ilmasaag: lõikab 1998
ilmasamm: ei jää keegi 2018
ilmatar: isa 2197 teistele 2019
ilmrikas: saab hiljatses 672
ilmuma: susi 1661
ilmutama: vares oma pesa 13827
ilu: eaks 2037 ees ei lähe 505 ei keeda
herneid 2025 ei keeda pada 2031 ei
kesta kaua 2024 ei maksa midagi 2028

ei täida kõhtu 2021 ei õnnista 2030 en-
da võtta 2020 habe vanataadi 740 ihu
— munakoor 626 ilusa naise 2053 itke-
mist 9242 järv küla 2762 laps — põr-
sas 5562 leent keedeta 2022 maja —
pole ilus 8660 maksab poole ilma 2032
mehe — ja koti jämedus 6627 naine
(ilma) 10206 naise — ja heina kasu
7240 naise — ja kassi silt 7282 naiste-
rahva — ja t... pikkus 7353 noore
13364 otsib 2036 paneb itkema 2027 pat-
ta panna 2029 2037 pealt rasva 2023
pill pika — peale 8846 pilv tuleb 8855
põllu — salve 8284 pärast ei keeda leent
2038 pärast naist võtta 2033—4 rasvast
2035 sada rubla 2026 suvi tuleb 10997
tüdruk maja 12598 tütarlapse 12778
tütre — ema rõõm 12767 vale jutu
13254

iluasi: rikka tütreid 9753

ilu-au: rumala 9855

iludus: määrab hinna 2039

ilus: ea lühendaja 2044 eemal(t) 3482 elu
575 enne kahtkümmet 3029 hiilgama
2074 hilise töõ 9887 hobune 2055—7
4660 hunt kaugelt 1626 idu 2058 iga
päev 2076 ih-ah — peale 2042 ihu-
kate olgu 4777 ilma järel kuri 913 ilma-
ke 13224 ilmale 2059 ilma lits 2054
ilma niigi palju 1992 ilma patta panda
887 ilma päralt 2069 inimene — riie
2078 isa õuel 5940 itkema 9060 itkune
mõrsja 2043 kes armas 365 kõige ilma
8154 küsija suu saab 5182 lapsel mitu
nime 942 lilled nopitakse 2050 lilled tee
ääres 2049 linnul nimesid 2051 maasi-
kad nopitakse 2073 mees naise nuhtlus
2061 mees — teod 2060 mees vereimeja
2046 naine 2045 2062—4 2079 naist
kappi 2040 noor — vana 13469 nägu
739 2047 2065—8 otsib 2077 peenike pi-
dada 2070 petab 2071 pole hea 2041
püsti surra 9390 rõivas seljas 4822
eda ausam 2081 seda edevam 14170 sirk
sulgi järgi 2048 surm eluga 10763 suu
2075 tüdrukul peigmehi 2052 ubin 2072
valusalt 13311 vana hobune — inimene
13392 õun 2072 2080 üle ilma 3479

ilustama: kui elad 543 rõivas — inimest
9911

ime: emisel 2084 iga — isemoodi 2083

imelik: see hea 6940 vaasel 13050

imema: ihnu — kanda 1934 kahel udaral
13205 karu oma kappi 3288 3294 3300
läbi nõelasilma 11865

imetama: lehmvasikas 11426

inetu: hea otsijale 6103 minu üks 2069

ingel: kannatus 13106 kes otsib 2086 lap-
sele padja 5560 neiuna 7413 tiiva sees
2085 ükski pole 2087

inimene: aasta vanemaks 2111 abi 17 aeg
koolitab 67 ahne 182 alasti — taskusse
4545 amet — ülalpidaja 264 armas 2170
ask — võtab 432 asunik pole 435 au
456 au rikkuda 11911 eesti 512 ehted
tõstavad 515 ei astu 2167 ei jõua 2594
ei muuda 1618 eineta elada 523 ei ole
lind 2103 ei ole vana 4558 ei otsi häda
2088 ei otsi õnne 8150 ei saa — kuhugi
4651 ei saa targaks 2104 ei sula 2091
eksib 2105 eksib sõna pealt 1337 eksi-
tatakse 9565 eksitus 531 ekslik 530 elab
õnne tõttu 2098 elagu mõistuse järgi
5928 elame 9761 elu kirev 2160 elu kir-
jum kui lind 5924 elu lühike 2096 elu
ripub 2153 elust läbi 580 elu õppida kui
elada 1966 ennast ei pese 2168 ennast
laidab 2162 enne tark 2092 9318 haigus
käib 759 halb 789 halva 783 hammaste
eest 2171 hea 915—6 head ja vead 1079
head — nurgast 903 head teeb 1142
hea elada 2177 heaga ei ela 885 hea
põlv 989 hea sõnaga 886 hea — tuleb
isegi 4093 hiir ütelnud 1238 hiibakus
5574 hilisemad 9277 hiljukesest 1268 hir-
muta hukka 5806 hoiab 1424 hoiu hullu
— eest 1558 hoolikas ja usin 1513 hul-
kujal varandust 13914 hullem elajast
2155 hullu — süda suus 11619 hunt
ja karu — võõrad 1622 häbi — au 1711
häda — ettevaatlikuks 1793 häda hull
1739 hädaline 3702 hädapäevad 1784
hädapäev ühendab 1807 häda saab 4308
hädas leiab 1755 hädاتا 2127 häda õpe-
tab 1743 1792 iga ei ole pikk 2145 igal
oma süda 2101 igal oma taba 5896 igal
oma töö 5896 igal silt sees 10538 ilma-
sambaks 2018 ilm kitsas 1970 ilmtar-
gem 1967 ilus 2078 ilustab rõivast 9911
inimesega kokku 2130 6604 inimesele
hunt 2119 inimesele otsa vaadata 3372
inimese mure 5944 inimest sööb 2107
ise ei ole 2168 itkeja 2283 jagu ei saa
1625 jalge peal käivad 3791 joonud
1524 2470 jumal koormat peale 2523
jõudu — ehteid 11243 jõudus — ajab
jõudu 2714 jälje sees 2146 kadakane
2838 kadeda katel 2856 kahte eluaga
2089 kaks head 1122 kaks korda laps
2121 karda igalt poolt 3270 karistuseta
2102 kaunis 78 kavalam 3511 kavalate
— keskel 1746 keda räägitakse 2108
keelega tapetakse 3525 keel maksab pal-
ju 11905 keel vaenlane 3528 kevadine

11400 kiidetakse teost 5934 kiit jääb
kinni 3711 kiitleb 2109 kindlam kui kivi
2161 kohta kusagil 12926 koht ei ilusta
3466 kolm ametit maha jätta 4274 kolm
hobuse aega 34 kolm korda rumal 2157
kolm kord saab — vaadatud 4280 kolm
käsku 10766 koolipoiss 2142 koorem hea
vedada 2152 korjab ja orjab 2172 kruvi
nõrk 2100 kuivab ära 1438 kukub kolm
korda 2110 kuri 4611 kuri ei karda 4607
kurja — eest 3935 kurjast head 1664
kus otsem 2135 kõrgemale — tikub 4860
kápaga 1831 külmaõlad 2122 külvab —
lõikab 5150 küüned oma poole 5241 laia-
lehte ja korgast 2134 laisal — aeg
odav 5321 leiba vaja 2174 leib otsib
9722 leib vanem 5703 linnu kombel 2095
loodud teist rääkima 11908 loodud tööd
tegema 2143 lõpetus 13449 lühike 1258
maa peal elama 2126 maha jätta 4274
maias 6345 meele pärast 11483 mis —
õpib 2169 mitu 4473 muudab meelt 4080
mõistust pähe 11666 mõtleb 2114 mõtted
2544 mõttemuudatus 7 mäe juurde 7069
mäletab 2115 nahk napp 2147 nii mitu
tahtmist 8461 niisugused teod 6518 noor-
rel — õie ilu 7492 noores eas koguma
2158 noor — harjuma 7512 noor — va-
nast 7511 nõnda ehe 5909 nõnda nimi
6521 näeb, mis silma ees 2116 näeb mi-
tu 2141 nägu ununeb 2148 oksast oksa
4641 olgu — või mitte 2173 oma jumal
2120 omaksed 11018 oma rüü 2094 os-
tab viina 2125 otsib — leiab 6666 otsib
loodut 10832 otsib paremat 3051 otsigu
õnne 14653 paljugi tarvitada 4107 pal-
vus 533 patust pöörab 2644 peab mõtle-
ma 7041 peast lolliks 11669 peata 6582
peetakse sõna pidi 2154 peks ei paranda
8524 pikk — pirru 6177 pole kinnas
2128 pulmalaud 8711 põrgus — hinge-
dest 4555 püüab raha 2129 püüab —
saab 2163 raha saanud 9483 riided tee-
vad 9909 riide saanud 1943 rikas 9756
rääkigu — söögu 11281 saab aru 1575
saab targaks 2927 sammu õnnistegija
ligi 2164 seeliku sees 10245 siis vana
2178 silm 9203 siit 10561 sureb 7604
surelik 2118 surmalaps 10770 surmani
koolilaps 2123 surm niidab 10761 suud
kinni 1990 suul panna 13987 suuremat
suutäit 2106 suure suuga — aru 6102
sööb näljaga 1737 söömata — kuri
11286 sündides — surres tark 11420
süüta 3075 tahtmine taevariik 11485
tahtmine täis 2149 targaks ei saa 11596
targaks teha 1949 teaks kus kukub 2166

teeb endale 1144 teeb kuulsaks 4995
 teeb mis võib 2133 teevad jõe 2144 teile
 peavad tegema 11858 teine naine 692
 teise kurat 11879 teod järel 2150 tervis
 vaese — rikkus 11981 toit vanem 5703
 tuntakse tegudest 2151 tuulest ei ela
 550 töö eest 2131 tööta hukka 2156 töö
 õpetab 12548 tühja tööga 4138 tükke
 tegema 2117 ukse teinud 2124 vaene
 13068—9 vaese — kohus 4234 vaese —
 tere 13043 vaese — õlletegemine 9715
 vana 4060 13401 vanad — surnuluuks
 13383 vana — ei vales 13318 vana
 kuue 2136 vana — kõva kondiga 13419
 vanal — pea 13428 vana — naerab
 13334 vana(st) võta viisi 13405 vana —
 söömata 13398 vanemaks 2132 vane-
 maks, tõi nooremaks 2112 vanust ei
 teota 13656 vanu — tarviski 13315 var-
 nast võtta 2090 veereval — vesi 10129
 veski kohta 2165 võetakse vastu 14484
 võib eksida 2099 võib juua 2905 värske
 lume peal 7354 õhtu targem 14532 õige
 — lapse ilmale 14551 õige — pealt
 13268 õnne mööda 14675 õnne peale
 2113 õnne sepp 14657 õnnetu 4223 õpib
 hauani 2137 õpib kuni elab 2138 õpib
 surmani 2139 õpib — teab 2176 õpib
 vanana 2140 ühe paela peale 8204 ühe
 päeva 14861 ühe pärast 2093 ühesugu-
 sed 3338 ühesuguseks 6798 ühe veega
 ristitud 2097 ühe vitsaga löödud 2175
 üleneb — alaneb 2159

inimesekahju: loomakahju 6034

inimeselaps: ei saa jagu 1625

inimeseloom: ei saa jagu 1625

inimlik: eksimine 530

inisema: häda 1766 härg 1843 kui ligi 5798

intress: heategu kannab 1157

Ints: tuleb 1285

iristama: kutsikas 4705

irvitama: ilus ilmale 2054 teisi 11841 vi-
 gast 14010 ülekohus 4236

irvitamine: ivata 7143

isa: ahju peal 2211 ait maksab hinna 11945
 arm aganane 13995 armastab — karis-
 tab 7856 arm hauani 2189 ees vilistab
 2214 ei nuutsu — laua taga 7613 ei õpe-
 ta 2206 emaga 2181 emise lapsed 10634
 haone aed 2186 hirm 2182 2184 2192
 12342 hirmu sees häbi 2193 hirmutab
 2183 hunt või karu 2216 ilmatar 2197
 joodik 2187 kahe silmaga 14906 kaob
 pool kodu 2191 karistab 609 kasvatab
 917 kelku hauda 2179 kogub 2195 kopi-
 kas rubla 4367 kurat valeliku 4559 kuri
 2198 kuulata 4282 kübar peas 2200 kül

põhjatuu 2196 laps mehe 5559 lehma-
 nisa vallale 2185 leib 5693 8402 leiba
 süüa 14834 leiva tugi 2199 lõõge seda
 2213 meel vali 7370 naise suhtes 2194
 nisa hakkab 616 nõnda poeg 2208 oleks
 härra 2215 oma — hirm 7889 oma —
 maal 8027 palju tütreid 2218 peksad
 2210 pillab 611 poeg — abi 8927 poeg
 ilusat nurme 8646 poeg — matab 8926
 poeg — rees 8930 poeg taga 2208 pojal
 eeskujuks 2188 pussik pojale 2201 saab
 naise 6605 salve najal 638 sepp 2202
 sikk ehk sokk 2217 sitt leiva 10568 su-
 re 2212 5471 süss 2203 sögeneb 622
 sõna enam 2204 sööta 4290 teadmata
 617 toidab üheksa last 14973 vastu hak-
 kab 13632 võts ei tapa 14258 ässitab
 2205 ühe — põue üheksa last 14844 üks
 laps 14989 üks lõök 2180 ütleb 2209

isa-ema: ei saa 9454 issandast 2190 kooru-
 kesed 7994 lõõb 2207

isaisa: täi ühe õõga 12345

isamaa: marjukene 2219 targal igal pool
 11621

isand: austa 490 eesel — sõime 509 ei näe
 14302 ette orjata 2220 härra — ori 1874
 igal — ise õnn 2221 iga päev 2223 9972
 kahte teenida 3026 kaks 2969 kõhit 4791
 magab 12062 mina — sina 1879 parem
 nisune 7457 raha maailma 9472 söök
 2222 talupoeg toidab 11531 vali — ei
 valitse 13298 vats vali 4793

isane: emast ei hammusta 2224 haokubu
 sarnane 832 kass ja vanapoiss 2225 mi-
 da hilisem 1257 peassi et 10167 pere
 6706 tahab emast 2226—7 vana — nagu
 kasukas 13454

ise: aita ennast 212 asi — külalise au 5073
 ees — rees 2230 ei astu sammugi 13950
 ei hoolitse 2249 ei lükka 2250 ei näe
 2259 ela 536 haige olnud 752 hea an-
 nab 983 hoia — siis jumal ka 1424 hä-
 da tunneb 1780 iga inimene tundku
 12204 keedad 3552 kes sa — oled 11060
 ketrad — korrutad 2244 kiida 3727 kiita
 3608 kude — lõim 2235 laudas 2238 litsi
 juurde 7189 lugu pidama 2248 lähed va-
 nemaks, tõi nooremaks 2112 meelt ei
 ole 4773 mees — mehikene 2237 mees
 olen 2217 mida enam — kummardad
 3108 nii ehted 2260 nii hea 889 nõnda
 asi 2255 nõnda hõlbu 2253 näitamas
 1922 oled — otsid seltsi 2261 oled —
 väära 13742 ole — hea 1119 oleme sõb-
 rad 11018 paigata mõistab 8257 parem
 — teha 2262 pead pekstud naise 2228
 pole — tegija 2256 puhas — ropp 9018

puu — puuke 2245 pärale saad 1747 sea-
 laudas 2238 seal koer 2257 sisse kukub
 2252 sisse langeb 11835 sundida 10695
 sõbralik olema 11023 sõnnikulusu sees
 2239 sõõ — tee tööd 2232 süü tegi 2233
 tarkus — kavalus 2240 teed — pead
 2234 teed — saad 2246—7 teed — sõõd
 2241 tee — saab telg 2263 tegema —
 kannatama 11760 teist ei tunne 11850
 töö õpetab 12547 uppus jõkke 2242 vaa-
 ta enne 13004 valefab 13280 vanaisaks
 saad 13550 vanaks 13356 13515 13521
 13552 varastanud 13771 varju eest seis-
 ta 13842 vissiga linna 2266 vokike —
 voki rattake 2243 võid vang olla 13644
 väga sügeleb 2258 väga täis 2251 õpi
 — tundma 14760 ära kiida 3749 ära
 liiga kiida 3740 ära usu 12953

iseennast vt. ise

isekeskis: söbige 10581

isevõtja: käe peale lüüakse 5181 malka
 8374

issameie: rohkem lapsi 5575

issand: hinge annab 2266 6021 hoidku
 [räime] 3055 karistab — armastab 2615
 loomaaed 2265

iste: peenike tahab pikka 8502 vana —
 kõige parem 2274

isteaalune: imiku 12960

isteaese: soe 8700

istuja: isuneb 2267

istuma: ahju taga 170 ee otsas 674 hea
 918 1030 hoor — tõllas 1529 hästi —
 kindlasti 2274 ilusaid rõivaid 2268 ja
 sittus 13579 jääb hunnik 2275 kahe tooli
 peale 3013 kanna otsas 2890 kelle paa-
 dis 8182 kõrges 2273 laev 2270 laiemalt
 kui perse 5292 linaharja otsa 2277 maas
 6215 paigal 12072 parem — kui astuda
 2276 peni — perse peal 8557 peni ühe-
 kõrgune 8568 persel pehme 8695 perset-
 pidi nõgesepõõsas 9379 persetpidi tulle
 2271 4812 puhka 2269 raha — maha
 9439 roguski peal 9415 sipelgapesas
 3999 tuleb suikumine 2272

istumine: mis aitab 2278 soe — külm 8700
 istutama: kapsas 3207 sellest puust 9095
 vana puud 13477

isu: ahne 182 enne tarvis 2279 hundil hun-
 di 1607 kiviga ajada 13973 perenaisel
 8662 sellel sõnad 2408 süües kasvab
 11295

isune: kulp 4524 palju sõõb 2280 sõõb jah-
 tunugi 2281

isunema: istuja 2267 leivalabidas 5732
 mõskja 7035

itk: enne — ei võta 602 lapse — laua peale
 5546 ära sõima — ajal 11086

itkeja: inimene 2283 laps — võetakse 602
 taga enam 2282

itkema: ea peale 634 ehtides — elades 2284
 idatuul 1896 ilma pärast 7171 ilu paneb
 2027 itkejatega 9922 itku ajal 7167 kõik
 ei — ühe aja peale 2286 laps — ema
 5554 laps — kasvab 5553 leiba — ham-
 baid 5716 läve taga 2285 mahavisatud
 leivaraas 5739 oma laps — läheb 8038
 parem — kui pagetud 2287

itkemine: hoora 1524

itkune: laps iluline 11708

itkupäev: ees 505

iva: ei kogu 11939 hoia nii kaua 2288 hom-
 miku vara 1452 inetu 3586 jaani läheb
 2292 jaanipäev 8475 kasvab 2289 14829
 kus teri 11941 lendava nokas 2290 seitse
 härjajäljesse 5135 õpetus 14750 üsna
 ilma 8298

jaa: on õelnud 2293

Jaagup vt. Jakob

jaagupipäev vt. jakobipäev

Jaak (vt. ka Jakob): jahe kivi 2333 kakk
 kaenlas 2316 kaks lauri(tsasse) 5235
 pudruvaagen 2295 teise kivi 2332 teise
 nisa 2334 viib keskhommiku 6242

Jaan (vt. ka jaanipäev): ei peta 2339 enne
 — heinas kulda 2317 enne — heinas
 mett 2318 enne — lund 3670 enne —
 maasikaid 2338 enne — palu vihma
 2302 enne — pardu hukkad 2357 enne
 — tehtud hein 2319—20 enne — vihm
 2321—2 jagab pooleks 14154 jagada
 2340 jahe kivi 2332 jalad alla 10976 jõul
 2724 järeleandlik 2781 jätkab 2778 jätk-
 kab pajukoore 2324 jätkuga 2325 kahe-
 tab heina kasvu 2326 kands kaenla all
 2331 kiidab kevadet 2788 kuum kivi
 2333 käole odraokas 7768 lagub — jää-
 le 12659 lehma nisa 2334 lubab 2342
 maakivi heina 2300 nelja neiu peig 2327
 palav 2341 palavam 5127 päevad sulase
 poole 11396 pöörab päeva 2328 soe
 vihm enne 10594 sõnnikuhaisu ninasse
 2323 sääne saan 2343 toob iva 2292
 toob maasikaid 2329 tuleb vikatiga 2330
 võtab piima 2335 võtab püti 2336 võtab
 toobi 2776 õhtul 2337

jaanikuu: märg 4466 5114 soe selge 7429
 vihm 2344

jaanipäev (vt. ka Jaan): enne — heinad
 2345 hobusele rangid kaela 1342 härg
 juua 2358 hästi vihma 11547 ivata 8475

jahe kivi 2332 jalad alla 10976 jäätist leida 2811 kapsad — varese suurused 3214 kapsaid istutada 4286 kasta kaalikaid 2346 kasukaga 15129 kesaküünd lõpetada 5616 kolmas külm kivi 13975 konna suu kinni 9838 kõht tühi 2976 kägu kukub 9273 kägu raudkuuliks 4921 kõole odraokas kurku 7768 käsu heinatööle 2351 külmetab 2804 külm viljad 9337 lehmata 2347 liha-leivaga 6820 lina kaema tulla 5854 lina sukavarda pikkune 5849 lubatakse 2359 naerid külvata 2349 neli jakobi 5235 neliteist mihhkipäeva 5235 oras enne 8073 parm pask 8411 parmu tapetakse 2357 piimarikas 2356 piim pütti 2336 päev sulase poole 11396 raudnael heina 2300 rukkil iva 2292 seitse lauritsasse 5235 siit veetud 2352 tee heina 2353 töölt tagasi 2795 tüdruk kana kaenlas 7497 uus jõul 2724 vihm 2355 2360 vihmariputus kosutab 2350 viis oolepäeva 5235 vikati kätte 2794 äke värava ees 2348 ära otra kiida 7769 üks nisa 2334

jaanipäevaaegne: vihm 14063
jaanituli: kes ei lähe 2361
jaaniöö: kiriküüt laulvat 3847
jaanuar: härg juua 5222 külm ja selge 10598 sääski 7747 üheksa ütti 5235
jaanuarikuu: mets okka maha 2363 soe 7746 sula 2362 tegemata jätab 2364
jagaja: jäävad näpud 2365 lõpud jäävad 2366 neli sõrmevahet 2367 näpud põhja 2368

jagama: Jaanil ei ole 2340 jagatust 298 mis lindudel 5942 orjale osa 11467 tasa 10581 vaese vara 6159

jagelema: kaks 3006
jagu: ei ole — loodud 8165 iga mööda jagatakse 1901 jagatud 2638 joodikutele jumalast 2596 jumal loonud 2634 kel jalg 4941 kelle nägu 7670 kooble laste 4335 lapse — põranda pragu 5535 soe ja surma 10805 söö kui mäge 8115 teise mehe 11821 tõrkuja — magaja 12312 vana 13524

jaguag: hobuse selga hüpata 12287
jagu saama: hundist, karust 1625
jahe: mai 2369 varjus — elada 13846
jahi amet: jalad perse 2370
jahikoer (vt. ka **jahipeni**): hundist 1611
jahimees: joostes — oodates 2372 leib kändu otsas 2371 loil 4296 läheb metsa 2373 märg õnnetu 7085 õhtul tark 6796
jahipeni (vt. ka **jahikoer**): karjapeni 1611
jaht: ei toida 275 enam kui nahk 2375 käi-

mine 2374 mees koera ei sööda 6607 oma tehtud 7984 väikse jao peale 12687
jahtuma: raha kotis 9422
jahu: ennemini saab 13999 jahvaessa 11277 kaks kõva kivi head 2981 maitseb viha 1243 millise — teeb 14002 naiste veskid 7306 olgu alal 3548 pead saama 13998 pikk kott 4427 pillab 12091 sel mokad 4969 sepik selget 4328 sõelumata 11078 veskilt toodud 9008 välja andes 2376 üks peotäis 15068
jahukört: Lihvlandi kohv 2377 nurga taga käia 5022 üle aia hüpata 5022
jahuleem: jaagupipäeval 2306 saab üle aia 5022
jahupuder: keetmine raske 178 kerge keeta 2378 leiba sööb 2379 leiba sööb, saadetakse Siberisse 11580 teise peresse 5022 üle aia astumiseks 5022
jahutama: ei aega 55 õllelinnaseid 323
jahutolm: välja tuleb 4428
jahuvakk: valge 3587
jahvataja: januneb 2267 7035
jahvatama: enne 13997 jumala kivid (veskid) 2538 kaks kotti korruga 2978 kaks veskit korruga 2998 rohkem veskid 13999 söö jahud 11277 vanakuuga 2380 ühe poolega 3932

Jakob (vt. ka **jakobipäev**, **Jaak**): annab leiba 11076 ao kustutab 2777 hapuleivaga 6404 harva leiba 2294 hädaudne 2295 jahib rukistega 5605 jalal 12975 jätkab 2324 kaksab 2778 kaks pütti 2336 kus rukkid 2296 kõva kannika 6403 käänab kapsapäid 2299 külma kivi 2332 leiva laudadele 2292 liiva heina sisse 2298 lõpetab 2775 pätsiga 2325 päts pea otsas 2331 raudnaela heinasse 2300 suure kaku 2297 6400 teise nisa 2334 viib vihu- ga 6242

jakobipäev (vt. ka **Jakob**): agu 156 aluse- mees sadama 2305 enne — leiba 2292 enne — palu vihma 2302 enne — saab lõigata 8073 9844 hea ilm 12287 heina kuivatada 2301 heinas nael mett 2318 hein kuumaks 2315 hädakooki 2295 hädaleiba 5615 jahuleem 2306 jalal 12975 kapsastele laiad lehed 2299 kaste künka äärde 2304 kesa kordusküünd 5616 kesa korratud 9260 kesval pea väljas 3625 kolm nädalat Helme laata 5235 konna suu kinni 9838 kuusehaoga üle 9839 kägu 2354 külm kivi 2332 külvab liiva 2298 leib käes 9778 leivarikas 2356 liina käskinud vaatama tulla 5854 linast heinakoormaga üle 5865 lõigata saama 2806 must mees põõsasse 3326

neli pärtlipäeva 5235 odrapea 2312 parm pask 8411 pool suve 2303 põosaalused mustaks 3322 raudnael heinasse 2300 rehad-vikatid varnas 2313 rükis enne — valmis 3414 rukkid 6115 rukkiloikus 2307 sajab salve 2310 sirp rükka 2309 suvi sügisesse 2308 teine meevõtmine 1191 teine nisa 2334 tõnisepäev on inimesele 12300 udu 2354 ussid magama 12971 uudseleib 2338 vikat varna 2311 14168 võtab kaks 2336 õuntel maik manu 5617 äestada 2352 üheksa mihkli-päeva 5235 ühe mutuka tapad 2357 üks tilk sajab 2314

jaks: nõnda maks 2381

jaksama: kes sõõb 11241

jalahoop: surmahoop 2382

jalajalg: üheksa tera sees 5135

jalaluu: kinkija 3792 murrab 4580

jalamees: kus hobusemees 1872

jalafõstmine: töbi 14158

jalatäis: ei maksa 2383 vananeb 4138

jalavaev: väevaev 2384

jalg: aitab jalga 4988 aja 226 ajal nobedad 101 all 5517 all teri — lumi 11491 alt 6597 anna valu 8452 astud — peale 4308 ega jälge — panda 2742 ega — jää 2385 ei jaks kõndida 10894 ei jõua 3476 ei panekski 2405 ei saa kuhugi 3532 haiget — mähi 751 hauas — haua äärel 13429 hea(d) 782 1003 hirm teeb — alla 1292 hobuse töötegiija 2396 hoia — põhjas 8481 hulle — segada 1580 hunti toidavad 1620 iga ise jälge 2388 jahiamet — perse 2370 jalale veli 2395 jala toetab 2393 joobnut tuntakse 2413 joodikul nõrk 2438 jooksku 10902 jänese 3313 4533 kaela peale 7209 kaefakse kõva 2391 kaks kätt 4992 kaks ühte saapasse 2999 kassi 3998 kastest märjad 11076 kasvab hauast välja 2207 4057 kel janu 2408 kel kätt 4968 kelle laua all 5590 kellel häda 1776 kel nälg 7687 kerget kiidetakse 3595 kerget(m) 5523 8468 kerget juhata 3605 kes — lükkab 14196 kingadeta 3786 kivvi ei löõ 2386 koduvälil jänese 3997 koera — ei kulu 4009 koera — kuluvad 4186 komistab 8454 kool kiriku 4329 kukel kure 4474 kure — kukke 4577 kus meest 1854 kõrvetab 12147 kõvem 13303 käi üle 4926 külmanud 3771 külm teeb — alla 5122 laidetud 3732 laisal lagunud 5324 laisal liiva-lahva 5322 lapse — koera 5493 lauale 10362 leiab saapa 2394 leiad 4990 lonkab 2737 lämpi 13141 lühemaks 5453 lühikesed 6165 madalamal 1379

mees ühe 6682 mehe saabast 5579 mida mustemad 6936 mis ei ole peas 8462 mitu tuult — all 12219 mudaga 2387 2392 mäletavad 8474 neidu 8471 nii kingakest 2402 nobe 2398 noorel kerge 7499 noorikul jänese 7553 noor — jooksm 7514 nõnda saabas 2401 oleks seal sada 10357 oma 8053 oma jälg 7891 oma laua all 14697 oma — toovad — viivad 7890 palja 8164 8305—6 palju vaeva 12869 pane kaedes 11139 parem noore 7539 pea annab — tööd 3603 peavad — tundma 9852 peni — sirutab 8546 peremehe — rammutab 8630 pikk 8811 pime — sõge 8868 põhja ei puutu 4028 põlatu — vahelt 9136 rahal — all 9462 rattarummu peale 2226 saapad — saanud 9972 seal sõrga 2404 seda — vastavad 8464 seina peale 2397 3250 12452 sel jagu 4941 siga — kana 10402 siis jagavad 8453 soe 10664 surm — all 10765 suurel vaevasel 8472 suur saabas 2406 sõnal all 11122 takukoonal 1631 tasuvad 2390 tatsub 2399 teab 3779 teeb jälge 2389 teki järele sirutatakse 11924 terve 11968 13073 tuul õhvakese 12248 täna 12382 ulatab 11360 ul' pea — puhkust 12869 unenäol üks 12885 vaesed vastaku 8469 vaesel naisel 13105 valem lühikesed 13249 valem viltu 13248 valutab 3782 vana inimese 13404 veitis peres virgud 8593 vigane 2400 vile 4616 villase paelaga 5431 võõra laua all 1138 võõras — viib 14396 vähem vaeva 8448 vääratas 2403 õnnetusel väle 14721 ära ei löõ 4986 ühe — taeva 10454 üle jalutsi 11423 ümber löõb 3430

jalgevahe: pole ihu 2842

jalgsi: taevasse minna 2407

jaluts: kurja tütre 4666 poeglaps 8935

jalutu: kakk jookseb 12001

Jamburg: oleks uppus — jõkke 7819

janu: ajab jooma 7697 ei räägi 9947 härja kaevu 1727 juua 4810 junese kasvab 11295 kaks ajab 2965 kaks ei aja 2967 sel jalad 2408 soolavakk tühi 10623 taarikannul 8662 veega ajada 13973 vesi mesi 2409

janune: hobust 2410 joob vaidenu 2281 jooda 11331 taarikann 4524

janunema: taaripulk 5732

jaotama: suutäis pooleks 10963

jatk(ama) vt. jätk(ama)

Jeesus, Jeesuke: ei kata ihu 2612 käe ette 5560

jodagi: unes näeb 12892

johnima (= taga sundima, nõõtama): hobust kergem 1329

jonni: eesti 4288 jumalast 2411

jonnima: hulgaga 1544 jumalaga 2519

joobnu: jalust 2413 jumal avitab 2573 jutt 1524 2412 vaidlema 2414

joobnud: mees kõva kõnelema 11288 mehe aru 2415 naine 5275 pea ütleb 11652 tark 2416 uppunud 2417

joodik: antakse kulbiga 2432 armastab viina 10397 asjad pudelisse 2429 au tundmise 2435 hobune 1377 isa — poeg — pojapoeg 2187 joob — sööb 2433 joodiku õnn 2436 juhtub jodagi 2437 jumalal armas 2424 jumal annab 2433 jumalalalumine 1524 jumal ei vihka 2521 jumal hoiab 2564 jumal hoidku 2569 jumal juhatab 2451 jumal jätku 2596 jumal koti põhja 2434 jumal — nõus 2587 jumal rikas 2441 jumal õnnistas 2428 jöllis silmad 2442 jätab viinajoomist 10344 kass 2418 kont pehme 2423 kukub padja peale 2419 kukuvad pehmesti 2431 kõrtsi kaudu 4873 kõrtsimehe kasu 2426 kõrtsipingi peesitaja 2425 kõrtsist mööda 2420 kõrtsivõlga ära maksta 4891 kõva tõrelema 11288 käes raha 863 lapsed 2440 majas 1532 mees 2452 mees — põleb pool maja 6531 meheks 2897 meri põlvini 2439 naera 13516 naine 2421—2 nälg 2449 pole raha 2445 poriauku 4106 põld ei põlga 9154 raha ei saa otsa 2446 rääkima 2414 saab elada 2453 sada paari hargi 14531 taskul põhja 2447 teed kitsad 2438 tuul toidab 2450 viina järele 2427 viina maha jätta 8551 viin ei vea 14131 viin magusaks 2430 viin parem 2443 viis meelt 2444 õhtul raha sõelaga 12405 õnn 2448 ära löö 6156

joogijanu: raskem kui söögiisu 5735

joogikipp: janunes 4524

joogikäik: janunes 4524

jooginõu: januneb 4524

jooginälg: sööginälg 2454

joogivesi: tõsi puhas 12323

jooja: joob 11211 lai ilm 2457 lai silm 2456 magab peast 2455 süü(d) 8755 11445 tare — lapsed 2458

jook: headust 11292 joogi peale 11224 nõnda jooks 11217 oma joru 7892 oma söök 7972 taar 11459 tüki — peale 11354 viga vasikal 11450

jooks: kuidas jook 11217 nobedam 8798 tühi — koer vanaks 4138

jooksja: koer saab ikka 2459 rebasel 2461 riist 2460

jooksma: aeg ei 104 ette hobusest 9603 ho-

bune 1316 1331 häbi 1707 ise 226 11784 jahimees 2372 jumala vesi 2529 jutt suust suhu 2674 jutt — töö 2463 jõudu ei jätku 2466 jänes 2748 2750—1 jänes mäest läbi 2747 kodu ei 3955 3957 kus vett enne 13967 kärmest — pikka 4956 lai selg 6298 metsa 1672 mine — tule 2465 nahast välja 3730 näotu 1707 ohja tõttu 1334 oma haav 11826 pada ühe õoga 8189 poeg 2464 raha raha juurde 9455 rebane — rütem 9591 ruttu 9897 sarved seina 1583 see nüüd seisab 10264 surma eest 10735 sõõnud hobune 11282 töö ei 12423 uisapäisa 2467 vanker 13650 varju eest 13847 vasikaga võidu 2414 2690 6861 7249 7465 13870 13873 vastumäge 2691 veri 13937 vesi 13978 viskab volkst 13579 või tilgubki 2481 ükski 15088

jooksuaeg: piigadel 8752

jooksukoer: selga, suhu 2459

joom: räägite 9947 vesi sünnib 13973

jooma: igamees 11278 ise vett 11416 janu kasvab 11295 jooja 11211 kui antakse 11272 kuidas antakse 2480 kui silmad lahti 11290 kukk räästa alt 10955 kurk 4683 kus lähem on 2905 kälimehed 4928 küünlapäeval härg — maarjapäeval kukk 5222 liialt 11236 mees 2471 mees — naine 1566 2469 6531 meeste jutt 2472 mees — toob 6568 mida teenib 4682 mis selge 11281 naine 2473—4 7205 nõnda antakse 2678 ole rõõmus 11268 paaba 8158 palju — joodetav 8364 peremees — perenaine 8610 pikali 2468 pisut 11289 saab 2433 see korjab 11239 sellele kulbiga 2432 suutäis viina 8913 sügisel 11386 taar hea 11458 taari tahtmata 11303 tahad 2409 tööd ei tee 2483 vett 13984 viina 2476 viina — ennast 2475 ölle 4553 ära kiida 11292 ühe päeva 10270 ükski ei seisa 11310

joomahull: seitse hullu 6206

joomajanu: piibunälg 8750

joomamees: antakse 2432 jumal annab 2433

joomar: jumal annab 2433 maantee kitsas 2438

joomatu: jumal töötab 2433

joomine: jumalast 2484 meeste — naiste 1566 pillab inimest 2485 saadab välja peale 2486

joot: kaasa 9048 küla laste 9046

jootma: janust 11331 janust hobust 2410 meest 2487 talupoeg hobused 11465

joru: julge 11101 jumal ei hooli 2524 oma jook 7892 üks ajab 11483

Juhan: ei tea 2490 ei õpi 2490 lõikab 7483
 lööb isa selga 2489
juhataja: keel-meel 3533
juhatama: jumal joodikut 2451 kergelt jalga
 3605 muile teed 13950 tee teed 11732
juhivits: aisast 208
juhkakompa (= kurivaim): tagaselja 10887
juhm: juhatada 12858 kirikus peksa 6013
 käsi hästi käib 2488
juht 1 (= juhtija): saab sant 10157
juht 2 (= vankri osa): vankrit käänatakse
 13652
juhtima: muid 11784
juhtuma: hooletumale õnnetus 1487 hulga
 seas 1543 hüva nii halba 542 joodikul
 2437 tegijal — magajal 11810
Juks vt. Juku
Juku: ei õpi 2490 jumal annab 2654 jätta
 — hirmuta 2489 kopikat hoiab 4360 kül-
 vab 7483
julge: annab naha 2491 hiir 1239 häda pelg-
 liku 1757 joru 11101 julge õnnetus 2500
 koera julk 2492 koer müüb naha 2493
 kuri ots 5835 pealehakkamine on pool
 võitu 2496 pea toidab 2497 põld õitseb
 2498 päralt võit 2499 situb kannad 3165
 soele ots 2494 täidab keha 339 õnn hel-
 de 2495
julgeja: hädale — õnnele 2502
julgema: kes ei 2501 külvata 5142
julgesti: noores eas käiakse 9921
julgus: ei varja 2504 ja õnnetus vennad
 2505 jumala vastu 2503 kitsikusest pääs-
 ta 2511 mehe ehe 2510 omast kohast
 1720 pool mõõtu 2506 pool võitu 2496
 päästab — jätab 2508 suurem kui vägi
 2507 teine (suutäis) 15002 tõstab —
 tapab 2509
julk: homme 12391 julge jätab 2492 jutu-
 ajajale 2670 koera persest 4159
jumal: abi 392 abi annab 2643 abielusse
 andmine 23 abi tuleb 16 aeg 114 aega,
 peremehel leiba 2539 aita 8378 aitab
 2002 2534 12457 alpedega vaielda 250
 alust alt mädanema 2580 ameti — tar-
 kust 2620 andeks ei võiks anda 8422
 andku anda 2545 annab 2109 2653 an-
 nab aega 2547 annab joodikule 2432—3
 annab lapse 2514 2627 annab mõistust
 2515 annab pikkust 2639 annab rikkust
 2546 annab tibukese 2516 annab — võ-
 tab 2548 annab võõraid 2518 anna heal
 ajal rääkida 1009 anna häda 1721 anna
 — maksa 3423 arm lai 2531 armastab
 andjat 1209 armastab — karistab 2615
 asja undlikuks 2561 eest ei pääse 2520
 ei anna 2483 ei a(v)ita 2626 2629 ei

armasta 8937 ei jätta ilmasambaks 2018
 ei jätta maha 2598 ei jätta tasumata 2605
 ei kaitse 2249 ei kuule 1524 ei loo sarvi
 2908 ei nõua 2594 ei ole aega 2536 ei
 ole aitajat 2256 ei saa palumata 12483
 ei tunne 94 erale minna 2607 esimene
 naine 692 haavad parandada 2597 haige
 loonud 2622 hea sügise 3323 hingeke
 1237 hing kuulub 1280 hoiab 1424 hoiab
 omad lapsed 2532 hoia haige olemast
 14032 hoia haigust — nalga 2602 hoia
 küla kahjule 5058 hoia sõbra eest 2565
 hoidku ema last 2568 hoidku hoobi eest
 2604 hoolet kannab 2650 hooletut —
 laiska 2571 häda eest 2567 hädas kauge
 1735 hädas — meelde 1784 hästi teinud
 13882 iga tööd 2599 igaühle osa 6504
 ikka armastab 70 ilma ei või uskuda
 2533 ilma parandab 2644 inimene ise
 2120 inimesele koormat 2523 inimese
 nõid 209 jatk suurem kui and 2537 jon-
 nida 2519 jonn — loodud 2411 joobnut
 aitab 2573 joodik — armas 2424 joodiku
 eest 2569 joodikule jatku 2596 joodikule
 uskunud 2434 joodikul rikas 2441 joo-
 diku nõus 2587 joodikut ei vihka 2521
 joodikut hoiab 2564 joodikut juhatab
 2451 joodikut õnnistab 2428 jooksku —
 vesi üle maa 2529 joomine — loodud
 2484 jorust ei hooli 2524 juhata küla
 õnnele 5058 juhib 2114 Jukul annab
 2654 julgus ei aita 2503 jõule jatku 2649
 jätkab ja itkeb 11174 kahte kokku 2513
 karda 11789 karistab — nuhtleb 2574
 karistada tahab 2616 2618 karjas 2663
 kartma 2556 kasvata 2942 kasvatab met-
 sa 6999 kaua kannatas 2606 keiser —
 järgmine 3565 kes ei pelga 2621 kes
 kardab 2624 kes taga 507 kiida 2542
 kiiret loonud 2525 kinkis tervist 2575
 kiriku teeb 2641 kirikuteed kõndida 2600
 kivid jahvatavad pikalt 2538 kohtu eest
 2601 kohtumõistja 2590 kohtumõistmine
 — päralt 4218 kuidas — noka andnud
 5926 kuivatab 2576 3420 kuri ei karda
 4607 kus ijal olen 7659 kõige ligem 1787
 kõikide eest 11038 kõik — käes 2619
 kõrges, keiser kaugele 2577 küünalt pak-
 kuda 2657 laenab 13034 laotab talve 2578
 laseb vajuda 2608 lepi sinuga 5754
 ligidal 2609 liia asja eest 2535 liiva —
 pole tänu saanud 5844 lollikese 2582
 loll — molli 2630 loob hinge 6021 loo-
 ma loonud 2634 lööb sind 6156 lööb —
 õnnistab 2617 maadelda 2530 maad —
 merd õnnistab 13964 meid nuhtleb 2631
 meiega 2632 meie poolt 2661 merd nuht-

leb 6723 metsa 2512 Mikul meeste 6834
 mis tahab 2133 muld igas paigas 2543
 mõtted 2544 naerab ülevalt 13747 naera-
 tab 12591 neid armastab 7664 nii küü-
 nalt 2628 nimi ei riku 2522 nuhelda ta-
 hab 2618 2635—6 nuhtleb 2584 5598
 näeb 2645 2651 9572 näeb mis südames
 2116 näeb näitamata 2646 näeb — tun-
 neb 2585 orjast otsaline 2570 paksu put-
 ru 9005 pakutud leiba 2563 palu 10068
 paluda 4282 4290 palutud 2638 paneb
 käe ette 2419 peast läbi 3124 pelga 8533
 perset peksta 2623 pikka puud taevasse
 2562 pisku õnnega 2662 pitsitas peo
 2637 puudust jagas 2625 puudutab —
 aitab 2633 päevi 2539 2541 päralt hing
 2549 päästa pagejat 2610 pöörab aega
 2593 pühapäev — päralt 9370 raha 4808
 9416 raha rikka 9474 rahul 6545 reede
 — rikas 9593 rikaste eest 9665 rikast
 rinnust 2647 rikka — on tohter 13126
 rikkale — vaesele 2583 risti peale paneb
 2640 rumaluse vastu 9876 saks 4448
 sarves on rohtu 2550 seale silmad 2566
 seal pole armastust 2642 seentsäh 2611
 seltside vahet 2665 setu — lapsi 2664
 silm 2551—2 silm — poole 10455 sitt
 põllumehe 10569 sooja leiva aituma
 10595 suhu sitale 2612 sunnib joobnut
 10832 surijaid annab 9321 suupala —
 suust 12555 suurem kui sitt 2613 suve
 liha 2526 sõjaväge kuulda 2581 sõna
 2553—4 sõna ei lähe hukka 14311 süda-
 me sisse 2655 tahab 12058 tahab palu-
 mist 1641 tahtmata 2527—8 13799 tar-
 gasti teinud 2588 tarkust ei anna 11670
 teeb 2648 2656 teenistus 2555 tee tööd
 ja palu 12488 teine teeharu 2540 tera tu-
 leb 11946 toob päeva 9303 tugevama
 poolt 2589 tulukest kitsas paigas 2579
 tulukest peos 2592 tõbisega teeb 2659
 tööd tasumata 2560 vaesele varju 13098
 vaese tohter 13126 vaeslapse õnne 2595
 vaest sallib 2614 valge ette 2652 vara
 kui vanatüdrukuid 2658 varastab 4196
 vargus — ees 13833 vastust — teole
 13897 vee eest hoidnud 2660 vihane
 üheksa ööd-päeva 7619 viimati loonud
 2586 viljavoodu 7751 vits 2557 vits lööb
 1767 väel väsimust 2558 õnne eest 2603
 õnnis surm 6735 õnnistab 306 õnnistus
 2559 oomaja — päralt 14823 ühe —
 lapsed 4816 ühes asjas — karistab 14891
 ühesugused — päevad 14864 üks osa
 15006 üle kõikide 2572 üleval 2591

jumalaand, -anne: nina tunneb 823 suust
 välja 2666

jumalalumine: joodiku 1524
jumalasõna: lehmäsõnnik vägevam 5648
jumalavili: jätku 2668 kahju ei tee 2667
 kes põlgab 9173 sitt — kõrvas 10560
jumalavit: katkutõbi 3449
junkur: hobused lihavad 7105
junn: saab haiget 8851
junnakas: see munnakas 2669
jupp: murra pooleks 13409 suur — suu
 12717
jurk: hakkad tahtma 4680
Juss: ei õpi 2490
jutlus: kaht korda kurdi 14740
Juts vt. Jüts
jutt: albi mehe 11624 ei kuule 2679 ei riku
 lund 7133 ei riku nahka 7133 ei võta
 tükki 7133 hea — halb 2673 hommikuks
 12568 hullu 1556 hullul huulte peal 1577
 hundist 1661 hunt hundi 1593 igal mehel
 6496 ilma 1955 9533 ilma — uskuda
 1991 joobnu 1524 2412 jookseb 2463 joo-
 nud meeste 2472 jutu peale 2676 jutust
 2677 jätk(u) 11120 11123 kaks räägivad
 3005 kanda — teha 2680 kuula teise
 11856 kõik — rääkida 11250 kõva —
 kõrvu 4898 kõver 3764 loll 6004 maast
 võtta 4828 magus 10593 magusam(ad)
 6331 10296 mis õige 11281 mõtlemata
 7042 palju 8349 palju — ei taida 8366
 parem hea 1133 pelgab 7136 pulm 9052
 rahvas raipe 9534 riivi ette lükata 1990
 rikka — pilvini 9717 sita 2681 sita —
 sõnniku 10552 suurem kui asi 2675 suu-
 re rahva 9536 suust suhu 2674 tõde
 10610 tühi — ei pea 12658 tühi — hai-
 sema 12660 tühi — hundisitt 12662 tühi
 — Jaani jääle 12659 tühi — lumepall
 12663 tühi — toob pojad 12664 tühi —
 tüdrukuita 12661 tühi — tüli 12665 tühi
 — ühe jalaga 13247 tühja — tee 12642
 tühje 7219 tükk tühja 12715 vaese —
 usub 9648 9708 vale — ilu 13254 vale
 — jätk 13255 vale — õige inimese pealt
 13268 vana 13409 võita tööd 2682 ära
 usu hundi 12956 ühekordse pärast 2672
 üks — kaob 14975
juttu ajama: jutu ajal 12492 juua antakse
 2480 2678 juudiga 2690 kaks naist 3008
 lase käed käia 2671
jutuajaja: julk 2670
jutukas: naine 7224
jutumees: hea 919
jutus (= jutlus): tühi sandi 12646
juudas: elades 4599 härja ohjajaru 2683
 sitkust 2546 suurel 2685 suuremale suu-
 rem 2684 teeb 2651 teine naine 692 ühes
 elada 2607

juuksekarv: ei anta 1783 ei lange 2528 lõhki 2689 patt esiti 8424 üks kuradile 2688
juuli: ei keeda 1188 soe ja kuiv 10589 teise kivi 2332

juuni: märg 4466 5114
juunikuu: niiske soe 7429

juur: igal puul oma 9081 kibe 12518 kivil pole 3929 kurjal sügavad 4655 milline võsu 14338 pahad — sigivad 8213 pahal palju 8230 sügavad 13507 tööil viha 12518 vana puu 13479 ühest — kasvanud 4938

juurvili: vanakuuga 15127

juus: eide ehe 805 ei mädane 7860 hallid — kummarda 807 kõrkus kõrvetab 6261 linik katab 5958 lühike 6163 6167 mehe ilu 739 803 mis veel — hoida 8455 mure — halliks 6920 naiste(rahva)l pikad 7286 7348 pehme — kare 8516 pikk 2687 pikk — lühike 8804 tigelal — kadedal 2686 tuimal tustakus 5323 12106

juut: ehk sant 12602 ilalakuja 4880 juttu ajama 2690 juut 3488 kalja kahasse 4553 kauple kui 3497 kiidab kaupa 3499 laat pidamata 5251 või mustlane 10167

jõgi: ei jookse 2691 ei taha — minna 3349 ei vähene 6717 inimesed teevad 2144 jooma 9988 kass ei lähe 3344 kinkija kukkunud 3794 kivi — tagasi 13972 maarpäev 6225 mardipäeval kinni 6389 mõisniku oma 7000 pais ette 13987 pole oksa 3929 püha sisse kui 8974 (suud) sulgeda 1525 7791 sõge sõelaga 11079 väikesed allikad 14461 üle oled 3713

jõhvikamari: varre otsas 4564

jõhvikas: rukis — kartul 1176

jõle: mees 2692 raudahelad katki 7005

jõledus: vanadus ei kaitse 13541

jõud: ei jõua 2703 ei jätku 2466 ei saa —, saab nõuga 2705 enam kui nõuga 2693 enam nõuga kui 7634 haridus 845 homseks 12545 iga töö tarvitab 12439 igaüks elab 2694 jumal — jätku 2649 jõudus ajab 2714 kes nõuta 7636 kuidas lind 5902 kus konti 4321 mehe 11352 mida vähem 2704 noor teeb 13381 nõnda ehteid 11243 nõnda koorem 2701 nõnda pesa 5906 oma — üle õlekõrre 2706 selliseid sulgi 5883 sel võim 14434 sel vägi 2698 sel õigus 2699 taga 9442 talvel kahe mehe 11565 tarkus 2702 teeb 2696 teine (teeb) 6671 tõi ei anna 12276 vana samm kahandab 13484 vesi — annab 13984 võit 2697 võorast 11757 õigusest üle 2695 üheksa mehe 14849 14877 ühendus annab 14859 ühe —

üheksa mehe 1610 üle — tegema 2700 üle — töö 2707

jõude: murega 12482 tehakse jodagi 2708

jõudepapp: jodagi teeb 2708

jõudik: istub jõude 12500

jõudma: aegamööda 2710 alpidega vaielda 250 enne veskile 13997 head teha 1080 hobuse saada 1389 ilma taga ajada 1983 ilm palju 1964 jõud — mõistus 2703 kanda 2712 kaugele lennata 11287 kes püüab 9400 kes sõuab 11180 kes teeb 11757 kivi tõsta 3930 kõrgemale 4858 merre 13978 mets — põllumees 6761 mida nõud 7648 osavus — usinus 2713 saagi ajal 9994 see sõuab 2711 seitsme nädalaga valmis 9827 sõudad niikaua 11181 tasa sõidad, kaugele 11698 tõugata — tõmmata 12332 õhtule 8787 ühes lennata 2709 üks — teine 14901

jõudus: inimene 2714

jõuetu: kaks 14921 kes — naerab 11848

jõukannikas: annab jõudu 3431

jõukas: parem nõukad 7650 raske saada 8976

jõukaupa: mitte nõukaupa 7651

jõuluuat (= jõululaupäev): hiiivanuut 2716

jõuluvaeg: lumehanged 2717 4849

jõulud (vt. ka talistepüha(d)): aadust paras 2720 Andrus — Toomas — Nuut 322 eestpäev 2728 enne — pakane 2731 enne — pärast 2718—9 enne — reeteed oodata 6805 enne tehakse 2734 enne üheksa talve 10272 esimese püha hommikul 2733 hani pori peal 829 hani sopa sisse 830 hobuse selga hüpata 12287 jaan ühe koha peal 2724 juurikulle 2721 jõmp selga 6434 kilistessa 2722 kirjud 5100 kolmed — aastas 13148 kolm tõnisepäeva 5235 kotkas puust 6104 kuus küünlapäeva 5235 külm 2341 külmad — hea aasta 5126 külmad — soojad 5100 külmem — palavam Jaan 5127 kümme künnipäeva 5235 küünlapäeval viimne 5238 laste pühad 2727 lina enne — ei põle 5853 lumehang 4849 lumeta 5100 lumi enne 10525 mees johugi 2723 mustad 5100 6074 naiseta 2347 naise varaga toomapäevast 7296 nädal nääripäeva 5235 olgu jõulud 9362 peale — jää 2735 päevad peremehe poole 11396 päev kukesammu võrra pikem 3619 pühade peremees 2725 rasvased 14065 rohelised — valged 5100 sõel maha 2732 6391 sügav lumi 11547 taipab 6326 talupoeg õlut — mõisnik õlut 5217 talv 2736 Tooma tütar mehele 12035 tulevad härgadega 2726 tulevad — lähevad 9363 vares kaheksa korda kraaksub 13811 viimasel

pühal 2730 üheksa lakki kännu otsas
4935 üks uudeaastasse 5235

jõulukuu: puud vangis 7749 ütles 2737

jõulukuusk: otsimine — hobuse ostmine
5252

jõululaupäev: kütavad kõik sauna 5046

jõululeib: porbupäev — sepp 8985

jõulupäev: sünge — selge 11433 süüakse
2734

jõulupüha: puu härmas 2739 päev kuke-
samm pikem 3619 teenijad kõhu täis
4277 töötatakse 2359 viimasel — päev
nii pikk 14082 vorstipüha 2738

jõulusula: oota asjata 9332

jõulutoomas: valge müts peas 2740

jõuluvärv: toomapäeval lahti 12037

jõuluõhtu: jõudes 2741

jõuluöö: sööma 2729 torkab — perse 9837

jõupärast: nõupärast 2705

jõutu: vara 2715

jälg: ei jää 2167 13966 ei oska kustutada
9872 üga jalg 2388—9 inimese — võrsu-
vili 2146 jalga panda 2742 jänes teeb
2753 jänes tuntakse 2756 jänes õoga
2754 jäävad 2385 koer peab 4099 koer
vägisi — ei aja 4112 kus susi 10796
köverad 13216 linnu tee 5946 oma jalg
7891 pagejal 9122 peiu tee 5946 pere-
mehe — rammutab 8636 pillaja kõnnib
koguja 4272 põua — vihma 9237 sea —
— kana 10367 sinna jäävad 3868 4925
surma — lühikesed 10739 tuhkapäeval
— lahti 12098 valel lühikesed 13249 va-
ras jätab 13730 vargal lühikesed 13758
vesi jätab 13979 õnnistus — õnnetus
1605 ärgu jäägu 2751 ühed 14837

jäme: jagama 10939 järele joosta 8499 le-
paarvad näljaarvad 5750 painutada 8498
pakk — talba 2743 puu painutada 13479
puu tugevaid hoope 2744 pärast jäetakse
8873 riiet siidiniidiga 14650 rõivas
2745—6 see lühike 8800 tagantjärele
8495 tera 4899

jämedus: külapoiss annab 2639 pole mehe
jõud 8829 uhkus 9806

jänes: aastaga 1836 aeg pole 106 alles met-
sas 3315 ei jookse 2748 ets enam 721
härjast ei sünni 1823 jalad 4533 7553
jalgadele tuld 345 jookseb palju 2750
jooksku 2751 jälgedest 2756 järgmine
9584 kahte püüdma 3012 kardab varju
344 kodu ei ole 3957 koer ei too 4030
kus mets 6760 kätte saanud 4131 mäest
läbi 2747 neljad pojad 2749 näljane
sööb 7721 pageb fuul 2752 sinna ei
situ 9575 soe eest pageb 10804 soe suu
— süda 5990 süda lobasuul 5990 tagu-

mine jalg 6640 teeb jäljed 2753 tõugu
ühite teha 2755 töö pole 12416 vale
13252 valge — küünlapäeval 13288 väi-
kesest metsast suuri 14465 ühe õoga
rohkem jälgi 2754 ütelnud hundile 2758
üllevat 2757

järeldus: suur 14460

järeleandja: järjel istub 2759

järele andma: targem 11629

järele jätma: järje peal istub 2759

järele mõtlema: ära luba 6050

järele tegema: mis väärt 2761

järelkünd: mees 3616

järg, järi: järelejäänud — istub 8751 maast
2760 peal istub 2759

järg, järje: enne — saab 13997 hädalisel
1802 näitab 560 täna — jätan 12367

järsk: pealehakkamine 2496

järv: kaks kurjavaimu 2980 kala 6219 küla
iluks 2762 mardipäeval lahti 6396
mõisniku oma 7000 perv 2763 poga-
maks ei lähe 6717 pärtlipäeval pääsuke-
sed 9343 sulgeda 7791 vee kokku 1990

jätk: agan leiva 146 jaanipäeva vihm viljale
2355 jumalaviiljal 2668 jutul 11120 11123
sool — nätsk leib 10609 suurem kui and
2537 tõvest elueale 12272 vaese leiva
3274 vale jutu 13255 varastatud leival
13784 õöl — päeval 14812

jätkama: Jüri 2778 leiba 2764

jätma: hooletus 1508 ilm ei — hõõvelda-
mata 1961 iseenest ilma 300 jonnii
2411 karu — karvu 3295 karva — viisi
1618 kass üle 3405 kirves varna 3874
kopikas kotti 4365 kopikas mustaks päe-
vaks 1425 kurja 7649 märg — ilma 4458
naisevõtmist — ema matmist 2006 oma
suu ilma 11823 oma ära 14409 peremes
8611 pära penidele 11265 pärarege
13517 pässä täis 3809 suppi 11273 sõna
11132 söömine maha 11319 targem järe-
lele 11629 teine 11140 tegemata 2761
õndsam — kui võtta 2765 õnge järve
3076 ära — homseks 1469

jää: ei riku orast 2735 ja lumi sulavad
6069 kerge komistada 5789 käriseb 2767
külmetab 13959 laulavad — peal 4569
libedale mängima 5782 linavästri-
kub 5866 Madis teeb 6263 meresse kogu
talveks 2731 mädaneb kevadel jökke
7065 pealt 3925 selja taga 10898 suline
rand 11003 taret 9110 teine — teist su-
lata 2766 tuul palja 12237 vintske —
kerge 14213

jäälagunemine: jäätegemise ajal 2770

jääma: amet 1618 ameti juurde 271 äga
enne ilmale 1948 ilmasambaks 2018 ka-

dedale — kaks laia silma 2860 kaks kolmandata 2950 kana kanaks 3144 kel auk ao poole 2768 kirep killast 3813 kopikas tagasi 1432 korjajale koored 4389 kuld kullaks 4489 kõned kõnelemiseks 4831 laps tulle 2760 puud vangi 9075 söimajale sõnad 11083 sõprus — vanaks 11158 vaeseks 13026 vahele — ei või 11792

jääpulk: kevade pikad 3662

jääpõrutaja (= linavästri): väljas 2769

jäär: nahka selga 13931 vana — sarv 13410

jäätama: enne — pärast lauritsapäeva 5612

jäätegemine: jäälagunemise ajal 2770

jäätis: jüripäeval leida 2811

jüraja: ei jää luid 2771

jürama: jäävad luud 2771 Jüri — metsa koore 2779

Jüri (vt. ka **jüripäev**): alustas 2775 annab toobi 2776 ao läidab 2777 ei mõista 2490 enne — pärast 2772 hobuse naha nülgi 2783 jalad kastest märjad 11076 jätkab 2778 jääd 9272 jürab 2779 jürret metsa 2774 kari — kaste peale 3235 kevadine — talve vaenlane 3683 kus mahlakannud 5611 külma kivi veest 2332 küpsetage vatska 6836 küsib kuhja 2780 laiskleb 2787 Mariga 1910 Märisid 2785 pikad sammud 2781 rüga ära liigub 9844 seob 2784 suve nägu — talve süda 11380 suvetooja 2782 tegi silla 2773 toob 6242 vaene mees 6809 vihm 6076 ütles 2786

jürikuu: lumi sõnniku eest 3670 naise käed leivalõime 8170 soe 5114

jüripäev (vt. ka **Jüri**): ader kätte 2794 agu aole kätt 156 enne — liblikat näha 5795 esimene külm kivi 13975 hall sita peal 2796 hall vanade viiskude peal 8173 hanged 2809 6230 hani jää peal 829 hein metsa 6813 hobuse selga hüpata 12287 hundile päitsed 2800 härg rohtu 13709 härg vaku 11076 ilm vilu 2814 johukuhugi 2802 juhatavat tööle 2795 juretus metsas 2774 kala örrel või rannal 2799 karjaheina 2797 kask urbas 2817 kaste enne 3414 keskhommiku 6242 kolm päeva enne — pärast 4916 9261 kolmteist nädalat jakobipäeva 5235 konna-kudu külmetab 3655 konna suu — kinni 9838 kuhi heinu 2786 kukk juua 5222 kurg kuhjapesas 2812 kuum kivi vette 8175 kõige karja and 13508 kõrs lund vihkama 6279 kägu kukkuma 7768 kägu välja 2801 lammast kuu 2790 laupäeva õösel 2813 loomade võli 2792 lumehanged 4849 lumi katusel 2815 8981 maa paljas 6266 müristab 2803—6 odrakülv 9261 oras enne 8073 pajust 3196 passid

kätte 2791 puud lehes 6815 puukoor lahti 2779 pääsukesed tulevad 9353 raudnael rohust välja 2300 rukkioras paigalt liigub 9844 9966 rukkioras varesse katab 9843 seale võti 6237 siga mudas 10345 suvi algab 2782 söela- ja kooditähed 2816 särgiga 2818 taevast punetab 2807 taosed kaela 2798 tarust välja 3199 teder esimese muna 2793 teder lauluag 11727 tee tolmab 6392 tilguvad enne — räästad 12011 tönispäev loomale 12300 tõugu teha 13288 uss maa seest 6284 vanem müristab 7112 vares muneb 3654 6238 veel lund sajab 3670 vesi kõrge 2813 vihma sajab 2808 2810 vilud ilmad 2810 võlg enne — pärast 14315 võrgud pahladele 2789 västrik enne jää sõtkub 5872 üheksa jaani 5235 üksteist nädalat seitsmevannapäevani 5235

jürre (= rohi, mida saab närida): jüri toob 2774

Jüts: ei õpi 2490 nõnda müts 6519

kaabitsema: hiline nokka 13702

kaaduma (= ümber minema): regi katumatu 2819

kaagutaja: kana 2820

kaagutama: enne mune 6892 kana 3110 3120—1 3140 seda enam 3149 üheainsa muna pärast 3125

kaagutamine: seal munemist 2821

kaal, -i vt. **kaalikas**

kaal, -u: pattusid kaaluta 8421

kaalikas: enne — peale jaanipäeva 2346 keeva vette 3202 käskinud 2822 küpsed — ja ämmaeid 14788 lauritsapäeval magu manu 5617 leiva katk 3205 mihklipäeval villane lõng 6827

kaaluma: karjapoiss oma palka 3257 kullaga kuningaid 4501 rohkem kui kuld 11057 tibu taalri vastu 11985

kaamel: läbi nõelasilma 2823—4

kaapekakk: loomadele 3450

kaapepätsik: ei tohi noaga lõigata 5705

kaapima: kadetus iseennast 2863 sõbra kaatsad 11042

kaar: hea pikk vikat 14160 kõver — heinamaal 4907

kaardimäng: ei või jätta 4274 veab 2825

kaardimängija: katlas keevad 11583

Kaarel: ei mõista 2490

kaaren: esimese muna 3654 esimese rao 2826 kaarna silma 2829 kaheksa poega 2827 kaks head 2833 kaks kaklevad 3006 kasvatab poegi 2830 katusel 13795 kes

- kasvatas 2832 kuulutaja 13820 lepib kaarnaga 2831 pariniku väravas 13828 pesas kuldmana 6236 poegade kasvatamisega valmis 10506 raibe 9537 ristib 10956 sulega kirjutatakse 2828 ühekarvaline 13803
- kaas:** igal pütil 9392 ikka leiab 3445 kaevule tegema 2906 kuidas vakk 13230 kuusepuust 11578 suule ei saa 10848 süü 11448 taevas kui 1982 vakk valib 13232
- kaasa** (vt. ka **abikaasa**): kakelda 2835 kallilis 7846 kannel — elata 8843 kaugelt 3481 kel pole 2834
- kaasa minema:** kahjuga 2939
- kaasaraha:** pruudi 8993
- kaasavara:** naise — kassi hanna peale 7285 naise — puru silmas 9683
- kaasik 1** (= kaasitaja): kusevad 5582
- kaasik 2:** kasvatab 3341
- kaastööline:** haigus surma 761
- kaatsad** (= püksid, vt. ka **kaltsad**, **püksid**): ilma kargama 5391 kala ei tule 3032 söber koorib 11042
- kabehine** (= neid): halva paariline 2836 hõbedata moodu 1681 pikk juus 7348
- kabel, -a:** kahju — lõigata 2934 poomiseks 4027
- kabel, -i:** karjas 3985 kell ja raudlabidas 5253 kõrts kuradi 4876 rohkem emakirikul 654
- kabi:** tuleb varss 13855
- kablaharu:** kolm korda ümber sõrme 15130
- kadakarari:** üheksa haiguse 2837
- kadakane:** inimene 2838
- kadakarpoosas:** põleb praginaga 2844
- kadakas:** Kadri 6444 karjamaalt 2839 karjavitsad 2840 katk tuleb 6907 kitsede toidus 2841 kannust õunapuul 4759 kümme kivi 14644 mehe tahtmine 6590 pole puu 2842 see — komistab 4754 tolmavad 2843 vanatüdrukul hais 13598
- kade:** iseenese mõõka 2858 kaane alt 3919 kaerad ei kasva 2850 kaob 2855 10533 14515 kaotab 14027 kapsad ei kasva 2851 kari ei kasva 2846 kari tuleb taga 14737 karmid 2686 karvu 2852 10534 kasu 2847 katel ei keeda 2856 kaudu elab 14175 keela 2845 koda 2848—9 krallid kaelas 1219 meel — libe keel 5786 naerist 2853 naine kõva kõnelema 11288 nutab 4631 nägu 3510 palju kaebamist 5331 rikkal näha 9636 silm 2859—61 silmad kaksilde 14293 sõna 975 teist uputada 2857 vastu võtab 1210 õige peale — hammas 14562 õnnelikuks 2854
- kadedus:** hävitab 14659 kaabib iseenast 2863 kakub ise 2864 kalad merest 14028
- kaotab 14280 kuradi ema 2866 kuri nutab 4631 külvab 2867 lõõb 2865 riid 9623 viha 2862
- Kaderna** vt. **Kadri**
- Kadri** (vt. ka **kadripäev**): annab järele 6428 hobuse selga hüpata 12287 hommikul 6445 hullem 6430 kadaga 6444 kaela korrend 7194 kahutuse peal 6427 kangutab 6439 karvane 2870 katab 6439 kuseb 2868 2873—4 6424 kõva ja külm 6426 külmetab — sulatab 6431 lahutab 6438 leinavad 518 lumehang 4849 mardi ja — vahel 1052 Mardi naine 2871 Mardi süles 2869 niitus vanakuul 7560 riidega 6425 sula 6435 sulatab 2875 6442 sõel 2872 üle karja 6440
- kadrinapäev** vt. **kadripäev**
- kadripäev** (vt. ka **Kadri**): aia ääres 4849 Kadri kusele 2868 kapakalja 6433 karu pessa 3300 Katri kuseb enne 2874 kivi (vette) 9344 kusevat 2868 lammas pügada 2876 neli jõulu 5235 põhjasõel maha 2877 sula 2878 suured hanged 4849 sõel maha 6391 11075 vaatab taevastõel maha 11468 uuded 6393 öde 6397
- kadrisant:** mardisant 6399
- kadrisula:** tulemata 9332
- kadu:** vanakuu 7563
- kaduma:** aeg 64 66 2879 au — häbi 1716 himu 1272 hundid — mõisnikud 1601 hunt karjast 1592 häbi 1706 kade 2855 kadunu kaasa 10704 kannatlik 3184 kes vajub 13229 kinkija kalmu 3796 kodu kuhugi ei 3958 kodust 3986 kraam 4432 kuidas saadud 10001 kuidas tulnud 12123 käest 4998 laps leitakse 11793 muidu maa pealt 6865 pea — hea 2880 raha vähe 9456 saapaõigus 2881 silmast — meelest 10450 tee maalt — merelt 11729 tund 2882 tutiniitja 10410 tütarlaste häbi 1839 uhkus enne koolmist 12823
- kadumine:** kahetajal 2918
- kadunu:** kaduda — kaasa 10704
- kaebaja:** kohus 2884
- kaebama:** hammaste peale 4801 häda 1742 häda ilmale 1795 häda kivile 2883 häda seinale 1785 kellele 2577 king pigistab 3781 üks päev — teist 9305
- kaebus:** kus pole 2884 pahal palju 8227
- kael:** amme — sõed 283 helmed 1220 jääb haigeks 3470 kahju 2940—1 kalal kell 3050 kana ei mune 5640 kannab 1061 4978 8463 karvase pala 10929 kena — ketrajal 3585 koera — vorst 4127 9855 koit 4259 4421 kääneb 7930 langeb 3272 lihane keel lõikab 5827 mehe —

murdnud 12738 mis kaevus 2904 naine mehe 6591 naise — aia vahel 7220 nõnda — kannab 4978 perra 10471
kaelaisand: kasvata 3441 teisele 11912
kaelalõikaja: kaste 1608 tagaselja 10889 14424
kaema: alla 2885 ei taha 9095 kahigu 2886 kannata 11799 kannatada 2887 kasuvasikas 11426 kasvad 8317 keegi — ühtelugu 8542 kehv kehva 3555 kingitud asja 3804 kingitud hobuse suhu 3800 kitsesilmust 3899 koera karvast — hambast 4188 kurja karvast 4644 kurg 4565 metsa poole 1672 parem ette — kui kahetseda 723 parem ette — kui ruttu joosta 722 peremehele perra 4530 pimedaks kui pott 4743 päev perra — saab sadu 9264 päeviline päeva peale 9314 saaja 9988 silmiga 10468 sõjas 11063 sõoja suud — magaja und 11215 teisi 7052 ära — taha 4981 üheksa korda 14852—3
kaemine: ei maksa 2888 maksab 11813
kaer: ega selg — kasvata 10284 hobune ei saa 1313 hobuse jaoks 1350 hobusele 1309 10430 hobuse piits 1364 härg teeb 1830 kadedal ei kasva 2850 kaevanud 3440 kaksiratsa 2889 kaks vakka 3529 karnits 14501 karuohaka külvist 3319 kasvab kastega 14193 koldetuhka 9827 küllimit 8636 laenab 2894 lõigatakse 4461 lükib 2895 oma kari 7895 oma karu 7897 ooder sulase käest 10964 paras külvata 3867 13809 parm — tegema 8409 piits annab pooled — laisale 8780 pole vili 2897 poriauku 9961 püütakse 2892 rohi — kangune 4735 sügisel peas 3656 vana hobune 13317 13378 varane — raske 13695 õlu 7188 ütelnud 2890—1 2893
kaerakakk: kraavi 10041
kaerakarask: kastab 3626
kaerakiisel: kõhutäis 3705
kaerakile: kõhutäis 2896
kaerakook: kalja jätk 146
kaerakõrs: maha jääb 9837
kaerakülvamine: järgi jätma 13809
kaeralõikus: kallis — ajal 5509
kaeramatt: hobuse 6960 veereni — kuhjaga 13425
kaerane: karaski kastab 5664
kaerasalv: üheksa peremehe 1339
kaeratera: härja kõhus 2889 kukega pooled 12134
kaeravakk: piits hobusele 8781
kaeravili: mähahobune 7079 viljaks arvab 2897

kaeravooder: piits laisa hobuse 8787 vaenelime hobuse 13069 volbripäeval hobuse 14274
kaeraõlu: ei või uskuda 7188
kaetseja (= kadetseja): parem tuhat 12090
kaev: aita koer — välja 4004 ehita enne 2899 ei kanta vett 6772 enam kaevata 2898 halvast — head vett 775 häda ajab härja 1727 härg läheb 1852 1869 kaant tegema 2906 kaer 9961 kaku kasta 5623 kaks — head vett 2970 korra mõisa — vett 6982 kruus kaevul 4443 lähem 2902 naine 7220 oma kook 7893 palju vett 11364 poleks vaja 13968 sealte — juua 2905 see kaelas 2904 toidab peret 2900 too katlas 2903 tühi 2901 tühi täis saab 12643 tühjast vett 12640 vana 13314 13411 13489 13525 vee toomine 178 vesi oisas 13961 ära sülg 11415—6 13525
kaevaja: härg 2907 lehmali 2908 teisele augu 11835
kaevama: enesele auku 468 kaevu 2898—9 kevadel kerge 3658 kui ligi 5798 mulda 6870 teisele auku 11835
kaevleja: härja perse 2909
kaevlema: pullikesega 9039
kaevukook: janunes 4524 kalja jätk 146 vaeslapsel lukuta 10239
kaevupõhi: ema arm 631
kaevuvesi: arst ja abi 11969 ei keelata 10228
kagu: suve ei saa 2910
kagutuul (vt. ka kääretuul): kalad merest 2911 kaunis tuul 2912 naise viha 7299
kahandama: kass 3369 leivaküna 8710
kahanema: haige 745 vanakuuga 7563
kahar: pea 2913
kahe (= kaetaja): kanepisse 7627 ühtepuhku 7629
kaheaarikane: kaotab karja 14826
kaheharuline: ära kaotab 14826
kahejalaline: penil 8562
kahejalgne: kavalam 3511
kahekesi: hea magada 15092
kahekordne: ei kärise 12047
kaheksa: hobune veab — meest 1369 karjajelas 11426 karjalasku 5235 katusel 13795 seltsi taba vastu 11145 teed 7418
kaheksa-aastane: kaunis karjus 10279
kaheksa-nädalane: koogab 2914
kaheksas: nädalal kargab 12261
kahekuine: kannab kaela 2914
kahekümne-aastane: last ei arsti 7422 pole oidu 2916 tüdruk 2915
kahekümneviie-aastane: tüdruk 2917
kahetaja: kadumine 2918 karvad perses 8832

kahetseja: kannab vaeva 2919 kümme 12090
kahetsema (vt. ka **kahima**): enne mõelda 7048 kaldu 6928 kartja 1490 katkud kaela 6926 katsu 3456 kergem paremini teha 8399 kes kannatab 3173 kui last karistad 5465 mis käest kaob 4998 mu-retse 6927 palju 3099 8320 parem kar-ta kui 2273 perra 723 rumal pärast 11644 teise kahju 2922 varane 13694 varast ülestõusmist 13678 üks päev teist 9305
kahetsemine: perra 2923
kahetsus: tulek 14023
kahevõrra: annab 2924 võõras laps 8368
kahi vt. **kahju**
kahima (vt. ka **kahetsema**): kui kaotad 5721 peale 3519
kahjatsema vt. **kahetsema**
kahju: enesele 4835 enese — pere 1221 ette-kaelikuks 852 ettekaemine ei tee 724 hoobist 2929 igaühel omast 7848 ja kasu 3422 jumalavili ei tee 2667 kaasa minna 2939 kadudes 14514 kaela murda 2940 kaela rangid 2941 kahekesi 2925 kahetse teise 2922 kallas ei kahane 6916 kana-pojastki 2928 kanda 2935 2938 kaotajal 14686 kapla katki 2934 kardab, õnne ei leia 2936 kari 3240 karvajala 2949 kasu ilma 3421 kasu püüad 2937 kell kaelas 14717 koolitab 14731 kuld kullale 4486 kutsub pahandust 2926 kägu külasse 2930 küll kullale ei tee 5086 linnaseist 1585 nädala — aasta — eluaegne 5710 oma 7897 palju magab 6311 peab kand-ma 4835 puid pidi 14723 päästab silmad 2932 rubla eest 4370 rumal teeb 9869 saab tulema 3427 sagedamast külasse 14655 sitke kannab kaks 10531 sula talv 10668 targaks 2927 teise kasu 14733 tõu-seb kasu 2931 varsast varsa 13859 viha-mehena teha 11021 viimati suur 8681 väike — suur 1566 õpetab kavalaks 2933
kahjukägu: lõuna aegu 1438
kahjuvimp: kanga'assa 14735
kahl: ei saa 4867
kahr vt. **karu**
kahre (vt. ka **kare** 1): kaks osa 2943
kahtlane: kõnelda 10876
kahu: Kadri kapsib 6427
Kaie: kargab 2944
kaigas: kahe otsaga 2920 koera ähvardab 4031 peksa saanud koer 8527 selga 2459 täi ei karda 12350
kaine: kaotab 2497 kurat kukil 2564 mõttes 11652 vaene 13053
kaisus: vana mehe 13366
kaisutus: kõva 2921

kaitsema vt. **kaitsma**
kaitsja: kasu 1418
kaitsma: karja 3236—7 4589 karu 1639 kuri koer õue 4616 kurja karja 11992 kõik kaljad 3087 käsi 4971 pull karja 9040 sõprade eest 2565 tervist 11064 11975
kajakas: tormi 2945
kajama: mets vastu 6762 vastu ei 4417
kajuma vt. **kaevama**
kakk: head 900 Jaagup suure 2297 Jakob 6400 kaevust kasta 5623 kapis 5518 kau-nist 4328 kevadel 3636 11378 kivine 3951 leivaks 2946 otsima 3187 teisel hü-va 11887 tuule käes 4355
kakkuna: algab 2947
kakleja: silma 13001
kaklema: kaasa 2835 kaks 3004 3011 3023 parem koos 12110 üks ei saa 14871
kaklemine: abielus 24 midagi tee 2948
kaklus: kasina peale 12687
kaks: abi — kanast 3150 aevastust 2964 ajab janu 2965 andku jumal 2513 asja soldatil 2966 asja ühtlasi teha 2954 ei aja janu 2967 ei saa 14881 hamet hauda 3024 head 2949 2952 2963 3001 head inimest 1122 igal ajal — külge 422 igal ajal — otsa 423 inimest abilisest 2968 isandat teenida 3026 isandat ühte mõisa 2969 ja kehva 14908 jalga 2999 jõuetut 14921 jänest püüdma 3012 kaarnale — head 2833 kaenlas 14911 kaevu 2970 ka-he vastu 6578 kahrel — osa 2943 kakle-vad 3004 3011 kaku alt 9815 kala 3041 kalurile 15006 kanasse 5235 kanda 1317 kannatajal — osa 3171 kaotad 2957 kar-gamas 3017 14143 karu 2993 karvast 2956 kasinat 3015 kassi 2971 katsub 11264 katusel 13795 kaunist 14968 kisk-jat 2972 kits — kuhja 3898 koera 2973—4 kokka rikuvad 4269 kolmandata 2950 koos 3008—9 korda aastas 2975—6 kor-da kolida 4279 korda külaline armas 5072 korda küsida 3018 korda mõelda 3016 korda passida 2977 kotti korraga 2978 kukke 2979 kuningat 2951 kurjavai-mu 2980 kuud lõokese 4728 kõhtu 3025 kõnelevad 3003 3005 kõva kivi 2981 käega tagasi 15052 kätt 2994 kätt rin-nal 11595 12427 14757 kätt tervet ihu 4992 küll saab 14918 lapse kasvatab 14281 last 14987—8 leekuningat 2982 lindu 3022 14992 meest 2983 3005 12138 mis saunamees hundiga 10229 mõõdu vahelt 3135 mõldril — luuda 9732 naela karvu 5726 nahast kasukat 12702 nahka 3002 naist 2984 7216 nõu 2958 2985 nädalat kasvatab pead 9832 paari saa-

paid 9971 paras 14933 parem üks suur
14915 pastelt 3019 pead 14875 pead
padjal 3010 peni hauguvad 2995 pere
koer 2953 2959—60 8370 peremeest ma-
jas 2986 pihus 13795 põlve kosutavad
2987 põrgu 10454 päeva 2996 3020 püü-
gimees näeb 9402 riitlevad 2988 3006
ronka 9793 rooga 3000 santi koera 2989
siga 2990 silma 2991 suitsu suus 3014
surma surra 2955 sutt 2997 talu koer
2961 taplevad 3023 teevad kaupa 3007
tooli 3013 tublit hobust enam 14913 tuk-
ki põlevad 15043 tundmatut 14922 tüli
2962 uhket 2992 vaenlast 14916 vares
— viirga 13823 versta 3021 veskit 2998
voodis 6854 võitlevad kuradiga vasta-
misi 14994 väimeest ühe tütreaga 14876
ühe härja seljast 14869 ühest ei kasva
14870 üks suur ehk — väikest 14983

kaksama: lill 2050 ühe korraga 3027

kaksikvend: kasu ja kahi 3422 rõõm ja mu-
re 9917 õnn ja õnnetus 14684

kaksiti: aiateiba otsas 3028

kakskümmend: aastat vähem 14141 ilusaks
3029 paari silmi 375

kakskümmend kaks: vanatüdruku taks 3030
kakssada: soola 14596

kaksteist: kuul — poega 4722 voori mõseb
13986

kakuleib: abimees 3031

kakuseen: kõhus 4799

kala: aeg läinud 4818 aida alla 5676 ei ela
kuival 3039 ei — kargajast 5879 ei ole
3064 ei ole kella kaelas 3034 ei panda
patta 3035 ei saa 1814 ei tea kus püü-
takse 5922 ei tule kuivale 3053 enne jü-
ripäeva — vankrile 2789 haisema peast
3043 haug — hunt 871 igal — oma koht
3036 igal — oma maik 3037 igas kohas
vett 4211 jalga kastmata 14192 kaatsa
3032 kagutuul — merest 2911 kaks 3041
kaldas koevad 2739 kallis 3046 4903
kapsas 3213 karil käivad 8875 kass ar-
mastab 3349 kassi ees 3057 kassile 3363
kassile annab 3391 kassile tooma 3392
kassi sööb 3061 kass — peale 3370 kas-
ta saba vette 10016 katsu 11296 keegi
püüab 3069 kel käed 4967 kelle meri
6718 kell kaelas 3050 kevad — sügis
3649 kiiska ei peeta 3708 konnad krook-
suvad 11187 konnapojast 4302 kuhu
koeb konn 4314 kullas 3045 kus veer
13910 kõrgemale 13989 kätega püüab
3060 lapsel nina all 5497 libedad kõrvad
3047 libe laev 3042 libe — peos ei seisa
5780 luuta 3075 lõpeb katkates 5810
maale hüüa 3033 madise tuul maa poolt

— mere poolt 6262 mida suurem 3067
mõni — ujub 3070 mõrras 3059 mõõda
hommikul — õhtul 3068 nii supp 3066
nina — saba 3044 nõnda võrk 3063 odav
7759 on okk 5809 on — pole 3065 oota-
ja õnge 8066 otsib, kus sügavam 3051
5932 otsib võrgu 14335 paku kassile
3406 palju siidi sadab 10412 pane —
kotti 3071 pea kalda poole 8536 pisuke
— suur 8894 pisuke — suurema 8892
pole liha 4368 püüa merest 3072 püüd-
mata 3040 püütakse mõrraga 3052 püü-
tud ei ole 8202 raskem püüda 3048 seal
püüdjad 3062 segases vees 10258 silmad
sööb 3058 sool ei riku 10611 suured
3073 söö 3074 11267 sügavam meri
11362 toores kaotab 5815 torm püüab
12054 tuhkapäeval — selga 12100 uima-
se õnge 12848 vaga ilm 12245 vees ei
upu 3054 vesi 3038 3049 viha võtab
14029 võrgul võetakse 5941 võtavad
õnge 2895 võõras 14403 võõras kui
14381 värsket 7513 värsket — hea 14497
õrrel või rannal 2799 ühe õngega kahte
14945 ütelnud 3044 3055—6

kala-aeg: möödab 12005

kalakudu: külm rikub 5094

kalaleem: kaapa põhjast 5823

kala-leib: kõht pole tühi 5668

kalaliha: kalasupp 3082

kalamees: ei toida kassigi 5197 hommikul
tärg 6796 kalale 2373 kallis mees 280
kapud märjad 6713 kevadel rikas 9191
kiisa luud kurku 3077 kuiv — õnnetu
7085 külvab 3078 künnab hommikul
6797 leivatuul 3618 loll 4296 märg 3079
pada tulele 2373 tunneb kalamehe 3081
toidab kassi 3080 tuul ja torm — püha
12245 õnge järve 3076

kalasaak: idatuul lõpetab 1897 tuul madise-
päeval 6265

kalasupp: kalaliha 3082

kalatoit: kaotab 5815

kalatsäika (= kajakas): kuiva peal 3083

kalavärsket: kass tahab 3386

kalduma: puu 9086

kale vt. kalg(e)

kalender: ei pea 8444 noorik 7547 vanadus
kannab 13543

kalev: kanapasast 10555 kandma 3085 kan-
nataja näge 3170

kalg(e): kaks sõna — vastu 11136 kannat-
ab 3084—5 kants kannu all 5665 kolgib
6951 suul — kannatada 8695

kali: ei karga kaela 14639 ei teagi 14124
kaevukook — jätk 146 kahasse teha 4553
kaljaks 12325 kasvatab 10443 kõik —

kaitseb 3087 naiste kalatsit 14643 nal-
 just saab 7365 oma kõige kangem 7938
 sulase — kaevus 10680 ära kääri 3086
kalits (= tasku; rahakott): pannakse 10869
kaljaastja: haisema 13961
kaljahauded: karjumine 3262
kaljahull: alati hull 14636
kaljakapp: janu 4524
kaljamärjuke: kahju 1585
kaljategu: vaese inimese 9715
kaljukindel: mehe sõna 6653
kaikun: saba tagaotsa 3088
kallale kutsuma: mõistab igaüks 3089
kallama: kõikide järele 3091 sealt kaob 7059
kallamine: ei maksa 3090
kallas: kala pöörab pea 8536
kallikene: kasinake 12012
kalliks pidama: kuuske 4765
kallis: aeg 78 80 110 au — asi 447 elajad
 3092 esiti 895 hea nõu 955 ikka parem
 3094 kadudes 779 kanda 1132 7761
 kannikas 3185 kartul — asi 3279 kasi-
 mine 846 kaugel 882 kaugemal 3475
 kaunis 3095 kaup 7760 kodune laps 3977
 kuld 4496 kullakoormad 15124 kõik pole
 kuld 3093 lusikas 6083 mida kaugemal
 3475 mis kasin 3337 orja töö — lapse
 töö 1564 ostjal 8120 pea aega 127 see
 kaunis 3096 see peab 3097 surm ei ole
 10715 tervis — varandus 11979 vaene
 elab 13067
kallistama: kassi 3394 naist 3098 palju 3099
kallisti: peetakse 13182
kalm: elavate 557 kaela 6660 kalmuga 2130
 kui suure 556 meest loota 11067
Kalmu-Kaarel: kosja vanadele 13438
kalts: laps 5522
kaltsad (= püksid vt. ka kaatsad, pük-
 sid): katk jätab 3446 laiem — priskem
 mees 5297 perse paikamine 178
kalõv vt. kalev
kamalutäis: häbi 8575 magedat 10962
kamber: kaelas 1552 neiu kaup 1332 pühi
 enne oma 9374
kambriots: kelk 3571
kammima: hobust 3100 naine pead 6591
kamp (= kabi): märahobuse 7078
kamps: karaskiga 9027 kasijad 3101
kampsun: magama 13096
kana: abi kahesta 3150 annab jumal 2516
 ei kaaguta 7459 ei kasva ivata 3483
 ei lähe 3143 ei mune 3102—3 ei ole lind
 3117 ei sigine 874 enam — pesas 3149
 enne kasvata 3106 enne saab — nokast
 3107 esimesed — ei lähe õrrele 686
 hakkab kirgma 3145 haudub 3119 hiline
 3109 homme terve 12378 hända üles

tõsta 11694 iga päev muna 3126 jalg
 kaotab 10367 juba läks 3111 juua 5217—
 8 5222 kaagutab oma pesa 13827 kaag-
 gutab pärast 3121 kaagutajad — mune-
 vad vähe 2820 kadudes kakub 2864 kae-
 la söömine 2707 kaenla all 7497 kahe
 jalaga 10402 kahe mõõdu vahelt 3135
 kahjad 5057 kahjuta ei laula 3122 kaks
 loksi 14803 kaks tinga 3123 kanase jala
 peale 10784 kapsastes 10347 kasvavad
 3138 katuse peal 13795 kes kaagutab
 3110 3140 kui kirebki 3144 kuke hang
 14848 kukk 4475 kullane 4521 14632
 kummardama 3108 kõigist munadest
 6895 kõik õrrele 3105 käed ei — pesagi
 10928 laisk — laste vaevata 5360 laps
 räägib 5531 laulmise hääli põrgusse 3124
 leiab terakesi 11947 loob vasarast 5640
 luuninaga ära tunneb 823 lõikusel kur-
 did 6112 lähed 13486 maarjapäeval võti
 6237 madisepäeval välja 6284 magaja
 rebane 6304 magama 3112—3 mis liha-
 vast hüva 5829 munade peal 3128 muna
 — ei õpeta 6891 munaga häda 3125
 muna kiidab 6899 muna loob 3148 muna
 pole targem 6902 muna pärast 3120
 muna targem 6901 muneb nokast 5640
 muneb päevas 3127 mustal — valge mu-
 na 6945 mädamuna peal 5346 naised
 7280 ninarätk 7254 nokib terahaaval
 3129 noorel kuul 3114 nõnda muna 3142
 odav 7759 oma lendab 2014 oma muna
 7894 otsid 3122 paastukuus nokka kasta
 5222 palju 5557 palju poegi 3146 pa-
 rem käes 11998 patu korjaja 3131 pea
 ja naise pea 7290 peale astub 3155
 peas vähem mõistust 5945 peata 7233
 pea targem 3154 perses aru 3134 pime
 — tera 8866—7 pole munenud 6904 puu-
 le 3115—6 põletab perse 11635 pärast
 tüli 3153 rebane karjaseks 9581 rebane
 kodu lähedalt 9576 rebane unes loeb
 9583 roogitud — õrrele 5901 septsemi-
 sest 3104 siblib — nokib 3141 siblib
 sarja all 3136 sääre peal liha 7251 7278
 sööma-tegema 3310 süda 12067 tahad
 6896 tapile 3137 targem kui muna 3132
 teine tigidam 3152 tiibadeta lendab
 12001 tolle muna 3139 ujuda 3118 vaese
 13097 varane 13690 13702 varbad kaot-
 avad 3364 võti 6269 6275 õlgine kukk
 14631—2 õnn 3130 ära sööda 3151 ühe
 korraga looma 3147 üks kokutab 15031
 üks põues 14911 üles 10371
kanakull: munadest 4516 saab juurde 4913
 sind ära sööb 12651
kanamuna: heaga 8969 hädaga sööma 1737

kahe mehega 12138 kasvatab 10443 külm ei lõhu 6249 maarjapäeva öösel 6233 magus maiale 6343 veerevad pesas 6898

kanane: kaks 5567 kõik puu peale 3105 varastatud 13787

kanapask: kaarikul 10547 kalevit 10555

kanapoeg: ei sigine 874 haiget saa 3155 kaduma 5871 kahju on 2928 loetakse sügisel 11987 toas 9225 tuul kosutab 12249

kanarbik: kus kasvasin 11432

kanasitt: kaarikul 9893 kalevit 10555 liiguta 10573 naiselt — toolis 12611 pole sõnnik 7298 põllul ei kesta 12630

kand: ihnuus imeb 1934 kange situb 3165 parem korts — kui vill varbas 4398 parem vill varbas kui korts 14203 perenaise — alt tuul 8665 sitaga 2392

kandja: igal koormal 4350 kahju 647 vee 13911

kandma: ei jõua 2712 head au 4659 häda vilja 1745 kahju 2935 2938 4835 kahte meest 10838 kalemat 3084 kallist 1132 koormat seljas 9551 kulda 4595 kurja — kuluni 4654 kõrrekest 4865 leivakotti 5730 lind sulgi — mees kuube 5884 majast kõrtsi 1566 parem juttu — kui teha 2680 poega — tütar 8924 puud ühe palju 9080 puu — oma võsud 9083 põld vilja 9151 põllunurk leiba 1517 päev hoole 9303 saksa — siidi 10058 see ise 11841 sellel süüdi 11441 silm — ees 10471 tarkust seljaga 11665 varga nime 13772 vesi kaevus 13952 vesi karmanis 13968 vett merre 13991 võõraid sulgi 520 ülekohut 4667

kands vt. **konts**, -u

kanep: kade 7627 keeraks köit 14155 lubanud 3156

kanepiaed: mets ei kasva 6780

kanepine: vaenukakk 11090

kanepivaht: varblasest 1611

kang: kaks meest 3157 vanal tarvis 13361

kangaots: kinni panna 177

kangapleekimine: perenaise töö 8668

kangas: esimesel päeval 524 kahjuvimp 14735 kareldes 3162 katkeja 3160—1 kootud — kudumata 6174 kootud saab loodud 4452 kude — kaunistab 4451 kuidas lõngad 6113 laiseldes 3158 otsata 3159 pleekinud 8914 susi suvine 10831 vimp 14209 õhtuks koele 7426

kange: humal — uni 1587 kaotatakse 12844 karu kõige 3302 kevade 11387 kurvastus — kurnaja 4563 mees 3164 situb kannad 3165 sõnni 3163 sõnn — kohitsejad 3167 ähvardamist 3166

kangekaelne: kâpakille 9698 lammas 3168

kangekaelsus: kaotab 236 kâpakile 194

kangur: kerge perse 3585

kangus: kerge vahel 14584 kaob 14626 kaotab 12844 kâpakile 12828 murrab kaela 3169

kann, -i: kâed ei tee 10928 lapsele 4063

kann, -u: kaas 13230

kannataja: kalõva 3170 näeb kaks 3171 ots hea 1914

kannatama: ei kahetse 3173 ei mõista 7013 haavu 734 häda 1742 ise 11760 jumal kaua 2606 kae 11799 kalge 3084—5 kauni saab 3469 kes valetab 13277 kibedat 3684 kurja 4595 4667 11833 kõht — piht 3172 naine ilma olla 7261 oma ema viitsahirmu 3175 paber 8185 palju 4835 parem kaeda kui 2887 peab 4742 puudust 9116 see ise 11841 see kaua elab 3174 see näeb 3171 tund 12197

kannatlik: ei kao 3184 kaua elab 3174 paber 8185

kannatus: elu parandus 3177 ingli 13106 kallis varandus 3178 kaotab vihavaenu 8825 koduvälil hobuse 3997 kõrtsinaisel 4885 mehe tugi 3180 minial hobuse 6843 mõru 3176 raskuse kergeks 3182 rohi 3179 rõõmu võti 3181 võidab kõik 3183

kannel: ei kata 8843 lapsi kasvata 9386

kannikas: anna sandile 10138 heaga 3188 Jakob toob 6403 kaks kokku 2104 kaljaks 2946 kallis 3185 karjase 3253 karjumine toob 3261 kaugel 11942 kavalale 3503 las minna 5667 lõigatud 6108 nõnda hunnik 3186 nõljase karjase 7731 oal — kaenlas 12796 pane — kõrvale 9155 peos 3189 pãtsi otsima 3187 rumala karjase 9856 saad 2288 ära anna 3190

kannupoiss: hea parema 961

kants: kaksad 6933 kalg — kãnnu all 5665 omaksed 8061

kantsel: kits 3902 koer tahab 3902 kurat läheb 3902 must mees lõugab 4310

kaotaja: kahju 14686

kaotama: au 3191 kaks 2957 kana 9396 kannika 3187 karva — viisi 1618 kes ei taha 3192 kes kardab 3271 kurja 4594 paks seeme 8290 parem targaga 8401 sant kannika 10158 seemet 10250 vammusedki 4732 vanakuu 7563 ära kahi 5721

kapet vt. **kapukas**

kapp, -a: nõnda kaas 13230 nõnda kõrv 3193 põhi põlgajale 9125 süü 11450

kapp, -i: leib 5518

kapsa-aed: kitsi lasta 3892

kapsajuurikas: külimit 12134
kapsakauss: kaugemale 5814
kapsaleem: karjamaale 1226 lehmalihha 3218
 leiva küüdimees 3219 mõni ei taha 6994
kapsaleht: ole mehe eest 6679
kapsamaarjapäev: härg juua 5222 kurg
 kuhjapesas 2812 lehm laudast 3196 lumi
 3198 6071—2 lund sajab 13325 mesilane
 jalaga 3200 mesilase jalad 3199 rukis
 liigub 9844 saab karedat 2774 seale
 ruhi selga 3195 sea nina vallale 3194
 searuih välja 3197 5017 öösel külmetab
 8174 üle reejalase 8981
kapsapea: Jaagup kääneb 2299 ka pea 9117
 mehe pea 6482 mihkklipäeva öösel kasvab
 6827
kapsas: ei tohi panna 3210 enne pööripäeva
 istutada 5605 enne — pärast jaanipäeva
 4286 enne viitapäeva 3203 hapud 833
 haudumise aeg 4277 hauduvad kaane all
 10095 hea asi toiduks 3204 igamees kiidab
 oma 3721 igaüks katsub omad 3454
 istutamise vahe 3201 istutatakse noorel-
 kuul 7561 jaanipäevaks varese suurused
 3214 kadedal ei kasva 2851 kaks tundi
 puhata 9013 kareldi keeta 3206 karga-
 ma 10033 kastetud 3215 kasvatamine
 pole kunst 5581 kasvavad 5582 keedab
 8673 keet — rahuga 8969 keeva vette
 3202 kutsub kaema 3212 külast 8112
 külya 3209 laotab lauritsapäeval lehti
 5605 leiva katk 3205 me kala 3213 mihk-
 lipäeval villane lõng 6827 nälg keedab
 7699 oma tehtud 7981 on süüa — ei ole
 3216 palju 4935 pane rammu 3217 pärt-
 lipäeval pead keerama 5605 saetakse
 enne mihklinädalat 13557 siga — kana
 10347 sitaga valgeks 10539 soldatil
 saada 2966 sööd sülitatud 7174 sääse
 kints 11198 tõrres mihkklipäeval 7376 tai
 12344 vanu — enne ära visata 13523
 viivad kaugele 5814 ära söö sülitatud
 11306 ütelnud 3201 3207—8
kapsasupp: kees ära 14082 leiva katk 3205
 leiva küüdimees 3219 leiva venelane
 3220 loomaliha 3218 mine kaugele 5814
kapsataim: kasmata 3221 nooreskuus 7561
kapten: iga — teab 4529 koolitatud mehed
 3222
kapukas: leiab 10662 saab 3783
kapukjalg: kargab ette 804
 kar'as vt. karjane
karask: kahandab 7744 kargama 13902 kas-
 si iga 8556 kastjal 3223 kes kaerase —
 kastab 5664 paha 894 rõõsa ristipoeg
 3225 seni aus 3226 talu kadu 3224 ära
 peta santi 8722

karaul: soldatil saada 2966
kard: mitmet moodi 4503
kare 1 (vt. ka kahre): juus — süda 8516
 kaob 10533 karvu hakkama 11952 koore-
 all 3227 mees 4227 seest 10429 valitsus
 13302 vits 367
kare 2 (= söötis maa): noore härja 3229
 tapab härja 6734
kargaja: laps 3230 tuul 3231
kargama: ise 226 ise kannule 12634 kaera-
 vaka tõttu 1334 kaheksa nädala pärast
 3624 Kaiele 2944 kaks 3017 kaugele
 10842 kirp 3864 kits 3908 käbi ei 4910
 peab laskma 3232 sälg tahab 11185 til-
 ga otsast 12009 õpetatakse 1625 üle
 koera 4132 4172 üle kraavi 4434
kargamine: üle aia 44
karglema: kangas 3162
kargujalg: kaugele 4300
kari 1: ei anna piima 3233 hunt 1624 1677
 hunt ei kao 1592 hunt käib 1635 hunt
 murrab loetud 1645 hunt viib 1644 hä-
 rine 6706 jumala 2663 jüri kaste peale
 3235 kadedal — ei kasva 2846 kadedus
 võtab 14028 Kadri üle 6440 kaelas 8458
 kahi ka 3240 kahrel 2943 kaitseb 6414
 kaitseb karja 3236 kaitse kõhna 11992
 karjakrantsita 3245 karjane ütleb 3884
 karjast saab 5679 kasvades 559 kehvad
 3561 kenam 14365 kes ei kaitse 3237
 kes kitse arvab 3894 koer käib 4117
 koer läheb 4008 kooli 7073 kuidas kar-
 jane 3255 kuri ei kaitse 4589 kuri koer
 hoiab 4616 kuri läheb 4621 kõik ei lähe
 3238 kärnane lammas 3234 lahjaks 340
 laudas 5622 lehmine 658 mis kirjas 3819
 nõnda karjane 3239 nälg hundi 1727
 olgu hoitud 10826 oma kaer 7895 oma
 koer 7896 pull kaitseb 9040 rohu sööb
 3242 saada hunt 1671 see kabelis 3985
 see kerjas 3241 seitse koera 4168 susi
 1661 10790 10795 susi käib 4443 susi
 oskab kaitsta 10799 suur kutsikas 4708
 terve — kärna 14985 tulu 8643 vasikas
 ajab — kiini 8414 vikati jälile 14169
 võileib kaitseb 14298 vähe villu 3244
 ära sööda koera, kui hunt 4189 ühenda-
 tud 14858 üks parm terve 14954
kari 2 (= kord): kasvab 3243
karielajas: kitse 3894
karistama: jumal 2615—6 2618 2635 kase-
 vibu 4753 kohus koera 4233 last 5465
 muid 11784 oma last armastab 7856 tü-
 tart 610 ühes asjas jumal 14891
karistus: inimene ei kasva 2102
karjaaed: kadedal 2846 kitsas 3913
karja ajama: koerad 4234

karjahein: jürripäevani 2797
karjakell: susi ei sõida 10815
karjakoer: hundist ei saa 1611 kahekesi 1603 linnukoerast ei saa 5971 lõaga veetakse 8571 mõni on ka 5970 tuntakse karvast 4188 vanast 13339
karjakrants: karja 3245 soest ei saa 1611
karjalaps: lõuna 3246 sügise ei saa 3646
karjalaskmisepäev: hundi suu kinni 6822 teine kuum kivi vette 8175 võti kätte 2792
karjamaa: hunti tuhuda 1676 kadakas 2839 kapsaleemega 1226 kinkija 3795 marjamaale 6421—2
karjane: arg 340 ei arvata meest 3708 ei olnud 3254 elab lehma piimast 3249 hundist 1671 kaheksa korda 2729 kannikas 3253 kari saab 5679 karjas 3265 kasu karki 3247 katust kaasas 3248 Kiräs ütleb 3884 koer poolt 4100 kuidas kari 3239 kuldkarikas 10411 kõigele karjale 3884 laisa kannikad süüakse 5315 nõnda kari 3255 palgatakse 3251 parmu tapab 2357 peksab koera 3256 puudus 3264 põli 3252 põõsa ääres lõuna 3246 raha 5496 rumala kannikas 9856 seitsmeaastane seaduslik 10279 sigadelauda otsale 11384 sunnib koera 4094 susi ei pelga 10823 sööb üheksa korda 5140 talvel jala seinaga peale 3250 viga 10813 viisata 3263 ükski isand 11499
karjapeni: sellest penist ei saa 8571 soest ei saa 1611
karjapoiss: eelkündi 3616 ei kaalu palka 3257 kaheksa-aastane 10279 kasvaja 13796 kolmas poeg 707 kuningas 3258 kästakse 5549 palk 3343 sügisel targem 11382 ära lobise 6546
karjas käima: võta naine nähtavast 7333
karjasoo: süü mingi 4834
karjatama: koer 4031
karjatee: ei kasva rohtu 3259
karjavits: kadakad 2840 kui ei painuta 14264
karjuma: asjata 431 hunt nii suur kui 1616 king pigistab 3781 kodus 3964 koer 4031 kel häda 1775 konn jala all 4308 konn mäital 4311 laps ei kasva 5553 oma pead 3260 raha taskus 9420 räägud palju 9935 valusamini 4861 vasikas 13877
karjumine: kurgede 4567 taarihauded 3262 toob kannika 3261
karjus vt. karjane
karjutama: kasevibu last 4753
Karksi: hulle 3266 põhu vald 3267
Karl: ei õpi 2490

karm: vana arm 13376
karman: vesi kanda 13968 võõras raha põletab 14402
karnits: hobuse puhastamine enam kui — kaeru 1352 tükk leiba enam kui — kaeru 14501
karp: mees alumine 6556 nõnda kaas 13230
karsin (= aedik): ühises — siga rasva 14867
kartja: kahetseb 1490
kartlik: koeru ei saa rasvaseks 3268
kartma: ei kahjate 1416 hullu koera 1570 hunti 1655 häbi ega au 2177 härga — hobust — inimest 3270 jumalat 2556 4290 jumalat — inimesi 2624 kaela langeb 3272 kahju — õnne ei leia 2936 karu kella 3296 kedagi 11789 koer ei — kustes 4011 kui varast 1362 kuri ei — jumalat 4607 kurja 4656 naeru 7136 oma varju 344 13741 pajupõõsas külma 8266 parem — kui kahetseda 3273 parem kuulda 4748 peksa saanud koer 8527 poisikest — mõrsjatüdrukut 1649 poisist pole 8947 raha ei — hunti 9446 seda ei 14549 see kaotab 3271 sõpra — vaenlast 3269 tuld 9169—70 vaeva 13177 varast 13771 õigust kui tuld 14617 üleannetu ei — häbi 15104
kartul: anna külalistele veega 5074 armastus ei ole 372 jõhvikad 1176 kallis asi 3279 kallis toit 3275 kasvatavad 3277 keeva vette 3202 kevadised — ja tüdrukud 7489 konks 10509 kraavi kaldale 6272 kuu aega — korjata 4573 kõrgele maale 9831 leib põues 3278 leiva jätk 3274 lesk naine nagu 5769 maik juurde 5617 Mihkel manitseb 6807 pool leiba 3280 saksa seal suuremad 10078 seinaga määndaja 3205 sooja maa sisse 3281 suur — pisike 3284 suur — väike — keskmine 3283 või sula seisab 3282 ära söö 11307 ühe pärast 3285 ütelnud 3276
kartulikoer: kõhus 4799
kartulimaa: lesel koldekivi all 5761
kartulipuder: ei saa kaugemale 3286 kõige parem roog 6092
kartulisaa: udu kuulutab head 2354
kartus: ei ole kuskilt 3287 läinud kaugele 1706 suured silmad 1293 tarkuse ema 727
karu: ega kõik — mis karvased 4504 ei pese 1335 heinputk — kompvok 1199 imeb käppa 3288 3294 inimesel võõrad 1622 jätab karvu 3295 kahe-kolmekesi 1603 kaheksa mehe arve 3305 kahe-pojaga 10801 10803 kaitseb 1639 kaks susi väärab 2997 kaks — vastu 6578 kaks —

ühes pesas 2993 kangas heinaaegne 10831 kardab kellukesi 3296 karjakoera 1611 karule liiga 3289 karva — viisi 1618 kasukas ei karda külma 3297 kasvatad 1215 kirstust tehakse 3860 kodu juurest ei murra 1595 koduloom 1602 kui susi kodus 10791 kuri elajas 3291 kõned kavalad 12956 kõneled — tuleb 1661 kõva 3290—1 käpad kõige magusamad 3298 küünlapäeval käänab külje 5223 küüs 3313 lammas olevat 1669 laulnud 3299 6419 ligilad nii kuri 3293 maasikas perses 6250 madisepäeval teise külje 6288 mesi lõksu 6744 metsaliste seas 3302 mihklipäeval pessa 3300 mängumees 3303 nahka ära müü 3315 nõnda käpp 3311 nälg käppa imema 7707 näpistust 1545 olgu hunt ehk — 1670 oma kaer 7897 otsib pesa 3312 raul katsutav 5941 riigi kulul — härra 9630 rumal elajas 1625 rääkinud 3301 siil ajab 10420 suuruseks tehakse 3365 sööma — tege-ma 3310 talv ajab pesasse 11560 tant-sima 1625 tapa 11590 tapjal säng 3304 tapma kedagi 11278 teise külje 3300 tembud 13197 tuleb asemele 1629 täna-mata — lükatakse auku 12407 tööle 10788 vana — kaval aru 13413 vana — pesast 13347 vanast rasvast 3292 vana — tantsima 13412 varastatud — karvu 13782 viis — õpetad 14144 õpetatakse murdma 3306 ära pelga 8534 ära sõida 3314 üheksa mehe jõud 1610 ütelnud 3307—8 10441 ütlus 3309

karujaht: sängi 3304
karukaer: ajab püksid jalga 3418
karune (vt. ka **karvane**): koer parem õnn 3318 küünar 5203 mees 3316 m... 3317
karuohakas: külvist 3319 nutt 4481
karupidi: kaks koos 3006
Karus (vt. ka **karusepäev**): kastmine 9594 võtab kaks 2336
karusekuu: tuleb — läheb 3320
karusepäev (vt. ka **Karus**): koll põõsassee 3326 korra ümber põllu 3325 kuiv 3323 külm kivi 2332 kündmine 3321 metsa-põõsas pimedaks 3322 raudnaela heina 2300 rukki juur 3324

karv: hobune püherdab 1398 hunt heidab 1618 hunti tuntakse 1621 jäävad suitse-ma 2855 kadedal 2852 10534 kaks puu-da söödud 5726 kanna 11277 kapsaid 2025 kariseb 5423 karu jätab 3295 kas-vavad nabani 3329 kel palju 3328 kinni 4886 koera ei tunta 4059 koer ajab 4080 koer ei muuda 4025 koer tuntakse 4110 kukke tuntakse 4471 kurja ei kaeta 4044

Must ei muuda 4136 nael — sööb ini-mene 5726 nahast 3327 nimi kaotab 9288 näljasel ei kasva 7724 saab — katku-takse 3331 suitsetatakse 4051 suus 3330 tuleb — pidi 1661 tõi ei kaunist 12267 viimase — vaenlase peast 4646 võta peopesast 14450 ära arva koera 4188 ära vahi mehe 6699

karvajalg: kaotab 13864 surmast 2942
karvakiskumine: riid 9621
karvamüts: kikkis 14009
karvane (vt. ka **karune**): ega kõik karud 4504 kaks 2956 kamaskit 14101 krants — ei saa 4435 metsa perse 6776 see kal-lis 6940

kasejuust: tedreleib 3332
kasemahl: lehmapiim 3333 magus 3339
kasemalk: koera palk 4068 patu palk 3334
kasemets: soe kevade 4482
kaseoks: lõõ konti 3335 otsa kergeks 10323 pahadele lastele 8225
kasepuu: vanal kuul 13559
kaseurb: kaeraurvad 5750
kasevibu: karistab 4753
kasevits: otsa kergeks 10323
kasija: kaks tenga 11813 kamsa 3101
kasima: oma ninaalune 9373 palju situb 9573 põld isegi 9149 võõras tuleb 3336
kasimine: kaks tenga 11813 kallis 846
kasin: kaks 3015 ole usin ja 12928 see kal-lis 3337
kasinus: asi tahab 427
kask (vt. ka **kõiv**): jüripäeval urbas 2817 kadakas ei kasva — kõrguseks 2839 kasu leitakse — okstest 3424 kasvatab 3341 kõik — ühepikkused 3338 lapse kasva-taja 4753 mahl magus 3339 pealejaani-päevane 8492 saksa vask 3340 vaese-mehe vask 11577 vanakuus 13559 vares välja ei paista 13809
kaskine: lüsi 3342 malk 3343
kass: anna aiah — kätte 220 ase ahju peal 8562 ei laena küüsi 8939 ei saa puusse 3408 ei toida 3389 ei võta õpetust 3350 emane — pojad toidab 657 hang enne maarjad 14848 hiirega mängida 3403 hind pastlanõel 3375 iga karaskil 8556 isane 2225 ja koer 3367—8 7880 joodik ja 2418 jökke lähe 3344 kahandab 3369 kaitse 3347 kaks 2971 kaks poega 1242 kaks — vastu 6578 kala — ees 3057 kalamees toidab 3080 kala — nina all 4127 kala peale maias 3370 kala süüa 3349 kala vaja 3363 kalavärsket 3386 kallistab 3394 kannab kaks kuud 1650 karistatakse 5549 kassi küüned 3357 kassi õigus 3361 kasu suurem 3358 ka-

tab oma sita 3371 katsunud või lakkunud 3348 kaua hoitud saab 8561 keele otsas tõi 3352 kes avitab — lakka 3388 kes — kala annab 3391 kes tallab 4048 kiida 3728 kisuvad, hiired luusivad 3395 kiusab 3390 kodu ahjukapp 3353 kodus koerake 14489 kodus pole 1245 koer tülis 4090 koldes 3373 kotis osta 3411 kriimustus 13565 kriunuvad 15059 kunningale otsa 3372 kunstlik lõigata 3376 kuseb peale 4365 kõhn 4769 kõik — hallid 14527 kõrvetanud — kardab tuld 9170 käd ei — sabagi 10928 käpad ikka all 3354 külla läheb 3396 küsi 3399 küüned kannab 14020 küünetä 3374 lakkunud 9262 laisale — hiir suhu 6297 laisa perenaise 3377 lase — puusse minna 10342 laula 3345 lõuad laiali 1550 maajago 3387 maaselits 3360 magab 1239 magaja 6293 6295—7 9054 maja ilma 3346 majas rammus 3397 maksab kinganõela 3375 mida enam silitad 3400 mõru ritka 3355 mäng 3359 märtsikuus juua 5222 naine — ja ahi 7262 nõuga tabatakse 7641 näljaga hiiri 1737 näu 6986 näuguvad 15051 oma hiir 7898 paatsikud 13152 paku — kala 3406 parem — kõputada 3407 patu tegija 3131 peab kaua meeles 10841 pea poja teeb 3379 pere ilma 6367 poegadeaga peal 14645 poegi suus 4144 pole rangisid 3929 pärast randa läheb 3392 rahaga teeb 3404 rammus — hobuste õnn 9548 rohkem sõõdetakse 3401 roidab 3393 roti peale turtsuma 3402 rottii pelgab 3398 rott saab kätte 9808 saba kergitab 4046 saba koormaks 3362 saba pandiks 3378 see võtab 2834 saile 10428 silita 3351 10431 silitab ja armastab 3390 sitt 7282 soo järele 3366 suu karda 4120 suu kasvatab 3364 suurune on 3365 sõõb hea 3380 sõõb kala 3061 3381 sõõb kasu 3384 sõõb kaua hoitud 3382 sõõb oma saalikse 3385 sõõb ratsuid tuhleid 5239 sõõb saaki 3383 sõõks heinu 11521 südant sõõnud 2101 tahab silitada 5514 taha tehtama 3356 talu korter 4071 tüdruk — ka teed 12623 uputamine — surm 8979 vanal — hing 13439 vargus 7294 vastukarva silita 3409 vihane — rotti murda 14031 viib saba otsas 1840 õhtul kõik hallid 14527 ära puutu 3410 üle jätab 3405 üle — saanud 4132.

kassikuld: helendab 3412
kassiraud: üks kuu 15059
kassisaba: karjane 11499
kassisitt: ei karda 4195

kaste: enne jüripäeva 3414 heinale kolm — vaja 1173 jakobipäevast — künka äärde 2304 kaelaõikaja 1608 kaeru lõigatakse 4461 karjakoerad 12807 kündis kulda 3415 rohukasvule vaja 9791 vihma karjapoisike 3416 viljale niisama hea 3413

kaste: kaste: kui viia 3417
kastehein: peremehel püksid 3418 varjab suure puu 3419 võtab maha 6086

kastetilk: kaheks lõhki 1186

kastja: karask 3223

kastma: ei kasva 3221 kolm korda 3215 leiba 5656 5699 5713 parrataim kasvab 8412 saba vette 10016 see kuivatab 3420 sõrm sisse 11170

kasu: ametist 272 ei kasva 3428 elu 3425 enam kulutust kui 4220 haigel — kuldsest voodist 749 halb asi 778 heategu kannab 1157 igal vaeval 13175 igauks oma 7851 ilma kahjuta 3421 joodik kõrtsimehe 2426 kadeda — ei kasva 2847 kahetsimine ei anna 2923 kahjust — püüad 2937 kahjust tõuseb 2931 kaitsjal 1418 kaks — korraga 2416 karjase — karpi 3247 kase okstest 3424 kassi — suurem 3358 kass sõõb 3384 kaupmees elab 3500 kellest pole 3427 kitsil rahast 3920 koer kiidab 3429 kopika eest 3462 4370 kuidas künd 5165 külm talv toob 10668 oma — kaevu 7855 palju piima annab 3430 see — ei saa 2936 sõbrana saata 11021 toob kahju 3426 vana teeb 3423 ühe kahju 14733 ülearu soojast pole 10597

kasuema: kaine kalg 14426

kasukannikas: kasvatab 3431

kasukanäru: joobnud mehe aru 2415 lapse aru 5479 vana inimese aru 13403

kasukas: armastab suve 10978 ei mõtelda 9415 ei riku kuube ega 914 hunti tunatakse 1621 kaeral omast käest 9961 karu — ei karda külla 3297 karva veerenud 14406 katkenud — saab naise 3432 kiida 3434 kobistada 172 kogu suvi 10957 kohtu uksest 4244 lammas mihklipäeval 2790 lammas sügisel 2790 magab kahe — vahel 3566 Mart kapsib 6425 mets vaese 6785 naist võtta 4733 nelipühil 15129 oma teise selga 8056 oma vana 1930 otsi — kui käädrapäev soe 5018 paik 11192 peale jaani 2818 pese 3433 soendama 3435 suvel heinte sisse 10991 sügisel vana — kall 3652 tamm kasvab — seljas 11576 tsiigand müüb küünlapäeval 5232 valgus ei kesta 12630 vana 13367 13454 vanas 12980 väike 14463

kasulaps: leib 3436 leitakse 11793 peksmine 11944 veel vaesem 13151

kasulik: peale surma 1941

kasuline: sinule — ei ole 11021

kasuvasikas: kaetakse 11426

kasv: ajab haab 729 härja — kadunud 1839 kuidas känd 4934 kuidas külv 5137 mets külvab 6765 noorkuu 7563 vilja — kinni 4736

kasvaja: lapsed 3437

kasvama: habe — kiiremini kui aru 737 head 5144 hirmuta 1294 1296 hobuse perses 3204 hundist karjakoera 1611 häbita 1710 iva ühelt — kahelt poolt 2289 kadeda kasu 2848 kaevuveeta 2103 kanad — korvid 3138 kapsataim — kastmata 3221 karita 3243 kased ühepikkused 3338 katan kaela 554 kaunistad 543 koeraks 4695 koer — hambad 4092 koidul 4262 konnast kala 4302 kuri — isegi 4612 kuuse kännu peal kõiv 4759 kõbjas 4766 kõrge 4857 lapsed kasitakse 3439 laps ema põlve najal 638 laps leitakse 11793 maa 11322 maa peal — puu otsas 3266 mehest mees 6638 mis külvad 5146 nael persse 7156 nagu rüga 3440 neiu viimata 4452 noorelt 4301 7479 parrataim 8412 peni kapa all — viil 8565 puud korraga 9093 rahu 9512 rukis 9832 saak 3438 siga — tüdruk 10375 siis kaed 8317 söölas põrsas 11227 süües isu 11295 vaenelaps vaksa 13147 väikesee tee peal 3259 ühe juure peal 9806 ülespidi 15127

kasvamine: ajal kasta kaalikaid 2346 ei nuta kaua 7605 rukkil kaks nädalat — aega 9832

kasvataja: kaarna 2832 kask lapse 4753 laidada lapse 5412

kasvatama: ema lapsi 646 enne — kana 3106 hagijat 3441 halvasti — lapsed 11146 hundikutsikat — poega 3442 hundist karjakoera 1611 kaarnat 2832 kalkuni saba 3088 kasevibu 4753 kask 3341 kassi suu 3364 koera 4021 4189 kulda 4595 kõik kaunad ei — ivasid 3483 luu liha 6096 oma vits 8031 peale — alla 15127 pesuküna 8710 poisslapsi 8250 raha — raha 9493 rahu 9516 rohtu 4737 tüdart — poega 610 vaevas 13181 vasikaid — mehi 8757 vasikat 11426

katel: ei aja tulele 3589 härg jänesele järele 139 igal — kohane kaas 9392 13230 kadeda — ei kee rasva 2856 kadeda — ei suitse 2848 kallake tilk vett 8194 katkine 11965 keeb 3443 keedab 3444 kratt 8193 kui — saab 3563 kuri võtab 4642

mis kaevus 2903 missugune tahes 3445 nõnda kaas 13230 oleks perse 10861 olgu — ehk kohtus 14435 pada söimab 8196 parem üks täi 12344 saksa 10065 — 6 10095 süü 11448 tuld oma — alla 12140 tulelt tõstetud 7313 täi ei karda 12350 veeretab vedela 8192

katja: ei ole 9937

katk 1 (= öökull): jalutu jookseb 12001

katk 2: jätab kalsad 3446 kadakaile 6907 kapsas leiva 3205 põrgu värvavad lahti 11066 viin raha 14119

katkeja: kangas 3160—1

katkema: kaeb — peale 2042 kaks kord 12047 kasukas saab naise 3432 kust peenikene 8496 kõige tugevam 12084 puu — keha juurest 3447

katkestama: sõprust 11164

katki: kes — teeb 3448 kruus käib kaevule 4443 ripa-rapa 134

katkine: katel 11965 kingis 8306 küna juurede tagasi 5164 saabas 3019

katkuma: hunt hunti 1619 kadetus kana 2864

katkutöbi: jumalavits 3449

katlatäis: suppi riiuga 12999

katma: ilm ei — lauda 1962 kass oma sita 3371 kuld kuninga silmad 4490 linik juukseid — häbi 5958 must õõ 6958 nii saba 10018 väike auk 470

Katre vt. Kadri

Katri vt. Kadri

katsekakk: lastele 3450

katsetöö: kunst 3451 raske 3452

katsikule minema: vii raudkivi 7593

katsuma: aeg annab 120 ennast käega 9951 enne kui teda 12954 et ei kahetse 3456 igaüks — oma kotti 4416 julgesti 2496 kahaneb 14346 kaks 11264 kala 11296 kass — või lakkunud 3348 kasvab rammu 3455 kaunis 3457 kes kõik 3459 kibe-dat 3684 6415 käega ette 4986 mis see teab 11717 nõuga 11819 oma kapsad 3454 oma pärast 3453 peab 4742 pole kaunis 3458 sitta ei 10540 teine kord veel 14984 teist 14890 ära — koera karvust 4188

katus: ees — taga 3461 ega keegi enne — ehita 6365 ei ole 3460 elavad ühe — all 3597 jookseb läbi 7205 kapsamaarjapäeval üle 8981 karjasel ei ole 3248 kata vanalkuul 33 katkeb 4336 katkenud 3464 katma 10543 kelle — all 3463 kive teise 3947 kolm põlve 33 kuidas maja 6360 kurge — pealt 4585 kuulukse 8862 lusti jooksma 2488 läbitilkuv 6140 maarjapäeval lumi 6230 madisepäeval lumest puh-

tad 6266 maja iga 3462 mardipäeval lumi 6395 otsas ei ole 9923 otsas on 3897 paneb — palama 3691 peal kuulatakse 4897 peal kuulutatakse 174 punane kukk 9059 ronk üle 9794 selle kohus 3465 vaata kord üle 2896 veliste — kokku kasvanud 13920 vihmavesi 14067 õnnelik oma — all 14696

katusehari: tuiskab üle 8981 visatakse kukk üle 11491

katusekolk: kütt ei jõua kohendada 5199

katusenurk: kütil katkenud 5199

Katõrna vt. Kadri

kaua: elama 562 hoitud kassile 8561 keedad 3551 koera kaelas vorst 4127 magab 1263 3468 3470 mis — tuleb 3472 ootab 3469 peetud teenrid 3467 sant kotiga viha 10147 seda kaunim 3471 tehtud kaunikene 8487 teise hobuse seljas 11827 õnnetu elab 14175

kauaks jääma: kahju saab 1263 külla 5062

kauane: külaline haiseb 14381

kauge: rubla 10127

kaugel, -le, -lt: au läheb 455 hunt ei ole 1661 häda 1797 jõuad 11698 kaasa kuulsam 3481 kahetseda 5799 kallim 3475 kaunikene 3479 kaunis 3482 kiidetav 14344 kosilane kuulus 4400 kuulda 8191 kuulsam 3977 kuulus 3477 käinud 8319 külaline 3480 lubadustega 6047 magusamad marjad 3473 naine võtta 3478 näed 4858 rapateles 9929 siis ammu 5798 ära püüa 3476 ära räägi teist 9951

kaun: ei kasvata ivasid 3483 kena 3586

kaunis: astub aegamööda 1264 ei kasva 2025 kaks 14968 kallil ajal 3834 karja 1014 karva kaotaja 2044 katlasse 453 2029 katsumata 3457—8 kava tehtud 8487 kaugelt 3479 3482 kes keskel 507 kõrvale kuulda 3484 lõpeb pea 3095 mees naise 6585 mida kauem 3471 mis kallis 3096 saab 3469

kaunistama: kude kanga 4451

kaunisti: tuleb 3472 õitseb 3485

kaup: esimest 715 halb — haiseb 780 hea — maksab hinda 3486 hobu — neiu 1332 kaenlas 9440 kaks teevad 3007 kallis 12759 kaubaks 11041 kaup 3488 kaupmees kiidab 3499 kerge 3604 kiidab iseennast 1004 kindel — keelab tüli 3493 kopika eest 4362 kotis osta 3487 kuidas asi 426 nõnda hind 1275 nõnda maks 3494 odava ostmise 7762 odav — halb 7760 oma — laidab 3492 oma tööd rikub 12451 selle hind 5454 sel muret 3491 sõgesilma ja lonkru 11080 vanem kui meie 3489 vanuni uus 3490 varsa —

täku 14493 võõras 11018 ära sellepärast osta 3495 ühe — juures 3496 ühe sõnaga 9103

kauplema: haput silku 835 kaks 3007 kopika juures 4377 kui juut 3497 leib—on kibe 11232 põrsast kotis 9214 tervisega 11978 õigesti 12015

kauplemine: saab kopika 3498

kaupmees: kasust elab 3500 kiidab oma kaupa 3499 kopikas 3787 korrati rikas 9191 küsitud hinda 3502 lapsele kompvekki 3501 muna muna vastu 6900 tahad saada 3503 teenib head hinda 5459 ühe kauba juures 3496

kausitais: kapsaid heaga 8969

kauss: ei mahu ühe 4704 laguneb 3504 parem — soormaid 222 põld — sarnane 9157

kaust: teise seljast 14359

kaval: aru 13413 hunt 1610 härg künnile 11530 ilm 5530 kahju õpetab 2933 kannikas 3506 kavalamast petetud 3509 keeli mööda 12642 kui inimese 3511 mees 3514 metsapöösas 6799 mida vanem 7484 rebane 3508 3512 rebane — vihamees 9585 teab 3513 tegu 3510 tõllas 3507 viisas petab 14149 ülekohtune ei kõlba vahemeheks 3505

kavalus: ajab kotti 3515 ise 2240 ja himu vennad 3517 käib jala 14614 kümme — kõrva taga 5157 püüda kavalust 3516 rebane — võidab karu 9587 sel tarkust 3518 üheksa — ühe 1610

kavama vt. kavatsema

kavatsema: kahetseda 3519

kedrus: ei toida 3630

keedis: kevadel kasinad 11379

keedus: keed ei sünni 3617 kõva 3202

keedusoe: täi ei karda 12350

keegi: ei tea 11720 ei ütle 9905 heagi 3520⁹ koolja käest 4331 kõikide tahtmist 11483 rauda rinda 9564 sündides tark 11420⁹ sündinud laisk 11425

keekott: kergelgu 3521 kes keskel 506

keel: edev 3597 ees 6471 ei kanna palki 10890 ei ole luid 3527 hamet vaja ei ole 3526 hammaste taga 11108 häälest 3537 igal rahval oma 5896 igas kolkas 4273 inimese suurem vaenlane 3528 kassi — koera 3352 Kiievit teha 3524 koormaks ei ole 3522 kuidas maad 5909 kuidas rahvas 5909 kuri — teravam 4613 kurja alt 4651 kuulda 5055 kõneled 6459 kõrvetab 6413 kätega kokku kõnelnud 3530⁹ köitjat 9199 lehmalt pikk 5642 lehm lüpsab 5640 libe 2398 libe — helde meel 5790 libe — kaval petis 5785 libe — löi-

mis ja kudedes 5791 libe — maksab kaeravaka 5784 libe — meel tige 5786 libe — palju sõpru 5783 libe — petisel valelikul 8713 libe — viha sõna 5787 lihane — lõikab luise kaela 5827 lihast koera 5826 lind laulab 5925 linnumesi — ussiviha 5972 maksab kaks vakka kaeru 3529 meele peal 6468 meeles 3535 mis südames 11341 männaks 7552 nilbe 2399 nälbatab 4972 8689 ohjad peale 3538 oma taldriku pealt 7858 oma talitseb 4835 paha 8219—20 pasknääril üheksa 8416 peale lipsatab 5644 peal kibe 3536 pehme petab 8517 pehmes paigas 3531 peksa 3539 petise kihvtiga 8712 petjal pikk 13249 petja — väljapool hambaid 8717 pidama 4297 piim lehmalt 8758 pikem 2687 pikk 8788 poisi — ussi 8942 raiub kaela 5827 rebasel üheksa 9589 räagi 9944 selle — kerge 6455 süüs 3523 sõna peal 11108 talitse 11494 tapetakse enam kui kirvega 3525 teise — enam 11905 toidab 3534 ull teeb — kiriku 12872 valelik teeb 13272 vana naise 13462 viib Kiievisse 3532 vähe rääkigu 8350 õige 14558 ärgu kiitku 10926 üks — ühed suled 5956

keelaja: suu 10903

keelama: ega keeletu saa 3543 hobusi suuga võtmast 1384 kade 2845 kehvus 1211 kes võib santi 10155 koerale 4042 kõrtsimehele kopikat 4884 löömine 6157 saunaleili — kaevuvett 10228 sitkus 1212 taba varast 11464 talu 11514 tee igapähele 11736 teisele 14895 tulijat ei saa 12120 vili magus 3540

keelamine: vanemate 9530

keeld: ei kuule 3541

keelehaav: ei saa mähkida 4911

keelekandja: kadugu 10006

keelepael: rõõm teeb lahti 9919

keelepeksja: teeb tule 3542

keeletu: eest kõneles 2605 häda teab 3544 peab vedama 3543 raha 9466 raha teeb 9490 teab 3545

keel-meel: teed juhatab 3533

keema: herned pehmeks 1231 katel 3443 kehva kõhus 3558 pikem(ini) 8785 pooleli — teemehe roog 11744 pudrupada põrandal 9017 saksa katel — kaudu 10065 vee tõrt 13955

keeraja: häda heide 1770

keerama: kohtu nina igatpidi 4240 viitsa 14264

keerd: kergähäs 3547 lõng 3546

keerutama: keskel 13844

keet: kapsaid rahuga 8969 kisa annab — kapsaid 3885

keetja: suu ei ole sarvest 3550 süü 11449 süü roka 11445 11450 üks pudru 14905

keetma: ega ilu pealt leent 2022 ei saa putru 4685 enesele 3552 enne sooja piima 3553 hea perenaine — rattapulgast 8657 igäüks sööb oma — supi 11234 jahupuder kerge 2378 kade katel ei — rasva 2856 kapsas kareldi 3206 katel 3444 kehv 3563 kes supi 10699 kisa ei — putru 3887 kus — seal tilgatab 5804 lindu enne kui käes 5953 mida kauem 3551 nõnda söödud 15134 oma süüa 7899 pada söömata 8186 pudru põhja 4269 putru 3548 sitta 3549 sitt — kõik läbi 10562 soolane roake 10618 vorst 4715 ära — muna 6904 ükski ei — ilu pärast leent 2038

keetmine: ei karda 12350

keha: juurest katkeb 3447 kannab 4978 kena 1947 7414 kraabid 11182 külalisele 8470 külge — läbi 8531 mida pisem 8880 vanal kalender 13543 võtab terve 4588 üks — kahte pead 14872 ütsatab 8690

kehatama: kuu — kuiva 4721

kehitama: koera saba 4046

kehv: aega — keeta 55 aganik peab — aitama 154 aitab — künkale 256 aus 13053 ei — koolemine 4748 homme 12392 kaks korda aastas — uhke 2975 karja 3561 keedab 3563 kehva kae 3555 kella näitab 13030 kellel vähe on 13063 kehtavad 13113 kevade — teeb 11389 kintsud kipitavad 11945 koer toiduga 1551 kohus 13041 kosutada 11260 kuusele 4756 kõht — mure 4792 kõht vaevab 4798 kõhus keeb 3558 kõhutäie 3556 kõik kätte annab 3562 küüned õitsevad 9713 laenu kauaks 3554 loll 9688 lõhvätüb 3557 mets — kasukas 6785 mina — kelguga 10093 naine 3559 pajas seapea 861 palukesele 52 perest naine 9747 pulma kutsub 13035 ratas karjub 8234 rikkus lapsed 5488 rõivastest 4644 sits — samet 10536 sool supi maoks 10614 sulasel 8733 sureb 3820 suvest lahja sügis 3560 sõnad keele peal 1577 söödud põld 11231 söömäs 9652 one kärinat 9704 veetops 9731 v... on 9636 õigust teeb 13031 õlu kuulus 9715 üks silm peas 10491

kehvus: keelab 1211 korjatakse kõik kokku 7714 kuues 14836 kärmesti kannul 5403 laiskus — vend 5405 pada keedab kesi 3564

keiser: ei söö kuld 4534 jumala järgmine 3565 kaugel 2577 kes keskel 507 kõhust ei saa kätte 4800 lapsel — õigus 5499 pea kuulub 1280 surevad ühteviisi 864 sööb jõulus 3566 täna 12383

keisrikäsk: peab täitma 10766

keisrilõs: talupojaonn 3567

kelder: täidab 5114

kalk: ei kulu 3570 hauda ei vii 2179 kuidas lükkad 13650 pead vedama 5989 pojad isa 8930 soo peale 3568 tareotsa 3571 teine — peal 14974 ära sõida eluaja 6506 ühe peal sõita 3569

kell: aega kangutada 49 ei laena 12363 hele hääl 11970 igal ise hääl 5896 ilma — hele 1956 kahte voori 3953 kalal ei ole 3034 kalal on 3050 kange härja 3167 karu kardab 3296 kehvale 13030 kes kirikut pidi käib 10196 kes — kõlistab 3574 kiisu 3760 kikas 3768 kitsi kannab 10534 kokahobuse 9056 kõht teab paremini 4795 kõliseb 1213 küla 641 lehma otsib 3573 oma 14379 ripub kelmi kaelas 3572 troppi saab 4291 väiklane suure külge 14477 õnnetus ei sõida 14717 ära kõlista 1102

kell: kell ripub — kaelas 3572 kelmi 3575—6 3578 3580 keppi saab 4197 kes petta laseb 6572 kiida 1556 kiidab 1224 3429 3577 kirikus peksta 4102 kutsutakse 4093 kuuldes 480 lubab paremat 7388 malga väärt 12578 mida suurem 3581 mõlemad 1593 parem vähe 3582 petab kelmi 3578 seljataga 483 tagasi andmas 485 tasub 947 tuleb koju 13728 tüssab kõiki 3579

kelmus: keldrisse 5836 rikkaks 3583

kena: kael ketrajal 3585 kaun, inetu iva 3586 kedrata 1000 kehale 1947 kiites 3907 kirikuteel 6867 kodus 3972 koor 3591 kõik kirikus 3834 lapsel mitu nime 942 laululinnul 3584 lind — laul 939 mehel kerge käsi 3587 mida enam 665 mida — suled 10690 naisel kerge käsi 3588 nägu katelt tulele 3589 nägu v... nuhtlus 2066 perse ketrajal 7449 perse leiab 962 persesse kinni hakkab 3590 vastu kevadet 12069

kenadus: katlasse 2029 leent keedeta 2022 **kepp:** ametid — kanta 266 kaks otsa 2920 kehva kohtumõistja 13925 kelmi teeb 4197 kuidas kubjas 4450 kupja 4445 kupja — koolitab 2000 mõisale tööd 6981 noorele häbiks 3592 pihta puutub 4031 pime võib — ära tunda 8869 saksa kübar 10069 sant — künnipäeval mulda 5173

kepsu lõõma: külm paneb 5118 leib paneb 5698

kera: kes keskel 507 päramisele — para 705 takuse lõnga 1631

kere: annab vatti 6012 hele 4796 hundi 1667 joosta kasulik 1707 keetjale 8470 koort täis 11971 seal konti 4321 sel kõmu 3593 sõber koorib 11042

keretäis: ema 2204 koer peksta saab 4017 metslind 3594 pahaga 10960

kergats: kiites kihuneb 3734 korjab teistelt sulgi 5883 saada asjale 12634 ära kiida 7391

kerge: allamäge — minna 249 anda 5257 14736 eksida 3601 elu 7508 haigeks jääda 3599 haiguse eest hoida 763 hakata 910 hakatus — lõpetus 3609 ise 4848 jalg 2399 8468 jalga juhata 3605 jalgu kiidetakse 3595 jää kevadel 14213 kaob tuule kätte 14194 kerjaja kott 3600 kohutusse minna 4241 kukkuda 3602 kul'atada 4485 kõlgastiku — kott 4823 käskida, kui ise teha 11872 laen — anda 5257 leida — pida 8996 lubada 3596 lõhkuda 3598 8484 meel 3597 7348 oma rist — kanda 7955 paremini teha 8399 pea annab jalgadele tööd 3603 pead 4848 raha — kaup 3604 raha teenida 9492 rumalasti küsida 9875 seltis surmgi 10291 sügisel merevesi 11381 tee — käia tultes 11735 teha 958 teise uksealust pühkida 11892 teist kõnelda 11908 teist laita 3608 11829 teist naerda 11907 teist süüdistada 11899 töö 3607 võlg võtta 14312 ütelda 3606

kergelt: kukub 4856 saadud — läheb 9997 saadud — söödud 3610 tulnud — läinud 3611

kergitama: saba 4046 4172 vasikas oma hända 13867

kergitus: kergetid õlgi 6701

kerglane: kust tuul 12228 teistelt ilusamaid sulgi 5889

kerglema: keekott 3521

kergutama vt. kergitama

kerima: nõori 7753

keris: kergita 3612 põleb 3613 sant läheb 10164

kerisekivi: nurganaist viska 7593

kerjaja: andi annab 13034 kargu peale 9678 kirja kannab 10162 kirjav kott 3850 kott kerge 3600 saksa 10049 tühjast kõhust 13022 võta — k... 14450

kerjak: kirik tehtud 3823

kerjakannikas: kibe 3614

kerjakott: ise kannab 10165 raske 10169

kerjama: ahnus 197 ei taha tööd teha 12465

- hea — kui kott käes 922 häbi 1712 keltguta 14069 kes joob 11239 kui tema tahab 10155 leib põleb kõhus 3615 leivaga — iükiga 5662
- kerjamine:** viimne leivakannikas 10133
- kerjane:** ei tea uskuda 12946
- kerjus:** kargu najal 9691 peab kott olema 13085 surevad ühte viisi 864
- kesa:** eelkündi 3616 enne jakobipäeva 9260 kes keskel 507 parm — kündma 8409
- kesakünd:** hiline — sõnnikukorra eest 1250 jaanipäeval lõpetada 5616 jumala 578
- kesasiga:** aiasiga 201
- kesaväli:** risuses rukkis 9784
- kesi:** karva kergita 13951 keedusesse 3617 kevadel — magusad 11379 pada peab — keetma 3564
- kesine:** härra 7457 mähahobune ja kaeravili 7079
- kesipüks:** mu kõrvast 9829
- keskel:** huntide 1654 keekott 506
- keskhommik:** kehv kägu 1438 maarjapäev toob 6242 tuul ja naiste viha 7299 tuul kalameeste leivatuu 3618
- keskiga:** hõbedane 7579
- keskmine:** jõulupühäl päev pikem 3619 koju tulevad 702 kõige parem 3283
- kesknädal:** kõigile 719 pudru ja poiste 3620
- keskpaik:** keetjale 8470 kerge 770 kerib isegi 10316 kõva 3622 tõnisepäev talve 12294 tühi 3621 vaesele lapsele — naerist 13154
- keskpäev:** kägu 1438
- kessel:** kevadel kaelas 11386
- kest:** uss ajab 6291
- kestma:** ega ilu kaua 2024 kaua 6377 koel 8501 kohus 4232 käre külm 3228 toomapäevast jõuluni 7296 töö elu lõpuni 11812 tüdruku uhkus 12630 viha — vaen — riid 14020
- kesv** (vt. ka **oder**): jaagupipäeval pea välja aetud 2312 jaagupipäeval pea väljas ei ole 3625 kevade ei ole 11375 korjatakse üles 9835 külva 3623 9352 töötus 3624 tuhkhauda 12102
- kesvajahu:** kevade ei ole 3653
- kesvakannikas:** märjas 4464
- kesvaleib:** sööb 3626
- kesvane:** leiva sööb 5664
- kesvaohakas:** käole kurku 7768
- kesvapea:** väljas 3627 7771
- kesvarõuk:** suvel suured 4849
- kesvasalv:** ketrab 3628
- kesvatera:** viinatops parem 14137
- ketraja:** kena perse 7449 kirp 3859 pea püsti 8456 viga villa 1770
- ketrama:** ise 2235 2244 kena 1000 kesvasalv 3628
- Mardil jalad kinni 8495 mis suu 10866 nii peenelt 8497 vokk söömata 14273 õõ — päeva 3629
- ketrus:** ei toida 263 3630 8528
- kett:** koer ei haugu 3632 otsas karja viiakse 8571 otsas vananeb koerigi 3631
- keul** (= käil, laeva v. paadi nina): kelle paat 8181 vene — annab leiba 1517
- kevad:** adrad põllule 3635 ei kakukest 11378 ei kerki kakk 3636 ei mõista mees 3650 ei ole kesvi 11375 ei ole süüa 11390 ei saa järgi 11374 esmakordselt liblikat näed 5795 haavaleht libiseb 3665 halb — hea 790 haududa lastakse 3126 hea 6228 head ilmad 4337 hea — tuleb 3654 hiline 1254 hunt aia taga 5221 härg enne jüripäeva 13709 ilus — halb 5223 Jaan kiidab 2788 jalg tatsab 2399 jääpulgad räästas 3662 kala tahab 3649 kange 11387 karjud «ai» 334 kaste maas 3414 keed magusad 11379 kevad ajad 3637 kena lilledega 3641 kerge kaevata 3658 kesine rokk 11393 kessel kaela 11386 kesvajahu 3653 kiistka küljes 11394 kikas varajane 3769 konnalgi jalad kinni 10988 konn krooksub 4309 kosutab 10976 kullaga 3647 kuningas 11382 kurg kuulutab 4582 kurnab 11389 kuuseokkad lume peal 3660 kõht kõveras 11385 kägu kuuled 1438 kägu — sõnumid 6124 külm 2804 6233 10590 külm — soe 5107 5219 külm — viljarikka sügise 5105 külm võtab konnakudu 3655 külm võtab öied 5093 külvad — lõikad sügisel 5148 kümme poega 3638 laena leiba 11376 laisk 3633 lakub räimekuse 11392 lambad põetakse kesale 5428 leht puusse 12004 lepad urvas 3656 luiged tulevad 824 lumi kannu otsas 4935 maa ette jõuab 3657 maa õitseb 6194 mahla puusse 3642 makstakse luude eest 11397 meres kisendavad 4903 märjalt põldu künnab 3634 müristab hange peale 3661 nahasuurune tükk paljast 1342 neu kehv 3648 noorelkuul nurme 7560 oota järgi 11391 palju vett 5389 palu vihma 3639 peenike pihus 11383 peremehe poole 11396 pikk 8792 puud puhkema 3643 põllumees pole tark 9192 päevad kenamad 3659 päevad pikemaks 9294 rikas 9664 rohkem halla 802 rukkioras nihkub 9844 ruskab taevas 3644 räimesaak 6388 silm nutma 11554 soe — külm 6127 suve silmad — ja talve hambad 11380 talve järel tuleb 11562 talve ära kiida enne 11570 tark ei keegi 11395 teeb hiir tule 3646 teed harjas 4849 tulemas 4755 tuul

särjele katab sāngi 3651 vainukāgu 3666
vana hobune armas 3652 varane 1253
3663—4 vares viis korda 13811 vesi ei
uhu 13962 vihmasadu 5218 vilu — sōe
4482 võrgud 3640 vägev välja peal 5279
āketega 4304 üks päev 3645 üks pāasuke
9356 ülesse otsima 11384

kevadine: agu ei anna aega 11405 inimene
11400 Jūri talve vaenlane 3683 külmal
tati iga 3679 kŭnd 3668 11399 lumi
3669—70 maarjapāeva 4393 muld 3671
naine 3681 patt lāheb 8426 puuraag
enam 14268 pāev 3672—3 3682 pāeva
ei saja 11404 pāeval 3680 pōoripāev
11396 regi 3667 rukki sōtkujale 11406
siig 3674 udu tāhendab sooja 11402
vihm 3676—7 vesi tark 3675 vōoras
3678

kibama: ahne 180

kibe, -da: elu ōpetus 582 ettesōõdud leib
11232 higi suvel 3689 katsub 6415 ker-
jakannikas 3614 kes — kannatab 3684
kirbud teevad 3857 kurgus 7793 kōhu
rohi 3685 kŭndsil kŭndmine 3688 orjast
peremees 8103 paks nahk — hoopi 8286
see kōik — kannatab 6328 sitahāda par-
rem 10518 surm 9659 sōna kihutab viha
3686 taga 10445 tōde 12319 tōō 3687
3690 tōōl — juur 12518 viin ohatab
suud 14090 vits, seda armsam laps 367
āra ole 6332

kibe, -me: saab kirg 11184 vāiksest — suur
linn 14466 ūks — katuse pōlema 3691

kiben vt. **kibe**

kibu: kiunub 3692 kōrv 3193

kidev (= kidur): siga 8237

kidiseja: puu ei lange 3693

kidur: puu langeb 3694

kihelema: sealt sŭgada 11367

kihelkond: kirikhārra 3839 kirikus nāeb
3832 kōhtu mustale rongale 5043 las kii-
dab 3736

kihlad: tŭtarlast pŭutakse 3052

Kihnu: tŭdruk vālja magama 6247

kihulane: hobuse maha 3695 mina mees
8411

kihunema: kiites 3734

kihvatama: kingu otsas 3696 māe otsa saad
1688

kihvatamine: enne kinku 3696

kihv: kŭlvab 3697 petise keel 8712

kiidutōō: niidutōō pole 7425

Kiiev: keelega kerge teha 3524 keel viib
3532 sauna tagast 10220

kiigutama: kātkis 5015 oma vāntsikut 1921

kiik: see kirikus 3985

kiil, -i: hārjale kallale 1865

kiil, -u: peab sinna minema 7589

kiim: naisterahva — ja ussi kihvt 7347

kiinlane: enne jaanipāeva tapad 2357

kiipama: kaapama 3698

kiipja-kaapja: ikka saab 3698

kiire: eks siis ole 3701 jumal pole loonud
2525 sōit vankri kraavi 3700 tōō niga-
naga 3699

kiirelt: pilla-palla 8487

kiiresti: teed 3701

kiirus: tarvis kirpude pŭdmiseks 3702

kiirustama: ilmaaegu 10572

kiis (= kass): kāpp verine 1244

kiisakala: vägev pala 3703

kiisel: ei saa kaugemale 2896 keetke 6836
kindad kätte 3704 korra tagasi vaadata
5022 kōige parem roog 6092 pole ema
5689 sōōd 3706 ūle aia 3705 5022

kiisk: ei peeta kalaks 3708 kirja paneb 3707
kotis 3710 kātega pŭuta 3060 luu kurku
3077 perseāke 3709 sōber kisu 11048

kiiskama: kuld 4491

kiislipada: tulelt vōttes pōrandal keeb 6586

kiit (vt. ka **kiitmine**): jāab kinni 3711 oma
7900 8033—4 sandi 10170

kiitja: kindad 9979 taga vāhem 2282 virgal
palju 5333

kiitlema: albid — kōnnivad 4758 enne kui
ūle aia 3714 inimene 2109 kinda sees
3715 koeraliha sŭuakse 3712 āra — ega
hoople 3713

kiitlemine: ei maksa midagi 3716 mitte
krossi 3498

kiitma: alpi 796 asi — iseennast 410 asi nii
suur 4504 ei tohi enne — kui kŭlimit
soola 3719 ennast 3740 11840 enne
3741—4 harva orja 8080 head 3726 hea
— kaunistest 924 herits ennast 1224 ho-
bust — naist 1563 hobust — peremeest
3745 hunti 1647 3746—7 iga lits oma
5977 iga mees 3720—2 iga setu 10317
igaŭks oma 3721 3723 ilma enne ōhtut
3748 iseennast 3727 jumalale 2542 ju-
mal — inimene 11789 kassi 3728 kasu-
kat 3434 keda hakatakse 3724 kelmi
1556 kelm kelmi 3577 kena 3907 kes
sind 10497 kihelkond 3736 kihuneb 3734
killehiit 3775 killukest 3772 kirvest enne
3883 kits endast 3903 koera 4044 koer-
ale liha 3729 koitu 1689 kui kohtusse
lāhed 1690 kui sitta 10542 kullane 4520
kulupead 807 kunsti pidajaid 4544 kus
on head 1107 kōhtu 5413 kōnele 11299
kārnkonn 4961 kŭla — mōis 5038 laia
ett 5295 laisad seda maad 5311 laita
3608 laps ja loll 5514 lindu — ini-
mest 5934 linna minnes 3733 lolli 3730

maha langeb 3737 mustlane oma hobust 6964 mae otsas oled 1688 naine jutukam meest 7224 naist aasta pärast 7308 nii hea kui 1149 niita 3738 oma valget mära 3718 orja — lapse tööd 1564 otra enne jaani 7769 pea 3732 3735 peremees — sulane 8645 peremees — varas 8647 pillaja kogujat 8849 päeva enne õhtut 3750 pärast 11783 röömu ajal 11086 sada härja 14531 saksa 10068 sa minu — ma sinu 3731 sant 3429 sant — andjat 10193 sealihä 10240 see kisub 13278 see petab 3725 siga sitta 10376 silda enne 3751 silmad räti sisse 7161 silma ees 3752 suve enne sügist 3753 sõber 11009 söögi headust 3754 talve 11545 11570 tegijaks 12519 teist enne 3717 töö — iseennast 12514 töö ja teo järgi 12441 töö — tegijat 12515 tühja 12651 tütarlast mehel 12788 varas 13746 varas ennast ausaks 13732 virka 5333 võta enne 14347 õnne 14662 õnnelikuks 571 ära — iseennast 3749 ära veskit enne 14002 ära õhtust aset 14543 üht sita sisse 14948 üks 14893 üks ühte 14951 üle mere 1890

kiitmine (vt. ka kiit): ei maksa 3716 ette — ja püksi sittumine 3755 oma — haiseb 7902 oma — kui sittumine 8032 paremaks 3756 ull' tahab 12871

kiitsja: puu 3694

kiitsuma: puu ei haljenda 5840

kiitus: ei ela keegi 3761 kits 3907 kits ei ela 3896 koer elab 4083 kuuldes 3757 kõhna — pidada 4770 loll 11611 lollide lõks 3759 läbi süüakse 3760 oma — ei kõlba 7901 oma — haiseb 7902 saab 1094 sauna kerise manu 5414 seal laitud 3762 teise kirikusse 3758

kiiv, -e vt. kiivitaja

kiiva: teeb 3763

kiiv(as) (= viltune, kõver): silm 3764

kiivitaja: esimene muna pesas 8178 kindatäie 3765—6

kikas: aastaga 1836 audakeial juua 5222 ei kire õigel ajal 3771 ei saa 3144 elab suust 14743 enne aega 3767 joob veeristikul vett 5222 kell 3768 kevade varajane 3769 kirgimist 1172 kohus ei pane — majaharja 4231 sorokasveetall juua 5222 veskile 157 viga kõrgistada 4583 õline — otsima 4521 õrrele minnes 3770

kikk: leivast lõigatud 12755 lõigatud — ei sünni leiva juurde 6108 saksa 3253

kild, -a: ühes 14938

kild, -u: kes — kiidab 3772 kilda küljest 5087 kivi küljest 3927 külla küljest 5087 toovad õnne 3773

kile vt. kiisel

kiljatama: koer — kelle pihta kaigas 4031 koer — kondiga visatakse 4020 kutsikas 4703

kilk: ei sigine 3612 teab, kus urgas 3774

kilkama: kinda sees 3715

kille (= kõrgeim hääel setu kooris): kiidetakse 3775

killung: päästa keelt 5592

kilt (=kild): küljest kild 5087

kilter: malk 4445

kilu: ütelnud 3055

kimmäs (= kindel, kõva): leib kivi all 5665

kindel: kaup keelab tüli 3493 kodus 3977 kõige — tüdruk 3776 pead sõna 11099 sõber 1778 tahtmine 3777 11486 töepõhi 12284

kindlus: perenaine maja 8664

kindral: ahju peal istudes 167 paha sõdur 8240

king: ei hüppa uus 12924 jalas kägisevad 10415 jalgadeta 3786 kantakse kaelas 14150 katkisis 8306 kes otsib 3783 kingsepäl ei ole 3788 kitsad — suured 3910 kitsas 10665 koer — närimist 4017 kortis 4398 14203 kuhugi minna 12697 kui jalakest 2402 kurat kuus paari 8166 käid 1478 lupsija — ei kõlba 11928 pastlad paigutatult 8418 pigistab 3778—82 3785 suur jalg 2406 teise käest 7999 vana 13368 viisuga paari 3784 võõrast nahast 14405 ära lapse — viska 5579

kinganael: varastatud 13790

kinganõel: kass maksab 3375

kingarasvamine: ühe — mehele 12080

kingitus: kitsi küljest 3927

kingsepp: liistude juurde 3789 peast segane 2400 põrgu poole 3790 saabast ei ole 3788 saapaapsatisse 12572 teeb tööd kops ja kopikas 3787 ütles 3791

kink, -i: Kiisa kõrtsi koldesse 3803

kink, -u: otsas 3696 seal kirik 7070

kinkija: jalaluu katki 3792 Kiisa kolde 3803 kintsud 3793 kivisilla pealt 3794 poja nimi 3797 surnud 3795—6 võtab hobuse 3798

kinkima: asi 3806 asja 3799 ei ole tarvis 3795 ei saa enam 3803 hobuse sünni 3800 kuningas sada rubla 4536 laenatud 3805 lammast koera p-sse 1673 rubla odav 3801 äädikas 3802

kinnas: anna teisele 3807 aprillikuul käest 338 inimene pole 2128 kel küümed kül-

melavad 5242 kiisliga kätte 3704 kirstu tegijale 814 kitsas 3911 kotti 3810 käsi-
varre järel 6544 külm kisub 5108 külm
küsi 5113 kütt toob külmad 5198 lai
10664 lased käest 3808 oma soojem 7903
peremehe kasuks 1101 täis külva 3809
vaese inimese kott 3811 väsinud hobuse
pealt 14503 ära kiitl 3715

kinni: hea jalg enne 1003 kiit inimese külge
3711 põid — mets 6770

kinnine: suu 5289

kinni panema: kinkija 3796

kinnipidaja: süüalused 11454

kinni pidama: igaüks oma leivapalukest
5737 mis sul on 3812 suu 5289 õne
14665

kinni püüdma: tuult 12708

kinnitama: keerd lõng 3546 vööd 11801

kinnivõtja: ühpalgalised 11454

kinni võtma: nägija 3861

kints: ei keedeta 1344 kergem 5523 kinkijal
3793 kisklemises 11165 kitsil — külmeta-
vad 3918 sääse — kapsas 11198 ümber
oma 8034

kipp: janunemas 4524

kippuma: kes kõrgele 4851 viin mehe peale
14085 õnnestust 1511

kiputama: oinas 7786

kirema: enne aega 3767 kikas õrrele min-
nes 3770 võõra leib 14391 õigel ajal
3771

kirep: killas(t) 3813—4

kirev: kõrvale 13933 rahn — inimese elu
5924

kirg: mõõnab 3815

kirges (= prussakas): seinapilus 3816

kirgma: kana 3144—5

kiri: ei valeta 3817 kerjaja kannab 10162
see karjas 3819 tugevam kui sõna 3818
töö ei ole 12561

kirik: alati lahti 3828 ei ehitata 3820 ei
viida kooljat 4332 hilja — vara veskile
1259 jumal teeb 2641 keelab rõivile 3826
keset küla 3825 kes kellaga 10196 kingib
2944 koer — kustes 4011 koer — peksa
4102 koer — vanarahva pingis 4141 kol-
me korda kella 3953 Kose mees 4399
kuulame 3821 kõige raskem käia 4290
kõik — kenad 3834 kõrts kuradi 4876
käik ei viida aega 3831 küünlata pattu
ei ole 5201 lammas kadripäevaks 2876
lase kits 3902 loll — peksa 6013 maa-
ilma sammu 4329 mis kodus 3985 neli
meest 1321 nii täis, et papp sisse 3829
noomitusest hoida 3822 näeb kihelkond
3832 parem hilja 3835 rahata ära mine
14069 rahval vaja 3827 seal kõrts 3833

suu — poole 10896 suur 3830 taevariik
4870 tee heinatanud 3824 tehtud kerja-
kile 3823 teise kiitusega 3758 tossike
peksa 12056 tüdruk sead sõõtnud 5024
vaene — peksa 13084 vii koer 4184 ul'i
teeb keelega 12872 õige mees kirveta
14566

kirikann: laua au 3836

kirikhärra: heigo usub — juttu 1172 kihel-
kond 3839 koolitatud mehed 3222 kott
ei saa täis 8390 kuradi pärast 14740
kõrtsmik 3838 metsavaht 6802 mustlane
3837 suu eest süia 14743

kirikinnas: käpa vari 13459

kirikisand: kahte jutlust 14740 pask enam
haiseb 3840

kirikukeemutus: rehereenatus 9612

kirikukell: ja raudlabidas maksab 5253 kin-
gib 5253 lõöks iga päev 13883 vanal
tarvis 13361

kirikukentsak: ei ole 9611

kirikukinnas: peab minema 3841

kirikukott: ei saa täis 10171

kirikukriamutimad: reheriamutimad 9612

kirikukäija: ei kulu riie 3842

kirikumees: kohtu käsi 3843

kirikupeebutus: rehereebutus 9614

kirikupink: kõrtsi lasin 3844

kirikuplats: head naist 6143

kirikupäev: võlgu 3845

kirikurott: sureb nälg 14003

kirikutee: jumal anna kõndida 2600 võta
naine 11588 ära võta 7331

kirikutorn: sajad maha 3846

kirikuvits: ei või parastada 12122

kirikuõpetaja: jumal 10090 kurdi pärast
14740

kiriküüt (= õõbik): jaaniõöl kaheteistküün-
ne keele peal 3847 toomelehed hiire-
kõrva suurused 12039

kiripea: kits 3848

kirjak: ei hüüta 3849

kirjamees: kirve tagant 11609

kirjategija: valetab 3817

kirjav: kerjaja kott 3850

kirju: jõulud 5100 kiskja 13291 liblikat esi-
mest korda 5795 lind — inimese elu
5924 suled seljas 9971 õigus — härja
perses 14604

kirjutaja: kustutajad 3851

kirjutama: ei laku koergi 3852 head ki-
visse 977 kuningapoeg 4527 mida sulg
10691 sulega 3853

kirn: nooriku suu 7552 pead ära aja 3854

kirp: ega — liiva sees kao 3855 elevanti
3869 haigus — suurune 760 hammustab
3868 kaebas 3861 kel palju 3858 kel —

söövad 8691 kergem 5523 ketrajal 3859 kibedat teevad 3857 kiirust tarvis — püüdmiseks 3702 koera perses 3862 koeras 12347 kõige enam 13564 kähku kar-gama 3864 kübaras 3867 näljased — hammustavad valusasti 7723 oma — söö-vad 7904 osav — naha 8117 piima sees 12618 pole olnudki 1410 raskem kui härg 3865 Riiga 3863 saunas kui saajas 3866 siidkuues omad 10417 sööma — tööle 1844 söövad, ise sauna kütab 8691 tehakse karu 3860 teist ei söö 3856 tuleb — üles 8543 tüdrukuna ei mahu suhu 12609

kirs (= õhuke jääkord): västrik sõtkub 14506

kirst: kangas — varast 8914 kinkija pandud 3796 kitsi — ei põuata 3917 kitsi võtab 3919 koer 4122 põdrakütil 3304 rindu-kõrgune 12757 varastatud 3870 üks minnes 15058

kirstukaas: kindlam 13440

kirstulaud: ilmast võtta 1950 ühele 10503

kirstunael: laps 11146

kirstutegija: kindad 814

kiruma: häda õpetab 1728

kirvekuuas (= vars): lehti loob 204

kirves: alles, saab süüa 3878 ei raiu 3872 enne kiida 3883 hõõvli jälje 3875 kin-nita 14481 kirjameest — tagant 11609 kuhu peksab 7589 kuidas kändu 4932 käs-sib 3879 leiab kivi 11955 merd täita 6720 nõnda laast 3877 otsib — leiab 3880 pead kõhuta 3871 peremehe — sulase 8632 puusepp ei ole 3873 seltsimeheks 3876 sepal pole 10304 terav 7755 terav — leiab kivi 11955 terav — lõõb valusa haava 3882 varna 3874 vette visata 3881 õige mees — kirikusse 14566 ära püüa kurge 4586

kirvesilm: poiss läbi 12621 sinna vai läheb 7589

Kiräs: ütleb 3884

kisa: keedu kapsaid 3885 palju — ei keeda putru 3887 palju — vähe villu 8357 rubla eest 4362 suurem kui asi 3886

kisendama: eemalt 3293 hoidja ei 1416 kitsi ei 3914 kured — kurja ilma 4567 kõ-vakaelad 4903

kiskja: hambad 1618 hunt 1626 13192 kaks — koos elada 2972 poiss kolmkümmend 8938

kisklema: naised 1727

kisklik: puu ei anna kiudu 3888

kiskuja: kukk ei ole rasvane 3889 küüned enda poole 5241 poiss loodud 8953

kiskuma: haukuja koer 877 hunt hunti 1619

kassid — hiired luusivad 3395 kits 3900 kodu ümbert 1595 koer —, karvadega suitsetatakse 4051 kogu käe 4588 küün-tega 3891 mine kulli küüsisist saaki 4517 niint 3890 ohakat 7775 perse 4764 4978 silmast palki — pindu 11889 viimase karva 4646

kiskumine: koer ei jäta 1618

kistavars (= kedervars): kütke sauna 5534

kistutama (vt. ka **kustutama**): üks suu 14956

kitkuma: välja 4408

kits: ei ela kiitusest 3896 endast kiidab 3903 enne röömustada 3897 hända viru-tab 8546 igaüks tuleb 3893 juures kül-metat 5177 kadakas — toit 2841 kahe kuhja vahel 3898 kapsaaeda lasta 3892 kargab 3908 10600 karielajaks 3894 kii-tuses, laps laituses 3907 kinni 3900—1 kirikusse — kantslisse 3902 kiripea 3848 kitsse annab 3904 kotis 3906 4993 kuhja loob 3895 kuldne — ei saa 10520 kuldne — ühestki 4960 küsi 2427 3370 kärneriks 3905 maarjapäeval võti 6237 mõkitamine 12973 oled ise sikk 10422 oleks küüned 10356 peer 13373 pidada 3921 pärast lakka 3392 rumal — ei mõista puud koorida 9863 sarved kodu poole 7849 silmst kaeb 3899

kitsas: ei kõlba kuhugi 8813 karjased 3913 king ei kõlba 10665 kingad pigistavad 3910 kinnas 3911 lauk — kibe elu 5294 maa pealt ära kaotada 7802 pageb 3909 tee viib taeva 3912 välja tulla 14492 ühele 14931 14933

kitseliha: söö 11271

kitsepoe: kodu ei ole 3970

kitsesitt: ei elata 11005

kitsi: ei kahetse 1416 ei kisenda 3914 kale-vit 10534 kannab siidi 10534 kasu — suurest rahast 3920 keela 2845 kihuneb 10533 kitsud külmetavad 3918 kirst ei põuata 3917 kopika kuumaks 4378 ko-pik kallis 5340 käest — nalja otsast 5087 mida rikkam 13045 oma käest 3916 rikka käest 3915 sööb kirstust 3919

kitsikus: pääsed 14662

kitsus: elad ära 3922

kiud: kisklik puu 3888

kiunuma: kibu 3692

Kiur: küünlakuus 6117

kius: kuradist 2411 kuri — pärast 4631 seda kangem 2704 võtab vilja 4618

kiusaja: jagu süüakse 12312 kibe koht 3924 kivikoorem 3923

kiusamine: keisri käest 2411

kiuslema: enne, kui üle aia oled 3714

kiuste: hukka minna 11825

kiusuaajaja: jagu süüakse 12312

kivi: alt 3925 arukas 2013 eest hoida 3935
ega väike — koormat 14451 ei jahvata
3932 ei ole juurt 3929 ei saa kannuga
6604 ei tõuse tõstmata 3948 eksitus ei
kõi mõõda 531 ennem saab — kildu
3927 haigus 756 759 hamba all 5685
hambavalu 813 inimene kindlam kui 2161
isu ajada 13973 jalga ei löö 2386 juma-
la — jahvatavad pikalt 2538 kaeba häda
2883 kaks kõva — ei jahvata 2981 keel
10260 kesköö ajal 157 kiskuja 6180 ki-
viga kokku 3933 kuum — kaevu 6243
kõik — peale sülitama 3941 kõhugi 3926
känd metsa peremees 3934 külm — nur-
gas 5130 leiab 6151 leiva välja 8116
maariapäeval kuum — vette 8175 mis
tuul 12233 mängimine sõjaeelne töö 8961
nurganaist kasvõi 7593 nurgas, pops
majas 3943 palavam 3942 peale külvad
3931 peost 11109 pimedada eest 2605 pole
hända 3936 pähe lüüa 9423 pärtlipäeval
külm — merre 9344 rikka käest 3556
rohi magus 4320 saad lapse, — ree peal
7327 seisval — sammal 10129 silmad
3937 surub mulda 3939 suur annab
tõsta 8373 suurem vähemat 3944 suure
taga 3945 süüa sünniks 3940 teise hea-
tegu 7888 teise katusele 3946 teise valu
11893 terav kirves leiab 11955 tilk
õonestab 241 tõsta ei jõua 3930 ubina-
tega uibule ei viska 12799 vasar tunneb
823 veereb, kui paigale jääb 3938 veere-
val — ei ole sammalt 13914 veere vastu
mäge 2691 veski ei jahvata 3928 vette
8175 vette visatud 13972 vikat leiab
14164 viska — ette 3946 viska leivaga
4601 väike — koorma ümber 14459 õn-
netus ei käi 14716 14723 ära viska teise
peale 14253 üks elab — otsas 11878
ümbert niitmine 178

kiviaed: kartulipudruga üle 3286 poeg põl-
vili 8916 põllu hoidja 3949

kivikangur: teine elab 11878

kivikoorem: kiusajal kanda 3923

kivilaud: lakkumist 8551

kiviline: kikka ajal 3950

kivilõhkuja: parem sittuja 10574

kivimüür: isa töötus 625

kivine: kakk 3951

kivipragu: vala viin 14086

kivirada: vahe vahele 14062

kivisild: kinkija kukkunud 3794

kivisüld: kergem mõõta 3952

kivivaagen: usinad jahtuma 7521

kivivare: Muhu Maresid 2785

klaas: oma katus 3947

kleit: üll 1220

kluhho: kahte voori 3953 kui kott 4743

kobimine: naine tahab 1641

kobistama: enne koitu 4253 siilud kokku
4752

kobrutama: suu 11341

koda: ehitab liiva peale 13029 kadeda
2848—9 kohvi juua 10218 kuri koer
hoiab 4616 kuseb 3954 valitseja — pikki
kõrvu 13301

kodanik: oma ukse eest 9372

kodapooline: hing — välja ajada 1278 kogu
13054 majas 3943 teise tare nurgas 3816

kodar: mingu ka 9884

kodu: aganane leib 3989 ei jookse eest ära
3955 ei kao kuhugi 3958 ei kõlba 2059
ei saa kuhugi 500 ei tule midagi kätte
3980 elada-koolda 5045 enne — kübarat
3993 higise hobusega 1407 hiljaks ei jää
3959 hulguusel kõikjal 1539 hulkujal penil
1553 isast vasikatki 14531 jänest ei ole
3957 jääb 4048 jäävad kositud 6318 ka-
dunud 3986 kaob pool 2191 karjub 3964
kasvab kasu 7931 kenam 3972 kes kooleb
4333 kimpa-kompa 9049 kitsepokaks 3970
koer 4054 koeradki tunnevad 7905 koe-
rake 14489 koeral 4134 koer ei koole
4115 koer ei leia 2959 koer haugub —
poole 4035 koer jänest ei too 4030 koer
— jääb 4139 koer läheb 4151 koer teed
4148 kohus 4225 koitvad silmad 3979
koorikud kui küla kütused 8000 kooru-
kesed kui võileib võõrsil 3990 konn pole
3960 kopikas kui välja viis tenga 3992
kostma tule 3994 kotid maas 3978 kuhu
kuningas 4531 kulbitäis kui küla külimit
3988 kuld, mujal muld 3973 kulpi kuse-
vad 6867 kurat 5054 kuri peni hoiab
4616 kurja ära vii külla 3967 kus koeral
4134 kus kutsikas 4698 kus kõht 4787
kuuled, sõiku sõnnikusse 3984 kõige pa-
rem 1078 kõndijal 1552 kõmblalauis 4929
külas 3983 laen longates 5258 laiska
kaetakse 12559 laps kuulsam 3977 leib
magusam 3968 5727 lähevad välja 4296
lühike 5049 mees kuulsam 3971 meest
ootama 7259 minnes söi nõela otsast
3981 mis kotis 4424 mis kuhjas 4930
mis kõhus 4804 musta kaeb 3965 mõte
tee peale 3969 naine armas 4251 naine
— paradisiiks 7277 naise maailm 3976
oma 7907 7909 oma — kaunikene 7933
oma — kuhi peal 7906 oma — kullane
7908 oma kuri — kui küla kütuse 7997
oma kurjas 8004 parem 539 parem heas
1135 parem — kui võõrsil 3991 parem

koorikud 5727 parem kuri 4663—4 pead 9987 peni ei ole, — kõrvuta 8547 peni — kõrv 8564 pidu 3956 3975 plendsi 3966 pole — kedagi 3982 rahakotita ei tohi 4365 rattad all 3961 rebane — lähedalt 9576 rikas omas — võõras 9643 ris-tipäev — püha 9779 saab — toodud 6033 see koolis 3985 silk-leib 10437 sool-leib 8019 susi 5048 10791 sööda hunti 1672 sööd — köht täis 5040 sööd mis tahad 5037 sööma 9988 süüakse 3962 tuled auga 9985 tühja kõhuga 3678 vaesel kuuse all 13104 vesi 13992 viia — tuua 3963 õlene või haone 3987 ööks koorma alla 9602 ühtainustki 14768 ümber ei murra 1595 üsna — olla 3835

koduasi: külaasi 3984

koduuelu: peremehe alaline 8643

koduhoidja: kukk 4151 kuri koer 4616

koduhunt: jään — süüa 11230

koduinimene: koer ei salva 4012

koduline: kuivking 10411 kulla põli 3252

koduloom: karust 1602

kodune: koorik parem 14363 kõrge — künnis 4844 laps kuulsam 3977 majatalitus 12480 soojaga kaugele ei saa 3995

kodupaik: koeral 4134 kooleb 4334

kodurahvas: külarahvas teada 5078

kodutee: koputatakse 4334

koduvaras: vahtida 3996

koduväi (vt. ka **koduväimees**): kaksiti aiasteiba otsas 3028 kohaga nuhtleb 2635 koht nõgesepõõsas 9379 koht sipelga pesas 3999 minna 3997 põlvili kiviaeda 8916 õõ otsa äkkel 14794

koduväimees (vt. ka **koduväi**): kassi jalg 3998 kohta peab kartma 12969 koera põli 4002 kolm lolli 4296 leib valusam 4000 linaharja otsa 2277 müts naela otsas 4001 parem perset pidi tulle 2271

koduvärv: ei panda kinni 4003

koer (vt. ka **peni**): ahelast 160 ahne — ei saa täis 181 aita kaevust välja 4004 ajab karva 4080 aja hundikarja 4005 anna aitäh 220 anna — leiba 4006 anna — liha 4007 anna — süüa 4008 anna tige-dale — leiba 8538 arg — haugub aia taga 341 ase 5480 8549 10364 ase laua all 4058 ei hammusta 4010 ei haugu 4081 ei häbene haukuda 4082 ei koole 4115 ei kükita pessa 5921 ei laku maha 3852 ei lähe karja 3256 ei maksa karta 4175 ei näe — haugu 4160 ei ole, haugu ise 4119 elab kiitusest 4083 elades — surres 4050 elav 564 enam — peksad 4154 ennast põletanud 9170 esiteks kirs-tus 4122 et — ei kasva 4695 haavad pa-

randab 4145 haige — sitane võileib 743 hambad 3357 hambad omast käest 4065 hambaid küsi 8539 hambast tuntakse peremeest 11512 hammas tuntud 4177 hammast ära usu 12958 hammustab 4176 hammustab valusasti 4182 hang 14848 harjas 1624 haugub 4087 4089 haugub — hammustab 4085 haugub, kosilane tuleb 4084 11329 haugub, külaline tuleb 4086 haugub peremehe päale 4034 haugub sinna poole 4088 haugub õues 4036 haukuja 876 haukuja — ei hammusta 877 haukumise eest 2131 haukumist tähele panna 4041 haukuv — õues 880 hea — maja lukk 4033 hea peremees armas-tab 8597 hinda 4121 hulk — karule näpistust 1545 hullu — ette seisma 1569 hullu — kartma 1570 hullu — uskuda 1568 hundi surm 4168 hunt ei kõlba 1611 hunti — perse 1673 hunt — onu 1627 hunt põgeneb — eest 1634 huupi ei haugu 8540 häda 5491 hända lõsta 4015 igapäev sorid 4128 igas kohas 10626 isane — emast 2224 jalad 5493 jalad ei kulu 4009 jalad kuluvad 4186 jalaga lööb 4057 ja kass 3367—8 jooksjä — saab ikkta 2459 julge — julk 2492 julge — müüb naha 2493 jänest ei too 4030 jää-gu — ilma 4032 kaelas vorst 4127 9855 kahe pere 2959—60 8370 kahe pere — ei saa süüa 2953 kaitseb koera 4091 kaks 2973—4 kaks aastat korraga 10276 kaks santi 2989 kannab kolm kuud 1650 karda eest 3270 karjuse poolt 4100 kartlik — rasvane 3268 karusem õnn 4066 karva ei muuda 4025 karva mööda 14675 karvast — hambast 4059 4188 karva — viisi 1618 karvus 5522 kass tülis 4090 kasvab, hammas ka 4092 kaua üks — haugub 14886 keele all raha 1236 keele peal rohi 3352 kehva toiduga 1551 kes — ea elab 7663 kes — ei sööda 4042 kes kaks 8087 kes — kutsub 4053 kes — lööb 4055 kes — tallab 4048 kes väljas kassike 14489 keti otsas vananeb 3631 ketis — ei haugu kaua 3632 kiidab 1224 3429 4044 kiida — liha süüa 3729 kiljata, kui kondiga visatakse 4020 kingad sööb 3468 kirikuski peksa 4102 kirikusse ja tagasi 4184 kirikusse — kantslisse 3902 kirikusse kustes 4011 kirikus — vanarahva pingis 4141 kirjusid — kõige rohkem 2785 kirpe kannatama 8543 kirp — perses 3862 kisub, karvadega suitsetatakse 4051 kodu 4134 koduinimest ei salva 4012 kodu poole 4035 kodust läheb 4139 kodus — väljas

4054 koduväimehel — põli 4002 koera ei murra 1619 koera hambad 4061 koera kohus 4067 koera malka 3576 koera palk 4068 koera pureb 11042 koera saba peale 10784 koera salli 4013 koera tunneb 4144 koera unusta 4026 kohus 4064 4135 kohus — hirmu anda 4233 kohus — perses 4234 kokutab 4624 kolgu otsas peetakse 4164 kolki saab 4197 kolli villad 13152 kolm aia aega 34 kolme pere õues 14873 kombe jätab 4136 kondi juures 4037 kont 10295 konti ei jäta 4022 kont suhu 4185 kooleb — elab 1060 koolmeistriks 3905 kops — roog 4379 korter — söök 4071 kosilasi ei haugu 4403 kroonuvalla 4439 kuidas lake 5415 kuidas — süüa 4117 4126 kuidas — tegu 4116 kundrak 4113 kuri 4614—5 4660 kuri õue hoiab 4616 kurja — eest 1558 kurja — kuuehõlm 4649 kuseb 4365 5531 kusi ei saa otsa 2446 kus ise, seal — ka 2257 kus — kodu 4134 kutsutakse 4133 kutsutakse, aus mees ise 4093 kuudi kokkuklopsimine 6375 kuulutab, kus pulmad 4043 kõht — narrida 4771 kõik ku-sevad 3941 kõneldakse, seal ta on 1661 käed kärnased — pesagi 10928 kapa all kasvab 10367 kapa all leib 8565 käsib saba 4094 käuksatab, kelle pihta kaigas 4031 küla — hea, kuni anda 5039 külale 5031 külalisega 5031 külasse ei lähe 4018 kütt toidab 5197 küünlakuust üle jääb 4130 küütu — ja meeste nuttu 5246 lahja 4171 laiska — lööb 7201 laisk — hea õnn 5361 laisk — läheb kärna 5362 laisk — maja teotus 4769 lakkell süü 4187 lakkuda saab 4143 lakkunud 3348 lapsed — vanemad 1710 lapsel — soe 5500 laps ja — ei väsi 5512 laps ja — ühesugused 5513 las hauguvad 13814 laua alla — laua peale 4149 leiba ei anta 4023 leiba sööb 4166 leib — uni 10082 lihaga ravitakse 4114 lihale vahiks 4173 lihane — luise aia taga 5826 liputab saba 4095 lobasuul — suu 5990 lonkamine 9714 loodud haukuma 4123 loomavärsket 3386 luba haukuda 4039 lumehang kannab 6067 lõigatud 5765 läheb kodust 4151 lõõ enne kui hammustab 4153 lõõ kondiga 15060 lõõ — silita 4152 lüüakse 4129 lüüa saanud 4137 magab 4096 magaja 6298—9 maja — nagu uks tabata 6368 makk'i ostnud 4056 malga väärt 12578 meelita kondiga 4072 meel saunaleilis 6465 mees ei sööda 6607 metsa poole 4111 mida karusem 3318 mida noorem 7484 mida rohkem

4157—8 mida sitem 10545 mida tigidam 11991 mis — haugub 4161 mis kuule teeb, kui — haugub 4729 mitu nime 942 muidu haugu 4014 must — valged hambad 6949 must — valgeks 6938 mõisa — silitada 6990 mäletab 10841 mäletab kuni suu märg 4170 naerab — nutab 7546 naerdakse 4074 naha hoiab 342 nahale hammas 4073 nahk 5505 naine ja — peavad kodus 7259 narri 4702 noorel — terav hammas 7500 noor — vana 7515 nuga ei küsi 4016 nõnda kohus 4125 nõnda malk 4118 nälg 5495 nälg ei usuta 12628 nälgitud — ei lähe ära 7718 näljane — hammustab valusasti 7723 näljane — söönu 7728 nõõri puudusel poomata 4027 okse 4106 oma — ei hammusta 7877 oma — hais 7837 oma kari 7896 oma — kisuvad 7879 oma kodu 7905 oma palk 4038 oma poole 1632 oma — purelevad 7880 oma — võõra 7912 7914 oma õu 7913 otsib — saab 4162 paha 8221—2 palju — koos 4142 palju — peres 8544 palk on malk 4075 parem pidu rikka 8733 pastla närimist jäta 4017 patt Matu — sitt 8429 peab jäljed 4099 pea verine 1571 peeru mõistab 4147 peksa saanud 528 8527 pere — haukumata süüa 8586 peremees — välja 8598 peremehe — perenaise 10677 peremehe tunneb 4146 perest hoolib 4045 perest julka 4159 perest päev 4040 pesa juures kurjem 4097 petetakse leivaga 4076 petta laseb 6572 poleks kükitanud 4131 poomine — surm 8979 pulmas hea 4077 puretud — arg 9063 päeval haugub 4155 päeval karjas 4101 raisk ees, sealt — sööb 9539 rammune 9546 rammus 8590 9549 rohkem — koos 4158 rohkem peksad 4156 saab piitsa 4103 saad üle 4132 saba alla 9871 saba kergitab 4046—7 saba liputab 4178 saba oma poole 8555 sabata — hambata 4174 saba tarvis 4024 seal konti 4140 sekka sattunud 4052 seni haugub 8559 8570 siin — seal 4104 silitad 3400 sinna ei situ 9575 sinna jooksevad 4323 sinna kogub 13792 sinna külasse ei lähe 4018 surnud — hammusta 10702 suu kulda 4120 suured pojad 4180 suur — ei hammusta 4181 suure — pojad 4179 suur oma kodus 4124 suus — kõhus 1667 suust konti rebima 1665 suvel haugub 4169 suvel hauguvad suured 10979 söber seni 4098 sööb — paljugi 4107 söödad 4167 söönud — kuri 11286 sööta, kui varas õues 4021 süüa antakse 4117 süüd

1144 tagasi küsima 4519 lagumine — esimene jalg 6640 talupojad nagu 10060 teed koju leiab 4148 teenib suuga 14743 tema — söber 8613 tembud 4069 truu — valvab 12062 tsura võtab — käest 4637 tuleb koju, kutsikad kõrvas 4108 tuntakse karvast 4110 tuntakse kaugele 4109 tuul kannab 4089 tuult haugu 4019 täitmas 4955 töö — palk 4078 tükk leiba 4062 ujuma hakka 4028 vaadatakse kutsikana 13860 vaeslaste leivakannika 4105 vahib kodu poole 1672 valge peale — situb 6946 vana 13401 vana — ees 13342 vana — ei õpeta 13414 vana haugatab 13350 vana haugub tõde 13416 vana haugub üksi 4150 vanaks saa 4029 vana — käest 4701 vanal valus hammas 13432 vana — metsa 13415 vana mäletab 4705 vananeb jalatäitmesse 4138 vana — noor 13348 vana — noor karja 13418 vanast linnukoera 13339 vana — torgi 13532 vana — valet 13319 vana — valmis 4709 vana — üles poo 13526 varane — kondi 13692 varuks lõoma 13863 vingub oma kutsikaid 10820 viska kont 4324 vorsti või lapsele kanni 4063 võib uskuda 4079 võlga makstes 296 võta vastu mis annab 4060 võõramaa 11230 vägisi jälgi ei aja 4112 vähem — koos 14445 väike — kaua kutsikas 4183 väikesed — hauguvad 14472 õhtul 1439 õhtul — hommikul 4165 õnn 4070 õpitud ameti 6935 õues ei haugu 4163 õues priske 14767 ära naera — perset 7172 ära narri 7399 13432 ära sööda 4190 ära sööda — kui hunt karjas 4189 ära usu — kui magab 4191 ärritab 4049 äärest lakub 6717 üks kord — nähakse 14952 üks — teise vader 14977 üle — karatud 4172 üle — saab 4192

koerakell: keskmine saanud 705
koerakont: tegemata imeb 11759
koerakutsikas: last kasvata 5438
koeraküüs: künnisele 8170
koeraliha: kிடeldes 3712
koeraliik: teine osa 8113
koeranael: ei kasva äkki 4193
koeraperse: kusi otsas 4194
koerapiits: aetakse — minema 895
koerapoiss: kolmeaastane 10279
koerasitt: ei kuula 4195 naise jutt 12662 põldu väeta 7298 sõnnikut 7298 12604
koerus: ei seisa kotis 4198 kolki saab 4197 pärast kerjab 4196
kogemata: külaline 4717 teed 4199 õnn tuleb 14689
kogu: nõnda aru 4200 nõnda arv 4201

nõnda mõistus 4200 seal vägi 4202 suurem kära 4203 õues 4259
kogudus: nõnda kõster 4204
koguja: ei kaeba 1416 koorem kanda 4205 kottigi 9962 kurat võtab 2433 pillaja — kannul 4272 seal laotajad 4206
koguma: hoolega 1425 isa 2195 kergem — kui kokku hoida 4207 kes kopikat 4360 kes korjab 4390 kopikatest rubla 4363 kus palju koos 7795 noorelt nobe 7472 noores eas 2158 noorus — vanaduses leiad 7577 rublad — eridid ise 4358 suvel ei 10970 10972 suvi — talv sööb 10993 tera ei 11939 vihamehi 11836 õigel ajal 4392
kogunema: palju koeri 4323
kogus: koos 10294
kohe: käes — kärsas 4208
kohendama: kütt katusekolki 5199 põllunurka — majanurka 9195
kohin: Sammuli — sadu 10131
kohisema: suurvesi 6072
kohitseja: kanged 3167 konnal ka 4318
kohitsema: kasski 14013
kohkuma: vares kardab kadakatki 1306
koht: annab ka 2515 ei ehi inimest 3466 haige — satub 746 halva — eest põgene 783 hea 6668 igal asjal oma 419 igal kalal 3036 igas — hea 1078 igas — vett 4211 kana ei mune 3102 kiusajal kibe 3924 koduväi — perset pidi sipelga peetas 3999 kombad 6185 kosutab — kaotab 4212 kuhu koolen 11432 käi läbi kõik 4297 meest ei pea 4210 nõgusam 13971 põgene halva — eest 795 rahaga — osta 9452 seda — ei leia 4213 teada pole 13802 tööta seisa 4209 varandus 13681 ühe — peal 4214 ühes — üksi leiba 14939 ümber kolida 4279
kohtukiri: kaarna sulega 2828
kohtukoda: parem ukse tagant 12854
kohtukäsk: peab täitma 10766
kohtuleib: apteegirohi 4215
kohtulink: liigutamise eest 4223
kohtumaja: suur — väike värv 4243
kohtumees: kott tühi 4217 vannutatakse 4216
kohtumõistja: jumal õige 2590 kohut käima 14433 kus ei ole kaebajat 2884
kohtumõistmine: jumala päralt 4218
kohtuskäik: kurnab kukrut 4219
kohtus käima vt. kohut käima
kohtuskäimine: toob kulutust 4220
kohtutare: laiad ukсед 4243 ukse taga 8791
kohtutee: kirikutee 2600
kohtutuba: valejutud — ukse ette 13269
kohtuuk: linki liigutab 4223
kohus 1: ega — pime 4222 ei anna rahu

4228 ei ole aega 2536 hea minna 4241 igavene 570 jumal hoia — eest 2601 kaebust 2884 kaitseb 14626 kallamine ei maksa 3090 kaugel 2577 kehva 13041 kel kukkur 14434 kel kurk 4681 kelle katus 3465 kellel kost 4407 kel õigus 14071 kes kuningale 4530 kestab 4232 kikast majaharja 4231 kodus, rahakott ree peal 4225 koera perses 4234 14625 kohut käima 4245 kolm korda — seadus 4278 kolm päeva vanem 4237 kotiga selga 4229 kuidas koer 4125 kuidas kord 4385 kui kulda 4487 kuradiga — käima 4676 kurja kardab 4235 kus koeral 4135 käsi jõuab enam 4989 lapse — pea mõistetud 5494 laua peal 4236 minnes — tulles 1690 mõistetud 4129 nagu käänalakse 14581 nagu mõistetakse 14597 nahknäina 14590 nina seatina 4240 olgu katlas ehk 14435 rahaga — kosta 9452 rikka — vaese 9718 rublaga minnakse 9813 saatusega 10015 seaga 10394 see muidu 4246 sel õigus 4224 sõnaga mõistetud 11094 targad — peksa 6013 tõuseb — vajub 4248 ukсед laiad sisse minna 4243 ukсед võtavad raha 4242 uksest minnakse kuue ja kasukaga 4244 vaeste jaoks 4230 vargal kuri 13756 võlga pelga kui hunti 4238 õigust saama vaene asi 4239 õigus vanem 14607 ära hõiska 1690 üle kõikide 2572 üle — läve 4221

kohus 2: koerale hirmu anda 4233 koeral — järel 4064 koeral koera 4067 lubamine 6054 vanal koidla 13433

kohut käima: kare mees 4227 rahakott ridvaga selga 4226 saksaga 10062 suurega 14433 suurelisega 10953 veri verega 13935 ära mine kohtuga 4245

kohut mõistma: hoor hoora järgi 1531 surnu suu peale 10782 teise peale 7052

kohv: kojast 10218 kosutab 4249 Lihvlandi 2377

koi: pelgab päevavalgust 14821 pimedal õöl tööl 13750 rohkem 1415 sööb ihnuri varanduse 4250

koidulaul: kuldnokk 14816

koidutäht: näitab 4260

koiduuni: magus 4251

koirohi: parem — suus 4252

koi: ajal uni magus 4251 ei ole aidas 4256 enne — kobistab 4253 enne — kooti lüüa 4263 hakkab 4260 koidab 4257—8 4261 kummardab 4254 kõvad härjad 4255 mees merele 6574 mis — kasvanud 4262 punab, kuri ilm 514 ruskab 3644 õues, kott kaelas 4259

koitma: koit 4257—8 4261 silmad 3979 teavast 11465

kokk: hulk — lahja leem 4264 kulp isune 4524 mis — see on 4268 moka rasva 4265 naine kõige rammusam 7105 nõnda rokk 4266 palju — rikuivad pudru 4269 suu isune 4267 süü 11445 11450 tühi kõht kõige parem 12672

kokkuhoidja: kuningas 8850

kokku hoidma: hoolega 4270

kokku koguma: õhtu 14523

kokku korjama: niine peal seisab 4271

kokku panema: noornal 7575 noorus 7574 7577 põld ise 9149

kokkupaniija: pillaja kannul 4272

kokku saama: kivi kiviga 3933 maarjapäeval veetsad 6244

kokku tõmbama: look 6024

kokutama: kuri mees 4624 lits 5984

kolbits: jäetakse koju 6755

kole: surmast ei ole 10742

kolgas (vt. ka **kolk**): oma keel 4273

kolgipuu: jäetakse koju 6755

kolijai: luu-kont 6103

kolima: kolm korda 4279

kolistama: enne koitu 4253

kolk, -a (vt. ka **kolgas**): kus koolen 11432

kolk, -u, -i (= veeriista osa): otsas hoitakse 4164

kolkima: kalg 6951 naist peab 1098

kolki saama: kes ei kunle 4741 koera lõõb 4055 koerust teeb 4197

koll: kodust ära 1245 kolki saab 4197 pöösasse 3326

kollane: ei ole kuld 4504 kukkur 4480 liblikas 5795

kolle: kass 3373 kükitada 171 oma 7909—11

kolm: ametit ei või jätta 4274 asja emal hoida 4275 asja ei tea vanakurat 7254 asjale teed 4276 asja ära usu 4289 igale asjale hea 4284 inimene — korda rumal 2157 inimene kukub — korda 2110 kanasse 5235 kastet heinale 1173 kohtu seadus 4278 kohus — päeva vanem 4237 koolipoisi number 4330 koosolek 4285 kopika eest asja 4362 korda aastas teenijad kõhu läis 4277 korda inimest vaadatud 4280 korda kolida 4279 korda lammast orasel 5421 korda päevas inimesel leiba vaja 2174 korda vikatiga lüües 4291 korda ümber sõrme 15130 kukevõtmesse 5235 kurja käsku 10766 kuud haud lahti 4281 kõhna 14913 kõrt õlgi pealae kohal 4292 käsku vaja pidada 4282 lai 14933 leeritatud tüärt 4294 lolli 4296 meest saavad ilmast läbi 4283 naist koguses 4295 naist koos 4293 nokka nokivad 14928 pea ennast —

kinni 4297 päeva — aastat 13562 päeva enne jaanipäeva 4286 päeva enne surma 4287 rasket tööd 4290 siga — päeva pesas 10373 sulase teravad kirved 8632 sõna (laulab) 13810 tugevat asja 4288 vaesellapsel — jõulud aastas 13148 üks koer — pere ühes 14873

kolmas: kahe tüli hakkab — külge 2962 kaks ei jäta 2950 katab põhja kinni 14953 kolde kuumas 8098 kolgitakse 704 kogu ees 11264 korjamise kord 689 kukut hamet 14959 kus kaks koos — suus 3008 kus kaks koos — vahel 3009 lakkugu koera perset 3007 nina vöö vahele 3005—6 nutt 14942 pistab muna suhu 3023 pistab oma nina 3003 saab kondi 2974 saab peksa 3004 suguvõssa 14989 tuleb ka 3010 töö tõttu 696 vahepeale 2513 vana vart esi 14958 vette heida 14321 võtab mehe 12048 Võtsiku Peedi naist 14966

kolmeaastane: hobune laguneb 4298 koera-poiss 10279 poole pikemaks 7421

kolmeharuline: koju ajab 14826

kolmekeine: kõige tugevam 4299

kolmekordne: kotiriie silme ees 8994 maja linnas 10951

kolmekuine: koogab 2914

kolmekuningapäev: hobuse selga hüpata 12287 kotkas puust 6104 neli nädalat küünlapäeva 5235 Tooma tütar mehele 12035 õösel tuuline 7748

kolmekümne-aastane: haugub 2917 vanatüdruk 13595

kolmekümne viie aastane: pole koera tarvis 2917

kolmkümmend: poiss — aastat vanaks 8938

koltrivaim (= korteriline): nurgas 3943

komistama: enne koitu 4253 hobune kuri 1341 hobune — neljal jalal 1337 kadakasse 4754 kes käib 4924 libedal teel kerge 5789

komme: hunt ei heida 1618 igal mehel 6495 igas kohas ise 6185 koeral koera 4069 koer — jätab 4136 kosub 7677 kuidas maa 5909 rikuvad head 4643 ära nõua hundilt koera 1611

kompar: ei viida sõtta 4300

komps: kellel käes 4406

kompvек: kaupmehe lapsele 3501 sitast 10537

konks: kartohvlisse 10509 peab saama 4301

konn 1: aastas kaks sõda 4304 aeg aitab — mättale 52 ei laula 4306 elagu tiigis 4303 härja suuruseks 4312 kardab jõehauda 13797 karvu 14450 kesvad kasvama 5866 kodu — pole 3960 kohitseja 4318 konnaga 4307 kosutab 3369 krook-

sub 4308—9 kuhu — koeb 4314 kummardab jalga 94 kurg — kuningas 4581 käed mitte kärnast 10928 lina heina-jaarjapäeval — rindu 5848 madu kuri — nuhtlema 6290 mõrda minema 3064 märjaga 7512 mätta otsas 4310 6983 narri 7394 poeg on konn 4305 pojast kala ei kasva 4302 rauksuvad 11187 saab mättale 4311 saadud — söödud 4317 seda rotem 4319 seitsmenda seinapalgi 4316 suu kinni 9838 suvel kängitakse 10988 töö pole 12418 viin üle kui pet-rool 14104 viljarõukudesse tükivad 4315 võtab veeviha 4313

konn 2 (= muhk): kontsas 4398

konnakudu: kevadel külmub 3655 külm rikub 5094

kont: ega hea sõna — riku 884 hakkab — külge 4525 joodikul pehme 2423 kaks koera ühe — man 2973 kaseoks ei löö — katki 3335 keelel ei ole 3527 koerale 10295 koerale suhu 4185 koera meelita 4072 koera — visata 4020 koer — ei jäta 4022 koer — ei saa 4018 koer haugub kuni saab 8570 koer — juures suureline 4037 koer — saab 4095 kolavad järele 1271 kolmas saab 2974 kus koer 4140 kus — maas 4323 käänakoer vahest 4927 külm teeb kergeks 5123 liha kasvatab 6096 lihal on 5809 liha otsib — leiab 5802 liha pole ilma 5805 luud ja — vanal progisevad 6095 mehe — maksab 6628 näri — ära urise 7742 olemas 1281 saab — tagasi 4007 seal mün-ti 4321 seal sõrga 4322 soe — riku 10585 süüd 11444 teisele ei saa 4114 töö ei riku 12419 vanalt — vastavad 13442 vana — sitkem 13419 vihm ei löö — katki 14042 viska — koera 4324 ühe korra petad 15060 ümber liha magus 4320 5807

kontjalg: kolajale 6103

konts: kontsa leiab 4325 kortis 4397—8 kott kaelas 4421 saabas 9975 söö ema — alt muda 11258

konts, -u: omaksed — suskavad 8061

kontsluud: võetakse tarvitusele 4326

konutama: koer 1661

koobas: kähriil 12926 mihkclipäeval naeris 7375 ühe kartuli pärast 3285 ühe naeri pärast 13726

Kooditäh: enne talsipühi 6391 jüripäeva õh-tul 2816

koogikott: Maret tuleb 6403

kooguase: kummarda 8264

koogutama: suur alles 6164

kook, -i: annaks sõbrale 11007 kevadel kesised 11379 kõhtu täita 4327 tahab koort 4328

kook, -u: oma kaev 7893

kooknina: kuduja! 7449

kool, -i: ilm on peenike 1969 kiriku jalg 4329 mis kodus 3985

kool, -u: hool 1479 kahte hamet 3024

koolimine vt. **koolmine**

kooletama: elava 4427 kogu tühi 8818 töbi 12265

kooliaeg: eluaeg 592

koolilaps: inimene surmani 2123

koolimaja: rahval vaja 3827

koolipoiss: inimene 2142 number kolm 4330

kooliraha: ei maksa 11596

koolitaja: häda 1750

koolitama: aeg 67 häda alpi 1744 häda tagaks 1743 kuld 4493 kupja kepp 2000

koolja: ei viida — tagasi 4332 hauda 6223 koristajat 9632 kosutada 598 600 11260 kuri — peale võlssida 4640 käest ei saa 4331 lapse — läve alt 5563 lapse — naerab 5564 muud pered 8582 papp kõiki — itkeks 8388 perse peereta 10773 perest peeru 10775

kooljas vt. **koolja**

koolma (vt. ka **surema**): aeg kurel 4584 ema — isa sõgeneb 622 hälli — söngi 1809 isa salve — laps 638 kaks korda 2955 kinkija 3796 kodupaik 4334 koer koju 4115 koju läheb 4333 kunas —: kevadel, sügisel 4337 kurg 4584 kuri 4599 kuri noorelt 4632 kustagi 7666 kuuled kägu hommikul 1438 külma 5132 10588 lapsed — laste jagu 4335 milline oled 7799 naine — hobune 7197 naine — nagu saun põleb 7203 peeru 7136 peni 4050 peremees majast 4336 sant ühe talu pärast 11503 liisikusse 12004 vaene 13092 vara — mitte üles tulla 13680 õõ — kõht 14801 ükskord kuri 4671

koolmeister: häda kõige parem 1750 kuke kurn — kutsutakse 5057 lapsed ehk kõrtsi sead 4338 riistad ree peal 4339

koolmine: kehva 4748 paika ei tea 11432

koolnu: keda kõneldakse 4341 kosutada 11260 kott tühjaks 4340 kukrusse 3974 kuulutatud 4343 käsi 4342

koolu vt. **koolnu**

kooluaeg: põrgu värvavad vallali 11066

koolutama: kõht kotti mööda 10879

koon: mehe kogu 739

koonlalaud: kütaks sauna 5534

koopasuu: ei võeta lahti 3285

koor: kare 3227 kel hool 1477 kenam 3591 korjajale jäävad 4389 kuldnokk — pe-sast 4513 leib pole kuskil 5666 leiva al-gajale 6103 mõistab — kääkida 6893 mõistad katki teha 6894 nõnda tuum 4346 paks 8283 parem pool muna 8970 pead ära lõhkuma 12263 pealt sööb 4344 perse — täis 11971 piim põhjast 4347 rumal — peale 11627 targem kui muna 4345 tollel kohus 4407 õnne — õrnem 14674

koorem: aganaid 14183 ajal kõrvasuurune tükk leiba 14501 amet ja oskus 262 ega keel ole 3522 ei — võit 1405 haigus lä-heb 762 heinu läbi oherdiaugu 5432 heinu müü — osta 8982 hobune ei pelga suuri 1372 hobune veab 1328 hobuse peale — panna 1315 igal — hobune 4349 igal — kandja 4350 igal mehel oma 6497 igaüks oma 7850 inimesele peale 2523 inimeste — hea vedada 2152 kergem 9389 kergemini tuleb — järele 9898 kogujal — kanda 4205 koormale veli 4348 kuidas hobune 1391 kuidas jõud 2701 kus — langeb 4352 kõik sõnnik 11149 kõrt ei korja 4867 kära — vedada 4944 Mikul toob 6835 mis üm-ber 4353 paljast teed mööda 9602 pä-rast 9597 raha — ei kanna 9446 rasket — seljas 9551 saad lapse 7327 seda kergem 9899 teisel päeval 703 vanker veereb tasa 4351 veerev — ei ole raske 13915 võta oma selga 5411 väike kivi 14451 14459 õpetab hobuse 1980 üle saad 3751

koorik: kes virga 14218 kodune — parem 14363 koera käest 4637 korjajale jäävad 4389 näljane koer — järele 7728 oma ema 7994 oma kodu 8000

koorima: muna mõistab 6893 mätas 7092 perse 4764 sõbra perse 11042 vaeseid — kartuleid 9677

koorimine: võta ette 12263

koormakandja: vesi voolab 4354

koormatäis: teise mehe 7946

koornits (= puhas kamber): koorikuid 8774

kooruke: huule käes 4355 kodu — kui või-leib võõrsil 3990 oma kuiva — otsast 9554 sööb viimaks põlenud 8375 üks 15081

koos: kaks 3008—9 kogusam 10294 kolm naist 4295 sõideti tõllas 4356

koosolek: kolm 4285

koost (= lusikas): hommikul 1440 kolm — varre täit 6594 omal pole 14351 väiksem 7058

koot: enne koitu — lüüa 4263 kui — kur-
dab 4357 vaene — varre najal 13089
Koot (= tähtkuju): kummuli 9607 talsipü-
his maha 6391
koovislind vt. **koovitaja**
koovitaja: koorma 3765—6 veel kurjem
4617
koperdama: enne koitu 4253
kopikane: amet 9814
kopikas: eest asja 4362 4369 eest au an-
nad 11933 eest kasu 4370 eest käära
4376 ennem sandilt 10144 hoiat 4358
hoiab rubla 4363 hoidmisega tagasi 1432
iga sepa haamrilööki 10305 ka raha 4364
kauplemisest saab 3498 keeruta näpu
vahel 4378 kel käpika 4939 kes ei korja
4360 kitsil kallis 5340 kodu — kui väl-
ja kaks 3992 kopika juurde 4366 kopika
peale 4374 kopikat 4441 krossi korjad
4442 kõrtsi 14069 kõrtsimehele 4884
kõrtsis käijal 2433 2445 kätte saab 4536
linna 14069 majapidamiseks läheb kaks
4371 maksa poisile 6378 mis — loodud
4372 mis maksab — rubla vastu 4373
musta päeva jaoks 1425 nali enam 7361
parem antud 321 peo sees 4375 pole
raha 4368 püüdma 4361 raha võlg 4810
raiskaja kätte 9540 rubla 4869 rubla isa
4367 rääkimine maksab 9955 sada —
enam 10024 sammu pealt 10127 sel kott
4359 sulase palk — kuus 10685 taskus
olema 4365 tullakse tagasi 9813 töö
maksab 12520 väevaga teenitud 13183
võoras 11018 õnne ajal 11931 üks —
juures kaupleb 4377 üks ülekohtune
15085
kopikavaras: hobusevaras 13769
kopitama: kuusk kuri 4763
kopp: kuri võtab 4642
koppel: ilma 1959
kops: alla kinnitab 10924 koera roog 4379
koputaja: tehakse lahti 4380
koputama: kuu — pöuda 4721 surm ei
10714 tehakse lahti 4380 õnnetus 14715
kord: aitab korda 4381 aitab maja pidada
4382 ega kott — oota 4412 esimene —
teine — kolmas 689 korralt sooja 4383
korra vennake 4384 nõnda kohus 4385
pead — ootama 10313 perenaine 8658
suuril puil 6907 sõrmed põletanud 11167
targem teist — teeb 11630 vanemate —
au saada 13514 varastanud 13772 võõ-
ras teeb oma 14404 üks — kaks 14978
üks — valetama 13276 13279 13281
kordama: kesa 9260
kordamine: tarkuse ema 4386
korda minema: kõrtsiskäijad 1536

kordamööda: küla saunad 5046
kord-korralt: linnuke pesa 4387
korduma: kõik 4388
kordus: varane — sõnnikukorra eest 1250
kori: kontsas 4398
koristaja: koolja 3101 9632 luu-kont 6103
korjaja: jäävad koored 4389 luu-kont 6103
pahal — vargaid 8228
korjama: kaks lindu 14992 kes joob 11239
kes kopikat ei 4360 kes kuuleb 4833
kommet ei tea 9322 kopik rubla 4363
krossi 4442 kõiki — pesupalisse 4431
kört ei 4867 kõrtest — kubu 4869 lapse
tagant 611 mees 6625 munakoore sisse
6905 noores põlves 7577 peres 8584 see
kogub 4390 see leiab 4391 see sööb
12091 vihamehi 11836 õigel ajal 4392
korjandus: kopik rubla 4363
corp (vt. ka **ronk**): korbi silma 2829 kõi-
päri künnisel 13828 paastumaarjapäeval
pojad 6238
korraga: kõiki pükse 9381
korralik: ei astu üle ölekõrre 5994 mees
elab kivi otsas 11878 talv 4393 teed,
tee 11764
korrapoiss: meega 6740
korraspidamine: pool elu 9033
korratu: elu nälja ema 4394
korsten: kadeda — ei suitse 2848 suitsevad
kordamööda 5046 tuli välja 173
korstnapühkija: valget 4395
kortel: oma — kui võõra lähker 7843
korter: koeral oma 4071
korts: kannas 4397—8 kingas 14203 näo
pealt 9309 saapas ei karju 4396
korv 1: alla ei pane 3103 kasvavad ka 3138
kõik seemed ei kõlba 10254 majaehita-
mine 6369
korv 2: kontsas 4398
Kose: ega — mees 4399
kosilane: kaugelt kuulus 4400 koer ei haugu
4403 koer haugub 4084 11329 kuri kuu-
lama 4402 kuulus mees 4401 kõik rikkad
4404 mesi 6746 niinega seotud 8941
rammune koer 9546 söödud koera 4167
kosima: koju jäävad 6318 kui lähed 13009
kuula enne 4738 kõik kurjad 4661 naist
kaugelt 7301 oma küla mehe tütar 8133
pikka 4405 tahad tütar 12748 vares
kotka emandat 13831
kosjad: noorkuu 7556 põlata — kutsuda
1046
kosjahobune: vanakuu 13553
kosjama vt. **kosima**
kosja minema: sinna peresse 8590
kosjaviin: kas kõik käivad 4406

koskuma (= lisama): kraami riidekünasse 4431
kost: kuri au 4604 kuri sõna 4635 küla — magusam 5066 saks tahab 10099 sel kohus 4407
kostipulk (= vahend puunõude viitsutamiseks): kurun 4686
kostja: parem 1006 suu 10903
kostma: kuidas küsitud 5189 kuulmata 4746 meis(ast) vastu 6762
kos'tma: ära enne koju — tule 3994
kostmine: palju küsimist 5194
kostüüm: talsipäeval vastne 11501
kosuma: kitku välja 4408 komme 7677
kosutama: kaks põlve 2987 kohv 4249 koolnut 11260 külakakk 5063 noorkuu 7563 põldu 9145 rahu 9516 töbi ei 12276
kotikandja: kes pergel 1879 kogunesid 10186
kotikangas: kududa 177 miniaga elu 6841
kotiriie: pruudil kolmekordne 8994
kotisopp: papi — ei saa täis 8390 toppimine 178 täis saab 4409
kotisung (= kotisopp): surumine 178
kotisuu: kavalus köidab 3515 lahti võtma 9221
kotitais: raha 8701
kotkas: ei söö kärbseid 4410 kukub puust 6104 lendavad kõrgel 4411 raibe 9537
kott (vt. ka **sakk**): ahne — ei saa täis 182 amet — seljas 266 anna — ka 10138 ega sandil odavam 10140 ei raputata 4415 ei tolma 4414 elamine künka otsa 4420 enesest 4422 hea kerjaja kui — käes 922 huikad 4417 joodikule antakse 2432 kaelas 4259 kaelas kontsani 4421 kaks kassi ei sünni 2971 kaks — korraga jahvatama 2978 kammi hobust 3100 katsub oma 4416 kaua naaskel seisab 7127 kavalus ajab 3515 kui kopik 4359 kel leiba 5659 kerge kerjaja 3600 kiisk — säinas mõttes 3710 kinnas 3810 kirjav kerjaja 3850 kits 3906 4993 kluhost 4743 kodu kus — maas 3978 koorus ei seisa 4198 kohtumehe 4217 kohus — selga 4229 koju toodud 6033 kontsas 4398 koolnu — tühjaks 4340 koorma otsa 9426 korda oota 4412 korjas raha 6981 kui töötatakse 12305 kuri võtab 4642 kurjus ei seisa 4678 kõlgastiku kerge — laenab 4823 kõrgem 9992 leiba ei söö 4429 liig palju ajab — lõhki 8354 magamisest — panna 6323 mehe ilu ja — jämedus 6627 mõõt 7056 noorelt — peas 7495 nõnda suu 4423 oleks kõht 1131 oma — teise 8035 pane kala 3071 papi — ei saa täis 8390 parem kõhus

kui 4809 parem peenike — pista 8499 parem tihane 11999 pea 4425 peksetakse, mis tolmab 4426 pettus ei seisa 8726 pikk — jahu 4427 pista põrsas 9221 piisuke talub suurt 8895 poolikust — paha välja anda 7736 pudeneb 4418 põhja uskunud 2434 põrsas 9214 9217 raha — kui kaup kaenlas 9440 raha kõige 9417 rumala — matti võtta 9857 sandi — koopab 10148 sandi — täis 10171 santi kavada 4419 sant oma — pool 10184 sant palub 10188 sant vaene 1910 sant — viha 10147 saunasooja — panna 10226 seda suurem 13044 see kodu 4424 sel kohus 14434 siga — naaber 8236 9868 13201 13485 sitt lausuja 4544 suu seada — järgi 10879 sõber — naaber 11037 talupoeg tolmune 11528 tao — nii kaua 4428 tarkust — tuua 11692 teri ostma 11940 täis parem täita 12354 täis — tühi 12353 tühi — iial paisul 12644 tühi püsti 12667 tühi — uskujale 4544 tühjast — raputad 12652 vaene sant 13085 vaese inimese 3811 vaga siga — lõhkuja 13200 vale ei seisa 13243 vargus ei seisa 13836 vargus varga 13839 vastab 10854 veskikoja — otsas 10296 vili väljas ei ole 14195 väga uhke toit — tühjaks 12027 ära osta kassi 3411 ära viska 10251 ära õmble — siidiga 14650 ääri ei nuta 4413 õömaja — kaasas kantakse 14822 üheksa — soola sõõnud 7323 üksinda — kaela 15065 üks musta — kandja 15064 ülekohtuse(l) — auk põhjas 15110 ülekohtu — tühi 15113 ülekohtu ei seisa 15116 ülekohtus kaob 15118
kourapurjed (= kämlapurjed, aerud): kohale viivad 4430
kraadiklaas: ilma silm 1958
kraam: ilmast kaduda 4432 koolmeistri 4339 kõndijal ei ole 4826 riidekünasse 4431 õlle teha 1579
kraav: põllu ema 4433 üle — kargama 4434
kraavikallas: põõsad 9244
kraavivesi: siik-leib 10440
kraesse ajama: oma süüd 8057
krahv: maksa kui 3497
krants: kahe talu — ei saa süüa 2953 karvasemaks ei saa 4435 kauaks — vorsti 4127 krantsi ei kisu 1619 krantsi palk 4068 kutsutakse, aus tuleb ise 4093 teab karja asjad 7852
krapp: krobiseb 1213
kratsima: kärnad 4436
kriimik: kellaga 3573
kriiskama: kinda sees 3715
krimps: kingas 4398

Kristus: kirikut kinnitab 2641 laseb vaju-
da 2608

krooksuma: hakkab kohe 4311 konn 4308—
9 1187

kroon: enam väärt kui kuninga 2321 hall
pea vanaduse 810 lõpp kõige asja 6133
naine mehe 6591 pole raha 4368 see —
ei saa 4360 tarkus kuldne 11682

kroonu: kopik — raha 4364 leib ei lõpe
4437

kroonukuub: kümnega — kanda 14834

kroonukäsk: pead täitma 10766

kroonumets: naise perse 6782

kroonuväld: koerale 4439 tulituki 4438

kroonuvägi: merevesi 4440

kross: kiitlemisest mitte 3498 kodu — välja
kaks kopikat 3992 kui — korjad 4442
otsib krossi 4441

krunt: ostmine 7232

kruus: käib kaevul 4443

kruvi: üks inimesel nõrk 2100

krõbe: suutäis 10962

krääksuma: konnale jalaga 4308

kubjas: hirm on armu 1290 kepp teomehe
palk 4445 keskel 4449 kõht kurjem 4793
käskis 11934 külm laisa 5116 laisast hea
5345 liha-luu hoitud 4446 mõisast kun-
ingaks 4448 nõnda kepp 4450 oma tar-
vitus 7977 rahalugemise juures 9503 sil-
mad ulatavad 4444 söömäl 11228 tagant
sinine 4447 teenib suuga 14743 täid kõr-
va taga 8140 töö kõige suurem 12526
üksainus poeg 660

kubu: kõrttest korjatakse 4869 õlgi 1826

kude: ise 2235 kanga kaunistab 4451 kan-
gas õhtuks 7426 kuri — toob 4662

kudema: konn 4314

kuduja: esimesel päeval 524 kookkael 3585
nina kook 7449 perse uppi 8456

kuduma: kuri peenike 2070 kuulmata 4739
käed 4978 loodud kangas 4452 lühike
kangas — pikk 6174 nina nõgus 1000

kuhi: enne aeda tegema 45 kitsse pärast
3895 kits kahe vahel 3898 kolme sülla
kõrguse 11408 kuival luuakse 4461 kulda
4455—6 mäe taha 2780 nurmede peal
4849 Olev viimse — pea 7828 olgu alale
2786 oma kodus — peal 7906 see kodus
4930 suur kui 4532 tee 4454 võtab —
annab 4453

kuiv: aasta ahtra lehma eest 4458 hobuse
selga hüpata 12287 kala ei tule 3053
kalamees õnnetu 7085 kaotab seeni 14060
karusekuu — ja vihmaga 3320 karuse-
päev 3323 kuhja luuakse 4461 kuu kupit-
seb 4721 kuu püsti 5110 känd võsa ajab
7655 käsi kitsi 1232 langeb udu 12805

lapsed itkevad 14054 maa 4460 4462
4576 mai 4465—6 maretipäeva 6406—7
maretipäeva — ja pööripäeva sula 5236
nädalas kaksiki päeva 7653 parem — kõ-
verat 4468 parem — leivakändsak 4469
poole näiga 4459 puud tooreks 4463 puu
ei haljenda 5840 põues saialeib 4464
seitsmevennapäeval 10281 suvi 4454
4467 11548 söö — leiba rahuga 11273
taarile vesi 11456 täna — kui kulda
12384 tööd ei saa 8853 võtab kõrre
14061 võtab vilja 4736 väik külvab seeni
11469 ühe päeva 4457

kuivama: andja käsi 289 kusi 4689 murdu-
nud puu 6203 vanatüdruk — kadakas
13600

kuivatama: kes kastab 3420 kes kuseb 4687
kuusevibu 4753 kuusevibu — last 4753
see kurja 4598

kuivik: kala ei ela 3039

kuivking: koduline 10411

kukal: hüppab kana — peale 3108

kukerpall: lasta 8307

kukesamm: pikemaks — lühemaks 11004
sulase poole 11396

kukil: liugu lasta 11862

kukk, -e: hang 14848 head — ei lähe rasva
901 hiline — kuldse kana 1251 hommi-
kul 1439 hännata — ei kõlba 11928 ise
lauluhäl 4472 jalad — kureks 4577
juua 5217—8 5222 6234 10955 kaks —
ühe õue peal 2979 kanaga 7517 kana —
vaese vara 4475 kiskuja — ei ole rasva-
ne 3889 koduhoidja 4151 koer ja kubjas
14743 kolmandaks 3150 kure jalgu 4474
kurn 5057 kuseb 5531 kõik ei laula 3105-
köster ja — laulavad 4470 laste nuht-
leja 4476 laulab hommikul 3770 mees —
hännast 6595 muneb kuldseid mune 4477
naised ja — kanged 7238 naisel ja —
üks mõistus 7287 nina peale 8177 pime
leiab tera 8867 punane katusel 9059
puule, laisad tööle 3115 taliharjapäeval
üle katuseharja 11491 talupoja kell 3768
talvise pööripäeva õöl — õrrelt 6104
tuntakse karvast 4471 valge — must —
kirju — punane 13291 võti kätte 6275
õlgine 14631—2 üks viis 4473 üles 3112
10371

kukk, -u (= käbi): ei saja kännust 4910
nagu känd 4933

kukku: kes — laulavad 4922 kuidas kägu
4914

kukkuma I: auku — kergesti 866 hoop 4859
ise sisse 2252 11835 11843 joodik maha
2419 joodikud pehmesti 2431 katki 4443
kergelt 2273 4856 kerge — raske tõusta

3602 kolm korda 2110 kuusk 4761 kõrge kõrili 4846 kõrgelt 4851 6215 kõrgemalt 4861—2 kõvasti 4855 käbi kannust 4910 laps — vana 5560 nõelad lumele 4755 puu 9091 suur — suuresti 10945 sügavasse 4860 taga lükkad, kes — 11471 uhke — kõrgelt 12812 vares 13821 önn taevast 14670

kukkuma 2: jüripäevast hakkab kägu 2801 kesvapea väljas, kägu — nälga 3627 kägu — hilja söklaid 4917 kägu jääb — kui heinasaadu näeb 4920 kägu kolm päeva enne — pärast jüripäeva 4916 kägu — kuni ohakas kurku tuleb 7768 kägu — oma aja peale 4918 odraohakas välja, kägu ei — 7771

kukkumine: kõrgelt — valus 4862 ühe — teise tõusmine 4478

kukkur: jumal joomarile 2433 kohtukäik kurnab 4219 kullane 4480 kummarda — maani 12329 peab — lahti tegema 10446 sel kohus 14434 selle võimus 4479 täi 4993 ülekohus ei jää 15116

kuklaauk: kurjad täid 8140

kuklik: teevad jõejäale praod 5866

kukuillike: enne oli 4481

kukulind: iseenese nime 4483 jüripäevast laulma 2801 kuri 4617 kuuled 1438 kuuse-kasemetsas 4482 odraokas kurgus 7768 vitsa 4915 õnnetooja — viija 4484

kukupäev: papp ei too 8392

kukupäts: oma laps 8039

kul'atama (= jalutama): kergem — kui tööd teha 4485

kulatsk (= saiakukkel): ei kutsu tagasi 14257 keera käes 14260 teisele ära osta muud 11913

kulbitäis: kodu 3988 meesterahvale — rammu 6700

kuld: aeg kallim 79 aus nimi kallim 481 ei karda tuld 4506 ei roosteta 13493 hea hõbe — parem 912 hea nõu enam 954 hiire keele all 1236 hinge varas 9470 hobu situb 1358 hoidjaid 4502 hommikul külvatakse 1441 hommikune töö 1460 hommikutunnil suus 1463 hõbedat saab 4505 härral — palju 4652 ja vara 14568 jääb kullaks 4489 kaeva mulda 6870 kala — pea mullas 3045 kallim kui muld 4498 kallis ja raurikkuja 4496 kaste jälgilt 3415 keskmine — põli 706 kevad tuleb 3647 kiitskab päeva käes 4491 kodu — mujal muld 3973 kollane 4480 koolitab 4493 kuhi 4455—6 kullaga 4492 kullale kahju 4486 kuningaid kaalutakse 4501 kuninga meele 4495 kuninga pungas 13505 kuningas ei söö 4534 kuninga

silmad 4490 kuningas — salvi 4538 kuningas — sees 9523 kuningate kuningas 4497 kurjuse juur 5406 kuueteistkümnendaastane 12782 kõik ei ole 4504 külas — kodus kurat 5054 küünlakuus ilm kui 10807 lina seistes 5857 lumi kaalub Riia — üles 6070 mis kallis 3093 mis välgub 6736 mitu asja — karva 6849 muld 4499 muld armsam 6877 muld ema 6878 muld kallim 6876 muld põllumehe 6879 mulla magu 2067 mullast saab 6881 mulla vastu 2692 nii kohut 4487 paistab sita seest 4494 pannakse silma 1680 pealt — seest muld 4507 puhtam — kõige raskem 9020 rikka matab 9720 seal mulda 4503 see — kannab 4595 sita seest leitakse 10554 suu kulutamine 9465 suus — muld meeles 4500 sõnnik põllumehe 11153 söö — või mulda 4508 sügaval maa sees 4488 süлга kolm korda 11413 tarkus kallim 11680 täna — homme — ka 12369 täna — homme muld 12385 tüdrukuna 12612 vaikumine 9956 vanasõna 13592 vihm on kallim 3677 vihm puistab 2344 võõra koorem 8002 õige sõber 11057 õige sõna õigel ajal 14563 õigust — kaaluda 14615 ühe meelest 14900

kuldase: ei aita 749

kuldatund: hommikutunnid 1462

kuldhänd: ei saa minna 3432

kuldotsija: emise ja poisimehe 4509

kuldjuus: ei või minna 3432

kuldkee: kaelas 13611

kuldking: ei või minna 4510

kuldkübar: ei või minna 4510 peremehele pähe 2893

kuldlinn: kuninga 8403

kuldm...: ei saa 12010

kuldne (vt. ka **kullane**): ametil — põhi 261 asjad kuld 4504 haigele — säng ei aita 749 hommikul — suu 1463 hommikune aeg 1457 kits ei saa sitast sikku 10520 kitsekene ühestki 4960 kukk muneb — mune 4477 pesa 7907 7936 7951 põli 9814 tõel — põhi 12321 tüdruk ei saa 1252 10244 vanad sõnad — sõnad 13581 õlgine kukk — kana 14632 õlgine mees — naise 14633

kuldnook: koidulaulu 14816 koored pesast viskab 4513 küünlakuus külma 6117 pojad pesas 4512 vanaku põhjas 4511

kuldpõhi: ametil 261

kuldpäling: varastatud 11750

kuldrõngas: seale 10360

kuldsadul: sea selga 10327 10361 sea seljas 13153

kuldsisu: vanasõnal 13582

kuldsõrmus: ei ole hale 11248 sõrmes — liiglihal peos 5837
kuldtukat: pihu sees 10438
kuldvõti: võtab üksed 4514
kuljus: õnnetus ei tule 14717
kull: ei saa tuvikest 4516 ei saa õõbikuks 5957 kägu läheb 4921 küüned oma poole 5244 küüsisst saaki 4517 mõni lind on 5890 nõnda küüned 4515 pesa väga ligi 874 püüdma 9396 talvel — küüned 11564 teise silmi ei noki 2829
kullaauk: virtsaauk 14248
kullahaud: virtsahaud 14248
kullahunnik: rikas sureb 1939
kullahõnnikune: tüdruk ei saa meest 10244
kullakandilane (= maipõrnikas): mida saab 4518
kullake: kui annad 4519 kui koju tuled 5975
kullakera: kes keskel 507
kullakott: ihnus sureb 1939
kullakuhi: rikas sureb 1235
kullane (vt. ka **kuldne**): hommikune tund 1460 kana ei või minna 4521 kiidetakse 4520 kukkur 4480
kullatükk: hommikutunnil suus 1463 oma arust 7871 oma eest 14900 oma kodu 7908 oma laps 7923 oma olgu 7869
kullerkupp: enda arust 2229 päriskoht 2034
kulm: kurja — kortsus 8830 mustad 6941 silma hoiab 4522
kulp: anna tagasi 6084 ei janune 4524 hakkab — külge 4525 isune 4524 joodikule antakse 2432 kes — algab 4523 kodus — kusevad 6867 kolm varre täit 6594 kuri ei võta 4608 kuri võtab 4642 kõht tühi 4524 lusikas ära võetakse 11219 olgu minu käes 10290 tarkust pähe 11688 tõstab 3444 võetakse 6082 õhtul 1440
kult: kihvad suhu 8938 kümneaastane 14855
kulu 1: kohtukäik 4220
kulu 2: kurja kantakse 4654 kuu pärast — peal 11726
kuluma: ega suu 10847 hiirt — hiireauke 4526 kelk ei kulu 3570 mis liigub 5841 munakoorest 14454 palju hämmet 4460 pikad näpud 8806 raud — viimaks 9566 võõras toob — kuue 14406
kulupea: keegi olla 535 kummarda 807
kulupoja: jänesel 2749
kulutaja: kisendab tihti 1416 kullal küllalt 4502
kulutama: kurk 4682 palju 8331 8361 pikk aeg 8812
kulutuli: ja laenuleib 5250
kulutus: kohtuskäimine 4220

kuläsk (= jõudeolek, lõbutsemine): suur 14455
kume: kägu kaugelt 4913
kummardaja: pead ei kaikuta 5181
kummardama: kana ees 3108 kolju 4254 koogu aset 8264 kulupead 807 kuradit 9202 kuri madalale 4611 sant'i ei 10183 seda kuuske 4765
kummuli: ei viitsi käänata 13909 kuus 4752
kumpima: käega 10468 setu enne ei usu 10319
kundrak (= kontraht, leping): koeral 4113
kuningamees: kusi — rohi 4690 tõbi 9715
kuningapoeg: kirjutab 4527
kuningas: annab teed 4535 austa 8533 ei — kutsu hilpharakaid 4528 ei pane otsa 10400 ei söö kulda 4534 ei võta küljest 1540 enam väärt kui kroon 2321 himu saab 1270 iga — teab sõlmed 4529 juures heinakuhi 4532 kaks ühe riigi peal 2951 karjapoiss 3258 kaugel 2577 kes annab 311 kes keskel 507 kes — kohut mõistab 4530 kevadel 11382 kingib sada rubla 4536 kohtusse 9758 kokkuhoidjast kuningas 8850 kolme maa 4297 kolm korda — õigus 4278 kroon 10140 krooniga 1910 kubjas mõisas 4448 kuhu — linnast 4531 kuld 4497 kulda ei maeta 9638 kuldlinnas 8403 kuld — meele 4495 kuld — silmad 4490 kollaga — kaalutakse 4501 kulla salvi 4538 kulla sees 9523 kurg konnade 4581 kurjem — laev 4617 kurjus kõlbab 4679 kusi — rohi 4690 kuulus — tõbi 9715 kõht 4808 laua peal 139 laua taha sööma 4539 luba teha 6046 majas 10216 meel 4533 7553 mägi elab — kauem 7072 näeb kaugele 4537 oma meel 8042 oma silm 7961 otsa vaadata 3372 silm on 10478 sitale — jalgsi 10553 sulasest 10669 sureb, maailm endine 10191 surnud 565 sööb sularasva 3566 uhke — rahva hukatus 12813 õigus suurem 14605 ühesilmaline 8864
kuningriik: läbi käia 4297
kunst: alasti inimesele 4545 härraks sündida 4540 katsetööst 3451 kes kõik — peab 4543 kes — peab 4541 kes — teab 4542 kunsti pidajale 4544 kuulajal 4547 lapse tegemine — kasvatamine 5581 luiskamine 6064 mehele minna 6704 naine noorik hoida 4546 teenida — hoida 9492 varastada 4548
kuparäim: külalistele anna 5074
kupatama: kui varast 1362
kupitsema: kuu kuiva 4721
kuraaas: pool võitu 155
kuradiperät: tagaselja 10887

kuradisugu: head lugu 4549

kuraditosin: õnnetu number 4550

kurajalg: enne kängitsast 1003

kurakäsi: naise käsi 7320

kura aitab 2626 annab, lühike ja jäme 2653 annab söögiaja 4556 anna hammas 4551 anna juuksekarv 2688 anna sõrme ots 4588 anna õlut 4552 ega kurjaga — välja aeta 4591 ei lähe kosja 4294 ei või kannatada 10548 himu põrgus 4555 himu täis 791 ihmus ja ahne — sulased 1935 inimene ise 2120 inimene teise 11879 ise ei saa teha 10011 kadetus — ema 2866 kaks — vastu 6578 katsu — elada 7367 kodus 5054 koe toob 4662 kolmas naine 692 kooldes 4599 kulbist 4642 kulutat kuus paari kingi 8166 kummardama 9202 kurjus — ema 14516 kõrtsis käijale 2433 kõrts — kabel 4876 kõrts — peapadi 4877 lase kirikusse 3902 maalitakse 4554 musta tükuga 4557 naerab 197 naine kõvem 4625 naisel — suud anda 7288 neljandaks 4293 nimetatud — tuleb 1661 oma pada 9413 paneb padja 2419 poiss tüdruku 8951 pole hirmus 4560 poole astuda 710 põrgus vana 4558 pärast sada 11925 pühapäeva töö varastab 9368 raha — ja jumal 9416 saks talupoja 10090 sarved pähe 11481 suuremale — suurem pool 2684 tagaselja 883 teeb kõrtsi 2641 toitu toob 2266 tunneb kõik asjad 7254 tüdrukute häbi 1839 valeliku isa 4559 vale — peapadi 13256 vana naine noore mehe 13460 viinale suhkrut 14091 võitlema 4676 võoras pere 14399 õlut tegema 4553 ära hüüa 4638 üks — nii hea kui 14980

kurb: ilm 4574 kui urba 4915 külv 4561 perest peuru 4562

Kurblu: kuiva 10131

kurbus: kalmukünkale 6919 rõõm ja — ven- nad 9917

kurd: kingas 4398 14203

kuremari: sambla sees 4564

kurg 1: esimesed lähivad 4566 harakaga sõprust 4579 harva puu oisa 4580 jalad kukke 4577 katusel 13795 kevadel hõiskab 4571 kitsendavad kurja ilma 4567 konnade kuningas 4581 kooleb kui soo sulab 4584 kuhjapesas 2812 kuiv maa 4576 kukel — jalgu 4474 kurjad ilmad 4574 kuu aega kartuleid korjata 4573 kuulutab kevadet 4582 kõrgelt — madalalt 4568 laulavad jää peal 4569 lina- västrik — tiiva all 5873—4 madalalt — kõrgelt, talv 6061 madalat metsa 4565 paha lindu 4617 paneb kärnad 6125 püüa

kirvega 4586 seisab sitt 4728 sügisel lähivad, võtavad söögivahe 4570 toob kuhja 3765 viga kõrgista 4583 viivad kurjad ilmad 824 ära püüa — katuse pealt 4585 öökülmad 4575 üks — kevadet 9356

kurg 2: peos adra 4970

kurg 3 (= muist mahajäänud esi): otsast naiseks 4578

kuri: ajal kulutatakse 1062 anna sõrm 4588 au kostiks 4604 eest leiad 11787 ega kuradeid 4591 ega — kuulata 4590 ei jõua õpetada 5373 ei kaeta karvast 4644 ei karda 4607 ei kuule 4593 ei liiguta kõrvagi 13204 ei ole heata 776 ei ole surma 1016 ei pelga pessakut 1013 ei võida midagi 4646 ei või ükski võita 4645 ei võta kulbist 4608 elajas 11426 elu vähendab 4609 head õnne 4605 hea ilma järel 913 heale 1120 hea vastu maa- ilma viis 4648 hea võidab 981 hoiab kodu 4616 hunt põgeneb — koera eest 1634 hurjuta 14235 härral kulda 4652 ilma järgi päike 14049 ilm on — ja kaval 1968 ilm paneb 4610 inimese kõneleb 4611 inimesel 8545 isad, viks- id tütted 14226 isa — ema — vennanaine 2198 jumal karistab 2574 kaitstakse 14618 kanda karbatsit 1027 kannatada — teha 4667 kantakse kuluni 4654 kaotab 4594 kari ei sigi 2846 karja ei kaitse 4589 karjas 4189 karu ligidal 3293 kasvab isegi 4612 kasvab kari 14291 keel teravam 4613 kes — elades 4599 kes — kõnes 4592 kes — külvab 4596 kes — mõtleb 4597 kes — teinud 4598 kodu — ära vea külla 3967 koera eest 1558 koerale kuuehõlm 4649 koer ja saksa sulane 4614 koer uriseb 4615 koer õue hoiab 4616 koe toob 4662 kohus kardab 4235 kolmegi vaja 993 koolja peale vale- tada 4640 kopsab ära 1067 kosilane — kuulama 4402 kui kikas 9685 kukulind 4617 kulm kortsus 8830 kured lähivad — ilmad 4574 kuri ots 4653 kurjaga — ei arstita 4647 kurjaga — vaigistada 4650 kurjale nõu 4603 kurja orjajale 8431 kurja taga 4602 kurnab maad 4618 kus — koer, võta naine 4660 kuue hõlma 4606 kuu — ilma 4721 kuu kummuli 5110 kuuleb 4595 7861 kuusk — kopita- ma 4763 kõht — kubjas 4793 kõht — nõuandja 4794 kõik — kositakse 4661 kõne alt 4651 kõned rikuvad 4643 külm 4619 küüned 4572 küünlakuu 5097 lais- kus — hakatus 5407 laiskus — juur 5393 laps kotti 1014 laps pannakse kurru

1012 laps puusärgi naelaks 11146 laps vanema viits 4620 laulu ei taha 5591 lustipidu ajab — idu 6085 läheb karja 4621 maailm tasub 6217 malk 1163 mees kokutab 4624 mees kulutab naise 945 mees see vananeb 4623 mees vananeb paremaks 4622 mehe jalutsis — poja päitsis 792 mida enam viina 14093 mis liiast 5833 mood maha jääb 8548 mustad silmakulmud 14034 mõtleb 9556 naaber kibe elu 12063 naine 4625—9 naised 6941 naised kust tulnud 11994 naise kolgitud 4665 naisele võimust 13990 naiste tõug 11957 niidab kurjad 4630 noorelt koolida 4632 nutab kadedusest 4631 ohjad kätte 7777 oma — kodu kui külaküdis 7997 oma — kodus 8004 parem — kodu 4663—4 patukomme sööb raha 14981 peab — kuulma 1084 peenike kududa 2070 peljatakse 4656 peni — inime 11286 penile ükskõik 4601 peni näitas 4633 perenaine lööb leivale 8654 pole kohta kusagil 14515 põgeneda 1707 rahaahnus — juur 9500 saksa eest 795 seitse paari pastlaid 8166 siga — viga 8237 sundija 10694 sõna 4634—5 süda tunneb hirmu 4636 sügavad juured 4655 targa — hullu 11618 tasuta heaga 4657 teeb kurja teo 12959 tee — ehk head 1144 tee — head 11992 tegu 13198 teise — kannatab 11833 teisele mõttes 11847 telje otsad kokku 4600 tilk verd 4587 tsura võtab 4637 tuleb — ilma 4567 tuleb kutsumata 4638 tunned silmist 4658 tõbine võtab vastu 1095 täid kuklaugus 8140 tööd teeksid 4659 töö — kius 12525 töö — palk 4639 tütar — ema 1042 tütre jalutsis 4666 umbrohtu külvamas 8674 usin — tegema 12932 vaga siga — mativõtja 13202 vastata 1030 veab inimest 4641 viha — juur 14024 võlg maksta 14313 võtab kulbist 4642 ära kuuluta 1150 ära maksa 6382 ära mäleta 13630 ära tasu head 11706 ära tee 4670 11921 ühest pooltest 4669 ükskord kooleb 4671 ütleb — näeb 4668

kurikas: ahju 5534 all kuulan 12350
kuritegu: hääl 4672 kuritegu taga 4602
kuritöö: taga vanne 4673 tehtud — sunnib 4674
kurivaim: anna sõrm 4588 ei pea maalitama 4554 kaks — järves 2980 kes kutsub 4675 kui nõuad 4519 laiskus peapadi 5406 mine võitlema 4676 naisena 7413 õlut tegema 4553
kurjakägu: keskpäeval 1438
kurjasti: näed 1037

kurja tegema: kolki saab 4197 küll küllale 5086 liig liiale 5831
kurjategija: jumal karistab 2574 keel kõige suurem 3528 nõuandja suurem süüalune 7647 turakamaks 4677
kurjus: ahnus — juur 9500 ei saa kätte 4670 ei seisa kotis 4678 kaotab 1153 kes kannatab 4595 kes külvab 4596 kes — sõrme 4588 kuningale 4679 kuradi ema 14516 kuradi peapadi 5406 kurjusega 3516
kurjustama: kuusk 4753
kurk, -i: kui sööd 4680
kurk, -u: ahne — rehevärv 188 hundi 1665 1667 kiisa luud 3077 kulutab rohkem 4682 kunst kuulajale 4547 kuumalt 10604 pane jooma 4683 sel kohus 4681 varastatud pala 13788
kurn: kuke 5057 rõivaid 5586
kurnaja: kurvastus kõige kangem 4563
kurnama: kevade 11389 kuri maad 4618 oma põldu 9142
kursslavvak vt. kuruslaud
kurt 1: armastus teeb 381 ei lööda kella 3953 kuulaja jääb 4740 olgu mees 6680 raha teeb 9490 tuntakse kõrvadest 4684 õpetaja kaht jutlust 14740
kurt 2: ei kuku kuusest 4910
kurjate: vesi haisema 10266
kurtma: kui koot 4357
kurtmine: ei saa midagi 11797 ei saa putru 4685
kuru: kostipulga 4686 suur suikuma 4405 suvel kuigitan 10987
kuruslaud (vt. ka küüslauk): kurjaks 6536 pärast saaju 6752
kurvastama: lina peremeest 5860
kurvastus: ajal sõpra 8735 kurnaja 4563 küngast kaudu 6911 südant 9802
kuseloik: teist uputada 2857
kusema: Ann 325 Kadri 2868 2873—4 kes situb 4688 kotta 3954 kuke nina peale 8177 kõik koerad 3941 laps räägib 5531 lapuline — kaasik 5582 Maret 6401 see kuivatab 4687 siis kahaneb 5422
kusemine: ilma peeretamata 4691
kusemold: alla tuuakse 5062
kusi: koera — ei saa otsa 2446 koeraperest 4194 kuivab 4689 kuningamehe rohi 4690 kõrtsiviina jätk 146 kõva naeru 8846 külmetaksin looka 8170 lammast 10376 mis peeretamata 4691 Moskvast 8159 naine — lume sulatab 7270
kustuma: pea 8488 puid ei panda 12152 tuli 12165 üksik süsi 15093
kustutaja: kirjutajad 3851
kustutama (vt. ka kistutama): mine veel

4694 siid ja samet 10416 surm võlad
10758 tuld 4692—3 12159 tuli räästas
12153 tuli tuld 12163

kuts vt. **kutsu**

kutsar: tark 11639

kutsikas: anna vitsu 4695 ei küsi hambaid
8539 ei ole hambaid 4699 enam uristab
4700 hambad enesest 4065 hammustab
kibedasti 13432 haugub omale poole
4696 kasvab — kasvavad hambad 4092
kaua loll 4179 kiljatab 4703 13350 kodus
4698 koera käest leiba 4701 koer vingub
— taga 10820 kogu peale 13417 kuri
peni 13860 kutsikat tunneb 4144 kõik ei
mahu 4704 kõrvval 4108 küla tuleb 4086
kümnes kaasas 14803 lapsel — lämni
5500 lapsesitast mekki tunneb 4706 mida
— irstab 4705 mis — õpid 4707 narrid
4702 näljased — kublas 7732 puremine
13475 rebase — väikeselt ilus 10070 rõi-
gast annab 4697 sekka haugub 4150
suur — läheb enne karja 4708 sügisel
pole kuulda 10979 takka järele 13342
vingatab 13348 väike koer kaua 4183
ärritab 7515

kutsu: küdale 5031 seni — haugub 4709
varane — hiljaks 13696

kutsuja: ei väsi 9041 kaes koti peale 9989
kutsub 4710

kutsuma: aasta ette 10 ei kuningas 4528
kapsas kaema 3212 koera 4053 koer
keda 4093 kulust tagasi 9775 kuri tuleb
4638 kurjavaimu 4675 kutsuja 4710 kü-
laline 4714—6 peremehe hea sõna 8629
rikast 9639 surm tuleb 10767 suu 10900
sõber tuleb 11013 tulnud 4712—3 vara
13666 võõrad 4711 4717—8 ära mine
enne 4719

kutumine: ei või minna 4719

kuu: esimene armastus 688 ette kutsutakse
10 hea selili 5110 hea — valgus 957
kaaris 1229 kaksteist poega 4722 kand-
sus — maos 1230 kapsaid ei tohi panna
kui — ja päev 3210 kolm — haud lahti
4281 kulbivarre 9311 kupitseb kuiva 4721
kuri — kummuli 5110 külm — küllili
5110 künna, kui — riivatakse 5170 luuak-
se seisest 4720 mihklipäeval — täis 6814
mis — teeb 4729 muudab ilma 4723
naine — ajaks 4627 poissmeeste päike
4724 päev ja Aotäht ühekorruga näha
2733 pärast kulu peal 11726 seisab kure
sitt 4728 selili 5110 siga näeb 7836
10380 taevalamp 4725 teisel — odrad
valmis 11875 uus — uued ilmad 12989
vabadikkude päike 4726 varaste hirmu-
taja 4727 vihastada 6373 viireedene vi-

lets 14071 üheksa — vaevas 14146 üks-
ainus — teeb vanemaks 4730 üks —
kassi raudu 15059

kuuas (= kirvevars): peale jääb 3881

kuub: ei riku 914 ei upsi uus 12924 jüripäe-
val annab lammast 2790 kohtusse kasu-
kaga 4244 kondi järgi 7915 kuri — hõl-
ma 4606 kurjale koerale — hõlm 4649
kus — läheb 4731 laululinnul ilusat 3584
mees ei austa 6559 mees — saanud 6588
meest ei tunta 6480 naist võtta 4733
noorel — vanal kasukas 7540 otsima
4732 parem uus 12980 peltusel lõhki-
ne 8727 riputat 13850 rätsepal ei ole 3788
uhkus uue 12845 uut ei ole 3758 vana
ei kannu 13337 vana kohesam 13420 va-
na naine 13454 vargusel lõhki-
ne 13837 vana otsa 14165 võõras toob kulunud
14406 ära visata 11195 ülestõusmisepeu-
hal 15129

kuukeuune: mõistab kurja 2914

kuues: külvinädal 4734 4736—7 nädalal ku-
kuvad kõik kohad täis 12261 nädala rohi
4735

kuukeha: külma 4721

kuul: lastud 15138

kuulaja: jääb kurdiksi 4740 kolm julka 2670
kunst 4547 kus kõnelejaid 4832

kuulama: enne järele, kui kosjad 4738 här-
rat 8533 ilma 12957 katuste peal 4897
kirikust 3821 kluhhost kui kott 4743 ko-
silane kuri 4402 kõht 4772 kõrvaga —
persegel 4895 paksud kõrvad 8223 pere-
mehel aeg 8644 teise juttu 11856 täie
kõrvaga 8971 ukse taga salaja 12852

kuulatama: ega kuri 4590

kuulja: tõsi 12322

kuulma: head — kurja 1084 hooa itkemist
1524 hunt hurjutamise 1600 igat asja
429 ilmaski head 12852 jumal lasku sõ-
javäge 2581 keeldu ei 3541 kel kõrvad
4892 kelle sõna 11098 kes ei taha 4742
kes kurja 4595 kes kurja ei 4593 kodus
— väljas 3984 kolki saab 4741 kolme
versta peale 9752 kootakse 4739 kost-
mata 4746 kui karta 4747 kurja 4656
kuulutamata 2646 kõrv 4893 4896 kägu
1438 laps väljas 5571 lõoke hommikul —
õhtul 6120 mis ei taha 9938 nobe 7458
olgu vait 9511 palju 7667 8318 8344
sandile kahte jutlust 14740 seda külas
4879 see lõikab 4833 surnu perest peeru
10774 sõna 11107 sületäis 8578 too ku-
kub 7656 tõsi 12322 vanalikul 13563
ära pane kuulvaks 4744 ära räägi kõiki
9954 ühte — teist 4745 üks 1548

kuulus: arst kaugele 394 esiti suur ja 10935

ilma kell 1956 kaugel 3477 kaugelt kosilane 4400 kaugelt külaline 3480 kodus — ahju peal ausam 3977 kodus ei saa 3971 kosilane — mees 4401 kuninga-mehe töbi 9715 kutsutakse 4093 kõigile 2059 kägu ei ole — omal maal 4919 kägu kaugelt 4913 käte töö teeb 4995 külas 4663 9715 prohvet ei ole 8990 rikka töbi 4748 väljalt kuulda 3457

kuulutaja: vares — kaaren 13820

kuulutama: katuse peal 174 koerale — kus pulmad 4043 koolnust 4343 kurel muud — kui kevadet 4582 kuusk 4762 rebane 9579

kuum: ahi enne 166 aiatoe all laisal 4749 haarad, suu põletad 733 hõõru kopik 4378 konti riku 10585 kurku 10604 pada tulele 8197 putru ei sööda 9001 rauda 13777 süsi ei püsi peos 4750 tao rauda kui — on 9570

kuumus: päeva 9279

kuupäev: ajalehest 225

kuus: hammast vasikal 11426 konna 5235 korda külvaja sööb 5140 kuke juua 5222 kummuli 4752 kurge 5235 kust viitele saab 14139 last emal 650 last ühe ema põue 14844 näljaga 14142 viga 4751 üks isa — last 14973

kuusekäbi: kartulist 5750

kuusemets: kukulind hüüab 4482

kuusenõel: lume — vee peal 5209

kuuseohakas vt. kuuseokas

kuuseokas: langeb 5208 lume peal 3660 5209 sõlmivad — sõlme 6476

kuusepakk: mees nagu 6590

kuusepuu: kaas 11578 vanakuu kuivaga 5650

kuusevibu: kuivatab 4753

kuusik: kuulutab 4762

kuusk: alt aetakse 4757 ega käbi — kaugale 4910 kukub maha 4761 kummardad 4765 kurg läheb 4580 kuri kopitama 4763 kus — kehv 4756 kuulutab 4762 kõrve — all 847 4842 kõva murdub 12053 kännu peale 4759 lähed 4764 noorelkuul 13559 nõelad lumele 4755 nõnda käbi 4934 oma — all 7993 paukudes põlevad 4758 sihiki silmas 4754 süda lahti 4760 vanem kui inimene 9107

kuuvalge: hea 957

kõbjas: ei kasva 4766

kõder: üks tahab 14958

kõdritsema: talvel 10975

kõhn: aia taga 11256 kass on maja teotus 4769 kiitusest pidada 4770 kõhutäis 10962 laudas — vägev väljas 5279 peni pidada 4767 see — jääb 4836 vasikad

vaglas 4768 vasikas ajab karja kiini 8414 vedru välja visanud 8293

kõht: aganane leib 151—2 ahne 182—3 ahnel — puudus 186 ahne — lõhki 4846 ahne söömine teeb — valu 189 ajab taga 4803 armastus — kaudu 377 au ei täida 441 ega ilu täida 2021 ega seismisest 10269 ei jäta putru 12675 ei koole 14801 ei mõista kõnelda 4774 ei näe keegi 4797 ei põe 10448 ei saa keisergi kätte 4800 ei salli 4790 ei tule tühja 12657 ema — täis 612 ennem — lõhki 13900 hiire — täis 1243 boia pulma 4775 hundi 1667 hõlakus ei täida 1691 igal sööjal 11202 igal toidul 12021 igas peres 8581 igaüks orjama 4776 isand 4791 kahte — ei söö 3025 kannatagu — kui piht 3172 kartulikoored ja kakuseened 4799 kehva mure 4792 kevadel kõveras 11385 kiidab sööjat 12515 kisub 4978 koeraks narrida 4771 kolm korda aastas — täis süüa 4277 kook ei jõua 4327 kotti mööda 10879 kui kotis 4809 kui putru 9003 kunas sandi — täis 10160 kuningas 4808 kuri nõuandja 4794 kurjem kubjas 4793 kuulata 4772 kõlkad 1220 kõrvalt 4777 käte ette käia 4247 külalise — alt tuul 12246 külasõök ei seisa 5079 küll viha — täidab 14015 laisal haige 5334 leiba täis 6099 leib kõrvaline 5696 leib põleb 3615 leivale saia magu 12674 läilaseks petta 4802 meelt ei ole 4773 mida tühjem 12648 naer ei täida 7139 narrib üheksa korda 7395 nisatajal naisel kaks 7456 nuriseb hammaste 4801 nuriseja — täita 7595 nälg 4966 oleks — kolist 1131 orja — alt tuul 8097 paast 4994 parem kõlgas 4821 parem tühja 12655—6 perenaise — alt tuul 8665 peretütre — vaeslapse 8678 pista rõõmuga 7187 pole tühi 5668 puhhas leib ajab — lõhki 9021 põrsas 9217 rehvi 9613 saksal sada 10072 santi täis 4779 seal kodu 4787 seal oomaja 4778 see kodu 4804 see kõhus 4805 see kõrval 4806 see oma 8025 see paigal 4807 sel kõrvad 2408 sulasel ikka suur 10682 sureb 10709 suur 8591 8678 suutäitega — täidetakse 10965 suvel 10982 särje — lõhki 4841 söö — täis 11305 süües — täis 11235 tants ei täida 11582 tantsib täis 12924 teab paremini kui kell aega 4795 teise — tunneb 11834 tera — kolis 11943 terve 5700 toidetud 10861 topi kõlkaid 4822 tule — suur 12160 tunned — ohtu 4789 tuul jookseb rahva 12247 täidab 1113 täis 1693 4780—1

4796 13778 14926 läis — ei küsi süüa
12355 täis — ei usu tühja 12361 täis —
pehme peapadi 12356 täis süüa 4788 täis
— tühi 12353 12360 tänu ei täida 12413
tühi 1727 2976 4782—6 9048 13051 tühi
— ei naljata 10773 tühi — häbenenud
12671 tühi — kõige parem kokk 12672
tühi — kõrgistada 1733 tühi — leivakõr-
vane 12673 tühi — lõhki 12635 tühi —
püsti 12636 tühi — tõrpjal 12676 tühi —
tööd tegema 12669 tühi — tüdruku
7700 tühi — tüdruku juurde 12670 tühi —
vaese mehe 12678 tühja — ei jõua 12699
tühja — kannatama 12447 tühja — ras-
ke vilet puhuda 12696 tühja — üle tee
12697 vaevab kehva 4798 vaeva teeb
11236 vaht 11410 õhtul hõlma 14530 õh-
tune õlle 14526 ära küida 5413 ära rik-
kuda 890

kõhtama (= suutma): kanda kõrrekest
4865

kõhuline (vt. ka **kõhutäis**): süüa 4810

kõhurohi: viin 14105

kõhutama: kirve pead 3871

kõhutäis (vt. ka **kõhuline**): annad külalisele
5070 ei ole — väärt 7720 ennem aasta
palk kui õhtune 8 joob 10966 kaerakile
2896 kehva käest 3556 kõrrest saab
4868 küla 5028 5040—2 5080 loll teenib
6009 magedat 10962 orja palk 4811 sau-
nasoe enam 10232 seal kodu 4787 tõveks
15002 vesine 11476 vihaga 8299 võlas
11304 õhtune — omale 14540

kõhvitsema: igaüks oma kärni ise 4436 per-
set 8686

kõik: aastad pole vennaksed 11 ajab oma
aega 119 ei kõlba kõnelda 11250 ei ole
vask 13880 ei või kõike teha 4815 hal-
jale oksale 800 hea — mis harva saad
1029 hea, mis on 1111 hea, ots ka hea
1099 hoia tegemast 2599 jumala käes
2619 kaks kätt risti 4817 katsub 3459
kes — hea 11871 läheb vanaks 13353
maailma head 888 maha pead jätma
9654 meele järele 6457 11483 on teod
11820 raha eest — osta 9454 saad üle
4813 suud sulgeda 1990 sööma — jooma
11278 teha sünni 4812 varastatud saa-
da 13777 vareseid aiateibast 13800—1
varuks tegema 13863 vasikad karja
13865 ühe eest 14982 ühe jumala lapsed
4816 ühe mütsi alla 7115 ühesugust
loomu 4814 ühe veega ristitud 2097 ühe
vitsaga 2175

kõikumata: õnnel köit 14667

kõiv (vt. ka **kask**): kuuse kännu peal 4759
leht hiirekõrva 4818

kõivuurb: leivaurvad 5750 lõhki 4841

kõla: kuuleb 3574

kõlama: mets — vastu 6762

kõlb: kivist 3926

kõlbama: karu karjakoeraks 1611 kits kär-
neriks 3905 kurjus kuningale 4679 kõik
ei — kõnelda 11250 kõik seemed 10254
kõik toit 12023 kõrgil kõrtsis käia 10161
küps toit 12024 lähedalt ei — koertelegi
3482 raha — patta 9498 rebane — kana-
de karjaseks 9581 rätt kaela 9931 seda
kõneldakse 4819 söögiks, mis hamba all
11427 süüa, mis silmaga näed 11251

kõlgas: kõhus 1220 10415 13918 mehele
4820 parem — kõhus kui agan 4821
topi — kõhtu 4822

kõlgastik: kaer lubanud minna 2889 kerge
kott 4823 teekõndijal 1552

kõlgus vt. **kõlgastik**

kõlisema: teras potsib 11951

kõlistama: kellad 3574

kõll: sauna 10214

kõluiva: mehele 4820

kõmu: kel on kere 3593

kõndija: kaks näeb 4825 kraami ühes 4826

kõndima: albid kiideldes 4758 kõik kõndi-
mised 4824 kõik nõmmed 7631 kõrgest
433 oma viiskudega 7999 ruttu 11790
sant ei taha 10153 sinna lähed 4827

kõndimine: varajane 11949

kõne: ei täida kõhtu 8366 jäävad kõnele-
miseks 4831 kes kuri 4592 kurja — alt
4651 kurjad — rikuvad 4643 kõik — ei
kõlba kõnelda 11250 kõnest 2677 maast
võtta 4828 naiste — nagu kana laul
7222 nõnda mees 4830 saadetakse ära
14484 siis tegu 4829 soe 10807 vihased
14033 ülekohtune 15107

kõneleja: seal kuulajaid 4832 õigus 4834

kõnelema: aega on 98 ei ole perenaine 8673
ei või — ei taha 15137 ette — kui perra
tõrelda 4839 heal ajal 1009 hiljak 7458
hobune 1317 hunti — seal ta on 1661
häda 1753 häda kõigile 1771 joomisest
9947 kaks 3003 3005 keda koolnuks 4341
keeletu eest 2605 kergest 433 kes kõlbab
4819 kuri magedalt 4611 kõht ei mõista
4774 kõik ei kõlba 11250 kõrva 4897
laps väljas kuuleb, kodu 5571 leib 5713
meest, ära nimeta 9942 mida kõrtsis
4879 mis õige 11281 muudega vähe 4838
naisele peramist sõna 13551 palju 4835
8326 8328 8330 8343—4 poonu majas
8980 rukis 8266 ruttu 11790 see külvab
4833 sel õigus 4834 seni üheksa 14835
suur suur 1616 suu 10901—2 11341 suu
sisse — selja taha 10878 sõna õigel ajal

11138 teine loodud teist 11908 teisest head 11852 teist 4836 tühja 12639 vanamees 13385 veidi 13916 virk 14220 14222 vähe 11722 õigust 4837

kõnelemine: kõned jäävad 4831 mõtlemata 7042 teise 3607

kõngema: hobune 10708

kõnts: kõhutäis 10962 tõuseb 4840

kõntsima: kõik nõmmed 7631 kõrred 4866

kõourb vt. **kõivuurb**

kõputama: kassi 3407

kõrb, -e: kuuse all 847 4842

kõrb, -i: kõneldakse 804 hobuseid 2785

kõrbema: kes — kärke 4843

kõrge: asjad murrab torm 4883 kiviaed on põllu hoidja 3949 kodune künnis 4844 kukub kõrili 4846 kummardab 6177 kõrs 11365 kõrva 12933 langemine raskem 4852 lumehanged 4849 meist on ilm 4845 mine mööda 4850 mulk 6889 peas tera 4848 puud ei lasta taevani 2562 puud kõik tuuled 12053 puu püüab palju tuult 4847 rukkii pea 9833 torn 11953 tähe taevast 6254

kõrgel, -le, -lt: iga lind ei lenda 5913 jala — tõstab 2386 jumal — kuningas kaugele 2577 kes kipub 4851 kui tiivad kannavad 5748 kukud 4855 4861—2 kured lähevad 4568 mida — jõuad 4858 seisad 4859 4863 situb 4856 sittuda, kui perse ulatab 4854 süüdad 4853 tiivad kannavad 5923 tikud 4860 tõstad — kasvab 4857 võõral laudil leib 14360 ära pilla 8851 ära tõsta pead 8483

kõrgesse, -s, -st vt. kõrgel

kõrgistama: kurg 4583 tühi kõht 1733

kõrgus: kaotab 236

kõrgutama: kassi saba 4046

kõri: kirnuks 7552 kõrge kukub 4846 külm küsib kasukat 5112 saapasäärest 1131 soe 1667 sõber lõikab 11046

kõrilõikaja: selja taga 10889 sõber sõbra 11046

kõrk: ei kõlba — kõrtsis 10161 heas elus 1057 kena kõnni tõttu 14172 kõhutõbi 10548 kõrvale 12933 kõrva peale 12814 käivad kosilased 14227 piire kõrva ääres 8775

kõrkus: alanduse eel 4864 juuksed kõrvetab 6261 kukub äkitselt 14592 käpakile 12828 toob kärna 12933 tühjal kõhul 7149 ühest puust 502

kõrs: ei korja 4867 ei kõhta kanda 4865 ei murra 6871 jäävad maha 4352 kahte pead 14875 kes nopib 7581 korjatakse kubu 4869 kõntsib 4866 kõrge 11365 kõrrekest 2291 kõva 4899 lund vihkama

6279 pea kõrge 4848 saab kõhutäis 4868

kõrsvili: noorekuuga 15127

kõrts: alati lahti 3828 hilja 14000 joodik — mööda ei lähe 2420 kopikata 14069 kuulub aeg 4871 kuradi kabel 4876 kuradi peapadi 4877 kurat teeb 2641 kus kirik 3833 kus kungas 7070 kõndijale 3823 kõneled 4879 käimine kulutab 4874 küla vaeseks 8965 läheb 4894 mees — hobune põrgus 6600 mees — rikas 6575 mööt makstud 7103 nõu ei ulata kaugele 4872 on üks püis 4878 patuta 10297 peale ei tule 14085 piiga 3966 põrguhood 4870 rahata 14069 rahval vaja 3827 rikkaks jääb 14647 siga 4338 tarvis olla 3821 tee lühem 4873 tee peal ees 1377 tossike saab — peksa 12056 viimist 4875 viis paari härgi 14531 ära võta naist 11588 üks mees 1321

kõrtsilakkur: toasittur 12019

kõrtsiline: jagu süüakse 12312 parem sõota 11327

kõrtsimees: ei saa taevasse 4883 ilmarahva meele järgi 7102 joodik — kasu 2426 lapsed kõige halvemad 4882 rohkem sõpru 4881 sandi sulane 4880 ära keela — kopikat 4884

kõrtsinaine: suurem kannatus 4885

kõrtsinali: kes ei mõista 4886

kõrtsipink: lämmid 4887 peesitamise eest 4223 pehmekesed 4888 pigine 4889

kõrtsikäija: korda lähevad 1536

kõrtsitund: lühikene 4890

kõrtsiuks: sõpru 14122

kõrtsivõlg: joodik maksta 4891

kõrtsmik: ahne raha järele 791 kirikhärra ühesugused 3838 sandi sulane 4880

kõrv: ei taha kuulda 4893 4895 kalal libedad 3047 kaunis kuulda 3484 kes — sõõb 4894 kuidas kapp 3193 kurti tunatakse 4684 kuulajal 6044 kuula täie 8971 kuuleb 4896 10452 kuuled 12955 kõrk 8775 kõva jutt 4898 lahti 5289 laiad 5573 laiad — kohtu minnes 4243 metsal 6728 mida — kõneldakse 4897 mis ei kuule 10449 naeravad 3757 paksud 8223 8593 palju kuulda 10486 peni kodu 8564 potil pudevad 8988 see kuulgu 4892 seintel 10260 suvel heledad 11001 sõjaväge kuulda 2581 sõpra otsi 11052 südame 11348 täis kuulmisest 10467 õõl 9283 ühest — sisse 4744

kõrval, -le: mis kõhus 4806 suurest teest 11733

kõrvale hoidma: rebase eest 9586

kõrvane: laps laast 5519

kõrvasuurune: leivatükk 14501

kõrvavalu: kõige hullemad 812
kõrvetama: hämm lammas 95 kord — kardab tuld 9169 külje 5081 palju kokki 4269
kõsik: kinda koob 13993
kõu: enne jüripäeva 2804
kõva: ei rägise 13194 ema arm 605 hein kolm kastet 1173 hobune ees 1393 ja laga kaetakse 2391 jutt kõrvu 4898 kaisutus 2921 keskpaik — otsad laulavad 3622 koidu ajal — härjad 4255 kolmekeine 4299 kõht ei salli — rooga 4790 kõrs 4899 kõrvu kõnnid 8519 kõverat 4468 käsi pehmele 4900 maadlema 9758 mees murdub 4902 naine kui kurat 4625 peer pere naer 8505 peremees majas 8641 päkkilil magus tuum 4901 saab — hoobi 4859 sool roa jätk 10609 tõbine — toit 12281 töö 10857 vana hunt — kont 13395 võidab — ära 11352
kõvakael (= aul): meres kisendavad 4903
kõvasti: kõrgelt kukud 4855 lähed 11698
kõver: ei tõsta kõrvagi 13204 jalust 2400 jäljed 13216 kaar heinamaal 4907 käsi ukse lahti 4904 noorelt 4301 parem kui-va 4468 puu jäetakse 4906 saba 11991 seisab kõrval 13204 teed sõita 14552 tee kõrvale 4905
kõverdamine: toob murdumist 4908
kõverus: kes kõlvab 4909 kus õigust 14578 kõhuli peal 14624 maapind katab 6221 õigus ei tee 14587
käbe: käebas 10756
käbi: ei kasva 4759 kuidas känd 4933 kuidas tamm 11574 kannust kaugele 4910
käblik: käed ei — pesagi 10928
käehaav: mähid kinni 4911
käehoop: sõnaohobid valusamad 11144
käekiri: narri 7382
käemees: vargale 13718
käeraha: viin kuradi 14109
käeraig: mähitakse 4911
käes: enam tangu 11579 hundi 1667 mis varju all 13843 ohjad 11667 tegemine enda 11803
käevars: vatska küdsata 11166
kägu: ei kuku enam 7771 ei mune pessa 4912 ei ole kuulus 4919 haub — muna 5888 hilja kukub söklaid 4917 hommi-kuul — lõunal — õhtul 1438 jääb kukkumast 4920 kahjuks küllasse 2930 kaugelt kuulus 4913 kolm päeva enne jüripäeva 4916 kukku 6118 kukub aja peale 4918 kukub nalga 3627 käed ei — pesagi 10928 laulab lehed puusse 5866 nõnda kukku 4914 odraokas kurku 7768 oma nime 4483 peale jaanipäeva 9273 peetri-

paavlipäeval vait 8511 pole kõik 4922 rammutab 6126 raudkulliks 4921 suve sõnumid 3766 6124 toob kuulutusi 3765 tuleb välja 2801 vitsa 4915
kähr: koopad 12926 rebase töömees 4923
käi: ostmine ja naisevõtmine 7342
käija: ilma võõta 12481 pulma — väsis 9041 saajas 9991
käik: kirikus 3831 vana — raske 13422
käima: harva 857—8 hoorad — pordud — litsid 1521 hukatuse teed 1535 hundid hulgakesi 1603 huntidega 1654 hunt karja 1635 igavus ajab 1918 igaüks — oma jõudu mööda 1922 ise, käsi muud 11784 ise kümme korda 2262 ja naera 10325 kahju — pahandus 2925 kangas laisel-des 3158 kava küürus 9551 kelle sina 10496 keskelt läbi 725 kingata 1478 kirikus — kõige raskem 4290 kohut kohutuga 4245 koormaga tasa 4351 kord ümber toa 12072 kosjaviinaga 4406 kruus kaevul 4443 kurja teo hääl 4672 käed — vats naerab 4982 kälimehed seltsis külas 4928 kärehele 12158 kärvesti 433 kübaraga 5026 noor hobune — kaerata 7533 oma olgu 7948 palja käsi 3807 palju 5191 8319 raha — ees 9434 raha paneb rattad 9477 raha peab 9478 sandi viisi 10086 see komistab 4924 sinna jäävad jäljed 4925 õhtuni eksinult 1448 ühes 14862 üle jala 4926
käimakoer: kändiga 4927
käimine: aegapidi 141 jahil 2374
Käina: lest — meeste kõhupaik 5778 mees pole mees 2842
käkk: kadriks tehti 6433 kel käpp 4941 kõrbenud — ei taha 4843 täna 12400 ära naera 7166
käkk(i)ma (= peitma): kaugemale 3474 tare alla 9572
kälbatama: käsi 4972
kälimees: kära lai 10639 söövad — joovad — seltsis käivad 4928
kämbalalaine: saate kinni 12176
kämbalalaius: parem — kodu 4929
kämm (= heinahunnik): see käes 4930
känd: edevus ja uhkus kasvavad 502 ehted ümber 516 eksitus ei käi 531 haigus — katsuda 756 haigus mööda 759 hamba-valu — katsuda 813 kargab — otsast 6788 kellel metsa 6757 kivi ja — metsa peremees 3934 kivist abi 17 kuiv — võsa ajab 7655 kuuse — peale 4759 kõrvad 3937 kõveraid — kõige rohkem 2785 käbi ei kuku 4910 käimakoer 4927 känduga 3933 kübar pähe 4931 külm — haigus inimeste 5106 lapsed ei kasva

5439 lese kõrval 5756 mardipäeval kübar 6390 milline võsu 14338 musta 8540 nõnda kõrvest 4932 nõnda käbi 4933 nõnda võsu 4934 peni ei haugu 8572 seal võsu 4936 seitse kübarat 4935 tunkakse puurajajat 4937 ubin ei saja 12800 võib hoida 3935 võsu kasvab — mõõda 14339 ühe võsüd 4938 üks 14976

kängi(tse)ma: konnalgi jalad kinni 10988
kängur: siga 8237
 kängi vt. känd

käpakil: ela 539 kälimehed käivad 4928
käpik: sel kopikas 4939
käpistama: sõber sõbra 11053
käpp: hundi — hundi mokas 1667 karu imeb 3288 3294 kassi — ikka all 3354 kellel mokka 6851 kelle — sitaga 4969 kiisa — verine 1244 kohus paneb — alla 4245 kuidas karu 3311 kõrvetab 733 kärnas 5320 nälg karu — imema 7707 oma — käänab 4978 peni — all viil 8565 sel käkk 4941 sel küüned 2408 sellel mokka 4942 sellel napad 4943 sel uppo 4940 varga — varga taskus 13721 võtab 4588 võtja — peale lüüakse 5181

kära: joonud meeste 2472 kallista naist, siis — kaob 3098 kel palju vara 13663 koormas vedada 4944 kätkit 5013 palju 8351 rubla eest 4362 suurem kogu 4203

kärataja: kingad 9979

kärbes (vt. ka kärblane): enne jaani tapad 2357 kaob ussimaarjapäeval 12971 kotkas ei söö 4410 kus mesi 6738 käed — pesagi 10928 kärmas 4946 lendab kurku 6850 meega püütakse 6741 mina mees 8411 peale rukkimaarjapäeva — pooma 9841 pesa pole kuskil 5322 teeb rooja 1836 tõrva sees 6565 vanakurat sööb 1738 ümber tule 4945

kärblane (vt. ka kärbes): suve 9356
käre: külm 3228
kärg, -je: mehilane ei lenda 6748
kärg, -e (= rahn): silmad neidisel 4947
kärisema: jää — kuni murdub 2767 kõht 13900 topelt ei 12047

kärmas: asi pool võitu 4952 kes vara sööb 14218 käes küps kerkib 4950 käib käsimata 4949 kärbes 4946 lubama — täitma 4955 läheb kärna 12933 mees toob sahad 5174 naine enam 4953 oled sel aastal 1438 ori 13297 osa 9889 peremees 4948 suu — käe peale 10855 suule 12108 sööma — tööle 9896 teeb selle ajaga 4951 töö kärnane 4954 vanemad, laisad lapsed 14225

kärme vt. kärmas
kärmesti: jookseb madal vesi 4956

kärmetuul (vt. ka kagutuul): merereha 4957 vihmata 7299

kärmus: iga töö tahab 12440 käima käpakile 194

kärn: kratsigu ise 4436 käsi ei ulata sügama 4996 lapsel 5551 oma — sügelevad 7916 sel küüned 4959 sõrmede vahele 4958

kärnane: kägu 4913 kärmas töö 4954 kärnasega 10204 laisal — käsitöö 5339 lammas ajab karja 14985 põrssal mitu viga 8237 sai kätte 8745 sikukene saab üheksast aia 4960

kärnas: hobusega sõita 1407

kärner: kits 3905

kärnkonn: head nahka 7062 jumal viimati loonud 2586 kiitnud 4961 käuts 6986

kärp: silmad neidudel 4947

kärr: kellel — taga 4962

kärsakas: ei kästa 10807

kärsitu: katsub 6347

kärss: kohe käes 4208 kärnas 8237

Kärt: käsi 226

kärtsutama: surm ei tule 10754

käsi: adra külge 4981 adra otsas 4970 agu annab aole 156 ahnel — annavad 184 ahnel pikk 185 aitab kätt 4988 andja 289—91 5181 anna oma 302 anna sooja 307 arsti — jumala abi 392 ei jõua tööd teha 4965 ei korruta 10866 ei käi hästi 7859 ei mädane hauas 5456 ei või katsuma 10463 emase inimese 7352 ette katsumud 4986 harjuta 10469 hauast välja 2207 helde — kitsi 1232 hästi käib 510 2488 jagajal jäävad 2365 jõuab enam 4989 kahe sulase 8637 kaitseb, suu maitseb 4971 kaks — rinna peal 1141 1279 2172 4817 6135 8143 9508 11595 12427 14757 kaks tegemas 2994 kalu — püüab 3060 kannab teist 5002 katkeb 7857 keel ei ole — kokku kõnelnud 3530 kel suu 10855 kenad kerajal 3585 kenal mehel kerge 3587 kerge 10461 kinkija — on surnud 3796 kirikumees kohtu 3843 koguni käreda 10904 koolnol küünib 4342 koristab 10453 kuidas — teeb 4978 kui — käivad 4982 kumpida 10468 kurja teoga 2387 kus haige 753 kus sunn 10697 kohtu — ette käia 4247 kõik pühivad 11526 kõrvetab 7621 kõrvetad 733 kõva — pehmele 4900 kõver — ukse lahti 4904 käele rõõvel 2395 kälbatab 4972 kao pesagi 3524 12872 kärbse pesagi 10929 kärni sügama 4996 käsi —, aja jalga 226 kätt kõvendab 2393 külm 10664 külmad 4983 4985 külm ajab põue 5102 külm — soe 5111 küpse kallale

4991 küünarpeani vee sees 11177 laike — käib maailma läbi 5284 laiad tegemas 5296 laiemale kui — annavad 5291 laisk — sirutama 4951 laps 10907 lapse — ja süda kerge täita 5566 lase — käia 2671 11100 leiavad tööd 11808 leiba murda 650 liigub 4973—4 luba võtta 4277 lämmi — külmi 6146 lämpi 13141 lööb 14254 mehe tegu 739 meremehe — kui sea suu 6711 mida mustemad 6937 mis — kaob 4998 mis pihus 8743 mitmed — mitmed tööd 8465 mustaks määrib 8738 mõisasa lase — käia 6989 nõnda lähed 4979 nõnda rusikas 4980 nõnda saab elatud 4977 näita — päält 6543 omad — annad 8036 oma — käänam 4999 oma — peremees 7917 otsid 4990 pahem — ei tea mis parem teeb 317 palju — kallal käivad 6066 pangu ise — külge 29 paremaga võta vastu — pahemaga anna välja 5001 parem — pahem (naisel) 7320 parem piskuga 8905 parem seletab 8404 pea kinni 4297 pea rahu 9944 pehmem 8203 perse alla 11299 peseb kätt 4992 pikemaks 5453 pool sülda 11408 puhas 4984 puhas — käib maailma läbi 9022 puusas 4993 põlenud — kardab tuld 9170 põlle alt välja 9822 pühad 4994 rumal teeb 11658 röömustavad 10487 rüpes 4966 see käes 4997 sel jalga 4968 sel kalad 4967 sel käkk 4941 selle mesi 4975 selle suu 8742 sepp — tulle 10309 sitaga 4969 sulase 8635 8637 surma ette 10736 suud andma 4964 suuga teeb rohkem 10863 suu ja — teevad 10871 suured kindad 2406 sõjamehe — ei väsi 11091 sõjal 11206 sõjal pikk — lõõjal lühike 11207 tahab tervet 5460 tarkust panna 11666 teeb 1061 4978 10458 teenivad 4682 tee tööd 12490 teevad 10466 teevad tööd 4987 tegija 10478 tehku tööd 10902 terve 13073 tollel uppu 4940 tulel lai 12161 tule man ei külmu 12139 tuliseid süsi teise — kerge 12189 tõttu käidanessa 14148 töö järel 10931 töö teeb inimese kuulsaks 4995 töö teevad 10490 tüdruk pidagu 12791 ühijale — ei anna 12698 vaese — rikka 13123 vagade — käib nõnda 13193 vanem ühe — tõukab 13639 veli paljaste 13917 virk — leiab leiba 14239 võtab — tagajärele 4006 võtab terve 4588 võtavad — panevad 5000 võtja — peale lüüakse 5181 võtja — pikem 14341 võtta 10877 võõrasema — kõvad 14420 võõras — teeb 14396 õiglane meel ja puhad 14568 ära siruta 14417 ühega annad

15052 ühega leiba murda 5005 ühega plaksutada 5003 ühega sõlme 5004 ühega võta — teiseaga anna 5001 ühe — panid, kahe — võta 14882 ühest — teise 9478 üks — ei pese 5006 üks — teeb 15033 üks — teist 4963 4976 üks terve — kaks vigast 14920

käsikivi: küll saab 5007

käsiraha: musu 6973

käsitöö: kuldne põhi 261

käsitööline: kuldne põhi 261

käsk: haigus surma 761 häda suurem 1751 jaanipäev heinatööle 2351 kolm kurja 10766 liha — vaimu 5808 ole purulaisk, aga täida 5010 rukkid külvata 4566 surm ei saada 10751 vaimulik 5008 vanainimese 13524 vanem kui inimene 5009

käskija: kuri 10694 käsi käbe 8100

käskima: ei sünni teha 4812 enne surma laulda 5011 head häbeneneda 4656 hootakõnõ 1271 ise teha kui teist 2262 jumal erale 2607 kirves — talb peab tegema 3879 koera — saba — sabaotsa 4094 kärmas käib 4949 kärsakaid 10807 last — mõrjsa mõistku 5549 muid 11784 mõistku minna 4712 teist — kui ise teha 11872 tööd tee 5012 üks — ühte 15061

käskjalg: haigus surma 761

käsuandja: unustaja 7392

käterätt: talupoeg 11526

kätevaev: vaagnasse 2029

kätki: kiigitades 5015 kära 5013 laps — leib kapis 5518 toas tülik 5014

kätkitäis: surmale anda 1810

kätte andma: kehvale kõik 3562 on raha 9496

kättemaksmine: unustamine 12923

kätte saama: kõhust keisergi 4800 palja käega 3808 varasta 13779

kättesaamine: põrguhaud 11485

kätte tasuma: nõeluss seitsme aasta pärast 7620

kättetoomine: laenamine hõlpsam 5266

käuskatama: koer 4031

kääbas: käbedaid 10756 vana naine 13456 üle ei saa 4813

käädrepaev vt. käädripaev

Käädril (vt. ka käädripaev): kutsub linde 5016

käädripaev (vt. ka Käädril): kutsub kevadelinde 5016 kapa peale 3300 kärbsele elu 6284 loomad ellu 6283 lund sööma 6279 seamold aia taha 5017 soe — otsi kasukat 5018 ussile elu sisse 6284

käänama: oma käsi 4978 4999 päeval — mustem pool peale 9307 päev ümber

9265 siaruhi kummuli 3197 vitsa 14264
 käändlepäev vt. **käädrpäev**
käärid: mis üle kukub 5019 rätsepal 10309
käärima 1: kangas 6174 kätkitäie 1810
 palju sisse 8334
käärima 2: üle jõu 3086
 käärlesepäev vt. **käädrpäev**
kõha: kange naeru 8846
kõhima: surnu 10778 terve tagant 11972
kõis: ei õmmelda särki 5020 kaebajale kaela
 14691 kaela saab 13746 keeraks 14155
 kõikumata õnnel 14667 liivast 6080 mõi-
 sa — las lohiseb 6987 möödab 1331
kõitma: kui varast 1362 stringiga — vööga
 5418 sõna 11132 sõrmeküüned 11176 üks
 sõna 15025
kõrdipada: maas keeb 7313
kõrpipa: leent 5195
kõrt: kiisli — üle aia 3705 kõis rekke 3704
 külasse 9009 leiva küüdimees 5023 nii
 sõitu 5021 vedel 8406 üle aia 5022
kõster: kuidas kogudus 4204 kukk ja —
 laulavad 4470 kõri eest süüa 14743 lu-
 gude lukk 5025 matab 10779 sead söö-
 detud 5024 ülekohus 8432
kõök: väike — suuri maju 14467
kübar: isa, pea — peas 2200 kergitamine
 6374 kirp 3867 kuidas mees 6519 kuidas
 pea 8451 kõik pead ei mahu 7115 käi —
 austa südamega 5026 känd seitse 4935
 kannule pähe 4931 kündja — kui ameti-
 mehe hobune 5167 mehe au 7120 mehe
 — ei lükata 6481 mehe kõrgus 739 oma
 külvist — peas 8052 peast võtta 3993
 peos, saad ilmast läbi 7121 saksa —
 kepi otsas 10069 sulg peal 5716 vastsest
 — varnas 13893 ära narri mehe 7396
küdi: kümme 5162 kütab külma sauna 5027
küdas (= vorst): küla 3989 8000
kügelema: külmas 10586
kühm: kannab 4978 lai 10858 vastab 10871
kühmatäis: süda kütab 10918
kühvel: joodikule antakse 2432
kükakil: ela 539
kükitama: koer poleks — oleks jänese saa-
 nud 4131 kõik külasse 406 külmas 10586
 sinna ei tee 9575 situ sinna 10575—6
küla: annab külma nõu 5034 annad 5035
 anna kükik 5179 anna suu 10845 asjad
 külmad 5036 au alles 13754 elada —
 koolda 5053 harvasti 857 hea, kodus pa-
 rem 1078 hukas 1532 igas — oma viis
 5896 11504 jääb külasõök 5052 kaitseb
 kakrele 3826 kauaks — kusemold alla
 5062 keel kuulda 5055 kell 641 kiidab
 5038 kirik keset 3825 kodu kurja 3967
 kodus 3983 koe annab 2254 koer 13432

koerad kondi 7879 koer ei lähe 4018
 koer hea kuni anda 5039 korstnad korda-
 mööda 5046 kost magusam 5066 kuidas
 — koerale 5031 kuke kurn 5057 küld —
 kodus kurat 5054 kuuled 4879 kõhutäie-
 ga ei saa kaugele 5028 kõhutäis 5040
 kõhutäis künnisele 5080 kõhutäis üle
 aia 5041 kõhutäis üle ukse 5042 kätte
 mustale rongale 5043 küdised 3989 8000
 külimitutäis 3988 külla ei anna 5060 kül-
 last saab 5089 külla teeb 5051 külm
 5047 kümme — küsimas 5160 küürima
 5061 las kiidab 3749 lämmi ei kesta
 5044 meile 5030 minna — tulla 5045
 minuga 5030 5076 nii toit 5033 oma
 — küps 7944 7945 oma — mehele 902
 oma — peni 7880 palju saunu 5029 pa-
 rem kuri kodu kui hea 4663 pood —
 kõrts 8965 Reinule 5032 saak künnisel
 5080 saiasarvikud 5727 sai magus 5066
 sant — nõid 10187 saunad köetakse
 5046 seltsis käivad 4928 sulle 5030
 suur — suid palju 5059 söi — jäi 5052
 söö 11274 söönd mis antakse 5037 söö-
 giga pole söönud 5044 söömise ajal mi-
 nema 11320 teeb — sööb 1975 teeb —
 viib 14370 tee läheb 11739 tuleb — küll
 saab 5050 tuvi 5048 õnnele — kahjule
 5058 õppus külm 5034 õõ pikk 5049
külaand: künniseni 5080
külahulgus: osa antakse 12312
külainimene: koer haugub 4086 maja nõid
 14400
külajutt: sooja leiba antakse 5715
külakakk: ei kosuta 5063
külakakker: viin meesterahva 14112
külakost: üle haohunniku minna 5041
külaleib: ei maksa oma 5065 esmalt magus
 5064 künnisel 5080 magusam 5066 on
 kost 5067 parem 5066
külaline: annad kõhutäie 5070 annaks kooki
 11007 au 5073 esimesel päeval 703 harva
 857 hommikune — õhtune 1459 ja nisu-
 leib 5071 kaks korda armas 5072 kala
 ruttu vanaks 14381 kartuleid ja kupa-
 räimi 5074 kaugelt — kuulus 3480 keet-
 mata vorst 4715 koer haugub — tuleb
 4086 koer kodus, — kaasas 4108 kol-
 mandal haiseb 5072 kuidas — koeraga
 5031 kustutavad paja aita tule 5075 küt-
 sumata 4714—7 kutsuvad — kokku
 5288 külm hea 5115 küsi asi 5190 küün-
 läpäeva 13892 laupäevaõhtune 5601 lejab
 pingi 1005 maja nõid 14400 nõnda söök
 4118 peab saama 4032 11410 peremehe
 hea sõna 8629 pesemata pada 4716
 poolkeenud liha 5817 päeval kümme

14803 ruttu vanaks 5071 saadad välja
5069 suu sarvest 5068 sööda sõnadega
11330 teele 11513 tuul — kõhu alt 12246
õhtune — õnne 14541 ära saada narri
7392

külamees: koer haugub — tuleb 4086 kogu
külale 9941 koorib külamehe 11053 lähedane 6142 minuga 5076

külanaine: külmad keeled 5077

külapoiss: annab paksust 2639 joot 9046
kukupäts 8049 kulla-hella 7989

külarahvas: kodurahvast teada 5078

külaroog: künnisele 5080

külaskäija: jagu jäetakse 12312

külasõök: ei seisa kõhus 5079 jääb külla
5052 künnisele 5080 üle aia 5041

külasõom: künnisel 5080

külatais: üsatais 5056

külaveli: hea veli 8049

külg: asjal kaks 422 ei küpseta 1344 kes
— kõrvetanud 5081 külm — all 8700
minu — ei põleta 9171 söö ise läbi
10845

külge, -s, -st: külla — nalja otsast 5087
see oma 5084 see õnneks 5085 teise
— ripub 11861 õpetuseks 8747

külge nakkama: nali 7356

küli vt. külv

külli: mees võrksam 5082 süüa kümme
pattu 10268

külma vt. külvama

külmit: ise maha pageda 9845 kaeru 8636
kapsa juurikaid 13233 papi 8390 tuleb
— tasuda 8741 varas puuakse 5083

küliti vt. külli

küljekont: ise söö läbi 10845

küll, -a: käes on 12654 küla ei anna 5060
küla teeb 5051 küljest 5087 7686 10092
küllale kurja 5086 küüsi riku 8309 on
— küll tahab 5088 saab külale 5089 sügisel suured 11383

küllalt: saab külatäis 5056

küllap: sitahunniku tugi 7818

küllus: ajab uhkeks 5090

külm: ah! ei küpseta 5101 ahju juurest 5099
aitab rõivaid kanda 5095 ajab mehe
reelt 5103 eha kollendab 513 ei külvata
5091 ei võta vilja 11075 enne jürit 2772
enne — pärast maarjapäeva 8171 hea
külaline 5115 hommikune agu veretab
1461 idast tuleb 1893 istub rees 5103
jõul — palavam Jaan 5127 jõulud 5100
jõulud — hea aasta 5126 järgi sageli
soe 5104 jüripäeva hommikul 2796 kana-
muna 6233 6249 kannatada 10654 ke-
ris põleb — tuleb 3613 kevad 4482 5107
10590 kevadine udu 11402 kevadisel —

seene iga 3679 kevad viljarikka sügise
5105 kisub kindad 5108 kisub küüned
5109 kivi meresse 9344 kivi nurgas, paha
ämm toas 5130 kondid kergeks 5123
koolda 5132 10588 kured lähevad 4574
kuri — ja paha palav 4619 kus silm
10492 kuukeha 4721 kuu küljeli 5110
käed 4983 4985 käed põue 5102 kändu-
sid pidi 5106 käre — ei kesta kaua 3228
käsi — süda 5111 kükitab kasuka all
6566 kükitada 10586 küla asjad 5036
külaline 12350 külanaised — keeled 5077
külas 5047 küsib 5096 küsib kindaid
5113 küsib kõritl kasukat 5112 kütt toob
— kindad 5198 künnis 5131 küünlakuu
5097 5210 5212 7746 küünlapäev 5098
küünlapäeval — sarv peast 5228 laisa
kubjas 5116 lapse — ja koera nälg 5495
lauritsapäeva ja pärlipäeva vahel 5613
lauritsapäeval tähendab raudjääd 5614
lindude aidaukse lukku 5119 maarja-
päeva ees — järel 4393 maarjapäeval —
kanamuna lõhki 6233 maarjapäeva õö
6229 6235 mai 5114 6340 müürile 10883
nagu peni 5120 nina sinine 7447 paha
peremees 5115 paljal 8308 paneb kepsu
lööma 5118 perse maksab 10591 saun
10212 savimaa ader 13500 sea põue
põrssa 8170 selge jaanuar 10598 selg
katki 12296 silm vett jooksma 5229 süda
lõhki 5234 tali toob kasu 10668 talvel
11387 talve üks silm nutab 11554 talv,
magusam mahl 5129 talv, soe suvi 5121
talv, suurem lõikus 5128 teeb jalad alla
5122 teise — oma 8018 toas täie kõ-
huga 10587 tuleb vara 3312 tuul ei too
sadu 5125 uhkus ei karda 12821 vana —
nagu koolnud siga 13421 veega vala-
takse 13330 vene — ei mõista nalja
13931 vete üle sillad 5124 võtab keva-
del õied 5093 võtab konnakudu 3655
5094 võtab sügisel vilja 2363 5093 võ-
rasema käsi 5117 väljas teeb 6145 ämm
ja küpse kaalikas 14788 ära põleta —
leemaga 9172

külmama: kuni soo 4584 küünlal 5092
vili põllul 11371

külmarohi: viin 14111

külmaõlane: inimene 2122

külmõtama: jüripäeval 2796 2814 küpse
juures 5177 küüned 5242 maarjapäeva
õösel 8174

külv: häda — kannab häda vilja 1745 iga-
üks oma lõikab 5134 karuohaka — kaeru
ei kasva 3319 kurb — rõõmus lõikus
4561 naiste — kevadel esimene 10372
nooruses 7572 nõnda kasv 5137 nõnda

lõikus 5138 nõnda palk 5139 nõnda vili 5136 oma — kübar peas 8052 paks — harv 8284 põllumehel — maas 4512 vanakuu — variseb 9184 varane — hiline 13697 üheksa iva jalajäljessse 5135

külvaja: jäljes seitse tera 5135 sööb kuus korda 5140 varasel — hilisel 13710

külvama: aeg suvivilja 4513 aganaid 149—50 armastust 387 ei lõika igakord 5152 enne pead kündma 5141 harvalt — pak-sult 11543 head, kasvab head 5144 her-ned 1227 1230 hiljem — vähem lõikad 5147 hommikul kulda 1441 kadedust 2867 kaeru 3867 kahe sõrme vahelt 9352 kalamees — maamees 3078 kapsast 3209 kes kõneleb 4833 kes paha 8209 kevadel — lõikad sügisel 5148 kihvti 3697 kinda täis 3809 kivi peale 3931 konn ei kurista 9838 kui mullal istuda võid 5153 kuiva maa sisse 7155 kurja 4596 kõverust 4909 külma ei 5091 kütu-sesse 2893 laisku 5305 lina 5855 5869 lolle 6002 muld, lõikad kuld 5151 noo-rekuuga 2380 noorelt 7483 noores põlves 7477 nutuga 7608 nõgeseid 8305 oha-kaid 7774 paksu — põlvili kistakse 5864 põllumees ei — vanakuul 9184 pärtli-päeval 9342 rüaõis külvivakka 9965 seda lõikad 5150 see lõikab 5142 seemet käe-ga 10251 sirk ei 12068 soola 5145 9780 sõrme otsast 11173 sädemeid 11183 tae-vavalgus seeni 11469 tatart 3201 teiste peale 11896 teri — aganaid 5143 too kasvab 5146 too leiad 5149 tuhka — porri 12093 tuulde 12220 tuult 12222 täie peoga 8740 umbrohtu 12875 vaenu 13016 viletsust 14179 õnnetust 1511 ära lõika, kus ei ole 6110 üheksa 14829 üks kord 6199

külvamine: rukkioied külvinõusse 5154

külviaeg: maa õitseb 6195 noorus 7580

külvimatt: käest ära 9965

külvimees: pole tark 5155

külvinõu: varna 9406

külvinädal: kuuenda — kuiv 4736 kuues — rohunädal 4737 sool rohu sisse 4734

külvivakk: rüaõis sajab 9965

kümme: aiateibas 14907 ei ole küllalt 14138 ela — aastat vähem 5156 head last 5158 kahetsejat 12090 katusel 13793 13795 kavalust kõrva taga 5157 korda enam õpetada 5163 korda küнна 5159 kurjaga 14912 kõheldajal 14147 küdi 5162 küla küsimas 5160 külititi 4752 kündi 5235 laiska 14140 last ühe ema põue 14844 magusat puu otsas 837 mehe

lits 1125 peerpauku 5161 poega emisel 660 pätsi leiva eest — aastat 9347

kümmeaastane: kult 14855 künnipoiss 10279

kümnerublane: nimi 9814

kümmes: annab 14846 viib võlla 14839

kümnis: lapse — kerge 5548

küna: jääb 10379 katkise juurde tagasi 5164 kuidas siga 10343

künasnukk vt. **küünarnukk**

künd (vt. ka **maakünd**): edusam 8779 hobu-sega — keega-kääga 7253 kevadine 11399 kevadine — sügisene 3668 küllalt saab 103 nii lõikus 5166 nõnda kasu 5165 sigade — kõige esimene 10372

kündja: ei küüni atra kandma 28 ei puudu maad 5168 kiviga pähe 6202 kübar 5167 poisil vile suus 5169 põllupeenra 9197 vaja ravida 11531 ühe — taga üheksa sööjat 15081

kündma: adrata 31 enne kui külvata pead 5141 enne talve 11542 kui kuust riiva-takse 5170 kümme korda 5159 laisku 5305 lapsed — isa-ema põldu 5483 lina-põldu 5869 lolle 6002 maad — mitu korda 6199 maad — pikka vagu 7430 madalasti 10252 meremees — iga päev 6710 metsamees — kalamees 6797 mulda ei 6871 märjalt põldu 3634 noore här-jaga 7470 paras aeg 6200 peremees — sulane 8646 põldu 9141 9163 11323 sü-gava(ma)lt 11357—8 teise põllupeenart 9196 võõra vasikaga 14416

kündmine: karusepäeval 3321 küüdsil 3688
küngas: konn saab 4311 kotis elamine ei saada — otsa 4420 kõrts 7070 küla 7070 seisad 1688

künnap: läbi hammustada 8950

künnihärg: pole küüsi 5171

künnimees: kümme korda 2729 rukkikäid lugeda 7765 ärkab 9792

künnipäev: ader vaku 5172 emis seitse põrsast 6241 härg vaku 11076 kümme jaani 5235 laisk — virk 5174 sant sauva mulda 5173 varane — hiline kündja 5174 võlg võtab 5175 üheksa ööpäeva jürripäeva 5235

künniraud: ei roosteta 5176

künnis: kõrge kodune 4844 külasöök 5080 ühest naisest 14941

küps: iga vili omal ajal 14184 juures kül-metad 5177 karme käes kerkib 4950 käsi läheb — kallale 4991 leib 7455 8302 11793 mari ei kuku enne 6417 põllul 12044 söö mis 11281 toit kõlbab igäülele 12024 uus — võõra roog 12990 vaja süüa 11221 ära söö enne 11309

küpsema: kus — seal tilgub 5804 leib süüakse 11793 rukis kaks nädalat 9832
küpsemine: aega 9832
küpsemu: ei saa tooreks 5178
küpsetama: nätsk leivake 10618 sitta 3549 vorst 4715
kürb: erko 14427
kürik: anna külla 5179
küsija: antakse ära 5181 ei väsi 291 hea 1006 kümme häda 5183 lapsele ei anta 5180 pähe ei lõõda 5181 suhu ei süliga 5181 suu 5182 10903 10910 suu peale ei lõõda 5181
küsima: amet ei — leiba 257 asi, küta tagasi 5190 hullu käest nõu 11661 häda ei — häbist 1733 Jaagup — Laurits 2296 kaks korda 3018 kassilt küüsi 3399 kaua tehtud — kes teinud 5184 kes palju näinud 5191 kes su sõbrad 11060 koer, kui tagasi 4519 käijalt 5191 küll see saab 5188 külmakene 5096 Mart 6436 mis suu 10872 nii vastatakse 5189 oma 7918 palju 8337 palju käinud — kaua elanud 5191 palju vastuseid 5187 pea suu kinni 5192 peni hambaid 8539 piip tubakat 8768 rumalasti — targasti vastata 9875 saab targemaks 5187 see maksab 5186 sellele antakse 5185 surm 10718 10746 10750 tareistujalt — väljakäijalt 5193 tead ise, ära 11723 vaese valust 13022 üks rumal võib rohkem 15018
küsimine: palju kostmist 5194 vastus 5189
küttesse panema: vägisi ei või 14438
kütma: ahju 173 ilma 5195 ilma soojaks 1949 koju 5190 mure — külje alla 6919
kütt: ei toida 3080 katusekolki kohendada 5199 katusenurgad katkenud 5199 metsa 2373 näljasem kui sant 5196 siga künnab 10401 toidab koera 5197 toob külmad kindad 5198
küü (vt. ka vaskuss): nägija oleks 13883
küüdimees: kapsasupp leiva 3219 kõrt leiva 5023
küün: külmäs 5131
küünal 1: jumalale pakkuda 2657 kirikus pattu ei ole 5201 kui jumalat 2628 silm ihu 10477 vaka alla 5202
küünal 2 (vt. ka küünlapäev): ei külma — maksab matjuksella 5092 kaks tönisesse 5235 kaks vastlasse 5235 lumi 6076 lõoke tuleb — külje all 13887 päeva näha 5200 üheksa ürki-türki 5235
küünar: karust 5203 suurele inimesele — kinnast 10943 võta 13234
küünarnukk: hammustada ei saa 5205 leiva peale 5204 5688 lese valu — otsas 5763

küünarpea: käsi vee sees 11177 olen sulle 8744 võtavad tagasi 184
küünaspera vt. **küünarpea**
küündima: kolnu käsi 4342 käsi kärni sügama 4996
küünistama: külla küljest 5087
küünlakuu: härg juua 5217 5222 6234 ilm kui kuld 10807 katuseharja kaudu 5211 koer üle jääb 4130 kuuseokas lume peal 5209 kuuseokkad pudenevad 5208 kõrged lumehanged 4849 külm 5097 5210 7746-10590 külma selg katki 12296 külm — soe suvi 5212 lumi ümber piitsakeele 5213 lõoke laulab 6117 nõnda paastukuu 5207 paastukuu ütelnud 8170 pese pesu 8708 silm vett jooksmata 5229 soe — külm kevade 10590 sula, paastukuu külm 5210 sula suvise põua 5212 sula — suvivil ei külmu 5213 sula vastab vastlakuu 5206 tedred kudrutavad 11726 teeb pai 334 õlekõrs lund vihkama 6279 üfles. 2737
küünlapäev (vt. ka küünal 2): algavad lugunädalad 5235 esimene kevade praasnik 5227 hobune juua 5222 hobuse selga 12287 härg juua 5217 5222 6234 ja paastumaarjapäeva vahe kehvim 5239 jõed jooksevad 6225 kaaren esimese muna 3654 kaaren esimese rao 2826 kaheksa karjalasku 5235 kaks kanasse 5235 kaks kanavõtmesse 5235 kana juua 5222 kanale võti 6275 karu käänab külje 5223 kolmas tütar mehele 12035 kolm kukke 5235 kukk juua 5218 5222 kuseb härja nina peale 8177 kuusenõelad lume peal 5209 kuus nädalat heinamaarjapäeva 5235 kõrred vihkavad talve 6279 käänab karu teise külje 3300 kükitama 2361 külaline 13892 külge maas 6434 külm 5098 külmal sarv peast 5228 külma selg katki 12296 külma süda lõhki 5234 kümme jüripäeva 5235 kümme kundi 5235 lastakse vang lahti 5233 liugled, kasvab hea lina 8795 lumi ei lähe 6072 lund üle tee 5220 luuakse pähkliid 5224 mis maridil magati 5225 pool lund 6270 pool toitu 12299 päeva paistab, saab heinu 5216 päev paistab ja selge 5221 päikesepaiste toob nalga 5236 saab kanadele juua 5218 seitse maarjapäeva 5235 seitse sikku 5235 siga kõrva paistma 5230 siga näeb päikest 12293 siga soojendab külge 12291 silm vett jooksmata 5229 soe kivi merre 8175 sula 5217—8 sula ja maretipäeva pöud 5236 sula, sulane õlut 5215 suured hanged 4849 talve keskpäik 12294 talve seljaluu murdmata 5219 talv

harja peal 12302 talv külje peal 5237 talv teretat kevadet 5231 tee teise külje 5226 tüdrukul kana kaenla all 7497 valge jänes 13288 vares esimese palgi 13830 vares pesa 13808 vihma sajab 5214 viimne jõul 5238 viis vette 5235 võib kasuka müüa 5232 üksteistkümmend jüripäeva 5235 üle reejalase 8981 ütelnud tõnisepäevale 8170

küünlasula: nälja ema 5236 oota igal aastal asjata 9332

küür: rohkem tõstab 3400 teise — oma 11888

küürakas: küljesooja 13487 parandab ainult haud 5240

küüratäis: süda kütab 10918

küürima: küla 5061

küürus: käib kaua 9551

küüs: ega küll — riku 8309 ei ole 3408 10342 igaühel oma poole 5241 kassil kassi 3357 kass — naine nõelata 3374 kel kärnad 4959 kisu sealt 3891 kratsivad 4436 kuidas kull 4515 kullil oma poole 5255 kulli — saaki kiskuma 4517 kurjal 4572 kurjale vaimule 4588 külje 10510 külje all 14499 külla küljest 5087 külmetavad 5242 külm kisub 5109 künnihärjal pole 5171 küsi kassilt 3399 küünivad 5245 näljal valusad 7711 oleks seal 10356 parem karu 3313 pole siblist 5243 rikka — oma poole 13062 talvel kulli 11564 teravad 10428 vaese — vastavad 13113 ühed — siblivad 14928

küüslauk (vt. ka **kuruslaud**): takka kergeks 10323

küüt (= triibuline, triibuga): koera näinud 5246

laabuma: kui lased 11766

laadaplats: salajuttu 10112

laaditaja (= korraldaja, sobitaja): lõhnatakse 5247

laanima: lapsi 5549 talvel laua otsas 10987

laas: häda 1746 linnas hullem kui 5964 susi suures soos 10829

laasima: puud ladvast 9098

laast: ei lange ühe 9103 kuidas kirves 3877 kus ehitust 517 kus lapsed 5458 lahke puu annab 3888 langevad silma 15128 lapsed oleksid 12554 laps enam 5527 laps — vanema küljest 5519 mis sitta — peale sead 10547 pada ei külmeta 5249 puud raiutakse — langevad 9090 teise laps 7925 tuntakse meistrit 5248

laastaja: koguja kannul 4272

laastutooja: lapsi 5467

laastutuli: ei kesta kaua 5250

laat: aega — osta 48 aetakse ära 3492 aher lehm viiakse 161 ei jää pidamata 5251 hobuse ostmise 5252 härg veetakse 1864 kolm naist 2984 lapsed ja narrid 5459 laps saab — saia 5478 ostmata koju 3092 rahata 14069 sabasoru pärast 3392 saia pärast 3392 terve Lihvland 3832 vara 1259

labajalavals: pole laste tants 7425

labakinna: jõe peal vedada 2227

labane: laps 5520

labask: laites laguneb 3734

labidas: lapse ilu 6979 maksab 5253 sitta — peale 10547 vanal pole muud tarvis 13361

ladu: lahke laastab 1417

laegas: igaüks maksma 260

laen: hoia — eest 5255 igakord lausa võlg 5256 kehva — kauaks 3554 kerge anda — raske nõuda 5257 lase 14326 longates 5254 5258 naeruga — nutuga 14314

laenaja: leiab laitust 5259 leinamist 8314 leivaõnne 14074 on sõber 5260

laenama: häda ajal 5262 inhuselt 1940 ise laenama lähed 5263 jumalale 13034 kaera 2894 kass küüsi 8539 kingitud 3805 laiskus ajab 5396 leib 5250 5265 11927 leivale lisa 4823 lusikaga 6084 mustlasele pada 6965 niine 7428 näo peale 7680 oled sõber 5260 oma — võõra käest 8023 paikene 4519 palju 8314 perse külasse 8683 raha 12638 roog külasse 5264 seltsist seltsi saa 5261 siidisärk 8006 soele liha 10797 sõbrale raha 11056 teisele 11836 vaesele 13049 õhukene leib 14544

laenamine: algab 11161 hõlpsam kui kätte-toomine 5266 laidab 3772

laenuleib: ei kesta kaua 5250

laenuliha: lahjakene 14544

laev: ankrust 8180 auk laseb põhja 474 ehitama, kui uputus käes 5271 ei saa randa 7037 end tuule vastu seada 5270 istuv — tuulde saab 2270 kurjem kuninga 4617 libe — liugema 3042 lähevad kokku 6733 merel hukka läheb 5268 mõistab tüüri 5269 poissmehe võrgud 8963 riidleb, elu kaotab 5267 seljas 10946 sisse toob 6661 suur 5272—3 tarvitab sügavat vett 5274 tee mere peal 5946 teise kätte 12363 tüürita 6582 vana 13340 13423 ära silmast lase 1426

lag'a vt. lai

lage: linna — maale 5969 mis — sünnib 6758 soo 5275 teivas — teha 11923

lagi: üle hüpata 5276

lagipaik: laisal lai 5325
lagipea: laisal täid 8140 laisk 8775
lagle: lumi tuleb 4574
lagunema: kauss 3504 kolmeaastane hobune 4298 lausutud sõna 11106 pea 8488 regi 5275 sitt ei 10559 toores 14206
lah: lõigata 13218
lahja: aiasiga 202 härjast nuga eemale 5277 jääd 9657 kits, kes kargab 3908 koer — peremees 4171 lake 8367 lahja loivat 14436 laiskus teeb 11687 laitusest hoolida 4770 laudas 5279 leem 4264 7759 8199 8352 leiab 5298 oma — kui võõra vägev 7998 põllud 9547 rahu — rammus tüli 5280 vägevaga velitsed 5278
lahke: andjat 1209 ladu laastab 1417 laguneb 10533 lubaja on laisk täitja 8321 meel 6455 pererahvas 5282 10584 rahvas 5288 see laisk 5281 silm leiab sõpru 5283 suu 5284—5 suvel merevesi 11381 sõna rohkem kui vits 5286 teise peale 1932 tühi koor 10532
lahkuma: hea sõber 11031
lahkumine: lahjaks 9521
lahti: kõikidele alati 3828 lastud sõnal 11105 silmad 5289
lahtine: silmad 5289 suu ei jää nälg 5287 uks 5288
lahti oitama: lukk 6066
lahti tegema: kes koputab 4380
lahus: ja rahu 5290
lahutama: Kadri 6438 laug 3546 metsalatv 1232 tõrregi ära 4553
lahutus: laguneb 14860
lai: ei pea end — laotama 5291 elukool 594 esi, laisad lapsed 5295 ett laidetakse 675 ilmas rohkem ruumi 5293 kalts, priskem mees 5297 kantakse kaelas 8813 kolmele 14933 kui perse ulatab 5292 kääed tegemas — suu söömas 5296 lauk peas, lahke elu 5294 perse 5296 10916 püks, priskem poiss 5297 rukis — vaku 4564 saak 8796 sisse minna 14492 sukk — kinnas 10664 suur suu — selg 10858 särk — ja lühike 11190 taevaalune 1970 talve magu 10947 vatsk 13901
laiali: laotama 10105 tuli läheb 4693
laialt: otsib, lahja leiab 5298
laide (= koht üleronimiseks taras värava asemel); madalam 6256
laileht: inimene tõmbab 2134 me latikas 3213
laim: naeruga koju 7610
laimaja: leiab laitust 5299
laimama: ei häda midagi 5300 laulus 11135

sel händ pãras 5300 teine loodud teist 11908
laine: kes jõuab lugeda 5301 kuidas tuul 12224 laksu lõõb 3035 latva 3929 suured 6257 vägeva veega 14432 väike 14470
lainetama: lauritsapãeval vesi 5302
laipask: lambrine 10411
laisakãgu: lõunal 1438
laisk: adra aiale 5174 aega 14216 aeg odav 5321 ahju taga 168 aiateibad verstapostid 5327 aiatoe all 4749 ajad 12911 alati aega 5313 alati õnne 5328 alles haigutab 5410 ei — abi 4619 ei külvata ega kũnta 5305 ei lagune kusagil 14241 ei lähe kõetud saunagi 5369 ei lähe lapsatõngi 4949 ei oleks 14218 ei ole lambaid 14292 ei pea leiba kinni 5352 ei saa elada 2453 ei saa kordagi 14237 ei saa lagunudki 12935 ei sallita 5350 ei tohi leiba süüa 5353 ei toida 1486 ei viitsi tööda teha 5352 ei või, virk võib 5387 elab leivata 5391 elades — surres 551 end petta ei lase 5392 enne surnu perest 10775 esimest korda kũndma 5174 et õõ oleks 5383 hame lagunud 12106 harjunud — loodud 849 hea kubjas 5345 higi süües 5329 hiir 1235 hobune ei tee liiga 5357 hobune on paks 5354 hobune piitsa sunnil 5355 hobuse kaeravooder 8781 hobusele roosk 14233 hobu suure koorma 5356 hommikul 11461 hooletus on — ema 1503 häda hãllis 5337 häda igal pool 1746 hãrg söõma — tãi tööle 5380 hãrg virgale jãnesele 139 igal ajal viga 5389 inimene kanadega magama 3113 ise kasvavad 5305 jagu süüakse 12312 jalad lagunud 5324 jalad lihva-lahva 5322 jalgu laidetakse 3595 jumal ei toida 2571 jããb lamama 14245 kaks sõpra 5326 kana laste vaevata 5360 kannab lõhki 12931 karjase kannikad süüakse 5315 kassile hiir suhu 6296 kassi suhu ei jookse hiir 6297 katkestab korrage 14238 kaua magab 3468 kes lahke 5281 kes — lapsed toidab 5307 kevadel — kogu aasta 3633 kiidab lapse töõd 1564 kiitvad seda maad 5311 kirikusse 11502 kodu — kaetakse 12559 koer 4769 5361—2 kolme pãevaga 14224 kui kümme 14140 kui vaia vastuoksa 5350 kust virku tuntakse 14223 kãpp kãrnas — maa kũlmanud 5320 kãrnane kãsitõõ 5339 kãseb nõrgemat 4094 kãsi sirutama 4951 kãskima lãhed 2262 kũlm — kubjas 5116 lagipeas — tãid 8140 lahke lubaja on — tãitja 8321 lahutab

iibu 13702 laiali laotab 14242 laida 14235 lai esi — lapsed 5295 lai lagi-paik 5325 lai lõualuu 14034 laiska ei salli 5304 lai õnn 5319 lambad 14232 langu leiab 5358 lapsed toidab 5312 lapsega naine 12859 lapse iketaja 12104 lapsepõlvest saadik 5310 laps hoidjat 12167 laps parsil 5363 laulab: homme, homme 1434 laupäeva õhtul platsis 5384 lauritsapäeval — seemnerehi üleval 5616 lauti ree peal 1483 lavale tõstab 14156 leiab teise laisa 5364 leiba 5397 lind 5948 linna pole kuskil 5322 lohakas 14243 lubab 5365 lubama, tulisem tege-ma 5306 luud ei pühi tuba 5366 lõpeb viljasalvegi 5367 lõukoer risti teel 5316 läbi viie sõrme 13646 lähutada 12110 maa peal pole 14218 maias — tiirane 5308 malga väärt 12578 millal laiska naerab 5388 millal — tööd teeb 5389 mine sipelga juurde 5370 muu pere mee-litab 5312 mõlemad 226 müüb naha 4616 nahk ei nurise 5303 naine lammasteta 1489 naine lapsed toidab 5312 naise pe-semine 4665 naise töö tegemata 5343 nädalas seitse pühapäeva 5374 nälga 12940 (nälgi) ukse taga 14231 ootab röö-mu teistelt 5375 otsib peremeest 5374 paljalt luud 9740 palju laitjaid 5333 pal-ju pühapäevi 5334 palju und 12500 pal-ub surma 5376 peapadi pehme 5340 perenaisel pere söömata 5335 petab usinat 5377 petta, virka vihastada 5390 piire lagipeas 8775 piits poole kaera 8780 pole ilmaski aega 5314 pole kuskil hea 5336 poole pöörab selga 14234 põh-jatuul ja lõuna päike — meelepärast 9129 põllul umbrohi 5342 päeval 14807 päev looja läheb 5372 päev pikk, pea põdelik 5317 pädak vastu taevast 1513 raske 8308 rikas — laps 13087 rist ree peal 5337 sada vabandust 5331 sahad põllule 5174 seas ei ole 14217 see ka unine 5309 siga, mitu viga 8237 siga tõngub peale päeva 5379 sitikavilul tööle 10529 soe teeb 10592 sulased 4948 su-reb nälja otsa 1939 susi lammast 5381 suurem nälgi 2449 suur õigus 5332 suvel vilusse 5367 suvi lämmi — talv kül-m 5320 suvi vaese ja — päralt 10994 sõk-lane sõrmtöö 5339 sõrmed vedelad 5343 süngis kui uks hingedel 5371 sööma, siis sürgile 5382 sündinud — isehakanud 11425 takka lüüa 12109 talvel ahjupais-tele 5367 talvine õõ 14230 teeb ajuti 5385 teeb laupäeva õhtul 5384 teeb na-tuke, aga valmis 1491 teenib üheksa päe-

va 6749 teise inimese risu 5359 teo — kaeb 3965 tuleb vesi ahju 5338 tõukab kõik homseks 5347 täida käsk 5010 täid loodud 5349 täid söövad 12346 töö — ajaviide 12527 tööd (ei ole) 12930 tööle 3115 9293 tööle jahtida 1329 tööle, siis kasukas 5382 töö nagu kana haudub mä-damunal 5346 tööpäev homme 5347 töö raske 5330 töös 14221 tüdruk 8521 13909 tükitöö — jaoleib 5318 uni magus 5340 vahib päeva silmi 5386 vanakuradi peapadi 5406 vanemad — lapsed 14225 varas — koristaja 13738 vihma sajab 14056 vilu tööd tehes 5329 voodis aega 5341 väärt vett leiva sees 5378 õpela-takse ära 5373 õõ väga kallis 5348

laiskleja: maja 1552

laisklema: Jüri 2787 kaatsuta kargab 5391 kes — see langeb 497 laseb lapsel 5412 noores eas 7476 nälga näeb 4253 tööd tehes 12550 vaene 6310

laisklemine: liiast 8901

laiskus: ajab laenama 5396 alles haigutab 5410 eel, vaesus järel 5403 ei anna leiba 5397 ei pea leiba kinni 5352 elu piken-daja 5404 end petta ei lase 5392 enne surma sured 10723 hooletus — ema 1503 hooletus ja — kehvuse vennad 5405 hooletus ja — käsikäes 5399 hooletus ja — vennad 5400 hooletus ja — õed 1498 häbistab 12936 ja nälgi vennak-sed 5405 kuradi peapadi 5406 kurja ha-katus 5407 kurja juur 5393 kao kukku-mine lõuna ajal 1438 lahjaks 11687 laia välja peale 12844 laidab igameest 12507 laitust 12556 lapse töö 1564 mehe iga 3462 minema 5069 nälgi ühe küla lapsed 5401 nälja ema 5405 näljaga käsikäes 5402 paljajalu lumes käima 5395 patu hakatus 5408 pole kuskilt päralt 5398 puuduse poolvend 5405 rikub 12509 ru-maluse ori 5409 saadab malka 12938 see nälga näeb 12463 seinä 14165 toas 11509 toob nälga 1507 12940 tunneb nälga 1475 vaesus — seltsimees 13169 võtab 255 õnne ei leia 5394

laiskusehull: seitse hullu 6206

lait: kukkugu maha 3711 laisklejal 12412 sandi 10170

laitja: laisal palju 5333 on küll 5411

laitma: hobust — naist 1565 ilm 2002 ini-mene ennast 2162 jalad üle lageda 3732 kergem teist 11829 kes teist 11840 lagu-neb 3734 laia ett 675 laiska 5333 last — kasvatajat 5412 leiba 5413 mehe ema 7224 mõis — vald 5038 narrid 7380 ri-i suured vaesed 9655 oma kaupa 342

pada katelt 8196 paha näed 1107 pea
3735 päeva 3750 rahvas 2002 sind keegi
3740 talu esiti 5411 teine 14893 teist
3608 3717 14948 viga näed 14006 õigust
— ülekohut 14574 ära — last 8959 ükski
nii õel 1149

laitus: kus kiitust 3762 laenaja leiab 5259
lahja — hoolida 4770 laimaja leiab 5299
lapselt saadik 5414 leiab igauks 11829
parem targa 11611

Laiuse: mäe alt 12134

laju (= puru): lapse söötjale 11411

lakatama: ei ole setu teele otsast 10318

lakatamine: vallamaksu alla 5416

lake: koera — süü 4187 lahjem 4264 nõnda
koer 5415 otsas 7718 paksem 14445 pal-
ju sigu — vedelaks 8363 rohkem 4157
vedelam 2961 4158 10545

lakk 1 (= põõning): kanadega 3113 kelk
— ohelik ees 3571 kes aitab kassi 3388
kitse pärast 3392 maha tuled 1685

lakk 2 (= hobusel): pahem pool kannab
8243

lakk 3 (= müts): katkenud — saab naise
3432 kännu otsas 4935

lakkuja: pära perse 4544

lakkuma: kass katsunud 3348 koer 4088
4143 kõht läis 11235 lehm 5630—1 5642
näppe ei saa 11317 talle perset 11880
vanad sikud soola 13386

lakkumine: mis maksab lehma 5645 penil
kivilaudade 8551

laksatama: käsi 4973

«**laku perset**»: saksakeeli 5741

lambakaal: pügamine 5764

lambakarjane: pane hunt 1671

lambaliha: laites süüakse 3712 laita 10240
süüa tahab 10798

lambapoiss: ära lobise 6547

lambatahl: hiline 13707 kui on neiu, siis on
7409 olevipäeval veristatakse 7833

lambavill: hundi hambad peidus 1604

lambiklaas: tulist ei võta 9170

lambrine: hundist 1671 laipask 10411

lammas: abielus 8523 aeg tuleb — põetakse
96 alles 1660 10794 10812 antakse ikka
7094 ega hunti murra 5417 ei niideta
6399 ei põeta — ärgu määgigu 5424 ei
röögi 2319 ei saa süüa 7093 eksinud 528
elu vilets 1658 hea süüa 1076 heinu nii-
palju kui villa 5420 hundid turjas 5434
hundiga kaupleb 5433 hundist — saab
1664 hunt ei murra 1595 hunt — karja-
tama 1671 hunt — seas 4189 hunt sur-
nud — kõrvas 1651 hunt viib 1644 1656
hunt võtab loetud 1645 hämm 95 järel
laaguneb 10367 jürripäeval annab — kuue

2790 kadripäevaks 2876 kaela niita 178
kaelata 3159 kahe tallega 3201 kange-
kaelne 3168 kange südamega 10381 kes
niita laseb 5430 koera p-see 1673 kolm
korda orasel 5421 kuhu üks 14883 kus
hundid uluvad 5436 kõik — murrab
1592 kõik valged 13284 kärnane 3234
14985 lahke nägu 12973 laial väljal 5425
laisal 14232 14292 laitusest 3896 laudas
— lauda taga 5622 laululind 4368 lau-
päeva õhtust 10351 linaseemneks sigima
5871 loetud 1628 1645 Luts — lugeja
6094 lõpetajale 10385 läbi jalge 1829
läbi oherdiaugu koorma 5432 lämmit
vett 10376 lämmi vesi 10336 maarjapäe-
val — kahe tallega 6231 mustad tal-
led — muret 5426 määgima 1654 naisel
— pea 6630 niidab — pea 7431 niide-
takse 5423 5435 niidu aegu 10410 noo-
rekuuga nurme 7560 nägu 5427 5429
nälginud — villa 7716 oleks hunt või
karu 1669 oma vill 7920 palju 8358 pask
lagunema 10405 peab jõuluni vastu 5421
pea pügamine 178 peeretab 1617 peig-
mees 8523 perekonnas musta 8595 poja
lakkumata 1195 praad 10822 põigiti per-
se all 8923 põetakse kevadel kesale 5428
rahuga 8969 rinna alt pügamata 5418
saab heinu 7094 situb — kuseb 5422
susi — sõber 10828 suutäie heina 1181
sünnitab poja 862 talupojad 10060 tape-
takse, veri tilgub 1849 teine ei laku
11880 terve suve sees 2754 tunneb oma
talle 5419 täna viie jalaga 12402 uba-
lehte ja kõrgast 2134 vaesel ei lähe
13131 vaga 13192 13197 vagaks — ni-
metad 1623 vagu — sünnib palju lauta
13209 vanu 13352 viimast laudast 14076
õnnistus — õnnetus 1605 ära kõida
stringiga 5418 ühest kahte villa 14940
üks — kõik 14889 üks määgib 15031
üks paha — situb 15007 ütlema 5431

lang: kuu laste 4724 õli ei ole 14634

lang: laisk — leiab 5358

langeja: leitakse lükkajat 5437

langema: hunt hundi kõrvast 1615 ise sisse
11835 kade — mööka 2858 kes seisab
10263 kidur puu 3694 koorem 4352 laas-
tu eest 9104 laps kaevu 2906 linn —
alev 5962 lumi lagedale 6068 puud seni
raiuma 9541 puu kaldub 9086 puu ühelt
poolt 9099 seda lüikka 12333 varas vii-
maks 13733 veri vere poole 13941 ühe
laastuga 9103

langemine: kõrgelt 4852 uhkus enne 12843

laotaja: kus kogujad 4206

laotama: laiemale 5291 nahka, kui küünib

7183 sagepuder ei 10035 talli 11496 õlgi alla 11716
lapp: leiab 3783 viis — sada 14145
lappima: vana kasukat 1930
laps: aasta ja 5 abielu palk 5485 abielu side 5526 abist ilma jääb 13336 ainust lüüa 5455 aitab sõnastki 1574 and — sõna 5544 annab jumal 2514 antakse andeks 2448 armsad 363 armsad kui sõrmed 11168 armsam — kibedam viits 367 armu ja hirmu 5438 aru vana kasukanäru 5479 ase, koera ase 5480 aus — ahju peal 476 ega kasva 3636 ei jäta luttu 1873 ei kõlba viitsata 5806 ei laideta 5412 ei nuta viitsata 1063 ei ole iga 1016 ei ole narrida 4771 ei ole valatu 7480 ei ole veel 5469 ei saa ema 6605 ei saa isa 7274 ei säada vanemaid 5445 ei tee tööd 13879 ei tohi tõugata 13515 eksinud — ei saa peksa 529 elad — seas 618 2200 5468 elav väeti 565 ema annab leiba 11291 ema ei võta 602 ema joobnud 5275 Emajõe veerde 5476 ema — ladus 635 ema mees ei ole — isa 614 ema nisa — suus 615 ema viits — liiga ei tee 601 enam kui laast 5527 enneaegne 670 esimene 690 707—8 esimene tütar 6688 hea 902 934 head — nähakse igal pool 985 head — nähakse nurka 903 hea ema kasvatab 909 hea heinaajal 5509 hea hännas 1007 hea — ilma 6347 hea jagu paigale 12312 hea — kasvab viitsata 928 heal 940—1 heale — võleiba 940 heal — mitu nime 942 hea — paha 926 931—3 hea — pannakse hälli 1012 hea — suusõnal 14178 hea — tuntakse 1014 hea — tõrgub tõrrakut 1013 hellitad 1215 hoja tuli ja 12144 hoia — raputa 5541 hooletaps — röömulaps 14986 hoora — abielu 1522 hukkaläinud 644 hulk 646 hull 13400 hullu — pulma 1573 häda ja koera häda 5491 hästi tantsib — paigal seisab 929 igal — oma töö 5894 igal — oma viis 5896 igal — oma õnn 5452 iga — tarvis leib 5450 iga — õnnega 5451 ikja — võetakse üska 602 ikka laps 2217 ilusa isa õuel 5940 inimene kaks korda 2121 inimeseks 3894 isa-ema põldu 5483 isa — ema surnud 5471 isa hirm 12342 itkeb väist 5554 itku laua peale 5546 jagu põrandaga pragu 5535 ja kana munade 3128 jalad, koera jalad 5493 ja narrid laadale 5459 joodikul 2440 jooja — kübarata 2458 jookseb alt vihma 5515 jumal annab 2627 jumal hoiab omad 2532 jõuaks kasvatada 5453 kaela murdjad 9197 ka-

hejalgsed nõiad 5486 kaks kasvatab 14281 kala nina all 5497 kaltsud keelas 7214 kana kuseb 5531 kannab pokutat 5516 kanni 4063 kargaja — lööb pea seinä 3230 karistad, ära kahetse 5465 karjus 3160 kask kasvataja 4753 kasvab hirmuta 927 1296 kasvab lapsevanem 5506 kasvavad — söövad palju 3437 kasvavad kasitakse 3439 kasvavad leitakse 11793 kasvatada 9141 keisri õigus 5499 kerge käskida 2378 kes laisa — toidab 5307 kingi ära viska 5579 kirstunaelaks 11146 kivi ree peal 7327 kodus kuulsam 3977 koerad — koerad vanemad 1710 koera mesikäpp 8588 koera soe 5500 koer ei väsi 5512 koer ühesugused 5513 kohus pea mõistetud 5494 kooleb jagu 4335 koolja 5563—4 koolmeistri 4338 koolmine väike asi 10219 kuidas ema 649 kuidas vader 13013 kui — ei peksa 5470 kuine — koogab 2914 kui vasikas 5448 kukk — nuhtleja 4476 kukub maha 5560 kuri — pannakse kurru 1012 kus — häda 5472 kus palju 8352 kust — leiba võita 9682 kuu — lamp 4724 kõhna soetada 4767 kõhu alt tuul 5547 kõige sügavam roe, sinna — lähevad 11359 kõik ühe jumala 4816 kõik ühe viitsaga 2175 kõrtsimehe 4882 kõrtsis käima 10409 kannust ei kasva 5439 kärnad 5551 kätele 10907 kätkis, leib kapis 5518 küllaleib kõige magusam 5066 külitud 7483 külmetavad leelõukal 2211 külm ja koera nälg 5495 kümme söömavahet 629 kümnis kerge 5548 küsija — ei anta 5180 laadalt saia 5478 laast vanema küljest 5519 labane 5520 labida peal 6979 laiska hoidjat 12167 laisk — iketaja 12104 laisk kah — toidab 5312 laisk kiidab — tööd 1564 laisklema 8602 laisk — parsil 5363 laituses 3907 laksu perse 525 lapse aru 5498 lapsel — kanasel kaks 5567 lapsest saab 4689 lapsi teevad 5484 latakus 5574 laud kogub 5586 laud kõrge 5536 laul 2412 lauldakse, mõrsja mõistku 5549 laul ei kasvata 11582 laulupäevad 505 lautsi läve all 5563 leem ei laota 5624 leest 2760 leib kurku 5537 leib kõrgel 637 leib — leiab 5678 leib liivane 5539 leib risti alla 8929 leib valus 5565 leivale häbi 5492 leivasõojaid — laastutoojaid 5467 lihavõte ei ole kallis 5556 linnud 5487 loll 6016 loll kiita 5514 loodud elama 2643 lumest ei saa 9110 lõigatud — hoiab noa eest 6107 läheb hukka hirmuta 5806 lähedale näeb 5558 lõo-

ehk lüka 7921 majas 5461 mehe isa 5559 mis leiba nutab — saab 5712 mitu nime 942 moonakate 6855 mänguasi puupulk 5504 naerab lautsil 5564 nahk ja koera nahk 5505 naine ja varsaga mära 13856 naine leiba murda 5005 naine nägusam 6587 naine oksata puu 5555 naine peab mehe ja kaks — toitma 7324 naine toidab 7276 naine õlekubu 5508 naisel asjaks 7243 naisel rinnas 7241 naise töö 5344 naiste ja varsaga hobustega 5490 narmus 5522 nariid 5481—2 nelja-aastane — kasvab poole 7421 noaga teeb 5572 noorel naisel 7501 noorelt kasvatada 14264 nooremad enne 7506 noorem, jalg kergem 5523 noorusest nõrk 5477 nuga või karjasele raha 5496 nuhtluse kätte 5462 nutab — magab 5524 nutusest — saab lahti 3161 nuttes kasvab 5553 näevad 13637 nägusam 5510 5525 nälg — vargile 7696 oma 7924 oma — armastab 7856 oma — armsam 7919 oma — kukupäts 8039 oma — kullatükk 7923 oma — lapsuke 7925 oma — malga 13633 oma — oma maja 7924 oma — sitt 7838 oma suu ligemal kui — suu 7964 oma — teise 8037 oma — valet 7922 oma — võõras 8038 oma — üles kasvatad 5466 on kärsitu 11955 ostjad ja müüjad 3797 padi alla 5560 paha — hea 917 paha — kaseoksad 8225 pahal — palju viga 8229 pahandust 3240 paha — paludeski 8224 pahur — katsub pärast 8249 paik paja all 13522 palju 5557 5573 parem nutku 7606 peake sile 5577 peni naerab 7546 peramine 9316 perekonna peegel 5528 perse pühkimine 178 12477 perest naerist 12325 perest päev 5569 perest uskuda 2533 12958 12960 pesuveega välja 5444 pikem kui käsi 5561 pillavad 2195 pilli järele tantsib 5457 pilli löhki 8836 pisike — põlve peale 8884 pisukene — suur 8897 poolvaesed — täisvaesed 2212 puru tegemine 177 puu katkeb ära 13642 põlatud — leitakse 11419 põlenud — kardab tuld 9170 põlvkõrgune 12757 põua — vihma 9238 päeval palju 14803 päev päeva 9290 pärast ader aiale 5441 pärast randa 3392 pärast töö tegemata 5440 päts pähitses 1011 raskejalgne toob 9558 rikaste — surevad noorelt 13131 rinna suhu 5550 ristimata 8304 11078 risti pingi peal 8529 rohkem issameiesid 5575 rublasid ei ole 5511 rumal, ilm kaval 5530 ruttu unusta 5447 räägi —, ära nimeta nime

9942 rüka 9958 saab, mis ta nutab 5463 saada kerge 5581 saad — nagu kivi reel 7327 saavad mehed 992 saba koormaks 5502 saksa — ja rebase kutsikas 10070 saksa viha ja metsakurja eest 2568 saunalaval — palju 10225 saunamehel — moonamehel 10230 saunikusse 5576 seal laastud 5458 seal leiba 5473 seal vanu 5474 seinä äärde 13446 seitsmeaastasel — mõistus 13445 seitsmeaastast tule ja vee eest 10278 selle nimi 5454 setu jumalal 2664 sinule 13635 sitt — hea 15023 sitt sibulata 5552 soel — hale 10810 sureb see aeg 5532 surm pakutud 10720 suvi annab — suud 11558 suur — väike 8884 8897 suu sarvest 5442 suu valeta 5443 suu verd 13431 sõna kuulama 1625 sõna suus 5517 sõrm antakse 5460 sõõnum ema põlve najal 638 söövad paremini 9216 süda ja käsi 5566 süda kivi küljes 13643 sünnib 11431 sünnitamine 178 süüa saanud 612 tahab hoidmist 1641 tahmased taguja 11436 tali tapab — suvi annab suud 11558 talvel nüssad — taga 11000 tamelaastust 13958 tanguga ja napsuga 5542 tantsivad ema pilli 620 tare ilu 5562 targem 11708 tatise — juttu 7630 teine laps käes 5578 teise — laastuke 7925 teise — tõpra koht 11910 terased surevad 11949 tikuga tuld suhu 5449 tuleb ilma 621 tuli ei ole mänguasi 12166 tuntakse hälli 1014 tuntakse vanemaid 5540 tõbi hukkaja 12275 tõbi lautsil 5568 tõrgub tõrrakut 1013 tõrkujal — surm päitsis 12313 tüdrukul häbi 5533 unest unesse 5543 uni magusam 5501 12901 uni sõber 12903 uppunud on 2906 5464 vaene vaeva all 6601 vaesel 9739 vaese — leivakannikas 1646 vaesel valge peaga 13024 vaese varandus 5488 vaikist — üska 602 vait olema 13346 vali vanemale 632 valutab sõrmeots 5503 vanainimese ahv 5529 vana soo peale 5521 vanatüdrukutel sünnivad 13621 vanema rooga annab 3391 vanemat ei toida 4290 vanematele kasvatamise vaeva 930 vanemate usu vili 5489 vanemate vaenlane 5507 vanemat lööb 5456 vanema viits 4620 vanem eel 13636 varivad vanemaid 1064 vigane — kõige armsam 14012 vihaleht 12249 vihkab 14255 viinakuu — kraps 14133 virgad — laisad 14225 viits 14261 14263 viitsahirm 14266—7 viitsata 928 14191 võib kuivem ka olla 5801 võtab poole tööd 1008 võõrad 14395 võõras — oma 14355

võoras palju sööb 8368 võorast hoolib 13142 võorast nähakse nurka 14382 väike — kohe ei jookse 5446 väljas 5570—1 õigel ajal 9045 õige toob — ilmale 14551 õpi 7543 õpib 2209 ära hakka — orjaks 5580 ära hellita 1217 ära tõrva 11771 üheainukese 2636 üheksa — ühe ema põue 14844 ühe küla 14332 ühest — ei saa peret 3285 üks — hooelaps 14986 üks — isasse 14989 üks isa toidab üheksa 14973 üks — kaks 14987 üks — koorekirn 15062 üks — peab olema 14988 ütelnud 5534 10279 üsas 409

lapsama: laisk ei lähe 4949

lapsehoidja: head sõna 12133 palk 13233

lapsemäng: piip ja püss 8765

lapsepõlv: saadik laisk 5310

lapsesitt: harimine 178 kutsikas — mekki tunneb 4706 kõik ei ole 4504

lapsetegemine: pole kunst 5581

lapsevanem: lapsest kasvab 5506

lapsuke vt. **laps**

lapuline: kuseb 5582

laratseja: lai suu 5583

lasandus (vt. ka **liiskus**): lühenevad 9292

lasing: kõrtsi 3844

laskma: huntisid hulkuda 1658 hunt karvu 1618 häda häbeneda 1733 inimene 2114 kuidas saadud 10002 käsi käia 11100 laenu 14326 lammast, kes niita 5430 pussu lähed 9070 sant ahjule 10163—4 siis laabub 11766 silmast suhu 13070 sõdur oskama 11071 sõna suust 11119 teisel omast osast 11917 teise perse peal liugu 11862 teistel elada 11857 tigeedale taari 11992 tiibadega lind ei lenda 5901 vares kardab 1306 varest 13807

lasn: maksab 5253

lass: leiba 9349

lastemäng: tuli ega vesi 12166

lastenali: tuli 12166

lastus vt. **lasandus**

latak: parem laps 5574

latikas: aeg möödas 9799 kevadine tuul katub — laua 3651 laileht 3213 laulab 6090 naba 3298

latv: kõik oksad 9076 ots murtakse 4761 poega lase 12773 puud laasima 9098 ronida 5584 sulane 8625

lauaalune: poja 8915 tütre 12746

lauapealne: poja 12746 tütre 8915

lauavõoras: hilpharakaid 4528

laud: alamast — ülem trepp 234 all jalad 5590 ei söö sööki 5587 ilm — kinni lõõdud 1965 kass kasib 3377 kelle leiba söön 5657 kes siga laseb 10341 koera ase 4058 kogub lapsi 5586 kohus —

peal 4236 kuninga — taha 4539 kus lõuna 4787 kuue — vahel 9029 laste — kõrge 5536 laul ei kata 5623 Laurits tuleb 5608 leib ei murra 5717 mees — peal 6485 mine laia — mööda 12097 otsas 176 pane siga 10362 parem ahju virusel kui — otsas 176 peal — all 5585 põld jumala 9156 pärast — peale 4149 raasune 11592 rikka — ära mine sööma 9723 selle laulu laula 5590 sulle 10503 talvel laulan 10987 tee kui 10807 valge — vahel 10660 varblane — peal 13794 võora — kõrge 14360 õigus — peal — all 14569 õnnelik oma — taga 14697

laudanälg: parem tarenälg 11593

laudi: kõrgel võoral 14360 laisk laps 5363

Laugu: mehed mära seest varsa 5588

lauk (= hobune): enam sõjas 5589 lai — kitsas 5294

laul: ei kasvata lapsi 11582 ei kata lauda 5623 head — paha 939 hommikul 1450 hundi — laulma 1654 iga lind 5887 igal linnul 5896 igal litsil 5978 igal mehel 6498 igal — oma viis 5896 ilus 2082 istkem maha 5591 joodiku 1524 kaks korda laulda 1115 kelle leiba sööd 5657 kuidas lind 5909 laimatakse 11135 lind — eest süüa 5891 lindu kiidetakse 5934 lühike — lauldud 6159 nagu nokk 7461 nõnda lugu 6059 oma kõige ilusam 12065 riimita 4691 sandi 10172 sant looja 10189 selle — laulad 5590 5657 9599 12445 soel oma 10811 tuntakse lindu 5936 üsina orja 12941 õõbik ei ela 14815 ära vaata lindu sulgist, vaid 5955

laulatama: lepp 4762

laulatamine: ilma viis 5592

laulatus: õpetaja — vanatühi 8166

laulik: laula rahata 5592

laulma: aset võta 5591 enne surma 5011 hea lind — head laulu 939 häda õpetab 1762 1791 iga lind omamoodi 5885 kana kahjuta 3122 kass 3345 kes «kukku» 4922 kiriküüt 3847 konn 4306 kuku-lind lehtmetsas 4482 kured jää peal 4569 laisk 1434 lapsele — mörtsja mõistku 5549 laulik rahata 5593 laulu 5591 lind 5925 5940 lõoke küünlakuul 6117 lühike laul 6159 otsad 3622 selle laulu 5590 5657 9599 12445 suvel 10973—4 sõdur oskama 11071 talvel 10987 targa peaga 4470 tühi mis sant 12646 vares viis korda 13811 viimaks paremini 7165 või elada 5594

laulmine: kana 3124 raha maksab 9465 varga 1524

lauluag: tedre 11727

lauluhäl: ei olegi 4913 igal kukel ise 4472
laululind: hiilgavad suled 5595 kenal — ilu-
 sat kuube 3584 situb eluaja 1836 vares
 13819

laulupäev: taga 505

laupäev: kolm sooja 5600 laisk teeb — õh-
 tul 5384 mees hobuse selga 5597 püha
 kui jõgi 8974 ühe otsaga 5596

laupäevaõhtu: vihtleb, jumal nuhtleb 5598
 vihtled verega 5599

laupäevaõhtune: külaline 5601

Laur vt. **Laurits**

Laurits (vt. ka **lauritsapäev**): ao kustutab
 2777 ei salli tuld 5602 ilmu jahutab
 5603 kas seeme kotis 5611 kolmanda kivi
 2332 kolmanda nisa 2334 koodid kätte
 5606 kus nisud 2296 lahutab lehti 5605
 lai leib 2295 lakub lammast 5605 lakub
 põhja 2336 lamba ehk kitse 7829 laud
 seljas 5608 lipib — lapib 5605 näitab
 Pär dile hammast 5604 raudnaela heina
 2300 toob esimesi halge 5607 tuletab
 odralõikust meelde 5609 viha humalasse
 9329 võtab pealt 5610

lauritsapäev (vt. ka **Laurits**): esimene hall
 5607 esimese valge õõ 5618 humala viha
 9329 hädaleib 5615 ja pärtlipäeva vahel
 külma 5613 jäätab 5612 kaks pärtlisse
 5235 kapsas villase lõnga katki 6827
 konna suu kinni 9838 kõige lahjem 2356
 külm tähendab raudjäääd 5614 lai kakk
 2295 lainetab vesi 5302 laisalgi rukkii-
 külv lõpetatud 5616 marjadel magu ma-
 nu 5617 mets ei põle enam 5619 raud-
 nael heina 2300 rukis 8266 rukki ja
 nisu seemet 9826 rukkikülvi aeg 1320
 rukkiseerne kotis 5611 seitse mihklisse
 5235 teine kivi 2332 viimane meevõit-
 mine 1191 võib metsa tuld teha 5619
 õunale magu 5617

lausuja: sea sitt 4547 sitt kotis 12684

lausuma: lapsele — mõrsja mõistku 5549
 musta ega valget 4752 pada katelt 8196
 sõna lagub 11106 teise hobust 11885

laut 1: eha 4256 ei laotata 11496 ise 2238
 lahja 5279 luu 5279 nälg 11593 puhas
 5621 sees — taga 5622 siga väljas
 10359 siis ka lauda taga 5622 sõnnik
 jääb sõnnikuks 11151 sõnnikut 5620 va-
 naskuus 7560

laut 2 (= reepõhi): ree peal 1483

lautima: puud 9101

lausti: lapse — läve all 5563 laps naerab
 5564

lava: sant tahab 10164

lebama: leiva peale 5663 5734

lee: lisa leemele 12096

leek: lõikama 11183

leekuningas: kaks 2982

leelo: ei anna leiba 5623 laste sekka 12758

leelõugas: poja 8931

leem: ega valge saa 8188 ilu pealt 2022 ilu
 pärast 2038 joob 4553 keeb õhtuni 5626
 kõrbi 5195 lahja 4264 7759 8352 lapsi ei
 laota 5624 leest lisa 12096 leib — all
 5691 lisa — riku 8309 nälg keedab ma-
 gusa 7699 näljasel 6342 pada keedab
 paksu 8192 paksem 3067 11579 palju
 kokkasid solgivad 4269 peal libe 3536
 pisike pada parema 8888 rutul ei ole
 9889 samet ja siid — lahjaks 10123 selle
 lusikas 5625 soojas 9291 sügisel ütles
 — saole 11391 teise pajas näeb rasva-
 sena 11900 täis — lõmpjal 12676 une
 rasvast 12887 vardas 5816 vedelale —
 panna 10032 vedelam 1549 vööra — ei
 või põletada 14390 ära põleta külma
 9172

leemekatel: tulelt võtmist keeb 7313

leemekulp: kuri võtab 4642 liigutada 177
 naiste sõjariist 5627

leemelusikas: teist uputada 2857

leemepada: kohtukäik kustutab 4219

leemerfist: laua all 4642

leeritama: kolm tüdart 4294 tüdruk 8492

leetrid: silmanägemise 10203

leetuhk: oder 7767 rukis 9961

leeku: kuiv 4466 vihm 2344 5628 vilu
 5114

lehekägu: lõuna-aeg 1438

leheline 1: aasta 1438

leheline 2 (= leelis): rikas teeb 9656

lehis: seal — paras 4756

lehkama: leivaline 11284

lehm: aher — viiakse laadale 161 ahtra
 — eest 4458 ammumine 7248 annab
 piima 3233 eesti — tige 512 ei lõpsa
 sarvest 5640 ei saa midagi 9460 ei tea
 pühapäevast 5629 esimese vasika 698
 hea 935—6 hea põli 510 1866 hein —
 rohuks 2320 hobuse piim parem kui 1325
 hulluks läinud 1572 hädalise — ostab
 1804 hämarat pead 1811 hõrga lakub
 5630 igavam lüpskes — tappes 1915
 jaanipäev ilma 2347 joodik naine nagu
 2421 kaevaja — ei anna jumal sarvi
 2908 kapsamaarjapäeval — jüripäeval
 3196 kasvab, väiksel vasikas 5634 kel-
 laga — otsib 3573 kits pole 3894 lakub
 perse 5642 leivakupsetaja käepesuvett
 juua 5643 linnast — ostab 7386 lõhku-
 ma hakkab 5632 lõõg kõva 3899 läbi
 jalge 1829 läheb läbi mädasoo 5643 lä-
 heb veest läbi 5639 lühikene lõpsab 4405

lüksab suust 5640 lüksja — peret peab 6181 mis maksab lakkumine 5645 mis nisas 2903 mõirgamine naisemehe tralimine 7339 mõirgamise hääl 3124 naine taeva 7217 nisast tsilgatab — keelele lipsatab 5644 nooligu ise oma vasikat 5633 nõnda vasikas 5635 oleks sooru 5647 oleks vanaema 5646 ostad — sarved pealekauba 8129 palju piima annab 3430 peru — piim 8703 piim keele all — peal 8758 pika karvaga 6166 pikk keel 5642 poegib 3553 poja lakkumata jätab 5631 saada 13447 sabata 7273 sarveta 7235 sarvist (tuntakse) 1361 seal vasikas 5636 sort salves 5637 suust 3107 suust nüssab suline 10921 tatikat 10376 tõstab saba 5639 vaese mehe viis 8668 vanandel liha ja nahka 5638 vana nina alla 13878 vasikaga koju 1863 vatsa vasika 8170 võõras 14379 ühe silma pärast pime 5641 ühest — kärbeile 14941 üks — kareldes 3017 üks — teine — kolmas 14953 üle mere 8756

lehmalaud: ära mine tühja käega 12709

lehmanisa: korja 6905 vallale 2185

lehmapiim: kasemahl 3333

lehmastõtt: naine läbi 12621

lehmasonnik: jumalasonast vägevam 5648

lehmine: kari 658

lehmvasikas: imetavala — kaheksa harnast 11426 noorekuu 13554 varane 13707

Lehola: poolt nurk 14063

leht: enne marti puust 6432 hiirekõrva suurune 4818 kägu kevadel 4915 kägu laulab — puusse 5866 Laurits lahutab 5605 lumi 6073—4 metsa varjus parem kui 6790 mets — kaerad maha 6784 mihklipäeval — jüripäeval 6813 siis leiba 4915 siis leina 4915 sügisel puust 12004 õhinal puusse 5649 õõbik metsa 14814

lehte minema: ruttu 6761

lehtima: mets 6767

lehtmets: kukub kägu 4482

lehtpuu: noorekuul 5650 13558 vanakuul 11695 13559

leialaud vt. leivalaud

leib: aganane 151—2 2745 agan — jätk 146 11520 agan — rikkuma 147 ahju pannas 5699 ahjust 8654 aidas 5620 5676 aitüma öeldakse tüma — eest 221 ajab taga 5661 amet 256—7 263 ametimees saab 281 annab ka lapse 2514 anna koerale 4006 8538 anna sandile 10138 antud süüakse 5651 antut sõõ 5012 armastus teeb — magusaks 384 au rohkem kui 449 eest head tegema 5655 ega kott

sõõ 4429 ega naine sõõ 7190 ei küpse külmas 5101 ei linnuke hoolitse 5878 ei maitse 3237 4780 ei ole endalgi 12499 ei ole — pea saajaid 5674 eit teeb 525 ei või elada 5813 emale laste — kõrgel 637 enam saad 11358 enesel pole 11007 enne jakobipäeva 3414 enne meid olnud 5204 enne töö 12431 ettesöödud — kibe 11232 halva sööd 785 hammusta kahe hambaga 5681 hapu — abimees 3031 heaga 8969 hea härra — süüa 1027 hea külajutu eest 5715 hea perenaise lõigatud 8655 hein ema 1177 hernel — põues 12796 hernes — abi 1228 hõia hambad 816 hõia — heinaajaks 5684 homseks hõia 1467 hõlp 1694 iga lapse tarvis 5450 iga — ise magu 5654 iga sõõjal 11201 iga päev lämmi 10175 10182 iga peres ise 8580 ihu hark 10616 ei saa läbi 5711 inimesel — vaja 2174 isa 5693 isa pere — tugi 2199 Jaagup harva 2294 jahimehe 2371 jahupudruga — sõõb 2379 jala all 5685 ja räim 5700 ja silk 5668 5686 ja sool 5687 10608 ja taar 5669 jumal pakutud 2563 juures hiired elavad 5707 jätkä 2764 kakk 2946 kaob laualt — ja sool 6362 kapis 5518 kapsasupp — küüdimees 3219 kartulil — põues 3278 kartul pool 3280 kasta, kuni ahjuots märg 5656 kasulapse — kasin 3436 kasvatab 10443 kel amet 273 kelle — sööd, selle laulu laulad 5657 kelle väits 14482 kerjama — tükiga tagasi 5662 kerjatud — põleb kõhus 3615 kes kesvase — sõõb 5664 kes naerab 5660 kes tarkade 11602 kes virga 14218 kibe kätte saada 5694 kiivitaja kiku 3765 kikk — lõigatud 12755 kimmäs — kivi all 5665 kinnitab 14120 kodu — kõige magusam 3968 kodus aganane 3989 koduväimehe — valusam 4000 koera käest 4701 koerale 4023 4189 koera petetakse 4076 koera — saksa 10082 koer sõõb 4088 4166 kroonu — ei lõpe 4437 kui lehes 2817 4915 kui magus 7689 kui värsket 14495 kus elu 10729 kus lapsi 5473 kus sitakes 10544 kus töö 12476 kõige parem 9114 kõrgel võõral laudil 14360 kõrva suurune kikk 14501 käes, parem kui Aadamal 5670 kõrt — küüdimees 5023 küla — magusam 5066 küll rikas sõõb 5312 küpsem 8302 küpseta nätsk 10618 küünarnukiga — peale vajutada 5204 küünarnukk — peale — ei püsi 5688 laenatud 11927 laenatud — ei kesta kaua 5250 laenatud — ei ole magus 5265 lahti saama 6111 laisk ei

pea — kinni 5352 laisk ei tohi — süüa 5353 lakkõ — laudule 6292 lapsele häbi 5492 lapsi ei laota 5624 lapsi leiab 5678 laps nutab 5712 lass 9349 laste — kurku 5538 laste — liivane 5539 laste — valus 5565 lauda ei murra 5717 laudil 5335 leelost ei saa 5623 leeme al 5691 leiki 5722 leisik 14596 lepikus — küll 5751 liivast ei saa 5845 luku taga 5672 luusse ei lase 5663 lõigatud — ei sünni kokku 6108 lõika 12494 lõokese sita peal 6114 lõpeb töö 12474 lõpp lobina 12687 läbi käib 5671 läks — mingu ka kannikas 5667 maa ei kasvata 6213 maailma kinnipidaja 5680 maa põues 6209 magades ei leia 6316 magusam 1233 3689 3690 6260 12648 mahajäetud — magusaks 6335 maitseb 6353 majas 5669 majast sool, läheb — 6361 Maret mageda 6404 mehe aganane — poegade puhas 6685 mehe söök 9006 mitte kahe puu vahele 5692 muretse ise 2575 mõhke pannes siluda 5690 määne linn 11507 narrile anna — kätte 7383 ninaotsa ei põletanud 7455 nutt naiste 10570 nädala — ühes 9271 nätske 7745 10609 oal — põues 12796 oma aganane — võõra selge 8021 oma ema 8029 oma lepib 8040 oma magusam 7926 oma must 5277 oma — raske kerjata 7929 omas külas küps 7944 oma teenitud 7978—80 oma — toidab 7927 on linnal 5963 on peasi 5695 on peremees 5695 on vana 5701 osetud — hea küll 8135 otsas 11246 otsas — tee podisid 5673 pagarilapsele 8205 paha — pakutakse 8226 pakutud — ei taheta 8270 paluke — kui üsna ilma 8298 paneb kepsu lõõma 5698 parem ema arm kui isa 8402 parem pala 4469 8376 peab austama 5703 peale ei leba 5663 peale lebab 5734 peremehe — kõht täis 6099 peremehel 2539 2541 pere sööb 3242 pere — talu 8587 perse käriseb 12491 perse söelub söklad — välja 8697 piimasupp — liumägi 8760 pole halb naine 5683 pole kuskil kooreta 5666 pole minija 5689 pole muidu leida 5353 pole suur asi 5698 pole võsast võetud 5651 poolitatud — terve 8973 praguneb ahjus 5705 pudrul — põues 9011 puhas — kõhu lõhki 9021 puhast — süüa 9019 pussu lõikab 9069 põld annab 9150 põllumehel — linnamehel 9185 põsed punaseks 10612 pätsi — eest 9347 raha ei ole 9447 riid — küsi 9617 riie naise mure 9100 rikas — saab 9646 rikkal ajal otsib — inimest 9722

rikkal — küll 9739 rikka — tuli otsas 9726 risti kaelast alla 8929 rukkisõtku- jale 11406 saab läbi 5704 saab sõojat 5679 saad — saad soola 5714 saia maitse 11291 saia süüakse 10039 saksa saia karva 6589 salves 9783 sandi — ei haise 10139 sandil alati kúpsetatud 10174 sandi — vere 13645 seal leiva- kõrvast 5675 selge — suure mehe 14263 sellel kotti 5659 selle õigus 5658 sepal selget 10310 sepal valge 10314 sepik sööb vana 10301 sepp sööb selget 10315 siga — sirk 10402 sigu 14185 siis — otsas 4357 sisse pannakse 166 sitt 10566 sitt — ema 10568 sooja — aitüma 10595 soojale — pürutada 10596 suu — otsas 4970 suutäis — ei ole võlg 4810 suutäis kõhu täiteks 5709 suutäis — pooleks 5653 suutäis — rahuga 10961 sõda ei too 11062 sõtkuda 5656 söö 5682 11273 11275—7 sööb hame seljast 5702 sööd 5683 12485 13671 sööjal 3223 sööma- aeg poelik 10607 sügisel selged 11379 süütitatud — süüakse 7174 11419 süüakse rukkist 548 tagavara — hea 12432 tahab ahjust võttes kasta 5699 tahavad kõik 6650 talu — sulasel 8609 talumehe toit 5700 talve — näeb vaeva 11569 tangu- pudrugaga — sööb 11580 tarkus ei söö 11664 teenitud — magus 8303 tegu — tagasi 10253 tehtud — süüakse 11793 teise 14942 tellija saab terve 11925 te- rav nuga — särve 11959 tervet — otsi- ma 3187 toores lihutat 5815 tõnisepäe- val pool 12299 tööd ei tee, — ei söö 12452 tööd teeb 5677 12458 12466 töö ei küsi 12424 töö ei toida 12417 tööga — laiskusega 12556 töö kardab — söö- nud mehi 12512 töötegija — magus 12577 tühi kõht — saia magu 12674 tühja kõhu kõrvuline 5696 tükk 5716 8768 12713 türmi — ei anta 12740 tütre lämmi 8918 usinus toob 12940 usk ei küsi 12942 uusi rukkeid 12988 vaese mehe sai 5697 vaese — vee peal 13101 vaevaga teenitud 13184—5 vaevata kur- ku 13173 valge 6579 6937 6956—7 val- ge — must 11255 13283 vana 13343 13426 vanem kui inimene 5703 varasta- tud 13783—4 varga 13753 vastihitud noaga mitte lõigata 5706 vastu kõneleb 5713 vastu lauda lõigatakse — ei püsi 5687 vastu tühi asi 3279 virk käsi leiab 14239 viska 4601 võib olla 5704 14118 võõra — ei saa 14361 võõra — kireb 14391 võõra — magus 5066 võõra — risti kaelast 14392 võõras 7947 võõra —

saia magu 14385 võõras — hea süüa 14363 võõra — valus süüa 14373 värskete — ei lähe hallitama 14494 õhukene ostenud 14544 äpardus nädala kahju 5710 ära ihka võõrast 14357 ära itke 5718 ära laida 5413 ühe 14930 üheksast ahjust sõöd 11598 üheksa sõrmega isa 14834 ühe päevaga aasta 9246 ühes kohas üksi 14939 ütelnud 8654

leibuma: sõõ leivad 11277

leid: leidjale 14686 võõra mehe oma 5719

leidja: õnn 14686

leidma: head 1142 2077 4594 heategu 1160 1167 hooletust 1511 hooa palka 1533 häbi 1718 häda 1777 häda ajal 4362 hädas nõu 1755 igaüks oma 5720 ise teed 11752 jalal 4990 joonega 8149 kasvanud laps 11793 kes korjab 4391 kes otsib 8147 kondi 5802 konts kontsa 4325 korjaja kooriku 4389 kuidas kõiad 1429 kui otsid 8148 kuld hõbeda 4505 kuldse kana 1251 kurja ehk head 11787 laenaja laitudust 5259 laimaja laitudust 5299 laisk — teise laisa 5364 lähedalt 3474 metsapõõsast mõnda 6800 mida külvad 5149 mis keegi otsib 8151 mis sa otsid 8152 nõu otsib 7635 oma 7928 pruut — sõber 8996 põrssa küljest 9213 rubla 4360 taha viskad 14252 teises ilma: 1145 turakuga 8401 töölt 12519 vanaduses 7570 vanast peast 7536 varese peüst hanemuna 13816 õhtul õnne 1446 õnne 14661 ära rõõmusta 5721 ärgu tahtku 3192

leige: üks osa 2943

leiki (= mäng): leivast 5722

leiku vt. **leiki**

leil: arstirohi 10224 kes raha maksnud 5723 minu lihutis 12350 targal lume peal 11620 vanem kui meie 5724 ühe — üheksa pärast välja 5725

leilisoe: kõhutäis seeni 10232

lein: kui lehte 4915 kägu kuulutaja 1438 naer tähendab suurt 8817

leina-aasta: kuuled lõuna ajal kägu 1438 lehte 4915

leinakägu: lõunal 1438

leinama: eilset päeva 522 kuuled kägu lõuna aegu 1438 Maret ja Kadri 518 palju 8314

leinalaul: lõoke peale jaani 6121

leinaline: kuuled kägu lõunaajal 1438

leinapäev: aeg lõpetab 74

leinasuvi: lehte 4915

leisikas: karvu võtub leiba 14596 liiva 5726

leitsak: saunaleil võtab 12350

leivaastja: ei kosku 4431 sitale 5731

leivahunnik: otsas nälga 9862

leivajätk: ask võtab 432

leivakannikas: hunt vaese lapse 1646 koer sööb 4105 mehele 6651 põuaga — majas 9235 põua põues 9239 suur suu 12717

leivakirst: aganik 153

leivakonts: viska kiviga 4601

leivakooruke: kodu närida 5727

leivakott: aastane — selga 4676 ei jää nälga 5729 kannab sind 5730 kes siis nälga kannatab 5728 vaene rikka 13075 vasikanahka 9571

leivakõrvane: hea sõna parem 1039 kus leiba 5675 lutsust 3708 siga ausa mehe 10382 tahab 10138 tühi kõht 12673 vaene rikka 13136

leivakantsakas: kuiv 4469

leivaküna: kahandab 8710 lese 5776 teise — sitale 5731

leivalabidas: kunas — isuneb 5732

leivalaud: nukiline — sile 799

leivaline: lehkab 11284

leivalõikaja: kolm särki aastas 5733 läheduses 9431

leivamaa: liivamaa 10234

leivamees: kes leiva peale ei leba 5663 kes leiva peale lebab 5734 lapsed 13131 vaarem — saab 4253

leivamõhk: katki 681 litsi 4217

leivanälg: suur 5735 suurem kui sälg 5708

leivapala: ei tee paha 5736 jääb 9030 peab kinni pidama 5737

leivapuudus: tubli töömees 12078 tülitab 11311

leivaraas: mahavisatud 5739 otsi kuni ahjuots määrg 5738

leivaraisk: vana naine 7330

leivarikas: kägu lehte 4915

leivarõõmukene: inimese rõõmukene 5740

leivasuvi: lehte 4915

leivasõõja: itke 5718 lapsi 5467

leivatükk: kõrvasuurune — enam 14501 taskusse 11742

leivavanem: vara saab 4253

leivavesi: põld ei seleta 9153

leivaviil: leivapätsi juurde 6108

«lek maass»: maakeeli 5741

lend: igal linnul oma 5894 kuidas lind 5904 lindu tunda 5742

lendama: enne kui tiivad kasvavad 5743 hani — pääsukene 825 iva nokas 2290 kotkad kõrgel 4411 kui suured suled seljas 5747 kõigiga ühes 2709 kõik ei ole tuvid 12264 kõik linnud 5914—5 kärbes — ümber tule 4945 lind kõrgemale — kui tiivad kannavad 5923 lind saab ebe-me 5744 lind tahab kõrgemalt 5932 luiged madalalt — kõrgelt 6061 mis taeva

all 10693 pesas ei õpi 5876 püüpoeg
 jõuab oksa 9406 rohkem sulgi 5947 sa-
 bata linnul raske 10019 sirk 5745 sirk
 — putsai tsilgatab 12066 sõna suust
 11128 tiivutu kana 12001 tuleb — läheb
 3611 vanemad suled selga pannud 5746
 varblasi juurde 13792 ära — kõrgemale,
 kui tiivad kannavad 5748

lendu minema: kui tiibu pole 5743

lepaleht: hõire kõrva suurus 3209

lepamalk: ülehomm 12391

lepane: look 8936

lepapuu: põleb ise — puhub teist 5749

lepaub: leivaurvad 5750 näljaurvad 5750
 rukis hea 5750

lepavibu: lepitab 4753

lepik: hea lebada 938 laulatab 4762 leiba
 küll 5751

leping: surmaga ei saa 10737

lepitaja: lepp lapse 4753

lepitama: lepavibu 4753 surm 10759

lepitus: täna 12386

leplik: heaga — pahaga 5752

leplikult: järele anda 8681

lepp: adraluitsa vitsaks 9959 ei kasva 4759
 kevadel urvas 3656 lapse lepitaja 4753
 laulatab 4762 leht lehaku 9096 lüsipuu
 6182 paju poolvend 9335 piimal 8752
 tamme kannust ei kasva 4759 õõnes sü-
 damega 5753

leppima: hea — vähesega 937 kaaren kaar-
 naga 2831 kass ja koer 3367 oma —
 leivagagi 8040 regi ja vanker 9604
 sina sõbraga — jumal sinuga 5754 vä-
 hega 8904

lesepoli: vaene 5755

lesk: armastuse koolis olnud 5771 auku ha-
 rib 5759 ela nagu kannu kõrval 5756
 elu nagu 5764 katuseta hoone 5773 kes
 — häda näeb 5757 kes — kurbust kuu-
 leb 5757 kolme lapsega 5758 kuri lepi-
 tada 5774 leivaküna parem 5776 länge
 — minna 5775 lükkavad poiste taga
 5760 mees 5765—7 naine 5761—2 5764
 5768—72 5777 noorte — südamed 7521
 parem surra 10707 peas aru 3134 tahad
 narri näha 7390 valu 5763

leskekägu: lõunal 1438

lesknaine: elu 178 kartulimaa koldekivj all
 5761 künnipäeval adra väljale 5174 lei-
 vakest 2595 linaligu taariaani all 5761
 vakk ei vähene 5762

lest: Käina meeste kõhupaik 5778 pole kala
 3708

libahunt: sõprus koeraga 5779

libastuma: pea patune keha 5825

libe (vt. ka **nilbe**): head sõnad sõõvad 5781

jää peale mängima 5782 kala peos ei
 seisa 5780 keel 5783—7 5790—1 meel
 õiglase kotti 5788 seda suurem vaenlane
 5792 silma ees 10445 suu, palju sõpru
 5285 tee jala libisema 5789

libekeelne: südame varas 5793

libisema: lihaliik ikka 5825

liblikas: kevadel esmakordselt näed 5795
 kõrvetab tiivad 5794 madalal rohu peal
 4411 tule peale lendab 5794

libu: kus — seal lipa 5796 naine — oma
 mehele 7196

lidu: seni poistega lipitseb 5797

lige: maale ei ole vett vaja 7081 rehavars
 — hein 9608

ligidal: jumal 2609 küünarnukk 5205 pa-
 rem — tagasi tulla 5799 siis puskab
 5798

ligidane: naaber 11032

ligimene: andke andeks 11895 häda puu
 küljes 11886 igamees enese kõige lähem
 1912 sõber parem 11040 tee head 5800
 11853

ligi tõmbama: ühesugused 14865

liha: anna elajale 5801 anna koerale 4007
 ei kasva kondita 5805 ei kõiba soolata
 5806 ennast ei söö, sitta pead sööma
 1238 ennem kapsad 8969 hammusta ühe
 hambaga 5681 heidetakse kõrvale 5821
 himustab lootud 10832 hobuse — laua
 peale 1311 hoidku jumal suve — eest
 2526 hunt ei söö 1619 kartuli abi 5812
 koera ravitakse 4114 koer — vahiks 4173
 kondi ümber 4320 kus konte 5805 käsk
 vaimu käsu vastu 5808 küpseb — rasv
 tilgub 5804 lahja 7759 lehmast vanandel
 5638 leiab luu 6096 ligi luud — armas
 4251 liuas 5816 luid kaudu 14716 lusti
 täis 6099 lutikas pole 4368 luusse põgal
 1978 lõpeb lõigates 5810 lõppenud 5803
 magus ligi luud 6097 maisis sööb —
 leivaga 6346 maja talitus 5811 mehe
 söök 9006 metsas 5279 on kont 5809
 otsib, kondi leiab 5802 peks patuse —
 sool 8525 perenaise parandus 5811 pool-
 keenud 5817 saks ostab 11529 sea —
 hea süüa 10384 soele laenata 10797 soo-
 lata 2156 susi sööb hobuse 10839 suvel
 hunt ja peremees 10986 söö 11297 sügi-
 sel makstakse 11397 tina otsib 12013
 toob ligidale 5814 toores lihutab 5815
 tuhkapäeval — seljast maha 12100 va-
 litsejale 6103 vanatüdruk — ei mädane
 13616 vastlad mõöda — otsas 13886
 viska koera 4020 võib elada 5813 väike
 pott 14469

lihaheit: härg juua 5222 kõrs lund vihkama

6279 lumi katusel 6230 otsivat noort kuud 5820 reetee ära heidab 5818 regi heidetakse ära 5821 sajab 6273 seitse sikk 5235 suve poole kargab 5819

lihahimu: elab, rasvanälga sureb 5822

lihakott: herneleemel 12796

lihaleem: liipa pealt 5823

liha-leib: jaanipäeva pidada 6820 veab sõnnikut 14298

lihalik: armastus saadab valu 5824 libiseb ikka 5825

lihaliud: ligemale 5814

liha-luu: kupja 4446

lihamuri: maksta 3407

lihane: keel lõikab luise kaela 5827 koera luise aia taga 5826

lihapudi: paha Nuut peksab 7598

lihaseletaja: liha 8122

lihasupp: kurna pealt 8759

lihasõök: kiida koerale 3729

lihatoit: kõige magusamad 3298 lihutab 5815

lihatükk: seda parem 8881 võõra 8022 väikese — ära viib 5828

lihav: elajas kärnaseks 5830 metsas 5279 mis — kanast hüva 5829

lihavõtted: kostüüm valge 11501 kukk juua 5222 kukk räästa alt 10955 kuus suvisesse 5235 lastele kallisk 5556 must — valge 6429 seitse laiska kirikusse 11502 soojad — külmad 5100 soolast vihma 9780 valged — rohelised 5100 vihmased 14065

lihavõttepüha: hani lume peal 829 jõgi kinni 6389 munadepüha 2738

lihutama: haigus ei 12276

liiakse: linn mäe all 5960

liialt: see lisagu 11601 sõõb — joob 11236

liig: ei tee head 5832 ei tee liiale liiga 5831 mis — see 5834 mis — see kurjast 5833 palju ajab koti lõhki 8354

liiga tegema: küll küllale 5086 laisk hobune endale 5357 lisa 5976

liige: haiget — hoitakse 750 kõige kurjem 3528

liigjulge: kuri ots 5835

liigjulgu: lükkab merepõhja 5836

liigkasu: nõudmata 14078

liigliha: peos — kuldsõrmusel sõrmes 5837

liignimi: lits tüdruk 5986

liigpalk: seinas 9948

liigtarkus: ei tea midagi 5838

liigud: vares — peale 13832

liigutama: hea — paha kiigutada 5839 puu ei haljenda 5840 sitta 10573

liik, -gi: lind hoiab 5882

liikuma: kala kui vesi 3049 kivil sammalt 13914 kuidas näpud jõuavad 7738 käsi

4973—4 mis — see kulub 5841 puu ei haljenda 5840 rüaoras 9966 vesi selgemaks 10266

liim: läheb lahti 5842

liimik: imeb 12966

liimima: pole liidetud 5842

Liisa: Liisut ei tunne 5843

liiskus (vt. ka **lasandus**): lühenevad 9292

liist: kingsepp 3789

Liisu: Liisa ei tunne 5843

liitma: liimitud pole 5842

liiv: ei saa leiba 5845 Jaagup heina 2298

jumal pole tänu saanud 5844 kirbud —

sees kao 3855 kirjuta — peale 977 7888

kõit teha 6080 leisik 5726 leotab 6875

teeb savi sitkeks 5846 valge — all 6934

vanadele jalgadele 2452

liivakungas: mõistlik mees 7011

liivamaa: leivamaa 10234

liivane: mäge kaudu 10181

liivatera: lookene elab 6116

liil: igal oma elu 5896 igal oma õitsemist

5894 ilusad 2049—50 kevad kena 3641

lendab mesilane 1017 naine meheta kui

— leheta 7257 noore elu 7525 orjaviitsal

8111 vana elu 13388 õitseb 2534 5847

limpsama: keel 2399

lina: alles kasvavad 11195 annab nahkpük-

sid 5850 ei tee rikkaks 5852 enne jõulu

ei põle 5853 heinamaarjapäeval konnale

rindu 5848 jaagupipäeval vaatama tulla

5854 jaanipäeval sukavarda pikkune

5849 jakobipäeval heinakooriaga üle

5865 kasvab hea 5849 katkud kannu vee-

rest 5851 kolmeks päevaks põllule jätta

5860 kuidas maa 6192 külvatakse 5855

külvata kui vilu kasvab 5869 laisk —

naine 1489 liia hoole 5861 likku 9831

lipsitud 6436 luust 8692 lõõ 11297

mitte kohe likku panna 5860 parem pee-

nike 5864 peab kuiva maasse tehtama

5859 peab mudaauku tehtama 5859 pihu

pillub 8748 pikem liug 8795 põud põle-

tab 5858 pähkli ajaks 9828 päike paisu-

tab 5858 rõomustab — kurvastab pere-

meest 5860 saab veel 5848 seistes kul-

laks 5857 sõrmitu naine 11175 tuhkapäe-

val jäljed lahti — kuivale 12098 vihm

venitab 5858 viissada pihu — söögiva-

hes 14153 västrik enne jüripäeva — hea

5872 äestada kuni pea hull 5863 äesta

kuni maa hiivale 5862 üheksa surma

5856

linahari: asemeks 2277 parem otsa istuda

2277

linahänilane vt. **hänilane**

linakolge: lõunaune 9848

linaligu: lehel taariaani all 5761
linalind: jalg tallab merejää 5866
linaluu: ei karda kedagi 5867 katkutakse ja kaabitakse 5867 lõokesel 7768
linamaa: kõvasti äestada 5870 äesta kuni hobune väsis 5868
linane: oma — kui võõra villane 8005 puhma all 8275 rõivas 13578
linapesa: peab lina tehtama 5859
linapõld: künda kui vilu pikk 5869
linaseeme: külvatud, linamaad äestada 5870 sigima 5871
linavästriik (vt. ka **hänilane**): enne jüripäeva jää sötkub 5872 jõed lahti 5866 kevadel 1820 läheb kure tiiva all 5873 potkib kirska soost 14506 sötkub jää 5866 tuleb kure tiiva all 5874 vara — hea lina 5866 väina nõkutaja 14507
lind (vt. ka **sirk**): armastab oma liiki 5882 armastab oma pesakest 5916 aus — kergats 5883 ei heida sulgi 5917 ei laula viisita 5918 ei — lendavast 5879 ei lenda ühekõrgusele 5913 ei lenda ühele poole 5914 ei muretse homse eest 5920 ei ole asja 5880 ei situ pessa 5921 ei tea kus lastakse 5922 ei vaadata laulust 5937 ei või sulgede järele kiita — laita 5955 ep ela tuulest 550 haub oma muna 5888 hea — paha 939 heidavad sulgi 5939 hoiab oma seltsi 5882 hoiab pesa poole 5881 häält — laulab 5907 iga — ei lenda kõrgele 5913 iga — laulab omamoodi 5885 igal — nokk ettepoole 5895 igal — omad suled 5899 igal — oma laul 5896 igal — oma lend 5894 igal — oma nokk 5897 igal — oma rõõm 5898 igal — oma viis 5900 iga — oma laulu järgi 5887 iga — pole pääsuke 5890 ilusal — nimesid 2051 ilusti laulda mõistab 5880 ilutu 2082 inimene ei ole 2103 inimene — kombel 2095 ise pesa 11504 jõud — pesa 5906 kadunud — kes suled kaotab 5948 kaks — pesitsedes 3022 kana ei ole 3117 kannab oma suled 5883 karjub iseenda eest 5897 ka süda 12067 kelle püünises 9403 kiidetakse laulust 5934 kirju 5924 koer ei võta 4030 koha üles otsima 11946 kotis 11999 kuidas — nii poeg 5903 kuidas — nõnda jõud 5902 kuidas — nõnda laul 5909 kuidas — nõnda lend 5904 kuidas — nõnda lugu 5910 kuidas — nõnda puur 5911 kuidas — nõnda suled 5905 kus — seal sulgi 5905 kus sulgi 10689 kõrgemale kui tiivad kannavad 5923 käite oled saanud 3315 käädrapäeva 5016 külm — aidaukse lukku 5119

lahke, kuni pojad peened 5951 lapsed 5487 laskmata 8201 lastud tiivadega 5901 laulab 5925—6 5931 laul, kündjal vile 5169 laulule 3635 leiab omasuguse 5882 leiab teragi 5927 leivast ei hoolitse 5878 lendab 12066 lendab, kuhupoole nokk 5886 lendab, kuni pesa leiab 5931 lendab maailma läbi 5956 lendab noka järgi 5928 lendab, pesa leiab 5912 lendab ülespoole 3051 lendama 2143 lendav — saab hebeme 5744 lennust ei või — tunda 5742 linnu mure 5944 läheb, sulg jääb 5929 lükkab tuul 5935 madalal lendab — kerge püüda 5950 madalalt — kõrgelt 6061 metsas ei oleks 10861 metsas laulavad 5940 mis varblaseks loodud 5957 muneb munad ise 5888 mõistus — pesa 5908 mõni on kull 5890 nokivad üksteist 5942 nokk oma poole 5943 noore — liha hea 7498 oksal toksavad 5942 oma pesa armas 5916 oma sulgedega rahul 5889 parem üks kotis 13793 peas vähem mõistust 5945 pesa ilmutab 13827 pesas lendama ei õpi 5876 pesast kaugelt 5919 pesitsevad 5475 piima 3929 poegadel suled seljas 5875 poegi pesast välja 5875 püssil püütakse 5941 rebasel üheksa — keelt 9589 riidlevad 5942 rohkem sulgi — kõrgemale lendab 5947 saab laulu eest 5891 saanuks, mis nokaga toob 5930 saba lõhki 1187 sabata — raske 10019 seni — lahjukene 5951 situb pesasse 11640 sulgedega rahul pole 5948 sulgi ei jõua kanda 5948 sulgi mis ta väärt 5884 suur — suur pesa 5952 suur — väiksesse pusse 5877 säeb end tuule järgi 5892 süda 12067 tahab kõrgemalt lennata 5932 teeb pesa 4387 tee taeva all 5946 tiibu ei jaksa kanda 5948 tiivad lõigatud 5901 tioidab pere 5933 toob nokaga 5933 tubane — külma 12077 tunneb oma pesa 5893 tuntakse laulust 5936 tuntakse sulgedest 5937 töö pole 12421 vaata laulust 5955 vaen — taeva all 14029 vanad suled 2136 varane 13698 varane — hiline 13702 varane — pugu alla 13703 vara tõuseb 13674 varest — arvab 13806 veel metsas 8989 võõra sulgedega ehib 520 väike 4913 väljast puuri — puurist välja 5949 õhku 3038 ära enne sulgi nopi kui — käes 10692 ära — enne sõõ kui käes 5953 ära — lennust püüa 5954 äratub poega lauluga 5938 ära vaata — sulgist 5955 ühekorraga lendama 5915 ühe tiivaga 1929 5901 üks — ei ehita pesa 14990 ükski tiibu kanda 14991 üks — käes

13795 üks — pillab pesa 14992 üks suur
— rohkem 14957 üle madala metsa 4411
linik: ei kata häbi 5958 katab naise juuk-
seid 5958 parem — kui vanikus 5959
link: kohus 4223
linn: elab ka alev 5963 hullem kui laanes
5964 häda — häda laanes 1746 iga päev
uus 5967 kergem eksida kui metsa 5964
kuhu kuningas 4531 kui litsid lähavad
5980 kõik alevile ütleb 5968 lagedale
maale 5969 laisa — pole kuskil 5322
langeb ka alev 5962 leiba ka alevil 5963
ligi — elab, soolanälg sureb 5961
liiakse mäe all 5960 lirvake kui lähed
5975 loll — lehma 7386 lossis ja talus
12532 läksin mehele 6554 mine rahata
14069 minnes — tulles 3733 mis ise
maksab 5968 muda jääb mudaks 11151
naine 6661 sada hoopil 5966 suu suure
10928 sääne leib 11507 tööga suured
12557 vares pole näljane 5965 väiksest
kibenast 14466 ühes — kaks kuningat
2951
linnaemand: p... ja suu puhas 11517
linned: headest 1586 kahju neist 1585
rukis ei mahu 7770
linnasetegija: tark 1579
linnukoer: ei saa karjakoera 5971 kõik pole
5970 vanast koerast 13339
linnumagus: laulab 9120
linnumesi: keele peal 5972
linnuparv: pikem rida maa pool 5973
linnupesa: kus — seal sitahunnik 5974
linnupiim: ei saa 9454
linnupoeg: lapsed 5487
linnuseelts: teised 8113
linutama: litsi 5979
lipa: kus libu, seal 5796
lipe (= leelis): leiab rõivaid 7034
liperdama: oras enne jüripäeva 8073
lipitsema: lidu poistega 5797
lipp: tare harja otsa 2893
lips: lõime 14209
liputama: koer — saba 4095
lirva: kui linna lähed 5975
lirr-larr: lõhutud 8876
lisa: ega liiga tee 5976 leent riku 8309
lisama: rikkal — ligi 9729
lita: hända kergitab 4046 oma — lepivad
7880
lits: ei jäta ametit 5985 hea mehe 1125
igal oma laul 5978 ikmist 1524 ilusast
ilma 2054 ja rätsep 5982 ja uur ühesu-
gused 5983 kaetakse näost 2151 kel
p... 9072 kes laseb 6573 kes — läheb
linutama 5979 kiidab oma v... 5977 kui
vaga mees 3582 kokutab, mees teeb 5984

kunas perse täis 5981 laidab 3429 lapsi
3259 leivamõhk 4217 linna lähavad 5980
linnast lehma 7386 lõpsab enam 5988
maal — linnas 6507 mehe hoor 1125
mida viksim 14170 naerab 6571 nime
annab 6658 paranda eluaja 5983 pimedal
õõl töö 13750 teenib persega 5987 tüd-
ruku liignimi 5986 valgesti 1521 vanalt
uut ametit õppima 5982 Vigala mees
14009 v...ta 6714 üles räägib 6562
litsuma: perse ligi maad 8694 siilud kinni
4752 suurem vähemat 3944
liud: ehk lusikas 7435 liha 5816
liug: mida pikem 8795
liugema (= libisema): kala libe laev 3042
liuglema: oma perse peal 11862
liugu laskma: tahad — pead kelku vedama
5989 teise perse peal 11862 11904
liumägi: piimasupp leiva 8760
lobasuu: koera suu — jänese süda 5990
naiseks saab 12592 palju pattu 5991
lobiseja: lõugu mõõda 12642 suu saab lapsi
5992
lobisema: kaks 3005 keelega 9944 lamba-
poistega 6547 palju 8311 8315 8328—9
lobisemine: pole hea 5993
loe: lobinat ei tee 1948 naise juurde 1898
lohakas: astub üle luua 5994 laisk 14243
lohisema: mõisa kõis 6987
loid: lagunenud 3547
loik: tilk tilga juurde 12007
lojus: lukk — vari 6065 mäletseb 14975
põhupuudus nälja ema 5995 võõra —
saab 14361
loksatama: loid lõng 3546
loll: aeg ei tee — targaks 91 ajab asja
ära 11689 anna — hobune 1555 ei künta
— külvata 6002 häda õpetab 1744 igal
— oma lood 5978 igal — oma lõbu 5999
juhatada tarka talitada 12858 jumal loob
2582 2630 jutt või sea sitt 6004 jääb
lolliks 6008 karjase kannikas 9856 kat-
sub käega 7007 kes — narrib 11841 kii-
da 3730 kiitus — lõks 3759 kirikus pek-
sa 6013 kolm 4296 kõhutäie teenib 6009
laps 6016 lapsed ja — tõtt 5481 laps ja
— kiita 5514 linnast lehma 7386 lobised
7378 lollil õnn 6005 lubab 6570 mees
teeb sooja maja 6010 naer ajab — mar-
ru 7138 nisu õitseb 6007 näita — näppu
6017 palju — patramas 6001 pea 6011—
2 9874 peab olema 6003 petta laseb 6572
raha teenida 9492 ripub võllas 3507 roh-
kem kui tarku 2 saab peksta 9882 saada
asjale 12634 sureb — surma 6014 suure
koera pojad 4179 sõrad vastu 11636 sün-
dides — surres 6000 targad jäävad

- 11616 targa laitus — kiitus 11611 targe-
maks kui on 1557 tarkust õpeta 826
teab palju 11657 töö — ajaviide 12528
töö — jaoks 12564 töö — lõbu 12529
õhtul — hommikul 6015 õnne 6006 ära
kiida 12651 ära peta 8723 üks — küsida
15018 ütleb kohe välja 11643
- lollpea:** naerab kõike 7387
- lollus:** aasta 10277 nooruse — ei taha 7569
peksab peremeest 9880
- lombakas:** ega peast — jää 8443 luukurit
ei saa toetada 6018 parandab ainult
haud 5240
- lomp:** pestud emis 4106 seal loputa 7789
- londard:** suure koera pojad 4179
- lonkama:** laen ei lähe 5254 laen — koju
5258 vana santi 13537
- lonkamine:** koera 9714
- lonkima:** pidagu lõuad 11757
- lonkur:** kaup 11080
- loodetuul:** mehega magama 6148 pühib tae-
vast 6020 taevaluud 6019 õhtuks 1898
- Loodi:** vallas lollid poisid 10712
- loodu:** järgi lapse häll 10237
- loodus:** soola rohu hulka 9780
- looja:** au ehk häbi 6028 kõik — loodud 6777
loob 6021 6023 lootus — peal 6042 lõime
2254 4662 töö laitmata 6022
- loojak:** pärast päeva 9281
- loojaminek:** päeva 9278
- looja minema:** ei tõuse 9312 ära kiida enne
3750
- look:** kokku tõmmatakse 6024 lepene 8936
peab 1390 1399 toores õigub 12045 uude-
ianud 1407
- loom 1:** ablas 182 annab, maja võtab 6030
anna süüa 6025 ei lähe 3143 ei söö
9610 hakkab — toetama 4734 heidavad
karva 5939 jumal loob 2634 6032 kingi-
tud — suhu 3800 kuidas — toidad 6026
kõige halvemad 4882 laudas — lauda
taga 5622 loojat 12515 looma aru 6027
loomakül 6035 looma meel 6029 lukk —
vari 6065 lõpeb 10708 11496 madisepäe-
val ärkavad 6283 meelt peas 532 mehe
— on näha 6633 noored — lähavad aia
taha 4849 oma aru 1670 pahmaja — suu
1824 peremehe silm rannusaks 8638
püünise — peremehe päralt 9404 püüni-
ses — õnnetus 9405 sarvist 1361 soola
anda 9780 tunnistab looja au 6028 veab
1399 viisit 11724 võla enne jüri-
päeva 14315 võti kätte 6269 ära loe
teise 6098 üks kargaja 3017
- loom 2** (= taim): ohakat kisu 7775
- looma:** jaoks 3724 kangas 4452 koju too-
dud 6033 konkssuks 4301 kopikaks 4372
- kuival kuhja 4461 kuu — seistes 4720
kõik kanad 3147 kõnelema — toitma
11908 laps leitakse 11793 looja 6023 ok-
kaks 7792 ruga — kuhja 9815 see lu-
nastab 6031 surmaks 10727 suured ja-
lad 8472 suure maailma 6913 suur suu
10859 vastuhakkamine 13896
- loomaaed:** issanda 2265
- loomakahju:** inimesekahju 6034
- loomakiil:** on õelnud 6035
- loomalaut:** tüdruk 12621
- loomaliha:** kapsasupp 3218
- loomatoit:** tõnisepäeval pool 12299
- loomavärske:** koer 3386
- loomine:** odra 7768
- loomus:** ei ole ühtesugust 4814 inimese pä-
ris 9065 terane 11949
- loomta:** lubamise peale 14777 raha — naha
peale 9678 sõjast — kalmust 11067 teise
peale 6036 11756
- lootsik:** jäägu ranna ligi 5273 roopealse ot-
sast 9799 tüürimees 14904 võta siitpoolt
6038 ära tee 6039 üle mere 6037
- lootus:** hea mees 6043 häbisse 6041 looja
peal 6042 mehelesaamise 4287 ootus
1916 teise peale 6040 vatsk maja 13903
- loputama:** hane selga 826
- lori:** lühike 6170 pikk 6176
- lorija:** lõuad 6044
- loriseja:** häda 1753
- loss:** häbiga 10231 linnas ja talus 12532
võora 1678
- lossikonn:** niidab villa 6045
- luba:** ei anta 1662 kel nuga 7582 koeral —
haukuda 4039 koeral — omast käest
4016 oma 7986 oma käega võtta 4277
rublal minna 9812 surm küsi 10718 teha
kuningal 6046
- lubaja:** hea mees 12307 kehv maksja 1091
palju 8359
- lubama:** hea mees 12307 hobune — varsaga
välja minna 1342 Jaan 2342 jaanipäe-
val 2359 kaer kaksiratsa 2889 kana —
iga päev muna muneda 3126 kerge —
raske täita 3596 laisem — tulisem te-
gema 5306 laisk — virk teeb 5365 lusi-
kaga 6082 mees karme 4955 mis saksale
10056 mis — seda täida 301 narr roh-
kem 7388 palju 8320—1 parem anda kui
321 parem tehtud kui 11779 pea saab
6048 pisut 303 see oodata 6049 teha
2952 vastulöömine 6157 ära enne 6050
ühele 14895
- lubamine:** ei aita 6052 hea mees 12307 hä-
das abi enam kui 1756 kerge 3596 mis
maksab 6055 parem kui täitmise 944
pool kohut 6054 sandi ukse eest 12309

suurt — ära looda 3166 vaeseks 6051
vaesele aitab heast 13100 võlg 6053

lubadus: hea mees 12307 kaugele 6047 ker-
ge jagada 3596 oodatakse 14777 suuri
ära oota 3166

lubi: kel pole 6056

lugema: hunt võtab — lamba 1645 häda
õpetab 1762 häda õpetab sandi 1791 kes
laineid jõuab 5301 kes rohkem 6057 luid
6098 lusikas 4714 luts 6090 mehi ei
pea 6644 mõtteid otsa eest 7039 põdra-
liha 9120 raha 1641 6058 9431 rebane
unes 9583 sant ei oska 10159 tibusid
sügisel 11987 tilk suures meres 12006

lugemine: ilma viis 5592 raha tahab 1641

lugu: igal lollil oma 5978 kaks korda laulda
1115 kelle leiba sööd 5657 kuidas lind
5910 kui nõudmine 6060 kuradisugu ei
too head 4549 lõpetab 247 nõnda laul
6059 pea lühike — lauldud 6159 sant —
ja laulu 10189

lugunädal: algavad küünlapäevast 5235

lugu pidama: endast 2248 lutsust 6089

luht: kevadel 13962

luik: külma ja lund 6803 lumi taga 4574
lumi tiiva all 6077 lund 4575 madalalt
— kõrgelt 6061 viivad lume 824 üheksa
talvet 9356

luisk: aega ei viida 6062 musu 6972 vikati
— reha 9609

luiskama: enne heinaaega 6063 niida 6062

luiskamine: aega ei viida 6062 kunst 6064

luisutöö: viidutöö 7425

Luja: lossitab 325

lukk: ei toht lahti 6066 hoidke mokad 6850
koer maja 4033 kuidas sepp 10306 leib
— taga 5672 looma vari 6065 teemehe
— on sõlm 11747 väljal ei ole 14483

luksutamine: kannu kaane 3124

lumehang (vt. ka **hang**): enne paastumaar-
japäeva 6067 jõulu ajal — katuseräas-
tani 2717 koera kodu 3353 kõrgemad —
suuremad viljarõugud 4849

lumepall: tühi jutt 12663

lumepilv: olevipäevast 7834

lumesulamine: enne ja peale kapsamaarja-
päeva 6072

lume-uarmas: talvel suured 4849

lumi: aprilli 336 asunik inimeseks 435 enne
kapsamaarjapäeva 6071—2 enne maarja-
päeva 13808 enne mihklipäeva 2803 esi-
mene lõunast 9123 esimene maas 9275
esimene mai 6070 jõulud — nelipühad
5100 jõulus — lihavõttes 5100 jüripäeval
katuse peal 2815 kaua kannu otsas 4935
kevadine 3669—70 kuu aega hiljem 6764
kõrred vihkama 6279 küünlaks 6076

küünlapäeval üle tee 5220 lagedale lange-
6068 lehtedele 6073—4 luigid lähuvad —
taga 4574 luigid viivad 824 luige tiiva
6077 luikab 9269 lõokese 10026 lõoke
sõtkub 5866 maarjapäeval katusel 6230
madisepäeval 6273 mardipäeval katusel
6395 metsavari 6078 mineva-aastast 522
muldine 6883 oma heategu 7888 paastu
— pleegib 12292 paksem talvel 8280
Peeter pistab lämmi ora 8509 pool tae-
vas 6268 6270 6277 putru keeta 6080
päevaga läheb 9267 reerasv 6079 sarja-
maa 13623 sugulase küljest 10635 sulab
6069 sula maa peale 3670 taeva jää
14043 talvel 11547 11550 tuhkapäeval
12099 tuleb lehe peale 3661 tuleb tali
6075 tuul sööb 12253 uus — vana söö-
ma 6278 vana — maast 13325 vee jätk
146 üle tee tuisata 3198

lumine: jalaga ämmale 14785

lunastama: kes loonud 6031

lupakas: naerab hilbakat 6081

lupard: naerab hilbakat 6081

lupsija: king 11928

lusikas: enne isu 2279 kallis söögi ajal
6083 kelle leem 5625 käest võetakse —
lütüakse 11220 laena 6084 laua all 4642
lubatakse 6082 lugemata 4714 mihklipäe-
val võid 6824 see lõpetab 4523 see sööb
4713 seitse 15081 suu ja — vahel 10899
ära tõrva 11771 ära võetakse 11219

lust: leiab 2036 rikkal 9724

lustipidu: kurja idu 6085

lustjas: salvele puu 6086

lutikas: naise kallale 6087 pole liha 4368
prao vahele 6088

luts: kalaks 3708 koevad tõnisepäeva ajal
6091 loeb 6090 luu pida 6089 luusse
arvab 3707 maksad ja maaalused 6092
parem üks 14914 sabast 6093 7310 tõni-
sepäeval — pletid lahti 12295

Luts (vt. ka **luutsiapäev**): lammaste lugeja
6094 luuaga 6439 6444 sõsar 2871

Lutsi vt. **Luts**

luttima: ilm 1998

луу: hea sõna — ei riku 884 häda — küljes
11886 jääb jürataval 2771 kahele penile
2973 kala ei ole 3075 keelel ei ole 3527
kevadel makstakse 11397 kondid vanal
progisevad 6095 laudas — lauda taga
5622 laudas, liha metsas 5279 lauda ta-
ga 10205 liha ei kasva 5805 liha leiab
6096 liha magus 6097 loe 6098 lusti täis
6099 lõppegu kah 5803 mehe täis 6683
nali — riku 7357 peni — saab 4022 pü-
gal 1978 saad tagasi 4007 see leiab
5802 sees mäda 14035 soe — riku 10582

- surnute — kõige rohkem 2785 susi — pealt 10825 sõnaga lüüakse 7590 talupoeg ostab 11529 vana 13444 vana veab 13506 viska koera 4020 üks kord petad 15060
- luuavars:** Lutsi 6444 pauk 12058 üles tõstat 7336
- luud:** laisk ei pühi 5366 lohakas astub üle 5994 mõldril kaks 9732 sealt võru 6101 silmade ees 14598 talupoeg nagu 11527 tõsta üles 2760 uuele — võru 6102 uus — puhta toa 12991 vana — pühib toa puhtaks 13443 ära lõhu vana 13326 üle 6100
- luukala:** lutsust 3707
- luukama:** ega peast 8443
- luukont:** koerte päralt 2549 valitsejale 6103
- luukur:** lombak 6018
- luulija:** üks loodud 15004
- Luunja:** oleks — mõisa moonamees 7814
- luunokk:** teab 823
- luupala:** peni matab 8566
- luusima:** kõik nõmmed 7631
- luutsiapäev** (vt. ka **Luts**): nii pikk öö 6104 Luutsina vt. **Luts**
- lõbima:** lõhke — ilma käest 3919
- lõbu:** igal lolilil oma 5999 töö lolli 12529
- lõdus:** tõe 6105
- lõhe 1:** noodal nõutakse 5941
- lõhe 2:** vai ajab — laiali 13306
- lõhekala:** lõunaks 14628
- lõhke** vt. **lahke**
- lõhki:** juuksekarva 2689 kaseurb 4841 tarku- sest 11673
- lõhkine:** pettusel — kuub 8727 vargusel — kuub 13837
- lõhkuma:** kerge 3598 8484 perse 4764 päeva 9287 riista 9774 see parandab 6106 susi sutt 1619 tõrre ära 4553 vana luuda 13326
- lõhmusluine:** hambad 7526
- lõhn:** perenaine sõõnuks 8672
- lõhnama** (= tõrelema): laaditaja 5247
- lõikama:** armastust 387 haljast ei — kaks korda 798 hiljem külvad 5147 hukatust 4596 igaüks oma külvi 5134 ilm 1996 ilmaaag 1998 kaapepätsikut noaga 5705 kahe kausta täie 14359 kahju kapla 2934 kass on kunstlik 3376 kastel kaeru 4461 keelega 4613 kes kuuleb 4833 kes külvab 5142 kes külvanud 5152 laps hoiab noa eest 6107 leeki 11183 leiba vastu lauda 5688 leib ei sünni kokku 6108 leib süüakse 5012 11793 lõkene 6126 mis sa külvad 5150 ohakaid 12875 oma nina 6109 oma pealt 11896 pahemat 8209 patt — õiguse kaela 8425 puud — leiba 5706 raha puu otsast 9449 rukist — orasest 9830 röömuga 7608 see on kuld 5151 sõbra kõri 11046 sõrme 11168 sõrme otsast 11173 sügisel 5148 teise osa — omast osast 11917 terav nuga 11958 teri — aganaid 5143 tormi 12222 täie peoga 8740 vanaduses 7574 vanalt 7483 viletsust 4909 ära — sealt 6110 üks kord 5159 14841 14853
- lõikus:** algab olevipäeval 7830 kanad kurdid 6112 kuidas külv 5138 külmema talv 5128 lõppenu 6134 nagu künd 5166 röömus 4561 und armastab 6111
- lõikusepidu:** ilus idu 2058
- lõikuskuu:** küpseks ei kee 1188
- lõim:** ise 2235 2254 libe keel on 5791 looja loob 4662
- lõkk:** teine 14958
- lõks:** kiitus lollide 3759 kuni jääb 9809 rebane langeb 3508 varas langeb 13733
- lõksutama:** lõõtsaluaud 10310
- lõmpsau:** vana peni hea 4706
- lõng:** hea — paha 8244 keerd — loid 3546 Mardile kaela 7194 nõela perra 7618 nõnda kangas 6113 Piret pinnab 8875 takuse kera 1631 villane — katki 6827
- lõngakera:** ema lõõb 613 lõunaks 14628
- lõngaots:** kolm korda ümber sõrme 15130
- lõo** vt. **lõoke**
- lõoke:** kaks kevadet 9356 kaks kuud 4728 kolm liivatera 6116 kuuled esimese — hommikul 6120 küünlakuul — laulma hakkab 6117 laulab lõunalaulu 14816 linaluu 7768 lume väljadelt 5866 lumi 10026 lõigatakse — keel 6276 lõikab rihmad 6125 lõunaleiva 6123 lõunasooja 6124 lõõri 6118 madisepäeval — sitt hanges 6286 peale jaani — leinalaulu 6121 pärast maarjapäeva 6115 sita peal leiba 6114 situb — lõikab 6126 vanakuu otsa sees 6127 vara välja 6119 vastila vanakuul hakkavad — laulma 13887 õelnud 6122
- lõokesetalv:** lõokene tuleb vara 6119
- lõpetaja:** pooligi 407
- lõpetama:** aita 245 alustasid 254 ega maa- ilma tööd jõua 6216 halvasti 243 ilma töö 6128 kes algab 244 kuidas hakkad 773 loid 3546 lusikal 4523 lõpu 247 mõistad 7021 pilliga 8420 riid riidu 9618 surm 10760 suuresti 14452 sõna lõõb, teine 11126 talupoja ja paju sugu 11533 veidi 8348
- lõpetus:** igal asjal 423 igamees tark 9319 kerge 3609 kus ei ole hakatust 771 la- dus 770 lühike 6175—6
- lõpnu:** midagi teha 14502

lõpp: ei tule — peale ei tee 6130 hea, kõik hea 6132 igal asjal 423 igaüks tark 9319 jagajale — jäävad 2366 kord tuleb — peale 7753 kroon 6133 ladusasti 770 lõpetama 247 pära ei ole 6129 vara 6136 ära oota 6131

lõppema: endine — pea 667 kakk — päev 3951 kallid — kaunis 3095 kroonu leib 4437 kõik 6135 liha — luu 5803 liha — lõigates 5810 loom 10708 lõikus — lõunaleib 6134 mesi — vaha — vaha valmistaja 6737 mure — enne mulda 6909 sõnad — lase käsi käia 11100 sõprus — laenamine algab 11161 talus ei — töö 6995 tuli — töö 9200 töö ei — eladeski 11812 töö ei — enne kui kaks kätt rinna 12427 töö — leib 12474

lõppemine: vara 6136

lõssendama: lõör 4965

lõualuu: laisal lai 14034

lõug: head — sel õigus 6137 ise söö läbi 10845 kassi — laiali 1550 leeme tarvis 10853 litsu oma laiad 10873 loriial 6044 pärani 11341 sel käed 10855 terav 11957

lõuguti: lõukal 2277

lõukoer: laisal risti teel 5316

lõuna: ajab 9126 kunas peetakse 11313 kured viivad 4570 lakub 9124 leinakägu 1438 lõngakera 14628 magab 11252 põõsa ääres 3246 rikka juures 6138 seal laud 4787 talve lumi 9123 talv tuleb 11568 ämblik — leina 14781

lõunalaul: lõoke 14816

lõunaleib: lõokene toob 6123 lõppes 6134

lõunapea (= vaskuss): kirikukellad hüüaks 13883 üheksa pere ukseid 13883

lõunasõök: kured viivad 4570

lõunatud: kadunud 9836

lõunatuul: lõbu tuul 2912 naiste viha 7299 saab kalu 1894 sajab 6139 sajuta 7299 toob vihma 9133

lõvi: julgesti vastu 9586 magajat — ei ärata 6305 surnud 564

lõög: ei seisa sarvis 8460 karja veetakse 8571 täis saab 13723 15103

lõõpima: vana — ning albib 13354

lõör: tol õigus 4681 ära lõssendada 4965

lõõritama: lõokene 6118

lõõtsalau: lõksuvad 10310

läbi ajama: piskuga 11293

läbi käima: leib 5671

läbi paistma: kui kiislat sõöd 3706

läbi saama: katsu kuidas 8694 leivata — suitsuta 5704 vähega 8356

läbitilkumine: järgnev 6140

lähedal: pada nii hele 8191 pandud 6141 susi 1661

lähedane: kaev 2902 kopikas 10127 võõras 6142

«lähene»: ei lähe 6840

läheta: lüllakaid 10807

lähikes vt. lähedal

lähk (= ahnitseja, täitmatu, nõid): ei ole vilja 2846 lahk alati 7629 täis saa 6144 **lähker:** kuidas vikat 14161 tühi tuult täis 12679 võõra 7843

lähkrikivi: mereliivalt 6143

läikima: ei ole kuld 4504 kõik ei ole hõbe 1682

läkitama: kui lähed 12132

lämmi: ahi ei tea 6145 kuu lapiti 5110 kõrt-sipingid 4887 käsi andnud 6146 küla — ei kesta 5044 leiva aitüma 10595 luud riku 10585 müüa — osta 6147 oma rõiva — teise töö 8016 oma — teise külm 8018 paigat rõivas 8258 perse 4985 persest ei lähe 12055 raud 9570 sügisene undse 11402 vanana tahad 13344 õhtune agu veretab 1461

länge: lesele minna 5775

län(n)ik: lämmi vesi 7034

lärm: palju 7216 8357 rubla eest 4362

läte: häda ajab härja 1727 vanas sittuda 13525 ühest — mitmesugune vesi 14963

lätlane: kõht — petta 4802

läävesine: oma — puhtaks 9374

lävi: astu üle kohtu 4221 eest ennem tagasi 12855 kargad teisele poolele 3705 koer haugub 4088 oma — puhtaks 9374

läänetaat: selitab 6150

läänetuul: mehega magama 6148

lääpa: kes — käib 6149

lääts: ei mahu suhu 7411

läätseloom: lääve lattu 838 üle ukse 12796

lõhvätämä: harvasti kehv 3557

lõvvüs vt. leid

lõögikäsi: lühike 11207

lõõja: ei tule und 6153 käsi lühike 11207 puud saab 6151 süüd 6152

lõök: eest võid pageda 1519 ei lähe lõõgi peale 11224 hobune ei pelga 1367 isa — ema 2180 kuidas sõök 11218 lõõgi peale ajab kivi lõhki 241 lüües kasvab 11295 saksa — ei maksa naerda 1613 seal saaki 6154 suure saksa 2604 valusam 13444

lõõm: lõõma peale 11224 naist õpeta 1359 saksa — ei saa naerda 1613

lõõma: ainust last 5455 ehk lükka 7921 ei lõmita 7439 ema — isa 613 hambad varna 11246 hea mees 4624 hobust 1400 hooletus peremeest 1501 isa ehk ema — käsi hauast 2207 joodikut 6156 jomal 2617 kaseoks 3335 kasvab lõök 11295

ke isata — emata 2213 kes sööb 11237
 koera ehk silita 4152 koera kondiga
 15060 koera peab varuks 13863 koer
 kord — saanud 4137 kui söömata 11247
 kui varast 1362 kõveraks 4301 käed
 10862 küsija suule — võtja käele 5181
 laps vanemaid 5456 lina 11297 maasla-
 majat 6252 naisel — laseb 7199 oma
 vanemaid 7859—60 oma veli — külaveli
 8049 pillimeest 8852 rohkem 6155 ruma-
 lus — iseennast 9879 saatan sarved sei-
 na 10012 santi 10150 suu peale — käe
 peale 5181 sõna 11126 sõnniku peale
 11275 särgisiilud kokku 11188 terav kir-
 ves 3882 vaeplast 13141 vanemat 13633
 vikatiga 4291 ära — teist 7181 ülekohus
 — peremeest 15119 ülesse 11279

löömakäsi: lühike 11207 pool sülda 11409

löömine: keelatud 6157 oma — parem 14422

lühendaja: ilus ea 2044

lühendama: elupäevi 2862

lühenema: andja käsi 290 iga 1905 varga
 näpud 6158

lühike: ahtakest ei ole kuhugi panna 8813
 andja käsi 290 au 6160 elu 576—7 ja-
 lad 6165 juuksed 6163 6167 juuksed —
 aru 8804 jäme 8800 jäme — augutäitja
 6161 jämedat seljas kanda 8292 jäme
 — nälg 6173 8803 jäme — peab vastu
 6162 kaelas kanda 8802 kangas kootud
 6174 karvaga hobune 6166 keel rikub
 kaela 5827 kõrtsitud 4890 laul lauldud
 6159 lori 6170 lõpetus 6175—6 lõõjal
 käsi 11207 lükkab selle ajaga 6164 lü-
 mitab 8826 lüpsab lehmad 4405 marja
 maast 6177 meel 8797 padakonna jäljed
 1260 paras parem 8398 pikast saab 8814
 päev 9277 surm 6171 suvi 6168 särk lai
 ja 11190 sügis 8792 tee 8777 valel —
 jalad 13249 vao künnad 8822 vargal —
 jäljed 13758 uhkem 6169 undruk —
 ilusam tüdruk 5297

lühikeselt: hästi 6172

lukkaja: langejale leitakse 5437

lukkama: homse peale 1469 ise ei — saab
 muudest 2250 kes kukkumas 11471 lin-
 du tuul — meest meel 5935 lähed 6178
 lühike — selle ajaga 6164 nõnda läheb
 6179 pärja 9320

lukkima: kaer 2895

lül: puu on kivele kiskuja 6180

lüll: petjal ei ole 8718 varas puuakse 13322
 varas üksinda 13727

lüpsik: ei tule tühja 12709

lüpsja: lehm peret peab 6181

lüpsma: healt poolt — lehma 1019 kuidas
 söödad 11325 lehm — suust 5640 lühi-

kene — lehmad 4405 parem — kui nül-
 gida 1915 Punik — Mustik 9061 suvel
 — talvel 11000 vasikas 13879 üks lits
 — üheksa lehma 5988

lüsi: kaskine 3342

lüsipuu: lepast 6182

lüüter (= kutsar; käskjalg; vrd. rüütel):
 hobuse selga 12287

ma (vt. ka **mina**): külamehe hobusega 5076
maa: aeg kuivatab märja 68 alla mamma-
 kest 869 annab — võtab 6214 aru —
 äestab 7637 ei anna magades 6201 ei
 kannu vilja 6186 ei kuiva — kuskil
 10603 ei sigita vilja 6213 ei õnnista
 6723 elab viisilasa 5925 enne haljaks
 kui mets 6197 hulga — peal 1542 hul-
 luga — jagama 9853 häbi — pelju 1715
 häda 1746 1752 inimene elama 2126
 inimesele kõik 3038 ise maner 6184 ise
 viis 6185 jää omale 7853 jüripäeva hom-
 mikul — külmanud 2796 kala ei hüüa
 3033 kaob tee 11729 kartul sooja —
 sisse 3281 kasvanud — tahab harimist
 11322 kevadel ette jõuab 3657 kivi
 ümber parem 4320 kolme kubermangu
 4297 kuidas — annad 9147 kui — su-
 lab 4584 kuiv 4576 kuivale — palju
 hämmed 4460 kuival — ujuda 4462 kui-
 va — sisse külvata 7155 kuld — sees
 4488 kuri kurnab 4618 kus kont 4323
 kõik — maitseb 10602 kõrvad 6728 käib
 — läbi 4672 külmanud, kärss kärnas
 8237 kündjal ei puudu 5168 kündjale
 kiviga 6202 künnna pikka vagu 7430
 küntakse mitu korda 6199 laisal — kül-
 manud 5320 loota 13964 läheb lõhki
 3124 maale ei saja 6183 maarjast —
 magusaks 6222 madal — suured lained
 6257 maha jätta 7226 maoli maha 13451
 Mart üle 6440 murdunud puu 6203 mõ-
 jub ruttu 7087 müüja hävib 6204 naera-
 tab — nutab 9233 naeris — odavam
 7153 naha laiune lapp 659 narri — üks
 kord 7398 nii maja 6196 nii palju pal-
 jast 8307 nutab kui sõnnikuta 6205
 nõnda keelt 5909 nõnda kombes 5909
 nõnda lina 6192 nõnda maner 6190 nõn-
 da marjad 6188 nõnda mood 6187 nõn-
 da murre 6191 nõnda rahvas 6193 nõn-
 da taba 5909 nõnda usk 9529 nõnda viis
 6189 oleks kündmiseks 5168 oma 7934
 oma — armas 7935 omal — õitseb õnn
 7931 oma — maasikas 7932 oma —
 marjukene 7933 oma — mustikas 8013
 oma — võoras 11230 ootab seemet 9834

page halba 795 pahad ei tule 8208 paras kunda 6200 peal tarku palju 5268 peetakse pettusega 6207 peremees ei ole see 6208 pole vett tarvis 7081 põues leib 6209 põues pole vaeva 6210 pöürjämmi sigitab 6198 rikkam kui meri 5973 räägib ise enda eest 6211 seemnega ei jõua — võita 10246 seitse hullu 6206 soe üle — tuleb 10583 suures puus 6215 süles magus magada 6212 tahab sitta 10099 tasane siga songib 11702 terad õhinal 5649 tervis pole — võtta 11982 toidab kõiki 7600 tuhni 12105 verst tasast 13949 võoras 14380 õitseb kevadel 6194 ära anna veele 13990

maa-alune: ei tule 6691

maad jagama: hulluga 9853 soega 10800

maadlema: jumalaga 2530 Mart 6437

maailm (vt. ka ilm): ega ninagi — hooli 6837 ei saa kaduda 1982 hobusega käiakse — läbi 1335 julgete pärast 2499 Jürisid, Marisid kõige rohkem 2785 kirik — sammas 4329 kohus vanem 4237 kooliraamat 2015 kurja hea vastu — viis 4648 kõik — head kätte saada 888 lahke suu käib — läbi 5284 läheb vanemaks 6218 mehe kodu 3976 mure — loodud 6913 ots idast 1893 raamat on suur 9533 rikka pärast 9641 räägib 11087 saad läbi 4297 soojaks kütta 1949 tahtmist 11483 teist kõnelema loodud 11908 tööd lõpetada 6216 usub 6217 valekeel — põlema 13270 ühe mütsi alla 7115

maailmatugi: ei ole jäänud 2018

maajagu: kassidel 3387

maakeel: lek maass 5741

maaküünd (vt. ka küünd): pool rammu 11542

maalima: kuradit 4554 4560

maamees: ei söö mulda 4534 keedab 6219 maadega 10093 tervis 10098 õigus 14596 ükskord aastas 3078

maamesilane: väljas 6220

maamööta: koolitatud mehed 3222

maantee: lai 2438

maanurk: annab leiba 1517

maapind: katab kõverused 6221 külmetanud 8237

maapõu: peavad kõik saama 8801

maarahvas: raamat 9533 usk 10075

Maarja (vt. ka maarjapäev): hommikul 2337 maa magusaks 6222 rehaga järele 2330 valgeks virutab 2576 üheksa ööd-päeva 14848

maarjamaa: aeg kuivatab 68 võtab vastu 6223

maarja-magdalenapäev: hädaleib 6400

maarjapäev (vt. ka Maarja, paastumaarja-päev): ees — järel külma 4393 emis seitse põrsast 6241 enne — muna pesas 6226 esimene — teine öö 6235 hobune ennast toita 1342 hobune juua 5222 hobuse seiga hüpata 12287 hobusesitt härmatab 6232 härg räästa alt juua 6234 jõed jooksevad 6225 jõgi 828 6389 kaaren esimese muna 2826 kaarnal kuld-muna 6236 kana räästa alt juua 5218 kana võti 6275 karu pesast 3300 karu teise külje 3300 Kihnu tüdruk 6247 koera-kassi hang 14848 kolm ööd külmad 6229 kõrs lund vihkama 6279 külma kael katki 12296 külm kanamuna lõhki 6233 6249 lumi 6071 13808 lumi enne — pärast 6813 lumi katusel 6230 lumi kännu otsas 4935 looke pärast — tuleb 6115 mees lihavaagnale 6240 mets-hani muna 6804 mitu ööd sööja 14797 muneb vares — kaaren 3654 mättad lume alt 6394 oras ära liigub 9844 paljast maad 6231 Pede Peipsisse 6227 poiste ja tüdrukute võti 6246 päike hange 6243 rahe kord sõnnikut 3670 regi koormaks 6248 regi lakas 7652 ronk esimese muna 6245 ronk lastele nimed 10956 silm vett jooksuma 5229 sigade võti 6237 sõel akku 11076 sõel ehasse 2732 6391 toob kesk-hommiku 6242 tuvi nokka ligedaks 5222 ussile hing 6284 vareksevett 6239 vares esimese muna 6238 vares esimese pesapalgi 13812 13830 vares kisendab 13811 vares lapsi ristivat 13826 veed lahti 2877 veetsad kokku 6228 6244 öösel ilm 6224 öösel külmetab 8174 üheksa jaanipäeva 5235 üheksa ööd enne — pärast 14830

maaselits: kassil 3360

maasikas: enne jaani 2338 iga mari ei ole 9058 ilusamad nopitakse 2073 Jaan toob 2329 karu perses 3862 6250 küps — külvivakka tuleb 3623 madal — maast 6254 madal mets 6258 oma maa 7932 rabasoo 6251 sitt mamm 3307 võõra maa 8013

maaslamaaja: ei lööda 6252

maasolija: ei lööda 6252

maatagune: tuleb 6253

maatükk: jääb härrale 12486

maaviha: uss võtab 4313

madal: aed — lesk naine 5770 aiast üle 6256 ajab maast läbi 12844 astu üle 4850 kummardab 4611 kurg — metsa 4565 kärmest jookseb — vesi 4956 künnis välja minna 4844 maa 6257 maja 6260 marja maast 6254 mets saab maa-

sika 6258 naine majapidaja 12737 talv
6255 ulu ajab tule katusele 6259 vesi,
sügav põhi 13208 võtab marja 6177 üle
— metsa 4411

madalalt: hakkab peale 10941 ja märgu
11697 äkke alla 4568

madaluke vt. **madal**

madalus: maja ehitab 6261

Madeleena vt. **Magdaleena**

Madis (vt. ka **madisepäev**, **Matjus**, **Mats**):
jääd teeb — lahutab 6263 kaeb põllutöö-
riista üle 6264 Matsi ei tunne 5843 pa-
lav kivi merre 8175 taotab 12285 tuul
maa poolt 6262

madisepäev (vt. ka **Madis**): elukad hinge
6284 hobuse selga hüpata 12287 hom-
mikul kalu 6285 kana juua — härg juua
5217 5222 kanale võti 6269 6275 karu
teise külje 3300 katused lumest 6266
kuum kivi vette 8175 kõrred lund vih-
kama 6279 loomade talveuni 3300 loo-
mad ärkavad üles 6283 lumi katusel
6230 lund sajab 13325 lõokese keel
lahti 6276 lõokese sitt hanges 6286 lõ-
peb uni 3300 madude pärast 12298 ma-
iikad ja ussid talveunne 12971 miikli-
päev ja mardipäev on ühe päeva peal
6280 murrab talve 6289 müts kannu otsa
6287 pool lund taevas 6270 6277 putu-
kad teist külge 6446 risu ja rakmeta
6280 sajab, palju marju ja mardikaid
6273 silm jookseb vett 5229 talv pooleks
12294 talve süda murtud 5234 teerobas
umbe 6267 tuiskab, põllumees hõiskab
12289 tuisk pugeja 6282 tuul 6265 ulu-
augud lund täis 6274 uss teise külje
6288 uss üle tee 10282 uus lumi vana
sööma 6278 vares esimese pesapalgi
13830 vares muna 6238 vihmane 6272
ühiksa tuisku 6271 14845 üle ölekörre
lund 6268

Madli: hädaleiva 6400

madu: kuri konna 6290 madisepäev — pä-
rast 12298 materdaja üheksa pattu 7619
poetab naha 6291 seisvas vees 10265
söõb 12966 tee kaljudel 5946 teise külje
6275

madu-uss: materdaja üheksa pattu 7619

magaja: ei midagi 11810 ei saa marjakest
11804 ei tea perset 11205 ei väsi 11816
hingab 11284 ihu ilus 6294 jagu peatsi
12312 jäetakse maha 14502 kahte jutlust
14740 kass ei püüa hiiri 6295 kassile
jookseb hiir suhu 6296 kassi suhu ei
jookse hiir 6297 kassi suhu situb 6293
koeral suur pea 6298 koer ei taba varast
6299 lõvi ei ärata 6305 madalad silmad

10646 magu näeb nälgja 11808 magus
— meelest 1041 malga väärt 12578 mis
— teab 6307 mitte midagi 11814 pan-
nakse paigale 12312 pealust 6301 per-
selt päike 6306 perset naerda 11210 päts
päitses 6302 päts päitsesse ei tule 6292
rebane ei püüa kana 6304 suur suikuja
10644 tü. 11811 und — tööd tegijal
12500 uni magus 12904 vanakuradi pea-
padi 5406 vähem pattu 6303 ära kae und
11215 ära usu 4289 üks silm valla 6300

magama: ei lase mure 6908 ei leia leiba
6316 ei mahu 11423 ei (saa) midagi
10645 12557 ei saa süüa 6317 hauas
aega 865 härg 1398 ise — rõivas 2231
jooja ära — peast 2455 kahekesi hea
15092 kampsuniga 13096 kanadega
3112—3 kasin ihu — rahuga 189 kassid
— hiired juuksevad 3395 kausa 3468
3470 13671 koduväi öö otsa äkkel 14794
koer — saba kuulab 4096 kuri koer uri-
seb 4615 kuuse man 6309 lõunat 11252
maa ei anna 6201 maa süles 6212 ma-
gamise ajal 6319 mantel — mantlialu-
ne 6313 mis maos 4806 mees — ase val-
vab 6576 mõistad mehega 6540 noore-
mad lapsed 7506 noorik sandi juurde
524 oma uni 8048 ori — õrre peal 8088
palju kahju 6311 parsiil 12074 pehmes
paigas 3531 penidega — kirpudega üles
8543 peremees — sulane 8606 pererah-
vas 8674 perse peremees 6532 pikk pin-
gile 4405 pruudid 6318 punane härg
9886 põllumees — ametmees 9189 põs-
sas — põosaalune 6314 päeval 9259 ra-
ha ja 2949 rikas — vaenelaps 9647 rutu
11790 saba — sabaalune 6315 seda
enam tahad 6320 see vaene 6310 seitse
tundi 6312 sigadega 10371 siis maga
11768 silmad kinni 6308 surnud lamba
kõrval 1651 söömata — lõömata üles
11279 söömata — murega üles 11259
söömata — surm päitsis 11305 söömata
õhtul — läheb 11240 süüa ja riiet 4213
töömees — äkkel 12574 vabadiik vastla-
päeval valges 13012 vaene — nagu kott
13110 vagasega 13213 vara 13675 väsi-
nud inimene 14500 õnn — kivi kõrval
14693 ära mine enne meest 6694 öö ajal
12492 öö — maksullagi 14811 öösel 125
ühe parre peal 8948 üksi-kaksi 14827

magamine: ei saa marjakest 11804 12117
kotti panna 6323 maani särki 12899
maga — ajal 6319 maja 6324 marssides
12907 matti saanud 6322 mitte midagi
12537 omale, töö teistele 12906 putru
12888 päevane — võtab kortsud 9309

pätsi 12889 sisse ei tee 6321 suurest 8901

Magdaleena: annab hädaleiba 6400

mage: kas siga tunneb 10336 magu 10962
maias — mekib 6347 maole hea 10621
mõruga velitsed 5278 too sage 6333 too
tige 6325

maged (= linnased): kahju kalleist 1585

magedus: sel sagedust 6333

magu 1 (= siseorgan): ahne 187 inetu
näoga kui suure 7322 mage — hea
10621 maial 4547 maias — põletab 6344
maias — saadab santima 6348 mari —
lopulis 6418 mõtleb 6326 pudrul laga
9007 põrn — jääb 9212 see magab 4806

magu 2 (vt. ka **maitse, maik**): halja —
halla 81 igal leival ise 5654 igal marjal
6411 ilus nägu, paha 2067 kanna viha
14014 kuidas nägu 7673 laurisapäeval
õuntele 5617 müüjal — ostjal 6327 si-
bula 12798 sitt sees ja — man 10538
suus 4170

magus: ei maitse 4593 ei ole mesi 6739 esi-
otsa 13753 joodikul viin 2430 jutt 6331
10593 kaugel — marjad 3473 koiduuni
4251 leib 1233 3689—90 7689 12648 liha
kondi ümbert 4320 magaja meelest 1041
maha viskab 1092 maiale 499 maialt
6341 maitseb 3684 6328—9 maitsemata
3457—8 mis must 6940 naine naba uli
5807 oma teenitud leib 7978—9 pale-
higis teenitud leib 8303 petab maia 6330
selle suu 4969 suu ees 10885 suuga
maitstakse 2391 tee — nägu 14014 too-
voori kae 11229 töötégija leib 12577 uni
3687 uni — mesi 12904 vaevaga teeni-
tud leib 13184 vili 12518 ära ole 6332
ühele 14896

magõhus vt. **magedus**

maha jätma: jumal 2598 leib 6335

maha jääma: magatud pruudid 6318

maha kallama: veit 6336

maha kukkuma: oma loaga üles 9804

maha langema: kiidetu 3737

maha lööma: ise 3430

maha sadama (vt. ka **sadama 2**): haiget
2418 kirikutorni otsast 3846

maha tegema: hea 1106

maha viskama: leivaraas itkeb 5739

mahe: töö juures tossikene 12057

mahl: kase — magus 3339 kevade paisutab
3642 külmem talv — magusam 5129

mahtuma: ega mahutu 6339 esmalt — pä-
rast 716 hea ei — sinna 4779 kõik —
pulmalauda 9055 kõik — õrrele 3105
magama 11423 mitu sinna 6337 põue —
õue 9228 sada soldatit 6338 silmadesse

— suhu 10456 sügisel ei — läbi 11374
ära tüki sinna 12720 ühele kausile 4704

mahutama: Mart 6438

mahutu: mahu elama 6339

mai (vt. ka **maikuu**): ei ehi 518 jahe 2369
kuiv 4465—6 külm 5114 6340 lahutab
335 lumi kaalub Riia linna 6070 nutab
rahva silm 331 teeb «ai» 334

maias: ei magusat täi 6341 ei ole liha 9889
ei ole osa 6342 head parema peale 6345
kes laisk 5308 kõik magusad 6343 liha
leivaga sööb 6346 magu 4547 magus
499 magu saadab santima 6348 magus
petab 6330 maitseb 6347 maks — roog
4379 mao põletab 6344 meega püütakse
6742 mesi — roog 6745 otsib — leiab
6349 pole magu 1801 perest 11651

maigutama: suu 1946

maik (vt. ka **maitse, magu 2**): igal kalal
oma 3037 õuntele — manu 5617

maikuu (vt. ka **mai**): kinda kätte 338 lund
sajab 3670 talikübar 9087

mainima: hunti 1661

maisi: maale minna 6350

maist: ei liigu maastki 14244 ei tõuse maast
7064 maa peal pole 14218 maja ei pea
6351 malga väärt 12578 malka 1481 näeb
nälga 12579

maitse (vt. ka **maik, magu 2**): ei vaielda
6352 hunt — suhu saab 1592 kibedam
2080 õuntele — manu 5617

maits(e)ma: ei — leib 4780 ei saa rubla
4360 kuidas suitseb 10659 kõik marjad
3087 4824 6412—6 7631 magusam 3551
magusat 3684 4593 6328 magus igal
6329 magus pala 636 maias — kõik
6347 nälga 7689 peab 4742 see kaua
11975 suu 4971 sõda 11064 söök 4783
teise head 11833 töö 4781 6353 ära kõiki
6354

maius: mao põletab 6344 merihärja võrku
6355 rahakoti lag'aus 6334 ära harju
6356

maja: asujat 217 ei ole kassi 1245 ei ole
peremeest 8596 hobune — lugi 1368 hä-
vib ära 3145 häving 7745 igal — oma
malk 6357 igas — oma mood 11505 igas
— oma viis 6358 ilma perata 8658 ilu
otsas 6363 ise mood 11504 joodik 1532
kannab mees — naine 1566 kassita ja
naiseta 3346 koeral luba haukuda 4039
koerata 6368 koer — lukk 4033 kolme-
kordne 10951 kord aitab 4382 kord üm-
ber — kaid 12072 korvikeseks kududa
6369 kuis maa 6196 kuri naine peab
4628 kõva ajaga 6364 laguneb 2469 ma-
dalam — magusam leib 6260 madalus

— ehitab 6261 magamisega ei pane 6324
 mait ei pea 6351 marjakene 7908 marssi-
 jal 1552 mitte harja pealt 6365 mäleta
 12918 naabrimehe — põleb 7173 naine
 — lukk 7266 naine peab üksi 7272 naine
 — süda 7236 naiseta — meheta 6367
 nuki nurinat 6372 nõelaga 6366 nõnda
 kaatus 6360 oma 7924 7952 oma — kuld-
 ne pesa 7936 oma — muude 7864 omas
 — magus mari 7945 paja — silm 8564
 peremeest pole 6363 perenaine — kind-
 lus 8664 perenaist pole 8660 pettusega
 — peetakse 8729 pole midagi 3982 põ-
 leb pool 6531 põrm 9212 rahu kitsas
 9513 rahu perenaisest 6371 rahu — rööm
 6370 raiud — saab laastu 9030 rikkis
 7208 rikkus — riid 9765 salajuttu ära
 räägi 10112 sant — nõid 10187 sitt sees
 10538 soe — külm 6010 sool läinud
 6361 tahab ehitada 2899 teotused 4769
 tuleb — müüa 9019 tuul ei too 12256
 töö ja hool 6362 tüli — taba 12733 tü-
 tar — häving 12776 vaenelaps 13145
 vanatüdruk 6359 varast ei jõua valvata
 3996 vatsk — lootus 13903 võib elada
 3265 võtab 6030 väike köök suuri 14467
 välja minna 4279 ära lõhu vana 13529
 ära pane oma — põlema 6373

majaehitamine: koerale kuudi 6375 korvi
 punumine 6369 kübara kergitamine 6374

majahari: kohus kikast 4231

majanurk: tahab raha 1517

maja pidama: paljuga 8356

majapidamine: kaks kopikat 4371 perenai-
 seta 6376

majapuu: raiutakse vanaskuus 11575

majatalitus: ei saa välja anda 12480

makar (vt. ka **makk, mauk**): enam päevi
 kui 9248 kaenlas 2722 koera kaelas 4127

makk (vt. ka **makar, mauk**): kaks meest —
 vastu 6578 keetmata 4715 koera käest
 4056 mardiks 6433 soojalt 7264

maks, -a: lutsu 6092 maia mehe 4379

maks, -u: kuidas jaks 2381 kuidas kaup
 3494 surm tuleb 10768

Maksaraha: poja nimi 3797

maksja: mees saab laenata 6379 taevas or-
 jale 11467

maksma: ametilaeka 260 ausasti 12015 ei
 — kõik midagi 4456 hauraha 1804
 head kurjaga 4657 hea kaup 3486 hea
 sõna 886 hoobelda kergem 1520 hoole-
 mees — rohkem 1482 hoolsale — hinda
 1481 hunti tohtuda 1677 ilu ei — mi-
 dagi 2028 ilu — töötegu 2032 jalatäis
 raha 2383 juurde saad ei — midagi 4913
 kaemine — raha 2888 kallamine 3090

kauda ei kesta 6377 keegi ei osta 8125
 keel — kaks vakka kaeru 3529 kes kü-
 sib 5186 kes ostvat 8124 kirikukell ja
 raudlabidas 5253 kopikas poisile 6378
 kopikas rublat vastu 4373 kurja kurjaga
 6382 kõik — raha 9430 kõrtsivõlga 4891
 laisk — velt leiva sees 5378 linn ise
 5968 lubamine 6055 mees 6570 mees ei
 6478 mis muksitud 6869 mis müüdüd
 7122 mis tehtud 11776 mitmevõrra 14404
 muidu ei — midagi 6862 muretsemine
 6930 mõrsja ei — midagi 4401 naerab
 — nutab 14314 nii sööta 11355 oma jal-
 gadele 8053 paksu putru 9005 peale
 6381 rahaga — nahaga 6380 9680 raha
 — igal pool 9464 rakendamine palju
 9544 rüga 2894 sada rubla — tengagi
 2026 sitt — raha 10564 sureb hobu —
 nahk 10708 surma võlg 10745 tööd hoida
 1467 uni — töö 12900 väravaid kinni
 panna 1395 õigel ajal 5262 ära — jäta
 8132

makõtama (= meelitama): eile 521

malk: igal majal 6357 kasne 3343 kehva
 palk 6384 kiltri 4445 koer 4121 koera
 palk 4075 kuidas koer 4118 kuidas süü
 12469 kuri 1163 4639 kündja — väärt
 6202 maa külge 11081 magajale 12578
 maidale 1481 mõõdetud 6383 oma las-
 tele 13633 vana koer — karja 13418
 varga palk 13763 võta — ja maksa
 palk 6385

Maluhaud: tuhat 14250

mamm: madal — maast 6254 oled söönud
 11244

mamma: maa alla 869

mamsel: ei ole ema 3894

maner (= maneer): igal maal 6184 kuidas
 maa 6190

manitsema: Mihkel 6807

Mann: memmest parem 6386 nõnda Mari
 6387

mant: pead määrida 9734

mantel: magab 6313

manu panema: parem ära võtta 14790

maotäis: magedat 10962 sügisene 3671 ve-
 delat 8300

maran: kes seakärsa sööb 10238

mardikas: madisepäeval sajab 6373

mardipäev (vt. ka **Mart**): hanged aedadega
 tasa 6388 hani jää peale 830 hani üle
 jõe 828 hobuse selga hüpata 12287 jõed
 kinni 6389 järv lahti 6396 kadripäeva
 vahel ei niideta lambaid 6399 kuuvi 5236
 kännul kübar 6390 lumehang enne 4849
 lumi katusel 6395 lumi kännu otsas
 4935 madisepäev ja mihkkipäev ühe päe-

va peal 6280 Mart teeb õlut 6398 mihk-
lipäev ja — vennaksed 6397 mähkapätsi
6433 mättad lumest 6394 oinal 7787
päikest näha 13889 sõel selgelt 6391 tee
tolmab 6392 täht kuu ees 1052 uued
6393 valge 6429

mardisant: kadrisant 6399

Mare (vt. ka **Maret**, **maretipäev**): Muhu
2785 sirbiga 2316

Maret (vt. ka **Mare**, **maretipäev**): hädaleiva
6400 koogikotiga 6403 kuseb 6401 kül-
vab tuhka 6402 leinavad 518 mageda
leivaga 6404 nälga kannatama 2340 pe-
tab 2339 raudnael rohu sisse 2300 võtab
kaks pütti 2336

maretipäev (vt. ka **Mare**, **Maret**): ader mul-
laseks 6405 hobuse selga hüpata 12287
hädaleib 6400 6408 kuiv 5236 6406—7
küntakse ja äestatakse 3321 Maret kül-
vab tuhka 6402 nii palju kuiva 13889
parm pask 8411 parm pimedaks 8410
parnud ära 6410 pöud nälja ema 5236
pöösas mustama 3322 raudnael rohusse
2300 sajab — kuiv 10281 tont pöösa
alla 3326 tuleb hea sügise 3323 vesine
6409

mari: ei kuku enne 6417 head — tuntakse
haisust 904 igal — oma magu 6411
iga punane — pole maasikas 9058 ilu-
sad näpitakse 2073 isamaa 2219 kauge-
mal magusamad 3473 kuidas maa 6188
kõige magusamad 3540 kõik — maitseb
3087 4824 6412—6 7091 7631 8872 lau-
ritsapäeval maik manu 5617 madal —
maast 6177 6254 madisepäeval sajab
6273 magamisest (ei saa) 11804 12117
maiussöök 12801 mao loputis 6418 muud
musta 6419 oma maa 7933 omas külas
küps 7945 palju vilja 6420 perse — ei
anna 8684 pihlakatel palju 8746 pihla-
puu priske 6419 rukkimaarja toob 9840
tarkus — maast võtta 11671

Mari: Jürisid 2785 kuidas Mann 6387 liml
vett jooksmata 5229

maripäev vt. **maarjapäev**

marjamaa: karjamaale 6421—2

marjane: siga 8237

marjasaak: viljasaak 6423

marjukene vt. **mari**

mark, -a: see — ei saa 4360 maast leiad
2957

marssija: maja 1552

marssima: sõdur oskama 11071 võorast
maad 11230

Mart (vt. ka **mardipäev**): aani ette 2868
aegu karu 3300 hanged 4849 hani kaen-
las 6443 hobuse selga hüpata 12287 hun-

di peast päitsed 2800 jalad kinni 8595
jääda magama 2361 Kadri kuseb kaela
2868 Kadri süles 2869 kadri vahel 1052
Kadri viivad villad 6399 kaks katri 5235
kapsib kasukaga 6425 kus haned 5611
kuus jõulu 5235 kuus küünlapäeva 5235
kõrvataguseid sügada 2787 külml 6424
küsib 6436 küünlapäev küsib 5225 leht
puust 6432 lumehang 4849 maadleb 6437
mahutab 6438 matab 6439 matriga 6444
mauk kaela 7194 mauk valmis 6434 mud-
das 6427 murrab 6428 must ja märg
6426 must — valge 6429 mäda 6430 mä-
letab 6811 määndab 6439 neli toomapäe-
va 5235 neljanda nisa 2334 sile 2870 sil-
lad soode peale 6441 sitikas peale —
lendab 10525 sula lühendab taive 6435
sulatab — külmetab 6431 sõelaga õlut
6398 Sõel akku 11076 Sõel enne 6391
teeb silda 6439 tehti makki 6433 tinutab
6442 viskab lakka 2336 õhtul 6445 õpib
2490 üle maa 6440

maru: kes tuult külvab 12222 kõrget kuuske
12053 maja kaitseb 4616

marujoodik: ei arsti 7422

marupeni: tüdruk 8532

massak (vt. ka **matakas**, **matikas**): mees
mihklipäevani 8411

mastipuu: iga puu 9084

matakas (vt. ka **massak**, **matikas**): teise
külje 6446

matar: Mart tuleb 6444

matikas (vt. ka **massak**, **matakas**): hing
sisse 6275

matitais: magamisest 6322

Matjus (vt. ka **Madis**): halliparda 13446

matma: hais 769 kes tapab 11589 kõster
10779 meri mehegi 6731 naine — hobu-
ne 7263 peeretades 14776 peni — luu-
pala 8566 rikka kuld — kõik 9720 täna
vana 12401 vana 6615 13447 13527

matmine: ema 2006

Mats (vt. ka **Madis**): ei situ sinna 9575
kolistab 8508 lõokese keel 6276 mure
muudest 6448 pole vend 4368 sõõb —
teeb 6447 teeb — sõõb 6449 teeb — vas-
tab 6450 uus 10096 ära naera kääki 7166
mats, -u: peramine — lõomata 14078 see
manab 12712 suurema — saad 4859

matsapäev vt. **madisepäev**

matsatama: selle suu 8690

matsepäev vt. **madisepäev**

matsutama: selle suu 4973

mat: magamise pealt 6322 mölder võtab
— kuhjaga 4883 möldri — ei saa täis
8390 olgu makstud 7103 on mõnesugune
7104 võetakse 6451 võta — ja saada

sant 6452 võtma rumala kotist 9857 ära keela mõldriile 4884
matteusepäev vt. **madisepäev**
Matu: patt — koera 8429
matu: ei oota koju 11067 käge kuuled keskpäeval 1438 pidamata jätta 9043 rikka 9715 röömupäevad 6453 vaese mehe koera 13056 vanade naiste 9046
mauk (vt. ka **makar**, **makk**): mardiks valmis 6434 mekkidagi 9703 muril kaelas 4127 neli korda 5172 soojalt 7264
meekaupmees: lakub sõrmi 6454
meel: alandlik — parem 235 aus — üle kõige 477 ei ole meest 6486 elajal peas 532 enda — hea 11599 hunt ei heida 1618 igal mehel 6499 inimene muudab 4080 joodikul viis 2444 kade 5786 keele peal 6468 keeles 3535 kerge 3597 6167 koeral saunaleilis 6465 kuidas meheke 6520 kuld kuningaga 4495 kuningas — jänese jalad 4533 7553 kus süda 11338 kust tuul 12227—9 kõht täis — hea 4796 kõhul — endal 4773 kõikide — järele 6457 11483 küla annab külma 5034 lahke — kerge keel 6455 lahke — käib maailma läbi 5284 lapsel lapse 5498 libe keel — helde 5790 loomal looma 6029 mees — järel 6544 mees pole — järele 6533 meesterahva — naise 6701 meest lükkab 5935 mehele 6466 mehele minna 6467 mehel peas 6487 mere taga 6461 metsas 388 mida südames 11340 minejal — peas 4710 mis mõltest 7038 mis mõõdas 7106 mis silmist 10450 mis südamest 7038 mitu pead 8466 mitu päeva 9276 muld 4500 mõista 2479 11269 mõista — keel kuulda 5055 mõeldakse mõnda muud 6460 mõtelgu järele 6456 mõtle 6459 11800 mõtleb 6464 10452 mõtleb mehele 6463 naise — muutlik 7244 naise — kiisli leem 7252 naistel lühike 7348 naistel nõnda palju 7251 oma — kuningas 8042 oma — mõõdupuuks 8480 on võimeline 11486 palju mõtleb 8350 paranda 6470 parem — taga 6471 peas 6659 9482 perselt pähe 7916 pika — pindab 8809 pikem mees 8797 pikk 59 6163 pikk — pinnu silmast 8825 pisike 8886 pisut hullul 1582 päeval mitu 14803 pähe 1782 pöörab ruttu 12244 püsimumst 6458 rahal — peas 9461 rahuline — rikkusest üle 9526 rinna suhu — pähe 621 see mälust 124 selge 11300 sinna — sitikal 6472 sõnaga pahandataks 10965 sõna murrab meeste 11127 tark 3587 tarkuse — ei saa panna 11690 teed juhatab 3533 teise — õlg või agan

11870 terve 11099 too arvust 6469 tänamata — maailma palk 12408 tänuilik — maailma palk 12414 uhke — kõrgiks 12816 ul' 12866 valelik teeb 13272 valitse 11494 vana inimene 13373 viin võtab 14129 võoral ei ole 14354 õige 14558 õiglase 14568 äge — kümme häda 14772 ära joo 2479 üheksa 14993 üheksa — ühe 1610
meelde tulema: noorel 7466 rääkima 15136
meeldima: kõikidele 6457 sulle ei 11858
meeldiv: mees 6550
meelega: vastama 4199
meelehea: naine mehe 6591 töotus teise 12308
meelekaup: väekaupa 14428
meeles pidama: koer 4702 kõik muu 6473 noor mees 12918
meeletu: mees 6462 peale paneb 3543 teeb 3545
meeletus: oksa saagida 6474
meelevald: ei ole 6475 midagi — on 8062
meelitama: määre 7095 peab ema 12741
meelusikas: mehe rusikas 6637
meepada: kärkseid kaitsta 6738
meepott: mees pole 6656 minnes 6752
mees: aeg — ei oota 108 aeg hea — mine- ma 97 aeg — targaks 67 aganane leib 6685 ajab koera 4094 ajab pilli 6555 alumine karp 6556 amet — au 258 amet ei teota 259 ametit saab 270 amet toidab 265 andja hea 287 annab mehel nõu 6557 arm kõhu kaudu 377 aru — jõud 14877 aru — kellele antakse 6477 arvatakse mütsist 6558 asjaks piip 7242 astub ise 4093 aus 478—80 485 ausat — ei hammusta 475 austatud 235 ega — kutsuta pulma 6479 ehitab naise 945 ei aja õnne taga 14653 ei austa kuube 6559 ei lase magada 6484 ei leivakannikale 6651 ei maksa — raha maksab 6478 ei mõista olla 3254 ei ole meelt 6486 ei ole mees 6655 ei otsi õnne 8150 ei pane mütsi 7006 ei pea loetama 6644 ei taibu 9108 ei toida peret 5933 ei toida tööd 6657 ei tunta habemest 6614 ei usu teist 1223 elab ajalasa 6489 elab ise 536 elab õnne mõõda 14675 ema — ei ole lapse isa 614 esmalt pitsi 6490 habe — au 739 habemeta 6564 10206 hakkab naist võtma 8166 hakkaja 772 halli — ees võta müts 806 halva — jalutsis 792 halvale — halbu sõnu 784 halvast naisest 953 haokubu 6560 haokubu sarnane 832 hea 1021 1100 heade — vahele santus 1023 head — kutsutakse 994 hea — kõrval 1022 hea naise 6548 hea —

naisele 3347 hea — peo seest 6543 hea — pista üks silm 6530 hea — sea pea 12286 hobu — lõhkuda 1318 hobune — uhkus 2057 hobusega sisse vedada 7260 hobusel hea 6552 hobuse selga hüpata 1992 5597 12287 hobust hoiab 6569 hooletu — hobusetä 1489 hulleml kui mähkmes last 5469 hull — joomine 1566 hull — riid 6491 humalakäba maast 6673 häda hull 1739 häda koolitab 1743 häda küpsetab 1789 häda õpetab 1792 hārgadega koju 6534 igal — oma 6504 ilma-kool teeb 2016 ilm teeb — mehe 1999 ilu ja koti jāmedus 6627 ilusad teod 2060 ilus — vereimeja 2046 ise 2237 ise aru 6492 ise kaar 11504 ise mees on 2216 ise mõtted 6493 ise viis 6494 jalutsis — päitsis 9667 joob — laguneb maja 2469 joob — põleb pool maja 6531 joob — saab 2433 joob — toob 6568 jooda — näitab taba 2487 joodik 2452 3160—1 4106 6549 joonud 2471 juures pole 4412 jōle 2692 jõuluks jõhugi 2723 jää — ära sõida 6506 kahekümne aasta vanune 3029 kaks — kaklevad 3006 kaks — kanamuna 12138 kaks — kauplevad 3007 kaks — kõnelevad — rāāgivad 3005 kaks meest 2983 kalja kahasse 4553 kange 3164 kang on kaks 3157 kare 4227 karune — sile õnn 3316 karvast — hambast 6699 kaval 3514 keha ker-geks 3218 kenal — kerge käsi 3587 kep-su lõõma 5698 kes ees 507 kes narrib 11841 kes rāāgib 6562 kes sõna peab 6693 kevadel ei mõista midagi 3650 kiidab kaupa 3499 kiidab teist 1224 kiriku sead sõõtnud 5024 kirve varres 1832 kivistki leiva 8116 kodu kuulsam 3971 kodu maailm 3976 koera ei sõõda 6607 kohta ei pea 4210 koht kosutab — kaotab 4212 koiduga merele 6574 kolmgi naist peab 1098 kolm — saavad 4283 kont maksab 6628 Kōse — kirikusse 4399 kosilane kuulus 4401 koormaga sisse vedada 7260 kord nāhakse 14952 korjab 6625 kui aga 12602 kuidas kõne 4830 kuidas — nimi 6529 kui oled 6546—7 kurguga kõrtsist 781 kuri 4623 kuri kokutab 4624 kuri naine suretab 4629 kuri — vananeb paremaks 4622 kurku peenemaks 4682 kurt ehk tumm 6680 kuube mis ta vāärt 5884 kuue saanud 6588 kuuest ei tunta 6480 kuuse-pakk 6590 kõrtsis rikas 6575 kõva kõne-leva 11288 kõva — murdub 4902 käes 6659 kõrme lubama 4955 kätte saad 10896 kübarat ei lūkata 6481 kōlili võrk-

sam 5082 külm ajab reelt 5103 laiem kalts — priskem 5297 laps — isa 5559 laua peal — all 6485 leiab sõbra 11955 leib pikuti 8929 liivakōnka otsa 7011 lits 13551 loll laps 6016 loll — tark 6010 loomast on nāha 6633 lootus hea 6043 lubamine — vaeseks 6051 lõugas kantliss 4310 lābi kirvesilma 12621 lūk-kab meel 5935 maarjapäeval lihavaag-nale 6240 madal — maasika 6254 ma-gab 6532 6576 maja ilma 6367 maja mūür 7266 maksab 6570 maksja — lae-nata 6379 maks maia — roog 4379 mee-ga — ei pūita 6740 meega tūtrele 6743 meel 6466 12227 meeldiv 6550 meele jā-rele 6533 6544 meeletu 6462 meelt peas 6487 mees 6577 meeste ees 6677 mehega kokku 6603—4 mehe hoobi 6598 meheks 9909 mehe sõna 6626 mehe sūda 6631 mehe tunneb 6553 mehe tōō 6612 mehe vastu 6578 merel nāevad 7218 mereta-gune 6691 meri matab 6731 meri tapab 6733 meri teeb 6725 mesi 6645 mida saad teha 5550 mida vanem 13358 mis mõnitad 6669 mis teed 7243 muigab 6571 murdku mure 6912 mure — meele 6924 must 6579—80 must ja mullakarva 6589 must — pōõsasse 3326 mõhes — ilu 6979 mõistab naise vōtta 6692 mõis-tad — magada 6540 mõistusega 6581—2 mõistus peas 7025—6 mõlki 4197 mõtleb 6517 6665 mõtleb ja rāāgib 6583 mõtteta 6584 mõõdetakse mõistusest 6616 mõõt 6567 māda murrab 6647 māletab 10841 mārāhobune ja rukkikūtis 7080 mūts — au 7120 mūts ehitab 7116 mūts ei nar-ri 7117 mūtsita — mõistusega 7119 nae-rab mārāga 7084 naerust tuntakse 7150 nagu nime 7437 nahatāiest sure 10284 nahkjas 7188 naine — abi 7234 naine ilma 777 naine — noorem 7271 naine — nõu 7120 naine — pūksid 4626 naine — seltsiline 7267 naise kaunikene 6585 naisel piima lahti 12710 naise nuhtlus 2061 naise pahemaks 6613 naise pea 6591 6630 naise pilli 6611 naise saab 6488 naise siga 6502 naise sõna ei kuula 6537 naise tugi 7234 narri — mitte mūtsi 7396 nataninast saab 7406 nūi-kaua asja 6639 nūikaua mees 6595 nūi-kaua naist peksta 7313 nūi vorstitūkk 6515 nime kannab 6658 nime sees 6563 nimi — ei riku 7435 nina otsast 7441 noor 13349 noor — vana 7488 nupp maksab 6635 nutab naist 6586 nõnda aru 6675 nõnda hilbud 6514 nõnda ho-bune 6524 nõnda mekud 6511 nõnda

moot 6525 nõnda müts 6519 nõnda nimi
 6521 nõnda palk 6523 nõnda regi 6522
 nõnda sõber 6516 nõnda särk 6526 nõn-
 da teod 6518 nõnda vagu 6527 nõnda
 vammus 6528 nõnda vari 6512 nõnda
 õnn 6513 nõu aitab 7639 nõuta 6565
 nägu ei teota 7676 nägusam — piip
 6587 nälg — kepsu lõõma 7704 odra-
 okas silmas 8943 ole — eest 6679 ole-
 me homme 1434 ole — poisikene 6678
 oma häda 1800 oma härja 1842 oma
 jutt 6496 oma kombat 6495 oma koo-
 rem 6497 oma laul 6498 oma meel 6499
 oma mure 6500 omast kohast 11600 oma
 teed 10029 oma — tuleb järele 7937
 oma õnn 6501 on laev 6661 on sul raha
 9497 otsib — leiab 6666 paadita —
 hobuseta 1382 pahem — parem õnn 8210
 palest 8471 peab ilu suuga 11642 peab
 vaatama 3366 pea kapsapea ei ole 6482
 pea mehe aru 6541 pea mehe au 6542
 peas müts 6505 pea teine meheks 6675—
 6 peetakse sõnast 6618 peni haukuma
 1791 petab 6572 pihaga 7276 piibuga
 6587 piibuta 6599 8762 8764 piip suus
 6634 pikali virgem 6592 pikem 8797
 pisike 8886 pisike — suur — vana 8885
 poeg 6652 poeg näeb mõnda 6636 pois-
 sikesest saab 8959 pole meepott 6656
 pole rikas 9637 pole rohkem vaja 7281
 pole veel mees 9384 pori — ei pea 8986
 pulmas hobune põrgus 6600 punane
 10984 puujalaga 6681 põllule toitu 9143
 põllust tuntakse 9166 põrgu 6601 põr-
 gus kõige ees 1642 pärast — meelt peas
 5522 püksata 9380 püksikandja 9384
 püssiga metsa 2373 püüab hüljest 6602
 püüab raha 2129 raha ei hoiu 9445 raha
 — minema 9471 rahata 6686 raha tee-
 nida 9491 raha või 10007 rahul 6545
 rahutut elu 6646 raske juhatada 11631
 ree peal 6566 reies 7241 riie ei riku
 9628 riiet naerab 7163 rikas — algab
 protsessi 9681 rikas naine — rist 9684
 rikkam — kibedam surm 9659 rinnus
 hinge 7319 ritk 6746 rumal 9860 9864
 rusikas magusam 6637 rööm on vana
 matta 6615 räägi — nimeta 9942 räägi-
 takse 2108 saab 6573 saab aru 1575
 saab kuldse naise 1252 saab mees 6638
 saab naise 6605 6649 saab naiseta 6606
 saaja — ikka saab 9984 sajab 6538 sandi
 — rist ja raske 10181 sant 998 seal
 jalga 1854 selge leib suure 14263 setu
 aru 6670 setu meelt 8466 siin — seal
 6507 siiks olen 14092 silk-leib — toit
 10441 silkusõõnud — tugevad 10444 sil-

mas 6608 siug pannud 10579 sugulane
 tõpra rasvaga roog 6654 sugulased jä-
 nese jalg 6640 sulasena sada rubla 6672
 sureb 6609 9321 10709 Surjus suured
 10712 suuga suur 10893 suule 10907
 suur 6689—90 sõdib sõnaga 6610 sõim
 paneb — magama 11082 sõjast loota
 11067 sõnade — tegude järele 6617 sõ-
 na kaljukindel 6653 sõna köidab —
 päästab 11132 sõna murrab — meele
 11127 sõna pidama 6597 sõna seob
 11133 sõnast 6619—21 sõnn surmani
 6593 sõõb herne pooleks 946 sõõb —
 joob 6508 sõõb — lõõb 11237 sõõb —
 teeb 11239 sõõb — veab 6667 11242
 sõök — suhu jookse 11216 söömata —
 kuri 11286 söömist ootama 6561 süda-
 me — jõu 11352 süda naise põues 6641
 sügisel õlle peal 4569 süid 11408 taga
 6551 tagant kõhib 11972 taha minema
 1530 tahavad kõik 6650 talvel kahe —
 jõud 11565 talvel püksikaeluseni lumes
 11552 targa — albi 11624 tark hoiab
 hinge 2492 tattnina 6688 teeb linnased
 1579 teeb — lits kokutab 5984 teeb nai-
 sega 7275 teeb nõuga 6671 teeb — sõõb
 11758 tee peale 6660 tee veab — kokku
 11738 tegemas — saamas 6509 tegu
 7230 tegu — nägu 7169 teine — esimese
 vara peale 11903 teise — adraga 11849
 teise — hobuse seljas 11827 teise —
 jagu 11821 teisel — sarjatiest 11906
 teist meelt 1618 teritab teibaid 6510 toi-
 dab kaks last 7324 toob koormaga 5933
 tublim 12079 tuli 6648 tundub näost
 7669 tunneb sõpra 6503 tunne — sõpra
 11049 tuntakse tegudest 2151 tõlvgi
 naine 11623 töötab 947 1067 töotus hea
 12307 täi 12347 täis 1826 12357 täis
 luid 6683 täitsamees 708 tööd ruttab
 6684 töö eest 2131 töö — ei riku 12505
 töö kiidab 12515 töö otsib 12535 tööta
 6622 tööta — toob tüli perre 12539 töö-
 tegijad 9119 töö õpetab 12548 ul' hobi-
 sella 12859 usub mehe häda 6623 usu
 — sõna 12952 vaata — otsa 13005—6
 vaba 6594 vaese — koera matus 13056
 vaese — õlu 4690 vaest — aitab 13034
 vagu üle põllu 6483 valetab — varastab
 13278 valge 13292 vana 13448 13380
 vana — armu all 13369 vanad — kõne-
 levad 13346 vana kasukas 13454 vanal
 — varsa mõte 13435 vanandab naist
 6624 vananeb 12271 vana — noore naise
 13460 vana — vankri ratas 13457 vana
 — varju all 13364 vankriga sisse vedada
 7260 vannub naise 6662 vara — ei riku

13657 varane — hiline 13688 13699 var-
 jus parem 6790 vastu hakata 9017 viga
 elada 6668 vihane müristab 6596 vii-
 mast — sõtta 14077 viinahais — mulla-
 hais 6687 viina joomise 10344 viina
 peale ei kipu 14085 võtab 12262 vägi
 tarkuses 6642 vähe sitt kui vaga 3582
 väljas — vägevad 9049 väsis 9598 õige
 — haljas 9627 õiget ei puutu 14567
 õige uksest 14559 õige — vaikimas 6001
 õige — õiendab võla 14560 õesidemega
 8941 õlgine — kuldase naise 14633 õn-
 nega 4492 õnnelik — õnnetu 7197 õnn
 naise süles 6643 õpetatud 14747 ära
 mine enne — magama 6694 ära narri
 7394 ära vaata — mütsist 6695 ära
 vaata — nägu 6696 ära vaata — suu-
 rust 6697 ühe jala — silmaga 6682
 üheksa — üks tüdruk 15077 ühe mütsi
 alla 7115 ühe — nõu 15053 ühest — tel-
 sest 14879 ühe — tee risti 14934 ühe
 õõga üheksa 6632 ühte kurja 5158 üks
 14993 15082 üks — ikka üks 14994 üle
 aisa 6535 üle mulgu astuda 10954 ütled
 10394

meestene (vt. ka **mehine** 1): pere 6706

meesterahvas: kulbitäis rammu 6700 loodud
 petma 8953 meel 6701 mängigu lehtpilli
 3308 nuttu näinud 5246 sital käimine
 6702 võota 12785

meheema: armuline 6846

meheleib: pool 12299

meheleminek: hullem 7343 küps 177 noo-
 relt — ei maksa kahetseda 13678 rehele-
 minek 6703

mehele minema: kui linna 6554 kõstri
 sead söödetud 5024 lapp püksiharude
 vahele 12597 meel 6467 mees ei võta
 6629 mehekesele 6698 metsast 6788 mi-
 nejad 10006 mäe otsast 7073 pole kunst
 6704 rehele minema 6703 rüäkuhjale
 6663 särge sisse vakk rukkeid 12590 ta-
 lupojale 6664 tüdruku viga avalikuks
 12584 vaatab tüdruk 8590 võib 177—8

mehele panema: tütar siis 12262

mehele saama: karuohaka nutt 4481 kure
 otsast 7937 kuuseokas sõlme 6476 köl-
 kad ja kõluivad 4820 persenoodaga
 6539 riik mõruks 6536 tüdrukule võlla
 teeb 12585 ühe kingarasvamisega 12080

meheline: ei kõik tütarlapsed 12774

mehenaine: meelitada 5774 mudasena 1521

mehepoeg: laps — vanaisa 5559 mitu näha
 2141

mehesti: sööb — teeb 11239

mehesõna: loeb 6705

mehike (**meheke**): meelege 6520 metsa nai-
 seta 6775 ära mine 6698

mehine 1 (vt. ka **meestene**): pere 6706

mehine 2 (vt. ka **mesilane**): ei lenda 6748:
 emata 644 hea lille peale 1017 jalad too-
 vad 3199 närbumud häiermale 1066

meie: ega — nooremaks 75 jumal 2632 kus
 — ei ole 1137 külale 5030 leib vanem
 kui 5703 leil vanem kui 5724 poolt —
 vastu 2661 sitt — vahel 10565 toit
 enam 12026 töö 12531

meister: ei kuku taevast 11662 harjutus
 teeb 852 juhtub mõnda 11810 laastust
 tuntakse 5248 meistriks sündinud 11420
 nõnda töö 6707 näpud õlised 6708 silm
 sirkel 6709 teeb tühjast asja 11815 töö
 kardab 12513 töö kiidab 12515 töö õpe-
 tab 12548

meistrimees: taevast tuli 11662

meistritöö: oma töö 7983

mekk, -i: lapsesitast tunneb 4706

mekkima: mööda lähed 7756 söök 11301

mekud (= püksid): kuidas mees 6511 me-
 remehel määrjad 6713

memm(ekene): Manni — parem 6386 mine
 ise 226 mis sa tegid 5096

merejää: linalinnu jalg tallab 5866

merelaine: ilma jutt 1955

mereliiv: leida lähkrikivi 6143

mereluud: idatuul 1894

meremees: iga — teab 4529 kiidab hommi-
 kul 6796 käsi kui seastu 6711 künnab
 iga päev 6710 laita mees 6712 mekud
 määrjad 6713 metsamees enne nälg 6795
 pikali 7555 pussita 6714 püha ega ööd
 9188 torm — püha 12245 vana 13451
 õigus 14596

merepõhi: ema tõmbab 631

merepüha: tuul ja torm 12245

merereha: keskhommikutuul 6019 kärme-
 tuul 4957

meresõit: ei või jätta 4274

meretagune: tuleb maatagune 6253 tuleb
 mees 6691

meretuul: mehega magama 6148

merevesi: kroonuvägi 4440 pudruks keeta
 6715 sügisel — suvel 11381

meri: ahne magu suurem 187 alane kui koer
 lakub 6717 annab — võtab 6731 ei ole
 olnud 6719 8383 enne ristipäeva täis
 9777 häda 6721 häda hülgel 1740 ilma
 ei oodata 6730 joodikul põlvini 2439
 kahe teraga mõök 6726 kalasaaki 6729
 kaob tee 11727 kirvel täita 6720 klaasi
 upub rohkem 14132 kurja teo hääl käib
 — läbi 4672 kus — magedat vett 6724
 kuuleb — näeb 6732 kõvakaelad — ki-

sendavad 4903 lame nagu piimapütt
6722 loidab 6763 lootsikuga ei sõida
6037 maamees keedab — vett 6219 maa
peal tarku 5268 mees koiduga 6574
mees küll 13451 mehe teeb 6725 mets
6735 mets — igaihe päralt 6782 mine
kasvõi 10735 mis tuul 12236 noodata
31 näed silmaga 6716 oksa 3929 oleks
sõudmiseks 5168 olgu hobune 1404 paja
tulele 2373 peal vesi 13193 põleb tules
12162 püha välja kui 8974 püüab meest
6602 rannast — jääle 1713 rikkam 5973
saatke 8383 sada südant 6727 selle ka-
lad 6718 silmad — kõrvad 6728 sitt ei
täida 1354 soe üle 10583 suur laev min-
gu 5273 suur — lai 6733 sügavam 11362
tapab noore mehe 6733 teeb — peal
11802 tilkadest 12007 tilk suures 12006
tuleb — tagant 6691 vaga ilm — püha
13196 vesi — poole 13941 õnnistab
6723 üks täi rasvaseks 15074 üle saad
1890

merihärg: kalaks 2842 maisu võrku 6355
mesi: ema armastus 604 heinal nael 2318
häda ajal abi 1731 karu lõksu 6744 kelle
käsi 4975 lõppenud 6737 maia roog
6745 meele mõistab 9437 meest ei püüa
6740 mehilde 6645 mesilasega 10521
minnes 6752 mis magus 6739 mis tilgub
6736 oma — kõige magusam 7938 oste-
tud 3802 peiu suus 6746 Pärtel pärib
9330 püütakse kärbsed 6741 püütakse
maist 6742 rabanduse-leival 4784 seal
kärbsed 6738 silma ees 10462 suu ees
10888—9 10898 suus 6747 tütrele meest
6743 vaenlane 11051

mesikäpp: laps koera 8588
mesilane (vt. ka **mehine** 2): korjab päeva
6749 mee sisse 10521 siidi ja sameti
6751 tuleb jalaga 3200 tööjõud 6750
mesileib: minia hea 6847 minnes 6752 suu
ees 14424
mesine: minnes 6753
mesinädal: vesinädalad 6754
mesipott vt. **meepott**
mesipuu: igast puust 9077 viiakse mehele
6755
mets: aiavitsa ilma rahata 205 ega siis
sutt — ei ole 10791 ei kasva nagu
kanepiaed 6780 ei ole 6771 ei ole taba
6773 ei veeta puid 6772 elanud 6758
hobune — heina süüa 3665 hoidku sil-
mad lahti 6759 hunt vaatab 1672 häbi
härjaga 1713 hüüab 6762 jaanuarikuul
okka maha 2363 jumal lodus 2512 ke-
vadel — ette jõuab 3657 kinni lööb 6770
kirveta 14069 koer — poole 4111 kol-

mandat korda okast rabab 6764 kus
rautakse 9090 kõik puud 9078 kõrvad
— silmad 6728 kõveraid puid 6781 kägu
üle — kuulus 4913 külvab kasusid 6765
laasib iseennast 6783 lauritsapäeval ei
põle enam 5619 lehib 6767 lehte — kae-
rad 6784 lind üle madala 4411 maa
enne haljaks kui 6197 madalat — ei
vaata 4565 madal — enne maasika 6258
mehele 6788 meheta naine 6774 mihkli-
päeval lehest 6766 minule 6792 mis —
tuleb 11466 mitmesuguseid puid 6777
murdu 6906 mõisa — vargus 6997
mõisniku oma 7000 mõnus magada 938
mädaneb 14303 naiseta mehike 6775
naisterahva perse 6782 näeb — kuuleb
6732 nägijaid — kuuljaid 6786 nääri-
öödel — härmas 7750 ohjata hobune
6789 perse emame 6776 pole tühi 6756
päitsed pähe 2800 rattab 6761 saab kõi-
ke 6787 saladust 10103 seal jäneseid
6760 seal mõis 7070 see tuul 12236 sel
känd 6757 sinab 513 sõnn läheb 11125
taga ka rahvast 6779 talupoja õigus
6778 talvel raske 6768 tee viib — tööb
11740 tõstab 6763 vaese kasukas 6785
vaese mehe ait 6791 vana koer 13415
vangis 7749 7751 11551 vara puhastab
6769 varased vasikad 13691 varblane
kardab 13797 varjus 6790 veeres 6793
võtab 8611 vägisi — viiakse 4030 väi-
kesest — suuri jäneseid 14465 väike
säde suure 14464 õigus paluvasikal 6832
ära usu 4289 ärgu mingi 1655

metsakana: püüdma 2014
metsakaru: pannakse tantsima 1625
metsakuri: jumal hoidku 2568
metsalatv: lahutab 12232
mets(a)lind: keretäis 3594 kirju 5924
metsaline: püüab saaki 6794
metsamees: kiidab õhtu 6796 künnab õhtul
6797 millalgi rikas 9191 nälga 6795
metsapuu: ega õnnetus 14723 haigus —
mööda 759 naise perse 6782 vestes kok-
ku 6798
metsapöösas: kaval 6799 leiab mõnda 6800
läheb pimedaks 3322
metsavaht: kirikuhärä 6802 kraam ree peal
6801 viin — nõid 14113
metsavari (vt. ka **vari**): lumi läheb 6078
metshani: külma ja lund 6803 maarjapäe-
val muna 6804
metshärg: seen — liha 10255
metsis: oksa peal 11999
midagi vt. **miski**
Mihkel (vt. ka **mihklipäev**): enne — härma
9272 kartulid üles 6807 kiidab sügist

2788 kolmanda kivi 2332 kolmanda nisa
2334 kus lambad 5611 kuus marti 5235
külma kivi 2333 mõtleb 6439 oinad otsa
6808 päästab lahti 2784 rikas mees 6809
talvetooja 2782 teeb — peab 6806 tuleb
oinaga 6810 tuul lõunast 6805 täidab
2342 täied salved 4849 unustab 6811

mihklikuu: ei küpseta 1188 huntidele talve-
moon 6812

mihklinädal: vanakuu 13557

mihklipäev (vt. ka **Mihkel**): ei tule enne
külma 5613 esimene talvepüha 6828 ho-
buse selga karata 12287 hundile osa
6812 hundi silmad kinni 6826 hundi suu
lahti 6822 igal oinal oma 7787 kaksteist
nädalat jõulu 5235 kaksteist toomapäeva
5235 karu pessa 3300 kuu täis 6814
külma kivi 2332 lammast juua 2358 lam-
mas kasuka 2790 lehed puus 2809 lusi-
kaga võid 6824 madisepäev ja mardipäev
6280 mardipäev — vennaksed 6397
mets lehest 6766 mitu nädalat sooja
14797 naine toas 7375 noorkuu 7554
oina vaev 6819 paluvasikal metsa õigus
6832 peab veristama 6829 peale — mü-
ristab 2805 peale — raudnaelu 2300
peale — sooja 9273 puud lehes 6845
puulehed maas 6813 päitsed peast 2800
pääsukesed lähevad 9353 sajab 10281
soe vabakslaskmise päev 6831 suur püha
6823 söel akku 11076 säilud metsast
6821 sääsk mees 8411 talv algab 2782
tee tolmas 6818 tuul naise juurde 1898
tuul pöörab 6817 vaadi all juua 5217
vanapagana heinatagemine 6825 vana-
tont kuivatab heinu 6816 vanker koor-
maks 6248 vihkab suve 6830 villane
lõng katki 6827 viskab nurka 2336 või-
leivaga peetakse 6820 üks nädal hinge-
desse 5235

miilituli: saksa viha 10085

Miitrosk: ei ole tsortsida 6833

Miko: ei õpi 2490

Mikul (vt. ka **Nigul(as)**): jahe kivi välja
2332 keetke kiisliit 6836 koormaga 2774
meeste jumal 6834 naklas 2773 needib
kinni 2868 tuleb roaga 6835

mina (vt. ka **ma**): au 7876 emaga 1910
hea 10500 kuidas rahvas 9528 külale
5030 külale käpuli 5030 maailmast hooli
6837 metsale 6792 mis — hea 10501
14894 naabrile 7126 paha naerad 8212
raha saanud 9483 raud 10503 see ei
ole sinu 10502 sulle 10498 sõbrale 11024
tunne 12206 täidale 12334 täna 12387 töö
12544 vastu seliit 5030 ära tunne 12207

mineja: ei saa minna 6838 küll — teab
4710

minek: pärimäge 9323 suur 12121 väravad
11474

minema: ajad on 99 ajamata 4712 ajast
124 armuta 13186 edasi — tagasi 497
esimesed rattad 713 ette ära 725 haned
821 harva — ausaks peetakse 857 head
kuked rasva 901 hing hukka 1277 hobi
1314 hobune mööda 1377 hobune — val-
jad 1397 hukka — raisku — korda 1536
hunt läheb 1629 hädad ette 1747 häda
paku 1772 ilma 1987 ilmast välja 1982
jaanitulele 2361 joostes 2465 kindaga la-
sed käest 3808 kiviline — kikka ajal
3950 koduväiks 3997 3999 kohtusse hea
4241 kohtu ukseid laiad 4243 kuhu lüka-
takse 6178 kuidas lükkad 6179 kuidas
saadud 10003 kuidas tuleb 12125 kuidas
tulnud 12124 kui ise ei lähe 6840 kuld-
king ei või 4510 kuningas linnast 4531
kured sügisel 4570 kutsutakse 4719 kuue
ja kasukaga 4244 kõik — messised 6753
leib — kannikas 5667 linna 3733 läbi
sõoru 11182 maisi maale 6350 mõru
muldagi 4599 nutab pea 7605 oma 7939
oma tulla 7948 õpmani juurde 8072 pal-
ju 8362 palju — välja 8355 peremehe 8631
pulma 9048 põldu rammutama 1588 põlle-
ta põllule 9182 päeva peale 9271 päev
pardast 9270 päve püüdma 9396 rahata
9487 rikas — vaderiks 9679 rikkamaks
9657 rublaga — kohtusse 9813 rumm —
kodarad 9884 ruttu 9900 ruttu — pikalt
9901 saaja 9989 siga 10379 siis vii 6839
sõna metsa — hoop pihta 11125 sõnni-
kuse vankriga 9161 söögi pealt 11223
sööma 11233 söömata magama 11305
südamesse 11344 talv kahega 11541 tasa
11698 teise käest saama 11851 teisele
auru kaevama 11835 tigidaga teed käi-
ma 11996 tigu tasa 11997 tulemata või-
nud olla 12131 vaen — härgadega 13189
vasikas — nahk 13874 väljapoole 3984
üle vanema — jumala 13634

minetama: teise 9304

minia (vt. ka **pereminia**): ei saa midagi
8095 headest — tulevad pahad ämmad
8214 hea — päitses 4666 hobuse kannat-
tus 6843 kiidab 1640 koera raudkäpp
8588 kurja — jalutsis 793 käest paska
lakkuda 14783 lamba kael niita 6841
meeleline 6846 leib pole 5689 mesileiba
on 6847 millalgi 8080 mitu viga 6842
ämma altjala 6844 ämma apteek 6845
üks — kaks maias 8934

minut: kaotatud 10023 viis — taevas 14146

miski: ei tee 527 oleks tantel 11581 õppima — mõistma 14755
mis tahes: vaata — silma 13001
mittesaamine: põrgu 11485
mitteõppimine: pimedus 14765
mitu: hädaga — nõu 1765 koera hundi surm 4168 kokka kõrvetavad pudru 4269 korda käid järel 14929 kulla karva 6849 pead 8465 ühte aidata 14847 üht ja sedasama 6848
mokk: hoidke lukku 6850 härg kaeb 1831 kellel käppa 4942 kokal rasva 4265 lehm lüpsab 5640 pealmise — peale süli 8494 pigista 10873 põletad 733 sellel käppa 6851 selle — rasvaga 4969 teise kuuma leemega 14390 valetajal tõsta 13274 ära naera — lõhki 7175
mold: igal seal oma 10333 jääb 10379 kolile 2630 põrsaid saab 9818 siga jaluli 10392 siga sööb sealt 10388 ääres nalga 9867
molkus: siin — seal 6852
mood: harjunud 850 igal majal 11505 igal perel 8579 igas nurgas 7599 koer ei unusta 1618 kuidas maa 6187 kurja — kuluni 4654 kuri — maha jääb 8548 kus Must — jätab 6935 mis — võid teha 6853 moe pidajale 4544 rahva vaeseks 11068 varsana harjub 13858
moodis: kaks tükki voodis 6854
moonakas (vt. ka **moonamees**): lapsed 6855 naisel parem põli 7105 siga 14004
moonamees (vt. ka **moonakas**): kotiga mõisast 6856 naisel kõpikane elu 9814 palju lapsi 10230
moor: oma vaar 11504 vaarist 6857
moorima: muid 1171
Mooses: mäe juurde 7069
Moskva: kusi 8159 meel viib 3532 sauna perast 10220
muda: ei ole rasv 6858 ennem olgu jalad 2387 jalg põlvini 2392 kevadine 3671 kontsa alt 11258 kuld paistab 4494 mudaks 11151 muda mõseb 6859 Märt käib 6427 oma muru 8043 pestud emis 4106 rattast 10541 tee ääres 4488
mudane: vett maha 13536
mudel: emast — tütest 640
mugul: mullas lesel — kartulil 5769
Muhamed: mäe juurde 7069
muhk: muidu ei saa 6863 mujal 6860 otsa ees 6918
muhulane: pole mees 2842 vaielda 6861
muidu: ei maksa midagi 6862 kadunud 6865 läks mullu ära 6864 muhkugi 6863 saadud — läheb 9997
muiduandja: mulda läinud 6866

muigama: mees 6571 tark 11637
muik: muie rahva ees 6867
muiste: mulgud kallid 6868 talsipüha ütles 11501
muistne: kes — mäletab 6882
mujal: muhk 6860
muksima: see makstud 6869
muld: aega haigutada 6874 armsam kui kuld 6877 ei künna 6871 ei lõpe mure 6909 jumala — igas paigas 2543 kaeva 6870 kallim kui kuld 6876 kallim veel 3093 kapsas tuhksesse 3207 kevadine 3671 kivi surub 3939 kuld 4499 kuld kallim 4498 kuld paistab 4494 kulla ema 6878 kus kulda 4503 kus surm 10729 kõik ei ole 4504 leib 6209 marju saadakse 10234 matab kõik 6221 meele 4500 mis sa külvad 5151 mituks vaja 6873 muiduandja 6866 mujal 3973 muldaga 4492 mure saadab 6919 mõni mees 4654 mõru — minnes 4599 mädandab 6875 12966 naisena 12612 pandud ei tule 599 põllumehe kuld 6879 pärib kõik 6880 raha — sisse 9467 saab kulda 6881 seest 4507 tasa teeb 6872 teise meelest 14900 toogi — koos 10396 täna tallad — peal 12396 vill seistes 5857 õhtune töö 1460 ühe 14942
muld(i)ne vt. **mullune**
mulk, -i: hoiab hobust 6888 kõrge — rumal 6889 raha kotis kõliseb 6887
mulk, -u: ikka üks 41 kui — on 4854 madalast — käib üle 6256 marjamaalt karjamaale 6422 muiste kallid 6868 mure ei avita 6911 pulk 472 teisele kaevab 11835 vana 8256
mullaalune: tuleb 6691
Mulla-Madis: kosja vanadele 13438
mullane: õhtune aeg 1460
mullatükk: küla 7908 teise eest 14900 teisel olgu 7869
mullikas: hommikul ei 14531 kus mulk 6890 see sabata — saab 3573
mullu: muidu läks 6864
mullune: kes — mäletab 6882 lumi 6883 naeru järel nutt 6886 suppi soojendab 6884 sutt taga ajad 6885
muna: annad 6896 ei saa kana 6895 enne maarjapäeva pesas 6226 iga päev ühe 3126 jäävad mädaks 7061 kana ei õpeta 6891 kana kaagutab 3120 kanakulli 4516 kana loob 3148 kana muneb päevas ühe 3127 kaotad 3133 kana targem kui 3132 kelle kana 3139 kiidab kana 6899 kiivil pesas 8178 kolmas pistab suhu 3023 koor targem 4345 kopika eest 4362 kuidas kana 3142 kukk kuld-

seid 4477 lind haub ise 5888 majas
14681 munaga ei maksa vahetada 6900
mustal kanal valge 6945 mõistab koo-
rida 6893 mõistad süüa 6894 mäda —
mängitada 13360 oma kana 7894 pa-
rem pool — kui ühtki 8968 penil —
ära lõika 8548 pesast kaugele 6897
pole targem kui kana 6902 pool —
enam kui paha sõna 8972 pool — hea-
ga 8969 pool — rahuga 8969 pool —
tühi koor 8970 pääsukese pesas 9352
ronk maarjapäeval 6245 siis taha 3106
soolata 6971 suure — munes 3111 tar-
gem kui kana 6901 täna pool 12378
vares maarjapäeval 6238 veerevad pes-
sas 6898 võta — ja jäta riid 3153
vähe 5557 värsked — kõige paremad
14496 õpetab kana 6903 ära keeda
6904 ühe — kaks rebu 14935 ühe sööd
— teist saad 5810

munakoor: ihu ilu 626 korjama — sisse
6905 kuluda 14454

munema: ei kõgu — pessa 4912 kana
3102—3 kana nokast 5640 kana —
päevas ühe muna 3127 kes kaagutab
3110 kuldseid mune 4477 palju kaagu-
tajad kanad 2820 siis kaaguta 6892

munemine: kaagutamist 2821

m. . .: mehe nõu 739 suurest — kasu
10940 vene 4288

murakas: hein 1176

murd: metsadel — inimestel 6906 mujale
puile 6907

murdja: hunt loodud 1633 lapse kaela
9197

murdma: hammast 1618 hulk ühe 1544
hundile — hundist 1652 hunt hunti
1619 hunt ikka 1630 hunt loetud lam-
mast 1628 hunt — naha peale 1637
hunt tahab 1590 häda — raua 1748
jalaluu katki 4580 kahju kaela 2940
kangus — kaela 3169 katki 4443 kes
muu pead 8449 kevadel vara 3208 kõiki
alla 13897 loetud lamba 1645 madise-
päev — talve võimuse 6289 meele 6926
meeste meele 11127 mis ei paindu 8262
mure ei tohi 6912 mure — meest 6914
mure — rohkem kui tühi kõht 6915
murtust 298 312 327—8 muru 6933 Märt
6428 noorelt 3306 näljane susi — suti
7729 peab ühes 10789 pesa ümbert 1595
pääsukese ära 4913 raha — rauda 9468
sitt hunt 10551 sõrmi 11174 viitsa 14264
ära puud 9113

murdmine: luba ära 2800

murdu: muretse 6928

murduma: enne paindub 8261 kõva — äkki
4902 terve puu 3693 viimaks 2767

murdmine: kõverdamine 4908

mure: enneaegu hauda 6923 enne mulda
6909 igal mehel 6500 juuksed halliks
6920 kel kaup 3491 kõht kehva 4792
kägu — kuulutaja 1438 linnul — inime-
sel 5944 maailma loodud 6913 magada
6908 meest murda 6912 mehe — naise
9100 muile jääb 7773 muist Matsi 6448
mulda minna 465 muljuda 13146 mulla
poole 6919 murrab 6915 murrab meest
6914 mustad talled 5426 mustaks 6921
musta parre peale 14533 musta peaga
6947 mustem — kaob 6934 must silm
811 mägi ei mädane 6916 oma rõom
7956 peas 6918 pisukene — suur 8897
pruudi — pool 8995 põll toob 5861 ri-
kas — vaene 9682 rõom ja — kaksik-
vennad 9917 suleb kinni 9919 sured
6910 suur vara 13664 südame juured
1323 sügavam kui meri 6917 tapab
12506 tee rikas 11737 tuleb muidugi
6922 tööd teha — jõude olla 12482 võ-
tab meele 6924 võtab une 6925 õige —
suur vara 14561 üks 15013 üle mulgu
6911 üles tõusta 11259

murekägu: keskpäeval 1438

murelaps: kolmas, neljas 690

murepäev: mustad päevad 13480

muretseja: müüb mõisad 2919

muretsema: homme päev 1468 lind — homse
eest 5920 murrad meele 6926 soola eest
10699 sõber — sõbra eest 11038 teist
6933 õigel ajal 4392 ära kahetse 6927
ära murdu 6928

muretsemine: ahtra lehma 6930 liig — teeb
vanaks 6929

Muri: ei jäta moodu 6935 ikka Muri 4601
kuri — hoovi 4616 kõhu eest hoolt 6931
Marisid kõige rohkem 2785 muidu ei
haugu 8540 mõuk kaelas 4127

muru 1 (= rohi): aitab 14275 kuidas maa
6191 noorelkuul — peale 7560 oma —
muda 8043 rammus 6932

muru 2 (= leivaraas): leiba 11406 murrad
6933

murulauk: kõvaks 10323

murusiga: ega sulusiga tea 201

musi vt. musu

must: hein(ad) 13283 14065 homse perses
6948 härja sarved 6944 jalad — põrand
6936 jõulud 5100 kanal valge muna
6945 karvane 12662 kes tööd teeb 12459
kodu — või teo laiska 3965 koer 6949
koer valgeks 6938 kokku paneb 13289
kulmud 6941 kurat ei ole nii 4560 ku-

rat — tākuga 4557 kõige — mure kaob 6934 käed 6937 lammast 8595 liblikas tähendab surma 5795 linnu leivakakk 13450 mees 6579—80 mees — mullakarva 6589 mis suust sisse 10868 moes 6950 murdja 13291 murepidaja 2046 3587 mure(päev) 5795 mureämblik 14780 murrab tööd 6959 mustaks jääb 6939 möseb 6951 Märt — lihavõte 6429 määrab valge 6952 mõldrit 4395 nägija perse 12684 pada ei ole 8190 peaga muret 6947 pesu palju 7256 pesu teiste 8059 piksepilv 8830 pilved muidu 6942 pogane 13282 puder pool nälga 6954 päeva jaoks 1425 rahu — valge viha 5280 sai — teha 10040 seale — meronapang 10393 see magus 6940 sepal — töö 10314 siga ei määri 6955 sark pahu-pidi 11191 sõõ — putru 11298 sõõ — toas valget leiba 11255 talled on 5426 teed-rajad 6942 tuba 6956 töö 6957 töö — ei kaeta 12559 töö — higi 12560 tütar mehele 12035 une perse 12684 uss 13883 valge vaenlane 6953 vill kasvab 6946 virgale 14240 õõ — töö 6958 ühed — mõlemad 8196

Must: karva — moodu 1618 moodu jätab 6935 muud tööd ei ole 6961

mustama: kõik pole muld 4504

mustapea: rohud õitsevad 6960

Mustik: lüpsab ikka 9061 moodu 6935 sitasaba 3573

mustikas: musta õõ 6962 oma maa 8013

mustlane: anna — leiba 10138 emast 6963 hobuse selga 12287 ilalakkuja 4880 kirikhärra 3837 kodust ei varasta 5921 laati ei jää pidamata 5251 laena — pada 6965 lase — kirikusse 3902 olgu juut 10167 oma hobust 6964 ära vaheta — hobust 6966

muustrastas (vt. ka rästas): mätas lahti 6967 pesas neli muna 9352 pojad pesas 4511

mustus: pole surnud 6968 sõe 7178

musu: armastuse mõõdupuu 6969 ei riku tütarlast 6970 habemega 738 habemeta 6971 käsiraha 6973 m... luisk 6972 noore tüdruku 7509 vanatüdruku 13602

muts (= mõistus): pähe 621

muttoma (= eksima; raisku minema): leiva sõõd 785

mutukas: vagase vee sees 13214

muu: head tegema 6974 heaga ei lähe kaugemale 6975 muudega 1910 pere — koolja 8592 sõprus suurem 11162

muugima: kui kaugel 5798

muutma: ajaga 6976 karva — viisi 1618 kuu — ilma 4723 süsi südant 11434

muutama: kõik — ilma 6977 tuul — pilved — ilm 12217

mõdu: ei saa 7764 mõni kord — juua 6978

mõheriisabus: peramine laps 9316

mõhk: mehe ilu 6979

mõis: asjast keegi rahul 6980 au 6986 auk ei saa täis 6991 härjad mõlemad 4234 härra 6984 kaevust vett 6982 12745 kepp-tegi tööd 6981 kiidab — laidab 5038 koera silutada 6990 kubjas — kuningaks 4448 kus mägi 7070 kõis lohiseb 6987 küljest variseb 6988 kümme hoop 5966 lase käsi käia 6989 moonamees kotiga 6856 pops 8984 rooside pärast 2034 seal kõrts 3833 see ei sünni 11422 suu teeb suure 10928 teomees — rikkaks 11936 vargus ei ole patt 6997 vett saanud 6983 viiakse — tulle 6985

mõisaahi: aganaleiva 10135

mõisahirm: surmahirm 6992

mõisahobune: on lihavad 7105

mõisakubjas: lõõ 9284

mõisaleib: turbutanud 6993

mõisamees: mõnesugused 6994

mõisamoonakas: naisel parem põli 7105

mõisatahtmine: tasa 9204

mõisatõõ: millal lõpeb 6995 millal — tehtud 6996

mõisavanem: talitaja saba — jalas 11493

mõisavargus: ei ole patt 6997

mõisavesi: tõhakaks 6998

mõisaõu: täis 9208

mõisnik: ja talupoja vahe 7001 kaovad 1601 keiser 8391 kohut käima 4676 kõik — omad 7000 mis tohib 10056 ole mõistlik 7010 pastor — suuwooder 8419 perse kuulub 1280 puujuure peale 6999 ussi viha 7002 ära nõua õigust 7003

mõisnikuvald: pärisplats 4438

mõistlik: annab järele 11629 elatab maailma 7004 ema annab lapsele leiba 11291 ettevaatamine tarkuse ema 727 jäävad lolliks 11616 kiites ei kihune 3734 madalast 11697 mees 536 7006 7011 mehe sõna 11624 mõistab isegi 7007 mõistab sõnastki 7008 näeb silmaga 11634 sõber 11057 sõidab härjaga 1872 sõna enam 7009 sõnu 9346 tuleb aegamööda 8487 õlekõrs peab vastu 7005 ära ole mõisnik 7010

mõistma: alustada 7021 ei taha kuulda 4742 head ei 1084—5 hea laps — isegi 931—2 hoida hoojega 4270 hull pilli — pill hullu 1560 hunt apelsinist 1668 igaüks 1923 igaüks kallale kutsuda 3089 kaela-

isand olla 11912 kanmatada 7013 koerale kohut 4135 konn olla 4311 kuningale kohut 4530 kõht ei 4774 kõrtsinalja 4886 loll — raha teenida 9492 lõpetada 7021 meel 2479 11269 mehega magada 6540 midagi 14755 mida keeta 9690 mõistlik — isegi 7007 mõlemat pidi 7018 mõtelda 7014 7020 puud koorida 9863 see parem tehku 7019 sõnaga kohut 11094 sõrme näitust 932 teist sügada 2258 tänada 7016 vaesele õigust 13031 vana — vallatella 7012 varastada — peita 7017 veest — püüda 3053 veidi 14753 õppimatagi 8567 ühest — teisest asjast 7015 ütelda 7020

mõistmatu: kullapotti 7011
mõistü: mõistlik teeb 11697
mõistujutt: topi torka 7029
mõistus: ainult mõnel 9885 ei tule enne- aega 7024 ela oma 547 habe kasvab 737 jumal annab 2515 2620 jõuab 2703 kaugemale 10473 kuidas kogu 4201 kuidas mees 6674 linnu peas — mehe perses 5945 mees 6581—2 mehe peas 7025—6 mehi mõõdetakse 6616 mitte mehe peas 7026 naisel ja kukel 7287 nõnda pesa 5908 palju 8479 peast sisse kallata 7022 peoga pähe 11666 perses pähe 14152 pisukene 8886 pole oma teha 7028 pähe 621 rohkem kui jõuga 7088 suur rikkus 7023 tagant sisse taotama 11676 tarkuse ema 7027 terane 11948 vana 13468 viin võtab 14129 võtab ära 2618 ühe — üheksa 1610

mõistusõna: topi torka 7029
mõlemad: saavad puhtaks 4992
mõni: hulgas 1543 kes näeb 3459 mehe poeg näeb 6636 näeb 7663 on nähtud 7030 sutt karvalist 10802 teemee näeb 11745
mõnitama: meest — mehe kübarat 7396 mis mehest 6669 põldu — põld sind 7398 teisi 11841 toitu 12022
mõnu: kus sõnu 11102 suurem 14447
mõnus: hoop 8778
mörd: kala 3059 lutsud tõnisepäeval 6091 püütakse kala 3052 vana — enam 13453
mõrsja: ei maksa midagi 4401 ilus ikune 2043 minejat 217 mõistku 5549 mõsumolli otsa 7550 põrsa põlve otsas 7497 vali varjama 4402
mõrsjatüdruk: hunt kardab 1649 poisikest häbenema 7031
mõrtsukas: nuga sea 7585
mõru: haavakoor 7033 kannatus 3176 kuninga leib 7033 magusaga velitsed 5278 mis sibul 10322 muldagi minnes 4599

selja taga 10885 uibul 7032 ära ole 6332
mõsk: kogub närmeid 8734 leiab rõivaid 7034
mõskja: isuneb 7035
mõskma: (vt. ka **pesema**); hea naise 4665 häbi maha 1704 kasukat 3433 kolm päeva 9262 käsi — kätt 4992 must 6951 varest 13803 vesi — ennast 13986 üks käsi 5006
mõsu vt. **mõsk**
mõte: ei lähe täide 7037 esimene — tagumiseks 676 igal mehel 6493 jumala — inimese 2544 kodu — tee peale 3969 koera 2913 läheb meelest 7038 mees — härg kütкета 6584 mehele minna 6467 mägede taga 6461 nõnda teod 7036 ori ei lähe 8083 otsa eest lugeda 7039 piip pikad 8767 päeval mitu 14803 tark teeb 11658 toa taga 6461 üheksa — ühe 1610
mõtlema: ei mõista 7014 inimene — jumal juhib 2114 kaks korda 3016 kes kurja 4597 kõik mis teed 7043 maoga 6326 meelega 6460 meel — mehele 6463 meel — suu ütleb 6464 6468 meelt 11800 mees 6517 6583 6665 mida tige 11990 mis mõistsid 7020 mis ütled 7045 mõistan 102 mõteldes 11796 nõnda tehtud 7036 ostad 7044 otsa peale 7046 palju 8322 palju — meel 8350 pärast kahetseda 7048 pärast tehtud 7040 räägi piisut 7047 rääkima 7042 siis ütles 7041 süda 11341—2 süda — kui palju 11349 targalt 11608 tark enne 11643 tark esiti 11644 teisele kurja 11847 vaikselt järele 11645 õhtuni 1455 üheksa korda 14840 14843
mõtus: oksa peal 11998—9 püüdma 9396 tivalane läheb 1542 tiibu liigutab 7049
mõuk vt. **mauk**
mõõdupuu: kõiki mõota 7054 musu armastuse 6969 oma meel 8480 teisi mõõdad 7055 ära mõõda teist 7060
mõõgahaav: arst arstib 4911
mõõgasõda: ei karda täi 12349
mõök: kade iseene 2858 merre kahe tera- ga 6726 mõõga vastu 7050 saksa 4288 terav 3525
mõõnama: kirk 3815 kivi — kändude ees 3935
mõõt: armul ei ole 353 igal asjal 425 julgus pool 2506 kana kahe — vahelt 3135 kuidas mees 6525 kõiki mõota 7054 mees ja 6567 mõõdate 7055 mõõdu vastu 7057 olgu makstud 7103 omal ajal täis 7051 oma suus 8028 parajus kõige pa-

rem 8394 suu esimene 10909 suurem kui kott 7056 täis 7053 12357—8 võta enda peal 7052 väike 7058

mootma: aega 126 aru ei — habeme järgi 396 kalu hommikul — õhtul 3068 kel salv täis 10120 kivisüld 3952 kõiki ühe mõõduga 7054 malgaga 6383 mis mõõduga 7055 mõistusest 6616 oma mõõdupuuga 7060 seal maha 7059 õitest — salves 11707 üheksa korda 14841—2

mäda: kondis 14035 mees murrab 6647 mis odav 3096 Märt 6430 pudeneb 14206 puu 9106 puu küljes 4766 puu tulepidaja 13459 õiget 4468

mädakuu: oolekuu 8064

mädamuna: ajab teised hukka 14995 ei saa putru 7062 mängitada 13360 pesas olema 7061 rikub terve pudru 14996 ära puutu 7063

mädandama: muld 6875

mädanema: aiateivaski sügiseks 203 heategu 1168 jää jõkke 7065 langeb ise 12046 maist maast ei tõuse 7064 mure mägi 6916 nimi ei — hauapõhja 7438 põllus 9167 sõnad suhu 11095 sõna ja nimi 13586 võlg — mets 14303

mädanu: mäletad 4343

mädapuu: mängitada 13360

mätagune: tuleb 6691

mägi: alla hoolega 7074 alla kerge 249 alla nilbub 7067 hõbedat 4455—6 jänes — läbi 2747 kuld sügaval 4488 kuningast kauem 7072 liivasesse — minerk 13112 liivast — kaudu üles 10181 Moosese juurde 7069 mure — ei mädane 6916 mäega kokku 6604 mära — peal mängu lõi 7076 märja kuivatab 7071 mätas ei ole 7090 on viljasalv 7075 otsast mehele 7073 peni — peal mäletab 10841 pole varnast võtta 7066 seal mõis 7070 seal väge 7068 see — teeb 1847 surm — taga 10719 14799 ülehõmme — taga 1466 üle — oled 1688 üles tasakesi 7074

mähe: laps 5469

mähkima: haiget jalga 751 kus haav 736 käehaava — kinni 4911 teise haava 11826

mäletama: hüvaga — kurjaga 1054 inimene 2115 koer 4170 laps kaugele 5558 mulust 6882 mädanust 4343 mälu 12918 susi kaugel 10786 sütt 1661 tema 12916 vana koer 4705

mänd, -i: hea 4756 nõnda kasv 4934

mäng: kassil 3359 mänguga 12492 tuli pole laste 12166

mängima: kassid — hiired luusivad 3395 kubjast 4447 kui mängid 11768 mehega — mehe mütsiga 7396 mõlemad otsad 3622 mängu ajal 12492 noor koer 7515 tulega 12147 12182 trumpidega üksi ei 12061 ülekoos — laua peal 4236

mängimine: kividega 8961

mängitama: männavibu 4753

mänguasi: kassil 3359 lapse — puupulk 5504 meheleminemine 7343 nuga ja tuli 7584 tuleriist 8765 tuli — armastus 12135 tuli ei ole laste 12166

mängumees: karust 3303

mänguriist: lapse — puupulk 5504

männikasv: looka tõmmanud 3623

männipuu: raiu vanakuu kuivaga 5650

männivibu: mängitab 4753

mära: ajuti tugev 12364 aus hobune 7077 igaüks oma — pera 7840 kimmel 3848 külmetaks — kõhtu varsa 8170 Laugu mehed varastavad 5588 mäe peal mängu lõi 7076 oma valget 3718 vana — mängatust 7012 varsaga 13853 13856 varsaga metsa 8307 varss vaadatakse 13861

märahobune: kaeravili 7079 kamp ei tee haiget 7078 rukkikütis 7080 söömine ei lõpe 12580 söömine ja naiste näputöö 7352 vana naine 13856

märasälj: kolmeaastane 2915 tütarlaps 12783

märvavars: tütar vitsahirmul 12771

märdipäev vt. **mardipäev**

märg: ei anna meest naerda 7084 hõlm 1693 jahimees 7085 juuni 4466 5114 jätab ilma 4458 kalamees 3079 keevakannikas 4464 kivi jääb 3941 kui ei ole 4306 maale mõjub ruttu 7087 maale pole vett tarvis 7081 meremehel mekud 6713 mägi — kuivatab 7071 õiget teed 4468 puu ei põle 7086 sant tänab kuni suu 10193 savimaad 7082 suvised 14065 vilja ei jahvata 7083 ära tee 3433

märgu: madalast 11697

märk, -i: vares pilvest 13824

märk, -u: enam kui jõuga 7088 pidi kohitsetakse kasski 14013 vana 13381 ühe mehe — enam 14877

märss: mehe seljas 1695 moonamees viib 6856

Märt vt. **Mart**

märts: määndab lume 7089 oleks veebruari asemel 8170

märtsikuu: juua saab 5222 kuusenõelad vee peal 5209 kõrred lund vihkama 6279 külmetaks kuse looka 8170 lõokene tuleb 6119 tedred puu otsas 11726

mätas: ei ole mägi 7090 konn krooksub

4310 konn saab 4311 koorib 7092 lahti
6122 mardipäeval lumest paljad 6394
muustrastas ütles 6967 mättaga kokku
6603 otsib 7091 pisike — koorma 14459
vaenelaps läheb — mähkima 13150

mättaalune: ei tule 6691

määgiija: lammas ei saa 7093 lammas saab
7094

määgima: kui ei põeta 5424 lammastega
1654

määndama: märts — lume 7089

määr: elul 589

määre: meelitab 7095 rattad ja rattakesed
9562

määräma: asi tahab 7096 hästi sõitma 1881
must siga 6955 must — valge 6952
nõnda jookseb 7097 ratas ei karju 7099
ratas jookseb 7098 ratas karjub 7099
ratas 7097 saabast — kingseppa 9973
vanke tahab hästi hoida 11334 vanke
veereb 7098

määrimine: vastne ratta 13894

mõirgamine: lehma 3124

mõlder: ei saa taevasse 4883 matt(i) 4884
8390 matt mõnesugune 7104 matt olgu
makstud 7103 musta 4395 pole ilmarah-
va meele järgi 7102 rikkal — on kaks
luuda 9732 sead kõige halvemad 4882
sead lihavad 7105 sead ühesugused
14742 tunneb mõlemad 12252 tuuleta
jahvatada 7100 vargad 9933 vee ja tuu-
lega 7101

mõllama: hull paljugi 1584

mõurama: kui ligidal 5798

mööda minema: kes naerab 7161 mis kõrge
4850 pidagu lõuad 11757 see unustatud
7106

möödapäeva: müllud käivad 7108

mööda(s): see meelest 7106 see nurjas 8747

müksama: kui ligi 5798

müll: aegamööda 140 jumala 2538 käivad
möödapäeva 7108 olis mendävä 7107

münt: kus kont 4321 ümber värvida 7109

mürin: mere — maa poolt 6729 mere poolt
7110

mürinal: kolinal niide 7426

müristama: esimene kord 7111—2 jüripäeval
2803—6 kevade hange peale 3661 seits-
memagajapäeval 10280

müristamine: hea ilm 14778 kaotab vilja
7113 mere — maa poolt 6729 varane
13700

mürk: aprilli tuules 332

müskama: kui ligi 5798

müts: antakse — kätte saamas 7118 ehitab
meest 7116 ei narri meest 7117 enne õht-
ut peast 7006 halli mehe ees — maha

806 hea leiab 1015 koduväimehel naela
otsas 4001 kuidas mees 6519 kuidas
nägu 7674 kõik ei mahu 7115 kännu
otsas 7114 madisepäeval kännu otsas
6287 mees arvatakse 6558 mees mõistu-
seta 7119 mehe au 7120 mehe peas
6505 paneb 9320 peas 7121 püksata 9378
sepasellil seitse 10300 sööma ilma 4292
valge — peas 2740 vana — ahju 13528
vargal — põleb 13764 ära narri mehe
7396 ära vaata meest 6695

mütt, -a: pärast mütetakse 8873

Müü: teise nimi 3797

müüja: maa 6204 magu 6327 odav 8120
teine turak 12212

müüma: aega — kui osta 126 hobust oskad
1360 mis tarvis 8123 nahka 3315 parem
— kui osta 7123 põhku 8617 8650 põhku
— leiva 9186 põrsast — kotis 9214 see
makstud 7122 sügisel saab 11386

müür: külmale 10883 mis teeb tuul 12235
tegemä saviga 6056

müürsepp: müüri sisse 12572

naaber: armasta — kannata 905 enam kui
sugulane 7124 koorib perse 11042 kui
kuuld 11057 kus naudi 7407 kõige lähem
— tema ise 1912 ligidane 11032 minule
7126 naba lõikab 11053 osta — looma
8133 osta parem 8139 paha 8231 raha
9435 rahulised 9524 sõber koti 11037
truu — kuri 12063 ukseesist 9374 vader
vaderi 13014 õde ja vend 7125 üheksa
korda päevas 1068

naabrimees: maja põleb 7129

naabritalu: võta naine 7329

naadikõht: poodiperse 8966

naadimagu: poodiperse 8966

naadinurmik: oma ema 8011

naadivatsk: oma ema 8011

naamik vt. näamik

naaskel: kotis seisab 7127

naastukene: oma laps 7925

naba: alt naine magus 5807 karvad kas-
vavad 3329 kes taga 507 naabri 11053
näeb 11355 näitad 4853

naber: kui naerist 11034

nabrahäär: näeb nälja 7128

nadu: haub halva vilja 5027 üks 5162

nael 1: aitab naela 7130 esiti võtab 7129
naerjal perses 7156

nael 2 (= kaaluühik): karvu inimene sööb
aastas 5726 pool — p...s 9097 päsmar
möödab 9346 rauda süüakse eluajaks 5726

naelaleib: tulbatee 12118

naer: ei ole lõppenud 7141 ei riku nahka

7133 ei täida kõhtu 7139 esiti — asi
7135 ilus ilma 2054 ise — jääb 11841
kardab 7136 kassil 3359 koju 4108 kus
peeru 7151 lolli marru 7138 muldse —
järel 6886 nabata 7143 naera — ajal
7167 naerjast mööda 7132 naha külge
11081 naine võetakse 7225 nuttes koju
7134 nutt kaksikvennad 7142 nutt tuleb
7611 näljasel 7149 oma nutt 7940 on
terviseks 7144 patt tuleb 8434 pea 10875
peer pere 8505 pika — järel pill 8846
pikk — suurt leinä 8817 pilkaja ukse
7146 rumal mees 7150 saab nalja 7148
seal nuttu 7137 suure rõõmu peale 8846
tehtud 7147 teises pihus 11890 tuleb
naerust 7145 tuled — lähed 7140 tun-
takse narri 7150 täna 12388 tükki kül-
jest 7133 väravast mööda 7131 ühele
14999

naeratama: see peeretab 7151 vanas eas
7487 ämm enne pulmi 14786

naeriaed: naeratab 7756 tee õigem 7152

naeris: jaanipäeval külvata 2349 kade ei
kaksa 2853 kuidas põld 9148 lauritsa-
päeval magu juurde 5617 maal odavam
7153 nälg ajab 1727 rääkinud 7155 siis
napra 11034 tee veere peale 7154 tee
õigem 7152 ühe pärast 13726

naerja: nael perses 7156 naera 9922 naer
— mööda ei lähe 7132 naiste ots 9125
narmad 8832 pruut 7603 silmi vaadata
7158 suhu hambad 7157

naerma: ahjuroop — tuld 179 amet ei —
meest 259 armide üle 734 enne — pä-
rast 7162 esiteks 7611 haaratakse 13221
hea — paremat 951 ilm — häda üle
1795 inimest — jumalat 7163 koera per-
set 7172 koer märg 4074 kui nuteta-
vaks 7160 kui nutta 7170 kunagi teisele
11855 laisk laiska 5388 leiba — iseen-
nast 5660 maja põleb 7173 meest —
mehe kübarat 7396 mehe tegu — nagu
7169 mind — jumalat 7163 mine mööda
7161 minu paha 8212 mokki lõhki 7175
nael persse 7156 naerjatega 9922 naeru
ajal 7167 naisena 12613 nalja pärast
7171 narr — alati 7387 narri — igaüks
7385 narr nurmel 7159 noor — vana
7516 nutt — koju 7610 pada — katelt
8196 palju nutab 7164 parem naljaks
7369 pime pimedat 8870 põldu — põld
sind 7398 põua lapsed 9238 pärast pa-
remini 7165 rumal 11637 rõivast — rät-
sepat 7163 saabast — kingseppa 7163
santi 14010 sant — mis pererahvaski
10185 siga siga 10406 sõe mustus 7178
sööd sülitud kapsad 7174 sööki — lõeki

1613 tegu — teo tegijat 7176 teine
14999 teise viga 7163 teise õnnetuse üle
7177 teist 3571 11841 teist — iseenast
11848 teist kerge 11907 tuleb 8038 täna
12388 tööd — töö tegijat 7163 töö mus-
ta 12559 tüdrukut — naist 12586 uba ja
hernes 7756 valge — pimedat 13293 va-
nadus 7573 vana inimest 13334 vana ja
vaest 13516 vana võid 13521 vangikoda
— sandikott 13647 vara 13670 vats 4982
vigast 8833 vile 14173 võlg tagasi 14314
ära — poisikest 8959 ühe voori — ühek-
sa voori 7168 ära — käksi 7166 ära —
õnnetut 7177

naermine: toob paha 7179

naeralune: saab ise 11841

naeruasi: naisevõtt 7343 sandikark ja van-
giraud 13647

naga: kes taga 507

nahalaine: lapp paljast 659 1342

naharaha: hunt sööb — peale 1637

nahasuurune: platsikegi 1342

nahatäis: mees ei sure 10284

nahk: arg — hoiab 339 arg koer hoiab 342
armastad 7181 ei maksa 6380 higisem
1233 hundi 1667 hundist ei saa muud
1612 hunt sööb — peale 1637 härja sel-
jast kahte 14862 härja — vasika 13876
igaüks aus 7180 igaüks hoiab 1920 in-
imese — napp 2147 jaht enam kui 2375
julge annab 2491 julge koer müüb 2493
kaeru kasvata 10284 kahest — kasukat
11815 12702 kaht — nülgiada 3002 kar-
vad — maha ei jää 3327 koera — sün-
nib hammas 4073 kui nahk 14201 laisa
— ei nurise 5303 laota — kui küünib
7183 lapse — koera 5505 lehmast vanan-
del 5638 madu poetab 6291 maksab
10708 mingi 13874 müüb 1635 naer ei
riku 7133 naer — külge 11081 narril
peksa 7384 nii närtsu 7184 nirmas-nar-
mas — peal 8255 noomib 1792 noore
— venib 7507 nurisemine — riku 7596
nülgiiale 8470 nüli — kus paks 7185
oma — kõige kallim 7941 oma — vas-
tab 7865 oma — õpetab 2001 osav kir-
bulgi 8117 paks — tahab hoopki 8286
pargi — parajal ajal 7186 pargis ei
pahene 10434 pargitud — saab pare-
maks 8407 raha andma 9510 raipe 11929
rikas nülib 3055 saksa saani peal 3291
see ei riku 10585 sõber koorib 11042
sõbrad — nülivad 11011 sõnni — õrrel
11148 teise — peal elada 11866 teise —
peal liugu lasta 11862 turule 7182 11022
vargas varga 13748 vasika — härja 13876
venib 9004 vooana — emalamba 14279

võoras — oma 14359 võorast — kingi 14405 ära müü enne 3315
nahka panema: röömuga 7187
nahkjas: mees kange 7188
nahknina: seadusel 14590
nahkpüksid: lina annab 5850
nahkrihm: maksa 7428
Nahtse: nahaga 2773
nai(de)ja: naine nobedasti 4389
naine (vt. ka **naisterahvas**): aiavits 7284 ametimehele 277 anna teisele 7189 armastus 7278 aru 7279 7290 asjaks laps 7243 ei anna teisele 12363 ei ole inimene 3117 ei ole sarvi 7302 ei saa 7255 ei söö leiba 7190 ei või uskuda 2533 4079 eluaeg nelikümmed 7419 elumajaks ilus 596 esimene 691—2 haavahalg 6590 hakkab ehtima 7207 hakka rääkima 7249 halba üle elada 5683 halva — elada 786 hea — saanud 1093 heinakaarelt 1184 helde — perse 1207 hobust hoiab 6569 hoiava 1400 1426 hoiab — pillab 952 hoiava kui pudelit 7307 hukas 7208 hukutab naist 6557 häbiga 460 hännaga üle oa 12797 ilma olla 7261 ilu ja heina kasv 7240 ilu ja kassi siit 7282 ilus 2079 ilusa — ilu 2022 2053 ilusat — kappi 2040 iluta 10206 inetu näoga 7322 ise aru 6499 ise nali 6494 ise pead pektud 2228 jalust 8471 jaoks piits 1350 joob 2469 6531 6549 7205 joobnud — lapsed itkevad 5275 joodik 2412—2 joodiku — kümme meelt 2444 joomine 1566 joonud 2473—4 13906 jutukam 7224 juuksed pikad 7286 järel jooksmata 8769 kaagutab enne 3121 kaasavara 7293 kaasavaraga elama 7298 kaasavara katab — vead 8993 kaasavarast kassi hanna peale 7285 Kadri Mardi 2871 kael aia vahel 7220 kaevu 7220 kahe (venna) — kitsas 10275 kaks 6567 kaks koos 2984 3008 kaks korda armas 7265 kaks last ja mees 7324 kalamehe 2373 kallista 3098 kanasitt toolis 12611 kannab põllega 781 7260 kass ja ahi 7262 katkenud kasukas saab 3432 kaugelelt kosima 7301 kehva 3559 kenal — kerge käsi 3588 kevadine — töö pärast 3681 kiida aasta pärast 7308 kindaga välja 6534 kirikuplatsilt 6143 kodu — maailm 3976 kodu paradisiiks 7277 koer 7259 koka 7105 kolm — koguses 4295 kolm — koos 4293 kolm koosta varre täit 6594 kooleb 7197 7203 kui hunt 7409 kuked kanged kisklema 7238 kukel üks mõistus 7287 kullikene 7412 kunst — noorik hoida 4546 kuradile suud anda 7288 kuradi peapadi 2063 kurat 6601

kuri — küse haisus 999 kuri — kuuks ajaks 4627 kuri — kõvem 4625 kuri — peab maja 4628 kuri — suretab 4629 kurivaim 7413 kuri — vananeb pahemaks 4622 kurjad 6941 11994 kurja — kolgitud 4665 kurjale võimust 13990 küsi lume sulatab 7270 kust tuul 12229 kust õelad — tulevad 12603 kõiki vähe 7256 kõne nagu kana laul 7222 kõva kõnelema 11288 käed leivaastjasse 8170 käed põlle alt 9822 karme 4953 külv kõige esimene 10372 laisa — töö 5344 laisk 10984 laisk — lapsed toidab 5312 laisk lapsega 12859 lai suu 12592 lamba pea 6630 lammasteta 1489 laps — au 5533 lapsega 5005 5490 5545 13560 13856 lapseta 5508 5550 8552 laps rinnas 7241 lase taeva 7217 last rinnaga 7276 leib ja riie 9100 leinab meest 986 libu oma mehe 7196 lihuneb 1022 linn 6661 lohakas — korralik 5994 lutikas 6087 lõimed — kude 14936 läbi lemmasita 12621 läbitilkuv katus 6140 läheb nurka 6660 lüüa laseb 7199 maha jäävad magatud 6318 maja ilma 3346 6367 maja ilu 2045 maja kaitsja 3949 maja lukk 7266 maja süda 7236 man ei või vahti 14096 materdab 7201 matta — võtta 7263 meel 6701 7244 7252 meelt 7251 mees ehitab — kulutab — vanandab 945 mees hea — saab 6548 mees — kaunikene 6585 mees — pea 6591 mees — pilli 6611 mees saab 6488 6605—6 6649 8941 mees — siga 6502 mees — sõna ei kuula 6537 mees vanandab 6624 mehe abi 7234 mehe au 948 3836 mehele ristiks 11646 mehe lukk 7266 mehe nõu 739 7120 mehe närtsutatud 12622 mehe paremaks 6613 mehe püksid 4626 mehe seltsiline 7267 mehest asja 953 mehest noorem 7271 mehe süda 739 6641 meheta 777 6462 7233 7235 7257 mehe tugi — surmarohi 949 mehe varandus 1024 mehe õnn 6643 mehi vahtima 7207 metsa meheta 6774 moonaka 7105 muld 12612 mulk hoiab hobust rohkem 6888 mäda kondis 14035 naba alt magus 5807 naerad 6669 naerdi 12613 naerev 6550 naerul võetakse 7225 naise riidu 6623 naise vahet 7283 narakas 7214 narri 7397 narr kiidab 1563 narr laidab 1565 nar sakale mehele 1402 natuke ilma 7318 neitsist kui ilmaistjast 7227 neljakümne viieni 6639 niket-näket — töö 7434 nisa-tajal — kaks kõhtu 7456 nobedasti naidajale 4389 noorel — nugise 7502 noorelt 7264 noorel — vanal 7501 noore

mehe 3229 noor — kui soe sai 14498
 nui 12614 nurka paned 1139 nõelata
 3374 nõnda kui kanad 7280 nõnda see-
 lik 7202 nõrk mõistus 2062 nõu 7230
 nõu on neega-nääga 7253 nõu pead
 7243 nõgusam laps süles 6587 nälg ja
 pisarad 7551 nälg naerab noore 7700
 oleks onu 8063 omaga rahul 7269 oma
 — lõõb 7857 ots naerjale 9125 paar hargi
 suhu 12609 paha — põrgutukk 7266 pak-
 su — painutada 8292 palju — koos 7216
 paneb tooli alla 950 parem mehe käsi
 7320 parem nutja 7603 peab üksi maja
 7272 pea ja kana pea 7290 pealmine
 karp 6556 pea peen hame 636 pea sile
 7319 peast 12619 peavad salaja 7239
 peksa 7313 8528 peksad 7309 perse köi-
 kide päralt 6782 perse tuhane 7321
 piima lahti 12710 piin 9796 piip lähem
 8766 piitsa 1330 pikk — roikast köök
 8816 pillab 6625 pilli järele 6611 11586
 pilli — kätte 8845 pilli tantsib 7198 pi-
 sike — suur 6690 poolteist õigust 7303
 põlleta 7273 põlluks põlata 7226 püksid
 jalga 9383 rahaga 7204 7292 rahast va-
 ra 7298 rahutat elu 6646 rekke 1330
 riidlema 7249 rikas 9683—4 rikkus
 7293—5 rindadeta 7258 rinna suhu 621
 ristiverd 9781 rohkem koos 7219 rukkii-
 pea pöues 8943 räägi 1994 9943 räägib
 — ei mõtle 6583 saab aukrooni 7212
 saab mehe 7274 saab võtjale 7229 saad
 noore 2464 saaks 6629 sabast 6620 sa-
 lalik saadet 13271 seal pole rahu 7215
 see saab 9377 selgemat veel sepa 10315
 sepa — noata 10311 silita 3351 silma-
 dele paradiis 2064 sinna saadab 10011
 sooja leiva koer 1343 soovitud 10605
 sugeda saanud 7210 sureb nälga 6555
 suu 7223 7246 11073 suud ei pane kinni
 7245 suur sulase — paks palgapoisi
 10946 sõitku susi suhu 7411 sõjariistad
 5627 sõnast 324 7310 sõrmitu linuta
 11175 süda 7299 sügisel — targad 3650
 süsine sepa 11436 tahab kobimist 1641
 tahk 7254 taks 5 takud 6648 tanu alla
 3800 tanuga üle läve 7291 tanust 6558
 tanuta 6599 7119 tapad — taeva saad
 7311 tapsin 14647 tarkus 7221 7247 tea-
 vad 7218 teeb mehega 7275 teeb tüdru-
 kuks 12591 teine vana kasuka paikamine
 11909 teine ümmardaja 11881 teist kiit-
 ma 7191 tellitud 11926—9 tervise 11515
 tige — mahe 12057 tilgatud f... saab
 12010 tilka murda 1025 torupill 12610
 tugev rühmab 12085 tuhas 1407 tuletukk
 7266 tundma õppida 7195 tupp 7375

tuul õöseks 1898 täiks krae vahel 7237
 tööd ei nähta 7305 töö ei tee rikkaks
 1354 tööta 12540 12785 uni armas 6097
 ussi sugu 7304 ussi viha 7289 usud
 12951 uuel — suur voli 12985 vaatama
 1333 vaene — toob rukkeid 13072 vaese
 — käed kärnased 13123 vaesel 13105—
 6 13112 vaese — paled 13124 vaidlemi-
 ne 7249 valelik võrgutatud 13271 valge
 peale 11298 vali silmadega 7317 valitse
 11494 valitseb meest 9286 vana 13349
 13448 vanad — riidlevad 13345 vanad
 — vastulised 4686 vana habeme all
 13366 vana — ja vaskkatel 13458 vana
 — keel 13462 vana — kätki pakk 13455
 vana — kääbas 13456 vana — laste
 rõõm 13457 vana — laste vari 13459
 vana — leivaraisk 7330 vana — noore
 mehe 13460 vanapoiss saab 13574 vanas
 eas — saab 13336 vana — vankril 9893
 vana — viletsake 13461 vannub lapse
 6662 vara 7248 7297 10221 10780 va-
 raga rikkaks 7200 varandus 7211 7231
 7296 varast rikkust 7298 vargile 1727
 veel naine 7209 vene verstatulbad 12595
 vennaste — nägelemist 13932 veskid
 head jahu 7306 viha ja vesikaare tuul
 7299 vihane 6596 14035 viib kindaga
 6534 viimase sõna 13551 viin — ilusast
 14123 viis karu õpetad 14144 vile kostab
 põrgu 3124 viletsa mehe 486 virgad
 7194 virka 12107 või 6645 või suus su-
 lab 7268 võtmeid käes 7206 võõta 6622
 õlgine mees kuldse 14633 õpeta lõomaga
 1359 ära püüa pühal 9367 ärgu — naer-
 gu naist 7337 üheksa lehma koore 6356
 ühest künnisele 14941 üks vale 12608
 üks — üheksa mehe 15077 üle aisa 6535
 ütleb 6665 ütlevad 3159 7281

naiseema: majas 14479

naisemees: pill soojendatud supp 7338 tral-
 limine 7339

naisevõtja: aru ei ole 7340

naisevõtmine: ei saa jätta 2006 hobuse ost-
 mine 7341 krundi ostmine 7232 käia ost-
 mine 7342 noorelt 13678 äpardus elu-
 aegne kahju 5710

naisevõtt: naljaasi 7343

naisterahvas (vt, ka **naine**): eest punaseks
 10368 eksitab mehe 7346 hunt kardab
 1649 ilu 7353 juus pikk 7348 kangast
 kuduma 524 kiim 7347 kukub 6538 ku-
 seb 330 kõrdihännaga üle käib 12797
 laulgu 3308 mõistust 7251 n...lik 530
 oid vesi mollis 7349 pahandab 7344 per-
 se igaühe päralt 6782 pidalik 7350 pole
 inimene 3117 puutud — kui pea ei kan-

na 7345 puutumata mõõda 12616 saladust hoida 11073 seni laps 5578 töö 6702 7352 uskuda kui soola külvata 7351 usub head sõna 7355 vaielda kui vasikaga võidu joosta 7249 värskel lumel 7354 üks — üheksa mehe 15077

naist võtma: aega 49 argipäeval 7314 ei saa lahti 8128 enne vaata 7328 heina-kaarelt — kirikuteelt 7331 ilu pärast 2033—4 ilu — töö pärast 7416 25-aastaselt 2353 karjaste puudus 3264 kasukaga — kuuega 4733 kaugelt 3478 7312 kitsē tolles ilmas 7213 kure otsast 4578 kuri koer 4660 kõrtsist 7250 laadalt 7250 laidetud 8131 luuvarre üles tõstab 7336 mees mõistab 6692 m... naba juurde 7192 naabritalust 7329 nalja pärast 7228 nalja pärast — elada 7325 nalja teha 7367 narr Narvast 7386 neidudest 7329 noorelt 2616 13678 nägupidi 8136 nähtavast 7333 omast vallast 1411 pere suur 7316 pidult 8736 pikalt teelt 8808 rammus koer 8590 rannamaalt 7334 regi järel 7327 rikas 9757 saab mure 8134 seni poeg poeg 8933 sõnnikulaudast 7326 talutoast 7335 tantsusaalist 11588 töö otsast 7250 tüli majasse 7300 uisa-päisa 7250 uued pastlad 7332 vaesest talust 9747 vaka soola 7323 vanatont 13593 ämmaga soola sööma 7193 ühele — teisele pojale 8934 ütle kõigile 7315

naatumine: paras aeg 3329

nali: ei hakka külge 7356 hiidlase 1234 igal — piir 7358 isa meel vali 7370 kali 11184 12325 kassil 3359 kopikas raha 7361 kust muidu — saab 7359 luud ei riku 7357 maksab raha 7360 mitu atra 7363 naerust saab 7148 naine — kiitma 7191 naine — pärast 7228 naist võtta 7325 7367 nalja ajal 7368 naljaga 7371 naljaks 12325 narrikanikas ei mõista 7393 noore naise juurde 12670 nägu 7364 palju maad 7373 parem — naerda 7369 pika — järel pill 8846 prohveti ettekuulutus 7362 rohkem kui jänes 721 saab kalja 7365 saab tõde 7366 surm ei mõista 10748 vene külm 13931 võib teha 10890 ära armasta 370 ära naera 7171 öeldakse tõsi 7372

naline: rõõm 13312

naljaasi: naisevõtt 7343

naljamaa: vihamaad 7373

naljamood: vanapaganalgi 13561

naljane: peremehe asi 8627

naljatama: mis narriaga 7378

naljategu: häbi 7374

nann: koopasse 7375

napisti: külvab — lõikab 8740 räägi 7667

napp: ilm on kui 1982 kaas 13230 kellel kädad 4943

nappus: majanikuks 11474 nadina 12687

naps: sööma oherdi 7376 viina ei ole võlg 4810 üks rohuks 15002

napsutama: kinda sees 3715

napukubu: kosijale 7229 naljatleda 7012

narakas: naine 7214

narmas: kes ei näe 7377 laps 5522

narr: asi kaugele 7379 ei künta — külvata 6002 ise jääb 11841 jutust 1327 karjase kannikas 9856 kauaks hea asi 4127 kiidab naist 1563 kirikus peksa 6013 käekiri seina peal 7382 küllaliseks 7392 kümme lõõki 7009 laidab naist 1565 laidavad 7380 lapsed ja 5481 leib kätte 7383 lubab rohkem 7388 meheks 3708 mind naeravad 11773 mis — naljatad 7378 naerab 3429 naerab alati 7387 naerab igaüks 7385 naerab teist 14998 naerda ei saa 7159 naeru 3506 naerust tuntakse 7150 narri palk 7389 Narvast naise 7386 nurmel ei ole 7159 peab 947 peksa nahk täis 7384 petta laseb 6572 teoga teiste 10893 usuvad 5482 vaata leske 7390 vaielda 7381 vana naine noore mehe 13460 vihtle 251 õhtul — hommikul 6015 ära naera 7391

narrikanikas: ei mõista nalja 7393

narrima: koera 4702 7399 13432 kondiga 15060 konna — meest 7394 kutsikas 7515 kutsikat 4702 kõht koeraks 4771 kõhtu üks kord 7395 loilli — tarka 8723 meest — mehe kübarat 7396 müts — meest 7117 naist — naise tanu 7397 nõtra 8833 poisikest 8959 põldu — põld sind 7398 teist 11841 toitu 7400

narrimine: ei riku nahka 7133

narrus: tarkusest 11674

Narva: narr — naise 7386

natanina (vt. ka **tattnina**): saab inimene 7405 saab mees 7406

natuke: aitab natukest 7401 hea 7402 rahuga 8908 täna — homme 12365 tööd 8365 tööst kui suurest seisust 8901 valetada — varastada 7403 üsna ilma 7404

naud: seal naabreid 7407

Neeklus vt. **Nigul**

neelama: kuidas öeldud 15134 sülgad 11412 teine nurmas närib 7408

neid vt. **neiu**

neitsi(ke): naine saab 7227 neli kuuda 1650 nelja lapse ema 7417 tööst töösse 5543

neiu(ke): ei tea, kuhu viiakse 5922 hupet — naiseks 10507 ingel 7413 kaetakse jalgast 12619 kasvanud — viiakse 11793

kaup kambris 1332 kevadel — sügisel 3648 käre silmad 4947 lambatall 7409 maha jäävad magatud 6318 murelik — nägus 2043 mususud 9077 nisuleib rutu vanaks 7489 nälg — vargile 7696 punapea 7410 puutumata mõõda 12616 roosilill 12610 Saaremaa — saba 10010 tellija peiu ja — vahel 11925 tuvi(kenne) 7412 12614 tühi — tööst-teost 7414 uba huulile 7411 vahi — varda varrest 7415 võta naine 7329 ära vaata — näo peale 7416 üle aja õlekõrre järele 7522

neli: jala pealt 1337 lapse ema neitsikene 7417 meest kirikusse 1321 silma 2991 9064 sõõri 7418

nelikümmend: lindu 10630 naise eluaeg 7419 ööd külmetab 8174 ööd — päeva 6224

nelipühad (vt. ka **suvistepühad**): härjaheina 2797 kasukaga 15129 kõht tühi 2976 neli jaani 5235 peata 8475 rohigi ei kasva 7420 soolast vihma 9780 valged 5100 vihmased 14065 võipüha 2738

nelja-aastane: kasvab poole veel 7421 varsa ei arsti 7422

neljakuune: laps 2914

neljanädalane: naerab 2914

neljapäev: vihitled veega 5599

neljas: mähkmed ümber 704

nete: hämm 1813

nibe: õiget nõu 1802

nibu: kuidas tibu 11986

niga-naga: kiire töö 3699

nigulapäev (vt. ka **Nigul**): aiakõrgused lumehanged 4849 kiida talve 11545 neetivat kinni 2868 pikk öö 6104 uss mättasse 12971

Nigul(as) (vt. ka **nigulapäev**, **Mikul**): habe purikas 7423 needib 6439 talve sisse 7424

nihutama: nätske 7744

Niidas: viib jõulud 322

niidutöö: kiidutöö 7425

niin: kisu 3890 korja kokku 4271 makstakse 9615 oleks 14155 poeg kolmest — kinni 8928 võtad 7428 võõl võokudujal 7427

niinehinnik: kolmest kohast — kokku 8928

niis: müriinal — kolinal 7426 nina 14209

niiske: maa 7081 soe juunikuu 7429

niit, -i: kus nõel ees 7615 üks — teine annab 14964

niit, -u: niida nulgelde ja kolgalde 7430 niitjale leiba 6202 nisade all 13115 põllu peremees 1190

niitja: ise kaar 11504 pala leiba 6202

niitma: keeta 3738 kel villad on 5435 kurjast kurja 4630 kust raudu hakkab 7432

lamba pea — saba 7431 lammas kes la-seb 5430 lammast — karv kariseb 5423 luiska ja 6062 niitu — nulgelde ja kolgalde 7430 surm — inimesi 10761 sünnib veel 4291 tuleb — tagasi 14202 vikatiga — loogaga 8647

niitmine: luiskamine suurem kunst 6064 niuded haigeks 7433

niits vt. **niin**

niket-näket: naiste töö 7434

Niklus vt. **Nigul**

Nikodemus vt. **Nigul**

niks, -u: peale lüüa 2822

nilbe (vt. ka **libe**): härg käima 1851

nilbuma: mäest alla 7067

nimetama: hunti 1661 meest 9942

nimi: aus 451 481 ei mädane hauapõhja 7438 ei pure — poksi 7439 hunti — pidi 1661 igal nõmmel ise 6411 igal rahval omad 5896 igal talul oma 5896 jääb elamisest 7440 kelle laps 5454 kuidas au 458 kuidas mees 6521 kuidas ühe 14885 kukulind iseene 4483 lapsel mitu 942 mees kannab 6658 mees — sees peab olema 6563 meest riku 7435 nii meest 7437 nõnda mehe au 6529 nõnda vili 7436 oma — aus 7942 perenaise — aus 8671 päeva — karva 9288 rublane 9814 saad — ei riku 9977 tantel teine 11581 teisel annab 11838 vanatüdruku — varsaga tüdruku 13618 ära räägi mehe 9942

nina: auku ees pole 7453 ei põleta 11167 ei sööda 3044 hais — läheb 768—9 hanil luine 823 hernes — all 4583 härg nuusutab 1831 kana muneb 5640 kel suur 7443 kohtu — nagu seatina 4240 kolmas — perse 3005—6 kook kudujal 7449 külmas — soojas 7447 külm nagu koer 5120 lehm lüpsab 5640 lämmi — all 8700 mehe nägu 739 mis suust tuleb 10865 naist 7310 niies 14209 nokkima 11333 nuhkiv peni — pihta 7588 nõlise olevat 11869 näpud 7442 okselasu — ees 7793 oma ema — alla 13878 oma — otsa 7844 oma — teab 7943 otsa näed 7448 otsast meest tunda 7441 paned — alla 7451 peale situb siga 11954 põletanud 7444 rikub 7445 räitsep — lõikama 9932 saab lühendatud 11956 sea — hõbe 10349 sittuda — peale 7446 suskad sisse 7450 suureline — muljutud 128 fatine 5525 tatisem — targem laps 11708 teise — peale sitale 7452 teise — pühkima 9373 terav 11957 tõstab 1388 uhke ei näe 12811 vallarahva 6984 varane luiskab 13702 viin ei jaksa üle 14110 vinkel

6709 õigusel vahast 14590 ära lõika
6109 ära pista — tulle 8482 ära topi —
igale poole 12050 ära topi — teise töös-
se 12051 ära tõsta — pilvini 12329

ninaalune: kuidas peremees 5415 pühi oma
9373 soe — külm 8700

ninaauk: igaihe — järgi 7454

ninaesine: soe — külm 8670

ninaots: leib ei põletanud 7455.

ninarätik: kana 7254

ninastama: toitu ei tohi 5703

nipi-näpi: Eerikulle 13508

nipp, -i: ei tapa põtra 7617

nirk: noorel — silmad 7502

nirmas-narmas: naha peal 8255

nisa: ema — isa 616 ema pistab 621 lapse
suus 615 silgatab — keelele lipsatab
5644

nisataja: naisel kaks kõhtu 7456

nisu: lauritsapäev 9826 loll — öitseb 6007
sead 4190 tahab savi 10234

nisuleib: küllaline ja 5071 nisa all 7497 noo-
red neiud 7489 sisu 738 võõra pool 5727

nisune: isand 7457

nisusalv: sureb siis rott 1235

nisusisu: minu tütar 4820

nisuvakk: vanatüdruk 13614

niue: niitmine 7433

noapuss: anna kaasa 1308

noatera: uppuja 12925

nobe: jalg 2398 jooks 8798 kuulma 7458
laps 367 noorelt — koguma 7472 noorelt
— vanana virk 7469 noorena — vanana
vaadata 7535 nurmel olge 7602 tõbi tu-
lema — minema 12268

nodi: hüva — mehel 9441

nokatäis: oma 7946

nokk: ei laksu 7459 hanel luine 823 igal
linnul — ettepoole 5895 igal linnul oma
5897 kana muneb 5640 lind lendab —
järgi 5928 lind lendab sinnapoole 5886
lind toob 5930 linnul — oma poole 5943
nii laul 7461 nii lind laulab 5926 nõu ei
hakka 7460 pole — nokkimist 5243 saab
kana 3107 lihase ramm 7462 varane pü-
hib 13702 vara — puhastab 13674 varb-
lased pühivad 13798

nokkima: kuidas jõuad siblida 3141 tera-
haaval 3129

nokkimine: noorte asi 7463

nonn: teise silma 2829

noodajää: võta naine 7331

nool: valutab puusalihhas 7464

noolima: iga lehm — oma vasikat 5633
nälg 7684

noomima: oma noor 8044 tarka 7465

noomitus: kiriku 3822

noor (vt. ka **noorelt**): ahjust võetud sai
13421 albiga 13363 eas kerge elu 7508
eas laiskleb 7476 eas punastama 7487
eas õppida 7541 ehk vana 10746 ei ole
meelt 7496 ei ole uhke 7480 ei tule meel-
de 7466 elab elu 7494 elab kui lill 7525
haukuma hakkab 13526 hein öitseb 7524
hobune ilma kaerata 7533 hobusele ja
lapsese süüa 7491 härg õpib kündma
13396 härjaga künnab 7470 hästi nobe
7535 hüppab üle 7468 ilma malgata
13418 ilmast õpetust 13351 ilu tõttu
13469 inimene 7511—2 inimesel koera
soe 5500 inimesel pakk jalus 13404 ini-
mese oid 7493 jalg jooksma 7514 jalgu
7539 jõud 13468 jõule 13381 järgi ootab
9960 kana kaenla all 7497 kepp — hä-
biks 3592 kerge jalg 7499 koer 13416
koeral terav hammas 7500 koer vingat-
tab 13348 koer ärritab 7515 kondi varal
13398 konks — köver 4301 kuhu tahad
7481 kuri — koolda 4632 kuub 7540
lapsed enne 7506 laps — jalg kergem
5523 laps — nõrk 5477 leskede südamed
7521 lihaga 13506 lillelõhnaline 13452
linnu liha hea 7498 loomad aia taha
4849 mees 13349 mees neiu kaudu 4873
mees teeb 7488 meeste uhkus 9505 mehe
hirmu all 13369 mis teha tahavad 13385
naerab 7516 nahka turul 13876 nahk ve-
niib 7507 naine 10984 naine vana mehe
13460 naisel kuri laps 7501 neiud ja
nisuleib 7489 nokkimine — asi 7463 noo-
rega 7517 noorikut ei või kiita 7308 nu-
gise silmad 7502 nurgas olla 7542 nut-
tes kasvab 5553 oma — noomi 8044 os-
kab igaüks 7532 painuta looka 7527 pas-
sal pierist 7530 peab kinni 13638 peab
veatama 7531 peast paigale 7536 pere-
mees majas 8641 piiga mekkida 7513
piitsa all 7537 13366 pulma poole 13402
puu paindub 7534 põlve peal 8884 põl-
ves ahi 13344 päeva puudas 7528 rahval
hata häbi 7526 rohi pehme 7520 rumal
pats 11610 saab vana 13488 samm kas-
vatab 13484 seda koerem 7484 see nä-
gus 6940 surm selja taga 13434 suur töö
13499 tantsi 11584 tapp häbiks 11591
tegu 13512 teele 13382 terane tähele pa-
nema 7518 tulevik — päralt 12137 tüd-
ruk 7522 13290 tüdruku musi 7509 uh-
kus ei toeta 7510 unustab 7485 vana-
dest õppust 7490 vana — eest minna
13320 vanale järele 13427 vana — nõr-
gem 13464 vana nõu — töö 13467 vana
vaeva 7467 vana — vari 13472 vana
varjus — ilus 13364 vanema hool —

töö 13513 veab 13408 veri — lahtmine 7523 vits vääneta 14264 võib surra 13476 võrgas 7519 võta — ja vaene 7538 võta õppust 7545 õie ilu 7492 õigus 13514 õpib 7543 õpid — eas 5148 õpi — eas 14761

noorelt (vt. ka **noor**): armastab 7471 harjutud 7486 hoiab 1416 hõlbus õppida 7503 kasvad 7479 kosja 13678 kott peas 7495 külvad 7483 naine 7264 naisevõtmist 13678 nobe 7469 nobe koguma 7472 nuiatükk 7478 nõela otsast 7544 okas — terav 7792 painuta — poja selga 8263 rabad 7529 suremine 7504 uhkuseks 7505 valetab 7473 vana on 7474 varastab 7475

noorhärja: mina 2215

noorik: ei või kiita enne 7308 jänese jalad 7553 kalender 7547 kangast kuduma 524 mehe armus 1832 naine — hoida 4546 noor tervise 11515 nurme peale 7550 peni itkeb 7546 pill ja ilu 7551 rikas 9685 saada kerge 6704 suu kirnuks 7552 vaenelaps ühe pulga peal 7548 vanamooriks 7549 vanatüdrukust 13599

noorkuu: aed — katus 33 ei saa suve 7557 hernes näglutatud 1227 hukkab vilja 7562 istutatakse kapsaid 7561 kanad 3114 kasvatab 7565 kasvatavat alla 3277 kosja 7556 kosutab 7563 külvatakse 15127 lehm hea kasvatada 13554 lehtpuud 5650 13558 lihaheide otsib 5820 looke 6127 mihklipäev 7554 nurme 7560 okaspuud 13559 otsad külmad 7566 püsti 7555 rajatakse 5650 11575 sõnnikuse vankriga üle põllu 7558 tedred puuksal 11726 tulimuld 13555 vasikas kosub 7559 vihm kosutab 7564

noormees: ei tea 7567 julgelt kannatab 7568 sõnad muutlikud 337 tee neiu juurde 5946 tööd ja vaevad 12632

noornal (= noores eas): kokku paneb 7575

noorpaar: kihluse ja laulatuse vahel 8166

noorpölv: ei külva 7477 kuldne 7579 teinud 7482

noorus: aeg kuldne 7579 armu kergitab 7578 ei ole õppinud 7543 ei püüa 7570 hoia tervis 11973 hommik 1437 hooletu 7571 kokku paneb 7574 7577 külv 7572 külvad 7483 külviaeg 7580 läheb 12780 nutab 7573 pärast ei elata 13540 saadud 7576 tahab igaüks 7569

noot: kalu püüdma 31 lõhe — nõuetakse 5941

noppima: kõrred — pead 7581 sulgi 10692 surm — nobedaid 10756 õitsemise ajal 2050

norskama: vaene — rahuga 13110

norutama: täna 12379

not't: kõrval maitseb 3275

nuga: anna — kaasa 1308 ei anna teisele 12363 ihutud — mitte leiba lõigata 5706 kaapepätsikut lõigata 5705 koer ei küsi 4016 kuri keel teravam 4613 lahjast härjast — eemale 5277 lapsele 5496 lapse mäng 7584 leiva särve 11959 lõigatud laps 6107 lõikab suurema tüki 11958 mis teeb laps 5572 nälg ei jäta 7698 olevipäeval — veriseks 7835 oma — võõras leib 7947 otsast 3981 palja käega ära katsu 11962 parem nuri 7755 pulma minnes terav 9048 puusa peale 11289 sea mõrtsukas 7585 sel luba 7582 sepal pole õiget 10304 tupes läheb 7586 tuppe 7583 7698 vahedam 13218 ära ihu — ühest küljest 7587

nuhkima: peni nina pihta 7588

nuhtleja: hobusele kuri 1385 kukk laste 4476 ori orja 8089

nuhtlema: jumal 2584 2618 2631 jumal tahab 2618 2635—6 kui kurjategijat 1362 santi 305 valusasti 2606

nuhtlusi: ei sunni 14748 ilus nägu v... 2066 laps — kätte saab 5462 loll pea kere 6011 metsa — inimeste peal 7749 uhkus ees — järel 12829 uhkus — valjad 12822 vargal kuri 13756 viitsaga lööb 1767 võtta 11440

nui: käed kuumaks 4983 lüüakse haavu 7590 naisena 12614 pihta annab 13222 sandil sada rubla 10178 santi pekstakse oma 10141 sinna vai läheb 7589

nuiamine: hüva naise 4665

nuiatükk: noorelt 7478

null: ei rehkendata 7592 kergem rehkendada 7591

number: kolm koolipoi 4330 peab olema 7592 õnnetu 4550

nupp: mehe — maksab 6635 nähakse nurka 903 üks hea 15012

nurgalaps: nurga peal 476

nurganaine: haud lahti 4281 kuuma kivigagi 7593

nuri: jälle ilus ilm 14778

nurin: maja polegi 6372 seal hakatis 7594

nuriseja: kõhtu täita 7595

nurisema: kõht — hammaste peale 4801

nurisemine: nahka riku 7596

nurja (minema): esimene täis 711 mõni 3238

nurjatu: hoia pilbaste peal 7597 jumal nuhtleb 2574 Nuut õlle välja 7598 nähakse nurka 903

nurk: hark — sant tulemata 854 head last

nähakse 903 kõrvad 10260 naine läheb 6660 noorelt — olla 7542 nähakse 7658 oma mood 7599 parem kivi 3943 patt — nälga koolda 7583 pšuke suure 8893 seespool — väljaspoole 1423 terav — kõrge torn 11953 visatakse 11527 õigus 14598

nurm: ei ole metsas 6771 ei toida 7600 ise vili 7601 kuhila — peale 4849 laas 6735 luusib 7631 noorelkuul 7560 noorik — — peale 7550 nägijaid — kuuljaid 6786 olge nobedad 7602 siga künnab küti 10401 söömata üle 12697

nurmevaht: seast 10365

nurrukarv: tütrele 742

nutja: enam vara 2282 naine 7603 silmi vaadata 7158

nutma: ahju peal — värava taga 476 eilset päeva 522 ennem — laps kui vanem 7606 ennem olgu naerdavaks 7160 hilja 7604 kott ei hakka 4413 kott ääri 4413 kuri — hea 4631 laps 602 5463 5524 5712 laps leiba 5712 maa — sõnnikuta 6205 mees — naist 6586 naer — koju 7134 nooruses 7573 nutjatega 9922 palju naerab 7164 parem naerda 7170 pea mindust — kaua kasvamist 7605 pea sureb 3174 peremees 11283 pärast hommikut 1689 seo ja 10325 talve silm 11554 tuba — põld 12075 vile 14173 vooditait — kätkitait 1810 võlg — tagasi 14314 õigus — laua all 4236 üks 14677 14999

nutmine: surnut ei ärata 7607

nut, -i: karuohaka 4481

nut, -u: hooa 1524 häda veli 7609 jäljed ei parane 9237 kasvab nuumhärk 7148 kus naeru 7137 kus valu 13307 kuuleb 2679 külvab 7608 meeste — ja küütu koera 5246 naerdes koju 7610 naer kaksikvennad 7142 naise pill 10570 nägu 7612 oma naer 7940 patt läheb 8434 pärast pulmi 9052 rutt 9888 teises pihus 11890 tuleb naerust 7611 õhtul 1450

nutune: vihma lapsed 9237

nutupäev: ees 505

nuudipäev (vt. ka Nuut): õlu otsas 14642

nuum: härja 8105

nuumama: kana 3137

nuumhärk: kass nuriseb 3383 nurinaga 8299 pahaga 8969 rahuga 9515

nuumsiga: peale surma kasulikud 1941 õueselele tarvis 201

nuuskama: hiiline — nina 13702

nuustik: nutab 3692

nuut: ohvitseri 2557

Nuut (vt. ka nuudipäev): nuudiga õlle väl- ja 7598 viib jõulud 322

nuutsuma: isa laua taga 7613

nöder: peast 2400 ära narri 8833

nõdrameelne: ei või uskuda 7614

nõel: ei saa lõnga 7618 esiteks varastab 13769 kolmekandiline 6726 kotis seisa 7127 kuuskede — lumele 4755 maja ei tehta 6366 niit tagajärel 7615 noorelt — otsast 7544 ots suhu tüdrukuna 12609 perest 10923 pötra tappa 7617 rätsep ilma 3873 sõtta 7616 taskus ei püsi 7127 teemee sööb — otsast 11746

nõelamine: sisaliku — ussi 10516

nõelasilm: härg hobuse 1835 imed läbi 11865 kaamel läbi 2823-4

nõelavaras: hobusevaras 13769

nõeluma: vana viisk 8396

nõeluss: materdab 7619 tasub kätte 7620

nõgel vt. nõel

nõges: kasvatab 7621 külvaku 8305 laisa põllul 5342 lapuline kuseb 5582 nõid mingi 7627 nõmmemarijad 2840 põletab perse 11635 sitale 7622 võõras maja — põõsas 7936

nõgesepõõsas: päksata 9379

nõgi: vana 13465

nõgipea: nõia vili 7626

nõglapuu vt. okaspuu

nõgus: koha peale 13971

nõlamoor: katgelt kuulus 394

nõid: ei usu nõida 1527 jumal inimese 209 kes tööd teeb 12461 lapsed kahejalgsed 5486 naerab nõida 7628 nõgestesse 7627 nõida pelgab 7623 nõiub ühe korra 7629 nõu leiab 7624 nälg teeb 7709 pada 8193 pole — lausujat 12945 pott 162 rikkad olnud 13720 sant maja 10187 teed kõve- rad 7625 viin metsavahi 14113 vili nõ- gipeades 7626 võõras maja 14400 õlu 14128

nõiduja: nõiub teist 13629

nõidus: kes — peab 4542

nõikutama: nälga 7681

nõlg: kel suur nina 7443

nõline (= tatine): hobuse liha 7630 teise nina 11869

nõmm: ise nimi 6411-kõntsib 7631 nõu — künnab 7637

nõmmekaitus: haiguse vastu 2837

nõrgutama: sööma lähed 11801 vitsa 14264

nõrk: annab järele 7632 käsib koera 4094 painuta looka 7527

nõstma vt. tõstma

nõtkuma: kõik nõmmed 7631

nõtkutaja: västrik väina 14507

nõtrus: nõutab 12844

nõu 1: aeg annab 59 aitab meest 7639 asjatundja käest 906 enam tehakse jõuga kui 2693 enam tehakse — kui jõuga 7634 hea — enam kui kuld 954 hea — kallis 955 häda annab 1790 hädaga mitu 1765 hädas leiab 1755 ilma — järele 2009 juhib 2696 kahel kahe 2958 kahe — pikem 2958 kaks tarvis 2985 katsu 11819 kaudu kukki 14013 kuri kurjale 4603 kõrtsi — ei ulata 4872 küla külma 5034 läbi saks 7644 mees annab 6557 mees teeb 6671 naise 7230 naisega — pead 7243 naiste — neega-nääga 7253 nibedal õiget 1802 noka — ei hakka 7460 nõid leiab 7624 nõmmed künnab 7637 oma — vanem 8055 otsas 9432 ot-sib — leiab 7635 püksidki jalga 7638 rasked asjad tehakse 9553 rikka — vaese jõud 9745 saab 2705 see jõuta 7636 taga 401 tapetakse kass 7641 teeb enam tööd 7633 teeb vaeva pooleks 11647 tuleb aeg 12129 tuleb ootamata 956 töö tehak-se 7642 vana 13381-2 13467-8 vana — nurgas 13466 varas varga 13735 võta vanameeste 13524 väeta kui sõda käeta 7643 õhtuse — kaugele 3995 ühe mehe 14849 15053 ühes sõnas 11143 ühe — üheksa 1610 üks — ei aita 14890 üle õõ hea 14809

nõu 2 (= anum): tammepuust 11578 too-ber toast 7640 üheksa täit jookseb 7646

nõuandja: kõht kuri 4794 palju 14448 suu-rem süüalune 7647

nõu andma: teisele 7645

nõuanne: pool võitu 1056

nõudma: head 7649 hooletus ohvrit 1502 hundilt 1611 jumal 2594 kurivaim 4519 palju 8310 rohket rooga 9797 seda jõuad 7648 teiselt 11858 11860 veri verd 13942 üht — teist 14950 üks päev — teist 9305

nõudmine: nii lugu 6060

nõukas: kui jõukad 7650

nõukaupa: kui jõukaupa 7634 7651

nõukogude: valitsus 7303

nõupärast: kassilgi 14013

nõusolek: vaikimine 13225

nõõ!: hobust 7639

näbe: näarikuu 5097

nädal: enne — peale jüripäeva 11727 enne — pärast maarjapäeva 7652 jõulune 3672 kahe — eest kaema 3212 kakski päeva kuiva 7653 kibe 9285 kuuenda — rohi 4735 kuueteistkümnene — salves 3624 pärast hobust 3741 seitse ema-piimas 1837 sooja ehk külma 14797 sü-

gisene 3673 talvine 11002 üheksa — haud 4281 üheksa — pärast öötöved 14854

nädalane: leivakott 9853 13870

nädalapäev: pärast Pärlit 9327

nägelmine: vennaste naistel 13932

nägema: alevis rohkem 14754 harvasti 857 head naabri juurest 1081 heinasaadu 4920 hiirel ime 1242 homset päeva 1464 hooletust 1511 inimene — jumal 2116 inimene — mitu 2141 inimest elavast ilmast 7666 ise — silmad 2259 jumal 2645-6 jumal — juudas teeb 2651 jumal — kõiki 2585 kannataja — kaks 3171 kaugemale 4858 kel silmad 4892 kes koera ea elab 7663 kes kõik katsub 3459 kes pea kohal 7661 kes santi 10150 kes seda tahab 13024 kirikus — kihelkond 3832 koer 4160 korstnapühkijat 4395 kuningas — kaugele 4537 kurja 4668 kus söömist 11321 kuu-päeva all 10104 kõh-tu — selga 4797 kõike 10483 kõik elus 7660 kõik hädad 1779 kõndija kaks 4825 küütu koera 5246 laps lähedale 5558 liblikat 5795 mehe poeg — mõnda 6636 merid silmaga 6716 mida tarvis 7662 mind jumal 7659 mis elatud 11721 mis teadmata 11718 mis teed 11788 mis tegemata 11774 nina — ea otsa 7448 nõnda tehtud 7657 nälg — tule 7682 näljad 4543 näljast 7664 näost 11342 näpsaku 2886 näämikus 7654 oma tegu 7861 oma vigu muude mant 7868 paaba 1307 palju kuule 7667 palju käinud 8319 palju reisid 8361 palju rää-gib 8312 palju — vähe 8324 palju õpib 8316 peetakse 4739 peotäis 8578 pindu — palki 11889 puu — vaeva 9105 pärast 11754 püügimees — kaks 9402 rikkast — vaest 9706 seda — igaüks 4822 siga — kuud 10380 silmad — käed tee-vad 10458 silmaga 11251 silm — kõht ei põe 10448 silm — käsi koristab 10453 silm — mõistus 10473 silm — palju 10463 silm — silm himustada 10451 silm — süda himustab 10452 10474 silm — teise silmi 10475 sügisel 11370 tahetakse — nurkagi 7658 teemee — — mõnda 11745 teise nina nõlise 11869 teise südamesse 11876 teise vigu 11894 too hageb 7656 tõi igasse paika 12270 vaestlast 13142 vaeva — valu 13177 vale 12322 vana 13470 varas varast 13725 veidi 7665 viimane 7030 ära pane nägevaks 4744 õösel — päeval 14796 üks kord 14952 üles 2885 üle silmade 7668

nägija: kinni võtab 3861 kus tegijaid 11806 mitte midagi 11810 must — perse 12684 patt tegijal 8433 pinu — teed 8865 vale 12322

nägu: ei teota meest 7676 ei või näha 11342 hinge peegel 7679 ilus 2047 2065-8 inimese — naerab 7163 inimese — ununeb 2148 jüril suve 11380 kaks käit 4992 kaunis — kattela 2029 kena 3589 külm kui koer 5120 lamba 5427 5429 mehel laiem 6634 naise uhkus 739 nalja 7364 noor — tõttu 13469 nutu 7612 nõnda magu 7673 nõnda müts 7674 nõnda tegu 7675 nägus 7414 närt-sib 7677 närtsu 496 parem naine inetu 7322 peale laenata 7680 põllu 9165 röömus 9527 sada rubla 2026 saia 10038 selle jagu 7670 selle tegu 7671 sel näpud 7672 tee magus 14014 teisel näha 7678 tunnistab meest 7669 tsuvva 12070 ubina 12798 vaga 13198-9 vihastama 6109 ära vaata mehe 6696 ära vaata neiu 7416

näigus: laps 5510 5525 mees — naine 6587

näitama: armu 359 elu ise 587 elukord 595 emal pudelit 640 enast 1922 hambaid 4095 heale — pahale mehele 6543 häid hambaid 4633 jumal näeb 2646 naba 4853 pahale perset 11992 südant 11337

näitsik: nädal pikk 10683 teise näägutada 8089

nälbatama: keel 4972 8689

nälg: aganane leib 2745 ajaarvaval 12688 ajab sööma 7697 ajab — taga 12455 ametimees ei jää 279 armastab 12454 eestosa 7705 ei nähta virga peres 14231 ei ole — näinud 7690-l ei ole varandus 12417 ei sure 1717 hiire oksa 7694 hinged 1282 hooletus — ema 1497 hundi külla 7695 hõiskab 12795 inimene sureb 7583 jaanuari sula — ema 2362 joodikul 2449 jätab ilma 4458 kaevu 1727 karu käppa imema 7707 kes ei ole — maitnud 7689 kes laiskust peab 12463 kiidad 12651 koera 5495 koeral 5512 kohe maha jääb 13162 kokaks 14324 kuiv poole 4459 kunstid peab 4543 kus on 7692 kuus 14142 kõhus 4966 kõige parem kokk 12672 kõik nahka 7703 kõik — näeb 4543 4866 6412 9361 9395 9797 12450 kõlvatu elu — ema 4394 kõrred kõntsib 4866 kõrtsist 11712 käes 11246 kumnes 14836 küünlapäeva sula — ema 5236 laiskusega käsikäes 5402 laiskuse vend 5405 laiskus — isa 5405 laiskus toob 1507 laiskus tunneb 1475 laiskus — ühe ema lapsed 5405 laiskus

— ühe küla lapsed 5401 lakkugu 12977 lapsed vargile 7696 leivahunniku otsas 9862 leivakotiga — rahakotiga 5729 leivakott endast 5728 leivakõrvane 12673 lühike jäme — pikk peenike 6173 maal — merel 13964 magusa leeme 7699 marjad maitseb 6412 mehe kepsu lõõma 7704 metsamees — meremees 6795 must puder 6954 mõnel siidisärk 10418 nabrahiir näeb 7128 nabra äärde 9867 naisena — ja pisarad 7551 naline mees 3521 nalja teha 1733 noolib 2000 noolides 7684 noore naise 7700 nuga tuppe 7698 nurinat 12687 nõiaks 7709 nõkuta 7681 näeb viimaks 12022 näed, kui vanaks saad 5310 nähes teele 7682 näitab 7782 näriseb 12689 näritakse 9231 nätske leiva 7708 ohakast teravam 7702 otsast 4777 otsast enim 7686 otsast — külla küljest 5087 parem — surra 7715 peab nägema 12449 peremees 7701 pikk — elatab 8818 pikk peenike 8803 pool — otsani 3216 pärast aia taha 7685 puhad peab 9361 püü'ud püüab 9395 roa soolab 7706 rohkete rooga 9797 saksa jääksid 10059 saksa sant 10043 sandile paadri 7710 sandi lügement 1791 seal võlga 7692 sel jalg 7687 sel näpud 7688 suur 8882 suurde perre 2602 suur uhkus — ema 12825 süüakse 7714 süüakse kõik 1737 talumees — kõik 11518 tee podisid 5673 teise 14930 teiseks aastaks 3666 teise — — näeb 11834 tervis käes 11977 toas — laudas 11593 tulest tükk 7713 tööd teeb 12450 12460 töötegija ei sure 12576 uhkus — eelkäija 12838 uhkus — vundament 12837 uksest ja aknast 13171 valusad küüned 7711 vanaduses 7476-7 virgal — laisal 14231 võõrale maale — — nägema 11230 värvavat ei otsi 7683 õpetab 7693 ühe talu pärast sant 11503

nälgima: hundid 7717 koer 7718 lammas 7716

nälja-aasta: kägu pärast jüripäeva 4916 põua-aasta 9234 õobik raagus metsa 14814

näljahang: peale marti 4849

näljahull: seitse hullu 6206

näljahäda: süüakse kõik 1737

näljak: näevad 3027

näljane: ei kasva karvu 7724 ei ole naeru 7149 inimene 11286 jääb elu sees 3058 karjase kannika 7731 koer kooriku järele 7728 koer salvab 7723 kosutada 11260 kutsikad kublas 7732 kütt — sant 5196 leent 6342 leiba 10138 maitseb

roog 7726 mis võtad 12237 näe 7664
 näpud 7727 palju paastu 7734 penile
 7719 põhja all 7725 pörssal 8237 rikas
 ei näe 9686 siga 7733 susi sutt 7729
 suu ei naljata 10773 sõnadega 7712
 sööb jänestki 7721 sööb silmadega 7730
 sööb varestki 7722 sööda 11331 täi 7723
 tühjalt ära laseb 7720 ära ole varas
 7715

näljarõuk: sügisel 4849
näpistama: nälja küljest 5087
näpits: pane sappa 3396
näpp, -u: andjal — võtjal 290 annad kuradile
 4588 helledel jäävad 1206 hoia puhtad
 7737 igaühel — oma poole 5241 jaga-
 jale 2365 jagajal — põhja 2368 jõuavad
 liikuda 7738 kasta — märjaks 8679 kee-
 ruta kopikat 4378 kel hea nina 7442
 kelle — sitane 4969 kel nägu 7672 kel
 nälg 7688 kõrvetab 733 lakkuda 11317
 laps — põletas 9170 meistril õlised
 6708 naise — ja mära moka 7352 näita
 lollile 6017 nälg 4966 nälja otsast 5087
 näljase 7727 pidama 4297 pikad 8805-7
 pikka — hakkab asi 8820 põletab 12147
 raha maksa 7735 sellel upin 4940 sepp
 — tulle 10309 teevad 7739 teise asja
 külge 240 tuhka 7740 vargal 13755 var-
 ga — lühendatakse 5181 vargal lühe-
 nevad 6158 vargal pikad 13759 võtja —
 peale lüüakse 5181 ära pista — tulle
 8482 ükskord — põhja 7736

näppu lõõma: kinda sees 3715
näputäis: tõtt 7741
näputöö: parem põlletäis põldu 9183
närma: kont katki 4324 mis viga neelata
 7408 nälja otsast 5087 vanatüdruk igal
 käes 13606 ära urise 7742
närmak vt. **näämik**
närts: kuidas nägu 496 nigu nahka 7184
 peale lugeja 8997
närtsasjalg: edasi ei vii 4510
 närtsik vt. **näämik**
närtsima: nägu 7677 ruttu 3485
närtskübar: ei võta 4510
näru: jutt näitsikutest 12661 näeb nälga
 7743
 närvak vt. **näämik**
nätsk(e): küdsä — leivake 10618 leib leiva
 jätk 10609 leib maja häving 7745 nihu-
 tab 7744 nälg — leiva 7708
nääl: vargile 1727
näämik: ei nähta 7654
näärikuu: härg räästa alt juua 5222 küün-
 lakuu ütles 8170 näbe 5097 sula 7746
 sääski näed 7747 ütles 2737
nääripäev: hobuse selga hüpata 12287 mets

vangis 7749 neli päeva kolmekuningas-
 se 5235 õösel tuuline 7748

nääriöö: metsad härmas 7750 mets vangis
 7751 nuhtlus metsa peal 7749 sööma
 2729

nöökima: üks ühte 15001
nööp: sinna lähevad 4731
nööpnõel: või hobune 7752
nöör: kaua — kerid 7753 koer — pooma-
 ta 4027 otsas karja veetakse 8571 poo-
 nu majas 8980

nöörima: söber sõpra 11042
nühkima: hommikul 14539 nulgida 1915
 vikat sind 14162 üks ühte 15001

nulgija: hobuse raibet — kätte 1381
nulgima: kaht nahka 3002 nahka, kus paks
 7185 seljast seitse nahka 11536 söber
 sõbra naha 11042 sõbrad oma nahka
 11011 ära enne karu nahka 3315

nüri: nuga 7755 oherdi 7754 peremehe —
 kirves 8632

nürikäpp: vanatüdruk 13601
 nüsuma vt. **lüpsma**

oaaed: irvitab 7756
oakaun: Soome 526
oaköder: paasapäev annab 8168
oaleem: leib põues 12796 söömisega 7757
 ukse ette 1226
oapõld: puutumata 12616
oasalv: õmbleb 3628
oda: mööda 7758
Odav (= Suur Vanker): otseti meres
 14508
odav: hind 7987 kala 7759 kauba ostmine
 7762 kaup 7760 kingitud rubla 3801
 müüjal 8120 osta 7761 see laguneb 3097
 see mäda 3096 viin alati 14107 vili 4315
 ära sellepärast osta 3495

odavasti: saadud 7763

oder (vt. ka **kesv**): ei anna ammugi 10284
 ei kasvata 7764 enne jaani kiida 7769
 kahe käega pilduda 7765 kasvab läbi
 tammelaastu 14190 korjatakse 9835 kotist
 kotti 3624 külva 3623 13809 loomisega
 7768 lootust saada 2312 lakku 9961
 mets kasusid 6765 ojasse 9961 paraja
 maa sisse 7767 pohlal 1176 rukis ütles
 9829 rukkii poeg 7766 rukkii — poja
 9847 rukkii — sõnnik 9846 rōuke
 4849 salve tagasi 3624 seemne külv pa-
 ras 5135 soppa 9961 tapab poja 9823
 teisel kuul valmis 11875 tuhka 9831
 turbaaku 9827 viis tera viisu jäljesse
 5135 ütelnud 7767

odra-aasta: külm kevad 5107

odraiva: ei mahu rukkiiiva 7770 pool — hobusesita seest 12134 üheksaks 9369
odrakülv: jüripäev 9261 rukkiiõied külvi-nõusse 5154
odralõikus: Laurits tuletab meelde 5609
odramaa: niiviisi hariks 2891
 odraoga vt. **odraokas**
odraohak: väljas 7771
odraokas: käole kurku 7768
odrapuder: paisub pajas 7772
odrarehi: ahta 178
odrarõuk: kõrged 4849
oeh!: häna — homme 7773
ohakas: halva maa peal 7776 kui loom on 7775 külvab 3634 külvab — lõikab 7774 lõikab 150 12875 nälg — teravam 7702 orjavitsad 2840
ohakaõis: peretütär 8676
ohelik: kõige tugevam 12084 orja — pikk 8100
 ohelõõg vt. **ohelik**
oherdi: naps sööma 7376 nüri 7754 otsib pead 10311
oherdiauk: härg hobuse läbi 1835 lammas läbi 5432 poiss tüdruku juurde 8957
ohi: hobuse — sidumata 8180 hobust — juhatada 1310 hoiatada — oma käes 5468 hooletu ei hobusel 1483 ikka oma käes 7779 jätta — oma kätte 1308 keelele — — peale 3538 kuidas hobu 1392 kurja kätte 7777 kätte 1330 oskab — käes hoida 7778 ostjal — kaelas 8121 pea kõvasti 1426 sõnnikuseks ei saa 11639 südamedel peal 11351 tarkus peas — käes 11667 tugevamad 1401 virgale hobusele 14233 ära — peost anna 10197
ohkama: kes hoiab 1416 kui oiata 7780 ori — hommikul 8090 parem hoida 1430
ohkamine: hooa 1524
ohkima: kes tõbist teab 12280 oled haige 754
ohkimine: tõbist keegi ei teaks 12280
ohi: hooletu elu toob 1473 kuidas häda 1781 kui pole rohuks 7783 kui urba 4915 kägu ennustab hommikul 1438 otsi 7784 paljuks — peale tarvis 7785 seal rohtu 7781 surma vastu 10744 tunned kõhu 4789 õpetab 7782 ühele 14932 üks 15002
ohter: oma perele 5089
ohuaeg: urba 4915
ohuline: usu 7664 õlle teen 13037
ohver: hooletus nõuab 1502
oid: 20-aastasel 2916 nagu vesi mollis 7349 noore inimese 7493 üheainsa — üheksa 1610
oigaja: tõbist aidatakse 12280
oigama: ela kümme aastat vähem 5156

hoidja 1416 hooletu 1490 kes haige 754 ohata 7780 parem hoida 1430 parem oodata 8071 tõbine 11284 valus 4861
oinaoss: seen ühe jalaga 10256
oinas: ei kiputa 7786 kes keskel 507 mida vanem 13410 Mihkel mõistab 6808 Mihkel tuleb 6810 mihklipäev — vaev 6819 oma mihklipäev 7787 onupojad 12340 onu teeb 12339 poja omaks 7788 püksiljal 2908 sarved oma poole 7849 süüdi 11450 õigus õige kui 14608
oit: kel hobu 1378 seal uputa 7789
oja: enne — pärast maarjapäeva 6225 jooksevad — vastavad 8172 kel hobu 1378 kelle hobune 1379 olgu hobune 1404 otsib merd 7790 sulgeda 7791 talv ei ole 11561 üle — saanud 3713
okas: kalal on 5809 kes — loodud 4301 kurku 4921 mets kolmat korda 6764 peab saama 7792
okaspuu: istutatakse vanalkuul 13558 panna noorelkuul 11695 raiutakse noorelkuul 13559 raiutakse vanalkuul 5650
 okk vt. **okas**
oks: haljale 800 inimest — oksa 4641 kuidas puu 4934 kõva 9106 paha puu 8233 peran 12847 puu ei kasva (ilma) 5805 puul kõik 9076 saagida 6474 tihedad — hõõruvad 12000 tule peale 12177 varblased pühivad nokka 13798 veel 3929
okse: koer sööb 4106
okselasu: nina ees 7793
oksendaja: hea laps 933
oksendama: hea laps 933 õppimata 14756
oksjon: ilus hobune 2055 kolm naist 2984
Olbri: oleks — leivalõimes 7811
olek: prosta 8992
oleks, Oleks: ammugi ära koolnud 7822 ei aita 7800 ei maksa 7801 ehk poolvend 526 hea 7794 hea poiss 7812 hea sõna 7813 ilma püksteta 7814 kõige viletsam sõna 7815 lehmalt sooru 5647 lehmalt vanaema 5646 maa pealt ära kaotada 7802 muidu — poolvend 6862 Olbri leivalõimes 7811 olema 7810 Oluva hobuse saba all 7816 on ei ole velleksed 7820 onu naine 8063 Orjaku otsast merre 7809 pahaks 7825 paha poiss 7817 peaks sita postid 7803 peaks vennad 7804 pidi kaks kelmi 7805 pidiks ei ole ven-naksed 7823 pidiks kahe otsaga 7824 pidiks kälimehed 7821 pidi Raudna soos 7806 poleks pole vennad 7807 seal küü-ned 10356 seal sada jalga 10357 seal sarved 10358 sitahunniku tugi 7818 tuleks vennad 7808 tädi isane 12336 tä-

dil rattadi 12335 tädil till 12336 uppud
 Jamburi jökke 7819

olema: ajad on 99 haige 744 heale kuri
 1120 himustust 1274 hädal ees 1734 ise
 hea 11853 ise sõbrad 11030 karjaseks —
 meheks 3254 koolid 7799 kus tahad
 1078 küll tahab 5088 pean nõnda 560
 püha 9365 sa nii hea 1121 see nägemata
 11721 see oled 7797 sellele antakse 7795
 sõnale peremees 11142 teisele hea 11871
 võib saada 7798 ükski — nii hea 1149

olemine: tegija 1925

ole tervel: hea mees 7827 hobust toida
 7826

Olev (vt. ka **olevipäev**): hoopis ära piima
 2336 kõva kannika 2297 oinas taga
 2316 tapab soku 7829 viimse kuhja pea
 7828

olevipäev (vt. ka **Olev**): hundi suu seotud
 6822 härjad ikke 7830 kuu madalasti
 7836 lumepilved taevasse 7834 lõpetab
 heinateo 7831 neli mihhklipäeva 5235 nuga
 veriseks 7835 tähed taeva 7832 uus
 leib 2295 2306 veristatakse lambatalled
 7833 õige leib 5615 õsuda 3414 üsna
 otsas 2336

Oluva: oleks — hobuse saba all 7816

oma: aganane 8021 aru — toru 7870 ase
 7872 asi — aeg 7873 au 7876 au — hais
 7874 au — häbi 7875 au — suu 8026
 au teisele paku 8058 eest kullatükk
 14900 ei jäta maha 7937 ei mõista
 — hoida 7854 ei nähta põrandalegi
 14382 eit eidekene 7885 ema halb sõna
 8007 ema hirm 8008 ema hõlmas 8009
 ema koorik 7994 ema leib magusam
 8029 ema leib parem 7883 emal hellad
 käed 7930 ema man söömata — lõoma-
 ta 7863 ema must puder 8010 ema naa-
 divatsk 8011 ema nina alla 13878 ema pek-
 sab — hoiab 8030 ema pekmine 14422
 ema suutäis 7996 ema sõna 7884 ema
 vits 8022 8054 ema vitsaga 7882 ema
 õlesäng 7995 halb parem 794 head ei
 hävita 7862 heategu lume peale 7888
 hea tunned olevat 7867 häda kõige lige-
 mal 7887 häda ühes 8799 igamees 1910
 igamees — pere 7838—40 igauhel —
 armas 7846 igauhel — kahju 7848
 igauks — hobuse meele 7841 igauks —
 kasu 7851 igauks — mära pera 7840
 igauks — poole 7849 igauks teab — as-
 jad 7852 isa hirm 7889 isa maal 8027
 jalad viivad — toovad 7890 jalgadele
 8053 jalg — jälg 7891 joru — jook
 7892 jäta 14408 jää — maale 7853
 kaev — kook 7893 kana — muna 7894

kari — kaer 7895 kari — koer 7896 ka-
 ru — kaer 7897 kass — hiir 7898 ka-
 sukat teise selga 8056 kasvatatud vits
 8031 keeta — süüa 7899 kel pole — ol-
 gu ilma 2834 kiit haiseb 8033 kiit läheb
 8034 kiitmine — vette sittumine 8032
 kiit rutem käes 7900 kiitus ei kõlba
 7901 kiitus haiseb 7902 king pigistab
 3785 kinnas kõige soojem 7903 kirbud
 söövad 7904 kodu 7907 kodu elada —
 koolda 5045 kodu koeradki tunnevad
 7905 kodu — kolle 7909 kodu koorikud
 8000 kodu kullakene 7908 kodu kulp
 3988 kodus 3977 kodus kuhi peal 7906
 koerad ei hammusta 7877 koerad kisuivad
 7879 koerad purelevad — lepivad 7880
 koera hais pole viha 7837 koera ham-
 mustamine 7912 koer parem 7914 koer
 — õu 7913 kolle kulda väärt 7911 kolle
 kõige parem 7910 kortel 7843 kotti ih-
 kad 8035 kuiva koorukese 9554 kulla-
 tükk 7869 7871 14900 kuri kodu 7997
 kurjas kodus 8004 kuub kondi järgi
 7915 kõht kubjas 4793 käega anda —
 võtta 8036 kärnad 7916 käsi peremees
 7917 küla küps leib 7944 külaleib ei
 maksa 5065 külas — vallas 7944—5 kü-
 sib 7918 lahja 7998 lammast — vill 7920
 laps armsam 7919 lapsed veri 8037 lap-
 sed üles kasvatad 5466 lapsega kõike
 7921 lapse sitt 7838 lapse valet 7922
 laps kukupäts 8039 laps kullatükk 7923
 laps lapsuke 7925 laps — maja 7924
 laps nuttes läheb 8038 last armastab
 7856 leib 8001 leib kõige magusam 7926
 leib toidab 7927 leib — võõra sai 5727
 leitud 7928 leivaga raske kerjata 7929
 lepib leivagagi 8040 maa armas 7935
 maa — kodu 7933 maal õitseb õnn 7931
 maa maasikas 7932 maa mustikas 8013
 maa — põld 7934 maja kuldne pesa
 7936 maja põleb 7864 meel kuningas
 8042 meel mõista 5055 mees tuleb järele
 7937 mesi kõige magusam 7938 minna
 7939 mis aidas 8025 mis küljes 5084
 muru muda 8043 musta pesu 8059 naer
 — nutt 7940 nahka turule 7182 nahk
 kõige kallim 7941 nahk vastab 7865
 naist lõõb 7857 nimi 7942 nina otsa 7844
 nina — perse 7943 nokatäis 7946 noor
 noomi 8044 nuga 7947 nutab ea peale
 634 nõu vanem 8055 on oma 11018
 ootad 8051 orjus 8014 ots kinni 8050
 paise — rusikas 7950 paluda 8023 parem
 — õline 8005 pea päsiläs 8480 perele
 ohtrast 5089 pesa 7951—2 piip 7953 pliits
 14394 prohvet kuulus 8990 puhas suu

7845 põld — pörsas 7954 põllust põll
8052 pöosa all 7993 püss — rohi 8045
raha eest 9497 rahul 1909 riides 8015
riide soe 8016—7 rist 7955 risti kandma
7850 rõõm — mure 7956 saab vaenlasi
7886 saad võtta 7949 saak on saagike
5080 sarved sügelevad 7847 saun — viht
7957 seen — uss 7958 see oma 7866
siga — rüga 7959 silm ei peta 7842 silm
kuningas 7961 silm näeb 7960 sitsisärk
8006 soe 8018 sool-leib 8019 sugu vaen-
lane 10080 suhkar 8047 suits 7963 suu
7966 suu lähemal 7964—5 suus mõõt
8028 söklakoti juures 7967 sõna 7968
särk ligem 7971 särk — selg 7970 särk
— värk 7969 söök — jook 7972 söömäd
otsekohe 5080 süüd 7973—4 süü teise
kraesse 8057 tahtmine 7975 taldriku
pealt lakub 7858 talu — taar 7976 tar-
vitus 7977 teada 8003 teenitud leib
7978—80 tegu näeb — kurja kuuleb
7861 tehtud jaht 7984 tehtud kapsad
7981 tehtud töö 7982—3 tiibadega saad
edasi 12002 tilk 7985 tuba — luba
7986 tulla — minna 7948 töö 7987 töö
aitab 7962 tüüri üsatäis 12739 tütrele
kõneldakse 8041 ukseesine 9372 9374
ulualune 8024 uni 12906 uni ei jäta
12891 uni magades 8048 valu vaevajaks
7988 vanem 13639 vanemaid lööb 7859—
60 vasikas — ema nina alla 13878 veli
veripeni 8049 vend venelane 7989 vere
vette viskab 7855 viga selja taga 7990
viga teise küljes 7991 vigu muude mant
7868 viiskudega 7999 viisud 8003 viitsad
peksavad 7881 võõra hirmus 14375 võõ-
ras — nagu uss 14398 öde 8020 õlgine
ehk aganane 14630 õline 8046 õnnelik
— katuse all 14696 õnnelik — laua taga
14697 õpetab armuga 7992 ära jäta
14409

omane, omaksed: kandsu suskavad 8061
kauge 6142 kui õlut 11034 nii praasniki
8060

omasugune: igamees hoiab 1908 kõige hul-
lem 8062

omatehtud: vael — tiivad 13250

on: oleks ei ole velleksed 7820 täitsamees
7817 üks — parem 14918

onkel: oleks tädil t... 12337

onn: parem oma 1678

onu, onuk: naine õlnud 8063 oinas seljas
12339 oleks — rattad 12335 oleks tädil
12337 suu ees illi 10887 udu 1608

onupoeg: kuni naise võtab 8933 õiged me-
hed 12340

ooder vt. **vooder**

Ool vt. **Olev**

olelekuu: ajavitsa alust kaudu 5211 mäda-
kuu 8064

oolepäev, oolipäev vt. **olevipäev**

ootaja: aeg igav 1914 hommik undsene 1444
pikad silmad 8065 saab hoor 1530 õnge
kala 8066 õnnetus 14690

ootama: head 995 hobu loodud 1333 homset
522 hulga saab 8067 ilma 6730 kaks ka-
hsetsema 12 kaua 3469 kes loodab 11756
kott korda 4412 kui ojata 8071 kui unu-
tada 8069 kunas suur laev pöörab 5272
laisk — päev looja 5372 ligimeselt head
11853 lubadust 14777 lõppu 6131 mees
ei pea 6561 mis lubatud 6049 oma 8051
ori — õhtut 8092 rumalalt head 9861
seitse ühte 10273 surm ei 10749 surm
ei tule 10716 surnu kõhib 10778 surnu
perest õnne 10783 sõjast — kalmust
11067 takka vaadata 8070 töö — ini-
mest 12534 võõras 4717 võõras armsam
8068 väsinu 14502 õndsaks saab 3174
õnn 14653 õnn tuleb sealt 14668

ootlik: ei jää ilma 3184

ootus: igavam 1916

opman: juurde kõvera käega 8072

ora: härja sarved 1631 orja perses 8098
Peeter pistab lämmi 8509

oras: ei tunta vilja 8075 enne jüripäeva
liperdab 8073 hobune — koera 1343 juur
9844 lammast sügisel pidi 5421 oma
7959 pole salves 8074 sõnnikukorra eest
3670 tihe — harv 8284 vilja näikse 8076

orashein: aastaks aiateiba otsa 8077

orav: koer ei haugu 4030

org: susi — unetab 10841

ori: aasta aiavitsakski 8091 aastapaiga 8095
abiellurahas teineteisele 26 aeda teeb
100 aja — ees 8078 anna 299 avitab
2577 ei lähe mõtteid pidi 8083 elu liha-
vaks 8084 harva — kiidetakse 8080 hin-
gerahu 8082 hobune mehe 1340 hool
8634 hooletus — oma 5352 hull küidab
1564 härra isanda 1874 igaüks kõhu
4776 ike 8096 kes aasta 8087 kibedam
peremees 8103 kohus koera 4234 kõhu
ait tuul 8097 kõhutäis — palk 4811 leib
kibe 14373 leib laulab kuke viisi 14391
loodud orjama 8109 magab väsimust
8616 magab õrre peal 8088 ohelõõg pikk
8100 ohkak hommikul 8090 ootab õhtut
8092 ora perses 8098 orja õpetada 8089
osajagaja 8104 osaline saab 2570 osa-
liseks 1474 ostmata 3040 otsa ees 8775
otsa peale 9314 otsib omale 8093 otsib
peremeest 1052 palju sõõb 8094 par-
väike 8108 põli raske 8101 põllum...

saatuse 9190 päevad loetud 8102 päevad — poole 11396 siin — seal 8081 suu ja härja perse 10687 taevas — tasuja 11467 tarkuse — on rumalus 11672 ta-sumata 8086 täid otsa peal 8140 tööd 1564 tööda otsitakse 8099 töö õlgine 8085 usinus — au 12937 usinus — laul 12941 vaene rikka 13076 vaeva 8105 vaev ja härja nuum 7103 vits kibe 8106 võlg 14319 võõra 2663 õhtu poole 8626 õla pealt 9728 õnnetu õdede 14701 ära hakka laste 5580 ühe — pärast ader 8079

orikas: jüripäeval 6241 magama 10371 ole-mise 661 sitt 8033

Orjaku: oleks läks — otsast merre 7809

orjakägu: hommikul 1438

orjalaud: mahuvad kõik 9055

orjama: isandat ette 2220 kes pandud 8109 kuradit 2621 kõhtu 4776 see sööb 11252 vanemaid 4533 õõ ja päeva 8107

orjavits: ei kannu ubinit 8110 halva maa peal 7776 lill 8111

orjus: oma 8014 teo — veo 11937 võõra — raske 8101 õpetab 7782

osa: ei maksa 3046 hoidja käes 8114 hoidjal 1418 hoidmisel 1431 hooletul 1484 hunt ei saa 1596 iga lapse jaoks 5450 jumal annab 2634 kannatajal kaks 3171 kus ase 403 kus suguvõsa 10641 läks laste 4335 maial 6342 oleks 8112 ometi — magusa 10386 orjale 11467 rahul ole-ma 1909 seaseltsi 8113 sõõ kui mäge 8115 tõrkuja — magaja 12312 vaese-lapse 13152 vannutud 13328 ära lõika teise 11917

osajagaja: orjast 8104

osaline: hool teeb orja 1474

osatama: hullule 1575

osav: hakkamine 2496 kirbulgi naha 8117 kivistki leiva 8116

osavus: hooleta 12082 usinus 2713

osjatuust: hommikune 14538

oskama: ei ole sündinud 11420 hakata 7021 lasta — laulda — marsside 11071 noor olla 7532 ohje käes hoida 7778 teist õpe-tada 11897 tänada 7016 varastada 7017

oskamatu: endale 2019

oskus: ei küsi leiba 11664 pole koormaks 262

oss: seal tussi 8118

ost: maksad peale 6381

Osta(ise): poeg 3796 poja nimi 3797

ostja: ei ole asja 1421 kallis 8120 maa 6204 missugune pastla 8417 ohjad kae-las 8121 õled 8122 üks turak 12212

osna: asja nägemata 415 hobu 8128 hobu

kiidetud 8131 hobune — hool 8134 ho-bust 1412 hobust ei oska 1360 hobust kinnisilmi 8136 hästi varastatud 13770 kallis 8120 kaupa kotis 3487 keegi ei 8125 kelle suu 10854 kes hobuse 1388, kui raha ei ole 8137 lehma 8129 leib, õi35 mis ostad 8132 mis tarvis 8138 mõtlemata 7044 naabri looma 8133 odav 7761 pane hästi tähele 8127 parem müüa 7123 pea otsas 11615 põrsast kot-tis 9214 raha eest kõike 9454 raha eest õigust 9712 rakaga kohta 9452 see maksvat 8124 siis oma 8126 tarvis ei ole 8123 teisele muud 11913 teri 11940 tükis 13181 viina — meele 2125 õhtul 8130 õhukene — asi 14545 ära — talu 8139 üheksa igatsevad, üks 14838

ostmine: krundi 7232 maha jätnud 3797

ostuleib: õhukene 14544

ostumees: aeg-ajuti rikas 9191

ots: alguse 248 alustab 247 asjal kaks 423 asjal oma 421 ees orja täid 8140 hea 6132 hiire — hiline 1244 hoidjal pole 1419 hool saadab 1476 hunt leiab 1630 igal vorstil 14282 kaigas kahe 2920 kaks hämarat 1258 kangas ilma 3159 kuidas elu 585 kure — naiseks 4578 kurjal kuri 4653 liig julgel kuri 5835 lühike-sed 9294 mõlle 7046 omasse — kinni 8050 ori 8775 sõrme 11170

otsalaud: lige 5656

otsalõoja: süüalused 11454

otsas: endine 667 raha — nõu 9432 siis hooleta 8142 suul rahu 8141 valu ja vaev 8143

otsekohene: vaenlane 494

otsija: lind 11808 suuga suud 8119 õiguse 2285 õnn 14690 üheksa teed 13762

otsima: abi 1774 ahju tagant 170 head 1086—7 3573 hoolega 8149 häbi 1718 häda 1777 härjad ükskeist 1841 igamees arvulist 1907 iga põõsa alla 9243 iga-üks — oma 8145 igaüks — oma aega 8144 ilu 2036 ilusat 2077 iva — ivakest 2291 kala — inimene 3051 kana 3133 kana — tera 3129 kellaga lehma 3573 kes siili 10419 kinga 3783 kirpe — ruttu 3702 kirves 3880 koer 4162 kross — krossi 4441 kuube 4732 kõige ilma ilu-samat 8154 käid kübarata 11008 kätel 4990 laialt — lahja leiab 5298 leivaraasu kuni ahjuots märg 5738 liha — leiad-kondi 5802 mais 6349 mees 6666 mät-tad 7091 nõu leiab 7635 ohtu 7784 oja — merd 7790 ori — omale 8093 palju 8340 parem anda 14736 rahu 8153 ruhi hobust 9817 seda leiab 8151 seda leiad

8152 seda sellele saab 8146 see leiab
8147 siis leid 8148 silmadega — kõr-
vadega 11052 sukka 10662 susi — poo-
dut 10832 taga 8155 trotsitakse 13221
tööd 12443 töö — mees 12535 töö —
tegitaj 12504 viinast rohtu 4789 õnne
8150 14661 õnn sind ei 14653 üle vee
vett 13992

otstarve: pühendab abinõu 8156

otsus: hoia — oma käes 172 õiget 8157

otsustama: sõnade — tegude 6617

oudakeipäev vt. **audakeipäev**

paaba: ahju peal 8159 ei joo 8158 ei ole
inimene 3117 ei pea sõna 6693 joobnud
— lapsed itkevad 5275 paita 1400 pea
8161 persesse peret ei tea 8160 pikk
juus 7348 sügisel tark 3650 tark poisi
pea taga 8958 ära hirmuta 1307

paadiomanik: mis paadis 14334

paar: ei saa 8165 kuhu — pageda 8162
saatan katkub paari saapaid 8166 silku
õigusega 8163 sõna südamest 11110 viis-
ke 8164

paariline: kabõhine halva 2836

paarimineja: kuus paari kingi 8166

paariminimine: ajal pime 8167

paari panema: pajupõõsas 4762

paas: parandama 163 pealt lõikad 3931

Paas': poiste puuslji 6834

paasapäev vt. **paastupäev**

paast: kõhul 4994 lumi pleegib kangaid
12292 näljasel palju 7734 paik persses
6434

paastukuu: juua 5222 kuidas küünlakuu
5207 kuuseokas vee peal 5209 küünla-
kuule 8178 küünlakuu sula — külm 5210
lumi sulama 5208 löoke 6117 paras 5097
silma rähma — vett 5229

paastumaarjapäev (vt. ka **maarjapäev**): ei
kuse kuke nina peale 8177 enne — pä-
rast — külm 8171 esimene suvepüha
6828 hall viiskude peal 8173 ja küünla-
päeva vahe 5239 juua 5222 kiivel muna
pesas 8178 kuum kivi vette 8175 lonkab
ilm 13891 lumehang 6067 lumi 6071
neli jüripäeva 5235 reeaisad 9592 rukis
konna selja 5848 sigadele võti 6237 si-
gadel pool sööki 8176 sügav lumi 4849
vares esimese pesapalgi 13830 vares ris-
tinud 13826 vesi üle tee 8172 õõsel kül-
metab 8174

paastuneljäpäev: peast pühaks ei peeta
8179

paastupäev: lumi üle reejalase 8981 oakõd-

rad ja hernekaunad 8168 ubinad puhtaks
8169

paat: kus — istud 8182 paha ilmata 1382
pesti sidumata 8180 selle käil 8181 vana
13473 vesi perses 4021 6039 vett 6038

paater: painamist 1597

paaterus: sitt kõik sandi 12646

Paavel (vt. ka **paavlipäev**): külm — soe
kivi 6276

paavlipäev (vt. ka **Paavel**): hobuse selga
hüpata 12287 kivi vette 8175 lund vih-
kama 6276 pragu merre 8183 talve harja
päev 12302 talv pooleks 12294 toit poo-
leks 12299 uss teise külje 6288

paber: kannatab 8185 kus — pääseb 8184

pada (vt. ka **sepapada**): au ei panda 453
ehk pang 7435 11085 ei keeda iluga
2031 ei külmeta 5249 ei ole nii must
8190 ei pese 8187 ilu ei panda 2029
kala ei panda 3035 kas süljaku sisse
8194 keeb 1021 keeb — külmetab 8170
keedab 3444 keedetud 8186 kehvuse 3564
kes paksust 8294 kirves 3878 kui on
3563 kummuli — tulele 2373 kuri ilm
— tulele 4610 kuumalt tulele 8197 külge
perset 8200 laena mustlasele 6965 laiska
pesijat 12162 leiab kaane 9392 lähedal
nii hele 8191 magusam roakene 8896
mida pisem 8881 nõid 162 8193 odra-
puder paisub 7772 oleks perse 10861
pada sage 8195 paha ei mahu 8215 paha
ei võta 4608 paha võtab 4642 paisun
12350 paks — põletab 8288 paksu leeme
8192 palavalt 10604 paranevad 11222
parem terve 11965 pariseb 8218 patt
8427 8430 peremehe — alla tuld 10681
pesemata 4716 pisike — ja pann 8198
pisike — parema leeme 8888 pisike —
talv kaotaja 12764 pisukesed — ruttu
üle 8898 pärast keelmist tühjaks 8189
roostetatud 8188 sagedam 8583 sage
poriseb 8585 sangama 4843 suur 8199
sõimab katelt 8196 sõima mind 11085
sõib väge 8368 teise — leem rasvasena
11900 tuld oma — alla 12140 tulelt
võetud — keeb 7313 vara 14000 ära
pane enne — tulele 8201—2 ära sülja
teise 11414

padakonn: lühikesed — jäljed 1260

padi: joodik kukub 2419 kaks pead 3010
laps kukub 5560 pehme pea all 8203
südametunnistus 11353 uni peksab 12895
ära neid sulgi 10693

padisõda: pagen tüvve 12348

pael: kõik ühe — peale 8204 paha — pu-
nuda 14157 pastla ostja 8417 villase —
kõva 5431

paenduma vt. **painduma**
 paenutama vt. **painutama**
pagan: papa-mamma 2190 seitse paari past-
 laid 8166 võtab pajast 4642
pagar: kassile 8205
pagarilaps: saia 8205
pagaripoiss: saia 8205
pageja: jumal päästa 2610 jälg 9122 pää-
 seja 9121
pagema: hoobi — sõna eest 1519 kitsas
 3909 palga jätab 8206 parem iiketud
 2287 soe — sõnadi eest 10804
pagin: pajul 6907
paha: asjale õpetamist 8207 au palgaks
 4604 ei anna paljustki 897 ei anna palu-
 deski 983 ei mahu padasse 8215 ei
 palaka äärt 4606 ei paranda paha 8216
 ei saa pätsistki 946 ei tule paludeski
 916 ei võta pajast 4608 endast paja-
 tada 1053 enesele 11871 hais läheb 8217
 ilma järele hea 913 ilm, pajas pariseb
 8218 inimesel 8227 ise paranda 2233
 jalast 12993 juured sigivad 8213 keel
 8219—20 kellele hirm 14265 koer 8221—
 2 korjajal 8228 kus pole head 1108 kuu-
 lata paksud kõrvad 8223 kuu püsti 5110
 küll küllale ei tee 5086 külvab 8209 laps
 pilli-palla 926 laps ei mõista 931 lapsel
 palju nimesid 942 lapsel palju vigu 8229
 laps paludeski 8224 laps parsil 5363
 last ei pane tähele 985 lastele 8225 leiba
 pakutakse 8226 leivapalake ei tee 5736
 leplik 5752 lind laulab 939 lõng 8244
 lõpetada 910 maksta 14312 mees 8210
 mehe jalutsis 792 minu — naerad 8212
 naaber 8231 naabrit 905 naine kui luu
 sees mäda 14035 naine põrgutukk 7266
 näed 1107 oma 1134 oma — parem 794
 pahaga 8232 pahaks 920 paik 8256 paku
 — perset 14511 palav 4619 paljugagi
 937 palju juuri 8230 palju — tee 8309
 palju — veidike viha 8369 pangi aia
 taha 4642 pea 782 peetakse meele 1162
 peksteski 927 pesa juures 1595 puu ok-
 sasse 8233 puu — vilja 963 põlga 3726
 ratas karjub 8234 rõõm 8235 siga 8236—
 8 sigineb pahast 8239 silm — süda
 10484 sul — mul 8211 sõdur 8240 sõna
 murrab võõra kää 5783 sõna pajast 4642
 sõna palagu 8241 sõna palgaks 4635
 sõna — paluke leiba 8376 sõna — palu-
 sõna 8382 sõna — pool muna 8972 taht-
 mine — põhja 8242 tee — head 11992
 tegu 977 teisele 14899 tuulest ega maast
 8208 täitmine 944 vastata 8486 vägi
 8763 ämmad tulevad 8214 ära püüa
 1116

pahandaja: paluja 9790
pahandama: naisterahvast 7344 parem 8405
pahandus: ajaks koju 11320 igapäev 8231
 kahju kutsub 2926 otpajast 14710 paa-
 rina 2925 pahanduse peale 8246 palgata-
 jää 8247 palju 8908 palumata 4638 teh-
 tud tööst saab 11795 vaenumees —
 saata 11021 varandus 13686 viib palu-
 kese 14028 ühelt — kahelt poolt 8245
pahane: pale punane 14034 palju kõneleb-
 2280 pea 8469
pahanema: paklane 14205 võid 8248
paharet: laiskus — peapadi 5406
pahasti: paik 8256
pahategija: pannakse tähele 1160
pahategu: pannakse tähele 1162
pahem: pool kannab lakka 8243
pahempidi: särk 11194
pahipaljas: jalgadega 14101
pahljalg: veel pahem 4617
pahmas: härja suud 1824 tolmust 11498
Pahnimägi: kaeratera — alt 12134
pahr (= kult): emis ära lõkatab 663 paar
 poegi 2084
pahur: kass läheb 3728 laps katsub 8249
 siga — mitu viga 8237 siga — pahan-
 dust 15105
pahutama: ei aega 55
pai: aprilli ilm teeb 334 lapsel 942 palja
 8250
paigal: mis kõhus 4807 mis perses 4806
 prosta — seismine 8991
paigale panema: noorest peast 7536
paigatu: saab tervet 8251
paik 1 (= koht): igal südamel 11336 igas
 — hea 1137 ise mood 11504 keel peh-
 mes 3531 kus päev 14795 laste — paja
 all 13522 nõnda pruuk 8252 sündimise
 — koolmise 11432
paik 2 (= lapp): kuidas auk 471 paiga
 peal 8255 pandud 11926 parandatud
 8254 parem kui auk 8256 suurem kui
 auk 8253 särki — kasuka 11192
paikama: ennast mõistab 8257 ilm 1996 kes
 põletab 4687 pastel 3019 8418 põlle
 9179 riie 8259 rõivas lämmi 8258 vana
 13332
paika pidama: tühi jutt ja jooksev vesi
 12658
painduma: parem 8786 puu 8260 puu —
 mees 9108 pärast murdub 8261 see mur-
 dub 8262
painutama: annab ennast 9092 noorelt poja
 selga 8263 paksu pead 8291 parem pak-
 su 8292 viitsa 14264
pairas (= teat. õlu): hinge hukkaja 14102
paivas: veel — ette 13987

paise: aeg parandab 74 82 oma — valusam 7950 teise — pae peal 11893 teises paigas 6860 üks paha — rikub 15008

paiste: päeva 9289 seal palavat 10649

paistma: hästi silma 11861 kuld — sita seest 4494 paljast perset 3629 päev — igaühle 9296 rebase saba 9590 seni päev 9301

paitama: paabat 1400

paja (= pajaaken, lükandluugiga suletav aknaava): maja silm 8564

pajaalune: palu 8264

pajatama: palju 8353 poole suuga 8971 suu 11341 ära palju 7667

pajatäis: putru 8576

paju: kaob 10046 lepp — poolvend 9335 liigub paigalt 8266 painutab 3341 paklane 8275 palju rahada 5751 palki saa 8265 peenike — peab vastu 12053 pragin 6907

pajukarva: õlu 7188

pajukoore: lõõb lahti 7111

pajupõõsas: kardab külma 8266 maksab palga 8267 paneb paari 4762 põlgajale 6103

pajuurb: oaurvad 5750

pakal: enne pühi 9360 paha — hea 8244

pakane: paranevad ilmad 8268 tinutab soopõhjad 2731 vaikne 13227

pakilt: suhu 10604

pakk, -i: tuletikke 9926

pakk, -u: jäme 2743 laps 7327 nõnda talb 8269 sepapajas — otsas 10296

pakkuma: asi halb 8273 ei ole raha 9496 haigele 748 oma au 8058 paha 4638 paha leiba 8226 pahale perset 11992 palukene ei kõlba 8270 palukest ei põlata 8271 pane pauna 8442 pargi nahka 8272 pörsas 9221 surm ei võta 10720 susi ei söö 10818 söö 11272 võta 314 õiget raha 8274

pakku minema: paksu 8276

paklakootsel (= takukoonal): paaba pea 8161

paklane: kasvab pajus 8275 oma 8005 pahaneb 14205 põlenu ei parane 14204

paks: koor 8283 kus läheb 8277 kõhnaks 8292 kõrvad 8593 külv 8284 külvatakse — põlvili kistakse 5864 leeme keeta 11579 lumehanged 4849 lumi talvel 8280 läinud 8281 maksab raha 8285 mida — palake 8400 nahk 8286 pada põletab 8288 paha ilma vastu 12081 paigale jääb 8504 painutama 8291 8498 paku minda 8276 pala 8279 paled 10128 palgapoisi naine 10945 paljas vesi 8282 parem — painutada 8292 parem pala

8300 parem põhjas 8289 patta paneb 8294 pere 8585 peres süüakse 8287 piht 10858 pime 8857 puder santima 10033 puder — vedel kõrt 8406 seda parem 8278 seeme kaotab 8290 suveks külib 11543 veri 13944

pala: ei täna 12406 emalt magus 636 enam päevi 9248 heaga 8299 kiisakala 3703 leiba rahuga 8969 magus 6260 mida paksem 8279 mida parem 8400 paksu 8300 palvega 8296 parem — hoitakse 8295 parem — leiba 4469 8376 suur — suu 12717 söö 11267 süüa 11250 teise suus suurena 11901 tugevam hunt parema 12083 varastatud 13788

palakas: paha — ääri 4606

palama vt. põlema

palav: ahi 8302 ei tee paha 5109 elav — tunneb 558 haarad 733 Jaan 2341 konti riku 10585 mida salajam 10109 olgu kivi 3942 paha 4619 parda 10604 peale puhuta 8301 putru — sööda 9001 raha — kotis 9421 roog 9798 saab paljugi 2943 tuli nii 12141

palderjari: tõve vastu 2837

pale: kaks kätt pesevad 4992 maksab palju 2026 pahasel — punane 14034 paksud 10128 paluja — ei lõõda 5181 puhtaks 1923 punaseks 13185 vaesellapsel — punased 13138 vaese naise — rikkal 13124 ära arva piigat 8753 üks käsi ei pese 5006

palehigi: teenitud leib 8303

palg vt. pale

palgaline: paju veeres 8646 paklane 8085 paks perenaine 10946 paras aeg 50 päeva peale 9314 vilets venna 14701

palgamure: sulasel on 10684

palgapoiss: paks — naine 10946 paluveert 8646

palgisaba: teed andma 4276

palistama: rätt 8304

paljajalu: käib 8305 lumes 5395 parem 8306

paljak: panevad tähele 3027

paljas: ihu 8259 jalg 13368 käega katsu 11962 külm 8308 maad 8307 mis — lammast 5435 paigatu peab 2281 persega mullal istuda 5153 perset nähakse 4797 pulma 13035 saab 13300 talv 11548 veli — kätega 13917

palju (vt. ka rohkem): alustab 8348 anna 303 antud — nõutakse 8310 elanud — näinud 8317 ei saa 8878 head 907 hirmuandjaid 1303 juttu ei täida 8366 juttu — pettust 8349 kallistab — kahetseb 3099 kes teab 11715 kisa 8357 kokki

4269 koos 7795 kuuleb 8318 kuuleb — kõneleb 8344 kõneleb — küsitakse 8343 käinud — näinud 8319 kära 8351 külalisi 5075 küsima 5187 küsimist — kostmist 5194 laenab 8314 laisalt laitjaid — virgalt kiitjaid 5333 lambaid 8358 lapsi — lahja leem 8352 lapsi — laiad silmad 5573 lapsi — veidi mune 5557 liig 8354 lobiseb 8311 8315 lubab 8320—1 lubajaid 8359 lõppu 14449 mõistust 8479 mõtleb meel 8350 mõtleb — vähe teeb 8322 naermine toob paha 7179 naiti koos 7216 näeb 13668 näeb — räägib 8312 näeb — teab 8324 näeb — õpib 8316 näe — kuule 7667 näljasele penile 7719 pahandusega 8908 paha tee 8309 palub 8345 pangu peale 11601 pappe surnud 8389 parastajaid 14448 parem — paha 8369 peetakse maja 8356 penisid peres 8544 8553 peres 8593 peret 8367 puid tulesse 9789 päevi 9300 päid 8360 päid — mõtteid 8465 püüab 8313 8323 reisid — näed — kulutat 8361 ruhimus 8910 rändab — silmab 8325 räägib 8326—9 saab — kulutab 8331 saab — läheb 8362 saab — rohkem tahab 8333 saab — sööb 8332 saad 8912 saada — anda 316 saaja — saanud 9981 saksale tarvis 10057 seda — vähe 14892 sigu lagastavad 8363 sinna antakse 7795 sisse käärib 8334 sitale tarvis 10549 suitsu 14444 sõnu 8353 sõõ 11304 sõõb — joob 11236 sõõb pada väge 8368 sõõb sõõdetav 8364 sõõb — teeb 8335 sööma — jooma 11278 tahab — saab 8336 tahab saada 8347 tarkust — rumalust 11868 tea 7665 11722 teab — valetab 11716 13916 teeb — saab 8338 teeb — sõõb 8346 tobra 12020 tuleb sisse — läheb välja 8355 töötab 8339 tütreid — palujaid 12743 valib 8340 13300 vannub — valetab 8341 vasikaid — härgi 13872 veel parem 7402 vestlust 8365 viivitab — kannatab 8342 ülekohtuga 8911

palk. -a: aasta 8 amme 1875 ei pahandus 8247 hea 4634 heateo 1163 hea töö ei jää 12571 hoolas saab 1481 hoora 1533 häbi 4121 igal koeral 4038 iga teo järelle 11753 igaüks saab 8370 iga töö leiab 12425 iga töö nõuab 12435 iga töö — väärt 12436 ikka saab 19 karjapoiss ei kaalu 3257 kasemalk 3334 kelmil kelmi 3576 kes pageb 8206 koerale koera 4068 koera — malk 4075 koera töö 4078 kuidas koer 4118 kuidas koera tegu 4116 kuidas külv 5139 kuidas mees 6523 kuidas töö 12469 kui tegu 11778 kuri 4639

kõht täis — rauad all 1347 lapsed abielu 5485 lapsehoidja 13233 malk 6384—5 naeru 11841 narr narri 7389 oma jalga dele 8053 orja 4811 paha au 4604 paha sõna 4635 papupöösas maksab 8267 palujale 8374 paluti makstakse 12205 parras 8371 pärast — makstakse 12430 saab varga 13717 saad head 1146 sandi laul 6452 sulase 10685 toomehe 4445 tulenäitaja 12133—4 töö teenib 12543 töötajaga — väärt 12578 usinus ausat 12938 varga 13763 vargal varga 13754 õige 12493 üks — mõlemaile 4938 üks saab 15019

palk. -i: ei painuta 14259 ei panda seinale 3105 keel ei kanna 10890 oma silma ei näe 11889 pajust 8265 raske tõsta 8373 soo peal 8372 vares küünlapäeval 6238

palkama: karjaseks 3251

palatöbi: pask 10548

Palo: paljas kael 1219

palo: perses 1667

paluja: antakse palka 8374 ei anta 4415 palju 12743 pead ei katku(ta) 5181 pääseb 9121 rohkem saab 9790 suu peale ei lööda 5181 leiba 8376 pakutud 8270—1 parem — haigele 8297 parem — leiba 8298 põlgab 8375 üks nael — õigusega 14997

palukamari: paska marja 3309

paluke vt. **pala**

paluma: enam paska 8415 hirm õpetab 1295 häda ajab 1728 jumal 2638 «jumal aita» 8378 jumalat 8533 12488 kala jumalat 3055 kui põgeneda 8381 mingi merele 8383 nälg õpetab 1791 oma — võõra käest 8023 paha laps 8224 paja-alust 8264 palju 8345 paremaid 4638 parem suuga 10877 peab — minema 4712 pärijad 8379 rikaste eest 9665 sant — kotti 10188 see saab 8377 tee pattu 8437 tee tööd 12488 teist — ei käi 8257 varas — jumalat 13740 võõras 4717 võõras tülik 8380 ära — pikka suve 8827

palumine: joodiku 1524 saks tahab 1641

palusõna: parem 8382

paluti: palk makstakse 12205

paluvasikas (= hunt): metsa õigus 6832 **palve:** ema 631 häda ajab 1728 kes ei mõista 8383 lämmi leiva 10595 parem pala 8296 peast 11110 pikk 6170 pisike — aitab 8889 vaeste 13130 varga 1524 vasikas — elab 13868

palvemaja: patustele 3823 rahval vaja 3827 teenistus 8384

palvetama: häda õpetab 1728 1763

palvus: soe — suvel 1608 tühi kõik sandi 12646

pampal: seal palav 10492

pandimaja: rahval vaja 3827

pandune (= pandud): tõuseb 14346

panema: ehted 516 hambad varna 11246 heal ajal paika 1062 hobune ette 1406 hunt lambakarjaseks 1671 jalga sinna 2405 jalg kaedes 11139 kaks kätt perse alla 11299 kala kotti 3071 kala paita 3035 kapsaid 3210—1 keelele ohjad 3538 kiiska kirja 3707 kohus käpa 4245 kopi- kas kopika 4374 kus tarvis 14350 kõhtu 4797 lähedale 6141 mehe magama 11082 nahka 319 orjama 8109 paik 11926 pala ja pauk 11267 pähe 8699 raha mulla sisse 9467 sõojale ette — vedajale taha 11213 pu... pääle taba 9073 tarkust käega 11666 tasku 11272 tõuseb 14346 võta sealt 14349 väravad kinni 1395 ühe käega 14882

pang: nurgas 3943 pada söimab 8196 paha 4642 siga 10398—9 söima mind 11085 vett 8439 viib vett 11072

pangavõlgnik: põllumees 9191

pangelaud: päike pleegib 9311

pangeläis: saab küll 8439

panija: paigale 1764

pank: kasvõi põlenud 8385

pann: pisike 8189

pannkook: pahaga 1127

pant: musu 6973 võla koju 8386

pantima: see sandib 8387

papa-mamma: paganast 2190

papp: ei puudu sõnu 11113 ei too kuku- päeva 8392 kahte jutlust 14740 keele pealt süüa 14743 kurdile kaht jutlust 14740 kõiki kooljaid nutaks 8388 külimit 8390 naiste ligi 12181 palju — surnud 8389 parem heale penile 8554 patt 8432 patused õndsaks 10374 peran paluda 2220 sisse ei mahu 3829 sõnade sõlm 5025 talupoja jumal 8391 tapma kedagi 11278 teng 1237

paradiis: maa peal — taevas 9737

paragrahv: kõver 8393

parajasti: parlasti 8408

parajus: parandab 195 parem mõõt 8394

parandama: aeg aitab 53 ei sada aastat 10023 enne ennast 7868 heinatirts 1197 kes lõhub 6106 kes peremehi 8600 meelt 6470 paha 8216 paik tunda 8254 parem vana 13370 peks 8524 põud 9230 raske 8484 vana ei 13332 vana seisab 8396 õige aeg 8395

paranema: harjund laisk 849 paja ajaks

11222 pask 4689 põua jäljed 9237 pä-
rast pakast 8268

parapann: mingu pulgad 12060

paras: aeg 8395 aeg palgalisel 50 kahele 14933 katsugu oma 3453 kõige parem 8394 kõikide peremees 8397 külv 5135 paastukuu 5097 palk 8371 parem 8398 räägi, mis 9953 seeme paisutab 8290 teisele 14894 14898 14931

parastaja: palju 14448

parastama: teist 11898 tulekahju ja kiriku-
vitsa 12122

parata: kui ei või 3232 sündinud asja 11430

parbupäev: jõululeiva sepp 8985

pard (vt. ka habe): mehe au 739 vana —
all 13366

parem: andmata 1026 esimene 693 esimene
naine 691 ette kaeda 722—3 hea on 1031 hilja 1262 inimene otsib 3051 kost-
ja 1006 käega võta vastu 5001 käsi
seletab 8404 mida enam 665 mida ha-
pum 836 mida varem 13672 otsib 1086
pahandab 8405 pala hoitakse 8295 pead
990 tahab 1083 teist käskida 11872

paremini: eest leiad 11765 ise teha 11829
põrsad sõovad 9216

parempidi: varrukas 11194

parkima: nahk 8407 nahka 7186 8272

parlament: rahval vaja 3827

parlast: parajasti 8408

parm: enne — pärast jaanipäeva 2357 igal
oma piriin 5896 igal päeval omad 9251
kaera tegema 8409 maretipäeval kaovad
6410 maretipäevast pimedaks 8410 pask
8411 päeval palav ja 12607 terve karja
kiini 14954 üheksa sääske 12998

parrataim: kasvab kastmata 8412

pars: laisk laps 5363 magab 12074 pikk —
pirru 8826

part: hakkab ujuma 4028 jää peale 830 vees
8413 ära seda — nopi 10692

partilind: paha 4617

pasandaja: paha laps 933

pasandama: esimene vasikas 699 paha laps
933

pasane: perse — pidagu 4978 vasikas 8414
pask: kirikisanda 3840 paksus peres 8287
pallatõbi 10548 paluma 8415 paraneb
4689 parm 8411 puutud 10573 saksa
10075

paskaperse: ei saa midagi 7405

paskataud: parem kui üskatõbi 987

pasknäär: üheksa keelt suus 8416

paskur: mis sa palud 8415

pass: kätte 2791 viinapudel põrgu 14135

passima: kaks korda 2977

pastel (vt. ka **tsoog**): enne pulmi kulutab 8166 jalas 8164 kaks 3019 koer — närimist 4017 ostja 8417 paha 14008 pagatult 8418 pastlaga 14151 vanaisa 13549 võta noor naine 7332 ära viska vana 13535

pastlakandja: vaja 10008

pastlamees: saapameest toitma 15009

pastlanukk: paikamine 178

pastlanõel: kassi hind 3375

pastlanäru: jalas 7705

pastlaõigus: ei kõlba 2881 saapaõigus parem 10009

pastor: mõisniku suuwooder 8419 pung 8390

pasun: alustatud 8420 ära puhu 13039

patane vt. **patune**

Pati: vald 2586

patrama: palju lolle 6001

pats, -i: noore rumala 11610

patt: andeks saab 7201 andjal 292 ei ole nii suurt 8422 ei pahandust 8917 hakatus — ots 8436 hinge peremees 8428 hädast — tühi püss 12058 juaksekarvaga siduma 8424 kaaluga ei kaaluta 8421 kevadise vahuga 8426 korjaja — tegija 3131 küünlata kirikus ei ole 5201 laiskus — hakatus 5407 lobasuu teeb palju 5991 lõikab õiguse kaela 8425 magajal vähem 6303 Matu koera 8429 mis suhu pistetakse 10868—9 mõisavargus 6997 naeruga — nutuga 8434 nuga tuppe 7583 paigale lõppeda 1712 pajast sööd 8427 palju teeb 8345 palu andeks 8437 papile 8432 patta situd 8430 patu tegijale 8431 rikas varastab 8423 seistes — külitil — põlvili süüa 10268 suust välja ajad 10868 tegijal 8433 tulle süljata 12178 ummistab inimese 8435 vaesus 13164 vana 13518 vana — mäletab 13327 vasti hutud noaga leiba lõigata 5706 üheksa — andeks 7619 üks — otsib 15066 üks — tegijal 14955 üks — vargal 15010 üks — ütlejale 15067

patukomme: üks kuri 14981

patune: inimese süda 9568 kere palju sööb 8368 liha sool 8525 oleme kõik 10782 paljuks 8439 pea — ei libastu 5825 perse täidab 8438 seda palutakse 14550

pauk: luuvarrest 12058 püss 9387 rüük 3001 8440 seal hunnik 8441 õppuseks 8747

paukuma: kuused — põlevad 4758

paun: pane 8442

pea 1: aru 397 400 ei jaga 8453 ei mahu kübara alla 7115 eksitab 8454 elab paar päeva 7431 haisema 3043 hakka — kinni 8445 halb 782 hall 809—10 halli —

austa 807 hary 8468 havi 872 hea — toidab 1035 higisem 1233 hobust tun- takse 1327 hullu koera 1571 igaüks oma 3260 «i» ilma 4691 inimene 6582 joodi- kul — raske 2438 joonu(d) — teeb 2482 julge — toidab 2497 kahar 2913 kahte — ühe kõrre otsas 14875 kaks — padja peal 3010 kalender 8444 kana 3154 kaob 2880 keisrile 1280 kel töötab 8448 kena — kedrates 3585 kerge 3603 kerge — raske 815 kes muu mu 8449 kiidetud 3732 kirnu 3854 kohal 7661 kuidas — ees 8450 kui — ei kanna 7345 kui ei ole 8452 kui — läinud 8455 kõigepealt 8460 kõrges — ei ole tera 4848 küsija — ei lõõda 5181 laisal haige 5334 lai- sal — põdelik 5317 lambal ei oleks 3159 laps — sile 5577 laulavad targa 4470 linnul — mõistust 5945 loll 6011—2 luukama jää 8443 lõhud 11698 läbi seinä 8467 lõõb — seinä 3230 magajal koeral suur 6298 mis — ei ole 8464 mitmed 8465 mullas 3045 mõistust — kallata 7022 mäda 1794 müts 7121 naise — kana 7290 nelipühid 8475 nopib 7581 nõnda kübar 8451 näeb 9924 oma — peremees 8042 oma — pääsüläs 8480 ostetud — otsas 11615 otsast ära võta 11590 paaba 8161 pahane unustab 8469 paljas 11576 palju 8360 paluja — ei kaiku 5181 pannakse 8699 pea 2479 11800 peab jalus olema 8462 peatäis 4868 peigu 8471 pektakse 8457 perse — ülem 8685 peseb 9656 pikalisel — otsas 1801 pikem 9299 pistad 8458 poisi — taga 8958 pool valitsejale 8477 puh- ma 8446 purjus 9064—5 puupea on ka 9117 põhja 8481 põll — all 4405 päeva 9258 päeva — kinni 9280 päikese poole 10630 päkil — toitmine 3688 Pärtel pöörab 5605 Pärt pistab — põhja 5610 püsti ketrajal 8456 püstisem 9389 püüd- jale 8470 raiuma — kaotama 11916 ruk- ki — kõrge 9833 rumala 9850 rumal — palju vaeva 9874 rumal — peavad jalad tundma 9852 rumal — vaevab 9865 saba järgi ei oota 8478 seal perse 8459 sea — siia — hane — haugi 10370 seda enam tahtmisi 8461 seda perse vastab 8463 segane 2400 sel ka perse 8447 setu meelt 8466 siga kaksab 10400 sile 10505 silitab 7930 sulasel — peremehel 10688 suur 8479 suur rikkal 8472 sõnad auku 11093 targa paljas 11610 tark — joobnud 11652 tarkus 11667 tarkuse meelt 11690 tarkuseta 8473 tarkust kul- biga 11688 tasane — toidab 11701 teise

pärast tulle 11915 toidab 4987 tuimal — laisal 12106 tühi — püsti 12694 tühi — terata 12683 tühja — jõuad kanda 12699 tüttrest — selga ajada 12769 ull 12869 ull — jalgadele puhkust 12868 unustab 8474 valetaja — suitseb 13275 valutab 13684 vana halli — ees 13391 vana — harune 13474 vanal inimesel 13428 viimase karva vaenlase 4646 võlgu jätab 2390 õlu 1687 ära pista — tulle 8482 ära tõsta — kõrgele 8483 ühe — saag ei kõlba 11928 üks — hea 15012 üks näitab 15000 üle päitsi 11423

pea 2 (= varsti, peatselt): kiidab — laidab 3735 küll tehtud 8484 laguneb — kustub 8488 pilla-palla 8487 püsti karata 8489 saab — läheb 8485 tehtud 8486 usub — petetud 12949

pealune: magajale 6301 südametunnistus 11353

peasi: isane 10167 sitt 10571

pead: ei pane keegi peale 8732 persen 8476

peakirp: sepipaja sädemed 8490

peaks (vt. ka **pidiks**): oleks vennad 7804

pealagi: kolm kõrt õlgi 4292 laisad täid 8140

peale andma: istub peale 8491

peale hakkama: mõtle enne 7040

pealehakkamine: pool võitu 2496

pealejaanipäevane: kask 8492

pealekuti: päevad 9282

peale panema: see peale istub 8491 see peremees 8493 tõi ei 12279

peale tulema: pime 8858

pealmine: moka peale sülitä 8494

pealt: kuld 4507

pealtvaataja: ei midagi 11810

peapadi: kõrts kuradi 4877 laisal pehme 5340 laiskus kuradi 5406 südametunnistus 11353

peatuus: tulel 3929

peatäis: peast 4868

peavari: rändajal 9927 vaenelaps 13143

pedajas: kasv lookas 3623 pehmeneb 4763 pիրրupuu 8515

Pede: Peipsisse 6227

peegel: laps perekonna 5528 nägu hinge 7679 näita härjale 1862 silm hinge 10460 silm südame 10482 tõnisepäev suve 12301

peel, -e: ei püsi 8501 puised jalad 3158

peen vt. **peenike**

peenelt: kedratud 8497

peenike: ilm — kool 1969 ilus — pidada 2070 juba — peos 8495 leivad 8587 mehe kurgu 4682 mida pikemaks 8794 mis pikk 8800 olla siga 8500 paju peab

vastu 12053 parem — kotti 8499 parem lina 5864 peab sööma 10937 peenele 2684 peos 12677 peran 8291—2 8498 perse paljas 8501 perse peab 4978 perset sügades 8686 pikaldane 4954 pikale ulatub 8504 pikka katki istet 8502 pillub perset 8503 sealt venib katki 8496 viimaks — pihus 10939

peer: koer — mõistab 4147 kurvast perest 4562 kusi ilma 4691 läheb 9070 naer suure 8846 pere naer 8505 perse puhastus 9969 pikad — perse 10850 põigiti 10055 seal naeru 7151 sureb 7136

peeretama: kes naeratab 7151 kusi ilma 4691 maetakse 14776 surnu perse 10773 ämm pärast pulmi 14786

peeretamine: tohtri käsk 8506

peerig: peresse 12142 puud 9100

peerpauk: kümme 5161

peesitaja: joodik kõrtsipingi 2425

pees(i)tama (= soojendama): pera 11294

Peeter (vt. ka **peetripäev**): ahelas 8507 heelistab 8508 paneb pulga 2868 peab jõulud 322 pidi — piimapütiis 7811 piima ära 2335 pistab lämmi ora 8509 pitsitab metsakoore 2324 pitsitab pära 2324 pulga 6439 pöud vilja kinni 8510 teise kivi 2332 viib peragi 14154

Peeter Suur: seadus 6252

Peetla: kured karjuvad 4567

peetri-paavlipäev (vt. ka **peetripäev**): kägu vait 8511

peetripäev (vt. ka **Peeter, peetri-paavlipäev**): hobuse selga hüpata 12287 hoog vihma 8514 kasukaga 15129 kesa küntud 2352 küi — sajab 10281 kukulinnul — odra-iva kurku 7768 kuum kivi 8175 kägu kukkumise 8511 lund vihkama 6279 parm pask 8411 peetaks jõulud 322 piimast pera 14154 sajab igal aastal 8512 suvi hända tagasi kiskuma 8513

pehme: ase 7872 ema üsas 8518 ei ole pesa 1484 juus — süda 8516 keel petab 8517 keetma 995 kõrtsipink 4888 kõva käsi — kaele 4900 oled 8519 padi — pea all 8203 peapadi 11353 peremees 8520 perenaine 8521 persel — istuda 8695 saab peksa 8522 südamega 11352 tüttred 14225

pehmendus: rüüs rinna 9969

peied: pussuga 9068

peig: Jaan nelja neiu 2327 kel pole 2834 peast 8471 tee neiu juurde 5946 tellija — ja neiu vahel 11925 vaadatud 4280

peigmees: ilusal tüdrukul 2052 lammas 8523 pea tüdruk 12594 peeglid ämbliku võr-

de 685 terav hammas 7500 tüdruk peab
 — häbenema 12627 vaenelaps 13144
 vana 13362 vana — aia all 4698 vana
 — pead 4707 vana — valet 13319 vana
 — üratab 4703 13350 vana — üratami-
 ne 13475 vedel lake 4158 võoras 14401
 ära narri 7399 ühekõrgune istudes 8568

penikell: peramisele 705
penipära: pikalisele 8782
penisitt: sõnnikut 7298

penn 1 (= õrs): kui kanad 3115
penn 2 (= rahaühik): kes — ei korja 4360

peo: hoiä kinni 8789 jumal pitsitas 2637
 kannad välja 15132 kannikas 3189 kelle
 — adra kurg 4970 kopikas — sees 4375
 kuum süsi 4750 nutt — naer 11890
 näita — seest 6543 ole hea 8744 parem
 tuhane 11998 peenike 8495 piits 4259
 pinnune 4913 pisut 8909—10 sai pinnane
 8745 see käes 8743 see suus 8742 too
 11417 täie — külvab — lõikab 8740
 varblane 13795 võetud 8741 vältama
 13231

peoleo (vt. ka **pihu 1**): tee linu 8748

peopesa: võta — karvu 14450

peotäis: au 8575 esimene 694 head 8574
 näha 8578 oma — sitta 8002 paljast
 5203 rahuga 8573 tubakat 4810 tuhka
 rikub 8576 veel järel 4532 vilja 14183
 õigusega 8577

pera vt. **pära**
peramine vt. **päramine**

peran vedama: peenikest 8498 pikka 8802
 8813

peraots vt. **päraots**
perapõrgu vt. **pärapõrgu**
peraregi vt. **päraregi**
peratu vt. **päratu**

pere: asja teab 11831 emane 658 esimesed
 pojad 686 hiljak — elatab 5312 hiljuke
 — elatab 11701 ise leib 8580 ise mood
 8579 ise taar 11504 ise viis 11505 kas-
 sita 6367 kass — koer 8680 koergi 8586
 koer süüa 4088 korjatud 8584 kuidas pe-
 remees 8603 kuni peenikene 5951 kuri
 koer — hoidja 4616 kus pulmad 4043
 laiali ei peksa 10035 leivad 8587 leiva
 sööb 3242 lüpsja lehm 6181 mehine
 6706 minia koera raudkäpp 8588 muud
 8582 nõnda puid 5909 oma koht 8581
 oma pruuk 11506 paaba persesse 8160
 paks 8585 paksus 8287 palju 8367 palju
 koeri 8544 palju penisid 4158 8544 8553
 peeruta 12142 pektakse 5549 peran 9218
 peremees 8619 peremeest — hoolest
 8642 persel sõre sõel 8589 pettusega
 peetakse 8729 pill ei toida 8843 rikkast

9747 silk-leib — varandus 10442 sinna
 — kosja 8590 suur — suur kõht 8591
 suur — suur pesa 8707 suurde — väik-
 sesse 2602 teine taar 11883 toida — pii-
 maga 9220 tuleb — peab saama 5050
 tõbi ükskord 12269 tüdrukuist ei saa
 12604 usin 12934 vabadik 13011 vana
 13362 veidis — virgad jalad 8593 vä-
 hem 8583 vähem sööks 8592 võoras
 14399 14400—1

perceit: kedranud 8595

perekond: laps — peegel 5528 musta lam-
 bata 8595 pergelida 10640

perelaps: ahju peal 476 teine 690

pereline: popsikese 1474

peremees: aeg kuulata 8644 aiateivas enam
 11519 ajab hobust 1364 alaline koduelu
 8643 armastab oma koera 8597 asi nal-
 jane 8627 ees 8615 ei maksa tengagi
 6672 ei näe 11267 ei ole kodus 8605 ei
 rõhu 8599 ei vaata 6264 enne püksid
 jalga 8618 esimene laps 707 haigus
 8628 halb 1126 1128 hea 988 hea leiva-
 koti 9827 hea sõna 8629 heinu 8607
 himude 1273 hobune 1373—4 hobune-
 hullule 1402 hooletus lõõb 1501 hoolit-
 seb kassi eest 3390 hulgub 8616 hõiskab-
 sügisel 4571 ise 1928 jalg rammutab
 8630 joob 8610 jõul pühade 2725 jätab
 8611 kadetus lõõb 2865 kahe — koer
 2961 kahte teenida 3026 kaks — ühes-
 majas 2986 kasuks paar tsooge 1101
 keset põldu 8646 kes — parandab 8600
 kes peale paneb 8493 kevadel — poole
 11396 kiida 3745 kiidab hommikut 8645
 kisub — püksid 3418 koeragi välja 8598
 koera hambast tuntakse 11512 koer hau-
 gub — pääle 4034 koer haugub — õues
 4036 koer tunneb 4146 kooleb — majast
 4336 koormaga 7260 kui leiba — küll
 sööjaid 5679 kõige kõvem ja noorem
 8641 kärmas 4948 käsib koera 4094
 külge ajab 3467 külimitust viskab 9845
 küll küla külle teeb 5051 külm paha
 5115 lahja 4171 leiba 2539 leib on 5695
 leib-sool on 5687 leivas 8609 «lähme» —
 «minge» 8631 maa 6208 maad hariks-
 2891 magab 8606 majas 6363 8596 meelt
 pidi ei ole 8107 metsa 3934 murra mind
 3208 nahkpüksid jalga 2893 niidab vika-
 tuga 8647 noaga lauta 2373 nutab —
 naerab 11283 nõnda ninaalune 5415 nõn-
 da pere 8603 nõnda sulane 8604 nõdalas
 seitse pühapäeva 5374 nälg 7701 nürri
 kirves 8632 oma perse 8687 omas majas
 1924 oma sõnale 11142 orjast saab kõige
 kibedam 8103 otsib orja 1052 padja

peal 8088 paha meel 9636 paja alla tuld 10681 paksus viljas 8620 paiga maksab 5051 paras kõikide 8397 pait hinge 8428 peas — hobusel jalgus 8612 pea võlga täis 10688 pehme 8520 peks — viljamõõt 8526 perega 8619 pere hoolest 8642 perekonna pea 6591 perra kaema 4530 pervoi 8621 piima — leiba 8623 pisikese talu 11511 pisuke 8883 poisimees — majas 8962 pois — poolt 4100 pool — leiba 12299 pulmas 6600 põhku müüb 8617 8650 põhus 8602 põrgus 9205 päev tunnipikkune 8640 päts 50 raha ei rõhu peret 8649 raha paha 9469 rukis 9825 saab 9404 see — pisuke 10671 siga 14004 siga — ühes lauas 10387 silm 8634—6 silm enam 8633 silm karjale tulu 8643 silm loomad rammusaks 8638 silm rammutab põldu 8630 silm — sulase käed 8637 silm vältab 8608 sositakse selja tagant 8624 sulane — aasta palk 8 sulane kisub — poole 10675 sulane olema 11748 sulane — pilli 10679 sulase kohus — paja alla tuld 10681 suutäis leiba 10964 söber 8613 sõnnik põllu 11154 sõõb 8622—3 tagatoas 7705 tahab olla 8601 tasane 11704 teine — peos 8098 teiste eel 8614 tuli ja vesi 12174 tuli kõigi 12175 tuntakse hobusest 8648 tõstab — mütsi 9266 töö 8651 tööd 2541 töö ja päev 12510 töö peale 8626 tüves 8625 usin 12934 vaene 9666 vali 13297 vanamees 1636 varane 3769 villi — külalise au 5073 õigus ees 8639 õlut teha 5215 õnn 9405 õnnelik 12064 ühe päeva 14861 ülekohus löõb 15119

pereminia (vt. ka *minia*): minna 177 saad 14171 süda koju 8652

perenaine: au enam 8668 hea — kuri — leiva ahjust 8654 hea — paha — lõigatud leib 8655 hiir — suupalad loeb 1241 isu 8662 jooma hakkab 8610 kapsaid keedab 8673 kasukahõlmast õhtusöögi 8656 koerale paremini süüa 8653 korrata 8658 kõhu alt tuul 8665 kõige parem 8661 laisa — abi 3377 laisal — pere söömata 5335 lõhnagagi sõõnuks 8672 maja kindlus 8664 maja lukk 7266 majapidamine ilma 6376 naerdakse nurga tagant 8624 nimi aus 8671 noorel — parem 3159 nõnda pere 8603 nõnda ümarmardaja 8604 oma perse 8687 paksus viljas 8620 palju — supi soolaseks 4269 pehme 8521 peol 10678 perse paks 8663 pilli järele 8666 pole majas 8660 pändus 10442 rattapulgast pudru 8657 rikas — vaene 9690 saad peagi 14171

sajarublane nimi 9814 siga 14004 soe ninaesine 8670 sõõb hommikust õhtuni 8667 talu taba 7266 tatsav 880 tüfred laisad 12744 uni varna 8659 välja viib 7260 õnnelik 12064 ühe päeva 14861

perepars: peerge palju 10225

perepoeg: karjavitsaga 9410 palgaline 8104

pererahvas: lahke 5282 10584 magab 8674 sant naerab 10185

peresõök: pool 12299

peretüdruk: pere kass 8680 raha pärast 14823

peretütar: esimene 705 kõht pisike 8678 maja röövel 8198 ohakaõis 8676 perset katsuda 8679 perset näitab 8675 pilliroogu 8677 raha pärast 14823 roog 3674

perevaatika (= hommikusööök): kunas pead 11313

pereväimees (vt. ka *väimees*): perse koer 8680

pergel vt. **pärgel**

Perk vt. **Pärtel**

perkmesepäev vt. **pärtlipäev**

perra: paljugi tarku 9318

perraandja: pingi pääl 2759

perra andma: peal istub 2759 valu kanda 8681

perra jätma: penile 8561

perra jääma: pilgat saad 8682

perraotsija: üheksa 14328

perse: ahne 182 alla pannakse 8519 au ei kata 441 eaks 412 ei anta lakkuda 2010 ei tohi naerda 11210 haraka — kirju 860 hea hobuse 10930 helde — like 1207 hilbatab 8689 hundi 1667 hundi — võtta 1665 hunti koera 1673 hända — koolitada 1816 härmas — tuhas — vahus 1407 istu — tulle 2271 itkeb 11048 jumala — peksta 2623 kaeru kasvata 10284 kaevleja härja 2909 kana ei mune 5640 kel on pea 8447 kena 3590 kerge — kuduja 3585 kes patuse 8438 kes petta laseb 8563 kinni hakkab 11842 kirp koera 3862 kisud 4764 koera — julka 4159 koeral vesi 4028 kohus koera 4234 kuidas pära 9315 kuidas särk 11189 kurvast — peeru 4562 kus pea 8459 kuulama 4895 käsib hända 4094 külasse 8683 lahti 10472 laiemalt istuda kui 5292 lai — laramas 5296 leiab istme 962 litsi — täis 5981 litsu — ligi maad 8694 lämmi 4985 magaja ei tea 11205 mehe — soe 7319 metsa 6776 mets ja naise 6782 mis pea teeb 8463 mis surnud 10706 mullal istuda võid 5153 must homse 6948 mõisnikule 1280 nõgel 10923

nägu — abi 2047 näita härjale 1862 näitama 10042 oma — peab 7943 oma — peremees 8687 oma — sittuda 8688 pada 10861 palavalt 10604 paljast — nähakse 4797 paremat 10927 parem naise — tuhane 7321 paska täis 15101 peab 4978 7739 11169 pead — õigused mõisas 8476 pea kinni 4297 peal liugu lasta 11904 peast ülem 8685 peenike pillub 8503 peenikese pidajal — paljas 8501 pehme istuda 8695 peksmata pehmekene 1069 peksu karjamaa 8696 peni händ 8555 peremees 6532 peremehe poole 4087 perenaise — paks 8663 pere — sõre sõel 8589 peretütre — ei saa katsuda 8679 petja — paljas 8719 pikad peerud 10850 pikk pidajal 7449 pista — sipelgapessa 8698 põldu ei kannu 8684 pörsas — kui peran 9217 pörsa sööma 8693 päeva poole 2768 pära — lakkujale 4544 pära pidajale 4547 raha eest 9453 rikast tunktakse 9707 rikkal — paistetanud 13105 röömu täis 6099 saksa 9211 see paigal 4806 sinine 4447 sitase — vasikas 8414 sitast puhastada 8692 sittuja — vaadata 10574 soe — külm 10591 sooja — karvane 4889 surnu 10773—5 surnu — õne 10783 susi soe 10793 sõber koorib 11042 sõelub sõklad 8697 sõõb rabagi 4553 sügades 8686 sügeleb 8691 süüdad 4958 talu hea 11508 tark — vastab 2482 teine näitab 15000 teise — peal liugu lasta 11862 tervel — koort täis 11971 toss lämmist 12055 tulesse istuda 11867 tuletab 8474 tühi 11261 12637 12647 tütarlaps pidagu 12791 ulatab 4854 uppi kuduval 8456 vaese — valge 13021 varane kratsib 13702 varga — paljas 13765 vastab 7865 8463 vesi puutub 6039 võetakse pähe 8699 11676 ära paja külge 8200 ütsatab 8690

persealune: soe — külm 8670 8700

persekärin: sureb 4541

persekärts: pere naeruks 8505

perseapp: vastab 8463

persenoot: saab 6539

persepink: vaene rikka 13077

persetäis: viitsu 8701

perseäke: kiisk 3709

peru: hobust ei tapa 8702 hobust uskuda 7614 lehma piim 8703

perv: järv 2763

perüs (= juhivits aisa küljes): ei pea 8704

pesa: ei ehita niipea 4865 ei kägu mune 4912 enam kupa 3149 hauka 874 herilase 1222 hundid 1591 1659 hunt teeb 1663 iga lind tunneb 5893 igal linnul

— armas 5916 kaks — kasvatavad 14992 karu läheb 3300 karu otsib vara 3312 koer kurjem 4097 koos — tegema 8705 kuidas linnul jõud 5906 kuidas mõistust 5908 kuldne 7907 7951 kuldnokk koori 4513 kus lind lendab 5912 kus penil 8549 lendama ei õpi 5876 lind ei lenda — kaugele 5919 lind ei situ 5921 lind hoiab 5881 lind laulab kuni — valmis 5931 lind lendab, kuni — leiab 5931 lind teeb 4387 munad — kaugele 6897 munad veerevad 6898 mädamuna 7061 nabra otsa 9807 oma 7952 pehmel 1484 pidama 8946 pääsukese 9352 pööripäeva tuul 9359 seal tsirgukest 8706 sigagi kolm päeva 10373 siil karu 10420 suur lind — suur 5952 suur — suur pere 8707 ussi 2849 vares esimese — aampalgi 13812 vares maarjapäeval 6238 vares — piirides 4411 vares vaagub 13827 väike lind — väike 5952 üks lind pillab 14992 ümber murrab 10551 ümbert ei murra 1595

pesakond: pergeleid 10640 üks kulliks 15011

pesamuna: päramine poeg 9317

pesapaik: penil 4134

pesaraag: vares maarjapäeval 6238

pesema (vt. ka mõskma): hobune 1335 inimene enmast 2168 kasukat 3433 kes pada 8187 kutsumata külaline — pada 4716 käsi — kätt 4992 käsi teist ühtepuhku 4963 laisa naise 4665 pesu küünlakuus 8708 pisikene — pütid 4405 pörsast seebiga 9220 siga seebiga 10363 sitast — puhtaks 10556 üks käsi — teist 4976 üks käsi — üksi 5006

pesitsema: kaks lindu 3022 kus linnud 5475 pest (= köis): paadi 8180

pesu: musta — palju 7256 oma musta 8059 pese — küünlakuus 8708 pesuküna korjab 8711 suvel suurt uhtmist 8709 ütleb 8709

pesukirikas: ahju 5534

pesuküna: kasvatab 8710 korjab pesu 8711

pesunaine: ennem sittuja silmi 10575

pesupali: korjab 4431

pesuvesi: last — välja 5444

Peterburi: iga talu õuest 10220

petetu: petis — jalgu 8714

petis: keel kihvtiga 8712 libe keel 5785 8713 peksab iseennast 8715 petetule jalgu 8714 sulane 495 usu — juttu 5145 õnn 14687

petja: ei ole lüllil 8718 esiotsa tark 8716 keel väljaspool hambaid 8717 lühikesed jäljed 13249 pea 13275 perse paljas 8719

petab petjat 3578 piiri mööda 12642
poiss loodud 8953 vennast armu 2852
petlik: välimus 14485
petma: ilm 1971 ilus — enam 2071 Jaan —
Maret 2339 kaval — kavalamast 3509
kelm — kelmi 3578 kes kiidab 3725 kes
varastab 13776 koolja peale 4640 kõht
lätlaseks 4802 kätte ei saa 13779 laiska
— virka vihatada 5390 laiskus end —
ei lase 5392 laisk — usinat 5377 lolli
— tarka 8723 luuga 15060 mees 6572
muid 3539 natuke 7403 oma silm 7842
peni 8563 pirukad 8773 põld ei lase 9152
põldu — põld sind 7398 rasv — hiire
9559 santi karaskiga 8722 siis peta 8720
tsigand — ristirahva 12071 vari 13845
öösel pimedas 8945
petroot: konnast 14104
Petseri: tare peräh 11693 valta alla 13624
petta saama: peksa ei saa 8721 pärast see
8716
pettus: aprill teeb 333 kinda päkka 14330
kotis 8726 lõhkine kuub 8727 lühikesed
jalad 13249 maa peetakse 6207 maja
peetakse 8729 palju 8349 pelgab 8725
pikale pääse 8724 saab ikka 8728 teeb
uhkust 3500 varguse vellepoeg 13737
pettussõna: tuhat rubla 8730
peugel vt. **pöial**
pidaja: kunst kunsti 4544 peab 11805 pära
1419 4547 saaja 9991
pidalik: naisterahvas 7350
pidama: ei — perüsse 8704 halvaks 4718
head hobust 1346 hobust 1408 häda
endale 1771 hädaga sööma 1737 häma-
riku aega 1698 ilus peenike 2070 ise
ennast 1424 keegi paljaks 13157 kitsi
3921 kolmest kinni 4297 kolm käsku
4282 kotti 4425 kuidas tehtud 11762
kunsti 4542 kõik kunstid 4543 kõik pü-
had 9361 lõuad 11757 naised — salaja
7239 ohjad kõvasti 1426 parem omale
8012 pead 2479 11800 pektud naise
2228 pidaja 11805 piht 4978 piiga pingil
8751 piir 11266 puhteid 9030 pulmad —
matuseid 9043 pulmas 9987 põlatud tal-
leke 9174 püss — peret 9386 silmad
lahti 4434 sõna enda vastu 11112 sõna
kindel 11099 sõna sabast 11105 sõna —
suud 11131 sööma peale magab 11252
teised sinule tegema 11858 vabadik pa-
ha 13010 vanana 13858 vana penina
4707 vana riiet 13337 ületalve 1342
pidamine: pära 1431
pidi: läks pütiga ümber 8731 oleks kaks
kelmi 7805 oleks Raudna soos 7806

Petri piimapüdis 7811 pisike öde 7804
silahunniku tugi 7818
pidiks (vt. ka **peaks**): oleks ei ole vennaksed
7823 oleks kahe otsaga 7824 oleks käli-
mehed 7821
pidin: oleks halvad mehed 7817
pidu: ajal sõpra 8735 kodu ei ole parem
3956 kodu parem 3975 kõik — peab
9361 leiab rahvast 8734 lõpeb 8842 pi-
daja 9041 pika — järel pill 8846 pikka-
mööda parem 132 pikk — pilli lõhki
8819 päevi 9249 rikka koeral 8733 tü-
tar — peresse 12758 ära võta naist 8736
piduline: taevas 8737
pigi: igal piibul 8761 külge hakkab 8738
piibu 8763
pigine: kõrtsipink 4889
pigistama: keel hammaste vahele 11108 kel-
le king 3781—2 kitsad kingad 3910 kust
king 3779 mokad 10873 oma king 3780
3785 silm kinni 11047 suud 10875 tei-
sel king 3778
pihaaed: vanale — järele 13427
pihavaev: jalavaev 2384
pihid: milleks sepal 10309 sepa 1631
pihk, -u vt. **peo**
pihkama: kes sööb 11238
pihlakas: kallid 3299 mehe mamm 3307
palju marju 8746
pihlamari: hüva marja 3309
pihl-pohl: minu toit 10441
piht: lai 10858 peab 4978 7739 11169
pihta: õppuseks 8747
pihu 1 (vt. ka **peoleo**): parem — peos 11998
pillu linu 8748
pihu 2 (= kübe): rõõsa piima peal 12601
pihu 3 vt. **peo**
pihutäis vt. **peatäis**
piibel: mis teab siga 10353 rahval vaja
3827
piibumees: aasta tael 8749
piibunälj: joomajanu 8750
piibutäis: tubakat 4810
piiga: ei naerjast 5879 jooksuaeg 8752 kes
kõrtsis 3966 noor — mekkida 7513 pal-
gest — viisist 8753 peetud — pingil
8751 poiss ja — magavad 8948 silm
poisse 14336
piigalaps: au 1700
piik: mida pikem 8796
piiksuma: hamba vahel 11427
piim: hea lehm annab 935 hobuse 1325 ilma
ema 2103 jaanipäev ilma 2347 Jaan võ-
tab 2335—6 jätk 146 kari — lehm 3233
kasvatatakse vasikaid 8757 kohe hapne
8754 kosutab — kahandab 619 kui —
põhjast 4347 lehma 1325 lehmale keele all

— peal 8758 lehm palju 3430 nisas 409 oma lehma 3249 peseb — pead 9734 päts 9349 rõõsk — puru eest 12601 serbamine 8756 suu põletanud 10698 suve aeg 10999 sõõgu alt 4344 sügisene 3674 talve 2526 udar — peegel 12803 vedel 8283 vesi — jätk 13985 viidi sõnnik 11150 vikat võtab 14169 villand 3355 ära keeda 3553 üks süü 8755

piimahabe: pisike mees 8885

piimalehm: ei ole rammus 1070 pimedat pead 1811 põld 9158

piimapütt: meri lame 6722

piimasupp: leiva luumägi 8760 põhjast 8759

piim-leib: peremehe 8623 suvel 11563

piin: viin 2478

piinamine: pikk 6171

piip: ei anna võõrale 12363 ei saa — panna 4532 head ei — panna 4944 ilma — mees 6599 8762 8764 lähem kui naine 8766 mees nägusam 6587 mehel — suus 6634 mehe pidu 739 oma 7953 pigi 8761 8763 pikad mõtted 8767 põlema 1404 7220 põleta 8528 põue 8769 püss 8765 tubakat 4810 8768 tulu 146 tühi — ei põleta 12680 valva kui varast 8770 vara — varre sees 12845 viriseb — vihma 8771

piir: igal naljal 7358 pea 11266 võõras 11030

piirak vt. **pirukas**

piire: lagipeas — laisk 8775

piiri pidama: igas asjas 8772

piirõivas (= pidamiserõivas): pikaks 8823

piisk: võta oma 8913

piit: libedad 4889

Piitre vt. **Peeter**

piits: anna 8776 hobune saab 1316 hobuse tulle 1727 hobust ära aja 1364 kaeravooder 8781 laisk hobune 5355 mehe pihus 1695 mida pikem 8777—9 8796 8798 naise jaoks 1350 noore — all 7537 13366 olgu parem 1319 oma 14394 oskab — anda 7778 pea — peos 1406 peos 4259 pikk 1957 8789 pimedal 8856 poole kaera 8780 pändus 7211 sõidetakse 2892 sõlmega — sõlmita 13425 vallega 9669 virgale hobusele 14228

piitsalõök: parem pool kannab 8243

piitsama: naist kui koera 1362

piitsutama: härga 1828

pikajuukseline: kerge meel 7348

pikaldane: peenikene 4954 ämblik 4946

pikale: peen ulatub 8504 pettusega ei pääse 8724

pikali (vt. ka **pikalt**): mees virgem 6592 meremees 7555 ära joo 2468

pikaline: peni-pära 8782 pole pead 1801 tee peal 1542 vastu peab 14504 voitub 8783

pikalt (vt. ka **pikali**): hästi tuleb 8784 joosta 8790 läheb ometi 9901 teise adraga künnad 11849

pikenenema: päev 9297 vastuvõtja käsi 290

pikk: aeg kulutab 8812 aeg vaagub 8793 iga 1904 ilmal — roosk 1957 ilust pill 8846 jalg — sammud 8811 juuksed — aru 8804 keel — tee 8788 kevad 8792 kott jahu 4427 kummardab 6177 kõige — päev 8787 kõrvu 13301 leem pere koos 10033 liug — lina 8795 lõug 11957 meelega pindab 8809 meel pinnu silmast 8825 meel talitab palju 59 mees 8797 naer 8817 naine roikast köök 8816 nälg elatab 8818 näppu hakkab 8820 näpud 8805—7 ootajal — silmad 8065 paras parem 8398 peenike 2653 6161 peenike nälg 8803 peenike pea katki 8815 peenikesest töönimesest 8810 peenikest peran vedada 8292 peer perse 10850 peni istudes 8568 peran vedada 8802 pidamiserõivad 8823 pidu pilli lõhki 8819 piik 8796 piip teeb — mõtted 8767 piits 8777—9 8789 8796 8798 pilvest võtab 8801 pingile magama 4405 pirru võtab 8826 päevad lähevad 9266 9292 9294 riida vead 8822 saab lühikest 8814 saba 8790 sandil vagu 10179 seda peenemaks 8794 see peenike 8800 sark 11190 sõojal — käsi 11207 teekond ees 9827 tee kõndija — ea elaja 5191 teelt naist 8808 tee — minejale 1914 tunnid 8791 tähe taevast 6254 varsal iga 13857 veetakse peran 8813 võtja käsi 290 võõras iga-vaks 8821 ära palu — suve 8827 ära pelga — talve 11556 õõ perra annab 14813 õõ tööd teha 8824

pikka (= pikkamisi): sõnad 11698 vindub 8786

pikkamööda: peenikene 132

pikke vt. **pikka**

pikkus: jumal annab 2639 nõnda tarkus 8828 oleks aga 2639 peremeheks 10958 pole tarkus 8829 t... 7293

pikne: enne jüripäeva 2806 hoog — vihma 14072 pajukoore vallale 7111 õhku puhastab 11469

piksene: suvi 4915

piksepilv: must 8830

pikutama: pikk pingile 4405

pikuti: ela risti või 537 siis ära peksa 8529

pilajutt: seasitt 2477

pilak: tarre 2309

pilbas: mis sitast sead 10547 nurjatumat hoiu 7597 pilkajal 8832
pilduma: põual 9231
pilges: leiab pilkaja 8834
pilguseõhtu: pimedas 12101
pilk: piiga silmast 15014
pilkaja: naer 7146 pikne leiab 8834 pilpad 8832 pime paik 3924 pind perses 8831
pilkama: jumalat 14010 meest — mehe kübarat 7396 perra jääd 8682 põld ei lase 9152 vana 13515 vigast 8833
pilkamine: pere peenikene 7463
pilkne: leiab pilkaja 8834
pill: eemale hoida 4275 ei laena 12363 ei toida peret 8843 ema — järele 620 hull ei mõista 1560 hullu — järgi tantsida 1578 hullu kätte 1554—5 8835 hüüab 8842 igal — ise hääl 5896 järgi ei jõua 8847 kelle leiba sööd — tantsid 5657 kelle — puhud 8839 kes — hüüdma paneb 8838 kuidas teie 8840 lapse — järele tantsib 5457 lapse kätte 8836 lõpetatud 8420 läinud 8841 mees ajab 6555 naise 7198 11586 naise kätte 8845 nii tantsu 590 noorikuna — ja ilu 7551 nutt naise 10570 perenaise 8666 pidu 12441 pika ilu 8846 pikast pidust 12687 pikk pidu — lõhki 8819 pisar — järel 8877 siit sigade 10567 tantsida 8837 tants ilma 4691 tark puhub — lõhki 11653 teise kätte 8848 viidi 8844
pillaja: häda midagi 4205 kiidab kogujat 8849 kokkupanijal — kannul 4272 on paljas 1421 pillab 190 sant 8850 üheksa päeva tööd 6749
pillama: härg korraga — sääsk aastas 1836 joomine — inimest 2485 kuidas saadud 10000 kõrgelt 8851
pillapalla: pea 8487 pillab 9774
pillilõõja: põrgu 9206
pillilõõma: suvel 10973
pillimees: ära lõõ 8852
pilliroog: peretütar 8677 perses 13918
pilu: taga puiskab 12113
pilutuisk: kolm 6271
pilv: hobuse naha suurune 11371 ilu peale 8855 kotkad 4411 kõik — ei anna vett 8854 mustad — muidu 6942 pikk 6254 8801 pärast 12217 pärast pöuda 9242 silma vaatab 8853 vares — märki 13824
pilves: ilma 2533 rukkii õitsemise aeg 12287
pime: armastus 381 hobune — teed 8859 kana tera 8866—7 kassile hiir 6296 kat-sub kápaga 7007 kepiga tunda 8869 kinni võtab 3861 kivi kõrvale 2605 kohus 4222 kui pott 4743 kuld kuninga silma 4490 midagi ei saa 8861 paarimise

ajal 8167 pakilt 103 paks ole 8857 paneb puhkama 14536 peab 8868 pead 1811 peale tule 8858 piitsa 8856 pime-dale teed 8865 pimedust taga ei aja 8860 päeva 1425 pühitsege 1698 raha- teeb 9490 silmad sõrmede otsas 8863 soel õnne 8871 tehakse 8862 10106 valge-naerab — tööd 13293 vaskuss 13883—5 viha teeb 14026 õnn 14688 õues 4259 ärgu naergu 8870 ühesilmaline kuningas- 8864
pimedus: pime 8860 varga sõber 14805
pimestama: raha 9480
pind: kes kõik 8872 pihus 1118 pikk meel — silmast 8825 pilkajal 8831 pisikene — sõrmes 8887 teise silma näed 11889
pindama: pika meelega 8809
pingutus: pisike 8882
pini vt. **peni**
pink, -i: all — peal 8874 külaline leiab 1006 nähakse — allagi 7658 peetud piiga 8751 pikk — magama 4405 pirukat süüakse 8774 risti — pikuti 8529
pink, -u (= peenike koht lõngas): pärast pekstakse 8873
pinnama: Piret — lõnga 8875
pinname: sai pihku 8745
pint, -a: pillata 4263
pintsak: seljas 9971
pinu: laotud 9101
pipar: saad 10643
pipp: tutuke magusam 12214 vaeselapsele- 13140
pid: porsilt 6177 pikk — võtab 8826 toores. 7745
pire: jookseb ennast lõhki 12931
Piret: pinnab lõnga 8875
pirin: igal parmul oma 5896
pirr(a)-parr(a): hukka 134 tehtud 8876
pirrunäitaja: ei saa kiitust 12133
pirrupuu: mis pedajas 8515
pirrutuli: tuule käes 13397
piru: pergelid tõusevad 10550
pirukas: peni iga 8556 petavad 8773 pingi all 8774 ul'ilil kõik 12861
pisar: aeg pillutab 68 peetakse 7225 pilli järel 8877 toodi 8844
pisike: astu üle 4850 au 14456 august vesi 474 ei ole ustav 8879 haava hoida 8891 hobune 8789 jookseb ees 14471 kala laua- peal 8894 kala suurema söömaeg 8892 kartul maarahva maius 3284 keha 8880- kes pikad ei ole 10934 kivi koorma üm- ber 14459 kott talub suurt 8895 kustuta- tuld 4693 lapsed — mure 8897 laps- põlve peale 8884 marja maast 6254 mees — meel 8886 mees piimahabe 8885

pada 8881 pada ja pann 8198 pada
 parema leeme 8888 pajad ruttu üle 8898
 pajakene 8896 palve aitab 8889 pere-
 mees 8883 peseb pütid 4405 pind sõrmes
 8887 pingutus 8882 pistab 10948 pulli
 pusklemine 8890 põhjused 14460 rahul
 ei ole 8878 suure nurka 8893 säde —
 metsa põlema 14464 sündides kõik 11428
 tuleb tuli 11184 tuli — suur suits 14444
 tööst 8901 uss suurele härjale 8899 var-
 gad võllas 14474 viisiga suur süü 8900
pisku: ei hooli 8902 ei mõista elada 8903
 kes — ei arva 8904 kes ei täna 12406
 palja käega 8905 rahu 9514 tööst 8901
pistma: heal mehel üks silm 6530 kala ja
 pala 11267 kes peratu 308 mis penil
 viga 8550 näppu tuhka 7740 oma nina
 9118 pea 8458 peab ära võtma 12415
 pikka 8906 pisikene 10948 pitsi 8907 pör-
 sas 9221 raha 9481 rinna suhu — meelt
 pähe 621 silma — ninna 10465 suhu
 10869 sõna 11132 sõrmeaga silma 10057
 sõrm hundi suhu 4588 sõrm sitta 11170
 varbaküüned põue 11176 õnnetuse silmad
 1480
pistuss: maha lööb 7619
 pisuke vt. **pisike**
pisut: heaga 9514 hiljem 1262 hullul meelt
 1582 kui mitte midagi 7404 peos 8909—
 10 rahuga 8908 sööma — jooma 11289
 teed 8912 täitjaid 8359 varasta — va-
 leta 7403 õigusega 8911
pits: esimene terviseks 15002 esmalt võtab
 mees 6490 mees ja 6567 pista 8907 vii-
 na 4810 võta 8913
plaan: töö — järgi 12494
plakat: välja 9943
plaksutama: ühe käega 5003
pleekima: kangas kardab varast 8914 pääle
 tõnisepäeva 12292
plekk: hoia esimese — eest 1422
plekkpimälähker: meheks teevad 9571
pliiin: petavad ära 8773
pliiit: ei kanta seljas 14822
plika: kui nutab 4191 piibel — parlament
 3827 servi sosimas 8620 vakk rukist
 särki 12590
pod: kui leib otsas 5673
poeg: aus 482 ei pooltki vaeva 12754 ema
 ei kasvata 610 emane kass toidab 657
 esimene laps 708 esimesed 686 halva —
 jalutsis 793 hatt teeb 862 hea — päitsis
 792 4666 hirmul ja armul 5438 hundil
 oma — armas 1609 isa abi 8927 isa ees-
 kajuks 2188 isa matab 8926 isa rees
 8930 ja isa üks 2194 jookse — jõua 2464
 jänesel neljad 2749 kaaren kasvatab

2830 kaarnal kaheksa 2827 kanal palju
 3146 kannab puusas 8924 kass pea —
 teeb 3379 kasvata seitse 3442 kevadel
 kümme 3638 kinkija 3797 koguvad 12776
 konna — kala 4302 konna — konn 4305
 kuidas isa ees 2208 kuidas känd ees
 4934 kuidas lind 5903 kuldnokal — pe-
 sas 4512 kuni naise võtab 8933 kuni —
 pisikesed 5951 kuul kaksteist 4722 kätta
 imema 13347 kümme emisel 660 kütise-
 rukis talu kosutaja 12764 lase ladvaga
 12773 laua alla 8915 lauapealne 12746
 lehm jätab lakkumata 5631 leib risti
 kaelast 8929 linnud pesitsevad 5475 lä-
 heb erale 8917 mees on 2217 mehe 6636
 mehe — hobuse — rukki 6652 metsa
 isata 6789 need on mehed 12777 nelja
 — ema neitsi 7417 nõnda — pesas
 13341 oder rukki 7766 oinas — omaks
 7788 painuta noorelt 8263 pard suus
 3750 parem kui tütar 8928 parem —
 põrandal 8920 parem tark 2197 parem
 — vilus 8919 parem üheksa 14832 peni
 8567 pesast jooksevad 3119 pesast välja
 5875 pillutab 2195 pool vakka otri
 12793 poolgi turva 8931 pool kuningat
 2203 puhas leib 6685 puna palge 12762
 pussuhais 8918 putru 9012 puua viiakse
 7624 puust 9110 põlvili kiviaeda 8916
 põlv muutub 8932 põues 12747 püramine
 9317 pöidla pikkune 8925 rukis kasvatab
 9823 selle nimi 5454 susi oma 10817
 suurel koeral 4180 süda kivi küljes 13643
 sügisel ööl 11403 taga tantsivad 2214
 tahab — olla 10672 talve — pelga
 11556 tasub isa vaeva 1032 toidab 3393
 toob majja 12760 tuleb lammas põigiti
 8923 tuulel üheksa 12241 ukse kõrval
 8921 varas valeliku vanem 13737 vihkab
 oma 14255 võta ühele — naine 8934
 õues 8922 ära hellita 1218 ööl üheksa
 14803 üheksa hüva 14960 üheksa — ühe
 isa põue 14844 ühest — peni 15055 üks
 — hobusevargaks 15078 üksik — võlla
 15078 üks isa toidab üheksa 14973 üks
 — mitte poeg 15069
poeglaps: jalutsis 8935 süüta lüüa 12787
pohl: odrad 1176
pohlamari: 3299
pohmima: süües 11822
poisiko: läheb ja läheb 1271 ole mees 6678
 põlvkõrgust 7031 ära naera 8959
poiss (vt. ka **tsura**): asjale 4094 12634 ei
 salli 8937 ei võta tükki 8944 härjad
 mõisa 14597 jääb poisiks 3014 kaetakse
 söömisest 8949 kasvab läbi kirvesilma
 12621 keel 8942 kes petab 6573 kevadel

turak 3650 kolmkümmend 8938 kübarat ei tõugata 6481 kändjal vile 5169 künnaput läbi hammustada 8950 ladvaga 12773 laiem kalts — priskem 5297 lesed lükkavad 5760 lidu seni lipitseb 5797 loodud petjaks 8953 loodud püüdma 8954 lubamine hea 12307 lühikesed juuksed 6167 maarjapäeval võti 6246 maja tigu 12598 maksa kopikas 6378 mispärast — ei saa 8940 naist võtma 1033 nõnda palk 4118 paksust annab 2639 pea taga paaba tark 8958 peotäks õlgi põlema 8943 peremehe poolt 4100 petis 8945 pidagu suud 13346 piiga magavad 8948 poe juures 12620 poisil 12593 pole karta 8947 pole poissi 10298 poole meelega 12600 poolemeeleline 14646 poolt aru 6487 poolt kopikat väärt 8939 pulma hing 8955 pulmas — väljas 9049 pussu painutajad 12615 puunakk 8956 põgeneb 8206 põlvekõrgune 1649 päev — poole 11396 pärisvalla 4439 raamatut tagant otsast 11676 rukkitegemise ajast üle 4130 seal puud 5458 seasugune — naise 10244 servi sosimas 8620 suits ei tee meheks 10658 tammetuvi 8952 tee neitsi juurde 5946 teibaid teritab 6510 töömeest 8936 tüdruk — küljesoo 12631 tüdruk — teinepool 12599 tüdruku juurde 8957 tüdruku kurat 8951 tüdruku peale 10527 viis 11263 õlesidemega 8941 ära pea — pettu 12962 õõ — jaoks 12510 õösel sääsed ja 12607 üheksa pruuti 8946 üheksa ukse suud 6632 üks tüdruk — seas 15077 üleannetu 15105

poisslaps: palja paiga 8250 sündimine 8961 täkutsälg 8960

poissmees: ei ole teed 4509 kuu — päike 4724 mis — viga 14521 peremees majas 8962 poolhärja 8964 seni vennad vennad 13928 võrgud igas laevas 8963 õöpäev 14804

pojanaine: naljaline 6846 nalja pärast 8080

pokut (= pattude lunastus): laps kannab 5516

poleks: oleks litsid mõlemad 7817 oleks pole vennad 7807 põlema 7810 õlekõrrega üle kraavi 7819

polusk (= veerandkopikane rahaühik): kes — löödud 4372

ponik (= rõõvel): teele minna 11996

pood: küla rikkaks 8965 rahata 14069 siidi — siitsi 10414

poodiperse: naadikõht 8966

poodu: susi otsib 10832

pool, -e: asjal kaks 422 loomatoitu 12299 muna heaga 8969 muna kui ühtid 8968

muna — paha sõna 8972 muna — tühi koor 8970 pahem — parem 8243 pätsi parem 3189 saaki juurde 14072 saate läbi 4270 suud kinni 8971 12784 tee peal seisma 8967 teist — vastu 4669 veel parem 665

poole hoidma: kelle leiba sööd 5657

pooleks: suutäis — silk 10963

poolhärj: poissmees 8964

poolik: kotist 7736

poolitama: leivast 8973

poolkeenud: liha 5817 teemehe roog 11744

poolpäev (= laupäev): püha kui jõgi 8974 õhtu 1443 õhtu poolest päeva 14520

poolpüha (= laupäev): töö 8975

poolriak: raske saada 8976

poolteist: naistel — õigust 7303

poolvend: eks oleksi 526 muidu oleksi 6862 hing 8955 pulmas — väljas 9049 pussu painutajad 12615 puunakk 8956 põgeneb 8206 põlvekõrgune 1649 päev — poole 11396 pärisvalla 4439 raamatut tagant otsast 11676 rukkitegemise ajast üle 4130 seal puud 5458 seasugune — naise 10244 servi sosimas 8620 suits ei tee meheks 10658 tammetuvi 8952 tee neitsi juurde 5946 teibaid teritab 6510 töömeest 8936 tüdruk — küljesoo 12631 tüdruk — teinepool 12599 tüdruku juurde 8957 tüdruku kurat 8951 tüdruku peale 10527 viis 11263 õlesidemega 8941 ära pea — pettu 12962 õõ — jaoks 12510 õösel sääsed ja 12607 üheksa pruuti 8946 üheksa ukse suud 6632 üks tüdruk — seas 15077 üleannetu 15105

poimine: koera surm 8979

poonu: majas ei kõnelda nõõrist 8980

poornapäev: härjale juua 8983 lumi üle tee 8982 üle reejalase 8981

pops: annad hobuse 1308 kitsesitt ja suvirikis 11005 majas 3943 mõisa — talupoja 8984 pereliseks 1474 pullikese 10214 rehe ahtmine 11944

popsnik: põllul 3943

porbupäev vt. **parbupäev**

porgand: lauritsapäeval magu juurde 5617

pori: kannas 4398 kelle käed 4969 konn hüppab 4311 kõige sügavam 11359 külvama 12093 meest ei pea 8986 mis haiseb 13982 peosse võtab 8738 pestud emis — pöörlema 4106 puutud 8415 porsas 9215 rattast 10541 siga armastab 10397 üks — puherdada 14965

poriauk: oder 7767

porilaisk: täida käsku 5010

porstuba (= eeskoda, esik): suul ei ole 10905 tütarlapse suul 12781

port: aja — asjale 12634 ei usu puhast 1527 puhast 1528 puhtasti 1521

portja: palvet 1524 puhast 1528

ports, -i vt. **port**

post: oleks ja peaks sita 7803

postmaantee: kinni 1990

potsima: teras 11951

pott: igal — kohane kaas 9392 igal — oma lõhn 14766 nõid 162 nõnda kaas 13230 nõnda tint 8987 pada sõimab 8196 patt

— sittumine 8430 pime 4743 pisuke —
 magusat putru 8888 purule 12209 põh-
 jata 196 tühi — heliseb 12690 väike —
 liha keedab 14469 ära puutu 8988

praad: üks teeb 15039

praasnik: kuidas omakseid 8060 küünlapäev
 esimene kevade 5227

praegune: ei kõlba 666 käes 668

praevarras: ära vooli 8989

pragin: pajul 6907

pragu: lutikas 6088 paavlipäeval — merre
 8183 topid nina 12050

preilikene: tuvikene 7412

prillis: siga röögi 10326

priske: koer õues 14767

priskus: tüdrukul enesel 2639

prohvet: kuulus 8990

prohvetlik: nali — ettekuulutus 7362

proostus (= labasus, primitiivsus): hullem
 vargusest 8992

proovima: hädas sõpra 11050

prosta: olek hullem 8992 paigal seismine
 8991

protsent: heategu kannab 1157

protsess: rikas algab 8681

prouakene: kullikene 7412

prunts (= seelik): puusa pealt üles 8934

prussakas: ei sigine 3612 pole liha 4368 toa
 nurka 3943

pruuk: kuidas paik 8252

pruukima: naist ja hobust 1426 rikkust —
 kurjasti 9771 sahk 10266 teras tina ase-
 mel 11950

pruukost: uni vaese 12908

pruukostileib: rukkivihk viib 9848

pruut: hernetera ei mahu 7411 kaasavara
 katab 8993 kerge leida 8996 kotiriie sil-
 me ees 8994 magatud 6318 naerja 7603
 peigmees paari 8166 perest 8590 pidult
 — põllult 8736 poisil üheksa 8946 pool
 muret 8995 pühal — ilusad 9367 roosi-
 lill 12610 vaadatud 4280

pruutpaar: kihlatud 8166

prägu (= praak, praaga): haanikelt hapu
 731

prügi: ukseesine täis 11830

pude: potil — kõrvad 8988

pudel: ihu tervis 8999 naist hoia kui 7307
 puhkaja 8997 pulmaviinaga 9044 upub
 palju 8998 ääri nuta 4413

pudenema: kotti 4418

puder: enne ära söö 9008 9014 halastada
 4788 heinakaare peale 5022 igaüks söö-
 gu 11234 juurde leiba 11580 kaks pada
 8288 keeda 3548 keedetakse 9088 keetja
 — sõõjad 14905 kesknädal — õhtu 3620

kisa ei keeda 3887 kurtmisest — keeta
 4685 kõhtu 9003 lai magu 9007 leib
 9011 lumest ei saa 6080 maksu paksu
 9005 merevesi — keeta 6715 must —
 pool nälga 6954 mädamunast 7062 nur-
 mikus 13919 oma ema must 8010 oma
 — teise 9035 pajatäis 4469 8576 paksu
 — keetmine 178 palavalt 9001 palju
 kokki 4269 parem paks 8406 pere pea-
 tus 13903 pojale 9012 pool sülda puid
 3704 puhas saa olla 8188 puhast 13904
 puhata 9013 puhk 9027 puhkuda — kee-
 ta 11405 puhkumata 11303 punaga 2025
 puretajale 11411 pussakut puhkijat 12167
 puudub 9004 pääseb linna 1226 püüdja
 9398 rasv 9002 saab kord külasse 5022
 saab süüa 3417 sooja 5600 söö musta
 11298 sügisel paksu 11385 tahab puhast
 4328 talu kasu 3224 teravatele ham-
 mastele 11961 tuleb — läheb 9010 tu-
 line — suu põletab 12188 ühi kõht ei
 jäta 12675 unest 12888 vasikajook 9006
 vedel — hoiab pere 10033 ära puutu
 võõrast 14418 ükski ei riidle 9000 üks
 mäda muna rikub 14996 üle aia 9009

pudi: igaüks söögu 11234 kuidas pere
 5909 pooda — liusikusse 5576 pureta-
 jale 14111

puद्रukauss: päike 9015

puद्रumänd: näljas 9016

puद्रupada: põrandal keeb 9017

puद्रupealne: põrsas 10382

puद्रupott: puusa peal 10946

pugema: raudpätkli sisse 9572

puhas: hoia omal — suu 7845 ise — pesa
 9018 kuld hiilgab 4506 kuld kõige ras-
 kem 9020 kõik puhas 9025 kõik valge
 13282 laut — põld 5621 leib 9021 leiba
 süüa 9019 port ei usu 1528 sitast pesed
 10556 suu — käsi 4984 9022 süda 9023
 9024 südametunnistus 11353 taba 12820
 taevas 9024 tahmast 11498 tõi — joo-
 givesi 12323 vesi 9026

puhastaja: maapealne 10320

puhastama: mets vara 6769

puhastamine: hobuse 1352

puhastus: peer perse 9969

puhk: pudruga 9027 rikkad — sandid 9668

puhkama: aru järele 1284 hauas aega 865
 hämariku ajal 1689 istu 2269 küll —
 saab 9029 peremees 8606 pooles ees
 674 pool — kaks tundi 9013 põld 9150
 põld paneb 9160 roostetan 9028 sepp
 10307 töö tehtud 12475

puhkepadi: südametunnistus 11353

puhkujaga vt. **puhuja**

puhkuma vt. **puhuma**

puhkus: elaja 533
puhm: kas pea 8446 seal kuseb 10173
puhted: kõhuga 9990 pead 9030 puhtalt 9782
puhtus: hoolsus 9032 perenaise uhkus 9034 persse 6968 pool elu 9033 põll naise 9181 uhkus 9031
puhujä: pudelisse 8997
puhuma: ei põleta 9171 oma puõru 9035 palava peale 8301 punastele 9060 tuul 4440 tuul kahelt poolt 12215 tuult taeva poole 12259 vastu tuult 12258
puikama: puu 9104
pukk (= sokk): pead ei põõra 12973 tali-tajal — iga 11492
puksima: emata tall 643
pulk: homme 12391 kaks — puudu 1713 kuidas auk 472 kõik ühe — peal 9036 nina sinna 7453 on läinud trumm 12060 puust 6254 õllevaadi — viinavaadi eest 9037
pull 1 (= veis): kaitseb 9040 kanged 3167 pisikese — pusklemine 8890 popsi 10214 sarvi ei ole 9039 süüd 9038 uhkem 12809
pull 2 (= pätsike): tahke 6407
pulm(ad): anna hobu 1308 ei lähe ühega 1321 headuse 9042 hoia kõhtu 4775 jutt ja rutt 9052 koera 4077 kui — ilu 4664 kus peres 4043 mees 6600 meest ei kut-suta 6479 millal on 9045 minnes 9048 mõnele 9047 noortel — poole 13402 pa-jas kui 12350 peetud 9987 pidaja — käija 9991 pidamata 9043 poisid puna-sed 9049 poiss — hing 8955 pudel 9044 punga peale 9053 pussnuga 9067 puu-jalga 13035 puust 9079 rikka 13056 su-guvõsa juua 9046 surm 9051 sügisel sigivad 11388 tegija — käija 9041 täi pajas kui 12350 täna 12391 töömeest 4875 vaeva 9050 vaesel — viia 13051 ämm enne — pärast 9054 14786 ära tantsi enne 11587
pulmalaud: inimesi 8711 kõik ei mahu 9055
pulmaline: sööta ühte 11327
pulmapill: kokahobuse kell 9056
pulmategu: pole pudrukeet 7343
puna: puhkuma 2027 putru 2025 puude pealt 9057
punama: eha — koit 514
punamari: poska marjad 3301
punane: härg 9886 kukk katusel 9059 libli-kas südamevalu 5795 mari 9058 puhku-ma 9060 seal — naisterahval 10368 täna 12403 vaenelaps 13137
punapea: neiu 7410
punastama: noores eas 7487
pung: ennem tühi 12638 papi 8390 pulm

— peale 9053 siis pulmi 4915 teng 11932 tol õigus 14434 täi 4993 tühi — raske 12681
Punik: ei lüpsa 9061 ei tea pühapäevast 5629
punn: auk 473 pütt 9393
Punu: põhk — toit 9134
pupp: päpp 9062 üks tahab 14959
purelema: poolt munagi 9515
purema: ei saa too peni 8569 haukuja peni 877 koer koera 11042 koer on arg 9063 nimi ei — poksi 7439 peni — päälegi 8538 pusib 2566 susi sutt 1619 sõrme 11168 uhke pelgab 12819
puretaja: puru 11411
purikas 1 (= haug): peas 872 ära puutu 11048
purikas 2 (jää-): Nigula habe 7423
purjelaev: veel pahem 4617
purjus: peal 9064 peast 9065 pea teinud 2482 teed 11608 võid naerda 13516
purre: esimene päramise 683 ära hõiska 3713
Purtsa: mees 1335
puru: häbi ei ole 1714 ilm — silma 12957 jääb maha 4352 kus ehitust 517 langevad silmadesse 15128 otsib puru 12316 puretajale 11411 rõõsa piima peale 12601 silma 13195 silmas 9683 talus nurgas 11509 tegema lapsele 177 teise silmas 11889
purulaisk: täida käsk 5010
pusa vt. puss, -i
puserdama: hea naise 4665
pusima: see saab 9066
puskama: kui ligi(dal) 5798
puss, -i: meremees 6714 Pärtel tuleb 5608 sepapoeg teeb 11421
puss, -u: kõrgemale lasta 4854 lõikab leiba 9069 lähed laskma 9070 12953 parem poja 8918 peetakse 7136
pussake: tegema 1267
pussnuga: pulma 9067
pussuhais: parem poja 8918
pusu: appi 9071
p...: lits 9072 tahtja 11477
putsa! (= sulg): milline sirk 5905 tsilga-tab 12066
putukas: hinge 6284 jooksvas vees 2462 seisjas vees 13214
puu 1: annab vilja 963 eest saad taganeda 1519 3935 ei kasva oksata 5805 ei kasva taevasse 2562 ei lange 9103 ei ole — raiu taret 5674 ei põle 7086 ei raiuta 9099 ei tea, kus langeb 5922 eksitused 531 haralikud 9094 harva — otsa 4580 hea 9092 hoobi eest 9104 häda 1752 iga-

kord ei kanna 9080 igal juur 9081 iga — pole mastipuu 9084 igast — mesi-puud 9077 ilma kütta 1949 ise 2245 istu-tada 9095 ja laevad 14134 jumal pikka 2562 juurest ei katke 3447 jõulupühil — härmas 2739 jäme 2744 kadakas pole õige 2842 kaldub — langeb 9086 kanad 3115—6 kastehein varjab 3419 kes rähni — puutub 14775 kidiseja 3693 kidur 3694 kisklik — lahke 3888 kotkas lendab 4411 kuiva — tooreks 4463 kukub 9091 kus poisid 5458 kus suur tuli 12149 kõik korraga 9074 9093 kõik — metsas 9078 kõik oksad 9076 kõrge — püüab 4847 kõveraid 2785 kõver — jäetakse 4906 käbi ei kuku 4910 ladvast laasima 9098 laevad 12632 lautida 9101 lehed õhinal 5649 lehes mihklipäeval — jüripäeval 6815 liigutatud — ei haljenda 5840 lõõja saab 6151 maale murdunud 6203 mari ei kuku 6417 mastipuu 9084 metsa ei veeta 6772 metsas kõveraid 6781 met-sas mitmesuguseid 6777 metsas ühesu-gused 3338 mis siga 10342 mihaku 9096 murdu muile 6907 murdunud 6203 mäda — küljes 4766 mäda — tulepidaja 13459 noorest — look 7527 noor — vana 7534 nõnda võsu 4934 näeb vaeva 9105 oma võsud 9083 oma õunad 9082 paha — oksasse 8233 paindub 9108 paindub — naljalt murdu 8260 painuta 14264 paneb puhkema 3643 parsil 5335 peerud 9100 pikemasse 8799 poega 9110 praksatab — häälitseb 1071 pudene 5439 pulma 9079 põlevad 9088—9 raha — otsast 9449 raiutakse 9090 rohkem 9789 saa-vad kooritud 3905 sajab 9109 seni raiu-ma 9541 sirget — asjapuuks 10507 suur 9112 suurde — lähed 4764 suures 6215 suur lind väiksesse 5877 talvel — lund täis 11550 toa talb 11473 teise asi aetakse 11884 teise häda 11886 toorest — rajuda 12046 torm murrab 12053 tuld tabada 9111 tulesse ei panda 12152 tun-takse viljadest 9102 tõi ei käi 759 tõi ei põleta 12266 tüdruk õige 12592 ubin — kaugele 12800 vana 9106 vanad — ahjupuuks 13383 vana — istutada 13477 vana — juured 13479 vana — painutada 13478 vanatüdruk 13607 vanem 9107 vangi 9075 varakult lehte 9087 vilji 9085 õienda täna 14546 ära murra 9113 ühe hoobiga 9103 ühe otsaga 9078 üks ei põle 15043 üksikord suur — langeb 12365

puu 2 vt. põu

puud, -a: karvu 5726 kolm — soola seltsis 7323 raha 4242 seljas 9097

puuduma: putru 9004 sõnad 11100 sõnu papil 11113 viljavihud 14199

puudus: ihmusel 1937 ise elab 3920 jumal jagas 2625 kannatada 9116 karjuste 3264 käes 9114 laiskus kannab 1475 laiskus — poolvend 5405 majanikuks 11474 pahanduse 12687 paigale panijaks 1764 pillaja kannul 4272 puu küljes 11886 sitta 10543 teise haigus 9115 teise — usub 11832 vaesel — ahnel 13133 vargal 13757

puudutama: jumal 2633

puuhalg: väsinu magab 14500

puujalg: mees 6681 pulma 13035

puujuur: mõisnik ei situ 6999

puukoor: jüripäeval lahti 2779

puulaisk: täida käsk 5010

puulatv: taevasse kasvada 2562

puuleht: kevadel külmuvad 5093

puumaa (= talu): poole adra 7403

puumaamees (= talumees): päike 4726

puumets: oksad üksteise vastu 12000

puunõel: lume — vee peal 5209

puunäkk: poiss 8956

puupaater: pulma 13035

puupala: vanalt 7478

puupea: ka pea 9117

puupost: põllunurgas 3943

puupulk: lapse mängu asi 5504

puur: kuidas lind 5911 lind väljas — ta-hab 5949

puuraag: kevadine 14268

puurajuja: kae — silmi 10574 kannust tun-takse 4937

puurajumine: pealt pea 178

puuratas: kaenlas 13611 pootslaste 2586 vanatüdrukud 13597

puuriit: suur 8590 9549 suured 9119

puus: käsi 4993 mees poole 6681 puutus — kätte 8154

puusalihha: nool valutab 7464

puusepp: kirveta 3873 naine tõlvata 10311

puusirp: sepa naisel 7427

puusüld: pudruga 3704

puutelje-vanker: sõõgu 10792

puutuma: herilase pesasse 1222 ilmaegu 2011 kassi 3410 kelm kelmj 3575 konn krooksud 4308 kuri — kõigiga 4600 kä-tega 9944 meest — mehe kübarat 7396 mind kolm päeva 13562 mädamuna 7063 pois loodud 8953 puusatu kätte 8154 sinusse 9118 sitta 10573 tüdrukust ja hernest 12616 võõra külge 11171

puuvili: saab lauritsapäeval maitse 5617

põdeja: põskede peal 11214

põdelik: laps kõige armsam 14012

pöder: mokad 3298 nõelaga — ei tapa 7617
lapja 3304

põdrajaht: kirstu 3304

põdraliha: loeb 9120

põgeneja: pääseb 9121 üks tee 13762

põgenema: halva koha eest 783 hea 1707
hundi eest 10801 hunt koera eest 1634
parem paluda 8381 raagude eest 9407
ukse eest — tagant nurgast 12853

põhi 1: esimest korda müristab 7112 kinni-
tab talve 9123 pakub 9124 põline tali
1892 põriseb 1898 sajab 9126 suvi tuleb
11568 taevas mustab 513 tuul 9130

põhi 2: armul pole 354 näljasel ei ole —
all 7725 paks parem 8289 piim 4344
4347 põlgajale 9125 riista ei saa veega
9127 seda segasem 10288

põhjasõel: kadripäevaks maha 2877 mardi-
päeval 6391

põhjatuul: kalad pajast 1894 kõvib 6139
laisa meelepärast 9129 lõunapäike 9130
pilvede pühkija 9131 pöuda 9133 püksid
jalga 9128 suurel ristipäeval 10957 tae-
valuud 9132 vend vilu 14509 õõseks
1898

põhjus: väike 14460

põhk: ei ole tulu 7554 hobuse — omast
14823 jalgupidi sees 1384 peremees 8602
peremees — müüb 8617 8650 pillama
3198 Punu toit 9134 puudus nälja ema
5995 põllumees — müüb 9186—7 põua
9232 põuaga 14052 tuluke 282 tõnise-
päeval pool 12299

põhutulu: hinged reega 1283

põigiti: ei saa 9135

põim: niikaua põlve 1906

põimama: mis sa külvad 5150

põimima (= halvustama): sügisel — rai-
me 11392

põlatu: jalge vahelt 9136

põld: adrata 31 ametimehe 278 anna 9137—
8 ei hoolitse 9144 ei künna 11323 ei
künta 9163 ei lase petta 9152 harid
9146 harimata 9151 heinamaa — ema
1189 heinamaa — peremees 1190 ilu
8284 joodikut peremees 9154 julge — õit-
seb 2498 jumala laud 9156 kasvab 9189
kasvab karjajast 5640 kasvab — magab
8606 kausi sarnane 9157 kehva 11231
kelle 9168 kes kurnab 9142 kesvapea iga
nurga peal 2312 kiviaed — hoidja 3949
kokku paneb 9149 korra ümber ajama
3325 kosuta 9145 kraav — ema 4433
kümme — peal 9397 künnda 9141 küps
12044 lahja 6932 laisa — umbrohi 5342
lapsed künnavad isa-ema 5483 lase —
puhata 9150 lehekuu vihm valmistab

5628 leivavetki 9153 lese — harib 5759
lõõb kinni 6770 maksab 5175 naerid
9148 naine — põlata 7226 narri — üks
kord 7398 nutab 9187 12075 nuutsud —
põimides 7613 nägu 9165 oma — maa
7934 oma — põll 8052 oma — põrsas
7954 paklast paiskab 8275 parem tera
11943 peiu põlgel 10036 perse — ei
kanna 8684 piimalehm 9158 puhas 5621
puhkama 9160 pödur 1282 põhjani ha-
rida 9162 põline toitja 7600 põlletäis
9183 põllulised 9140 põrsad 6196 pöuda
ei põe 9139 rammutama 1588 rõõmus-
tab 9161 seemet ootab 9834 sinule 9147
sitase vankriga üle 3440 sitke — vastu
10530 sõnnik — peremees 11154 sööti
9155 sõõtinud 11322 tahab väge 10099
tasub 9146 teiste tööde ema 9159 toidab
7600 9143 tuntakse meest 9166 tõuseb
— mädaneb 9167 vaesel — põlle all
13115 vagu — peal 4907 vilja 6186 vil-
jakuhilaid — peal 4849 võla pärast jüri-
päeva 14315 võõra — ei lähe hukka
14393 äestatakse karusepäeval 3321
ühiksa aastat 9164 üles nopib 9835

põleks vt. **poleks**

põlema: ennem tainane 11488 heategu 1170
hoone lausa 4694 kadakapõosas 2844 ke-
ris 3613 koorukesed 8375 korra 9169
kuidas tule roog 12150 kuused 4758 laps
9170 maja 6373 paha sõna 8241 paklase
— ei parane 14204 pank 8385 puud
9088—9 põuaga 7714 saun 7203 suitsu
tõuseb 12154 tuha all tuli 12094 tuli —
meri 12162 tuli — toores 12168 varga
peas müts 13764 ära mine 8248 ühte-
moodi 9408 üks kord 4279 üks puu
15043 õigus 14586

põlemine: parem üks kord 4279 sauna
10219

põletama: ise oma vara 13774 kas või kir-
vevars 5534 külma leemega 9172 nina
7444 pane tuli 4683 puud 14021 see
paikab 4687 sind 9171 supiga suu 10698
suu 733 sõrmed 11167 tiivad 4945 tuli
— kõik 13731 tühi piip 12680

põlgaja: pesa põhi 13848 pool perset 6103
põhi 9125 põhk 8122

põlgama: esimest kaupa 715 esimest õnne
9176 hea 1092 hilist — varast 9175 ju-
malavilja 9173 kassi 3389 kerge 11829
laps leitakse 11419 pakutud palukest
8271 palukese 8375 pisukest asja 8904
põld joodikut 9154 rublat 4360 santi ei
10183 sõnnikuvankrit 9177 talleke 9174
töötegitat 5350 vaest 8833 vana kaevu
13525 vanakest 13552 õnne 9178

põli: au enam 451 esimene — keskmine — viimane 706 hakkab perse 964 hoopema 1728 inimese hukka 989 karjase — kuri 3252 orja — raske 8101 perenaisel kopikane 9814 vanatüdruk — kolmekopikane 13620

põll: eide 524 naine 7273 naine — välja kanda 781 7260 naise puhtus 9181 oma põllust 8052 paikad 9179 pea all 4405 pere kahju 1221 põllule 9182 põlvini muret 5861 üle põrandale 9180

põlletäis: põldu 9183

põlluesi: pealt võta naine 11588

põlluline: põld 9140

põllumees: ei külvanud 9184 ei saa 13285 esimene käsk 4566 hõiskab 12289 jalg ei sõtku 2146 külvivaka varna 9406 külv maas 4512 künnipäeval sahad maasse 5174 leiba 9185 liina — rikkaks 5852 magab 9189 meelt mõõda 13892 mulda 4534 mureta 9149 põhku müüb 9186—7 põldu nuumab 9143 põline rikas 9191 püha 9188 ruttab 6761 saatuse ori 9190 sammud sagedamaks 9294 sammu — rammu 9194 silmad tilguvad 5214 sitt — jumal 10569 sõnnik kuld 11153 sõnnik — tarkus 11155 sõnnikuvara 9193 sügisel tark 9192 targaks 5155 töödega kevadisel ajal 13809 vagu ja vakk 3787 vahva 6767 varane 3664 varane — hiiline 13701

põllunurk: annab leiba 1517 kasvatab kaks 5070 kohenda 9195

põllupeenar: ei saa vahet 14062 kündjad 9197 põõsad 9244 teise — künnab 9196

põllutöö: pooles paigas 729

põllutööriist: Madis vaatab 6264

põlluvaras: aidavaras 9198

põlluvili: teistest üle hüpata 3156

põlluvägi: ägli küljest 14773

põlustama: sant silku — leiba 10149

põlv: ema — najal 638 kaks — kosutavad 2987 kuri võtab 4642 laisal ei ole 4749 noores — õpid 7543 pojast — muutub 8932 põim 1906 põlvekene 9199 sitaga 2392 vale — põlve 13246 üks — teine 2195

põlvekõrgune: poisikest 1649

põlveots: teine teeb — rohkem 11802

põlvili: elada 9390 põhjatu patt 10268

põlvini: rõivas porine 9908

põnnpea: põrandale 8170

põrand: häid ei nähta 991 naise tahk 7254 parem poja 8920 pestud 12484 põdenud 3464 põlleta üle 9180 pühi oma 9374

põrgu: ei saa täis 2149 6996 ema toob 631 harjud 9207 hea 848 hingedest täis 4555

8390 9203 hobune 6600 häbi 4557 härra — katlas 1877 kahega 10454 kuradit kummardama 9202 kurat 4556 kurat — vana 4558 kõrts 4870 laiemaks 9623 mees 6601 mittaasaamine 11485 on kuulda 3124 peremees 9205 pillilööjad 9206 pooled päevad 9201 põema 8997 rahaga — välja 9451 sandilapsest 10134 siidiriie ei saada 10132 täi 3866 täis 9204 üks 14480 vanatüdruk 13611 viinapudel — pass 14135 värvavad vallali 11066

põrguauk: kõrts 4870 täis 9208

põrguhaud: hingedest täis 8390 9203 kõrts 4870 kättesaamine 11485 täis 4409 6996 9209 täita 9211 tühjaks 9210 10171

põrguline: pulma ajal 5509

põrgupill: naiseks saab 12612

põrgupurre: vanapoiss 13575

põrgupõhi: kõrts 4870

põrgusein: närivad — läbi 14855

põrgutee: lai 3912

põrgutuli: ei kustu 6995

põrm: kus surm 10729 majast 9212

põrn: maost 9212

põrsas: anna 9213 emis toidab 659 kasvab mudas 9225 kotis osteta 9214 kuidas emis 662 kuis põld 6196 kust saab 4422 kärnane 14985 muru ilu 5562 noa.e 10375 oleks — küüned 10356 oma 7954 paaris 9216 paha 8237 palju — lagastavad 8363 palvetega elab 13868 peran 9218 peran — persen 9219 perses — peran 9217 perse — sööma 8693 pese — seebiga 9220 pista — kotti 9221 poegi tooksid 13315 pori 9215 pudrupealne 10382 põues 7497 pääsed — eest 9350 pühapäevast 10351 pühasse paika 10391 siga maarjapäeval 6241 sööb kõik 965 söök 9223 söölas 11227 süld 9224 tuleb — läheb 15023 täie molli 7934 valge 13498 vana sea küna 9222 viimase nisa sabaots 14083

põrsavaras: suure sea kallale 9227

põrsatama: soojale leivale 10596

põsk: palavalt 10604 põdejal — peal 11214

põu: igaühel surm 10724 kuivas — seisab 4464 külm ajab käed 5102 mahub 9228 piip 8769 sõõnud siga 11256 vanema — laste 13642 varbaküüned pista 11176 ühe ema 14844 üks viib — välja 15084

põua-aasta: jälja-aasta 9234

põuapäts: sööma 9229

põud: aastate järele 9233 ajal ei pilvestki 14051 ei paranda 9230 jälg paraneb 1194 jäljed 9237 kõik põske 7703 lapsed naeravad 9238 lapsed nutavad 14054 leivakannikas 9235 Maretipäeval 5236 Peetri

8510 pillutakse 9231 pilved 9242 pull
põues 9241 põhjatuul 9133 põhk 9232
põhku 14052 põid ei põe 9139 põleb 7714
põletab 5858 põues leivakannikas 9239
saab midagi 9236 suur vihm kõhnem
14050 sõkal 14048 14057 talvine sula
11572 vihma — jäljed 9240 14058 võtab
põhu 14061

põõsas: all puhata 938 alt vahtida 9245
emane 6776 hakkab mustama 3322 hunt
taga 1661 iga alla otsib 9243 magab
6314 oma — all 7993 põllupeenardel
9244 rohi hea 4320 rohi magus 4251

päev (vt. ka **päike**): aasta leiba 9246
aotäht ning kuu 2733 eilset — taga
leina 522 ei tule tagasi 11794 emased
— isane 656 enne Pärtli 9327 enne õit-
tut 3750 esimene lumi 9275 esimesel
võõras 703 headel 1010 hilissügisest
1258 homme ka 1433 homme — muret-
seb 1468 homme — tänane 1465 homme
öö taga 1466 homset 1464 hüvä — pas-
ka 1247 iga — ilus 2076 igaühele 9296
ikked 9250 ilma olla 1452 inimene —
käes ei sula 2091 Jaan lühendab 11396
Jaan pöörab 2328 jumalal 2539 2541
jõuab õhtusse 8787 kaebab teist 9305
kahed kaksikud 11403 kaheksa jätku
14812 kaks põletavad 2996 kaks taevas
3211 kaks varem 3020 kallid — kaali-
kale 2721 kannab hoole 9303 kes ei tee
11755 kevadel — kenamad 3659 keva-
dine — jõulune nädal 3672 kevadine —
sügisene nädal 3673 kevadine — toidab
aasta 3682 kevadisel 3680 kevadist — ei
saja 11404 koera perest 4040 koer —
karjas 4101 kohus kolm 4237 kolm —
ei jõua 9262 kolm — enne jaanipäeva
4286 kolm — enne jüripäeva 4916 kolm
— enne surma 4287 konn ei laula 4306
kukesammu pikemaks — lühemaks 3619
kuuldi kägu 1438 kuumus 9279 kõige
pikem 8787 kõik ei ole saamaapäevad
11315 kõiki — ei näe 4029 küünlal näha
— heinu teha 5200 küünlapäeval paistab
5216 5221 laisal — pikk 5317 laisk
14807 laisk vahib — silmi 5386 lapse
perest 5569 loojas 9291 lumi läheb 9267
lõhud 9287 lõuna 9130 läheb — pardast
9270 lähed — peale 9271 lühemaks —
pikemaks 11004 lühikene 9277 lükkab
ööle 9293 maarjapäevaks hange 6243
magab 9259 makkaraid 9248 millal lõ-
peb kevadine 3951 mitu meelt 9276 mitu
mõtet 14803 musta — jaoks 1425 must-
tem pool 9307 müüa kui osta 126 nimi
9288 noorel — pulma poole 13402 noorel

— puudus 7528 nähakse 10106 omad
parnud 9251 oma ilm 9253 omast vae-
vast 9254 oma öö 9252 orja — loetud
8102 paaris 1229 paistab 9301 paistel
9289 palav ja parnud 12607 palju 9300
palju sõpru 11016 peast kinni 9280
peast — p...st 9258 peremehele 12510
peremehel — sulasel 8640 peremehe
— sulase poole 11396 perra kaeb 9264 pi-
dusid 9249 pikad karjas käia 8824 pike-
maks 9292 9294 pikemaks — lühemaks
9266 pikeneb 9297 pikk päevilisel 10683
põrgust pooled 9201 päeva järele 11812
päeva laps 9290 päeva öde 11 päiline
vaatab 9314 päikab 9269 pärale jääb 10
pärast — looja 9281 päälakuti 9282 pää-
sed 12198 pühapäev 9256 reedene 4550
ruttu mööda 1034 saama — sööma 11315
sapitseb sadu 4721 seal paik 14795 sea-
tud 9302 see peast 124 seitse — söö-
mata 10270 setu vaeva 9274 silmad
9283 silm vett jooksmata 5229 taga jõulu
2736 talv ei tule ühe 11541 talvine 11571
talvine — süvine 11002 tee 9284 toob
palju 9298 tragi 14792 tunda 2730 tõus
— loojaminek 9278 tänane — eilsest
targem 12410 tööd 9255 uut muudatust
12979 valitseb naine 9286 vana — vae-
vapäevad 13480 vanem 9299 vanemaks
2111 vastlapäev — paistab 13889 ven-
naksed 9268 vihkavad 9257 viibid 4457
viidad 8458 võid näha 14796 õhtule 6574
õhtus 9247 õnne 1689 ära magab 11252
öö poissmeeste 14804 ühe muna 3127
ühe — tuletame 9304 üks — söömata
9306 üks tolm maha 12036 üks — ühek-
sa 3645 ümber käänatakse 9265

päevakäänak: hobuse selga hüpata 12287
mustem pool peale 9307

päevane: ihust välja uhitud 14540 maga-
mine 9309 töö 9308

päevasapp: toob sadu 4721

päevatõus: sügisel enne 11371

päevatöö: hiljukene 14824 päitsesse 15131

päevavalgele: peenelt kedratud 8497 tuleb
viimaks 9310 vale 13262

päevavalgus: pinta pillata 4263 öökull ja
koi 14821

päevavanune: pähitse 14825

päevavaras: malka 12578

päevaveer: peale 9281

päeviline: palgamaksja 8104 parre peal
8088 päevapalga 8095 päeva peale 9314
päev pikk 10683 pätsi panna 8089 teeb
— viib 14370

päeviti: ela 9295

päevitus: uudseleib 12976

päevlik: kasvatab kanad 12249
päev-päevalt: aeg kibedamaks 76 maailm
 targemaks 6218
pähelööja: kinnivõtja 11454
pähkel: luuakse küünlapäeval 5224 magus
 tuum 4901 Pärt 9840 täis kõva 12359
pähklihatk: küünlapäeva öösi 5224
päike (vt. ka **päev**): ei tõuse 9312 enne —
 endale 9281 hobuse selga hüpata 12287
 kaks 2996 kuu poissmeeste 4724 loodu-
 sele 11677 lõuna 9129 lõunast 9130
 lähed looja 1689 magaja perest 6306
 mees hobusega üle tee 10282 mees ho-
 buse selga 12287 mees üle aia 10954
 paisutab 5858 pangelaua 9311 pendipäe-
 va 8537 peremehe kubjas 3768 pesasse
 9358 pudrukaunist 9015 puumaameeste
 4726 pärast vihma 14049 pööripäeval
 astub 11396 riiet pleekima 12292 silm
 jookseb vett 5229 sitika lendamise pä-
 rast 10523 sulase — tõusnud 10686 tae-
 vas pole 957 tõnisepäeva hommikul
 12290 valge ette tooma 2652 väimees
 14478
päikeseloojak: pealt — tondile 9313
päikesepaiste: hobuse selga hüpata 12287
 käädripäeval — otsi kasukat 5018
päikesetõus: Sõel maha 11075
 päiline vt. **päeviline**
päits: hea poja 4666 päevatöö 15131
päitsed: abielu 21 pealepanejale 13220 suk-
 sutaja 10666—7 vanale hobusele 13392
päitsik: otsib 3573
päik (= põuaväik): külvab seeni 11469
päikama: päev 9269
päpp: pupp 9062
pära: igal pool ise 11505 jätke penidele
 11265 lõpp 6129 peesita 11294 perse
 9315 perse lakkujale 4544 pidajal 1419
 4547 pidamisel 1431 surnu 10780
päralt: laiskus pole kuskilt 5398
päramine: kaks õnne 14084 laps 9316 mats
 lõõmata 14078 poeg 9317
pärandus: surnu 1875
päraots: pelga talve 11556 soel savine
 10809
pärapärgu: häda 1746
päraregi: koolmeistri kraam 4339
pärast: igaüks tark 9319 saab läbi 1701
 tarku palju 9318 veskilised 13996
päratu: mets 4289 pea suu 13052 pista 308
pärg: kes — lükkab 9320 vanatüdrukule
 13392
pärgel: lähed 9658 pärija toob 9321 sitat
 sigivad 10550
pärija: ei ole vara 13659 on 9321 palu-
 mata 8379

pärima: lõunat magab 11252 muld kõik
 6880 pära ei tea 9322 Pärtel 9330 raha
 — hinge 9495 surm — aja järele 10750
 terve keha 4588
pärimäge: raskem 9323
päripidi: parem 9324
päris: ei vagadus ole 13210
pärispaik: penil 4134
pärisplats: mõisnikuvalla 4438
pärisvald: poisile 4439
pärivett: kerge 9325
pärjapael: pärib pärastine 705
pärl: sigade ette 9326
Pärnu: kinkija surnud Riia ja 3795 siga-
 rid 1234
Pärt vt. **Pärtel**
Pärtel (vt. ka **pärtlipäev**): enne — iga päev
 9327 hea — rajub enne 9328 humalatele
 viha 9329 kas seeme kotis 5611 kaste
 kannu tagant 2304 keskhommiku 6242
 kolmanda nisa 2334 külm kivi 2332
 naela heina 2300 näitab Lauritsale ham-
 mast 5604 odralõikus 2307 peakapsas-
 tega 5605 peaviljaga 2295 pere päts
 2295 pillu peale 5611 pistab pea põhja
 5610 puhas ära 2336 pusa peos 5608
 pähkliid 9840 pärib 9330 pääsukesed
 9333 pöörab päid 5605 raju 9332 see-
 ned 9331 silmadesse 9342 teise kivi
 2332 viis mihklisse 5235 võtab pära
 14154
pärtlikülv: viimane 9334
pärtlipäev (vt. ka **Pärtel**): ei külvata 9342
 humalatele 9329 ja lauritsapäeva vahel
 külma 5613 kapsas villase lõnga kalki
 6827 karu magama 3300 konna 9838
 kärbes hukatakse 2357 külm kivi 2332
 9344 künni juures 9263 lepp paju 9335
 oinal 7787 parm pask 8411 peaga leib
 2295 pool seemet 9339 pusuke peos
 5608 päitsed peast 2800 pääsukesed 9341
 9343 raudnael heina 2300 rukis kolm päe-
 va enne 8266 rukis tuleb külvata 9826
 räästad tilguvad 9337 rüga tehakse 9959
 rüätgemise ema 9340 seemed 9331 sügi-
 sepäev 9345 tee rukkid 9336 ussid koo-
 bastesse 12971 verese 9338 õuntele magu
 manu 5617
pärtusepäev vt. **pärtlipäev**
päsmer: naelu 9346
päss 1 (= oinas): pead ei pööra 12973
päss 2 (= põial, päkk; vt. ka **põial**): pea
 all 14499
pätajalg: paha 4617
päts: ei ole 3185 kannikaga — otsimas
 3187 käes ei ole 3190 leiva eest 9347
 magajale — päitsesse 6292 pahandu-

sega 3188 peremehel 50 piima 9349
 päitsis 1011 6302 päitsisse 9348 6292
 teine 14959 unest 12889 vähe 9300
 õhus 3189

päälakuti vt. pealakuti

pääsema: hobusega 9460 ilmast läbi 11188
 ilmast välja 1982 jumala eest 2520 kee-
 letu 3543 pageja 9121 põrsa eest 9350
 rahaga — põrgust 9451 seatud päevist
 9302 tunnist 12198 vai 13222

päästma: julgus 2508 2511 kahju — silmad
 2932 päeva nimi 9288 sõna 11132 var-
 baküüned 11176

pääsuke: algab päeva 9355 esimene vilu
 14208 iga lind pole 5890 kergemad
 surema 9934 käed ei — pesagi 10928
 lendab sisse 12917 lennata paremini 825
 lükkab põlvega merejää 5866 murrab
 4913 peos 13795 pesas 9352 päevasooja
 6124 pärtlipäeval 9341 9343 Pärt pärib
 9333 suvi tulemata 9351 söögija 9354
 tulevad — lähevad 9353 vihma ees 2945
 üks 9356

päävari vt. peavari

pöial (vt. ka pääs 2): matti 3810—1 pane
 — põlema 12171 poiga — pikkune 8925

pöörama: kuld — kuninga meele 4495 si-
 tane soolikas 10519 siitika teel õieti
 10524 sõna suus 9357 särk pahupidi
 11191 tuul ja meel 12244

pöörane: perse — peab 4978

pööripäev: aastal 7 enne — hanged 4849
 hobuse selga hüpata 12287 lund vihka-
 ma 6279 musta tütar mehele 12035 päev
 lühemaks — pikemaks 3619 päike pesa-
 se 9358 sula 5236 suve — vihma 10027
 suvine — sulase poole 11396 suvisel —
 õõ 11004 talvine — pikk õõ 6104 tuul
 9359

pöürjamm: maa 6198

pügama: lammast rinna alt 5418 lase en-
 nast 5430 mis määgida 5424 pea 7431

püha: aeg ei anna 9366 esimene 685 härga-
 dega tulevad 2726 ilma naiseta 2347
 jõulu viimasel 2730 kui saksad 9363
 kõigile 9047 kõik — peab 9361 kätel
 4994 laste — vanade 2727 mere 12245
 miiklipäev 6823 olgu püha 9362 olgu
 — tulgu 9365 paastuneljäpäevi peast
 8179 paklad 9360 põllu- ja meremeestel
 9188 ristipäev kodus 9779 rõõmus 9286
 sisse kui jõgi 8974 tulevad — lähevad
 9363—4 vastlapäev — kargama 13890

pühane: nii paika 2628

pühapäev: hommik 1443 jumala päralt 9370
 laisal palju 5334 lehm ei tea 5629 mis

siga 10351 päev 9256 reedene torm 9595
 tööd teha 9369 vihtled 5599

pühapäevane: töö 9368—9 9371

püherdama: hobune 1398 hobune palja maa
 peal 8307 pestud emis mudasse 4106
 siga enne jürripäeva 10345

pühitsema: kõik pühad 9361 pimedat 1698

pühkija: põhjatuul pilvede 9131

pühkima: enne oma ukseesine 9374 hommi-
 kul — õhtul 1442 lapse perset 12477
 oma ninaalune 9373 oma ukse eest 3514
 9372 raha eest 9453 teise uksealust
 11830 11892 uus luud 12991 vana luud
 13443 veskilised — veskiilisi 9732

püksid (vt. ka kaatsad, kaltsad, mekud):
 ei ole perset 6486 ilmale jalga 2005 ja-
 las 9377 kel õigus 14573 kõiki — kor-
 raga 9381 laiem — priskem poiss 5297
 mees 9380 mehe — oma jalga 4626 müt-
 sita 9378 naise jalga 9383 nõgesepõõ-
 sasse 9379 nõu pärast aetakse 7638 pane
 aiataiba 7255 parem paigatud 8259 pere-
 mees enne 8618 peremehele jalga 2893
 perse järele 6544 põhjatuul — jalga
 9128 püha aeg 9366 püüli tegema 1291
 rei'e vahele lappi 177 rätsepal 3788 rü-
 vetamine 9375 sittumine 8032 suur mees
 6689 sõber koorib 11042 teise jalga
 9382 teise — tules istuda 11867 tühjad
 — ei seisa 12695 vanad 10685

püksikaelus: talvel — mees lumes 11552

püksikandja: mees 9384

püksiperse: paikamine 177

püksipersetagune: sandipöisi 4527

püksipörn (= püksiklapp): viimasele 705

püsimä: hea häälitsemata 1136 kuum süsi
 ei 4750 peelil 8501

püsimus: meele 6458

püsiivus: sihile 9385

püss: anna teisele 12363 eemale hoida 4275
 laskmine saksa 8979 linnud püütakse
 5941 oma 8045 pauk 9387 peab kartma
 12969 pea peret 9386 pole lapse mäng
 8765 sihtimata 7042 suu 10861 tühi —
 lahti 12058 virgem 9388

püssimees: puistas püksi 3080

püssirohi: ei aita 1786 ussirohi 10744

püsti: katsu 9135 noorkuu 7555 pea 9389
 pole tarvis 4353 surra 9390 tee 11728

püstijalu: tõtt 9391

pütt: Jaan — Jaagup — Laurits 2336 kaas
 9392 13230 pidi läks 8731 piima 9853
 pisikene peseb 4405 punn 9393 põhjast
 piima 4344 räimi 9394

püvi vt. püü

püü: kõik — püüab 9395 parem — peos

9397 11998 13795 püss virgem 9388
püüdma 9396

püüdja: kus kala 3062 pea saab 8470 putru
9398 tabab 12915 õnge kala 8066

püüdma: angerjat sabast 324 edasi 497 ha-
nesid 831 ilmakana 2014 kaerul 2892
kahte jänest 3012 kala raskem 3048
kaugemale 3476 kavalusega — kavalust
3516 kopikat 4361 kumi silmad lahti
11290 kurge 4585—6 kõigest väest 9401
kõigile hea olla 11871 kõik püüd 9395
kõrgemale kui tiivad kannavad 5748 lin-
du lennust 5954 madalal lendavat kerge
5950 merest — ostja käest 3072 mis ka-
la 3069 nooruses 7570 nõnda saab 2163
palju 8313 8323 poiss loodud 8954 puna
puude pealt 9057 pihal naist 9367
püve 9396 püüdmisest elab 9399 püüdis
9404 raha hinge 2129 see jõuab 9400
suuremat suutäit 2106 teiste rõivastega
katta 11918 vanad rebased 13384 ühes
14862

püüdmine: elab 9399

püüe: hea 966

püügimees: kaks näeb 9402

püük (= pesu): leiab rõivaid 7034 kirp —
kui pulmas 3866

püüdis: kõrts 4878 looma õnnetus 9405
püüab 9404 selle lind 9403

püüpoeg: oksa lennata 9406

püüs vt. **püüdis**

raag: ahju 9408 läheb — seest 9407 siis
rõõmu 4915 suvistepühad 10967 vares
maarjapäeval 6238 vares pesa jaoks
13802 õõbik — metsa 14814

raagsilm: uus võrk 12995

raamat: ilma 1989 poiste perest kiskuda
11676 raha loeb 9437 rahva 9532—3
surmalaps 9410 tarkuse allikas 9411 tar-
kust 9409 tuul — pähe 12216 vend rap-
sib 11179

raas: lapse ravitsejale 11411 rüpes 9412
söögi 11815 vellel — rüpes 13918 vöö-
ras annab 630

raasike: hea 7402 valeta — varasta 7403

raasuke: anna 304 leiba enam 14501 sitke
käest 3927 ükskord — teine kord 12365

raasune: laud 11592

raatsima (= kupardama): viissada peo linu
14153

raba: pärast sööb 4553 rahaga 9450 ravit-
sejal 11411 rikkal hea — peal 9727 sööb
4552 või siga teab 10408

rabama: kus ripakil 9773 noorelt 7529 õigi
14199

rabanduse-leib: mesi sees 4784

rabanse-leib vt. **rabanduse-leib**

rabasoo: maasikas 6251 raha läheb 9463

rabe: hobune 9928

rabeleja: ikka saab 9968

rabitsema: kus sabitsen 10022

rada: igaüks oma 9413

ragasi (= rogusk): peal istutakse 9415

raha: aeg 80 aega osta 46 ahnel — kallis
10395 ahnitsemisest 4555 ajaratas kee-
rab 228 amet ei küsi 267 ametisse —
maksud 268 au maksab 444 aus nimi
481 avanevad ukсед 9441 ees 9442 eest
saab 9443 ei anna rahu 9762 ei haise
9444 ei hoiata meest 9445 ei karda 9446
ei maksa 6380 ei rõhu peret 8649 ei sün-
ni süüa 9498 hea mees minema 9471 hea
sulane 9469 hinge hukk 9504 hinge va-
ras 9470 hirm maksab 1288 hoifab 9428
hoidmine — kogumine 9436 ilma 9423
inimest saanud 9483 istu maha — kasi
ära 9439 jalatäis ei maksa 2383 joodiku
2446 joodiku käes 863 joodikul 2445
jumal 4808 jääb kõige perra 4432 kadu-
nud 9456 karjasele 5496 kass — teeb
3404 kaup 3604 kes rikas 9644 9738
kitsil suurest 3920 koera keele all 1236
kohta osta 9452 kohtu ukсед 4242 kopi-
kas 4364 kopik pole 4368 kopik taskus
4365 kopik — võlg 4810 kotis 9440 koti-
täis 8701 kuhugi 9487 kui raba 9705
kuninga silmad 4490 kui raagus 2817
kurat — jumal 9416 kurja juur 9500
kõige kotiga 9417 kõike osta 9454 kõik
maksab 9430 käes võit 9458 käib ees
9434 karme kuluma 12164 laenad 11836
läena sõbrale 11056 laulmine 9465 leib
9447 liha — luude eest 11397 linna
14069 loeb 1388 loetakse 9431 loetud
6058 maailma isand 9472 maast üles
võtta 5216 magada 2949 majanurk —
põllunurk 1517 maksab igal pool 9464
meelt peas 9461 mehe kont 6628 mehe
— maksab 6478 meheta 6686 mis paku-
takse 9496 mulgil — kotis kõliseb 6887
mulla sisse 9467 murrab rauda 9468
mustaks päevaks 1425 mõõt 12358 naab-
rid 9435 naise — ahi 7204 naise —
järje peale 7292 nali maksab 7360 näpp
— maksa 7735 oma — eest 9497 oma
teenitud 13183 otsas 9432 paks mak-
sab 8285 palav kotis 9421 patukomme
sööb 14981 peab käima 9478 peretütar
— pärast 14823 perse puhtaks 9453 pi-
medaks 9490 pimestab 9480 pistab —
päästab 9481 pungas 9482 puu otsas
9449 põrgust välja 9451 püksid rüveta-

mine 9375 püüab hinge 2129 raamatu loeb 9437 raba peal 9450 rabasoose 9463 raha juurde 9455 raha vahetada 9418 rahu võidab 9522 rahva hääl 9484 rahva meele 4495 rahva õigus 9473 raiu- ja pungas 1371 raiskamine 7762 14309 rammu 9424 raske elada 9489 raske saada 9485 rattad alla 9462 rattad käima 9477 rihib 4493 rikas — najal 9691 rikas — panda 9638 rikas — saab 9646 9653 riki hanna all 4234 rikka 9650 rikka jumal 9474 rikkal 9735 9739 rikkale 2583 rikka — saaks 9652 rikka süda 9501 9749 ruumi tulla 9812 räägib 9433 saab 9460 sel rammu 14434 siis oled sa mees 9497 õigitab vargaid 9486 silmi peas 9459 sitt maksab 10564 sugulane 9448 suur — pärib hinge 9495 sõnnik maksab 11152 sõpru 9427 süleseljaga 9419 tahab lugemist 1641 Tallinn — taguda 9616 tarka meest 9488 tarkus parem 11680 taskus karju 9420 taskus olema 9479 taskus tuliseks 4378 teenib meest 9491 teenida — hoida 9492 tee tööd ja maksa 12486 teha — eest 9429 toob raha 9493 tropi 8385 tuleb — läheb 9494 tuli — saada 12172 tuli tulema — vesi minema 9475 tumm ja keeletu 9466 tõstetakse tõlda 9426 uhkus maksab 12836 vaevab rikkast 4798 vaha selge 13217 vanapoiss kirjata 13568 varastatud 13785—6 veskit tegema 14185 viin — katk 14119 viin — odavaks 14123 või mehe 10007 võimus 9425 võta 314 võoras — põletab tasku 14402 õiget 8274 õigus 2697 õiguse 9438 ära jahtuda 9422 ära osta 8137 üle — ükski asi 9499 ümmargune 9476

rahaahnus: kurja juur 9500 rikkal 9724

rahalull: seitse hullu 6206

rahakopikas: tarbe tasuda 5709

rahakott: ennem tühi 12638 hoiu 1426 jääd nälga 5729 kutsutakse 6479 lahti 10446 mais — lagastus 6334 ree peal 4225 rikas sureb 1939 rikkal — perses 9741 rikka süda 9501 selga 4226 tühi — pole väärt 14011 tühi — raske 12681 ära anna — teisele 9502

rahakuhi: vanapoiss 13571

rahakukkur: kuulus 3587

rahakurat: kange 9457

rahalugeja: hoiu kaugele 9431 raisku lähed 1536 silma 13000

rahalugemine: kubjast 9503

rahamees: kõik ukсед, 9441 tapetakse 9545

rahapuudus: jääb kaugele 11474

raharikas: rammu peale 9678

raharikkus: hinge hukkus 9504 hinge uhkus 9506 kápakile 12828 meeste uhkus 9505

rahe: talve põhjaks 9507

rahu 1: ei rikkus anna 9762 hundil koe- raga — rikkal vaesega 5779 inusel pole 1938 kaks kätt rinnal 9508 kasvab 9512 keet kapsaid 8969 kes — rikub 9510 kitsas majas 9513 kohus ei anna 4228 kosutab 9516 kui — ei ole 4456 kuld ja vara 9525 kuni tervis on 13073 kus on naise 7215 kõigil pole 4504 lahja 5280 maja 6370—1 oma — isand 1926 otsi 8153 parem lahus 5290 parem palake 8299 parem pisut 8908 peotäis 8573 pingi all — peal 8874 piskuga 9514 pool muna 8969 rahva rikkaks 9520 rahva tehtud 2411 rasvaseks 9521 rikastab 9625 rikkal puudub 9738 rikkuja 4496 rooga sõjaski 9519 rõõm — tütar 9918 rõõmu 9509 rõõmu öde 9517 seitse vanda 10275 suruuaial 9518 suutäis leiba 10961 süda ei anna 11335 süüakse nuumharg 9515 tahab head 9511 vaagna- täis leent 12999 võidab raha 9522 õnnelik — surra 14698 üks rikub 15017

rahu 2 (= neer): rasva sees 9523 rikas — rasva sees 9674 õhtul rauevad 1445

rahu-aasta: puud raagus 4915

rahnline: meel 9526 naabrid 9524 süda 9525 9527

rahal olema: igaüks omaga 1909 keeletu 3545 naine omaga 7269 pisukesega 8878 rikas omaga 9637 veidiga — paljuga 8902

rahurikkuja: rahutu süda 11083

rahvas: headus 4679 hull 6260 häbi põrgusse 4557 hääl 9531 igal oma 5896 karjamaal — marjamaal 6421 kuidas maa 6193 lahke 5288 laidab 2002 läbi kui rukkist 2007 metsa taga 6779, mina 9528 muik muie 6867 noorel — hata häbi 7526 nõnda keelt 5909 peta 2542 pide leiab 8734 raamat 9532—3 raha — hääl 9484 raha pöörab 4495 raha — õigus 9473 rahu rikkaks 9520 raibe juttu 9534 raudse südame 5034 rikas 9675 9692 rõivas 9529 räägib 4278 rääkimine 9530 saksa — tuisk 10075 sinna kogub 13792 sinul peaks tegema 11858, suu kinni 6715 suu lai 9535 suu luku-1990 suure — jutt 9536 targemaks 4677 tar- gem — rumalam 11607 teeb — viib 14370 tore 13302 tule sinna 12180 tuul — kõhu, alt 12247 tõi käib 759 vaene — rikas 9629 vaeseks 11068 vaesel —

valu 13111 vangis 7750 võõra — võõras 14380

raibe: aja — asjale 12634 hobuse 1381 kotkad 9537 nahk 11929 rahvas — juttu 9534 rebane 9584 rõõmu peale 9912 saab 1388 soe teeb 10592 süsi — man 10827 täna — homme 9538

raiekinnas: kirikukinnas 3841

raig: teise — oma 11826

raipeluu: vanatüdruk 13613

raisk 1 (= raibe; vt. ka **roisk**): kaarnad 9537 koer sööb 9539

raisk 2 (= raiskamine): kartuli — maa 3283

raiskaja: ei hallita 9540 roog 11452

raiskama: aega 130 kogub 13081 parem tuisata 12112 suve — lauluga 10971

raisku vt. **raiskus**

raiskus: rahalugejad 1536

raiuma: kirvega välja 3853 kirves — puusepp 3872 korraga maha 9103 kus puud 9090 lehtpuud 5650 majapuud 11575 puid korraga 9074 puud ladvast 9098 puud — ühelt poolt 9099 pealt pea 2707 sirge — maha 4906 tamm 11575 teise pead 11916 üheksa korda 14842 ülespoole 15128

raiumine: seisima 9541

raja: riiukaja 9414

raju: Pärtli 9332

rajuilm: sula 9542

rajuma: Pärtel 9328

rakats: kevadel haukuma 10979

rake: kaevule 2906

rakendama: ree 9600 vana hobust 9543

rakendamine: palju maksta 9544

rakk, -i (= väike koer; vt. ka **rikk**): kutsikana ea 4183 pole — kuulda 10979 susi 1616

rakk, -u: varbas 4396 4398

rambima: idatuul õöseks 1899

ramm: kasvab katsudes 3455 kel raha 14434 kel rinda 9772 kulbitäis — teelusikatais 6700 kus rõuku 7068 mehe peos 7025 mitte suure — läbi 9553 oma — toidab 7927 pane kapsale 3217 pool maa 11542 raha 9424 reba hobune 9574 tõbi ei anna 12276 üheksa — ühe mehe 1610

rammukannikas: paksuks 3431

rammumees: pektakse 9545

rammune vt. **rammus**

rammus: kass 9548 kass — hobune 3397 koer 8590 9546 9549 muru 6932 pere-mehe silm 8638 siga saab surma 10404 teed 9547 tüli 5280 õlu 14645

rammutama: enne talve küntud 11542 lõõ 6126 lõokese sitaga 6114

ramp: nahaga 7292

rand: häbi härjaga 1713 igaüks oma 9550 kassi pärast 3392 rahata 14069 suvine 11003 võõras 14403

rangid: abielu 22 igal hobusel 1375 kahju kaela 2941 kassil 3929 rüüstikule seale 9970

rannamaa: võta naine 7334

rannamees: keadab 6219 rabakalitsa 14249 õigus olgu 14596

raps: esimene 695

rapsima: raamatusse 11179

raputama: kotti ei 4415 last kui niibut 5541

raske: algus 246 asjad tehakse nõngu 9553 eksitust parandada 3601 enda üle kohut mõista 11899 esimene samm 710 hakatus 770 heana — elada 1059 hobuse ostmine — jõulukuuse otsimine 5252 häbi — kanda 1703 ilmas elada 9556 katsetöö 3452 kinni pidama 7067 kohust 4241 koorem veereb tasa 4351 langemine 4852 lõpetada 910 metsal talvel 6768 oma koorukese otsast 9554 paremini teha 11829 puust tuld 9111 raha — saada 9485 rahata — elada 9489 rebasele regi 9557 rikkaga kohut käia 9712 rikkaks — saada 9635 rikkaks saada ei ole 9719 seda — sajad 4863 suhu võtta 9555 suvel merevesi 11381 sõna — suud pidada 11131 tagasi saada 5257 targasti rääkida — vaikida 11594 tarka meest juhutada 11631 teist ravida 11908 terivist apteegist tuua 11983 täita 3596 töö 9552 töö ei ole 12420 uni 10585 vastata 9875 vastuvett — ujuda 13898 võlg maksta 14312 võõras ütleb 630

raskejalgne: lapse toob 9558

raskus: kannatus — kergeks 3182

rasv: ilu pealt 2023 ilu — suppi 2035 karu elab vanast 3292 koka moka tilgub 4265 kui ei — raasukest 12344 muda ei ole 6858 näljase näpud 7727 parem silk supis 10433 petab hiire 9559 puder 9002 rahu — sees 9523 rikkal 9740 sõrmeotsakene — sees 11177 tõde tõuseb nagu 12320 õigus — vee peal 14595

rasvamaa: ei veere 9561

rasvamaias: rattal 9560

rasvane: jõulud 14065 kartlik koer 3268 kes on 4504 kiskuja kukk 3889 kus — kont 4323 rahu teeb 9521 riid 5280 selle suu 4969 10017 tigu ise on 11997

rasvanälg: sureb 5822

ratas (vt. ka **vanker**): ei veere 9561 esimene eide 709 esimene tagumisteks 714 esimesed — tagumised 713 hinged 1283 kevade kerge 3667 kodul all 3961 kuhu

silt 10541 mis sitta 10547 määrib 7097
 määrida 10099 määrimata — karjub
 7099 määritud — jookseb 7098 paha —
 karjub 8234 raha — käima 9477 rahal
 — all 9462 rasvamaial 9560 rattakesed
 9562 ree — all 9598 ree ja — surm 9601
 regi riidlevad 10980 roojahunniku 9563
 rua — kõrvale 14339 rutem — jookse-
 vad 9899 rööpas 13388 suvi pikk 13653
 säe silt 12634 talve ajal 13305 uued —
 raskesti 12984 uus — tihkelt 12992 va-
 napoiss ja pool — 13566 vastne — mää-
 rimine 13894 veerenud tuntakse 12208
 viies 14073 võitnud 14297 võta regi 11373
 väike — ees 14471 õnne — ööd ja päe-
 vad 14677

ratsa: üle tee seitsmევნაპაევალ 10282
ratsahobune: haigus tuleb 758 sitta 9705
 vaesus tuleb 9768

ratsanik: hobuse selga 14064

ratsutama: rumalus — ees 9878 teise turjal
 11891

rattakodar: pudru 8657

rattakoorem: taha 9596

rattapulk: pudru 8657

rattarumm: tüdruk jala — peale 12587

rattavehmer: sisse 242

rauakang vt. raudkang

rauasõda: lasen latva 12348 täi ei karda
 12349

raud: hobuse vanad 1357 häda murrab 1748
 karu — katsutava 5941 kass käib 15059
 kellelegi — rinda 9564 kulub 9566 kül-
 ma ja sooja 5133 lõõb 10619 mis käes
 9569 mis lõikab 4504 mulle 10503 nael
 — süüakse eluajas 5726 raha murrab
 9468 raua vastu 11418 rebane — satub
 3512 roostest rikutakse 9565 rooste sööb
 9802 roostetab 9801 sealt niida 7432
 sepa hobu 10311 sepp — uueks 10374
 tamm talupoja 11577 tao 9570 tugev
 9567 tules 9568 vana — ei roosteta
 13481 õigus ei ole 14590

raudahel: jõledad kisuvad — katki 7005

raudhaamer: isa lõõb 613

raudhammas: vanatüdrukule 13601

raudike: mehkes teevad 9571

raudjää: lauritsapäeva kül m tähendab 5614

raudkang: sõna murrab 974 õigusega saa-
 dud 13790

raudkivi: meresse 2332

raudkull: kägu jaanipäevast 4921

raudkäpp: pere minia koera 8588

raudkäsi: esimene raps 695

raudlabidas: maksab 5253

raudlasn: vanal tarvis 13361

Raudna: soos oleks ja pidi 7806

raudnael: heina 2300

raudne: rahvas 13578

raudpähkel: poe 9572

raudsõda vt. rauasõda

rauduks: linki sepal 10304

raudäke: härg ette 1837

rauk: laps 13400

rautamine: hobuse palga maksmine 1353

ravima (= toitma): isa—ema 4290 näljane
 11260 palju sööb 9573 peni — susi kar-
 jas 4189 peni — varast 4042 sutt 1672
 talguid vorstidega 11490

ravitseja: hobune peremehe 1374 raba 11411

ravitsema 1 (= toitma): hillak enda 1269
 kogu talu 1374 peni — susi karja 4189
 põldu 9143

ravitsema 2 (= hoolitsema, talitama): va-
 naimest 13406

reatee: tallab 6149

reba: hobune 9574

rebane: ei roojasta pesa 5921 hoiu kõrvale
 9586 ise tee 10808 jookseb rutem 9591
 jooksjal 2461 kaval — lõksu 3508 ka-
 val — raudu 3512 kavalus 9587 kaval
 — vihamees kavalam 9585 kanade kar-
 jaseks 9581 kodu lähedalt 9576 kui —
 kotis 4425 kutsikas 10070 kuulutab 9579
 kõige kavalam 3302 kähr — töömees
 4923 käsib p-set 4094 magaja 6304
 meelest hea 9130 mõistus — jõud 1610
 oma saba 3720 põõsa all paras 9130
 raibe 9584 raske — regi 9557 saba pais-
 tab 9590 seal saba 9580 siiliga 9577
 sinna ei tee 9575 soest söönud 9582
 sureb 10708 unes loeb kanu 9583 urud
 12926 usaldusest räägib 12927 vanad
 13384 vana — lõksu 13482 õõnde teab
 9578 ära müü 3315 üheksa linnu 9589
 üks auk 9588

rebenema: kust peenikene 8496

rebestama: vatsa 13900

rebima: saad 1666

rebu: silm 811

redel: riibe 10034 poja — all 793

reeais: enne paastumaarjapäeva tasa 9592

reebutus: rehe 9614

reede: jumal rikas 9593 ristimine 9594 ritk
 — roog 9785 valelikul seitse 13273 viht-
 led piimaga 5599

reedene: päev 4550 torm 9595

reejalas: tuiskab üle 8981 12287

reejalg: täis tuiskab 12287

reekoorem: tagapool 9596

reepoiss: hea parema 961

reerasv: lumi 6079 tundma 7254

reetee: lihaheide heidab ära 5818 pikka
 pära 3660

reeva (= lahe?): puu vahelt mineja 6180
reevehmer: välja 242 7652

regi: antvärgi riistad 329 esiteks 9597 ette
 hobust 9603 heidetakse ära 5821 hinged
 — lähevad 1283 igal hobusel 1376 ise
 ees, ise 2230 katsumatu 2819 keva-
 dine 3667 koolmeistri riistad 4339 koor-
 maks 6248 kuidas mees 6522 külm ajab
 mehe 5103 lagunud 5275 lakas 7652
 mees peal 6566 metsavahi kraam 6801
 mis roas 4930 peal 93 pojad isa 8930
 pole — rasva 3929 rahakott 4225 raske
 rebasel 9557 ratas riidlevad 10980 ratta
 all 9598 rikub — rakendab 9600 surm
 9601 suvel 13305 sõidad 9599 sõõgu
 10792 süüdi 11438 taga 9591 talvel
 raske 13653 tareotsa pealt 3571 vana
 13517 vanatüdruk 13628 vanke 9604
 võtab naise 7327 võta rattad 11373 õel-
 nud 9602

reha: ei riisu 9610 ei tunne 9605 jaagupi-
 päevaks — varnas 2313 luisk põosas
 9609 varre otsa kuivama 2301 vars lige
 9608 vars ligedaks saab 9606 üks riis-
 sub 15016

Reha: hommikuks maha 6391 selili 9607

rehavars: tilkuma 9606

rehealune: nälg 11593

reheleminek: meheleminek pole 6703

rehepapp: vargast hea 5345

rehepars: jooksevad 12977 rikkal — liikuma
 9649

rehereebutus: kirikupeebutus 9614

reheriamutimid: kirikukriamutimid 9612

reherips: kerikukips 9611

reheräntsak: ei ole 9611

rehetäis: teisel ei saa 11906

reheuks: ahne suu 188

rehi: härja suud kinni 1824 kõht 9613 võta
 naine 7326

rehkendama: nullidega 7591—2

reht vt. **rehi**

Rein: külale 5032

reis: mees poole 6681

reisima: palju 8361

rekk: kass läheb 3728

rentnik: kaheerublane krae 1878

Reola: soo peale 13623

rese (= röske, märg): suu 10193

rihm: lõo lõikab 6125 maksad 7428 oma
 — teise 14359 riidlejal 9627 ristiiisa 9776
 võetakse 9615

rihmama: võtja käsi 5181

rihtima: raha 4493

Riia: kella lõõma 1200 kinkija — karja-
 maale 3795 kirp läheb 3863 kui õigus
 14576 linna kulla 6070 linna väärt

14044 riida taga 11693 sauna läve eest
 10220 soola tuua 9616

riid: eemale hoidma 12727 ei elata 12722
 esimene 13461 hoia esimese — eest 9619
 hull meeste 6491 kadetus 9623 kaob
 9512 kaotab 9516 karvakiskumist 9621
 katlatäis suppi 12999 kestab 14020 ko-
 gub sõnu 9624 leiba 9617 lähed 9767
 palju 8908 rahurikkujale 11083 rasvane
 5280 riidu lõpeta 9618 rikas naine tünd-
 riga 13072 rikastel maade 9704 rikkal
 9724 rikub 9625 rusikat näidata 9622
 sugulaste 10639 toitnud 9620 usin —
 tõstma 14088 ära mine vahele 3006

riideküna: koskub kraami 4431

riidleja: jäävad ilma 9626 rihmad 9627
 riista 9632

riidlema: kaks 3006 kaks — vara pärast
 2988 kui tahad 13988 laevaga 5267 rik-
 kaga 9758 vanad naised 13345 üksi
 9000

riidlemine: vilja väljalt 14028

riie: ei — meest ehi 9911 ei riku 9628 ei
 tunta meest 6621 ihu enam 1945 ihu
 saab 1943 ilus 2078 jämedat — siidini-
 diga 14650 Kadri ripsib 6425 kirikukäijal
 ei kulu 3842 kuidas lõng 6113 küll
 käes 9932 leiba ei ole 12582 mehe me-
 heks 9909 nahk kui nahk 14201 oma
 8015—7 paigatud 8259 päike — plee-
 kima 12292 rahvas 9529 rätsepal 3788
 saksa — talupojal 10355 sitt 10561 teis-
 tele vahtida 11225 vaadatakse 4797 vana
 — ei pea 13337 vana — paigata 13332
 vana — puhtasti 13371 võetakse vastu
 14484 ümber saama 4822

riik: kulul karu herra 9630 rikas — vaene
 9629 seitsmest — läbi 4297 vaeseks
 11068

riim: laul 4691

riist: Ann 326 head 9631 iga lits kiidab
 5977 igast kohast 772 jooksja 2460 peab
 olema 411 pikkus 9505 pisike 7058 põh-
 jata 9127 ree peal 329 393 1552 4339
 10312 riidlejad 9632 rikas — riputab
 9693 ripa — rapa lõhub 9774 rāpakas
 hobune rikub 9928 saab veel hea 7646
 seistes ei lähe 10267 surm 12511 süüa
 küsi 10262 tegema 9633 terasalve 9634
 tuliterava 7371 ääri nuta 4413

riistapuu: raiutakse 6364

riisuma: ei mõista 9605 puupaljaks 8770
 reha 9610

riit: kui raiub 3883 pika — vead 8822 Riia
 — taga 11693

riihull: seitse hullu 6206

riiukaja: rada 9414

riunorimine: tere 13095

rikas: Adamast saadik sugulased 9709
 adra läbi 29 aeg — minna 9635 ajab
 ahnus 9702 ajal 9722 antakse raha eest
 9743 andke 297 au ja vara 9724 austat-
 tud 2588 ei anna rikkusest 13062 ei näe
 näljast 9686 ei ole süüd 9725 ei saa
 11613 ei saa magada 13110 ei usu vaese
 häda 9671 elades — surres 552 enne
 viitkümmet 3029 haigus 9714—5 hambad
 õitsevad 9713 hame 9728 harilik 13050
 head 9716 hea raba pealgi 9727 himu
 791 4555 hoolib 9656 hulk ühe 14847
 hõlpus haige olla 9733 häbiga 13057
 häda — rinnus 1725 härra — vald
 9675—6 igaüks kutsu 9639 ilma vaevata
 9670 ise hakkama 13108 jumal 13126
 jutt heliseb pilvini 9717 jääb — rikkus
 9650 kade meel 13021 kelmusega 3583
 kel palju on 9637 kes terve 11963 kes
 tööd teeb 12461 kes vähe tarvitab 13063
 kevad 13055 kingitud 13049 kitsi —
 käest 3915 kogub — raiskab 13081 ko-
 hus laua peal 9718 kohut käima 14433
 koorib vaeseid 9677 kuidas tahab 9672
 kui — rubla 10144 kuld matab 9720
 kuulus — löbi 4748 kõht kehva enam
 4798 kõige vaesem 9654 kõik kosilased
 4404 kõik pole nii suured 9655 kõik
 saksad 10054 käest asja 10775 laisad ka
 10142 laisk 13087 lapsed 13131 lauda
 9723 leib kireb kuke moodi 14391 leival
 tuli 9726 lisatakse ligi 9729 lõpeb —
 rikkus 9640 lähed 9657 maade riidu 9704
 maailm üleval 9641 magab kotti peal
 9647 maksab rahaga 9680 manti pead
 määrada 9734 mees algab protsessi 9681
 mees kõrtsis 6575 mehe armuke 1125
 mehe haigus 9744 mehe hobune 3559
 mehe jalutsis 9667 mehel viinanaps 9731
 mehe perses 13117 mehe talu 13122 meri
 6723 mida — mees 9659 mis tahab
 9700 mures 9682 mõldril 9732 naine
 9683—4 naine tündriga riidu 13072
 naise varaga 7200 naist 13071 noorik
 9685 nõu 9745 nähakse oru põhjas 9706
 nõlub naha 3055 oma leiva sööb 5312
 omas kodus 9643 oma võlga maksab
 14304 ostab 9689 palju vara 9736 13664
 paluge — eest 9665 paradiis 9737 pea
 suur 8472 pea vaeseks 9696 perenaine
 9690 perest hobune 9747 pergeli tige-
 dus 13106 perse paistetanud 13105 per-
 ses 10491 puhu oleme 9668 pulma 13056
 puudub rahu 9738 põllumees põline 9191
 pöörab palge 13135 raha 9735 9739
 rahaga panda 9638 raha — jumal 9474

raha kallis 10395 rahakott perses 9741
 raha kui raba 9705 rahale — aule 9644
 raha najal 9691 raha palju 9721 raha
 peale 9678 raha saab 9646 9653 raha
 saaks 9652 raha — süda 9501 rahul
 omaga 1909 rahvas 9692 rakendud
 13058 raske kohut käia 9712 rasva 9740
 rehepars liikuma 9649 rehelisi 13134 riid-
 lema 9758 riik — rahvas 9629 riista
 riputab 9693 riisub päris paljaks 13091
 rikastega 9710 rikkus ei avita 7510 rik-
 kus — oma 9766 rikkus taga 13094 rikub
 tütre 9694 rindu ajab 9645 ringutab ma-
 gada 13089 rinnust kinni 2647 ripakile
 9698 riskätsile 9782 rohkesti saab
 9695 rumal 11612 13128 rõõmsalt 9674
 rõõmu 9742 saa 9755 saada — olla 9719
 saada ära püüa 12442 seda rõõmsam
 9660 seda salli 9636 seda tigidam 9661
 see inimene 9756 sellest helde 9642 seo
 rihtmageda 13116 silm 10479 sitkem
 13045 situb ja tilgutab 9697 sugenes ise
 suhu 13082 sulane 9666 sureb 1235 1939
 surm 9748 sõnadest 11116 sõpru küll
 9730 sõprus vaesega 5779 süda 9749
 süda varanduse küljes 9750 sügab kõhtu
 9701 sügisel — kevadel 9664 süüa lõu-
 nat 6138 taevariik 9746 taevariiki 2823
 talu teenijatüdrukku 9751 tapab härja
 9703 targem rahvas 11607 tark 9688
 teenija 13059 teretamine 9752 too sant
 10196 tulid 9658 tunda rõivaist 9687
 tuntakse perest 9707 tõe seljas 9669
 tõllas 9699 tõstetakse taevasse 13132
 täna 12392 töö ei ole 12564 tööga —
 tarkusega 12508 tütreid 9753 tütreid ruttu
 pruut 13120 uni 13127 usub igaüks
 9708 vaderiks 9679 vaene — hobune
 13074 vaene — leivakott 13075 vaene —
 leivakõrvane 13136 vaene — ori 13076
 vaene — persepingiks 13077 vaene risu
 — silmas 13080 vaene — roog 13078
 vaene — selgroog 13079 vaene toidab
 13088 vaese häda 9671 vaeste vaevast
 9673 vaevalt taeva 9760 valetab 13061
 varaga 13065 varas — saanud 13720
 varastab 8423 vargile 9759 veelib 9651
 vilistavad 9711 või vaene 10755 võltsi
 usutakse 9754 võta — naine 9757 õigust
 saama 9662 ühe silma pärast 9663 ütleb
 9648

rikk (vt. ka **rakk**, -i): raha — hanna all
 4234

rikkuja: rahu 4496

rikkuma: aastase tõe 13267 amet 259 head
 kombad 4643 jumala nimi 2522 nimi
 meest 7435 oma nina 7445 paha rõom

- 8235 palju kokki 4269 peotäis tuhka
8576 põldu — põld sind 7398 rahu 9510
ree 9600 riid 9625 riie — meest 9628
rikkus — rahu 9762 roomad 9928 sool
— seeme 10611 sool südant 10606 sõp-
rust 15139 tööd — kaupa 12451 töö —
tegija 12505 vana kaevu 13525 varsa
selga 13862 üks kord 3016 üks sant
15020
- rikkus:** amme 1526 aus nimi 481 ei anna
rahu 9762 ei ela 9761 ei tee häbi 13165
hauda 870 hea söber 11057 himustad
9767 hinge hukkus 9504 hinge uhkus
9506 härgadega 9768 igapäev rõõmus
398 jumal annab 2546 jääb rikka 9650
kasvatat rikkust 13168 kápakile 12828
lapsed kehva 5488 lõpeb 198 lõpeb rikka
9640 maja riid 9765 muld 13581 naise
— kassi vargus 7294 naise — toomapäe-
vast jõuluni 7296 naise — ukse taha 7295
ori on vaesus 13076 palju muret 13664
pruugitakse kurjasti 9771 pärast võtta
9764 rahuline meel 9526 riiega 10961
rikka — ei avita 7510 rikkal taga 13094
rikka oma 9766 ringutades 9769 santus
lähemal 10200 tarkus — ema 11683 tar-
kus enam 11680 tarkus — hakatus 11684
tervis kõige suurem 11979 tervis parem
11980 tervis vaese 11981 tuppa toodi
13679 töö — alus 12532 töö mehe 12521
tülis on muld 9770 vaese 13125 võimu
9763 õigus enam 14602 õpetus parem
14751 ülekohtuses 13163
- rind:** ema pistab 621 lapsele — suhu 5550
naine 7258 rauda 9564 rikkal — ajab
9645 rõhutud — rõögib 9906 rõõmuta
642 rääkima üle 9953 sel rammu 9772
võtab 10286
- ringutama:** rikkus 9769
- ripakil:** see ära 9773
- ripa-rapa:** katki 134 lõhub riista 9774
- rippuma:** juukse karva otsas 2153 koos võl-
las 4356 teise küljes 11861
- rist:** ei vii — hauda 9775 igaüks oma 7850
jumal — peale paneb 2640 laisal — ree
peal 5337 maja peale 9779 naine mehe
9684 oma — kergem kanda 7955 puid
mööda ei 14723 ratsa sõitmine 1317
rinda 8446 tark naine mehele 11646 vi-
letsus 2567
- risti:** ela 537 kaks kätt 4817 pingi peal
8529
- ristiinimene:** seltsikene 11028
- ristiisa:** rihmad 9776
- ristima:** laps 8304 11078 leiba ahju pannes
5699 ronk lapsi 10956 surnud vasikaid
2708 vares lapsi 13826
- ristimine:** reede 9594 ronk pojad 6245
- ristipoeg:** karask rõõsa 3225
- ristipäev:** härjaheina 2797 katab oras räägu
9843 kivi vette 8175 kodus püha 9779
mered täis 9777 pojad ristsele 13826
põhjatuul 10957 rohuladvale soola 9780
rüaoras vao katab 9778 soe kivi vette
8175 vares ristib 6238
- ristirahvas:** haugub 8553 haukumata 8544
häbeneda 4282 tsiigand petab 12071 turleb
12179
- ristivord:** naine 9781
- ristiüleandmisepäev:** ussid auku 12971
- ristkäpsid vt. ristsed**
- ristklapäev vt. ristipäev**
- ristsed:** kurbusepäevad 6453 minna ilma
9044 ree peale 9989 rikas 9782 vares
ristipäeval pojad 6238
- risu:** elades — surres 4599 joodik ristiini-
mese 2426 laisk inimene teise 5359 ma-
disepäev — rakmeta 6281 rõõsa piima
peal 12601 silmas 9683 vaene — rikka
silmas 13080 õues 9783
- risuhunnik:** läheb — sisse 9407
- risune:** rukkis 9784 tare 11592
- ritk (= rõigas):** kassile 3355 mõruks 6536
reede roog 9785
- ritsikas:** jooksjal rebasel 2461
- ritv:** rahakott — selga 4226
- robane:** kelle käsi 4969
- roe:** kelle käed 4969 kokku määrib 8738
kus sügavam 11359 rattast 10541
- roheline:** jõulud 5100 liblikat 5795 lihavõt-
ted 14065
- rohi:** aita ükski 10727 ei kasva 13937 ei
kasva nelipühil 7420 heinamaarjapäev —
kasv täis 1193 jumala sarves 2550 kaera
kangune 4735 kannatus 3179 kari sööb
3242 karjatee peal 3259 katsu 7784 kibe
kõhu 3685 koera keel 3352 kusi kunin-
gamehe 4690 kus ohtu 7781 küürakal
pole — haud 5240 lapsele 3332 liblikas
— peal 4411 ligidal 1797 madalam
13191 minia ämma 6845 noor — pehme
7520 ohakas õrjetu 2840 olgu ohuks
7783 oma 8045 põõsa ümber 4320 ruma-
lusele — haigusele 9883 sool noorele
4734 surma vastu 10744 teine 15002 tei-
sele 14932 tervele pole — vaja 11969
valmis 9786 valu vastu 10728 viinast
4789 vits viha 14262
- rohitsema:** näljast 11260
- rohke:** and 9692
- rohkem (vt. ka palju):** annad — tahab 318
kel on — tahab 5088 naisi koos 721
palju saab — tahab 8333 parem 665

rohkesti: kuulda — näha 7667 saab — annab 9695
rohmima: üksi pohmib 15089
rohukasv: kastet vaja 9791 külvinädal 4737
rohuklaas: minia ämma 6845
rohulatu: soola 9780
rohunina: tärkab 9792
rohunädal: külvinädal 4737
rohupoeg: jänesel 2749
roid: röösa piima peal 12601
roigas: köök 8816
roisk (vt. ka **raisk** 1): silma peal 12789
 susi lastakse 10825
roitja: peni 2459
roitma: hiline 4261 kass 3393 vanapoiss 4258
rokk: hobusele anna 1366 kevadel kesine 11393 kuidas kokk 4266 süü — keetjal 11445 süü — rokotajal 14377 süü — vasikal 11450 vasikas head 13866
rokutaja: süü roka 11450 14377
ronima: konn künkale 4311 kõrgemale 4858—9 kõrgesse 4860 vihmavarju 1567 üle aia 37
ronisaba: saab 3573
ronk (vt. ka **corp**): ja ronk 9793 kukub puust 6104 maarjapäeval — muna 6245 mustale — küla kätte 5043 raibe 9537 ristib suurel reedel 10956 ronga silma 2829 tõsta — üle katuse 9794
roobisuuts: tukiving 9795—6 ämma suretaja 12116
roog, roa: hea 890 hüva — üle jätta 13900 iial palavam 9798 kaks — ühes anumas 3000 keeta 222 kops koera 4379 kõige parem 6092 kõva 4790 laena külasse 5264 leib kõige parem 9114 maolasa 12494 nälg keedab 7699 nälg — soolab 7706 näljasel maitseb 7726 oma kõht 12021 pisukene pajakene 8896 rahu — sõjaski 9519 raiskajal 11452 riik reede 9785 rohket — nõuab 9797 rutul 9889 sool — jätk 146 suu tunneb 10930 teadmata 4717 teemehe 11744 tehtud — ei maitse 4268 tüma — tütrele 9012 uus küps võõra 12990 vaene rikka 13078 vana mees vareste 13450 väel tööle 12569 üle jätta 1131
roog, roo: särg 11187
roojahunnik: ratas leiab 9563 sead 10573
roojane: mis suhu läheb 10868 vett visata 13536
roojastama: vana kaevu 13525
roojastamine: pükste 3755
rookima: igaüks oma randa 9550
room: peab 1399 räpakas hobune 9928 vil-lased 8936

Rooma: iga sauna eest 10220 kõik teed 11731
roop: naerab tuld 179
roopealne: otsad lootsikusse 9799
roospõõsas: magab madu 13214
roosk: ilmal pikk 1957 ilma — õpetab 1997 laisale 14233 olgu parem 1319 ruuna julgeks 9800
rooste: rauda 9565 sööb rauda 9802 varas-tatud raha 13786
roostekarva: uss 13883
roostetama: heategu 1156 künniraud 5176-pada 8188 puhkan 9028 raud mis käes 9569 raud — vanasõna 9801
Rootsi, rootsi, Rootsimaa: häbi seitsme ruu-naga 1713 lähen Soomest 10626 tüd-ruku häbi ja härja kasu 1839 vang 9805. õigus 9803—4
ropp: ise — pesa 9018
roppus: uhkus 9806
rotiliha: ei söö 1238
rotipesa: nabra all 9807
rott: ei tunne nälg 206 hooletu elu 3401 jumal on loonud 2525 kassi kätte 9808 kass — peale turtsuma 3402 kass — pel-gab 3398 magaja kassi suhu 6297 mida konnem 4319 on kena 3380 paari künni-raudu 9648 pekki näppamas 9809 pesa nabra otsa 9807 ronivad 3395 rotiga 4307 sallib 14820 salves 3373 sugu ini-mene 13773 sureb viljasalve 9810 vaene 13083 viga elada 1245 vihane kass 14031 vilets — ei tea urgu 14174 vilil kallis 4315 viljasalve ei sure 1235 ütles 1238
rubla: au ei saa tagasi 11933 ees on 9811 eest kahju 4370 eest lärmi 4362 eest otse 4376 eest tööd 4369 hoiavad endid 4358 kingitud 3801 kopikas hoiab 4363 kopikas — isa 4367 kopikast 4869 lapsi on 5511 lase — minna 9812 minnakse kohtusse 9813 nali enam 7361 parem sõna sõbralt 11111 pistab tasku 4377 pole raha 4368 saab — täis 4366 sada kopikat enam 10024 sada sõpra enam 10025 sandil sada 10178 see ei saa 4360 ting läheb 11931 versta pealt 10127 väl-ja 3992
rublalaine: viska kõrvale 12014
rublamees: ei saa 4360
rublane: nimi 9814
ruga (= heinasaad): hein 9978 Mikul tu-leb 6835 roale veli 9816 rutul — taga 9890 see rees 4930 tee kuhja 9815
ruhi: hobust ei otsi 9817 sea leiab 9818 seale — selga 3195 süüd 11447
rukis: adra alla 4568 ei lõika orasest 9830 emapäev 9340 enne jakobipäeva 3414

6115 enne pärtlipäeva 9826 esimene ema-
 pea 7765 härja lõhki 9821 ilmast läbi
 2007 juur katki 3324 juur liikunud 3670
 jöhvikad 1176 kaks nädalat 9832 kasva-
 tab poja 9823 kes siis — sööb 9819
 kolm vakka — vähemaks 9263 kotiga
 6818 kuidas — ees 9957 käsk külvata
 4566 külvata varem 9834 maja peremees
 9825 oder — poeg 7766 oma 7959
 paastumaarjapäeval konna selja katab
 5848 paju paigalt 8266 pea kõrge 9833
 pea väljas 7765 poeg 6652 pool 2814
 pärtlipäev 9336 9959 risuses 9784 rokka
 9831 rääk — õitsema 9936 rühkijal 9963
 setverk — rohkem 2627 siga 10346 sirp
 10509 sügavale 4564 sügisesele — keva-
 disele sõtkujale 11406 tahab liiva 10234
 tuhka 9961 varane — hiiline 13693 uusi
 — uue leivaga 12988 vaarmarja ajaks
 9828 vakaga — majasse 13072 vares
 6793 õitseb 9958 9965 õitsemise aega
 9832 õitsemise ajal 12287 ööke ümber
 1018 ütles odrale 9829 ütelnud 9822
 9824 9827 9835 9960

rukkiema: pea pistab 12977

rukkihakk: esimene — püsti 9836 välja
 peal 3326

rukkihärmatis: enne jõule 2719

rukkiiva: odraiva 7770

rukkiakkl: oolepäevast 6408

rukkiuhi: mine mehele 6663

rukkiõrs: maha jääb 9837 süllaga mõõta
 9820

rukkiütis: mähahobune 7080

rukkiõikus: jaagupäevast 2307 konnal
 suu kinni 9838 oolepäeva 3414 veel pa-
 rem 5509

rukkiama: ütelnud 9839

rukkihaarjapäev: kärbsed pooma 9841 külm
 kivi 2332 marju 9840 raudnael heina
 2300 rukki ema päev 9340 ruuna ema
 päev 9842

rukkiõras: enne jaanipäeva 8073 jüripäeval
 varesse katab 9843 läbi puulaastu 14190
 paigast liigub 9844 9966 vao ära katab
 9778 varane 8266

rukkiipea: eerikupäeval 503 juba paistab
 7765 põues 8943 tühi — teistest pikem
 12694 välja 9967

rukkiõeme: laurisapäeval kotis 5611 peale
 pärtlipäeva 9339

rukkiõilm: vahe vaksaga mõõta 9820

rukkitõgemine: piitsa anda 1320 ema 9340
 poiss üle jääb 4130

rukkitõra: lätt maalõ 1196 poole suurema
 saagi 9845

rukkitõü: odra poja 9847 odra sõnnik 9846

rukkiõihk: keskhommiku 6242 pruukostilei-
 va 9848

rukkiõilvi: peata nelipühi 8475

rukkiõõis: külvarmise ajal külvinõusse 5154
 sajab külvivakka 9965

rumal: Aadamast saadik 2 aknad 9854 ei
 künta — külvata 6002 ei naera 11614 ei
 oska 7645 elust läbi 580 hiir 1235 huul-
 te otsas 1577 ilu — au 9855 inimene
 kolm korda 2157 ja rikas 11612 kaeb
 käega 11634 kahetseb pärast 11644 kar-
 jase kannikas 9856 kes laseb 6573 kiid-
 dab hullu tööd 1564 kirikus peksa 6013
 kiits 9863 koore peale 11627 kotist 9857
 kõva ei ole 4900 kättega 11658 külmab
 saunagi ära 11620 laitus 11611 laps
 5530 leivahunniku otsas nälga 9862 lind
 pessa süüb 5921 läheb tormiga merele
 11645 mees 9864 mehel head kartohvlid
 9860 naerab 11637 naerab narri 14998
 näidatakse näpuga 7007 pea 9852 9874
 pead vastu seina 9850 pea vaevab 9865
 rahvas 11607 rumalat õpetada 9873 ruttu
 saab 9887 ruumi 9859 räägib, mis teab
 11656 sada hoopii 7009 seitsmeaastane
 10277 siga 9867—8 10384 siga silmist
 10386 sulgi selga 9858 suur koer 4179
 sõdivad rusikatega 11617 süda suus
 11619 talupoega petab 11638 targad jää-
 vad 11616 targaks õpetada 1557 targa
 tarkus lõpeb 11626 targemale järgi 9866
 targema ori 11672 targem järele 11629
 tark on see 11650 teeb kahju 9869 teeb
 rutates 11697 tegu 9870 töö — jaoks
 12564 uhkus 9871 vaene 9688 vaene
 uhke 13061 vaidlema 9851 9853 varas
 6893 9872 välja jookseb 11649 õigus
 11628 õnnega 11633 õpetada 12858 ära
 olnud 2092 ära oota head 9861 ära õpe-
 ta 7465 üks küsida 15018

rumalasti: küsida 9875

rumalus: ees 9878 ei ole rohtu 9883 iga
 hõlma all 9877 laiskus — ori 5409
 lõõb iseennast 9879 peksab peremeest
 9880 pekstama 9882 rutuline 11685 seal
 palju 11668 sääsk 14749 tarkuse ori
 11672 tarkuse pilli järele 9881 teisest
 silmast 12846 uhkus 11679 uhkuse sün-
 nitaja 12831 uhkus vennad 12834 uhkus
 — õuemärk 12839 vaesus — naaber
 13170 võitleb jumalgi asjata 9876

rumm: on läinud 9884

runntuhlis: kallid toit 3275

rusikas: igaühel 9885 kuidas käsi 4980
 lase käia 11100 mehe — magusam 6637
 oma — kindlam 7950 pärast riidu 9622

rumalad sõdivad 11617 tühja tuult 12708
valgel vali 3587

ruske: härg maganud 9886

rusku: hilda 1247 õhtu 14519

rutakas: töö rumal 9887

rutt: leent 9889 mida sitem 10546 nutt
9888 raital 9893 ruga taga 9890 rutu
asjad 9891 sitt saksa 10563 töö hooletu
9892

ruttaja: töö — käes 12558

ruttama: ei maksa 9894 mets — põllumees
6761 mis täna võid teha 12373 õigel ajal
valmis 9895

ruttu: ei lähe 9901 haarad 733 hobu eest
ära läheb 9898 kirpe otsitakse 3702 min-
ge — tulge 9900 rooga keeta 8489 ru-
mal 9887 saadud — söödud 9903 sead
9902 sõõb — teeb 9896 teed 14236 tee
— käi 9905 tee — sõõ — maga 11790
tehakse 3379 tehtud — söödud 9904 töbi
12268

ruturoog: leent 9889

ruum: laias ilmas 5293 rumalale 9859 tei-
sel tulla 9812

ruon: ei jäta sitta 7077 ema päev 9842 häbi
seitsme 1713 ilmaski tugev 12364 rakke
7830 roosk 9800 süüd 11447 veab 1399

ruunaja: kange 3167

ruunama: kukkijä 14013

ruvvakulp: isune 4524

rõhuma: hea peremees ei 8599 peremehe
raha 8649 rind rõõgib 9906

rõigas: kes kutsikale 4697

rõivapesija: parem sittuja silmi 10575

rõivas: ei ilusta 9911 ei maga 2231 ei
teota meest 9628 hea naise kolgitud
4665 hoia uuest peast 9910 ilusaid istu-
des 2268 ilus seljas 4822 jäme 2745—6
kae kehva 4644 kurn kogub 5586 külm
aitab kanda 5095 külm tõstab 5095 li-
nane — sitsine 13578 meest meheks
9909 naerad rätsepat 7163 nii kui rõõm
590 paigatud 8258 põlvini porine 9908
rahvas 9529 rikas tunda 9687 rõõm tõs-
tab 347 teise — purevad 12819 teiste —
katta 11918 valges ei elata 9907 vana
— paigata 13332 vaninutatakse 4216

rõngas: nagu rõõm 590

rõuk: all sügava uru 9807 kus pauku 8440
sääli rammu 7068 tõuvilja 4849 või
pauk 3001

rõõm: hea laps 11146 hea — pärast 4631 igal
linnul oma 5898 igal — oma õigus 9913
keelepaelad lahti 9919 laisk ootab teistelt
5375 leidjal 14686 lõikab 7608 maja
rahu 6370 meeste 6615 mure 9917 oma
7956 paha rikub 8235 pane nahka 319

7187 penil ja kassil 7546 perra ei rühi
505 pärast ei sure 9920 rahu 9509 rahu
tütar 9918 rahu õde 9517 rikkal —
rohkesti 9742 rinnata 642 rõivad 590
rõivad üles 347 suur 9914 sõõd leiba
12485 teine 15002 tööd teeb 12462 vae-
ne naine toob 13072 valuta 9916 vana-
nimene ei tunne 13546 ühele — teisele-
9915

rõõmsalt: rikas elab 9674

rõõmsasti: noores eas käiakse 9921

rõõmulaps: mitu last 14986

rõõmupäev: maitsuma 1806

rõõmus: andjat 1209 laps 367 lõikus 4561
meel 4796 mida rikkam 9660 peresest
peeru 4562 rõõmsatega 9922 sõõ ja joo
11268

rõõmustama: enneaegu 1686 katuse otsas
9923 kits 3897 kui leiad 5721 lina pere-
meest 5860 peremees — ori 11396 põld
9161

rõõsk: sügisel 11385 unest 12890

rähmane: kelle käsi 4969

rähn: kirev 5924 õnde 14775

räim: heaga 8969 hännast sõõma 9924 ja-
leib — prii-inimese toit 5700 kergemad
surema 9934 maa õitseb 6194 meres
6220 pütt 9394 sada 9926 sügisel põi-
mib 11392 võrku lähleb 9925 ütelnud
3055

räimekusi (= räime soolvesi): kevadel la-
ku 11392

rändaja: päävarju 9927

rändama: palju 8325

ränk: algus 246

räpakas: hobune 9928 rikub tervise 12933

räpatelema: ei saa kaugele 9929

rästas (vt. ka muusträstas): säristab oma
pesa 13827

rätik: ei kõlba kaela 9931 häda 14008 laia
sidumine 178 palistama 8304 tui 9930

rätsep: inimeseks 3894 jalust vigane 2400
kahest nahast kasuka 11815 kergemad
surema 9934 kume krae sisse 12572 kää-
rid 10309 mis üle kääri 5019 mina lõika-
ma 9932 nõela juurde 3789 nõelata 3873
riiet 3788 saksa santidest 10051 silm
— moot 10480 taeva poole 3790 vanalt
uut ametit õppima 5982 vana riide-
uueks 10374 vargad 9933

rätt vt. rätik

rääk: oras katab 9843 palju karjuvad 9935
rukki õitsemata 9936

rääkija: küll 9937 palju 9946 seal kuula-
jat 4832

rääkima: ei küsita 5192 ei taha 9940 enne
mõtle 7041 halba 1144 hobune 1347

hunti 1661 hunt suur 1616 häda 1753
 hästi 923 jõudikuga 2414 joomast — ja-
 nust 9947 julgest 433 jutt ei sünni 11250
 kaks 3005 kartul 3281 kui mees 10907
 kui võtad 14342 kõige parem perenaine
 8661 külamehel 9941 laps 5531 laps väl-
 jas 5570 liiga 4835 liigpalk seinas 9948
 maa kevadel 6211 meelde tuleb 15136
 mees 6562 meest 9942 mida rohkem 9939
 millest süda täis 11341 mis kuuled 9954
 mis saksa haigusest 10055 mis tahab
 9938 mis tead 11722 mis tõsi 11281 mis
 valutab 13313 mõtle mata 7042 mõtle
 palju 7047 naisega 9349 naisele 1994
 9943 palju 8326—30 8343 paremat taga
 1072 pisut 7667 11722 raha 9433 roh-
 kem 9949 salajuttu metsas 10112 sandile
 9950 see külvab 4833 sellel õigus 4834
 sinuga hästi 11058 suuga 9944 10902
 suule süüa 10880 suu sisse — selja taha
 10878 suust suhu 10860 targasti 11594
 tark — rumal 11656 taudi 11711 teis-
 tega vähe 4838 teist kaugel 9951 tulde
 9952 tõtt 9945 tühja 12639 vaata enne
 13005 vanad 13346 vanad — noored
 13385 vanem 13638 varajane 11949 vähe
 7667 11722 vähem 80 üks 15033 üksinda
 3994 üle rinna 9953

rääkimine: hõbe 9956 kopikas maksab 9955
 rahva 9530

rääpima: perse 4764

rääpleja: saab ikka 9968

räästas: hanged 4849 pärtlipäeval — tilgu-
 vad 9337 tilguvad 5656 tuli juba 12153
 vihma käest 14053

röke (= suits): kus tuld 12154

röögatama: konnale astud 4308

röövel: avalik 494 käsi käele 2395

rügä, rüä- vt. **rukis, rukk-**

rühkija: rüga 9963 rüüd 9962 teeb 12558

rühmama: tugev naine 12085

rünne: sinna — jäävad 4352

rüpp: kellel käed 4966 raasu 9412 välja
 kanda 1365 õnn ei taevast 14670

rüve: rüüd vahetama 9964

rüvetama: mis suust välja 10868

rüvetamine: püksi 9375

rüü: igal inimesel oma 2094 rühkijal 9962
 rüvedaga — vahetama 9964

rüüpama: ruttu 733

rüüpleja: ikka saab 9968

rüüs: rinna pehmendus 9969

rüüstik: seale 9970

rüüstja: peni 2459

saabas: ei määri 9973 jalga 9972 9974
 11070 jalg leiab 2394 jalg mehe 5579

kaks paari jalas 9971 kingsepal pole
 3788 kitsad 3910 kontsal 9975 korts —
 ei karju 4396 kuidas jalg 2400 kuidas
 sukk 10663 mehe sirgus 739 naerad
 kingseppa 7163 otsagi 8418 saadikule
 9979 saapaga 14151 saatan 10013 sak-
 saks 9976 10658 see — saab 10050 suur
 jalg 2406 uus — hea jalga 12993 vana
 — parandada 13406 varrega 13851 vene
 — kingsepa 3784 viin ei taha villaseid
 14101 üks 3019

saabija: saagu 10006

saad: nime ei riku 9977 pool heina 9978

saadeldama (= sajatama): seisja käed
 11809

saadik: haigus surma 761 saab saiakaku
 11925 saapad 9979

saag: ei viili 9980 ühe peaga — ei kõlba
 11928

saagima: oksa 6474

saaja: ei ole asja 1421 ei tüdine 291 ikka
 saab 9984 millalgi palju 9981 sõojaid
 9982 ting 9983 veidi 11478

saaja (= pulm): ametmees 9992 ei tehta
 6629 häbiga 9985 ilma hõiskamata 9986
 kaema 9988 kes sandipojast 10134 kirp
 saunas kui 3866 kuningaski annab teed
 4535 käija — pidaja 9991 sandil — min-
 na 10161 leiba pole — siis pea 5674
 maast kaeb 11063 minnakse 9989—90
 nagu saab 9782 saadud — pulmas peet-
 tud 9987 saksa 10076 veli paljaste kä-
 tega 13917

saajatee: hobune sõidab 1322

saajavanem: santi 13035

saak (vt. ka **saalis**): ajal 9994 jäävad ilma
 9626 kasvab 3438 kuidas seeme 10249
 kuidas töö 12468 kulli küüsis 4517 kus
 lõök 6154 kus suitsu 10651 kus tööd
 12467 küla — künnisel 5080 maal hea
 2813 magav rebane 6304 maksud 2701
 metsaline püüab 6794 rukkitera suurema
 9845 saama 3187 sakste 12531 suurem
 8796 söök 9993 sügisel suured 3637
 11379 varga käest 1665

saalis (vt. ka **saak**): kass sõõb üksi 3385

saam: saanud — peale 9995 suured 9996
 11379

saama: auga 462 ei — kuhugi 3091 ei sal-
 ligi 7796 ennem valmis 11798 heaga
 1096 heal ajal 1062 hinge tagasi 1279
 hing — sisse 1281 hirmu — armu 1297
 hirmuga 1301 hommikul — õhtul 1449
 hundist hobune — karust koduloom
 1602 hundist karjakoera 1611 hundist
 lambrist 1671 hundist nahka 1612 hä-
 biga — läbi 1701 härg 1859 ilma 2010

2246 ilma rahata 9433 ilma vaevata
 13176 inimene targaks 2104 jõuga —
 nõuga 2705 kahte 14881 kass puusse
 3408 kellel on 7795 kelmusega rikkaks
 3583 kergelt 3610 9997 kes küsib 5188
 kes palub 8377 kes pusib 9066 kes sur-
 nud 11262 kes tahab 11479—80 kes teeb
 11759 kiipjale-kaapjale 3698 kitse tolles
 ilmas 7213 kitsi oma käest 3916 kuidas
 annad 316 kuidas saun 10215 kuidas
 teed 11761 kui silmad valla 11290 kul-
 laga hõbedat 4505 kus konn 4317 kus
 suitsu 10651 kust hunt 1662 kõikidele
 sõbraks 11058 kõikide tahtmist 11483
 külla küljest 5087 leiba — soola 5714
 lind sest mis nokaga 5930 lubatud 6048
 lõunat magab 11252 mehest — mees
 6638 mees 6573 mis ei ole 7798 mis
 saab 14983 mis võimata 14301 naiseks
 7212 nooruses 7576 nõnda antud 9999
 nõnda kadunud 10001 nõnda lastud
 10002 nõnda läheb 10003 nõnda pillatud
 10000 nõnda sõõdud 10004 oma külasse
 mehele 902 pahema 8340 palju 8331—3
 8336 8362 palju — vähe 8338 parem
 8785 pea 8485 pekka 11223 põuaga 9236
 päev — omast vaevast 9254 päts päit-
 sisse 9348 raha 9419 raha eest 9443
 rahaga 9460 raha raske 9485 rikkaks
 — uhkeks 9755 rikkust pruugitakse kur-
 jasti 9771 rohkem — paluja 9790 rutu
 sõõdud 9903 saabijad 10006 saada edasi
 14075 saajas 9987 saama peale 9995
 salved 11945 salve või savipaja täis
 10122 sandil 10176 sant peab 10145
 sant — sandipoiss ka 10157 sarjataiest
 — rehetäiest 11906 seda 3069 seda enam
 11482 see kulla 4595 see salvab 9998
 see sõõdud 10005 suhu või selga 9968
 9984 suve ega talve 2910 sõpru —
 vaenlasi 11054 säält katkutakse 3331
 sõõme 11280 süües — lakkudes 11235
 tahab palju 8347 tegija — setugi 11814
 tehtust 11797 teibale 11922 teise —
 ikka 10007 teise kiitusega 3758 teistelt
 nõuad 11860 teoga 11819 vaevaga 7187
 13180 13182 vaevata 13186 vaga — va-
 helt 11443 vara 13661 vargusega 13835
 varsana 13858 õlut 1687 ühes 14863
 ükski ei ela 11310 üle igast mäest 9401
 üle õlekõrre 2706

saamapäev: kõik ei ole 11315

saamatus: talu hävitab 14353

saamine: raha 9492 saunanurk 11485 taht-
 mine parem 11484 vaene 11487

saan: aitab talupoja 10594 ette hobust 9603
 Jaan 2343 kaetakse 9989 külm ise 5103

saksa — ümber 3926 suvel tee 13305
 vaimud 1283 võta sant 10197 ära istu
 14415 üks saksa 14974

saapakandja: saksa jalgu 10207 tea 10008
 saapasäär: oleks kõri 13131

saapaõigus: pastlaõigus 2881 10009

saar: kokku saame 12331 oled saanud 3743
 saareleht: varese varjab 13809

Saaremaa: Maresid 2785 neu saba tõstmine
 10010

saarepung: teine vilu 14208

saarepuu: naise tahtmine 6590

saarlane: toit 10440 vili 1234

saarmas: saba 3298

saatan: anna sõrm 4588 lähed — võitlema
 4676 maalid 4554 oma pada 9413 pärast
 sada 11925 saabastes 10013 sarved sei-
 na 10012 suu eest 4642 sööb salatu hea
 10014 toime ei saa 10011

saatja: saapad 9979 söimatakse 5247

saatma: hunt karja 1671 joomine — välja
 peale 2486 külalise — laiskuse 5069
 surm — sõna ette 10751 turak turule
 12209 tühi asjale 12634

saatus: kohtusse minna 10015

saba: agal 144 ei kergita 4009 ei sööda
 3044 elab sada aastat 7431 hambata
 4174 haraka 860 13827 hiline siputab
 13702 hunt ei hammusta 1614 jõuad
 8445 kassil — koormaks 3362 kasta
 vette 10016 kergitada 4172 kes taga 507
 koera — kergitab 4046—7 koeral —
 tarvis 4024 koer ise 4046 koer liputab
 4095 koer magab 4096 koormaks 5502
 10177 11186 kuidas pea ees 8450 kõigile
 — liputab 4178 kõrgemale — tõstab
 3400 käsib sabaotsa 4094 lehmgil tõs-
 tab 5639 linnul raske lennata 10019 li-
 putab 4176 liugu lasta 11862 lutsu 6093
 7310 magab 6315 mõisavanema jalas
 11493 naist 6620 nii — kata 10018 pan-
 diiks 3378 peab saama 11343 pea — ei
 oota 8478 peale astutakse 4031 pikk
 8790 rebane 9580 rebase — paistab
 välja 9590 saad üle koera 4132 saajale
 8470 Saaremaa neu 10010 sandi — pu-
 nane 10146 seda kõveram 11991 siis
 vaja 10020 sitane 10017 sitase — saab
 3573 sõnal 11105 11124 taluvelid — si-
 tane 11517 tükk valgeid karvu 456 vael
 — taga 13251 vana — sallib 13483 vette
 puutub 4028 üle — ei saa 4192

sabaots: karvad karake ise 4094 valge koer
 13294

sabapidi: hobust 10021

sabitsema: seal rabitsen 10022

sada: aastat paranda 10023 ela — aastat

540 hoopi hullule 1574 kopikat 10024 korda tehtud 14979 kuningas kingib 4536 lammast 14970 lappi lambatumal 14145 loodi peale 11016 paari pastlaid 8166 räime 9926 salasossu 5161 sõpra — rubla 10025 taalrit 4375 talu tahtmas 5160 vorstikest 9703

sadam: alusemees otsib 2305

sadama 1: jüripäev 2808 lõokese lund 10026 lõunatuul 6139 madisepäeval 6273 peale jaagupipäeva 2314 peetripäeval 8512 8514 saiad taevast 10037 salve — salvest välja 2310 sauna taga 12113 seitsmевennapäeval 10281 siidi 10412 suved tulevad 10028 suvisel pööripäeval 10027 tuhkapäeval lund 12099 tönisepäeval 12288 vihma — põua ajal 14051 või saibit 10029 õlevihu katab 12099

sadama 2 (= kukkuma; vt. ka **maha sadama**): hauda 866 kännust kaugele 4910 maale 6183 10030 mees — naisterahyas 6538 puu 9109 seda raskemalt 4863

sadamine: uhkus ees 12832 uhkus enne 12842

sadu 1: madisepäeval 6273 piip suriseb 8771 põua järele 2360 päev sapitseb 4721 Sammuli kohin 10131 sõidab saks 10031 vanakuu tuuled 13556 vares vara laulab 13825 vingupilved 14211

sadu 2 (=mäda puu): suu ei kanna 10890

sadul: hobune panna 13889 hobusel seljas 1351 perse 10930 sea selga 10327 10355 10361 sõidumehe 5167 vastne 13895

saduldama: vara 13667

sadulsepp: põrgu mõlemad 3790

saepakk: võsuviitsast 8265

saevanem vt. **saajavanem**

sagama: rauda 9570

sage: ei laota lapsi 10035 pada — poriseb 8585 padasta pada 8195 putru leivaga 11580 sammud 10128 santima 10033 soola panna 10032 voogid 10034

sagepuder: ei laota lapsi 10035

sagu: lapsi ei laota 10035 tige sööb 4553

sahk: pruugitud — läigib 10266 sirbi jälgil 10036

sai: ei saja taevast 10037 ei too tagasi 14257 ei tunta — söödud 12208 kes sandile 10156 kes sitta ei katsu 10540 kitsi küljest 5087 küla — magus 5066 kui — on 9819 leib vaese mehe 5697 leiva lõpu 10039 noor naine 14498 nägu 10038 paku pagarilapsele 8205 peab ka saama 5711 saab sõtkujat 5679 saades 6752 sada korda 6978 saksa — karva 6589 saunaleil parem 10227 saunas süüakse 10218 savist ei saa 5845 selle suu 4969

sitakest 10544 sitast saab 10557 sitt sea 10570 sõnast ei sõtkuta 5623 sõrmist teha 11166 sööda siga 10363 sügisel seitse 11378 süüakse isuta 14648 taga ajama 3187 tüdrukult — poes 12611 valge süüa 10040 võõra ema 8029 võõrsil — süüa 5727

saiakakk: ennem sandisekest 10135 saades 6752 tellija saab 11925

saiakoork: saades 6752

saialeb: kuivas põues 4464 naise ilu 7489

saiamaa: savimaa 10234

saiapagar: saia 8205

saiapodi: kui nälg käes 5673

saiapäts: saades 6752 sügisel suured 11393 taga ajama 3187

saiasarv: paistavad 10041

saiasisu: keiser sööb 3566

saivar (= ting, täimuna): sappi on 10201

saivas vt. **teivas**

sajatus: pärast saab sada 11925

sajune: ilmad 4720 kuu otseti 5110

saks, saksa: anna — suud 10042 asi laialt 10094 ei pelga 10183 ei saa 10061 haigus 9715 haigusest rääkida 10055 haigus — vaese tervis 10098 head peab hävitama 10064 hilja — rutt 1260 hunti ehk ussi 10053 hunt ühed 10088 hurjutab sandi suutäit 10087 häbiga 13057 iga saterkuue seest 10207 ime vaadata 11521 jumalaks 4448 jääksid nalga 10059 kannavad siidi 10058 katel keeb 10065—6 10095 keel ja hõberaha 10067 kes annab 311 kes — santi näeb 10049 kes tunneks — santidest 10051 kiida 10068 kohtus käia 10062 kurja — paku 795 kõik — rikkad 10054 kõik — suurelised 11524 kübar kepi otsas 10069 laps 10070 lubadus 10172 lubatud 10056 lõõki 1613 maksa kui 3497 meie maalt otsa 10046 moodi välja 10048 mõök 4288 nagu sead 10060 nõu läbi 7644 näljane 11286 ostab liha 11529 paar tuhat võlgu 10045 paistab silma 10146 palju — tarvis 10057 peksab — maksab 10091 pühad tulevad kui 9363 raha laenanud 4056 rahvas usub tohtrit 10074 rahva tuisk 10075 riided talupojal 10355 saabas ei tee 9976 saaja 10076 saak 12531 saatis koera 4094 sada häda 10071 sada kõhtu 10072 sada rubla 11519 sajul sõidab 10031 saksa ei söö 1619 salvab külla küljest 10092 sandid viletsamad 10077 sandileib viimane 10133 sant nalga 10043 seal suuremad 10078 siga hullem 10079 siga nagu 10383 siga on üks 10089 sigur konvi jätk 11520 sitta pilpa

peal 10063 sitt kõik — rutt 10563 sulane
4614 sureb — saab riielda 10710 sure-
vad — öitseb tööinimese leivapaluke
10052 surm 9795 suured — väiksed võl-
las 14474 sõber 10080 sõidab saaniga
10093 sõprus sandiks 10081 sõõb saia-
leiba 8623 sõõdud 10176 siidis 9638 sun-
dima 11530 tahab kosti 10099 tahab pa-
lumist 1641 tahab — saapad saab 10050
talupoeg 4311 talupojad toidavad 11531
talupoja kurat 10090 talupojast saab
11532 tark kes — petab 11638 tuled
10073 täna 12393 uni 10082—3 vaesus
kuulus 11535 vana 10096 varasta 13780
varjugi varima 10084 viha ei kao 10044
viha ja metsakurja eest 2568 viha ja
miilituli 10085 vihast hoida 3822 viisi
elada 10086 või sant 10047 väits selja
taga 10897 õigus 14596 ära pea — ven-
naks 10100 ära usu — suud 12960 üks
silm 10097

saksakamber: sitale 10101
Saksamaa: saada siga 10363 sauna tagant
10220 suuga sõidab 10894
saksasärk: selga 9974
sakuska: kelle viin 12076
sala: hoitakse 10105
sala-asi: haisema 10102
saladus: metsale 10103
salaja: asi haisema 10102 midagi ei ole
10104 seda palavam 10109 tehakse
10106—7 vaenlast 10110 või rahva man
10108
salajutt: haisema 10111 tühjas majas 10112
salasitt 10113 sauna 4898
salakivi: salvab adra 10114
salalik: sõber 494
salapeni: hanna haukumata 10115 ära usu
10116
salapulv: peab 5842
salasitt: haisema 10117 nee ja vanne 8505
salajutt 10113
salatõõ: vaatajaid 10118
salavaenlane: halvem 10110
salgama: hunt 1638 oled sõõnud 11245
oma sugu 10119 saatan sõõb 10014 san-
ditoorbat 10136 sõõb 11263
salgaja: varas 13838
sallima: köht 4789 laiska 5350 laisk laiska
5304 poisid 8937 santi 10150 ära sinna
topi 12049 õökulli — rott 14820
salutsed (= rakked): kaevule peale 2906
salv: ei kao 9835 hiir ei sure 1235 hirs
pääle 4467 ilu 8284 jaagupipäevani sa-
jab 2310 jüripäeval seale 6237 kel on
vilja 14187 kel täis 10120 kuhjaga 4849
kuningas kulla 4538 lehma sort 5637

leivajärg 4970 lustjas paneb — puu 6086
mis suurist — head 10121 oras pole
8074 saavad 11945 sammeldanud 14186
savipaja täis 10027 10122 sügised —
täitjad 11372 sügisel 11386 latraid mõi-
detakse 11707 täidab 5114 tühja — su-
reb rott 12700

salvama: heinatirts 1197 hunt hunti 1619
kes saab 9998 külla küljest 5087 sala-
kivi — adra 10114 seinast ei saa 10261
samet: ei saa kanda 276 mesilased 6751
paja alt tule 10416 siid teevad leeme
lahjaks 10123

samm: astud ühe 10124 elust surma 581
ennem — ees kui taga 10125 esimene
710 igat — vaata ette 10126 Jüriil pikad
2781 pealt kopik 10127 peremehe — põl-
luramm 8630 pikk jalg astub 8811 põllu-
mehe — põllumehe ramm 9194 päikest
kolm — astuda 12290 sagedad 10128
sagedamaks 9294 sitika — lahkub 12243
tarkusest narruseni 11674 täna 12394
vana — kahandab 13484 vargal suured
13760 õnnistegija ligi 2164

sammal: hauale 65 heina jätk 146 kuremari
— sees 4564 rumal paneb 6010 toa
soojendam 10130 vanale asjale 13316
veeremata kivile 10129 veereval kivil
13914

sammalduma: veerev kivi 13914
sammalperse: saab mehele 13593
sammas: kirik maailma 4329 vana — varga
13322

Sam(m)uli: kohin sadu 10131

sandikepp: ei saada taevasse 10132 kõige
raskem 10169 naerda 13647 viimane
10133 ära vanduda 13648

sandikott: ei saa täis 10171 kaela saab
8617 kõige raskem 10169 naerda 13647
üks — kaela 15065

sandilaps: põrgus lugu peab 10134
sandileib: viimane 10133
sandipoeg: saajas lugu peab 10134
sandipoiss: kuningapoeg kirjutab 4527 saab
sant 10157
sandisekk: saiakaku 10135
Sandisoo: vanatüdruk — lund sõeluma
13623
sanditoorbas: ei maksa salata 10136
sanep vt. **samet**
sangama: pada 4843
sant: alati küpsetatud leib 10174 amet 269
anna 304—6 anna — kannikas — kott
10138 auga 13057 eest hobune 9757 ehk
sunt 12602 ei ole aega paluda 8644 ei
ole ükski 1149 ei oska lugeda 10159 ei
põlga 10183 elad 10073 ennem — kopika

10144 harvast — saba punane 10146
 hauas saksa suurune 864 häda õpetab —
 lugema 1791 iga vald oma 13235 ilm
 913 kahe — vahel 6399 kahte jutlust
 14740 kaks — koera võidavad ühe 2989
 kana 13827 kaotab kannika 10158 kerjab
 9689 kes — annab 10149 kes — saia
 10156 kes saksa 10049 kes — teeb 10154
 kes — võib keelata 10155 kes võib —
 sundida 10153 kiidab 3429 kiidab kotti
 3722 kiit — lait 10170 kotiga 1910 ko-
 tiga viha peab 10147 koti kaela 15065
 kōtita 4419 kotti koopab 10148 kott oda-
 vam 10140 kott täis 10171 kunas kõht
 täis 10160 kus suitsu 10652 kus talu
 10173 kõht täis 4779 kõrtsimees — su-
 lane 4880 küll saaks — saaja 10161
 künnipäeval — ka adraga põllule 5174
 kütt näljasem 5196 lase — ahjule 10163
 lase — sauna 10164 laul 10172 laulab
 12646 leib 13645 leib ei haise 10139 loo
 ja laulu eest 10189 lugema 1727 maja
 nõid 10187 mees 998 mehega rist ja
 raske 10181 mida vaesem 13044 mis —
 laulab 14548 moodi elab 10048 naerab
 10185 14010 naise pesemine 4665 näeb
 — lõõb 10150 nähakse nurka 991 nälj
 — paadri 7710 nälja otsast 10092 olgu
 — või viganne 10167 oma koti pool 10184
 ootab hommikuni 5626 palub kotti 10188
 peab saama 10145 pektakse oma nui-
 ga 10141 saab — poiss ka 10157 saab
 saksa 11532 saada 6452 saada — asjale
 12634 saadud 10176 saaja 13035 saba
 koormaks 10177 sada rubla 10178 sajuga
 10031 saksa — nälga 10043 saksa sõp-
 rus saadab 10081 saksa söömaega
 10087 saksa — viletsamad 10077 saks
 hurjutab — suutäit 10087 saks või 10047
 sandile annab 10165 santi tallanud
 10186 saua mulda 5173 sauna laseb
 10151 saunaleil teeb 12350 saunanurgast
 11712 12237 saunas — sauna taga
 10166 sauna tare 10175 sau sees 10182
 seisa nurka 13052 seisku paigal 13471
 sent 10295 siga 5379 siga — miftu viga
 8237 silku-leiba põlusta 10143 sits —
 siid 10536 sooviline 10195 sulaseks
 10152 sureb 10191 10710 suutäis uus
 10192 sõna viib 10162 söömaag 10083
 talupojad toidavad 11531 toidad 7309
 too — rikas 10196 tulemata 854 tunneks
 saksa 10051 töötus ajab — ukse eest
 12309 tänab 10193 tööle kui 10906 uk-
 sest välja 10137 vaene — kotita 13085
 vaese vend 10194 vagu pikk 10179 vald
 suur 10180 vana — likatama 13537 va-

ras 10190 viisi käia 10086 võta — saani
 10197 õlut 12011 ära hurjuta 10063 ära
 — peale hobust 10198 ära peta — ka-
 raskiga 8722 ära räägi 9950 ühe talu
 pärast — nälga 11503 üks armuleiba
 10142 üks — rikub 15020 üks — üheksa
 toita 14909
santima: kes pandib 8387 kui varastada
 10199 sage saadab 10033 üks — kahe-
 kesi 10168
santus: lähemal 10200 meeste vahele 1023
sapitsema: päev — sadu 4721
sapivesi: selja taga 10888
sapp: saivarilgi 10201 südames 4252 6747
sarapuu: saksa siit 11577 süda sattikse
 10202
sarapuu-urb: nisu-urvad 5750
sard: sitast 10547
sari: kana siblib — all 3136 uus — vett
 12994
sarikas: saun annab — möödu 10223
sarjatäis: teisel mehel saab 11906
sarlakid: rikuvad kõrvad 10203
sarn: sõõjal 11214
sarnane: naine kuradi 4625 põld kausi 9157
 sarnasega 10204
sarv: ega lapse suu 5442 ei seisa lõõgki
 8460 hull — seinä 1583 härg 10206
 hārga 6619 hārja 1834 2683 hārjad — si-
 duda 1825 hārjal — ei tee häbi 1822
 igal sõnnil 11147 jumala 2550 jumal ei
 loo 2908 kasvavad 1698 kuidas soku
 10599 kuradile — pähe 11481 kus hārga
 1848 kus — seinas 10205 kõvem 13410
 lehm ei lõpsa 5640 looma tuntakse 1361
 musta hārja 6944 naistel 7302 oleks
 seal 10358 omad — sügelevad 7847
 pealekauba 8129 peas peavad 1399 saa-
 dan — seinä 10012 sauna laused 1702
 seale — pähe 2566 sikk 6036 siku —
 selja poole 7849 suu ei ole 10891 teisel
 ep ole 14438 tulised orad 1631 veri —
 all 13936 võta sikul 10424 vägeva —
 vānātakse 3163 õigus ei ole 14590
sasima: salapeni 10115
saterkuub: ei leita saksa 10207
sattuma: koerte sekka 4052 vaese — rikka
 kätte 3055
sau 1 (= kepp): pikem minust 10208 sant
 1910 santidel — sees 10182 sant künni-
 päeval — mulda 5173
sau 2 (= suits): au 448 häbi ei ole 1714
 sauna kütmise eest 10494 selja taha
 10211 silmad tilguvad 10210
sau 3 vt. **savi**
sauene vt. **savine**
Saul: kuidas Taavel 5909

saun: armastus — suureks 384 ei saa — tuleta 10217 hambad tulevad 5534 healegu 4672 härja 1727 jahtub ühe — üheksa pärast 5725 kes ei sünni 11422 kes santi 10151 kirp läheb 3863 kirp — täi 3866 kõll 10214 köetakse kordamööda 5046 küdi kütab külma 5027 külma 10212 kütab 8691 laisk ei lähe köetud 5369 lase sant 10164 mine vihata 14069 oma 7957 palju — kuri rahvas 5029 parem elada 10216 põlemine 7203 10219 reedel — neljapäeval — laupäeval 5599 saadud — mingu 10215 sajab — taga 12113 salajutt 4898 sant 10166 13035 sarika möödu 10223 selle viht 10213 soe ei ulata 4872 sooja 5600 soojus 10221 suitsev 880 süda kütab külma 10918 sügelemata 11368 süüakse saia 10218 tee Moskvasse 10220 teise kohta 7757 vaese tohter 10224 vihata 31 10222 14069 viiakse 10107

saunalava: aita sant 10164 kukud maha 11580 lapsi palju 10225

saunaleil: aituma 10595 ei saa kotti 10226 hambatulemisele hea 5534 hingevõtja 12350 kaevuvett ei keelata 10228 kirp — kui pulmas 3866 lapse 12249 soe sai 10227 õde soe 14509

saunamees: kahe hundiga 10229 kes peale saab 8493 palju lapsi 10230 pulma tahab 10152 rikas 9666 seast 10331 teatakse kus — on 14163 õigus olgu 14596 õllekurn 9715

saunanaine: kopikane nimi 9814 kus elab 14163 soe persealune 8670

saunanurk: auga 10231 saamine 11485

saunasoe: ei saa kotti 10226 kõhutäis 10232

saunanurgas: elada omas 1678

sauter: selga 2459

savi: ahju viissid 10130 ei saa saia 5845 ei sünni süüa 10209 kõhus 9971 liiv teeb — sitkeks 5846 saia süüakse 10234

savermu vt. saarmas

savihaud: vesi selgeks 10233

savikarva: sajavad 6942

savimaa: külma — ader 13500 märga — künda 7082 saimaa 10234 vihm — sitt 14059

savine: kelle käed 4969 vesi 10233

savipada: mitte salve täis 10027 salve või 10122

seadja: siga 10385

seadma: päevist 9302 rutemüst 9902 suu sekki mööda 10879 sängitäie 1810

seadus: ei ole 4509 igal — kaks otsa 10235 järgi säng 10237 kolm kohta 4278 kuidas seletatakse 10236 mahknina 14590

Peeter Suure 6252 raha pimestab 9480 sängis seliti 14609 vanem 14589

seakaup: kotis 9214

seakits: kaotad 14284

seakõrv: suurune lapp 12287 täis teri 6284

seakrüss: kes sööb 10238

sealaut: karjane — otsale 11384 vaeslapsel lukuta 10239

sealiha: ahvena pea 199 hädaga sööma 1737 kapsasupp 3218 kiita 10240 magus maiale 6343 sirutab 10443

seamold: käädrapäeval aia taha 5017

seapea: esiti 10241 kehva pajas 861

seapoiss: seitsmeaastane 10279 toapoiss 10298 12018

seapüüt: täis veimeid 12587

searui: audakeipäeval murule 5017 välja 3197

seasaba: pärast 10241 söötjale 10243 vilja-salves 10242

seaselts: osa inimesi 8113

seasitt: otsib sarnast 10348 pilajutt 2477 pooleks 13596 teiste arust 2229 tühi jutt 12662

seasoolikas: pöörata 177

seasugune: poiss saab naise 10244

seasõda: pääsen 12349 tükin tüvve 12348

seafina: kohtu nina 4240

seatõngermaa: sügisene 11399

seebikeetmine: perenaise töö 8668

seelik: kuidas naine 7202 sees inimene 10245

seeme: ei kaota 10250 ei riku põldu 10611 ei tule idu 10249 hea — sant 967 kotis 5611 külva käega 10251 maad võita 10246 maa ootab 9834 maa õitseb 6195 nõnda saak 10248 nõnda vili 10247 paks — harv 8290 peab kallist — külvama 14188 perse ei anna 10284 pool — rohkem 9339 taevast näeb 10252 vedruakkega 4564 üks kord 6199

seemneküund: adra väärt katki 10253

seen: kõik — ei kõlba 10254 metshärja liha 10255 oma 7958 Pärtel külvab 9331 sital — kasvavad 10550 taevavalgus külvab 11469 vihm sigitab 14060 ühe jalaga oinaoss 10256

seenine (= esik) jumal 2611

seep: pese siga 10363

sees: muld 4507 seal väljas 10257

seespool: hambaid 819 nurgas 1423 sitt 14246

seest vt. sees

seestpoolt vt. seespool

segama: hulle jalaga 1580

segane: seltsis 10294 vees hea kalu püüda 10258 vees mutukaid 10259

sein: ei saa salvata 10261 jalg — peale 2397 kaeba häda 1785 kuradit — peale 4554 kus sarvi 10205 kõrvad 10260 maast kasvama 1516 märjaks läheb 5656 pead vastu 9850 peaga läbi 8467 sorik seisab 10629 suitsunud 10660 ukse pealt 12853 varas jätab 13731 varvas — peale 4374

seinapalk: konn hüppab 4316

seinapilu: kirgesel 3816

seinapragu: pärast ei paista 10935 suu 10892 teise suu 10932

seis: suurest 8901

seisja: ei sünni ühtegi 11810 keha sirge 6294 kivi 13914 käed sasedakse 11809 maad 12500 seina taga 2670 suu saab saia 5992

seisma: asi süüa küsi 10262 hea 1030 heategu — ees 1161 hullu koera ette 1569 jumala eest ei saa 2520 katsugu et ei lange 10263 kes enne jookseb 10264 kikas kireb 3770 kirep killas 3814 kirik keset küla 3825 kivil sammal 10129 kuu kure silt 4728 kuu luuakse 4720 kõnts — vee peal 4840 kõrgel 4855 kõrgemal 4859 langeb tagasi 497 meel terve 11099 meeste ees 3715 niine peal 9430 parem teha 11780 peni ühekõrgune 8568 põues — saialeib 4464 raiumist 9541 riist kalki 10267 sittuja — rahalugeja juures 13000 söömata — joomata 11310 süü 11437 süüa seitse pattu 10268 tee — kunagi 11734 tera maast 12786 tuulele vastu paneb 12221 vaene 13026 vait 923 varga ette 13716 vee sees 13214 vees madu 10265 vesi — haisema 10266 vesi — sügav põhi 13208 ühe pulga peal 9036 ülekohus 15117

seisma panema: aega 47

seismine: kõhtu täis ei saa 10269 suurest 8901

seisus: armastus ei küsi 371 igal — vaeva 1909 seljas ei kanta 257

seitse: aastat sigineda 664 aastat teenib 10271 ei oota ühte 10273 emis — põrsaga 6241 enne tuleb — talve 14850 kuud teeb tööd 11522 känd — kübarat 4935 last ühe ema põue 14844 mürki — magusat 332 mütsi koduväimehel 4001 noorest — jagu ees 7511 nädalat emapiimas 1837 päeva söömata 10270 reedet nädalas 13273 selili 4752 sikk 5235 sula 10274 säädlik 11426 söömalauda 11378 sülda vastu tuult 8217 talve teeb 10272 tundi leiva peale ei leba 5663 venda rahu 10275 viljatera üles 10280 üks isa — last 14973

seitsekümmend: saad koera viisi 10276

seitsekümmend seitse: paari linde 5016

seitsmeaastane: kõige rumalam 10277 lapsel — vanal varesel 13445 seaduslik karjus 10279 seitsmekümneaastasel 13400 tule ja vee eest 10278

seitsmekümneaastane: seitsmeaastasel 13400

seitsmemagajapäev: hobuse selga hüpata 12287 müristab ja sajab 10280

seitsmes: laps õnnelaps 5452 nädalal seisab 12261 surm 4751

seitsmevennapäev: hobuse selga hüpata 12287 ratsa üle tee 10282 sajab 10281

sekk (vt. ka **kott**): kus ei ole 10283 mehe seljas 1695 sea suu 10879 sekki pandaivat 7107

seletaja: liha 6103

seletama: perse 4978 seadus nii 10236 sõnasepp 11601 söödima 11200

selg: aastane leivakott 4676 amet — kanda 266 hing välja 10285 härmas 1407 jooksjal koeral lai 6298 kaeru kasvata 10284 kannab 10900 kohus kotiga 4229 kumer — kuduval 3585 kummardaja — ei lööda 5181 lai 10858 mis suus 10867 näeb igaüks 4797 parem puud 9097 rahakott ridvaga 4226 saab 10872 seisab — terve 10874 sepest — kanta 10303 sinine 10504 suhu 2459 4825 sügeleb 8691 taga — kibe 10445 talve — katki 12296 tarkust ei kanna 11665 tegija saab 11807 teise — liugu lasta 11862 tõstab 10286 vallatuse poole 10455 varsa 13862 öömaja 14822

selge: joo 11281 jõulupäev 11433 kuu selili 5110 leib suure mehe 14263 savihaua vesi ei saa 10233 sepp sööb — leiba 10315 setu — usuga 10321 silmad 10461 silm ei peta 10287 sõna 11101 sügisel 11387 ummispäine asi 12882 vana-aasta 10289 vesi 10288 vili tõstab hinda 14194

selgroog: vaene rikka 13079

selguma: vedelik — seistes 13908

selili: kui seistes 2276 seitse 4752 sängis 10290 väike kääneb suure 14468

selitama: läänetaat 6150

seliti vt. **selili**

seljaluu: talve 6249

seljatais: suu 10918

seljas: küüru 11888

seljavaev: jalavaev 2384

selts: halva 15096 huntide 1654 igamees oma 1911 jumal — vahet teinud 2665 laenatud — seltsi saa 5261 lind hojab 5882 nõnda otsid 2261 nõnda süda 10293 ristiinimesi koos 11028 seal sõpuru

10292 segasem 10294 surmgi kergem 10291

seltsiline: külvajale kaasa 3156

seltsima: üheväärilised 14866

seltsimees: hooletus ja õnnetus 1500 kirves 3876 tuul 12250

sent: kel — raha pole 4365 kes — ei kogu 4360 pole raha 4368 raha 4364 sandile 10295

sepapada (vt. ka **pada**): magusamad jutud 10296 märgita 10297 sädemed 8490

sepapihid: tuliste 1631

sepapoeg: sündinud 11421

sepasell: ei ole poesell 10299 seitse mütsi 10300

sepik: selget 4328 sitast ei saa 10555 sööb vana leiva 10301 sügisel 11376 värskelt 10302

sepile vt. **sepp**

sepiline: enne valget 3950

sepis: seljas kanta 10303

sepitsemine: kana 3104

sepp: aoga 157 ei saa sohva peal 10598 haamrilõök kopika 10305 hobu rauata 10311 igaüks oma õne 14657—8 ilma musta 11436 isa — poeg — pojapoeg 2202 kõik ei ole 10308 käed tulle 10309 must töö 10314 naisel puusirp 7427 nõnda lukk 10306 parem sittuja silmi 10575 porbupäev jõululeiva 8985 puhkab 10307 riistad ree peal 10312 selget leiba 10310 10315 siga 10374 süüd 11439 tulised pihid 1631 vara 10313 14000 vargile 10844 väist ega kirvest 10304

september: ei küpseta 1188 sõnnik 3670

serv: edasi lähevad 10316

setu: enne ei usu 10319 ja susi 10320 kiidab 10317 rüga õitseb 3504 selge usuga 10321 teele otsast 10318 uhkus 13851

setukas: hobust — vastu 1326 saad 1349

setverk: vilja 9394

Siber: lõpetab 10661 pikemat teed 10742 tangupudruga leiba 11580

siblima: kana 3136 3141

siblimine: pole küüntel 5243

sibul: jakobipäeval maik manu 5617 lapse sitt haiseb 5552 mõrult maksab 10322 seest 12798 seest terveks 10323 söö 11300 sööks 10324

sibulasupp: seest terveks 10323

side: laps abielu 5526

siduma: hobune 1641 jalad villase paelaga 5431 Jüri 2784 koera kaela vorst 4127 küi varast — küi venda 1362 nuta 10325 sõna 11132—4 uuesti sõprust 11164

sig: aegraamat 3768 aiamalku unusta

10329 aja — asjale 12634 armastab pori 10397 ausa leivakõrvane 10382 au tundmise sõnnud 2435 ei saa nurmevahti 10365 ei situ pessa 5921 ei tea oma surmast 5629 ei tunne head 10407 ei tõngu päeval 10340 ennast peseb 1335 ennast toitma 5017 enne jüripäeva mudas 10345 haleda südamega 10381 harakas — seljas 841—2 harimine — asi 10571 hea sööta 11285 hoida 103 hulgas olema 11028 häid — ühte lauta 13209 igal — oma mold 10333 jaluli mollis 10392 jälgedes õnnetus 1605 jälg sigitab 10367 jätab sita söömise 10344 kaks — kasvavad 2990 kapsaamarjapäeval — mutta 5017 kapsastes 10347 karvus 5522 kas — teab 10335 kes — hännast 10338 kes — seltsis elab 10339 kes siili otsib 10419 kevadise maa peale 3671 kiidab sita 10376 kirikusse 3902 kolm päeva pesas 10373 kotis 9214 kuldrõngas nina 10360 kuldsadul 10361 kõrtsi 4338 kõrva paistma 5230 käest ei pääse 10806 kärnas 14985 kädripäevast — end toitma 5017 köstri — söödetud 5024 künd kõige esimene 10372 künnab küti nurme 10401 laxa taha 10362 lauda laseb 10341 laudast väljas 10359 leiva tsirk 10402 lisa 2474 läbi aia 10377 läheb 10379 lähed kohtusse 10394 maarjapäeval — võti 6237 maarjapäevast aia ja hange vahele 6241 magama 10371 magavad 1097 magaja ilu 1044 man sööma 10369 mees oma naise 6502 mis raba 10408 mis — teeb 10350 must — mustemaks 6955 musta pangki 10398—9 must meronapang 10393 möldri — ja õpetaja pojad 14742 möldri — lihavad 7105 nagu saks 10383 nelja jalaga õrsile 10403 ninale hõbe või õlu 10349 nina sinnapoole 10378 nina vallale 3194 nius 4190 noa vastu 10375 nuga — mõrtsukas 7585 nõnda küna 10343 näeb kuud 7836 10380 näeb päikest 12291 12293 näljane — songib 7733 oleks — küüned 10356 oleks — purenud 7199 oleks — sada jalga 10357 oleks — sarved 10358 oma 7959 oma soo poolt 10334 paha 8236—8 pahir 15105 palju — lagastavad 8363 pannakse — kündma 11580 pea 10370 pea mees 12286 pea otsast 10400 peenem — kui saks 8500 peremees — sulane 14004 peremehega ühes lauas 10387 perses keeta 3204 perses — peran 9217 pestud — porilompi 4106 piiblist 10353 pool sööki ära 8176 prillid 10326 puusse 10342 põue pörssa

8170 põues — aia taga 11256 pärleid — ette 9326 pühapäevaks puhtaks 7314 pühapäevast 10351 ristiraha sekka 10391 roidab 4257 ruhi — leiab 9818 ruhi selga 3195 rukkisse 12287 rumal 9867—8 10384 rüüstikule 9970 sadul 1351 10327 10355 saksad nagu 10060 saksa — hullem 10079 Saksamaale 10363 saksa — suuremad 10078 saks ja — on üks 10039 sarnase leiab 10348 sauna-meest 10331 seadjale 10385 see — sellega 10366 seitsme põrsaga 3125 sepp üks 10374 siga — naerab 10406 sigine 10332 silmad pähe 2566 silmist rumal 10386 silm vett jooksmata 5229 sitika vilul 10390 sitke varanduse 10389 sitta jätta saa 10330 sitt armas 10395 sitt — pill 10567 sitt — sai 10570 sitt siginema 10405 songib pärast päeva 5379 sool — suretaja 10615 surma 10404 suu 6711 suure — kallale 9227 sööb esmaspäevase töö 720 sööb hea ära 3380 sööb kõik 965 sööb sealt 10388 sööb silmadki 6751 söödud — kasvab 10354 söömata 10337 söönud — magavad 7717 tagant punaseks 10368 tasane — songib 11702 teab taevast 10352 tee pealt kõrva 9479 teisest hoolib 11253 terava nina peale situb 11954 tunneb mis hapu 10336 tunktakse söömisest 2151 vaga 13200—3 vana jutt — sitt 13409 vana — koti naaber 13485 vana — küna 9222 vanale — hea 201 vana — tsiugatab 13498 vana — vaks 9224 vanu — tarvis 13315 veidi õnne 10396 veski 6855 villu 10328 vingjale — ei sünni mold 14210 võib õlut teha 1579 võidu joosta 7249 10062 võta — suu 10364 võti 6237 väline — kipub 14486 õpeta muru tuhnimist 14746 õpib rukkis käima 10346 ära harjuta 10409 üheksa viga 15022 ühises karsnas 14867 ühte — tapetakse 15087 üks — ei tusti 15021 üks — sööb 15073 üles 3113

sigar: pärnu 1234 talumehel — suus 11521

sigima: kurja kari 2846 pahad juured 8213 sügisel — pulmad 11388

signema: hea puu 9092 paha — pahast 8239 sandid 10186 sea järel 10367 see siga 10332 seitse aastat 664 siga sitt 10405 silmapesija 10410 sitke 10533

sigitama: raha — vargaid 9486

sigur 1: kohvi jätk 11520

sigur 2 vt. **sigurine**

sigurine (= seakarjus): seitse korda 2729 suursitt 10411

siht: kuuske — silmas 4754 pääsed 11698 püsiyus viib 9385

sihtima: neidu sirbi pealt 7415 silm 10458

siikatala: näljahädaga sööma 1737

siib vt. **tiib**

siid: ei silmata 7654 12201 kotti 14650 lina seistes 5857 mesilased 6751 paja alt tule 10416 palju — sajab 10412 peal sibisevad 10415 poest otsid 10414 saksad kannavad 10058 samet leeme lahjaks 10123 sitast ei saa 10555 sitikas 1208 sitke kannab 10534 sits sandi 10536 sõnniku seest 10413

siidikuub: kirbud 10417

siidipõll: ei ole hale 11248

siidiriite: ei saada põrgusse 10132 kohtusse 4244

siidisukk: sitkel — jalas 10534

siidisärk: ise näljas 10418 kirbud 10417 laenatud 8006 sitkel — seljas 10534

siidipadi: kirbud 10417

siig: kevadine 3674 pea 10370 uimealune — naise nabaalune 5807

siil, -i: ajab karu pesast 10420 rebane 9577 siga leiab 10419 sööb ussid 10421

siil, -u: kobista kokku 4752

Siim vt. **Simun**

Siimon vt. **Simun**

Siimun vt. **Simun**

sikk: annab piima 10423 ei mõkita 12973 karda eest 3270 kiits naiseks 10422 kärnane 4960 kärneriks 3905 kätte saada 10424 sarved kannab 14020 sarved selja poole 7849 sarve peale 2113 6036 sitane 10520 suurustab 3903 vanad — lakovad 13386 vedada 3921

sikuaruline: vanatüdruk 13594

sild: alla tegema 8592 ennem — kaudu 10425 Jüri tegi 2773 külm vete üle 5124 Mart teeb 6441 mine üle 10426 Simun 6439 ära — enne kiida 3751

sildama: Jüri 2773

sile: kass 10428 kuu selili 5110 naise pea 7319 pea 10505 pealt 10429 peni — tüdruk 10427 sitikal — tiivad 10526 söömata 10834 13149 süütmata 1136 üks 2956

silgukudu: torm rikub 5094

silgupea: ei sööda 109

silitama (vt. ka **ilestama**): hobust seest 10430 kassi 3400 10431 kassi ja naist 3351 koera 4152 koer seni söber 4098 mõisa koera 6990 sitta 10573 ussi 12965 vastukarva 3409

silitamine: hobune siledaks 1409

silk: hapu 835 ja leib — nälga pole 5668 ja leib — töomehe palk 5686 mitte poo-

leks 10963 odavalt 7334 paar — õigu-sega 8163 siruta 9805 soolas ei mädane 10434 sool ja sabata 10613 supis 10433 sõnitud mehed 10444 südamekinnitus 10435 talumehe toit 5700 täna — ostab 12366 vilku lööb 10432 ütelnud 3055

silk-leib: ei tüdine 10439 kasvatatakse mehi 8757 kodus 10437 kraavi vesi 10440 kõht täis 10436 kõhu sees 10438 maitseb 4782 mehe toit 10441 mehe ülespidaja 3205 pere varandus 10442 rahuga 8969 sant ei põlusta 10413 sirutab 10443

silml: annab — võtab 10464 armas — näha 3484 au 1954 aus — ees 483 ees ja taga 10459 ees mesi 10462 ees sõber 10886 ees ära kiida 3752 ei ihka 11346 ei näe 10448 ei näe — näeb 7377 hale-dus ajab — paisuma 797 hall — must — leet 811 heal mehel üks 6530 himus-tavad 10487 hinge peegel 10460 hirmul suured 1293 hõlpsasti eksitavad 10457 häbi mõstakse 1704 ihu küünal 10477 ilus naine — paradüüs 2064 ise söö 10845 joodikul jõllis 2442 joojal lai 2456 jook-seb vett 2737 jumala 2551—2 jumala poole 10455 kaaren kaarna 2829 kade-dale kaks laia 2860 kadeda — teise õnne 2861 kade — kahitseb 2859 kaeda 10468 ka ei oleks 8388 kahju päästab 2932 kaks — ulatavad 2991 kala — sööb 3058 kannab ees 10471 kaotab 2832 kel — kinni 6308 kes metsas 6759 kiiv 3764 kinni — perse lahti 10472 kivil 3937 koi-davad 3979 koju unusta 12922 kraadi-klaas 1958 kuld katab 4490 kulm kait-seb 4522 kuninga — kaugele 4537 ku-ningas 10478 11485 kupja 4444 kurja tunned 4658 kus arm 753 kus süda 11339 käre — neidisel 4947 külm nagu koer 5120 lahke — leiab sõpru 5283 lahti 4434 11290 lahti ei tee 10446 lah-tised 5289 laiad 5573 leival — märjaks 5699 libe 10445 magajal üks 6300 ma-hub enam 10456 mees ühe 6682 merel 6728 mis — ei näe 10449 mis nähtud 7668 mustad 10308 naerab 11048 naerja — nutja 7158 naist ära vali 7317 noo-rel — vanal 7502 näeb — ei või himus-tada 10451 näeb kaugele 10473 näeb — käsj koristab 10453 näeb — suu ei maitse 10476 näeb — süda himustab 10452 10476 näeb teise silmi 10475 näed — ei kõlba süüa 11251 näed — kätte ei saa 14360 näed pindu — palki 11889 näed — ära usu 12955 näevad — käed teevad 10458 oma 7842 7960 oma — kuningas 7961 oma suits — sel-

geks 7963 ootajal pikad 8065 paha 10484 palju näha 10486 parem ühe — taeva 10454 peast välja 13329 peremehe 8608 8630 8633—6 8643 peremehe — loomad rammusaks 8638 peremehe — sulase käed 8637 pilve — vaatab 8853 pimedal sõrmede otsas 8863 pisarats 13138 pistab 7930 pista palju 10465 pista sõrmega 10549 pole sitale minna 6467 päeval 9283 päeval kümme 14803 püss oleks 10861 rahal — peas 9459 rikas 10479 rikas ühe — pärast 9663 ritsesa-mõõt 10480 saaja minnaks 9990 sakstel üks 10097 sauga — tilguvad 10210 seal külm 10492 see meelest 10450 see nähku 4892 seinal 10260 selged 10461 selge — ei peta 10287 siga sööb 6751 sikule 6463 silitavad hobust 13744 silma vastu 10485 sinised 10505 sirkel 6709 sital 4572 sittuja — puurajuja 10574 sittuja — rahalugeja 13000 sutturil ve-sised 10577 soe — üksipäidi 10814 suhu 13070 suikujal — magajal 10646 suvel selged 11001 suvel suured 10990 suvi — kaeda 10995 sõjaväge — näha 2581 sõpra ära otsi 11052 söövad rohkem 10489 südame aken 10481 südame pee-gel 10482 südant tunda 10470 sügisel suve 11380 talve — nutab 11554 tark kaeb 11634 tark teeb sitale 11659 teine — vett 8170 teise küür — ees 11888 telliskiviga — pühkima 11930 terane 11948 tuhli — vesiseks 10620 täis näge-misest 10467 tööd näevad 10490 tööd pelgavad 10466 vaatamise himust 9203 vaene — peast 3055 vaese peas 10491 vahi 10469 vasak — vabandab 8405 vaskussil oleks 13883—5 vaskussil — pähe 13882 vastu — loopida 9342 vett jooksmata 5229 vihal pimedad 14026 viha-sel vesised 14034 virisejal — villis 14215 võhul — kadedal 14293 võib vaadata 10463 võõra 14400 14414 väike 10483 väiksed ja terved 14457 välja 13424 vältab 10447 õnnetuse — välja 1480 õues sada 14768 ühe — ilus 14937 ühe — kahe 14906 üheksa — ühe asemel 5461

silmahäda: sitta sinu 10558

silmakiri: sita iga 10488 vagadus 13212

silmakulm: kurjal mustad 14034

silmalapp: sirged täid 8140

silmall: ennem silla kaudu 10425

silmana: palju 8325 siidis 12201

silmapagu: võrk merre 12995

silmapesija: sigigu 10410

silmapilk: eksitud 10493 pillatud 591 taevas 14146
silmarohi: suits vaese 10657 viin hea 14110
silmas pidama: kuuske sihiks 4754
silmatera: ära sööb 3055
silmatöbi: sitt 10548
silmavalu: sitt 10548 10558
silmavesi: silgu 9805 vihtlemise eest 10494
silmaväga: sitt sinu 10558
silmnägu: teotanud 7445
siluma: heinasaadu 1195 leib käskinud 5690 mis sitast 8415 peremehe silm 8638
Simm vt. Simun
Símo vt. Simun
Simpsuun vt. Simun
Simun: silda 6439
simunapäev vt. Simun
sina: ei kanna leivakotti 5730 hea on 1104 10500 kellele — käid 10496 kes kiidab 10497 küllale 5030 lauad 10503 leib vanem 5703 lepi sõbraga 5754 metsale 6792 mulle 10498 naabrile 7126 põllule 9147 see ka minu 10502 sellest tunned 10501 sulane 4791 teistele 10499 tunnen 12206 unustad 12916 vanematele 13635 või teada 10495
sinikas: sitad 3299
sinimari: sita marjad 3301
sinine: kupjal tagant 4447 seljas 10504 silmad 10505
sink: annad juurde 14285 sealiha 199
sipelgapesa: pista perse 8698
sipelgas: aasta sees korjab 6749 laisk — juurde 5370 suruvad pesa peal 10506
sirge: kui vesist 4468 puu osjapuuks 10507 raiutakse maha 4906
sirgukull: ligidalt 4913
sirguläär: õnnetus ei saada 14711
sirgupiim: ei saa 9454
siristama: sirp 10511
sirk (vt. ka lind): ahk 4913 audakeipäeval lendamisele 5017 ei külva 12068 ei tea kunas lastakse 5922 igal — oma laul 5896 igal — oma lend 5894 igal — oma viis 5900 ilus sulgi järgi 2048 kae — laulust 5955 ka süda 12067 kirev 5924 kui — peos 8739 kus pesakest 8706 laulab 5925—6 leiab tera 11808 leiavad üksteist 5882 lendab — putsai pudeneb 12066 lennaku palju tahes 5745 nii laul 5909 nii pesakest 5952 oma laul ilusam 12065 piima 3929 saab laulu eest 5891 saksa kõhus 13505 selline putsai 5905 siga leiva 10402 sorokasvetal — suu suve poole 10630 suur vastu suve 12069 sõonud 11287 süda 12067

varane — hiline 13702 ära vaata sulgest 5955
sirkel: silm 6709
sirkhaugas: juurest 4913
sirp: ei riku 10250 heina teha suvel 1179 järel ader 10508 järel söörutab 14169 kätte 14168 rukkisse 2309 10509 sihi neidu 7415 siristab 10511 sisse 10510 surma — terav 10741 sõuab sahk 10036 tule tuppa 27 üheksa — lõikab 14961
Sirtsu soo: puurattaid tegema 13597
sirutama: peni jalga 8546 teki järele — jalad 11924
sisalik: hammustamine sama mis ussil 10515 mees pelgab 10579 salvamine välusam 10513 uss ei ole kaugel 10512 ussi alam 12967 usside arst 10514 ussi vennapoeg 10517 üheksa nõelamist 10516
sisask 1 (= lind; vt. ka õöbik): heidab herneid 8748 leheta metsas 14818
sisask 2 (= sisalik): ussi sulane 10512 ussi tohter 10514
sisikond: pillub laiali 3055
sisisema: sitke 10535
sissetulek: väljaminek 14487—8
sisu: see söögu 4344 sitkel 10532
sitahunnik: kus linnupesa 5974 ära puutu 10573
sitahunnikune: poiss 10244
sitahäda: hea 10518 pead täitma 10766 tuleb peale 4131
sitamaja: rahval vaja 3827
sitane: kelle saba 10017 lammas karja hukka 14985 perse 12809 saab — saba 3573 sikk kuldse kitse 10520 soolikas 10519 vasikas 8414 vett maha 13536 võileib 743
sitapäts: teise laps 8039
sitasaba: saab 3573
sitasitikas: sita sisse 10521
sitasti: uuesti 10522
sitasundilane: seda tahab 4518
sitasõnn: kus hunnik 1589 teejõud 6750
sitikas: jooksjal rebasel 2461 kevadel 6220 liha 4364 peale marti lendab 10525 pole liha 4368 päike looja 10523 sammul lahukub 12243 siga sööb 10390 siidis 1208 siledad tiivad 10526 sinna meel 6472 sita peale 10527 veidi verd 10528 õieti pöörab 10524
sitikavilu: laisad tööle 10529
sitke: kaks kahju 10531 käest saad 13804 põllu vastu 10530 siga sööb 10389 sigineb 10533 siidi 10534 siriseb 10535 sisu 10532
sitkus: keelab 1212 kus rikkus 2546
sits: poest leiad 10414 sandi siid 10536

sitsisärk: oma 8006

sitt: aega püksid alla lasta 10572 amet 269 ei lagune 10559 ei saa kuhugi 4820 ei saa siidi 10555 ei täida merd 1354 hakkab — sööma 10339 hunt 10551 igal — sees 10538 inimene — riie 10561 jalad põlvini 2392 jumalavilja kõrval 10560 jumal suurem 2613 jutt viimane 2681 jutud sõnniku ajaks 10552 jätab siga 10344 kannab siidi 10534 kapsaid valgeks 10539 kas siga söömata 10337 lass katab 3371 ka toit 12025 keedab kõik 10562 keeda — küpseta 3549 kelle käed 4969 kiidad 10542 12651 koer 10545 koer — hakanud 4131 kompvekki saa 10537 kuld 11153 kuld paistaõ 4494 kulla seest 13349 kuningaski jalgsi 10553 kõige — vedada 13906 käsi — käi ise 226 lapse — sibulata 5552 lausuja kotis 12684 lausujale 4547 leib 10566 leiva ema 10568 lind pessa teeb 5921 lõoke-se — lehma 6114 magu 10038 maksab raha 10564 maost 9212 mees kirveta kirikusse 14566 meie vahel 10565 mis sant laulab 12646 nina tunneb 823 nõgestesse 7622 oma lapse 7838 oma peotäis 8002 palju — tarvis 10549 parem tolmuga kui 12029 pea 782 peaasi 10571 pergelid sigivad 10550 pesed puhtaks 10556 pista sõrm 11170 puudus 10543 põllumehe jumal 10569 raha teenida 9492 rattaile sead 10547 rattast 10541 saab saia 10557 saada — asjale 12634 saia ei söö 10540 saiakest 10544 saksa-kambrisse 10101 saksa kui — piilpa peal 10063 saksa rutt 10563 sarapuu saksa 11577 sea 6004 seal armas 10395 sea sai 10570 seda rutem 10546 seest kulda 10554 seestpoolt 14246 segamini 13119 sigade pill 10567 siga — jätta saa 10330 siga kiidad 10376 siga — siginema 10405 siga — uueks 10374 silta 8415 silmad 4572 silmavalu 10548 10558 sisse sõtkutud 4489 sitasitikaga 10521 sitasõnnid 1589 sitikas — peale 10527 sugulane 1129 suve — talve tagavara 10992 sõiduhobuse 7305 sõnni situ 1358 sõita lähed 11069 talli tossama 7077 tark teeb — silmad 11659 teise leivakünasse 5731 teise nina peale 7452 tühi jutt 12662 vastu pead 1103 vee-pange juurde 479 vill seistes 5857 ära puutu 10573

sittuja: silmi 10574 13000

sittuma: ahjult alla 7937 alasti inimesele tasku 4545 harakas — oma hanna peale 839 hobune — sõites 8557 härg 1836

kes kusemata 4688 kui mees tuppä 7435 kus kükitad 9575 10575—6 kõrgelt 4855—6 kõrgemale 4854 lind — oma pessa 5921 mine sinna 13000 oma nina peale 7446 oma nurka 3943 oma per-sega 8688 pähe 6546 rikas — ripakile 9698 siis sigineb 5422 susi soe hanna peale 10784 söömalauga peale 11314 tark lind — ka vahel pesasse 11640 tark tarre 11649 teine talu 11831 tilgutab 9697 tuppä 12074 vana kaevu 13525

sittumine: kaob iseenesest 11319 kubjast 11228 püksi 3755 vette 8032 ühtemoodi 4508

sittur: mis sa silud 8415 saada — asjale 12634 silmad vesised 10577

siug: jüripäeval ussõ 6284 pannud 10579 tapad 7619 ära mängi 12182 ära usu 10580 üheksa päeva vihane 10578

Siulik (= Sõela lähtkujut): serviti lõunas 14508

siunama: söö 11299

sobima: isekeskis 10581

sobitaja: esmalt saiakakk 11925

sobitama: pimedas 11080

soe: ahju tehakse 169 idast 1893 ilma — kütta 1949 jürikuu 5114 kevade 4482 kivi kaevu 9344 koduse 3995 kolm — asja 5600 konti riku 10582 koovitaja koormatäie 3766 kord korrale 4383 kuiv juuli 10598 kus suitsu 10649 kus sõlm 10492 kuu selili 5110 käega 307 käädrpäev 5018 külma ahju juurest 5099 külma järgi sageli 5104 küünlakuu 10590 laisaks ja raipeks 10592 leiba külajutu eest 5715 leiva aitäma 10595 leivala põrutada 10596 müüa — osta 6147 nina tulipunane 7447 oma riide 8016—7 oma — teise külm 8018 peale miiklipäeva 9273 perse karvane 4889 pole suitsu 10648 päeva paistel 9289 pärast jürit 2772 sauna — ei ulata 4872 saun — puder — eit 5600 soputada 10586 sugulase juures 10638 suhu 10604 suits ei tõuse 10653 suits ja — saavad läbi 10655 surnu perest 10776 surra 5132 10588 suurem tuli 12155 suu sööb 10591 suvi 10984 11363 11387 suvine 1174 sügisene udu 11402 toas tühja kõhuga 10587 tuba 5282 10584—5 10593 tule paistel 12151 veri — kui vesi 13944 veri verele 13946 vihm enne jaani 10594 üle-aru 10597 üle maa — mere 10583

soehaigus vt. soetõbi

soendama: kasukal 3435 supp 10605

soepoeg: karjapeni 1611 kas susi — ära sööb 10843 võsast välja 9967

-soetama: kõhna last 4767 vaenlaste suu 13159
soetõbi: armastus hullem 379
sohva: sepaks 10598
soiguma: vares 13813
sokk, -i: saatan 10013
-sokk, -u: ei jõua 10600 mida vanem 13410 nõnda sarve 10599 Olev tapab 7829
soldat: eest ei jõua 10804 hooletul — tainas kotis 1485 karaul ja kapsad 2966 kindraliks 8240 mõõgata 3263 sada 6338
solgisurm: pole surnud 10601
solgivesi: ära viska 13536
-solkima: kõik sood 6416 palju kokkasid 4269
solksatama: suhu 10870
-soo: ega kelk — peale jää 3568 Emmu 145 kõik — sõidab 10602 lagunud regi 5275 ohjatu hobune 6774 palk — peal 8372 siin — seal 10603 solgib 6416 7631 sulab 4584 susi suures 10829 suuremale kuradile 2684 suvi ei jää 11538 vana-tüdrukud — peale 13623 vaenelaps — ehtima 13150
soohein: saavat rauaks 2300
soojendama: vanas põlves 13344
soojendus: sammal toa 10130
soojus: oma töö 8017 sauna 10221 õhu sees 13938
sool, -a: ei riku 10606 10611 ja leib 5687 6362 10608 jätk 146 kakssada 14596 kehva supi maoks 10614 külimit 3719 11159 külva 5145 külvata 7351 lapse pärast 3895 liha ei kõlba 5806 maailma kinnipidaja 5680 magedale supile 24 majas olema 12169 majast 6361 muretsema 10699 noorele rõhule 4734 peks patuse liha 8525 poole pütti — ära söönud 11159 puud — ära sööma 7195 põsed punaseks 10612 Riia — tuua 9616 roa jätk 10609 rohuladvale 9780 saad leiba — saad 5714 sabata silk 10613 sakkele — panna 10032 sea suretaja 10615 see veel suus pole 10846 silk — ei mädane 10434 supile — tõde jutule 10610 supp 8764 suu 10962 söömaag poolik 10607 südame mürk 10616 südant kinnitab 14127 vakk — seltsis söönud 7323 vana — januta 13321 vanem 5701 ämmaga — sööma 7193
-sool, -e: hundi 1667 sitane 10519
soolakala: tütreid ei ole 12766
-soolane: keeda — roake 10618 kes — sööb 10619 kõrval 10620 liha — lihutab 5815 maksab söömast 10622 suule hea 10621 suu tunneb 10929 suutäis 10962 südame

kinnitus 14127 sülitama 10617 vana — ei januta 13321 vihm 9780
soolanälg: sureb 5961
soolasamm: ei jää 2018
soolavakk: soravad 6867 tühi 10623
soolikas vt. **sool, -e**
sool-leib: oma 8019 oma ema 7883 rahuga 8969 sooned silkeks 10625 sulase söök 8623 sõda ei too 11062 sõõ — õigust tee 5682 vana — unustatakse 13426 õigusega 10624
soomaa: millal — sulaks 4584
Soome: lähen — Rootsi 10626 oakaunaga 526
soon: lähevad t... 11739 sool-leib teeb 10625 suu 11350
soormad (= tangud): kausikese täis 222 suvel 3653
soormapuder: leiba sööb 11580
sooru: oleks lehmal 5647
soota (= asjatu): ilma laanida 2008
soovija: saab sunnikuid 10627
sooviline: sant ei sünni 10195
soovima: naine 10605 omale — teisele 11858 teisele 7867 10628 11837
sopane: käed sõnnikust 4969
sopasuutäis: kevadine 3671
sopp, -a: kuld — seest 4494 Mart sopsib 6427 rattast 10541
sopp, -i: kuidas kott 4423
soputama: parem soojas 10586
sorik (= keelepeksja): seina ääres 10629
sorima: koera 4128 sitta 10573
sorokasveet: härjale juua 5222 suu suve poole 10630
sorre: sorigu suus 7464
sort: lehma — salves 5637
soru: suvel suure — otsas 10987
sorutama: homme 12379
Stalin: kaugele 2577
Stuudebak: muidu sõitsid 11455
stõastllivõi: umm võtab õnne 12880
suditama (= määrama): surma eest 10733
suga: ei ole tarvis 10430
sugema: hobust 1409 kui sant ei oska lugeda 10159 naine 7210 tuul 12232
sugenema: sellest sandid 10186
sugu: hõim suur 10633 iga siga oma 10334 järele vaadatakse 3366 kes salgab oma 10119 kuradi 4549 lahku soost 10632 laps vana — poole 5521 naiste — ussi 7304 pole süüks 10631 rikkust kokku 2195 soe pojad 10634 soo järele 14339 susigi 10640 suurt 10950 talupoja — paju 11533 üks — laulab 15024
sugukond: mõnda 10640
sugulane: Aadama ajast 1 asja 6963 enne

võine võõras 14356 halb 1130 hea 10637
kauge 6142 kaugel 11032 külas käia
7948 lund — tuhka raputada 10635 mehe
6640 6654 muidu oleksi 6862 naaber
enam 7124 omad 11018 ootab surma
11046 raha 9448 riid suur 10639 rikkad
9709 sitt 1129 soe magada 10638 suits
minu 10656 susi 1608 susi sööb — viha
10837 suur koer 7989 suursitt 14378 suu
teeb 10864 vaenlane 10636 üheksa 14969
suguselts: susigi 10640

suguvõsa: pulmad — juua 9046 seal osa
10641 susigi 10640 tulla-minna 5053

suhkar: oma 8047

suhkur: naise suus 7268 saades 6752 suule
hea 10642 suus sulab 6639 tahad 10643

suikuja: ennem suur 10644 suured silmad
10646

suikuma: saab sugugi 10645 suur kurru
4405 suvi tuleb 11567

suikumine: magamisest 10644 suur 8901 tu-
leb istuvale 2272

suuline: Mihkel laseb lahti 2784

suits: ei tee meheks 10658 igakord tuld
12143 kaks suus 3014 kes tuld teeb
12146 kus pole 10648 kus tuld 12154
minu sugulane 10656 oma — teistre 7963
palju 14444 peab — kannatama 12146
peab majas olema 5704 sandil võlga
10652 seal sooja 10649 sealt saada 10651
seal tuld 10650 seitsekümmend seitse
6632 soe saavad läbi 10655 sooja ei
ole 10653 soputada 10586 surra 10654
tahab 10647 tõuse 9089 vaese silmarohi
10657 vanakuu 13555 võlaks 4810

suitsema: nõnda maitse 10659 seinte vah-
hel soojem 10660 toad ei 6823 tühi piip
12680 ära maitse 6354 üks tukk ei 14874

suitsuhabe: suur mees 8885

sukalaba: võltsist 14330

sukavarras: alustab 10661 lina jaanipäeval
5849 vana naist 6970

sukk: korts 14203 lai 10664 nõnda saabas
10663 otsib 10662 pasteldegaga 8164 suur
10665 suurele süld 10943 säärt mööda
6544 vana — haruta 13533

suksutaja: päitsete pähe panija 10666

sula: haned suplevad 827 jaanuarikuu 2362
kadrinapäeval 2878 Kadri toob 2868
kuuskede nõelad 4755 küünlapäeval —
kukk juua 5217 küünlapäeva — maret-
päeva pöud 5236 küünlapäev — sulane
saab õlut 5215 küünlakuisse — vastab
vastlakuu 5206 küünlakuus — paastu-
kuus külm 5210 küünlakuus — suvivili
ei külmu 5213 küünlakuu — suvise põua

5212 Mardi — Kadri 6435 mets sinab
513 näärikuul 7746 pööripäeva 5236 ra-
juulma ja tuisku 9542 seitse korda 10274
tali kahju 10668 talvine 11572 tuul
13227

sulama: lumi tee pealt 9267 soo 4584 suu
ees 10889

sulamesi: suu ees 10888—9 10897

sulane: aasta teenib 1101 ei teeni sööki
8094 habet künnab 10673 halvad 988
hea 943 hobune peremehe 1340 härg
ühes leivas 10674 härra 1874 järel 8615
kahe — käed 8637 kali kaevus 10680
kelle sõna kuuled 11098 kes läheb —
sööma 10670 kes peremees tahab olla
8601 kes santi 10152 kes — suur 10671
kohus 10681 kolme — teravad kirved
8632 kuidas peremees 8604 kuningat
10669 kõht täis 8609 kõrtsimees sandi
4880 käsi 8635 kätega teeb 14396 ladvas
8625 laisad 4948 laiska — kui vaia vas-
tuoksa 5351 laisk — härg sööma 5380
lase — laiselda 10672 magab 8606 ma-
ja vara 969 mis antakse 8622 naral
10678 ooder kaeru 10964 otsib pere-
meest 1052 palga peale 8626 palk 10685
parem hea 1126 passid kätte 2791 pea
sulgi täis 10688 peremees — olema
11748 peremehe koer 10677 peremehele
aasta palk 8 peremehe pilli 10679 pere-
mehe poole 10675 peremehe silm vältab
8608 pole töömuret 10684 päev aasta-
pikkune 8640 päeva peale 9314 päike
tõusnud 10686 raha hea 9469 rikas 9666
sada rubla 6672 11519 saksa 4614
siga 14004 sina 4791 soo veeres 8646
sulasel 12593 sulast sundida 8089 sum-
makuda 11467 sunnitud 50 surm alati
10762 surmal ei ole 10740 suu ja maa-
niste 10687 suur 8883 suure talu 11511
suur kõht 10682 suur — naine 10946
suur t... 9636 suurust ei sünni 10958
suvi pikk 10683 sööb soola-leiba 8623
sügis — poole 11396 talveks orjama
2784 teine poeg 707 teol 1285 tervis
8628 trugoi 8621 truu 12064 tuli ja vesi
12174 tõstab mütsi 9266 töö 8633 väike
14463 õlut teha 5215 õuekoer 10676 üks
— kahte peremeest 3026

sulasemees: suur vara 11519

sulasepoiss: sada rubla 11519

sulatama: Kadri 2875 6442 Märt — Kadri
6431 teine jää teist 2766

sulasöber: suu ees 10886 10889

sulavõli: keiser sööb 3566 suu ees 10889

sulg, -e: hane — vett 820 iga lind kannab
oma 5883 igal linnul omad 5899 kaarna

2828 kirjud — seljas 9971 kirjutatud 3853 kuidas lind 5905 kuidas süüa 11243 kui sulanud 4584 kukub 12066 kõik ei ole laululinnud 5595 kübara peal 5716 lind ei heida 5917 lind kannab 5884 lind läheb — jääb 5929 lind omadega rahul 5889 lind pole oma — rahul 5948 lindu ei tunta 5955 lindu tuntakse 5937 linnud heidavad 5939 mida kenamad 10690 mida — kirjutab 10691 musti 2085 padjaks tee 10693 poegadel — seljas pole 5875 rohkem — kõrgemale lendab 5947 rumalal ei kasva 9858 seal lindu 10689 selga 5487 seljas — viga siis lennata 5747 tuule käes 11010 uhked on 2173 vaene lind kes — kaotab 5948 ära ehi võõra 520 ära enne — nopi 10692 üks keel — ühed 5956

sulg, -u: põrsas 9217

sulgema: hoora ja jõe suud 1525 oja kui jõge 7791

sulp: härg iniseb 1843

sulusiga: mis väljasiga tahab 201

sumisemine: ühe sitika 10523

summ: saama minna 11815 sute 1654 suvel suure — hulgas 10987

summutama: sõnaga sõda 11118

sundija: kuri 10694 südi söögi peale 11354

sundima: hobust kaertega 1364 iseennast 10695 kergem teist 11872 kes võib santi 10153 kuritöö — teist 4674 kurja taga 4602 kõht 4791 4793 laiska 5351 sikk 10423 virk — isegi 14219 üle jõu 2700

sunnik: soovija saab 10627 suuremal — suurem õigus 2685

sunnitöö: surmatöö 10696

sunt: kündjal vaja toita 11531 sant 12602 13053 seal käsi 10697

supikoost: upub — ka 14709

supikorp: isuneb 4524

supikulp: isune 4524

suplema: haned 827 suvi tuleb 10998

supp: ega suurus — riku 8309 ega — valge saa 8188 hea 3041 hoiu suu 10853 igaüks sööb oma 11234 ilu pealt 2022 ilu rasvast 2035 jäta — vihaga 11273 jätk 146 keedab 10699 kuis kala 3066 muldist — soojendad 6884 naisemehe pill nagu soojendatud 7338 oma ema must 8010 palavalt 9001 palju kokki 4269 parem silk 10433 pisike pada parema 8888 pole piima tarviski 2079 soojendatud 5766 10605 sool 10610 10614 soolata 6971 8764 10222 suu põletanud 10698 suu — tarvis 10853 suu tunneb 10930 süü 11450 tahab suurst 10701 tulelt võetud 7313 unest 12887 valmis

keeta 10700 viga 14004 välja sülitatud 9555 õhtune — õline 14526

surelik: inimene 2118

surema (vt. ka koolma): aeg kurel 4584 armuta 359 auga 463—4 auta 1296 1709 ei — nalga 10608 ela ehk 544 ema — isa 2212 ema — isa sõgeneb 622 enne surma 10722—3 esimene 6649 hobune 7197 10708 hällitais — vooditais 1810 hästi elama 1885 ihnus 1939 ikka pead 540 ilmaandja 2012 inimene 7604 kahte surma 2955 kalmud saame 556 kes sündinud 11424 kinkija 3795—6 3803 koer 10702 kui leseks jääda 10707 kurjast kaob 4333 kurja tütre jalutsis 4666 kus surija 10711 laps 5532 loll 6000 loll surma 6014 mees 6609 mees — kõht 10709 mustuse pärast 6968 n... 4688 nalga ei 1717 parem nalga 7715 parem suitsu 10654 peuru 7136 persekärinaga 4541 püsti 9390 risu 4599 rohkem muret 6910 rott viljasalve 9810 rõõmu pärast 9920 saab karjasõnniks 13569 saksad 10052 sant — kuningas 10191 sant — saks 10710 see kana 3111 see perses 10706 see sõõnud 11262 solgisurema 10601 sooja 10588 surnu kaasa 10704 sõnad suhu 11095 tee tööd 11791 terased lapsed 11949 tühja tõrreği sisse 13064 vaadatud 4280 vaesena 13023 vana — noor 13476 vares enam lenda 10703 viina- ja veesurma 10705 õndsalt 538 õnnelik rahul 14698 ähvardades 14776 õõ — kõht 14801 ühekordse jutu pärast 2672 ükskord peab 15102

suremine: kehva 4748 noorelt 7504 paika 11432

suretama: elusat 598 600 naine — mitu meest 4629

surija: oleks 9321 vara jääb 10711

Surju: suured mehed 10712

surkima: vana kaevu 13525

surm: aega ei tunne 10771 alati sulaseks 10762 arm vägevam 352 eest ei jookse 10735 ei kae suhu 10757 ei koputa 10714 ei küsi 10746 ei lähe mööda 13542 ei mõista nalja 10748 ei ole 10728 ei ole koledamat 10742 ei ole rohtu 10744 ei ole sulast 10740 ei oota keegi 10749 ei päri 10750 ei saa abi 1701 ei sureta 12265 ei taha halba 10752 ei tea keegi 11720 ei tule 10713 10716 ei tule ükski 10753 ei vali 10755 ei võta sealt 11712 eluga ilus 10763 elust 581 enne — ei ole tark 10721 enne — ei sure 10722 enne — pärast lauda 5011 enne — sured laiskuse pärast 10723 enne — õnne-

likuks 571 haigus — käsk 761 heina-
küüni 10747 hirm 10732 igauhel —
pöues 10724 jagu peab olema 10805
jala all 10765 jäljed lühikesed 10739 ka
ees 1435 kahte 2955 kallis ei ole 10715
karvajala — silejala 2949 kes — pelgab
10725 kibedam 9659 koera — kassi —
saksa 8979 kolm päeva enne 4287 kui-
das elu 585 kui leisik liiva söödud 5726
kurjal ei ole 1016 kustutab võlad 10758
kutsumata 10767 kõigil üks 10734 kägu
lõuna ajal kukub 1438 kärtsutades —
haigusega 10754 kätt panna 10736 küsi
luba 10718 laisk palub 5376 lepingud
teha 10737 lepibab kõik 10759 ligemal
11193 linal üheksa 5856 loodud 10727
loikab 3697 lõpetab süü 10760 lühikene
6171 maksuta 10768 mägede taga 10719
niidab inimesi 10761 nimetut 10717 noo-
re inimese 9051 nopib nobedaid 10756
omal ajal 10731 otsib toodud 10832 paha
lõpetajaks 574 pakutud last 10720 pead
läitma 10766 ree ja ratta 9601 rikka
9715 9748 saksa 9795 saunaleilis 3866
saunanurgast 11712 seal muld 10729
seitsmes 4751 selja taga 6461 14799 selt-
sis — kergem 10291 sirp terav 10741
soe lauta 7696 sud'tõit — eest 10733
suurile puile 6907 suu ääres 10764 sõna
ette 10751 süü leiab 10730 tagasi tulnud
10743 tee liigub 10738 toob elu kaasa
10726 tuleb 562 tõrkuja lapsel 12313
uni — poolvend 12905 vahib päitsis
11305 vana inimene — poole 13402 van-
nal — noorel 13434 varandus — vastu
13683 varane 1249 3425 vasika 11709
vastu rohtu 10744 võitu ei saa 4789
võlg maksmist 10745 vägisi — kaubelda
14437 äkiline 570 ühe 14942 üheksaküm-
mend üheksa 14857 üksainus 4751

surmahaugus: ei ole rohtu 10744

surmahirm: mõisahirm 6992

surmahoop: jalahoop 2382

surmahäda: ei aita rohi 1786 viinast abi
10773

surmakägu: söömaajal 1438

surmalaps: inimene 10770 raamatuga 9410

surmapaise: mul 6860

surmapäev: keegi ei tea 10771

surmarohi: naine mehe 949 viin 14115

surma saama: siga kui rammusam 10404
tule läbi 12145

surmasund: ei saa vastu 10766

surmatõbi: abi 20 1786 ei aita abi 1701
viinast abi 10772

surmatõõ: sunnitõõ 10696

surnu: arstida 13407 ei saa surra — kaasa

10704 hauata 541 kosutada 11260 kägu
lõuna ajal 1438 kõhib 10778 kõster ma-
tab 10779 mine — arstima 10777 nina
ei norise 12680 nutmine ei ärata 7607
peeretab 5531 perse peereta 10773 per-
sest sooja 10776 persest peeru 10774—5
persest õnne 10783 pära ei kesta 10780
pärandus 1875 suu peale 10782 suu tun-
nistada 10781

surnaued: rahu 9518

suruma: kivi — mulda 3939 sipelgad pesa
peal 10506

susi (vt. ka **hunt**, **võsaviilem**): avitab 3695
edeots tammine 10809 eest pageb jänes
10804 ei murra pesa ümber 1595 ei ole
— ees 10803 ei ole — kaugel 1661
10785 ei pelga peni 10823 ei situ pessa
5921 ei söö 1662 10794 10818 10843 hau-
kumata 8544 heinakuhja ei söö 7435
hoiab soe poole 10821 hulk 1546 hunt
10822 ise tee 10808 istus ja sittus 13579
jagu peab olema 10805 joodikule andeks
2448 julgele — ots 2494 jõud — aru
1610 jänesele järele 139 jätab tähe perra
10816 kaks — vääravad 2997 karja
kaitsta 10799 karjakellaga 10815 karja-
peni 1611 karjas 4189 10790 karja tuleb
8559 10795 karva — viisi 1618 kaugel
mätetada 10786 kodus 5048 kodus —
metsas 10791 kõne 10807 kõneldakse
1661 käest ei pääse 10806 käib seni kar-
jas 4443 käsib sutt 4094 laisk lammast
5381 lambaga sõber 10828 liha laenata
10797 luude pealt lastakse 10825 lähed
üle 4132 maad jagama 10800 marru
10844 mihklipäeval vabaks 6831 mullust
6885 mõnda — karvalist 10802 nälg
— küla karja 7695 näljane — sutt 7729
olgu söödud 10826 olgu söönud 10812
oma lapsi hale 10810 oma laulud 10811
omast karjast murra 10787 on unnanud
10789 otsib poodud 10832 pahaks ei
pane 1617 paku 10801 palvus 1608 pel-
gab peni 10833 pesa teeb 1663 pimedal
— õnne 8871 poetab naha 6291 päitsed
pähe 2800 raipe juures söömata 10827
rebane — söönud 9582 seal jäljed 10796
selja taga 10462 10884 seltsis — laulu
laulma 1654 setu ja 10320 sile sööma-
tagi 10834 silmad üksipäidi 10814 silm
aga näeb 8559 silmas 6608 soe hanna
peale 10784 soe perse kinni 10793 soe
poolt sõna 10835 soe silma 2829 soe
undamist 10824 soe viisi undas 10836
suguseltsis 10640 sukku — pojad 10634
sutt ei murra 1619 suu — jänese süda
5990 suule 10788 suur ei ole 1616 suur

— ei toida 6351 suuremale — suurem
2684 suures soos 10829 suus — kõhus
1667 suust võtma 1665 suvel — hambad
11564 suvel — talvel 10830 suvine kan-
gas 10831 sööb hobuse liha 10839 sööb
loetud lamba 1645 sööb — salgab 1638
sööb sugulase viha 10837 sööb suvel
söödetu 3382 söögu see hobune 10838
sööki 1613 söönud halli hobuse 10792
söötku 4042 süüd 10813 süü leiab 10798
tahab hagemist 1641 10840 tuleb haisu
peale 10819 tõrvaskänd 8540 undab oma
poegi 10820 unustab 10841 uultl sööb
10842 varsa söi 7076 võõramaa 11230
õpetab oma poegi 10817 ära koera söö-
da 4189 üksinda õnnelikam 15098 üks
kord 841 ütelnud 1649

susing: suvine 10831

suskama: umadsõ kandsu 8061

suskima: ulli 12865

suu: ahnel — ammuli 3918 ahne — rehe-
uks 188 anna — külasse 10845 ees ma-
sus 10885 ees mesi 10888 10898 ees su-
lamesi 10897 ees sulasõber 10889 ees
sõber 10886 ei kannu sadu 10890 ei kar-
ju 11427 ei küsita — pea kinni 5192
ei maitse 10476 ei ole sarvest 3550
10891 ei oska pidada 4835 ei pea palju
rääkima 10486 ei tohi naerda 11210
endal sülg 11410 esimene mõõt 10909
ette tehakse 4772 hapu taarile 816 hea
sõna 1040 7121 hea sööja 12213 hob-
ust — võtmast 1384 hoia omal puhas
7845 hommikutunnil kuld 1463 hoora ja
jõe 1525 hundi 1665 1667 hunt 10906
härjal ei seota 1824 igal — omast 10852
igal — oma toit 10851 igal sööjal 11203
illu 10904 ilma — kinni 1990 ilus 2075
inimese — panna 13987 ja käed teevad
10871 ja lusika vahel 10899 jumala-andi
— välja 2666 jumal — sitale 2612 jõe
— mere 7791 jõuab palju teha 10863
jõuab süüa 7738 kaant peale 10848 kaks
kätt pesuvad 4992 kalg kannatada 8695
karv 3330 keeled 3523 ketrab 10866 kin-
nine 5289 kiriku poole 10896 koera —
kassi 4120 koerale kont 4185 koer konti
4022 koirohi 4252 koka — isune 4267
kolmas pidagu 3005 kuidas kott 4423
kuld 4500 kulu 10847 kulutamine 9465
kutsub 10900 kõneleb 10901—2 kõrvuni
rasvaga 9908 kõrvuni väega 2392 kär-
mas 12108 käsiraha 6973 külalise —
sarvest 5068 külm nagu koer 5120 küsib
10872 küsija 291 5181—2 küsijal 10903
lahke 5284—5 lahti 10461 lahuline 5287
lai söömas 5296 lapse 5442—3 laratsejal

lai 5583 lehm lüpsab 5640 leiva otsas
4970 libe — palju sõpru 5783 lobiseja
— seisja 5992 loodud küsijaks 10910
läbi õeldud 10908 läheb ninna 10865
maigutab 1946 maitseb 4971 maitstakse
magusat 2391 matsatab 2399 4973 8690
mees 10907 mehe söimuriist 739 mida
läiem 12352 mis küps 11221 mis peos
8742 mis soolas 10846 märg 2115 4170
10193 naerja 7157 naise 7223 7245—6
nooriku — kirnuks 7552 oma — ilma
11823 oma — kõige ligemal 7965 oma
— lähemal 7964 oma — mõõt 8028 oma
— oma au 8026 oma — on oma 7966
ostab 10854 otsija suuga 8119 palju —
pruugib 4835 palju — silmi enam 5059
paluja 5181 paned 11000 parem — pa-
luda 10877 parem — pidada 10876 pa-
rem sõna 11109 pea 10873 peab vastama
4893 pea kinni 4297 pea pool 8971 pea
välja õeldud 10922 pidada raskem 11131
pidagu piiri 11349 pigista 10875 por-
stata ees 10905 puhas 4984 9022 põle-
tud 733 püsib kinni 13988 püss oleks
10861 rahu 8141 rahva 9535 rasvane
10017 roojane 10868 räägi 9944 saadab
füli 10882 saadab vangki 10917 saagu —
või selga 4825 Saksamaale 10894 sala-
duse hoidmiseks 11073 sealt võta 10364
see seljas 10867 seinapragu 10892 10932
seisab selg terve 10874 seisab suotagi
10919 sekki mõöda 10879 seljataie 10918
sel käed 10855 sellepärast süüa antakse
10880 selle — saiaga 4969 sellest rää-
gib 11341 selle — sööb 4974 silmadesse
mahub enam 10456 sirkel 6709 sisse
rääkida 10878 sisse õelda 9949 soe —
jänese süda 5990 soe — sööb 10591
solksatab — volksatab 10870 soojalt
10604 soolane — hea 10621 soolas 10962
soon 11350 suhkur üksi — hea 10642
suhu räägib 10860 sulase — ja maanis-
tee 10687 sulgejat 9199 supiga — põ-
letanud 10698 supi tarvis 10853 surm ei
kae 10757 surm — ääres 10764 surnu
— peale 10782 surnu — tunnistab 10781
susi — kahr tõele 10788 suu vastu
10485 suur 10857—9 suured sõnad
10850 suure linna 10928 suurem 10856
suure saksa 12960 suur mees 10893 suur
— mööse 14458 suur — söömas 10916
suve poole 10630 suvi 10895 suvine
lehm 10921 sõber 10923 sõbrale 11006
sõlme 11120 sõnad — mäदानe 11095
sõna laseb 11119 sõna lendab 11128
sõrmeotsakene 4588 sõrmil sööta 3688
särjel 10925 sööb 3444 4999 11264 söö-

da — kuni sööb 11332 söögu 10926
 sööja 10574 sööja ei tea 11205 sööjal
 täht 11214 sööja — naerda 11210 söök
 — jookse 11216 sööma järel 10931 söö-
 ma pärast 10849 söömise jaoks 10915
 südame kate 10911 südame moot 10912
 südame peegel 10913 südame tulk 10914
 süüa 10862 süües 11172 tahab head
 10927 talueldel — rasvane 11517 targal
 — südames 11619 tark mees peab 11642
 teeb sugulaseks 10864 tegija saab 11807
 teise — pala suurema 11901 tuhat 10072
 tuleb 10924 tuline puder 12188 tunneb
 hea roa 10930 tunneb soolase 10929
 töbi — sisse 10920 tüdruk pidagu 12791
 tütarlapsel — kinni 12779 unustad —
 lahti 12917 vaenlaste 13159 vana — all
 13366 vanal — vett 13431 varga —
 sömeraid 13766 vargus ega patt 10869
 vesi tuleb 13963 vett — võtta 13970
 viha 3685 voonakene 10884 õnnis — õpe-
 tatakse 14178 ära kae sööja 11215 üks
 — kustutab 14956 üks käsi ei pese 5006
 üks — ütleb 15033 ütleb 6464 ütle —
 sisse 11061

suualune: soe 8700

suuandmine: perse lakkumine 11801

suud andma: eluiga — elatud 593 käele
 4964 saksale 10042 suvi lapsele 11558
 suvi tuleb 10998 vanatüdrukul 10883
 õelale 14511

suud pruukima: asjast aru ei saa 10881

suuesine: külm — soe 8700

suuline: härgade ette 1355

suumees: hea 919

suunahk: ei kulu 10847

suupala: ei ole oma 10933 hiir loeb 1241
 jumala suust 12555 vanema 13524

suur: eestvärv 14490 ei saa 8878 haiged
 silmad 14457 haopinu 8590 hirmul —
 silmad 1293 hoiab isegi 8891 hoop kuk-
 kudes 4859 hulk 1549 hunt 1616 häbi
 1705 14456 häda 1724 1736 härga kar-
 detakse 10949 ilm 1970 ilma koppel 1959
 ja kuulus 10935 jalg — saabas 2406
 juudal 2685 kalad 3073 kala jões 8894
 kartul 3283—4 kel suur keha 10934 kes
 sulaseks 10671 kirik 3830 kisa 8357 kivi
 litsub vähemat 3944 koer ei hammusta
 4181 koer hammustab 4182 koer — ko-
 dunasa 4124 kohut käima 14433 koogu-
 tab 6164 kui ei saa 10937 kukub suu-
 resti 10945 kuläsk 14455 kummardab
 6177 kurru suikuma 4405 kurvastus —
 kurnaja 4563 käed teha — perse lorrada
 5296 küla — suid palju 5059 laevad
 kannab 13984 laev mingi merre 5273

laev raske pöörata 5272 laev sügavat
 vett 5274 lapsed — mure 8897 leivanälg
 — veenälg 5735 liig — tarkus 11669
 lind — pesa 5952 lind väiksesse puusse
 5877 mees — naine 6690 mees — pük-
 sid 6689 mees suitsuhabe 8885 mine
 mööda 4850 mine — saama 10939 mis
 enda ära sööb 13215 mis — kasu 10940
 mis — salvist hüvva 10121 mis — sil-
 mist abi 10449 mure enneaegu hauda
 6923 mõistab muidugi 14476 mõnu 14447
 naeru järel nutt 7611 naerust 7150 nina
 11957 nälg 8882 pada 8199 palk raske
 tõsta 8373 pea — palju mõistust 8479
 pea rikkal 8472 peetakse maja 8356 pere
 — köht 8591 pesa — pere 8707 pisuke
 — nurka 8893 pole ustav 8879 puu —
 laastud 9112 puuridad 9119 9549 raha
 8895 rikkad — vaesed 9655 rõom õne-
 tuks 9914 saab midagi 10944 saada
 — minna 8362 saak 8796 saamad —
 söömad 9996 seab 10948 seda alandli-
 kum 10938 seismisest 8901 sirk — vastu
 suve 12069 sugu 10950 suikuja 10644
 suits 14444 sukk 10665 sulane 8883 su-
 lase naine 10946 sul 8108 surutakse
 12844 susi ei toida 6351 suu 10857—9
 suu möse 14458 suuremale — tükk
 2684 suurtega 10942 suurustamine 8889
 suu söömas 10916 suu — õigus 10856
 sõbrad — tülid 11027 sõnad suhu 10850
 11095 sõprus — kõik muu 11162 süda
 8880 12866 südame peale 8884 süld
 sukka 10943 süüakse ära 11293 taga-
 järg 14460 tahab saada 10941 talu su-
 lane 11511 talve suu 10947 teeb —
 sööb 8346 tuisk 12111 tulek — minek
 12121 tuli 11184 12149 tuli — suits
 12143 tõrrest vesi vähene 12314 tähe tae-
 vast 6254 tükk ei mahu 12718 tükk ikka
 väheneb 12365 tükk kurku kinni 12716
 tükk suu lõhki 12717 t... ja kolme-
 kordne maja 10951 uhkus nälja ema
 12825 ul'lus — ülearu tarkus 12873
 vaenlane 13261 valu 11361 vara otsima
 13662 varas aus mees 13724 vargad
 14473—4 vihm kõhnem 14050 viljarõu-
 gud 4849 väike — selili 14468 vära-
 vad sisse minna 14492 ära — nõida otsi
 14400 ärge tulge manugi 12176 üks —
 kaks väikest 14915 14983

suuraig: ei mähta 4911

suureline: kõik saksad 11524 nina muljutud
 128 suurustab 10952 suvel oled 10989
 ära mine — vaidlema 10953

suurelt: sisse sõidab 10936 varastab 7473

suurendama: kustuta tuld 4692 valet 13244

suuresti: lõpetab 14452
suurmaarjapäev: kuus nädalat mihkkipäeva 5235
suur neljapäev: nii palju päikest 10954 ronk ristib lapsi 10956
suur reede: kukk räästa alt 10955 nii palju päikest 10954 ronk ristib lapsi 10956
suursitt: sigurine 10411
suurtee: alati lahti 7246 ei sule 1990 heina ei kasva 3259 koer 4082
suurtükk: sääske laskma 11196
suurune: häbi härja 1702—3 häda härja 1722
suurus 1: ei sulaseks 10958 härja — kadunud 1839 kel sõprus 14434 mehe 6697 pole tarkus 8829 suretab 12844 sõmera 7178
suurus 2 (= supililand: tumm, jahu, tangu; kerge eine; jahurokk): püütakse 2892 suppi riku 8309 supp tahab 10701
suurustama: enneaegu 1686 suureline 10952
suurustamine: ei maksa 3716 suur 8889
suurvesi: enne — pääle maarjapäeva 6071 kevadel — suvel 13962 kevadine 6072 pole sedagi 9235
suusõna: kellest ei saa 10959
suutma: süüa — tööd teha 11204
suutäis: heaga 10960 jaotatakse 10963 kuiva leiba 8376 kõht täidetakse 10965 leiba ei ole võlg 4810 leiba hobusele 10964 leiba pooleks 5653 leiba rahuga 10961 leiva — kõhu täiteks 5709 ohuks 15002 oma ema 7996 püüab suuremat 2106 sappi 10192 seda suurem 8400 soolast 10962 suuremale suurem 2684 suur — suu lõhki 12717 sõõ 10966 tahe — enam 11476 viina 8913
suuvooder: pastor mõisniku 8419
suuäärne: soe 8700
suvekoorem: ette 9596
suvepäev: esimene 2801
suvepüha vt. suvistepühad
suveootaja: Jüri 2782
suvi: ajal sõita 13305 annab lapsele suud 11558 ees leiab — teeb 112 ei kogu 10970 10972 ei korja 10969 ei sõõ muu liha 10986 hauguvad suured koerad 10979 hea 11546 hea — halb 790 heina teha 1179 heintest ilma 7747 hända tagasi kiskuma 8513 idast 1892—3 iluga 10997 jaagupipäevast pool 2303 jüripäevaga 2782 kaguta 2910 kasuka heinte sisse 10991 kehvast 3560 koer haugub — valmis 4169 kogub 10993 konnalgi jalad kinni 10988 kuidas talv 11547 kuigutan kuru otsas 10987 kuiv 11548 kuiv — hämm 4467 kõhtu 10982 kääneb — sügisesse 2308 küünlakuu külm — soe

5212 laisal — lämmi 5320 laisk — vilusse 5367 laulab 10974 lehmata 2347 liiga soe 5389 lühikene 6168 mees põlvest saadik rohus 11552 merevesi 11381 mihkkipäev vihkab 6830 mul — raske 13653 niisugune hein 10977 noorekuuga ei saa 7557 nüssad 11000 on toonud 11370 paksult külib 11543 piima aeg 10999 piima — leiba 11563 pilli lõõnud 10973 põhjast 11568 põllumehe sammud 9294 päev 11002 pääsuke 9351 9356 raiskab lauluga 10971 rege 13305 rikas 6197 sadades — tulevad 10028 see armastab 10978 see — sõidab 11544 silmad 11001 11380 silmist kaeda 10995 sirk suur vastu 12069 sitt talve tagavara 10992 soe 10984 11387 soeb 10976 soe hambad 11564 soe — külm 5121 soe palvus 1608 soojem 11363 soosse 11538 suikudes 11567 sulane 8601 sulasel — pikk 10683 susi — soos 10830 suured silmad 10990 suured viljarõugud 4849 suureline 10989 suurt uhtmist 8709 suurustades 10998 suus 10895 suve ajal 11549 sõnumid 6124 sõsarad 11 tallan mina 9824 talve järele 10983 talvele aset 10985 talveta 10968 talv sõõb — sitagi 11566 talv taplevad 10980 tantsib talgutes 10981 terinud 10975 toidab talve 10996 tõnisepäev — peegel 12301 tüdruk — murumuna 12626 vaese ja laisa päralt 10994 varane ja hea 3200 vihmane — kuiv 4454 vikatiga 4304 vili vangis 11551 vilu 6255 või sula 14296 vähe vihma 11553 võota 11555 ära kiida 3753 ära palu pikka 8827
suvine: põõripäev 11004 11396 rand 11003 soe heinal 1174 susi — kangas 10831 suust lüpsab — lehm 10921 tund 11002 virgal — õõ pikem 14230
suvirikis: ei elata 11005
suvised vt. suvistepühad
suvistepühad (vt. ka **nelipühad**): laiska kirikusse 11502 märjad 14065 raagu 10967 õiget suve 11549
suivil: aeg — külvata 4513 jaagupipäevaks peal välja 3625 kagu viitsa 4915 veelompi 9961
sõba: kuis haarub 10018 magab 6315 sõletab 11107 sõrmist — teha 11166
sõber: aitab sõpra 11036 anna 11008 annaks — kooki 11007 eest hoida 13160 ei või uskuda 3270 enam kui sada rubla 10025 enam tarvis 11012 heal ajal 1010 hea olema 11055 heida 11014 hoia — eest 11015 hoia et ei lahku 11031 häda ajal 11016 hädas abi 1778 häda sees

11010 ise oleme 11018 jumal hoia 2565
 karda rumalat 3269 kasu saata 11021
 kellel ei ole 11019 kel palju 11020 kes
 kiidab 11009 kes on sinu 11060 kütus
 lonkab 7902 kisu kiiska 11048 koer —
 seni 4098 kogub palju 9527 koos 11028
 koti naaber 11037 kui anda on 11054
 kui andja on 295 kuidas mees 6516 kui
 kuld 11057 kui on õlut 14641 kui raasu
 rüpes 9412 kui sõira 11034 kus seltsi
 10292 kõikidele 11058 kõri lõikab 11046
 kõrtsimehel rohkem 4881 laenaja 5260
 lahke silm leiab 5283 lahke suu teeb
 5285 lahti saada 11056 laisal kaks 5326
 libe keel 5783 ligi 11032 mees tunneb
 6503 mitte korruga 11014 mulle 11024
 naaber 3579 naha turule 11022 nahka
 nõlvivad 11011 nõuanne 1056 omasugu-
 sega 1908 oma sõber 11045 parem hea
 1128 1130 parem kui ligimene 11040
 parem kui sõsar 11039 parem sõna 11111
 parem üks 14916 14924 pelga 8534—5
 peremehe — koera 8613 perse koorib
 11042 pidu ajal 8735 piir võõras 11030
 raha 9427 raske leida 8996 rikkal küll
 9730 rubla raha 4062 saksa 10080 sala-
 lik 494 seal sõira 11026 suu ees 10886
 10889 suured tülid 11027 suust 10923
 sõbra eest 11038 sõbraks 11041 sõbra
 käpistab 11053 sõira 11033 sõlitab tasku
 11043 tahab saada 11023 teotad 11025
 tuleb kutsumata 11013 tunneb sõpra
 11044 tuntakse 11049—50 uni lastele
 12903 usaldada 11017 vale — vaeva
 13261 vana 13490—3 varga 13767 vea
 juures 11047 vesi 11051 viidab aega
 11035 viin teeb 14122 vähem vihamehi
 11029 ära otsi silmadega 11052 ära
 räägi 9940 ära unusta vana 12920—1
 ära usu 11059 11159 12961 õõ ep ole
 14800 õõ varga 14805 üheksa sõprus
 14910 üks hea — enam 14969 üks vana
 15047 ütle — suu sisse 11061

sõbralik: ise olemas 11023

sõda: enam lauku 5589 hoia — keskele 702
 kes — kaeb 11063 komparid ei viida
 4300 konnadel 4304 kuulutat 13016 kõr-
 val kuulda 2581 käeta 7643 maitseb
 11064 mees loota 11067 mine nõelaga
 7616 riigi vaeseks 11068 rikub tunniga
 10023 saadakse 9987 saapad jalga 11070
 seal häda 11065 sitta saad 11069 soola-
 leiba 11062 sõnaga summutatakse 11118
 sõna parem 11137 sõnast 11184 sõna
 vanem 11130 sõõb 1767 sõõmaega 11312
 Zissid — Zimmid 11455 taeva värvad
 valla 11066 viimast meest 14077

sõdima: targad — sõnadega 11617

sõdur: lasta — laulda — marssida 11071
 paha 8240 seljad vastamisi 688

Sõel (= tähtkuju): akku 11076 kadripäe-
 val 11075 koidu otsas maha läheb 2732
 mardipäeval — selgelt looja 6391

sõel: ei püsi vesi 13960 lume sees 2872
 pere persel sõre 8589 sõge — jõkke
 11079 täna möödame — raha 12405
 vastselt — varnas 13893 vee pidamiseks
 11073 vett ei kanta 6366 vett tooma
 11074 viib vett 11072

Sõelatäht: jüripäeva õhtul 2816

sõeluma: ilm 1972 jahu 11078 perse 8697
 tuult 12639 vili selgeks 11077

sõge: ei saa aru 7007 saada — asjale 12634
 sõelaga jõkke 11079 sõgedale teed 8865
 sõtkub 8868 sünnib 3379 võiga jääd
 14295

sõgesilm: kaupa 11080

sõiduhobune: sitta ei nähta 7305

sõidumees: sadul 5167

sõim, -e: tühja — kallal hobused 12705

sõim, -u: heast meelest 12730 mehe maga-
 ma 11082 sõrme külge 11081 sõsarat
 14022

sõimaja: jäävad sõnad 11083 tapja pool-
 vend 11084

sõimama: iiku ajal 11086 pada — katelt
 8196 pada nii must 8190 pajaks või
 pangeks 11085 saatja 5247 sõnas 11135
 teist 11846

sõimamine: sõrme külge 11081

sõimunimi: vaesus 13165

sõir: hääl ajal 1774 kus sõpra 11026 pa-
 rem sõpra 11033 seni sõpra 11034 sõr-
 mest 11166

sõit: kui kõrti 5021 liiga kiire 3700

sõitja: kui sõõtjakene 11324

sõitlema: selja taga 3752 ära mine suu-
 rega 14433

sõitma: hobusega 1380 1403 hoor — tõllas
 1529 karuga 3314 kelle rees 9599 koos
 — tõllas 4356 kuidas sõõdad 11324 kui
 vaenlast 1362 kõik ei või ühe kelgu peal
 3569 kõik soo 10602 maailm räägib
 11087 mis tast sõõta 10880 parem sõõta
 11326 päeva peale 9271 rikas — tõe
 seljas 9669 rikkad vaeste seljas 1396
 saaja 4535 saks — saaniga 10093 seljas
 ja ratsa 4588 sitase vankriga 9161 suu-
 relt sisse 10936 suvel 11544 sõja —
 saajateed 1322 sõõta 11088 sügisene õõ
 11407 tagajärele 11089 tasa 11698 teine
 sõõdab 11882 teiste hobustega 11868
 Võrtsjärve pääl 2769 värvast läbi 14491

sõjaeelne: tõõ 8961

sõjaleib: sõmerine 11090
sõjakäsk: ei saa vastu 10766
sõjamees: julgus ei varja 2504 käsi ei väsi 11091
sõjatee: hobune sõidab 1322
sõjavägi: kuulda 2581 sõna vägi 11137
sõkal: ei võeta 11092 hobust hoiad — osta ei saa 1324 kõsisevad kõhus 10415 kagu hilja 4917 perse sõelub 8697 põua 9232
sõklakott: oma — juures 7967
sõklane: sõrmtöö 5339 sõsarate arm 13995
sõklapäts: oma ema 7883
sõklasaba: koguvad üles 9835
sõlgama: sõba 11107
sõlm: jääb sisse 11164 kuningas teab 4529 kuuseokas 6476 seal soe 10492 sõnal 11120 11123 teemehe lukk 11747 tüdruku suul 12617 vana — vallale 13519 ühe käega — siduda 5004
sõlmima: sõna 11117 11132 sõrmeküüned 11176 sõsar — sõnad 11179
sõmer: soola jätk 146 varga suu 13766
sõmerine: sõjaleib 11090 võõra vatsk 14412
sõna: auku pähe 11093 eest ei saa pageda 1519 eest taganeda 3935 ei puudu papil 11113 ei taha — kuulda 4742 ei tasu võlga 11115 ei tee kahju 970 ei tehta sõõmaega 5623 enda — teiste vastu 11112 haigus surma 761 halb 2075 halvale mehele 784 hammaste taga 11108 head ei saa 993 head — jahutavad 908 hea — karaski pala 894 hea — konti ei riku 884 hea — leiab 971—2 hea — mahub 973 hea — raha ei maksa 886 hea — suus 1040 7121 hea — sõõb vaese vaeva 1073 heateo palk 1163 hea — võidab võõra väe 975 hull ei kuule 1574 hullul hullu 1576 huule peal — hammaste taga 1577 hända 11105 härra 1834 hüvasse — ots läheb 12311 ilusad — ei sõõ leiba 8185 inimene kuuleb 915 isa 2204 jalad all 11122 jumala 2553—4 jääb 6609 jääb jälg 1065 kibe — kihutab viha 3686 kiri tugevam 3818 kohus mõistetud 11094 kuri — hea palk 4634 kuri — paha 4635 kuuldakse 11107 kuuled 11098 kõnelda 11250 köidab — päästab 15025 lahke — rohkem kui viits 5286 lapse — valus 5544 laseb suust 11119 lausutud — laguneb 11106 libeda — sõõvad ennast 5781 läbi loodud 10908 läheb metsa 11125 lõõb — lõpetab 11126 lüüakse luu katki 7590 mees sõidib 6610 meest 6617—21 mees ütleb mehe 6626 mehe — ei pea 6655 mehe — kaljukindel 6653 midagi teha 11141 murrab 974

11127 mõistlikul 7009 mõnu 11102 14447 naist 7310 naisterahvas usub head 7355 nõu ning võimus 11143 näljast ei sõõdeta 7712 ole — peremees 11142 oma 7968 oma ema 8007 oma ema — võõrasema 7884 on võitu 11121 paha 8376 8382 8972 paha — murrab võõra käe 5783 paha pajast 4642 paha palagu 8241 palju 8353 8366 parem — hoida 1430 parem kui leivakõrvane 1039 parem kui sada rubla 1038 pead — kindel 11099 peks kehast läbi 8531 peremehe hea 8629 pidada raske 11131 pistab — päästab 11132 pole ütlemised 11104 puuduvaad 11100 põõra — suus 9357 riid kogub 9624 rikas 11116 saba taga 11124 saia ei sõtkuta 5623 selge 2524 11101 selle — kuule 5657 sellel sõrmed 11097 sellel teod 11096 seob 11133—4 suhu mädane 11095 suhu suured 10850 surm ei saada 10751 susi soe poolt 10835 suus 5517 suust — kivi peost 11109 suust välja öeldud 10922 sõbralt 11111 sõda summutatakse 11118 sõimajale 11083 sõimatakse 11135 sõlm 11123 sõlme 11120 sõlmivad 11117 sõna 6577 sõna vastu 11136 sõrmedega kokku 11114 sõsar sõlmib 11179 sõõb vaese vaeva 1073 sõõda küllalist 11330 sõdamest 11110 11344 sõda täidetakse 10965 südikas 12464 targad sõdivad 11617 targa mehe 11624 targa — murrab 11625 tuleb sõnast 2677 tuumakas 4351 tüli 11184 valusam kui viits 11129 vanarahva 13576 vanemate 2206 13632 13640 vanem kui sõda 11130 vanu 13345 varblane 11128 vares ühe laulab 13810 viimane ütlemata 14079 võidab võõra väe 975 võta vana 13524 vägi suurem 11137 vähem 14447 õigel ajal 11138 14563 õnnis — õpetatakse 14178 ära — muuda 11191 ära räägi naisele 11733 öeldud 15138 üks — tõtt 14917 üks — äratab 15026 üks — öeldakse 15070 ütle — jätta 11140 ütlemised — tagasivõtmised 11103 ütle mõeldes 11139

sõnahoop: valusamad 11144
sõnajalg: taba vastu 11145
sõnakuulmatu: laps 11146
sõnakuulmine: õigus käib üle 14594
sõnapidaja: parem 12307
sõna pidama: mees 6597 6693 raske 11131
sõnasaba: kinni võlta 11105
sõnasepp: seletagu 11601
sõna viima: küll sant 10162
sõnn: kange 3163 3167 mees — surmani

6593 nahk 11148 oma sarved 11147 seitsmeaastane 14855 situb sitta 1358

sõnnik: kaerale andma 2893 koormasse 11149 kui viidi 11150 kuld — seest 4494 käed 4969 laudas 5620 maksab raha 11152 mõisa kasuks 6856 orasele 3670 peale sitta 11275 põllumehe kuld 11153 põllumehe tarkus 11155 põllu peremees 11154 rattast 10541 rukkitüü odra 9846 seal leiba 10544 siid — seest 10413 sita jutud 10552 sõnnikuks 11151 sõtku 3984 tee ääres 4488 vanaskuus — vedada 7558 ära sega 10573

sõnnikuhais: Jaanile ninasse 2323

sõnnikuhang: ahtake 11156

sõnnikukoorem: läve ees 11537

sõnnikukord: kerge 1250 kevadine lumi 3670

sõnnikulaotamine: perenaise töö 8668

sõnnikulaut: võta naine 7326

sõnnikumaa: kaera 2893

sõnnikune: vankriga üle põllu 7558 9161

sõnnikuratas: põllul 9161

sõnnikutõstja: silmi 13000

sõnnikuvara: põllumehe 9193

sõnnikuvanker: ära põlga 9177

sõnnikuvedu: elu 578

sõnum: haigus surma 761 harakas toob 13820 surm ei too 10751 tuul toob 12254

sõprus: ei ela vanaks 11160 enam kui sada rubla 10025 hea 11159 kaotad 11025 kui kuld 11057 kui sõira 11034 kuld ja vara 9525 kurg harakaga 4579 libahundil koeraga 5779 lõpeb 11161 parem sõrg 11165 rahva rikkaks 9520 saksa — sandiks 10081 sel suurus 14434 suurem 11162 tuntakse hädajal 11050 vaesust 11157 vana 13507 vanaks 11158 võidab sõprust 11163 õigus ei tunne 14588 ära katkesta 11164

sõrg: ei ole 1867 halvad sittuda 1076 härjal 1853 kuidas õnn 14664 kus hänga 1854 kus jalga 2404 kus konti 4322 lehm ei lüpsa 5640 loll — vastu ajab 11636 sõnal 11105 sõpruses 11165

sõrm: anna kurjale 4588 ei hakka — solkima 3514 igaühel — oma poole 5241 ise sorgi 5179 jagajale 2365 kellel sõnad 11097 kolm korda ümber 15130 kärnad — vahele 4958 külva — lõika 11173 laisa — vedelad 5343 lapsele 5460 lapsel — valutab 5503 lõika 11168 lühikese — pikkus 7293 meekaupmees lakub mõnekorra oma 6454 midagi teha 11141 murrad 3846 mõistab — näitust 932 naine linuta 11175 pista — silma 10057 10549 pista — sitta 11170 pista — tõrva 8738

põletanud 11167 sitaga 4969 söim ei hakka — külge 11081 sõira teha 11166 sõnad — kokku 11114 sõnust ei 11141 sõõrutab 11169 süda — otsas 11337 usinad 12929 vaesel — vastavad 13113 võõra külge 11171 väsiivad tehes 11172 ära murra 11174 üheksa — isa leiba 14834

sõrmehäda: sinu sitta 10558

sõrmeküüs: sõlmiivad 11176

sõrmeots: kuradile 4588 rasva sees 11177

sõrmevahe: jagajal neli 2367

sõrmiline: sõda 12348

sõrmus: töö — sõrmest 12538

sõrolane: inimene 2842

Sõrvemaa: võta naine 7334

sõsar (vt. ka **õde**): ei sõsarat toeta 11178 saba alt 13927 sõber parem 11039 söimlevad 13922 sõklane — arm 13995 sõlmib sõnad 11179

sõtkuja: muru leiba 11406 sai saab 5679

sõtkuma: ise 2263 leiba — nii kaua 5656 sissepole — väljapole 3984 sita sisse 4489

sõudja: vett 5168

sõudima: jõuab 2711 kuni jõuad 11181 kus paadis istud 8182 sahk sirbi 10036 see jõuab 11180 tasa 11698 valjemini 13303

sõõn: seisvale veele 4840

sõõr: neli 7418

sõõrd: läbi — lähed 11182

sõõrutama: sõrm 11169

säde: külvab 11183 tuli 11184 väike — suure metsa 14464

säh: parem üks 14918

säie: lühemaks 9292

säinas: mõttes 3710

sakk vt. **sekk**

sälg: karata tahab 11185 leivanälg suurem kui 5708 mihklipäeva õhtul — metsast 6821 osta hobu 7329 saba koormaks 11186

säng: ehk küll seliti 10290 karukütül 3304 laisk — uks hingedel 5371 saksa 8518 seaduse järgi 10237 täis — tühjaks 1810 võtku 1809

sängitais: hallitais 1810

säräma: ei ole kuld 4504

särg: roos 11187 suu 10925 sängi 3651

särgisiil: laisal laiad 14034 löö — kokku 11188

särk: ei tee — selga 1953 ei õmmelda köiega 5020 enne jüripäeva 2818 iga — alla kirpe 10417 ihu ligi 11193 jumal kui-vatab 2576 kaht — selga 3024 kohtust tulles 4244 kuidas mees 6526 lai ja lühike 11190 lapse sitane 2096 leivalõikaja 5733 nõnda perse 11189 oma 7969—71

pahempidi 11194 paik 11192 pesuküna korjab 8711 pööra must — pahupidi 11191 seljast 11195 sorre 2745 suur mees 6689 takune — ei kärise 13207 vaesele — kududa 14964 vaeslapsel valget 8675 vaevata valget 13172 vakk rukkeid 12590 valge — ei tantsi 12924 õnnetus ligemal 14724

säär: koer hambad 4004 põlvini sitased 2392
sääreluu: murrab 7198

sääsk: hundi 3860 härg ei näe 1821 härja sarvele 11197 kints kapsas 11198 mihkli-päevani 8411 näarikuu sees 7747 pillab aastast 1836 suurtükiga 11196 sööb — veab 1844 tappa enne jaanipäeva 2357 tehakse elevant 3869 ära tee — härja 11199 öösel — ja poisid 12607 üheksa kihu nõelamine 12998

säästja: sõoja 11209
säästma: sõõ 11270

sörk: kuidas sõök 11217

söödalehm: palju sööb 8368

söödamaa: suvine 2757

söödimaa: seletab tutri 11200

söögiaeg: kurat annab 4556 pääslane toob 9354 sõjas 11312

söögiisu: süües kasvab 11295

söögikulp: isune 4524

söögikäsi: pikk 11207

söögilaud: võõra 1138

sööginälg: jooginälg 2454 kannatab enam 5735

söögitegija: põrgus 8737

söögivahe: teibaid teritab 6510

sööja: ei ole tegijat 11204 ei tea suud 11205 hea — suust 1041 kubjast 11228 käsi jatkatud 11206 leib saab 5679 meie vaeva 3851 mitte midagi 11810 mitu väga 11208 oma kõht 11202 oma leib 11201 oma suu 11203 pannakse ette 11213 pikk käsi 11207 saajaid 9982 saia — ei tunta 12208 seal toojaid 11257 suhu 10574 suud naerda 11210 suu peal 11214 suust hea 12213 säästjal 11209 sööb 11211 süü 11449 11452 süüd 8755 11450 teised pudru 14905 tuntakse töömest 11212 vana leiva 13343 ära kae — suud 11215 üheksa 15081

söök: ajal käsi pikk 11207 ajal ära läheb 11320 ei kõlba soolata 5806 headust 3754 hobune pelgab 1367 hoiu — hommi-kuks 1467 hoiu perra 12567 hundi 1613 isanda 2222 kubjast 11228 kuidas küla- line 4118 kõhu kaudu 377 kõik — ei kõlba 11250 kõik kõlbab 11427 küla — põre söönud 5044 küpse 11221 lusikas — ajal 6083 lusikas ära võetakse 11219

lõnsak 6105 maitseb — kõige parem 4783 mekib 11301 nõnda lõök 11218 nõnda sörk 11217 ole südi 11354 oma 7972 oma jaoks 11225 palju kokkasid 4269 pealt läheb 11223 põrsa 9223 saagi per- ra 572 saak 9993 sea suu 10931 suhu jookse 11216 suu tunneb 10930 söö 11292 söögi peale 11224 sügisel hea 4337 sügise suured 11379 süttivad — ajaks 11222 taar 11459 tõeldakse 11220 täis — elajatele ja endale 6814 vanem kui inimene 5703 õhtune 8 14540 üheksa — ei anna tagasi 14851 üks — iluks 15027

söölas: põrsas 11227 töökas naine 11226

sööm: hobust õpeta 1359 kivid 13973 kub- jast 11228 oma — otsekohe 5080 peale magab 11252 saanud — peale 9995 suu ei ole 10849 suured 9996 sööma peale 11224 sügisel suured 11379 sügisene 3671 süüakse suured 11293 torkuda 11318 õhtune — väeks 14540

sööma: ahne 180 amet 257 arm 1300 edasi 11220 ega kott leiba 4429 ei sünni 11423 enne supp valmis 10700 era 11294 es- malt — mõrudat 11229 et elada 561 ette — leib 11232 hagu ja õlgi 3904 hapud õunad 834 head kakud 900 hiljake 1267 hingab 11284 hirmuga 1301 hunt 1637— 40 1662 hunt hunti 1619 hädaga 1737 härg 1844—6 1855—7 härrike 1858 härja 1847 igamees 11278 igaüks teab ise 11714 ilm 1973 1975 ilma töötä 12442 inimene inimest 2107 ise 2232 2241 ise — ennast 13215 ise selle seest 11414 isune palju 2280—1 joodik 2432—3 jääb sitt maha 11319 kahte kõhtu 3025 kala hännast 3381 kala ja pala 11267 kala kassi 3061 kala nina ja saba 3044 kala püüdjat 3074 kapsast on 3216 kartuleid enne ära 11307 karu 3310 kass — hea 3380 kas siga 10337 kass — kaua hoi- tu 3382 kass — nurisedes 3383 kass — selle kasu 3384 kass — üks 3385 kas- vab isu 11295 kasvavad lapsed 3437 keda aitas 218 keda ravitakse 9573 kee- detud pada 8186 kehva põld 11231 kelle leiba 5657 kellelt võetakse 11261 kergelt 3610 kes ei suuda 11204 kes hästi 1884 kes surnud 11262 kes teeb 11758 kesva- leiva 3626 kiideldes koeraliha 3712 kiis- lit 3705—6 kiituse läbi 3760 kirves veel alles 3878 kitseliha 11271 kitsi — kirs- tust 3919 kivi sünniks 3940 kodus 3962 kodus — külas 5037 koerad 11286 koer — paljugi 4107 koi — ihnuse varanduse 4250 koore pealt 4344 kotkas — kärbsed

4410 kui antakse 313 kuidas keedetud 15134 kuidas saadud 10004 kuidas teed 11769 kuidas töö 12470 kui ei ole 11302 kui käes ei ole 11308 kui küps on 11309 kui pakutakse 11272 kui saame 11280 kui silmad lahti 11290 kuiva leiba 11273 kulda — mulda 4508 4534 kuningaga 4539 kurel herneid 4583 kuri — kulbist 4642 kurki 4680 kurvastus südant 9802 kus kits kinni 3901 kus mold ees 10388 kus suitsu 10651 kust saab 8964 kõht täis 11305 kõhtu täis 4788 11235 kõhu-täis 4810 kõige täiega 4588 kõik ei sünni 11250 kõik sünnib 11427 kõrva 4894 kü-las — helbi kodus 11274 külas — kodus 5037 5040 külvaaja — karjane 5140 laisk — virk 5382 lammas — läbi oherdiangu 5432 laud ei — sööki 5587 leiba 11275— 6 leivad — jahud 11277 leivaga jahu-putru 11580 leival saia maitse 11291 liha 11297 liha ja kondid 3055 liha lei-vaga 6346 liialt 11236 lindu enne kui käes 5953 loetud lambad 1645 lusikata 4713 lõunat magab 11252 lähed 11801 lõõmata 11247 magades 6317 magama 11259 11279 11305 mammud 11244 Mats teeb 6447 6449 mees 6667 mind ennast — sitta 1238 minema 13708 minnes ära puikle 12550 mis küps 11281 mis saa-dud 10005 muda — võileiba 11258 mu-na 6894 musta putru 11298 mustas — valges toas 11255 muud sitale 11233 mõista meelt 11269 mütsita 4292 noore-ma südant 7545 nõela — noa otsast 3981 nõela — väitse otsast 11746 nõn-da lüpstud 11325 nõnda sulgi 11243 nälg ajab 7697 näljaga 7714 näljane — silmadega 7730 ole rõõmus 11268 olles 12030 oma keeta 7899 oma koha 8650 omal ajal 125 oma suppi 11234 oma suu 4999 orase — südame juured 1323 ori palju 8094 osa 8115 paaris põrsad 9216 pajust urbi 548 palavalt 9001 palju 8332 8335 13856 palju — pada väge 8368 palju — söödetav 8364 palju söõnu 11254 parem head 1132 parem üks 14919 pea piiri 11266 peni-haukuma 11288 peni — inimene 11286 peni — soed 11230 pera penidele 11265 peremees nu-tab 11283 peremees — sulane 8623 pe-renaine — üks kord päevas 8667 pere vähem 8592 pirukat — pingi all 8774 pisut 11289 pohmid 11822 pole midagi 11246 putru 9008 9014 11303 puud soola 7195 põuapätsi 9229 raba 4552—3 raha ei sünni 9498 rikas — vaene 9700 rikka lauda 9723 roapära 3439 rooste — rau-

da 9802 rukkist 9819 ruttu 9896 11790 räime hännast 9924 saatan — salatu 10014 saksal 10176 saigab 11263 sau-nas — saia 10218 sead magavad 7717 seakärsa 10238 seal konn 4317 sea man 10369 see ei pea ka 12448 see jaksab 11241 see lõõb 11237 see pihkab 11238 see teeb 11239 see veab 11242 seistes — külitati — põlvili 10268 seitse päeva 10270 sepik — vanaleiva 10301 sibulat 10324 11300 siga — hea 3380 siga hea sõõta 11285 siga — peremehega 10387 siga põues 11256 siga — sitt nina all 10337 siga teistest hoolib 11253 silku 10432 silmad 10489 silmad peast 3055 silmaga 11251 sirk 11287 siva 13835 soolast 10619 susi ei 10794 susi — halli hobuse 10792 susi olgu 10812 susi oma poega 10843 susi sile 10834 susi — ängatut 10818 suu 4974 10862 10926 11264 suured söõmad 11293 11379 suu-täis 10966 sõber kisu kiiska 11048 sõjas aega 11312 säästa 11270 söõgi ajal 12492 söõja 11211 söõki — söõgiheadust 11292 söök küpse 11221 söök mekib 11301 söõmaaeg 11313 süda kutsub 11296 sügisel — kevadel 11390 sügisel saab 11386 sülitud kapsad 7174 11306 süljatakse 11299 11767 süljatud leib 11419 talv — suve sitagi 11566 tangu-pudruga leiba 11580 tarkade leiva 11602 tarkus ei küsi 11664 tehtud leib 11193 teise kirbud teist 3856 toit maolasa 12494 too uneta 11240 tuua 11257 tuult 12639 tööd ei tee 12453 tööd teeb 12463 uni annab 12898 vaka soola 7323 valge 13289 vanaduses 7576 vana osa 13524 varbad harali 11249 vaskuss — kõik inimesed 13885 veidi või palju 11304 vett 13984 vähe 14441—2 ähid 14774 ära ole magus 6332 ära salga 11245 ühe-korruga 14827 ühe käega 3994 ühel kau-sil 3368 ühes 3717 3719 14862—3 14868 ühest kausist 4704 ükski hea 15092 ükski — kaks 15095 ükski ei seisa 11310 üks päev 9306 üks talu 11831 üks — üheksa 15071 üle tee 12697

söömaaeg: kunas süüakse 11313 kured võ-tavad 4570 sandi 10083 soola ja leivata 10607 surmakägu 1438 suurema 8892 sõjaski 11312 sõnust ei tehta 5623 süli-tab 11311

söömahull: seitse hullu 6206

söömais: süües kasvab 11295

söömakord: ei ole võlgu 4810

söömakäsi: pikk 11207 süld 11409

sõomalaud: keegi ei situ 11314 sügisel seitse 11378 voodit 14276

sõomapäev: kõik 11315

sõomapüha: peab olema 11316

sõomauni: künnitöö 6242

sõomavahe: emal — lapsel 629 kured viivad 4570

sõomine: ahne 189 ajal pikk käsi 11207 ei tunne 3858 jäta — maha 11319 kubjast 11228 kus nähakse — sääl tehakse 11321 külast minema 11320 lusikas 6083 mees — ootama 6561 näppe lakkuda 11317 oaleeme 7757 poiss kaetakse 8949 suu — jaoks 10915 tõrkuda ei lase 11318

sõõnu: kes unest 12893 sõita 11260

sõõt, -a: hundi 1613 koorem kokku 8982 tõnisepäeval pool 12299 täieline — elajatele 6814 vaene rikka 13078

sõõt, -i: kus sündisin 11432 põld jäta 9155 põld üheksa aastat 9164 sõomata 12697

sõõtima: põld 11322

sõõtja: nii sõitjakene 11324 seasaba saab 10243 sülg 11411

sõõtma: aia ja hange vahel 6241 hobune 11334 hobust 1325 11323 hobust — kui venda 1362 hobust nii kaua 11328 hunti 1672 hästi koera 11329 kana tapile 3137 kassi 3401 koera — hunt karjas 4189 koera — lihaga 4114 koera — sead nisus 4190 koera — varast 4042 koera — varas õues 4021 koer karja läheb 4008 kui ei sõida 10880 kui sõita 11326 külast 11330 laps — vanemaid 5445 mine veel karja 10790 mis eest peni 4166 mis koerast 4167 nagu siga 10354 nõnda lõpsad 11325 nõnda sõidad 11324 näljast 11331 paremini hobust 1401 peni 4126 peost 8776 see sõidab 1387 susi olgu 10826 suud kuni sõõb 11332 sõita 11088 sõõnud siga 11285 sõõnut — näljast 11260 sügis 11389 talgud vorstidega 11490 talvel 11544 teine sõidab 11882 teise viha 11824 teist 11842 teistele ära 11333 tõi 12276 vana isa 4290 ära — hobust 1346 üheksat kõrtsilist 11327

-süda: allikas 11350 austa 5026 ei anna rahu 11335 ei ole akent 11347 ema — isal 623 himustab 10452 10474 11343 igal inimesel oma 2101 jahutada 5699 jumal tikkinud 2655 jänese 5990 jüril talve 11380 kass — sõõnud 2101 kinni 14926 kohe täis 10549 kuidas selts 10293 kuri — hirmu 4636 kurvastus sõõb 9802 kus varandus 13682 kutsub 11296 kuusel — lahti 4760 kõrvad 11348 kõva 3161 külmitu peale 9314 külma — lõhki 5234 lapse käsi ja 5566 linnulgi 12067 läheb

10924 mees 11352 mehel mehe 6631 mehe — naise põues 6641 merel sada 6727 millest — täis 11341 mis silmist 10450 mis tehtud 7668 mure 6918 must 14253 mõtelgu kui palju 11349 mõtleb 10901 11342 näidata 11337 ohjad pääl 11351 olla hea 10505 oma paik 11336 paar sõna 11110 paha 10484 pehme — kare 8516 puhas 9023—4 raha rikka 9501 rahuline 9525 9527 rahurikkujale 11083 rikka 9749—50 rikub tervise 10918 rõõmus 15101 rõõmustus 8999 sapp 4252 sarapuu 10202 seal kus armas 753 seal — lambal 10381 seal meel 11338 seal silm 11339 seal vanema 5472 see meeles 11340 see meelest 7038 serviti 14410 silm — aken 10481 silmist 10470 silm — peegel 10482 sinu 10495 sirgul ka 12067 soe — külma 5111 soe suu 5990 sool — kinnitab 14127 sool — mürk 10616 sool — riku 10606 suu — kate 10911 suu — mõõt 10912 suu — peegel 10913 suur 12866 sõbrale 11006 sügisel ei ole 11375 sügisel suur 11394 süsi — ei muuda 11434 sütitab 72 süüta 11453 tagaotsast lähem 11475 talv 10895 targal suu 11619 teine ei näe teise 11876 tigeadam 10690 toit kõik 12025 tuleb — läheb 11344 tunneb 4896 tõuseb 11345 tänagu 10926 tüdrukul — võotuti sees 12596 vaene annab 13062 vaga — ei värise 13207 vanemate — laste küljes 13643 vihkab 11346 ära sõõ vana 13524 ühe — sisse 14935 ühe — üheksa 1610 üdskord — rõõmus 15101

südamekinnitus: silk 10435

südamerõõm: pikk ja peenike 6161

südametunnistus: hea 9023 müü maha 3503 peapadi 11353

südi: söõgi peale 11354

süd-ost: tuul 7299

sügaja: süü 11446

sügama (vt. ka **süütma**): et naba näeb 11355 kel sügeleb 11367 11446 oma kärna 4436 perset 8686 rikas — vaene 9701 sina täna — mina homme 11356 sügelised hundi 11369

sügav: astud 11360 haav 11361 kaev 11364 kalad hoiavad 3073 kala otsib 3051 5932 kukub 4860 kuld — maa sees 4488 kurjal — juured 4655 künnad 11358 lumehanged 4849 meid 4845 meri 11362 mure 6917 otsib — juured 13203 põhi 13208 14384 roe 11359 tali 6061 11363 vagu 11365 vette 11366

sügavalt: ei tohi — künda 11357

sügavamalt: künnad 11358

sügelema: enesel 2258 kel perse 8691 kärnad 4436 see süütab 11367 ära mine sauna 11368

sügelised: hundi sügada 11369

sügis: ei jõua süüa 11390 ei mahu läbi 11374 ei ole südant 11375 hea söök 4337 hiline 1253 kala 3649 karjane sigadelauda otsale 11384 karjapoiss targem 11382 kõik targad 11395 küntud 11542 lahja laudas 5279 lammas orasel süüa 5421 leem saole 11391 leht puust 12004 liha eest raha 11397 lumi lehtede peale 6073 lähed — teele 11373 lühike 8792 merevesi 11381 musta sisse 2718 naisedki targad 3650 neu süönud 3648 näe 11370 paksu pulru 11385 peata lume alla 3208 pilv taevas 11371 pori 5389 põimib räime 11392 rakukestki 10979 raske lõigata 3658 regi kerge 3667 rikas 9664 saab ilmagi 3639 saab süüa müüa 11386 salve täitjad 11372 seitse söömalauda 11378 selge 11387 sepikut 11376 sigivad pulmad 11388 sitaga 3647 sooja 3644 sulase poole 11396 sulgu 5428 suu matsub 2399 suured küllad 11383 suured saiapätsid 11393 suured söömäd 11379 suured tuuled 5389 suured viljarõugud 4849 suuri kapsaid 3214 suve enne 3753 suve silmad — talve hambad 11380 söödab 11389 süda suur 11394 tapa härg 11398 tibusid loetakse 11987 vaene 13055 vana kasukas 3652 vanakuul varju alla 7560 varblasel õlu 11377 vihkudega 3641 võrgud kõies 3640 üle rukkii käimise 11406

sügisene: agu 11405 elajas 11400 ilm 2533 11401 maakünd 11542 oras pole salves 8074 päev 1258 rukkii sõtkujale 11406 seatõngermaa 11399 udu 11402 vanker 3667 vihm 3676 õö 11403—4 11407

sügisepäev: pärtlipäev 9345

süld: anna 13234 meest — hangu 11408 põrsa 9224 suurele — sukka 10943 söömakätt 11409

sületäis: halba 8574 kuulda 8578 valet 7741
sülg: endal — suus 11410 suhu toob 15136 söötjale 11411 süлга üks kord 11413 vana — suhu 13534

sülgama: ei neela 11412 kaevu 11415—6 leib süüakse 11419 patta peale keetmist 8194 pihku 11297 söö 11299 teise patta 11414 teise peale 11865 üks — kolm korda 11413

süli: ja seljaga õnnetused 14708 maa 6212 mõöta 12176 süle vastu 11418 vii 11417 õnne ei tule 14670

sülitama: jahutub 3942 kivi peale 3941 peal-

mise moka peale 8494 soolane 10617 sõbra tasku 11043 söömaajal 11311 tulle 12178 vana kaevu 13525 välja — suppi 9555

sündima 1: aega 83 asja 11430 hea puu 9092 koer 4050 kolm korda vaadatud 4280 kunst härraks 4540 kurja 4670 kõik pisukesed 11428 laisk 11425 laps 7546 lapsuke — piim rindu 11431 lolli 6000 see sureb 11424 sepapoeg 11421 sulle kurja 11919 söge 3379 targaks 11420 tean söödi 11432 vaene 13023 vasikal 11426 äbarik 14770

sündima 2 (= sobima, kõlbama): abielu — härjapaar 11429 jutt — jutu peale 2676 kaks peremeest 2986 kõik teha 4812 sauna — mõisa 11422 siga ristirahva sekka 10391 sooviline sant 10195 sööma 11423 süüa 11250 11427 tulele ega veele 7206 töö tehakse 12566 viisuga paari 3784 ühele — suhu pista 14897 ühte lauta 13209

sündimine: paika 11432 poisslaste 8961 pole — mõöda saanud 10743 vasikal 11426

sünge: jõulupäev. 11433

sünnis: sõel vee pidamiseks 11073

sünnitaja: vanne salvab 13655

sünnitama: armastust 382 hea puu 9092 lammas poja 862 sõprus — vaesust 11157

süsi: amme kaela 283 kogud pea peale 11836 kolmandik — söödu 3717 kui tuul puhub 12225 kuum 4750 mida rohkem 9789 pole süü 11439 põlevate — peal käib 12147 rohkem üheskoos 11435 südant muuda 11434 süttib söest 12087 tuha all 12095 tuliseid 12189—90 üksik — kustub 15093

süsiine: sepa naine 11436

süsitama: tuld 12145

sütsutama: tuld 12184

süttima: sädemest 11184 söögi ajaks 11222
süü: ema ilma 6842 hulkuma jääda 11437 härral — härjal 11443 ise — tegi 2233 katlal — kaanel 11448 keda süüdistatakse 11451 keetjal — sööjal 11449 kes kannab — kes annab 11441 koeral — kondil 11444 lõõjal 6152 mingi karjasoosse 4834 nõnda malk 12469 oma 7973—4 8057 parem — kanda 11440 piimal üksi 8755 pole sugu 10631 pulli 9038 reel — teel 11438 rikkal 9725 rokal — keetjal 11445 rokal — vasikal — joogil 11450 roka rokutajal 14377 ruunal — ruhel 11447 soe 10813 surm — leiab 10730 surm — lõpetab 10760 susi leiab 10798 sõel — sepal 11439 sööjal

11452 süda parem 11453 süüdistajal
11442 süü saajale 8431 üks — võtjal
15010
süüa andma: hea — halb perenaine 8653
süüa küsima: seisev asi 10262
süüalune: kinnipidaja kui otsalööja 11454
nõuandja suurem 7647
süüdi: rokal — vasikal 11450 viht — vih-
tuja 11446
süüdistaja: süü 11442
süüdistama (vt. ka süüstama): teist kerge
11899
süüdlane: ei tõsta hurmagi 13204 ennem
üheksakümmend üheksa 14856 esimesena
vabandab 712 mõlemad 3011 taga otsid
8155 tagaotsija — varas 11472 üks
15072
süüstama (vt. ka süüdistama): süü sel
11451
süütama: ennem kustuta tuld 4692
süütma (vt. ka sügama): et naba näeb
11355 kõrgelt 4853 kärni 4996 perset
4958 süü 11446

Zim: Zissid sõja võitsid 11455
Zis: Kassid sõja võitsid 11455

taader vt. **taaler**

taaler: ei saa 4360 mis tibu kaalub —
vastu 11985 sada — ees 4375 targa ves-
titaskus 3572 tarka ei peta 12864

taalriar: tarkus käinud 11691

taar: asemele 7598 au pärast 2038 ei teagi
14124 hea juua 11458 igal talul oma
11504 jooda 14939 jood — tahtmata
11303 kuidas talu 11507 kuivale — vesi
11456 laseb jooksmata 6631 leib ja — ma-
jas 5669 oma 7976 söök — jook — töö
11459 süüdi 8755 taeva saama 14647
talumehe toit 5700 tark 14646 teine talu
11883 viin vanarahva 14106 õlu ei tal-
litse 11457 ühte tegemine 4553

taarihaan: janune 4524

taarihauded: karjumisega 3262

taarihull: ei talitse 14638 parem 959

taarikann: janu 8662 janune 4524 janus
9016

taarikapp: janune 4524

taarikipp: janune 4524

taarikäsik: janune 4524

taarinaba: kes taga 507

taarinaga: kes taga 507

taaripulk: janune 4524 kunas januneb 5732

taaripõhi: panna 177

taaritark: mis teha 14638

taar-leib: taga — päevad 504 talumehe
söök 8623 talvel 11563

taastama: teine laastab 15028

taat: kes taga 507 pusak pojale 2201 tasku
jagu 524

Taavet: kuidas — mõnda Saul 5909

taba (= komme, viis) vt. **tava**

taba (= lukk): ei hoiu varast 11462 hoiab
vara 11463 keelab varast 11464 kullane
võti 4514 metsal 6773 pu... peale 9073
väljal 14483

tabama: püüdjä 12915 sant varas 10190

tael: piibumees aasta 8749 tuli 14464

taevalune: lai 1970

taevalamp: kuu 4725

taevaluud: loodetuul 6019 põhjatuul 9132

taevaminemispüha, -päev: poiste võti 6246
vihma sajab 9780

taevariik: kirik 4870 peale surma 3838 rika
kä päralt 9746 sandi kotti koopab 10148
tahtmine 11485

taevas: ahas teerada 3912 ei saa 9741 ha-
bet — poole 741 jalgsi — minna 2407
kes keskel 507 kirik 4870 koidab 11465
krooni kannab 10149 kui kaas 1982 kõr-
gel 2577 lase naine 7217 loodetuul pühib
6020 mis — tuleb 11466 mustab 513
orjade tasuja 11467 petja lüül 8718
pidulised 8737 pikka puud — kasvada
2562 puhas 9024 punetab 2807 puud ei
kasva korraga 9093 ruskab — külma
3644 rätsep õmbleb 3790 saad 7311 saa-
dab õnnetust 1216 sandikepp ei saada
10132 seeme tahab — näha 10252 selge
— sinine 4480 siis saad 12487 sulane
9205 südamest tõuseb 11345 talv ei jää
11538 tantsijad — saavad 11583 tark
tagurpidi 11641 tark — tulnud 11662
väravad vallali 11066 ühte pole — tul-
nud 8389

Taevasõel: mardipäeval 6391 vaatab —
maha 11468

taevataat: silk palunud 3055

taevatugi: ei jää 2018

taevatui: vanatüdruk 13613

taevavalgus: külvab seemi — valmistab vil-
ja 11469

taevavärv: kitsas 3912

taga: kui tarvis 11470 tangukott 506 targe-
mad 11689 tarkusega hauda minna 11663
tarkus — järele 11689 viskad 14252 ära
jää 725

tagaajaja: jumal väsita 2610 üheksa 13762

taga ajama: kahte jänest 3012 kõht 4803
leiba 5661 pime pimedust 8860 lõõd
12456 tühja 12641 tühja juttu 12649
tühja tuult rusikaga 12708

tagajärele: sõita 11089 targad 9318—9
tagajärg: suur 14460
Tagamõisa: mees 1642
taganema: kivi ja kännu eest 3935 tark
 11654
tagantjärele vt. tagajärel(e)
tagaots: katel 10861 savine 10809 südame
 manu lähem 11475 talu teab 11515
tagaotsija: persega suud 8119 süüdlane
 11472 tuhat (häda) 5183
tagapool: hambaid 819
tagarääkija: üheksa pattu 14955
tagaselja: kaelalõikaja 10889 räägib 10860
 tige 10445
tagasi: ei pääse 4221 mis tehtud 11775 pa-
 rem ligidalt 5799
tagasinõudja: vaenlane 5260
tagasi põõrama: aeg 62
tagasi tulema: kadunud tund 2882 ligidalt
 5799 mida elus 599 surmast 10743
tagasi võtma: sõna 10922
tagasivõtmise: kõik sõnad 11103
taga sundima: tütarlast asjata 12787
tagatark: küll 9318
tagatuba: tanguleemega 1226
tagatulija: teised lapsed 690
tagauks: veel suurem 14490
tagavara: leib 12432
tagavarakopikas: üks 4371
tagaõu: külida 8507
taguja: lapsed tahmased 11436
taguma: kotti 4428 laiska kui vaia vastu-
 oksa 5351 rauda 5133 9570 talupoega
 11536 talva — puusse 11473
tagument: lapse 2533
tagumik: külla 8683 peab vastama 8463
 sõber koorib 11042 talitaja 8687 tark —
 vastab 2482
tagumine: kõige targem 11689 taadi ratas
 709 tapetakse 702 väravad 11474
tagurpidi: tark — taeva 11641
 taha vt. taga
tahe(-da): suutäis 11476
tahk: naiste 7254
tahke: värsket leiba on 14495
tahm 1: enne jõule tupp 2718 puhtaks
 11498
tahm 2 (= loll; vt. ka tohm): peab ka ole-
 ma 11602
tahmane: kelle käsi 4969 taguja lapsed
 11436 tüssab 10287
tahija: ei saa täis 291 palju 288 11478
 p... ei saa täis 11477 teise töö peale
 11354
tahitma: ei saa — saab 11479 ei saa täis
 182 elada 566 et kaotaks 3192 et sõber
 hea 11055 head 11921 head rahu 9511

head teenijat 11748 hobune — pidamist
 1345 hobune — vaatamist 1346 hõberaha
 1683 igauhele hea olla 1105 ilma jumala
 2527—8 ilm teada saab 1994 isaxe —
 emast 2226—7 koerakene 4519 koer pal-
 jugi 4107 kook — koort 4328 kui ei saa
 7796 kõhtu täis 4788 külas kokku lep-
 pida 3825 küll 5088 mida enam 11482
 mõlemad — valged olla 4992 palju 8336
 parem anda kui 14736 põllu käest 9137
 raka — tarka 9488 seda rohkem 318
 8333 9788 see saab 11480 sind ennast
 4551 sõbrast lahti 11056 süüa 11248
 takku 14155 talv 11540 tammi — teha
 11573 teha 1469 tehakse kuradile sarved
 11481 teised sinule tegema 11858 tei-
 sele anda 11851 teisele hea olla 11871
 teisele — öelda 11873 teise perse peal
 liugu lasta 11904 teistest head kõnelda
 11852 teistelt — head 11853 teist meeli-
 tada 1657 ühte ei 14881 üks — ühte
 15030
tahtmine: ei saa kõikide 11483 inimese 2149
 kindel 3777 mehe — naise 6590 mida
 enam päid 8461 oma 7975 on võimine
 11486 paha 8242 parem kui saamine
 11484 pool võitu 976 rahva — jumala
 9531 taevariik 11485 tagant tõukab 1271
 täis saab 182 vara — tasa 13660 õige
 11487
tahuma: talupoega 11536
tahvit (= käskjalg): õnnetus ei saada
 14711
tahvilaud: ull targa 12867
taig: tühjad — teadjale 12706
taigen: kotis 1485
tainane: kui põlenud 11488
taipama: terve — tõbist 11967
takjas: üles kaksamisega 1561
takk: ei taha 14155 hea 8244 hoiat tulukene
 12193 tongatud 6436 toomapäevaks —
 järele 12032 ära tuld 12185
 takka(otsija jt.) vt. taga(otsija)
taks: vanatüdruku 3030
takukoonal: hobuse jalg 1631
takune: lõnga kera 1631 särk ei kärise
 13207
takunokk: tüdruk 8956
talb: jämedat 2743 kirvepõhi ajab 7589 kui-
 das pakk 8269 peab tegema 3879 tao
 — puusse 11473 veab talba 11489
talbus vt. talgud
taldrik: oma — keelega 7858
talgud: kelle töö 12444 kolm inimest 2968
 suvel tantsib 10981 töö — teha 12499
 vorstidega ravid 11490
talgutöö: isanda sõök 2222

tali vt. talv
taliharjapäev: kukk üle katuseharja 11491
 pool toitu 12299 talve selgroog 12296
 talv pooleks 12294 vares 13830
talistepüha(d) (vt. ka jõulud): hani pori
 sees 830 kolm laiska kirikusse 11502 kos-
 tüüm vastne 11501 kümme kündi 5235
 lumehanged 4849 musta tütar mehele
 12035 söel maha 6391 õiget talve 11549
talitaja: puki iga 11492 saba 11493
talitsema: hobune tallis 11495 keelt 4835
 11494 taari õlu — õlle õlu 11457
talitus: inimeste 2555
talivilli: künkale 9961
tall, -e: emata 643 hunt viib 1643 kirjud ja
 vigased 6399 kui — on 1619 kus vanu
 lambaid 13352 lammas tunneb 5419 mis
 kaup hunt 5433 mustad 5426 parem
 põlatud 9174 tabamine 12973 talvine
 kangas 10831 tark — sita sisse 11632
 viimse 1592 üks — määgib 15031
tall, -i: ei laotata 11496 enne valmis tee
 11497 hobune ei seisa 11495 hoolikal ho-
 bune 1512 kel hobu 1378 tark võtab
 11651 valmis 1412
tallama: esiti — süles 8884 koera 4048 sant
 santi 10186 talvel — suvel 9824 tolmast
 pahmast 11498 õigust — jalaga 14621
 ära — peale 4926
Tallinn: keiser — linnas 2577 kõik härrad
 11499 raha taguda 9616
tallitäkk: hunt ei söö 11500
tallukas: leiab 3783 takka järele 6533 tali
 tahab 11557
talsipühad vt. talistepühad
taltsas: pea hobust 1408
taltsutama: keelt 6470
talv: annab — keelab 11514 asujat 217 ei
 võoras — hävita 14353 hea jääb 11508
 hobune ravitseb 1374 hüüab 8842 igal —
 oma nimi 5896 ise tava 11505 ise viis
 11506 karask — kadu 3224 kitsesitt ja
 suvirukis 11005 lilliku juurde 10214 mu-
 da mudaks 11151 nõnda taar 11507 oma
 häda 11516 omale 10271 oma taar 7976
 11504 oma tavasid näitab 11510 pane
 või — põlema 12171 pole taevariik 6656
 puru nurgas 11509 püsib 8610 rikka
 mehe 13122 rikkast — hobune 9747 rik-
 ka — teenijatüdruku 9751 sada — taht-
 mas 5160 sant nalga 11503 seal sööb
 10173 sinna — kosja 8590 soo ja raba
 sees 7070 sulane — peremees 11511 suur
 või väike 41 taba — hävitab 11461 tasa
 — elab 1266 taud tühjast 11712 tavalasa
 14366 teab tegevuse 11515 tee Peterburi
 10220 teine — ei tea 11831 teine taar

11883 tuleb — taas saab 5050 tunda
 peist 11512 tõbi 3240 täna suur 12395
 tööd tühjas 12501 tööle 11513 vaesest —
 naine 9747 võib elada 1285 3265 ära
 osta 8139
taluaue: kärmas naine enam 4953
talueit: saba sitane ja suu rasvane 11517
taluma: ja laida siis 5411 pisuke kott suurt
 8895
talumaja: tööst tühjaks 6996
talumees (vt. ka talupoeg): agan leiva jätk
 11520 aiateivas enam 11519 jahune kott
 11528 keelatud 10056 näljas 11518 sigar
 suus 11521 suvirukis ja kitsesitt 11005
 teeb tööd — sülgab lakke 11522 toit
 5700
talunaine: tahmasena 1521
talupoeg (vt. ka talumees): ei taha 10061
 ei tea eemale 11525 hobused joodab
 11465 ikka talupoeg 11536 jahune kott
 11528 ja mõisniku vahe 7001 kui käte-
 rätt 11526 kõik targad 11524 linast
 10058 metsas — õigus 6778 nagu koe-
 rad 10060 ostab luid 11529 papp —
 jumal 8391 pops 8984 reega 10093 ru-
 mal — petab 11638 saab saksa 11532
 saksad nalga 10059 saksaks 4311 silk-
 leib — toit 5700 sugu ei lõpeta 11533
 sõnniku müüb 9186 taari — leiba 8623
 tarkusega 11523 teibapaar enam 11519
 teidavad saksad ja sandid 11531 tolmune
 kott 11528 tööle tark 11530 tütar
 talupojale 11534 vaesed 10054 vaese —
 häda 13032 vana luud 11527 vanker
 tõlla man 4373 õlu kuulus 11535 ära
 taha 6664
talupojaonin: keisirloss 3567
talupõrand: ummiskingad ei passi 12881
talurahvas: naerab santi 10185 saun —
 tohter 10224
talutaja: saab sant 10157
talutöö: lollide jaoks 12564
talutüdruk: talukoer 10677
talutütar: aasta aega lugenud 11537
taluuu: suur haoriit 8590
talv: ahju 10982 ajab ahju taha 11559
 ajab karu pesasse 11560 ei anna — ta-
 hab 11540 ei sigi 10970 ei söö 10972 ei
 targe 5389 ei tõsta ise rõivaid 5095
 enne — küntud 11542 hambad 11380
 hambist tunda 10995 harvalt külib 11543
 hea 13653 hiline 1254 hunt — pesa teeb
 1663 idast 1893 jumal laotab 2578 järel
 kevad 11562 jätku 14519 kahe mehe
 jõud 11565 karjane 3250 kiida 11537
 kisub kindad 5108 korralik 4393 kui
 11546 kulli küüned 11564 kõditse 109

kõik ei ole vennad 11539 kõrred vihkavad 6279 kägu õones 2801 külmem — magusam mahl 5129 külmem — suurem lõikus 5128 külm — mees punane 10984 11387 külm — sula 10668 külm — suvi soe 5121 küünlapäeval hakkab — nutma 5229 küünlapäeval — seljaluu murdmata 5219 küünlapäev — külje peal 5237 laenab 10974 laisal — külm 5320 laisk — ahjupaistele 5368 laulan laua taga 10987 leib näeb vaeva 11569 liiga külm 5389 lumega tuleb 6075 lõugu 10028 lõunast 11568 läheb viluga 10997 läheb — ära 4511 lõrtsine ja vesine 2873 madal 6255 madal — sügav 6061 madisepäeval pool 6277 madisepäev murrab 6289 mees püksikaeluseni lumes 11552 mets vangis 11551 mihkklipäev meelitab 6830 naiste näitsik 8601 Nigul laseb — sisse 7424 nii mitu 9275 nõnda suvi 11547 nädal 11002 nüssad 11000 ojaks üle sõuda 11561 orjama 10969 paljas 11548 pikad hambad 10990 pikk 6168 13653 puud lund täis 11550 põhi kinnitab 9123 põhjast 1892 rahe — põhjaks 9507 seitse 10272 selg katki 12296 silm nutab 11554 silm vett jooksmas 5229 suveta 10968 suvi — aset 10985 suvi — järele 10983 suvi — taplevad 10980 suured lumehanged 4849 suur — suu 10947 sööb 10993 sööb suve sitagi 11566 söödad 11544 süda lõhki 5234 südames 10895 sügavam 11363 sügav — madal 9807 taari — leiba 11563 taeva ei jää 11538 taga jõulu 2736 tagasi annad 10989 tagavara 10992 tahab tallukaid 11557 takerdanud 10976 tallab 9824 tallenahkasid 5113 talu ustes 10981 talve ajal 11549 tantsides 11567 tantsigu 10973 tapab lapse 11558 tapeldes 10998 tare ilu 12626 tare taga 10830 tarka väanamist 8709 teeb — ees leiab 112 tuleb — läheb 6075 tõnisepäeval — pooleks 12294 tõnisepäev — hari 12302 tööta 11555 tühja kõhuga 10971 valmista — ajal rattaid 13305 vanakuuga ei saa 7557 vanke söimab 13651 või kõva 14296 võtad naise 3681 võtad välja 10991 vähe tuisku 11553 ära kiida 11570 ära pelga 11556 ühega ei tule — kahega ei lähe 11541 üheksa — ühe sees 14850 üks silm ära nutab 11554 üriseb 4169

taivkeorem: taha 9596
talvelumi: taevasse jää 14043
taivepüha: mihkklipäev esimene 6828
taivetuul: seal lumehanged 12223
taiveuni: usside 12971

talvine: enda tagant 10921 kangas tallele 10831 meesterahva — sital käimine 6702 nädal 11002 päevake 11571 pööripäev 11004 11396 sula 11572 teed 6069 väimees — päike 14478 öökorter 2757

tamm, -e: kasukas seljas 11576 kasvagu läbi rinna 1995 kannu peal 4759 nii võsud 4934 nõnda tõru 11574 raiutakse noorekuuga 11575 taevasse 2562 talupoja raud 11577

tamm, -i: kõva 11573

tammelaast: kasvab vili läbi 14190 oma last 13958

tammepuu: nõul 11578 talupoja raud 11577

tammetuvi: pois 8952

tammine: edeots 10809

tang, -u: enam käes 11579 last kasvata: 5542 omal — hulgas pole 14418

tangid: hobuse hambad 1631

tangukott: kes taga 506

tanguleem: tahatuppa 1226

tangupuder: keetmine 178 leiba sööb 11580 võetakse — saadetakse 9010 üle aia hüpata 9009

tangusupp: mõni ei taha 6994

tante: midagi oleks 11581 oleks — till 12337

tants: ei täida kõhtu 11582 enne töö 12428 kuidas tervis 11976 nagu pilli 590 nõnda meie 8840 pillita 4691 selle — tantsid 8839 taaripudi järel 8846 tühi 6159 õhtul — armas 14529

tantsija: taeva saavad 11583 taga järele 9206

tantsima: arst 395 ema pilli järele 620 enne pulma 11587 hea laps hästi 929 hullu pilli järgi 1578 hunt — karu 1625 iga pilli järele 8837 kukub maha 510 kuni noor oled 11584 lõög täis 15103 mees naise pilli 6611 mõne vagadus 13211 naise pilli järele 11586 perenaise pilli järele 8666 pilli järgi, mis ühtelugu mängib 8847 rumalus 9881 selle järel 1554 suvel — talgutes 10981 talvel 10973 talv tuleb 11567 täis kõht 12924 täna 11585 tühi kõht 1733 vana karu 13412 vigast 1761 ülekohus — laua peal 4236

tantsimine: tore 8991

tantsitama: tarka 12858

tantsupäev: taga 504

tantsusaal: ära naist võta 11588

tanu: ema pea — peas 618 ema tõttu 696 külatänavale 9182 naine tahtmiseta 7119 naised — üle läve 7291 naise ehe 9181 tahmane 1407 tasase mure 8995 teise-

peresse 9180 tuleta 12918 ära narri
naise 7397 öökull 9930
tanukandja: tütarlast ei või tunda 12775
taosed: kaela 2798 tüdrukule — kaela 12606
taotama: varju 12886
tapja: karu — säng 3304 söimaja — pool-
vend 11084 võltsija — ühe küla lapsed
14332
taplema: kaks 3023 kaks koera 2974 pudsajad
tsiuglevad 12067 silma välja 3123
suvi ja talv 10980 tõrele või 12311 viin
pane 14117
taplus: ajaks koju 11320 kus tüli 12726
riide rebimist 9621 südamepuhastus
12735 tahtmata 12687
tapma: ennast 6216 hobuse — naise 1356
härja 1849 1870 karu 11590 kassi —
hobuse 3390 keelega 3525 kes varastab
13775 koera 4233 naist 7311 pappi 11278
see matab 11589 siugu 10578 sügisel
härj 11398 täi kallale kipub 12343 töö
inimese 12523 töö — mure 12506 töö —
roosk 8702 ärgitamine 14791 ühte siga
15087
tapp: noortele häbiks 11591
tarama: kuu — kuiva 4721
tarb: esimene 680
tare: joojal — nurgata 2458 jääst 9110 käki
— alla 9572 mis taevast tuleb 11466
oma 7986 paigal 1285 puid pole — siis
raiu 5674 risune 11592 sandil saune 10175
situd 11649 taha 698 tamm all 13104
tark ei tee 11597 tark teeb 11660 Tartu
— taga 11693 tee tuli 12158 teine jumal
teises 2611 teine taar 11883 tilga otsast
12009 tuulutab 768 tühja — uskuda 4289
vinguses — elada 786 ühte 716 üks kord
ümber 12072
tareesine: oma — puhtaks 9374
tareistuja: väljakäija 5193
tarelakk: kelk 3571
tarenälg: parem 11593
tareots: kelk ei jää 3571
targasti: kosta 9875 rääkida — vaikida
11594 tasa tehakse 11700
targu: tasa 11696—7
tark: aitavad 7380 ajaga kaasa 11636 ale-
vist läbi käies 14754 annab järele 11629
astub sita sisse 11632 ei kõrtsiski 6013
ei panda tähele 6003 ei taha 7645 elab
aruga 11633 elukooli läbi 594 enda sil-
mis 2264 enneaegselt saab 672 enne kol-
mekümnet 3029 enne surma 10721 ham-
maste taga 1577 esiotsa petja 8716 har-
jutus teeb 852 haua veere peal 867 hom-
mik 1443 hullu käest õppust 11661 hullu
— teha 1557 häda ei midagi 14037

häda koolitab 1743 härja tagant 11609
igal pool isamaa 11621 igaüks enda
arvates 11599 igaüks omast kohast 11600
ilmakool 2015 ilma — õpetada 1985 ilm
— kui inimene 1967 ilm — õpetanud
1984 inimele enne 2092 2104 11595 istu-
vad 12860 ja vaene 11612 jooanud 2416
jäävad rumalaks 11616 kaeb silmadega
11634 kahju läbi saab 2927 kaks kätt
rindu peal 11595 kana pea 3154 kana
põletab perse 11635 kes tantsib 929 ki-
vistki leiva 8116 kooliraha ei maksa
11596 korra ümber toa käid 12072 kui
õlgi peal 14758 kukk ja kõster laulavad
4470 kurjaga saad elada 11618 kutsar
11639 kõik ei ole 11604 kõik talupojad
11526 kõik vatsad 12861 külvimees pole
5155 küsib teiste käest 12870 laitus
11611 laps 11708 lapsed surevad 11949
leili lume peal 11620 leiva sööb 11602
lind 11640 linnase tegija 1579 lähed
1993 man tõlvgi naine 11623 mees hoiab
hinge 2492 mehe üks sõna 11624 mida
arulisem 11606 mida vanem 7484 muig-
ab 11637 muna — kana 6901 mõistab
meelega 7007 mõtleb enne 11643 11644
mõtleb vaikselt järele 11645 mõtled
11608 naine mehele ristiks 11646 noomi
7465 nõu teeb vaeva pooleks 11647 näeb
ette 11648 ostetud pea otsas 11615 pal-
jas pea 11610 palju mõtlemaist 9874 pa-
lumist 12871 parem — kaotada 8401
peab ilu suuga 11642 pead õppima 11605
pea mõtleb 11652 pea vastab 2482 pelga
— sõpra 8535 perra — ette 9318 per-
sest 1582 peta 8723 puhub pilli lõhki
11653 põllumees sügisel 9192 päev-päe-
valt 6218 pärast igaüks 9319 raha —
meest 9488 rahvas 11607 raske juhutada
11631 rebane 9576 rikas 9688 rumalat
ei naera 11614 rumal — järgi andma
9866 saab aru 1575 7007 saab ikka
11613 saksa petab 11638 see tasugu
11601 suur 3582 suu südames 11619 sõ-
divad sõnadega 11617 sõna murrab väe
11625 sügisel kõik 11395 taalrigagi petta
12864 taevast tulnud 11662 taganeb
11654 tagant tulevad 11689 tagurpidi
taeva 11641 talu leivad 8587 talupoeg
tööle 11530 tanklema 9758 tasuda 12858
tarbe korralgi 1580 tark häda 11622
farkus lõpeb 11626 tarre ei tee 11597
tarre situd 11649 teab ise 11655 teab mis
räägib 11656 teab vähe 11657 teeb mõt-
tega 11658 teeb sitale silmad 11659
teeb tare 11660 teeb tasa ja targu 11697
teeb tühjust tüki 11815 teine aasta elab

11630 teisele talule 14227 toas 3972 tunneb et ta rumal 11650 tuuma peale 11627 töö kallis 12862 tühi — taga 12684 ull — tahvlilaud 12867 vale parem 11628 vanasõna 13588 vanemaks 13357 võtab tallilt 11651 võtab õpetust 11603 õndsas käest õnne 12880 õpetama 10777 üheksast ahjust leiva sööd 11598 üheksa — vastata 15018 ühest — teisest 14878 ükski ei sünni 11420 üks sõna 7009 üks — teeb rohkem 15032

tarkus: ärü 11679 ei lähe lõhki 11673 ela oma 547 enam kui rikkus 11680 ettevaatus — ema 727 hauda minna 11663 hinge tervis 11681 hoora lastel 1522 igal talul 11505 inimestele 11677 ise 2240 jumal annab 2620 kallis asi 11686 kavaldust 3518 kel palju tatti 11708 kordamine — ema 4386 kotiga tuua 11692 kuidas pikkus 8828 kulbiga pähe 11688 kuldnõ kroon 11682 kus palju 11668 kõige suurem 3777 kõige suurem jõud 2702 käega panna 11666 leiba ei söö 11664 liiga suur 11669 lõpeb rumala kätte 11626 maast võtta 11671 meelt pähe 11690 mehe vägi 6642 mõistus — ema 7027 naise — ei ulata 7247 naiste — hundi eest tuppa 7221 narruseni 11674 oma võtta 11670 on palju väärt 11678 ori on rumalus 11672 pea 8473 peas 11667 pikkus pole 8829 raamat — allikas 9411 raamatus üksi 9409 rikkuse ema 11683 rikkuse hakatus 11684 rumalus — pilli järele 9881 seljaga ei kannu 11665 sõnnik põllumehe 11155 taalriarvu mõõda 11691 taga — hauda minna 11663 taga järele 9878 11689 tagapoolt sisse 11676 tagant pähe 397 tahad — saada 11605 talupoeg 11523 tarviline vara 11685 tasuta 439 teeb tugevaks 11687 vanarahva 13577 võidab kõik 11605 õpi 11271 üheksa — ühe 1610 ülearu suur 12873 üle vägevuse 11675

tartlane: tare kurus väriseb 6887 targad sõnad 10526

Tartu: tare taga 11693

tarvis: kanade hända üles tõsta 11694 näha — teada 7662 ohu peale 7785 olgu ohuks 7783 panna okaspuu — lehtpuu 11695 parem taga 11470 riista 9633 taskus — läheb 11705 tühi täinahk 12351

tarvitama: palju 13063 veel vähem 14443 viitsa 14264

tarvitus: oma 7977

tasa 1 (= vaikselt, ettevaatlikult): ja targu 11696—7 kaunike 8487 mäest alla 7074 parem — kui väga 11699 saab ta-

sane 9887 sõidad 11698 talu elab 12665 tehakse targasti 11700 tigu läheb 11997 **tasa 2** (= ühtlane, sirge): vagu 13216

tasakesi: mäest üles 7074

tasane: pea toidab 11701 peremees — hobune 11704 siga koti lõhub 13200 siga songib 11702 sõna 971 tagant taeva 8154 targast meelest 12810 tasase tembud 11703 tasa tehakse 9887 tee peal väike kivi 14459 verst maad 13949 vesi 13208

tasku: inimesele — sittuda 4545 kopikas — olemas 4365 kopikat — hoida 4378 parem kõhus 4809 parem terake 11942 pistab rubla 4377 pole põhja 2447 raha — karju 9420 raha — olemas 9479 raha taluma 7343 sõber sülitab 11043 taadi — jagu 524 taalrit — ei saa 4360 tarvis läheb 11705 tatt — vägi 11710 ting 11932 täi 4993 tühi — ei ole tülik 12685 tühjast — pole võtta 12703 võoras raha põletab 14402 vööli 5510 õnn ei kuku 14670

tasu: heategu leiab 1165 kuidas töö 12471 parem orja 4811 tegijale 14690

tasuja: taevast orjade 11467

tasuma: head kurjaga 1155 11706 heategu 1164 jalad 2390 jumal ei jäta 2605 jumal — saja võrra 13027 kes targem 11601 kurja heaga 4657 kurja kurjaga 6382 ori ei jäta 8086 põud peab vihma jäljed 9240 sinule 11859 teod 11117 tervet 11260

tasutama: oma kotti 4416

tatar: ei mõõdetata õitest 11707 tütreid ja 12764 ütelnud 3201

tatikas: kes taga 507

tatine: lapse juttu 7630 nina 5525 11708

tatrakott: kes taga 506—7

tatrapuder: aia taha 5052

tatrvatask: hädaga sööd 1737

tatrik: taga 4583

tatsu(ta)ma: jalg 2399 tarkus — taga järele 9878

tatt 1: kel palju 11708 kes taga 507 tasku vägi 11710

tatt 2 (= seen): iga 11709 vana 13494

tattnina (vt. ka **natanina**): kes taga 507 mees 6688

taud: ei tapa 12265 tappa tahab 10730 tavalisa räägita 11711 tühjast toast 11712

tava (= komme): igal inimesel oma 5896 igamees teeb — pärast 11460 igas talus 11505 kuidas-maa — nõnda 5909 mees näitab 2487 talu hävitab 11461 14353 talu näitab 11510 taudigi räägita 11711 teadjal 4547

teadja: taba 4547

teadma: ette 726 iga kilk 3774 iga kuningas 4529 igamees 3779 igat asja 429 ilma jumala 2527 ise 11723 kas siga 10335 kaval 3513 keegi — surmapäeva 10771 keeletu 3545 kes ei ole katsunud 11717 kes ise oled 11060 kus kukub 2166 kus surm on 11720 kõht — paremisi 4795 kõik — ei keegi 4748 käsi 317 külarahvas kodurahvast 5078 liigtarkus ei — midagi 5838 lind — kala — neuu 5922 loom viisit toob 11724 maha sadamist 2405 mis elatud 11721 mis elu on 11713 mis käes — tuleb 12127 mis siga taevast 10352 mis teeb ja sööb 11714 mis teed 11786 mis tundmata 12203 naised 7218 nõidust 4542 näe veidi 7665 oma — teise 8003 palju — kõnele vähe 11722 palju küsitakse 8337 palju — midagi 11715 palju näeb 8324 palju näinud — vanaks elanud 5191 palju räägib 8327 palju valedab 11716 rohkem loeb 6057 roog 4717 see nägemata 11718 siga piiblist 10353 sina ei või 10495 sööja — magaja 11205 sündimise paika 11432 tahad üksi 15090 talupoeg — eemale 11525 tark ise 11655 tark — loll 11657 tee kõndija — ea elaja 5191 teine 3778 teise hambavalust 11864 vana — uus 11719 ära pane teadvaks 4744 ühe tiivaga lind 1929 üks — teine 14902

teadmine: ei küsi leiba 11664

teadus: ei palu leiba 11664 kordamine — ema 4386

teatama: kes su sõber 11060

teder: esimese muna 2793 hange peal — kulu peal 11726 kes tähni täis 11725 käes pole 10692 küll on 13807 laulu-aeg 11727 tapma 9396 turule 3315 ühel kuul ukerdavad 15051

tedreleib: kasejuust 3332

tee 1: ei lähe — kõrvale 14855 ei ole 4509 ei seisa 11734 ei teagi 12113 hea — halva peale 1074 ilma õigele — ajada 1985 ise — soel — rebasel 10808 joodikul — kitsad 2438 jõuab 2269 kaob — maalt 11729 keelmata igauhele 11736 keel-meel — juhatab 3533 kel pole tööd 12446 kinni 1990 kiriku 3824 kitsas — taevasse 3912 kodu mõte 3969 koer — koju 4148 kolme asjale 4276 kuhjas — lohus 4454 kuningaski annab 4535 kõige õigem 141 kõik — lahti 9434 kõik — viivad Rooma 11731 kõrtsi — lühem 4873 kõver — kõrvale 4905 käia — küsida 1966 käidava — peal 3259 käänab küünlapäeval külje 5226 lahti 3523 lai 1040 lammas — ei tea 528 laud 10807 libe — jala libi-

sema 5789 linnu — laeva — peiu 5946 läheb külla 11739 lühikesed jalad — pikaks 6165 mardipäeval tolmab 6392 mees läheb 6660 miiklipäeval — tolmab 6818 minna 1988 minnes — tulles 11735 naeri kaudu 7152 naeris — veere peale 7154 nõia — kõverad 7625 otsa 3929 parem vara — käia 1454 parem õiget — küsida 14552 peab — andma 2470 peal 93 pealt leiad 7928 pikalt — naist 8808 pikk keel 8788 pikk minejale 1914 pime pimedale 8865 poole — peal seisma 8967 püsti 11728 rammusad 9547 riista surm 12511 rikas mure poolest 11737 rumalale 9849 sauna tagant 10220 seda lühem 8777 surma ja elu 10738 sõnnik — ääres 4488 süüd 11438 talvel — harjas 4849 teed juhatab 11732 teekäijal üheksa 11743 teine — lahti ajab 11089 tigidaga — käima 11996 tiitsal — ees 1801 tolmata 11741 tädi — veeres 12338 tüdruku juurde 12605 tüdrukul üle talise 12588 vana sõber 13490 13497 vana — tuttav 13496 vara 13678 vargal üks 13762 veab kaks 1328 veab koormat 1336 veab mehed kokku 11738 vesi leiab 13981 viib — toob 11740 väiksem suuremale 14475 õigel — ei komista 14557 õige — seal sõida 7074 ära mine kõrvale 11733 ääres ehitatakse 11730 ühe — risti teisest üle 14934 üks kord — küsida 3018

tee 2: lahutab 4249 leiva katk 3205

teeharu: jumalal — inimesel 2540

teejuht: hooletus õnnetuse 1506

teekond: pikk 9827

teekõndija: kõlgust 1552

teekäija: ei või keelata 12120 leivatükk taskusse 11742 tööle 11513 varane 13689 võota 12785 üheksa teed 11743

teeline: johtub jodagi 11810

teelusikas: naisterahvale — antud 6700

teemapäev: kõik ei ole 11315

teemees: lukk on sõlm 11747 näeb mõnda 11745 pooleli keenud — roog 11744 sööb nõela otsast 11746

teener: kahe isanda 3026 kaua peetud 3467 kuidas härra 8604 õõ ja lust 12510

teenija: kes tahab head 11748 peetakse 3251 rikka 13059 tükitöö jaoleib 5318 vana 13362

teenijatüdruk: kolm korda — kõhu täis 4277 rikka talu 9751

teenima: ei pea häbenema 11749 emandat 490 kahte isandat 3026 kuidas tehtud 11763 käed 4682 lits — persega 5987 oma ajani 1931 parem oma — ting 11750 raha — meest 9483 9491 raha —

pole kunst 9492 seitse aastat 10271 vale
 on vargus 11751 vett leiva sisse 14153
 vähe 14443

teenimine: terakese 11944

teenisk (= teenistus): parem väike 14455

teenistus: jumala 2555 palvemaja 8384

teerobas: umbes 6267

teetama: teisi 11784

teevoor: paarsada versta 1321

tegema: aegapidi 11798 albiga 252 aset 404
 eest leiad 11752 enne 11754 11783 enne
 aeda 45 enne jõulu 2734 enne mõeldud
 7040 enne mõtle 7041 head — kurja
 1082 1089 1144 head — leiad head 1142
 head — leiad teises ilmas ees 1145 head
 — tehakse sulle 1143 head — ära kuu-
 luta 1147 head — ära kõlista kella 1102
 hea — kuri vastata 958 hea mees — ära
 4624 hea — parema pead 990 herness
 1229 hirm — jalad alla 1292 hobune
 peremehele 1402 hobune sinna 1410 hom-
 mikuni 1455 hoobelda kergem 1520 hulk
 1548 hulk — hulga töö 1547 hull pal-
 jugi 1584 hundist karjakoera 1611 hunti
 härja suuruseks 1675 hunt suur 1616
 huupi 2467 häbi 1705 häda — targaks
 1743 härg — jänes 1836 hästi 1880
 11764—5 hästi — paremat näeb 1883
 hästi — paremat peab 1882 igauks teab
 ise 11714 ikka saab 11797 ilm 1975 ilma
 kokku 1953 inimene — jumal 2133 ini-
 mese vanemaks 4730 iseenesele 1144 ise
 — ilma saad 2246 ise — ise pead 2234
 ise — ise sõöd 2241 ise — sel kõik
 11756 ise — teeta teisi 11784 jaanuari-
 kuu — veebruarikuu 2364 ja tehi 11799
 jumal 2648 2656 jõudus 2746 jõuga —
 nõuga 2693 jänes jäljed 2753 kaklemine
 midagi 2948 karu — kaheksa mehe 3305
 karu karule liiga 3289 karule näpistust
 1545 kassile taha 3356 kass pea poja
 3379 katki 3448 kaa — kes 5184 keele-
 peksja — tule 3542 keeletu peab 3543
 kes — ise 11760 kes parem mõistab 7019
 kes sõõb 11239 kes sandi 10154 kiiresti
 3701 kiiva 3763 kuidas nähtud 7657 kui
 laps 10907 kui seista 11780 kui silmad
 lahti 11290 kui töötatud 11779 kuradiga
 õlut 4553 kuradile sarved 11481 kurja
 4597—8 4667 kurja ehk head 11787
 kurja tööd 4659 kõik kõike 4815 kõik
 omal ajal 11785 kõik on teod 11820 käed
 4682 käsi — käe puhtaks 4992 kümme
 korda 14841 laisk — ajuti — hooletu
 millalgi 5385 leib süüakse 11793 linnu-
 ke pesa 4387 lolli targemaks 1557 luba-
 da 2952 Mats sõõb 6449 Mats vastab

6450 mees — saada 6509 mehele 7243
 mida rohkem 9788 Mikkell 6806 mis pea
 8463 mis see kuule 4729 mis tahes 11796
 mis tead 11786 mis teed 11788 11800
 mis tootad 301 mis täna 284 mis õigus
 11281 11789 mis ütled 7045 mõtle 7046
 mõtle kõik 7043 nii hea 11777 nii salaja
 10104 nii sõöd 11769 nõnda peetud
 11762 nõnda saad 11761 nõnda teenib
 11763 näpud 7739 oma tahtmise järele
 11856 otsad lahti 248 palju — kassinast
 8346 palju sõõb 8335 palju — vähe 8338
 palju õeldud 15135 paradiisiks — põr-
 guks 7277 paremini eest leiad 11765 pa-
 rem ise 2262 parem pisut 8901 passida
 2977 pea 8484 8486 peaga rohkem 11874
 peremees naerab 11283 pergelille 9281
 pimedas 8862 pirr-parr 8876 pisut 8912
 päeval 9284 põlveotsas — mere peal
 11802 päeva — öösel 11755 raha eest
 9429 raha õigust 9438 raske 3606 rebane
 sinna 9575 riigi — rahva vaeseks
 11068 riista 9633 rumal tegu 9870 ruttu
 3379 9904 11790 salaja 10106—7 salaja
 või rahva man 10108 seal sõömist 11321
 seal tilgub 11770 seda tõrva 11771 see
 jõuab 11757 see makstud 11776 see nä-
 gemata 11774 see on küll 11781 see
 saab 11759 see sõõb 11758 see tehtud
 11775 siis tee tööd 11768 siis tegineb
 11766 soolast 10622 supi 11234 suu ette
 4772 suuga jõuab 10863 sõnust — sõr-
 mist 11141 sääsest härga 11199 sääsk
 härja sarvele 11197 tagasi ei saa 11775
 talli enne valmis 1412 11497 tasa —
 targasti 11700 tava pärast 11460 tegija
 11805 tehid 11822 teised sinule — sina
 teistele 11858 teisele halba 11921 teisele
 head 11853 11919 teisele mis endale halb
 11920 teisele — sulle 11859 teistele —
 iseendale 11772 teist käskida 11872 terad
 11945 tagedale head 11992 tuhat narri
 naeravad 11773 tulisem 5306 tupp ei
 liigu 11249 tõmba hinge 1284 tänatakse
 11299 11767 täna — võid 1469 tööd —
 kinnita võõd 11801 tööd kuni elad 11791
 töö ei taha tegijat 11794 tööst ikka saab
 11795 töö tegib 11301 töö täna 1467
 vahele jääda ei või 11792 vana — noor
 13385 vanaskuus ja täieskuus 3276 va-
 nemad 13637 veidikesege 11782 vähe
 14441 õlle — linnased 1579 ähid 14774
 üheksa korda 14841 üht peab 14949 üks
 15033—41 üks 15091 üksinda suurt
 15097 üks kord 14840 14852 üle jõu
 2700 ülemad 15123 üle südame 7668

tegemine: ei aita lubamine 6052 enda käes

11803 iga töö tahab 12437—8 meie 2629 pisut 8901 puudulik 3716 6055 saab terakest 11804 tee — ajal 12492 tehtud töö ei taha 11794 toob tenga 11813 töö täna 1467 vanakuradiga taari 4553

tegev: edev 501

tegevus: talu teab 11515

tegi(a): ei häbene tööd 12498 ei midagi 11208 ei ole 1421 ei puudu tööd 14216 juhtub mõndagi 11810 kellest ei ole sõõjat 11204 kergem olla 2262 kes tige 5281 kiidetakse 12519 kus tööd 12478 käed leiavad 11808 käed tänatakse 11809 käsi lühikene 11207 laisk 10694 patt 8433 pole endast 2256 pulma 9041 saab setugi 11814 saab suhu või selga 11807 saab tehtust 11797 11804 seal nägijaid 11806 süü 11442 süü roka 11450 taevast kukkunud 11662 tasu 14690 tasumine 2918 teeb tühjast tüki 11815 teinud 2631 11805 teng saab 11813 tera 9963 11811 toruja naine 11226 tänu 12412 tööd 2541 12500 töö ei lõpe 11812 töö ei otsi 12504 töö ei riku 12505 töö kiidab 12515 töö käib — järel 12516 töö leiab 962 töö nõuab 12522 tööst tuntakse 12565 töö sunnib 12552 töö tasub 12541 töö teeb 14763 töö õpetab 12548 õlle — linnase 1579 vähe 9946 väsis 11816 üks patt 14955 15010

tegi(ne)ma: kui teed 11766 töö 11301

tegu: aus 478 ei unune 2148 enda 11817 enne kõne 4829 halvad 788 head jäljed 1065 head — meelest 1162 hirmu 7612 hundi 5429 inimene tuntakse 2151 inimese järel 2150 järele palk 11753 kaval 3510 kellel sõna 11096 kelle nägu 7671 koera 4116 koer ei jäta 1618 kuidas mees 6518 kuidas mõtted 7036 kuidas nägu 7675 kui ei saa 11819 kõik — mis tehakse 11820 laiska 3965 liiva — pae sisse 977 mehe 7230 mis sellega 11821 nõnda aru 11818 nõnda palk 11778 nõnda teise 14885 nägu 2068 nägu ei teota 7676 oma — näeb 7861 orjus 11937 päevavalgele 9310 rubla eest 4369 rumal 9870 see tige 4592 taga 401 tasuvad 11117 teise 8014 teiste narriks 10893 tibu suurune 1703 tingagi 2026 tunne mu 12207 tänast 1469 tütarlapse 12601 vastust jumala 13897 ära naera 7176

tehkima: tee 11799 tehes 11822

teine: aita 214—5 aja — asjale 12634 anna andeks 11895 annab niidikese 14964 anaks — kooki 11007 anna ära 300 11823 asi puuga aetakse 11884 auku kaevab 11835 edev — ees 500 ei anna aidastki

327 ei kõlba kuhugi 7871 ei näe teise südamesse 11876 ei taha anda 11851 ei tea 573 ei tunne teise häda 11877 ei usu 13573 elab kivikangru otsas 11878 emasse 14989 ep ole sarvi 14438 halb 14899 halba soovib 11837 head 6974 head kõnelda 11852 heategu kivi peale 7888 hobustega sõita 11868 hobust lau-suma 11885 hull 14937 hõurutakse 704 häda puu küljes 11886 häda teiba otsas 14375 häda usub 11832 hüva kakk — ebakakk 11887 hüva — öelda 1053 inimene — kurat 11879 inimene võib au rikkuda 11911 ise — ei tunne 11850 jää teist 2766 kade silm kahitseb 2859 kahjust enesele kasu 2937 kana tigidam 3152 kannatage — ülekohtu 4667 keelatud 14895 keel — töötegu 11905 kelgu peal 14974 kergem — laita 11829 kerge naerda 11907 kes — auku harib 5759 kes — ei usu 11844 kes — kõneleb 4836 kes — laenab 11836 kes — laidab 11840 kes — mõtles kurja 11847 kes — naerab 11841 11848 kes — söimab 11846 kes — sööb 11842 kes — vastu hea 11845 kiidab teist 14951 kiitus heliseb 7902 king pigistab 3778 kirjutad käe alla 3853 koer tunneb 4144 kord tuntakse 14952 kui tunned 12202 kunagi — ära naera 11855 kurja kannatab 11833 kuula — juttu 11856 kuul odrad valmis 11875 kõhtu tunneb 11834 käsi ei pese 5006 käsi hästi käib 2859 käsi kannab teist 5002 käsi — või pesta 4963 küljes ripub 11861 külm 8018 küttesse panna 14438 küür silma ees 11888 laidab 14893 laidetakse ausa töö juures 14948 lammas ei laku 11880 lammutab 15036 lapsed vesi 8037 lapsel tõpra kõht 11910 laps laastuke 7925 lased — elada 11857 lase — kiita 3749 leemega ei maksa 14390 leib 14942 leivakünasse sitale 5731 loodud — kõnelema 11908 lõkka 14958 meelest muld 14900 meelest õlg või agan 11870 mees esimese vara peale 11903 mehe adraga 11849 mehel sarjataiest 11906 mehe riide soe 8017 mehe söögilaud kõrgel 14360 mehe töö soe 8016 mis sa — teed 11859 mullatükk 7869 mõistab igaüks kaelaisand olla 11912 naerab 14999 naha peal elada 11866 naine vana kasuka paikamine 11909 naine ümmardaja 11881 niidavad vikatiga 8647 nime annab 11838 nälg 14930 ohje — kätte 7779 ole — hea 11871 oma au 8058 oma ei hoia 11854 osa ära lõika 11917 oskab igaüks õpe-

tada 11897 pajas näeb leem rasvasena
11900 paras 14894 14898 14931 paras-
tada 11898 parem — käskida 11872 pead
raiuma 11916 peale külvad 11896 peale
sülgad 11865 pea meheks 6675—6 pere
asja 11831 peremehel peos 8098 perse
peal liugu lasta 11862 11904 pihus nutt
— naer 11890 pilli löhki 8848 pärast
pead tulle 11915 pätsi 14959 pükse —
alga 9382 pükstega tules istuda 11867
rahakotti — kätte 9502 raiga mähid
11826 rohuks 14932 rõivastega katta
11918 räägi — vähe 4838 saada nõuad
11860 seal teine 9163 seljast hea rihma
14359 silma näed pindu 11889 sind aus-
tama 491 sinule 10499 sinule tegema
11858 sulle parem 1119 suu sisse öelda
9949 suus pala suurena 11901 söödab
— söidab 11882 sööda — ära 11333
süüdistada kerge 11899 tahab kolmandat
12048 tahad head 11853 tahad öelda
11873 tahtmist saab 11483 talu — taar
11883 tapa kord 689 teab 14902 teab
teise hambavalust 11864 teeb peaga roh-
kem 11874 tee — head 11992 teise au
hoida 11828 teise hauda täida 868 teise
kiuste hukka 11825 teisest hoolib 11863
teise õe tõttu 696 teist 14966 tuleb
10379 tulu 7876 turjal hea ratsutada
11891 turval hea elada 11902 töötus —
mehe 12308 tõstetakse tõlda 14474 tou-
kab 11843 tõuseb 14975 töö halb 7982
töö saab 12544 tööst tüdib 11839 tühja
kõhuga — peresse 12697 ukseesist 9374
11830 11892 vaatamas 1922 vaesel —
tarvis 13108 valu kivi küljes 11893 van-
girauad 10503 varandusest vara 13685
varas — vargad 13749 vead head õpe-
tajad 14007 veel kurjemat 4674 veerde
vett otsima 13911 veere 14953 vees
väherdada 14965 vigu näeb igaüks 11894
viha 14896 viib teise ära 13325 ära näi-
ta 4744 ära osta muud 11913 ära soovi
— paha 10628 ära tee 11920 ära tee —
halba 11921 ära tee — head 11919
ühes valmis saavat 9960

teinekord: tuleb üsaga 11914
teinepool: tõrelda 2835
teineteist: vihkavad — armastavad 9257
teiselpool: hambaid 819
teisipäev: lihaheide otsib 5820 teistele 719
teivas: hakka väljaspoolt — kinni 37 kui —
ei saa 11922 käe otsas teritab 6510
lagedal teha 11923 sadagu või 10029
tasutud 6383 tuim ei tunne 14229 vea
— taga 8078

tekk: järele sirutatakse jalad 11924

tekkel: pütt 13230
tekkima: süües — isu 11295
telder: vanast 13338
telg: otsad kokku 4600 tee ise 2263
tellija: saab saiakaku 11925
tellima: naine ei kõlba 11928 naine ja lae-
natud leib 11927 naine ja pandud paik
11926 naine on raipe nahk 11929 roog
4717
telliskivi: silmi pühkima 11930
temp: koeral koera 4069 tasasel tasase
11703
teng: au kaotad 11933 hoia — õnne ajal
11931 kana kaks — väärt 3123 kes —
ei hoia 4360 mine — linna 14069 papile
1237 parem oma teenitud 11750 pool —
raha 4364 saajal 9983 taskus 11932 te-
gijale saab 11813 täna — teadmata
12404 võoras 11018 üks ülekohtu 15085
tengaline: töö tee ära 12014
teoline: selga sügab 10673 tegi 11934 teol
3265
teomes: mõisat rikkaks 11936 palk 4445
saab härjavitsast varju 11935 teol 3265
tervis 11156
teopoiss: tööd palju 11938
teopulk: kätte 2798
teoratas: tõlla vastu 4373
teotama: amet 259 häbenemine — tütar-
last 1700 iseennast 11846 14574 nimi
meest 7435 nägu — tegu 7676 sõpra
11025 tige teise 11995 töö ei 12507 tüd-
rukuna 12613 vana kaevu 13525
teotus: maha 4769 tuleb tagasi 4108
tera: ei kogu 11939 ei ole loota 14627 jäme
4899 keset viljapead 14198 kui — korvis
on 14001 kõrges peas ei ole 4848 kül-
vab — lõikab 5143 lind leiab 5927 lähed
ostma 11940 pajas 5335 parem — põllul
11943 parem — taskus 11942 pime kana
8866—7 seakõrva täis 6284 seal iva
11941 teenimine 11944 teevad 11945 te-
gemisest saab 11804 tegijal 11811 tegija
salves 1371 terane kana leiab 11947 ti-
bukese 2516—7 tukkumisest 12117 tuleb
jumalast 11946 tühi pea 12683 varane
lind 13698 vasar tunneb 823 viis —
härja jäljesse 5135 vilja sees ei ole 10121
õhinal maasse 5649 üheksa — jalajäl-
jesse 5135
terane: kana 11947 kirves leiab kivi 11955
lapsed surevad 11949 noor 7518 silm —
mõistus 11948
teras: potsib — kõliseb 11951 lina asemel
11950
terasalv: hiir ei sure 1235 riist 9634
terav: hammas hakkab kõigi peale 11960

- hammastele putru 11961 heinakuihi
 1186—7 kirves leiab kivi 11955 kirves —
 nüri nuga 7755 kui nuga 4613 küüned
 10428 nina 128 nina — lõug 11957 nina
 peale situb siga 11954 nina saab lühendatud
 11956 noorel koeral — hammas
 7500 noorelt 4301 nuga 13051 nuga leiva
 särve 11959 nuga lõikab suurema tüki
 11958 nuga ära katsu 11962 nurk 11953
 teretama 11952 tilluke(ne) 12012 vanal
 — hammas 13432 varakult 7792
- tere:** vaese inimese 13043 13095
teretama: kärmesti 433 küünlapäeval — talv
 kevadet 5231 terav 11952 vaderit 13015
teretamine: rikka 9752
terima: kuhu suvel 10975
terve: aidaku tõbist 11966 antakse 748 ei
 taipa tõbist 11967 haige 6475 hingab
 11284 jalg teole 11968 katsu — saada
 3599 kellal hele hääl 11970 kui rikas
 11963 pada parem 11965 paigatuga saab
 8251 parem üks — käsi 14920 perse
 koort täis 11971 pole arsti vaja 11969
 puu 3693 tagant kõhib 11972 tohterdab
 11964 tohterdada 11260 turi 13687 vorsti
 747 väiksed ja — silmad 14457
- tervis:** apteegist tuua 11983 ei näe nalga
 11977 ei saa ostagi 6922 ei või kaubelda
 11978 eluajaks 12545 enesel teada 7678
 hoia nooruses 11973 hommikune aevastus
 1458 joosta — kasulik 1707 jumal
 kinkis 2575 kadunud 9456 kaitseb 11064
 kallim varandus 11979 kes — kaitseb
 11975 koera keele all 3352 kuidas tibu
 11984 kui ei ole 4455 noorik teab 11515
 nõnda tants 11976 parem kui rikkus
 11980 pea läheb 12268 pole maast võtta
 11982 sulase 8628 süda rikub 10918
 tarkus hinge 11681 tehku tööd 14660
 tohtriga 4239 vaene kel — ei ole 13073
 vaesele 2583 vaese rikkus 11981 võib
 vara saada 11974
- testament:** rahval vaja 3827
tibu 1: annab jumal 2516—7 loetakse sügisele
 11987 nõnda nibu 11986 tegu —
 suurune 1703 tööle 3116
tibu 2 (= raha): nõnda tervis 11984 taalri
 vastu 11985
tiga(la)ne vt. tihane
tige: eesti lehm ja inimene 512 ei ole
 tera 2846 ei tiksa hernest 2853 juuksed
 tümad 2686 kana — kui teine 3152 keel
 õiglase kotti 5788 koer — inimene 11286
 koer — kõveram saba 11991 koer õue
 hoidja 4616 kõht — kubjas 4793 leet
 silm 811 lehmal sarvi 2908 mage 6325
 mida rikkam 9661 mõtleb — ütleb 11990
- naine 4625 närib sõna 4022 see tegija
 5281 see — teole 4592 taari teha 4553
 teeb tööd 5281 teed käima 11996 tee
 — head 11992 teise teotab 11995 tih-
 neldas 11988 tragi naine 12057 tänu
 11989 tüdruk tuki suits 11993 tüdrukut
 ei ole keegi näinud 11994
tigunema: võlga otsides 14322
tigu 1 (= kojaline): läheb tasa 11997
tigu 2 (= teotus): kodus 12772 poiss maja
 12598
tihane: ei teagi 14775 kohrutab 7049 mõtu-
 seks 1542 nokas — ramm 7462 parem
 — kotis 11999 parem — pihus 11998
 peos 13795 rahuga 8969
tihhe: hambad 815 oksad hõõruvad 12000
 oras 8284 voorid 10034
tihke: mida rohkem lüüa 6155
tiib: enesel — ei ole 12002 enne kui —
 kasvavad 5743 hiline — sirutab 13702
 inglí 2085 kana ei mune 5640 kana lendab
 12001 kaugele ühe — lendab 5901
 kõrgemale kui — kannavad 5748 5923
 lõigatud 5901 mõtus — liigutab 7049
 põletab 4945 sitikal siledad 10526 tiisal
 — peal 1801 tulel 3929 vael omatehtud
 13250 vana mehe — all 13366 üks lind
 üks 14991
tiidus (= kiire): pole teed 1801 pärast
 3336 tiitsu teed 9891
tiik: konn elagu 4303
tiimer: meres 12008
tiine: hobust võõra kätte 8808
tiirane: kes laisk ja maias 5308
tiisikus: kooldakse 12004
tika-taka: katki 134
tikerpuu: muhetavad 12005
tikk: lapsele — tuld 5449 saab ka 14283
 torka — silma 8439
tikkima: südame sisse 2655
tikkuma: kõrgemasse 4860
tilgatama: mida veetakse 13907
tilk 1: kogub meri 12007 kurjale — verd
 4587 maast üheksa juurde 2314 oma
 7985 suures meres 12006 vanal — nina
 otsas 13436 vee hulka 8439 vihma taevast
 12008 viina 5449 õonestab 241 üks
 — paneb 15042 üks — sajab 2314
tilk 2: kallid 6868 otsast tare 12009 tigu
 739
tilkama: t... saab naise 12010
tilkuma: ei jookse 2481 enne jüripäeva rääst-
 lad 12011 koka moki 4265 kus küpseb
 5804 kus tehakse 11770
tilluke: kivi koorma ümber 14459 kutsikas
 4708 teravake 12012

timahavva (= tänavu): tilgad kallid 6868
 tõnna-rõnna 12397
 tina: kehva hõbe 13881 otsib liha 12013 pa-
 rem tükk 12714 teras — asemel 11950
 ting vt. **teng**
 tingima: kui juut 3497 tugevasti 12015
 tint: advokaadi 32 kuidas pott 8987
 tinutama: Mart 6442
 tislis: tooli 3788
 tiss: seal tussi 12016
 titehammas: vanal 13353
 titt, -e: aja — asjale 12634 kätkis 5518
 üles räägib 6562
 titt, -i: ahju kütta 12017 mehe tegu 739
 pikkus ja naisterahva ilu 7353 tilgatud
 — saab naise 12010 vaeselaspele 13139
 toalagi: tilgub 5656
 toanurk: teise 8024 võtab leiba 1517
 toanälg: pole hull 11593
 toapoiss: härra 1874 joovad liigud 1876
 seapoiss 12018 seapoisil — pole 10298
 toapõrsas: vanasiga õues teeb 201
 toasittur: kõrtsilakkur 12019
 tobra: ei ole hea 12020
 toetama: jalg jala 2393 kes tõuseb 12333
 looma 4734 sõsar ei sõsarat 11178 tuhk
 12092
 toeteivas: veel 3929
 tohm (vt. ka tahm 2): kiitus 11611 kirikus
 peksa 6013
 toht: kus tuli 12148
 tohter: igal tõvel 1773 jumal hoia 2601 pee-
 retamine — käsk 8506 saksa rahvas
 usub 10074 saun vaese 10224 tervist
 4239 ukse lukku 9032 vaese 13126 õn-
 netu 14702
 tohterdama: tervet 11260 11964
 tohtima: sügavalt kända 11357
 tohtrirohi: parandada 390
 tohutama: hunti 1677 hunt suur 1616
 toiduriist: ära rikud 8430
 toidus: elu enam 1945
 toim: ei tunta 12201
 toimetama: ega tüli 12723 ema — enne koi-
 tu 624
 toimetus: tänasida 12411
 toit: ei tohi ninastada 5703 enam kui meie
 12026 enne töö 12429 igal suul oma
 10851 jumala sõna 2553 järele jätta 1131
 jätk 146 kallisk 4215 kartul kallisk 3275
 kuidas töö 12469 kui hoitud 1414 kuis
 küla 5033 kõik — ei kõlba 12023 kõik
 — ei sünni süüa 11250 kõva 12281
 küps — kõlbab 12024 lõpeb 8842 mao-
 lasa 12494 mõnitab 12022 nüüd — leib
 heinaajaks 5684 oma kõht 12021 palavalt
 ei sööda 9001 palavam 9798 söö 11292

süda võtab 12025 talumehe 5700 tuhast
 tulu 12096 töö — magusaks 12542 vae-
 sel — valida 13019 vanem kui ini-
 mene 5703 vangi 13645 väga uhke 12027
 ära narri 7400
 toitja: ei ole 9937 põld põline 7600
 toitma: amet 265 269 hobune — ennast
 1342 8307 hobust kui isa 1362 hunti
 1672 hunti — jalad 1620 ilm — ühte
 14847 julge — pea 2497 kaev — peret
 2900 kalamees — kütt 3080 kassi —
 hiiri 3389 kedrus 3630 keel 3534 kütt
 koera — kalamees kassigi 5197 laisad
 1486 lind — mees 5933 looma 6026 mees
 ei — tööd 6657 mehe ja kaks last 7324
 nurm — põld 7600 näljane 11260 pea
 4987 pead 12105 pill peret 8843 põldu
 9143 päev — aasta 3682 riid 9620 santi
 7309 sau pikem minust 10208 suvi —
 talve 10996 tasane pea 11701 talupoeg
 — santi 11531 töbi 12276 töö 12509 tüli
 ei 12722 vaene — rikast 13088 vald —
 oma vaesed 13235 varastatud leib 13784
 üks — üheksa santi 14909
 tokk: otsast tare otsale 12009
 tola: tropis peab 12059
 tolk: targa ori 11672
 tolm: hakkab kinni 2165 kui sitaga 12029
 kust tuul 12230 seal tööd 12028 sees
 töötab 11498 toomapäeval — maha 12036
 ükski tee 11741
 tolmama: kadakad 2843 kott ei 4414 kotti
 pekstakse 4426
 tolmune: pahmast 11498 talupoeg — kott
 11528
 tomp: seal tugevust 10492 tombu kohta
 14201 tuulevari 14200
 tonderlont: järgmisele 2684
 tonk: vilk toidab 14200
 tont: annad — sõrme 4588 arg näeb 343
 ei võta tõugatut 10818 põrgus kõige ees
 1642 põõsasse 3326 tubakaraha 9313 va-
 der 13291
 toober: nõudega — toast 7640
 toobripuu: Toomas 6444
 toodus: valmistab vilja 11469
 tooja: kus on sööjaid 11257 naist peab
 valgustama 7593 toob 6023 üks and
 teise 11
 tool: kahe peale 3013
 tooma: hirm 1300—1 jumal — valge ette
 2652 kasu — kahju 3426 kohtukäik —
 kulu 4220 kured — öökülmad 4575 küll
 kuri koe 4662 mehed kokku 11738 mida
 suurem tuisk 12111 mis — tulles 12030
 mulle 12132 palju 3963 parem süüa
 11257 pihuga 11417 päev — õõ 9298

sõda — soola-leiba 11062 sõelaga vett
11074 tagasi 1679 talv 11540 tarkust
kotiga 11692 toida pead 14075 uhkus
12830 võõras 14406

toomapäev (vt. ka **Toomas**): hobuse selga
hüpata 12287 jõuluvärvad lahti 12037
kanadele võtme 6275 naise varaga —
jõuluni 7296 takku järel 12032 tehakse
õlut 323 tohma Toomas välja 12038
tolm maha 12036 Tooma tütar mehele
12035 tuiskab 12033—4 tuuakse jõulud
322 õlu aganatest 12031

Toomas (vt. ka **toomapäev**): kuus küünlase
5235 neli päeva jõulu 5235 pühib tak-
kudega 12032 soeb tuhkhauda pead 12040
tapi ette 2868 toob jõulud 322 toobri-
puuga 6444 toomapäeval tohma — välja
12038 toop kaenlas 12041 tore mees
6439 tuleb sisse 2740 täidab tünni 12042
tütar mehele 12035 võtab toobi 12043

toomingaleht: hiirekõrva suurused 12039
ööbik peidab 14819

toonane: meelde tuletab 6882

toonekurg: küünitäre 3765

Toone-Toomas: kosja vanadele 13438

toop: Jüri annab 2776 Toomas tuleb 12041
Toomas võtab 12043 üks tilk 15042

toor vt. **toober**

toores: andja käsi 289 küps ei saa 5178
laguneb 14206 liha — lihutat 5815 look
õigub 12045 parem — kotis 12044 pird
7745 puud raiutakse 12046 susi — sööb
10842 tuli ei põle 12168

toovoori (= siis): kae magusat 11229

topelt: ei kärise 12047

topka: tahab teist 12048

toppima: kus ei sallita 12049 kõlkaid kõhtu
4822 nina igale poole 12050 nina teise
töö vahele 12051 tuhk 12092

tops: ei kalla — läis 4883 mees 6567 tuju
tõuseb 12114

tore: tantsimine 8991

toredus: tüssab 12841 uhkus — vend 12834

torkama: sõrm sitta 11170 tikuga silma
8439

tor: kajakad 2945 kalad merest 12054
kõik tuuled 12231 kõvem ankur 12052
lõikab 12222 13017 merepüha 12245 mur-
rab kange puu 12053 reedene 9595 ru-
mal — merele 11645 seda lähem 13226
sõuab 13213 toob kalaliha 13196 vastla-
päev 13891 ühe sitika sumisemine 10523

tormama: uisapäisa 2467

torn: kõrge 11953 teise otsa peal 3825

tornikonn: hoiab jalgu 6045

torre: tõugatakse 3775

toru: mis — nutta 8841 oma 7870 teine
ajab 11483 tühi toob 12687 tühja tossu
8846 virilad 1805

toruja: tegija 11226

torupill: naine 12610

tosin: tillukesi 14957

toss, -u: kiidan sinu 3731 lämmast per-
sest 12055

tossike: kirikus ja kõrtsis pekka 12056 töö-
juures 12057

tottuma: tõbi 12271

traat: sooheina sisse 2300

traataed: läbi pugeda 4077

traatvarras: heinale sisse 2300

tragi: naine tige 12057 õösel — päeval
14792

trehvama: luuvarrest pauk 12058 üle aia
kargamisest 44

trepiesine: enda — puhtaks 9374

trepp: ülem 234

triikima: esimesel 704

troon: konn tõsta 4311

tropp: augul oma 469 peab tola olema
12059

tross: koolmeistri — vankril 4339

trotsima: meest — mehe kübarat 7396 otsi-
takse 13221

trumm: mingu pulgad 12060

trump: ükski ei mängita 12061

truu: koer valvab 12062 naaber kallid vara
12063 sulane — ümmardaja 12064 teen-
rit tahad 11748 ühes — teises 14880 üle
pisku — palju 8879

tsaeraud: lõikab leiba 10311

tsagama vt. **sagama**

tsibihänilane: esimest korda 1820

tsiga vt. **siga**

tsigand (= mustlane): kündjal ravida
11531 müüb küünlapäeval kasukat 5232
petab ristirahva 12071

tsiitsovik: seljas 9971

tsili (= väike): sõrm 11168

tsilkuma vt. **tilkuma**, **tilgatama**

tsirk vt. **sirk**

tsitt (= juut): kündjal ravida 11531

tsoog (vt. ka **pastei**): avar 3911 nägu
12070 tsuvvaga 14151

tsura (vt. ka **poiss**): koera käest kooriku
4637 täitmise 12307

tsurkama vt. **surkima**

tsuskama vt. **suskama**

tsuug vt. **tsoog**

tsökand vt. **tsigand**

tsõör vt. **sõör**

tuba: ei nuta 12075 ei suitse 6823 huigu
peale — ehitada 1534 hunt — taga 1661
ilma — kütab 1949 katusetä 5773 kätiki

tülik: 5014 must 6956 mustas — valges 11255 nälg — ei ole suur 11593 oma 7986 peal 10495 põleb 3435 pühitakse 11527 sammal — soojendus 10130 sees — taga 12073 situb 12074 soe 10584—5 10593 soojas — külmas 10587 sõda ei too 11062 taga tuiskab 12113 taud tüh-
jast 11712 tuli peab 12171 tühjust — ei ole võtta 12704 tütar — töö 12742 õuel ja — ukسلävi 14769 üks kord ümber 12072

tubakanael: koer 3375

tubakas: jätk 146 oma piip 7953 peab majas olema 5704 piip — ei ole võlg 4810 piip — julged küsida 8768 selle tuli 12076 tunni 7318 tusk 5722

tubane: kus hubasem 1538 lind kardab külma 12077

tubli: mees 12079 tuult vastu 12081 tööil 979 töömees leivapuudust 12078 tüdrukuks 12080

tublidus: tööta 12082

tuder: söödima tekitab 11200

tugev: armastus teeb 385 hobune ees 1393 hunt parema pala 12083 jumal — poolt 2589 kolm — asja 4288 kolmekeine 4299 maa peal 4961 naine rühmab 12085 ohe-
lik 12084 raud — ajahammas 9567 tarkus teeb 11687 ära vaidle 14433 ühendus teeb 14859 üles 14921

tugevasti: tingi 12015

tugevus: toe — toest 12087

tugi: aia 42 ei lähe ka 11922 ei tule tuulest 12089 kannatus mehe 3180 kauaks — aed seisab 12086 kuhja ei kuluta 7435 käsi käele 2393 naine mehe 949 teisest mehést 13 toetab aeda 12088 tugevus toest 12087 tulispeadele 12191

tuhakott: kes taga 506

tuhane: perse 1407 7321 sabaga ämmale 14785

tuhat: kadetsejat 12090 kaetusel 13795 käed tegemas 5296 narri naeravad 11773 rubla 8730 vihaga 14912

tuhatuluk: ei kesta 1875

tuhk: korjab 12091 külvata 12093 naine 1407 peotäis — rikub 8576 rüga 9961 sada naela 14596 sugulase küljest 10635 sõed hõõguvad 12095 tubaka jätk 146 tuli all 7740 tuli jätab 13731 tuli põle-
da 12094 tulu toidule 12096 turvutab 12092 tünder 5726 tütar viib — ka koldest 12761 vakk 3717 ära mine — mööda 12097

tuhkapäev: jäljed lahti 12098 kana võti 6275 liha maha 12100 lund vihkama 6279 ree-
jäljed 6267 söögiune 6242 tuleta 12101

tuulise: 5098 uss teise külje 6288 õle-
kõrs kaetud 12099

tuhkhaud: kesv hea 12102 Toomas soeb 12040

tuhn: ei taipa 12103

tuhnak: pea toidab 1269 tule kustutaja 12104 tuli ei taha 12167

tuhnima: jälle 10379 maad 12105

tuhunaine: viska või kiviga 7593

tuh(v)el (= kartul): ei ole — on 3065 kass sööb 5239 selge toiduke 5809 silm vesiseks 6406 10620

tuikama: süda 11341

tuim: ei saa virka 12107 ei tunne teivastki 14229 juuksed tustakus 5323 pää tutsa-
nud 12106 takka lüüa 12109 tööle 12108 tülitada 12110

tuimus: ligemale 2132 tuhka tammuma 5396

tuisk: kes tuult külvab 12222 madisepäe-
val pugeja 6282 saksa rahva 10075 sula 9542 suurem 12111 talvel vähe 11553 tunamullust 6883 üheksa 6268 6271 üheksa — pärast madisepäeva 14845

tuiskama: enne Marti 6388 kui raisata 12112 kuhu tuul 12223 madisepäeval 6271 teeroobas madisepäeval 6267 toa taga 12113 toomapäeval 12033—4 vargil hea käia 12111 üle reejalase 8981

tuisune: talv 5302

tuju: igal tuulel 12218 topsi tõttu 12114

tuka: lõpeb 12165

tukat: mis — loodud 4372

tukisuits: vanapoiisi hinge elataja 12115

tukiving: roobisuits 9795—6 ämma sureta-
ja 12116

tukk: ees 12156 suits 11993 tuli ei jäta 13731 üks ei põle 15043 üks — kaua suitse 14874

tukkumine: terake 12117 üks tunnikene 12200

Tuks: kõhu eest hoolt 6931

tuibatee: naelaleib 12118

tulease: ees 12156

tulek: suur 12121 värvavad 11474

tulekahju: ei või parastada 12122 sädemest 11184 türed kui 12765 üks kord 4279

tuleks: oleks vennad 7808

tulekirg: mõõkab 3815

tulema: aeg — aru 12128 aeg — nõu 12129 aeg — õnn 12130 haned 822 harva 857 heida oks 12177 Hint 1285 hundid hulga-
nisti 1603 hunt — kutsumata 1674 här-
gadega 2726 ilmast 1987 jutt jutust 2677 jõulud juurikatele 2721 kaua —
kauniste 3472 kergelt 3611 koju — kätte 3980 kuhu tõmmatakse 6178 kuldnokad

4511 kured 4576 kuri 4669 kutsumata
4712—3 küla — talu — pere 5050 ligi
9431 lõpp 6130 mant ära 11220 meile
— teile 12132 minema peab 12131 nae-
ruga 7140 nõnda kadunud 12123 nõnda
läheb 12124 palju — sisse 8355 pudru-
ga 9010 pulmad — pühad 9047 pöud —
vihm 9241 päevalgele 9310 pühad —
kui saksad 9363 pühad — suurelt 9364
raha — läheb 9494 raha tuli 9475 ruttu
tagasi 9900 rööm — valuta 9916 saksal
10073 see läheb 12125 see teadmata
12127 siis hunt 1661 siis too 6839 su-
resti 12121 suust 10924 sõber kutsumata
11013 sõda 11070 südamest 11344 süües
— isu 11295 taevast — metsast 11466
taga peab 728 talv ühega 11541 tulemas
on 12126 tulija — hea meelega 12119
vaev — hobustega 13189 vasikal 13875
viinaga 14095 võoral uks 14374

tulenäitaja: palk 12133—4

tulepidaja: tuhat 2670

tulepuu: raiutakse vanaskuus 5650

tulesüütaja: head sõna 12133 palk 12134

tuletama: ühe päeva 9304

tuletangid: kes peoga 10309

tuletegiija: palka 12133

tuletikk: pole mänguasi 12135

tuletukk: hambus 13611 vanatüdruk 13601

tulevalge: Laurits toob esimese 5618

tulevane: aeg tundmata 12136

tulevik: inimesed nõrgaks 12138 noorte pä-
ralt 12137

tuleving: tuul teinud 12238

tuli (vt. ka **tuluk(e)**): ahjuroop naerab 179
alla aetakse 3443 armastus kangem 380
ei jäta ühtegi 13731 ei põle meres 12162
enam tuult 12234 hea sulane 12174 hea
sõber enam 11012 hoiä 12144 hoonepõle-
tajat kiusab 1518 hända 3929 ilu ei toe-
ta 2029 istu persetpidi 4812 ja vee eest
hoida 10278 juba räästas 12153 jumal
hoidku 2660 katusel 14779 katusele 6259
keelepeksja teeb 3542 kelle tubakas
12076 kes suitsu tahab 10647 kes —
teeb 12146 korstnast välja 173 kuhu
võhl vett 14290 kuld ei karda 4506 kus
— ei põle 12186 kus suitsu 10650 kus
suur suits 12143 kustub 12165 14634
kustuta 4692—3 kus vesi 12180 12183
kõht suur 12160 kõige vanem 5701 kõigi
peremees 12175 kõnelnud 12176 käed ei
külmu 12139 kärbes ümber 4945 külje
kõrvetanud 5081 lai käsi 12161 lapsele
tikuga 5449 laste mänguasi 12166 lauale
9798 Laurits ei salli 5602 liblikas kõrve-
tab tiivad 5794 ligi läheb 12147 mees

6648 mis põletab 12159 mis sulg kir-
jutab 10691 mis tuul teinud 12238 mis
viga — teha 12156 mis vilgub 6736 mõi-
sa viiakse 6985 mänguasi 12135 12166
näitama 9869 näljaga — tükk 7713 oma
paja alla 12140 pada 4610 8201—2 pada
kuumalt 8197 paistel 12151 palav 12141
pane — põletama 4683 peab majas 12169
peab suitsu kannatama 12146 peab toas
12171 pelgab pärast 4499 puud ei panda
12152 puust — tabada 9111 põleb hoo-
nesse 12179 põrgus 9200 raha — tule-
ma 9475 raud sulatatakse 9568 rohkem
sooja 12155 roog 12150 saun ei saa
10217 seal palju puud 12149 seal suitsu
12154 seal tuha 10649 seina 14166 siid
ja samet kustutavad 10416 siis ämbrit
tegema 14779 sind ei põleta 9171 suu-
rem 9789 sõber tarvis 11012 sõjas —
kaeb 11063 sädemest 11184 sütitab —
saab surma 12145 taelast 14464 takku
12185 teeb tule töö 12170 tee — tarele
12158 teise pärast pead 11915 teise
pükstega — istuda 11867 toa otsas 2898
toast 27 tohtu ära viska 12148 toores
puus 12168 13093 tuha all 12094—5
tuha 14166 tuhkapäeval 12101 tuhnak
— kustutaja 12104 tuhnakut tegijat
12167 tuld ei kustuta 12163 tulema 9475
tuule peale 12184 tuleta 12918 turule 12142
tuuletagi 12687 tõuseb 12173 tühi saadab
1727 usin tulema 12164 vale 13253 var-
nagi 3446 vee peale 13974 vesi ja —
valgustamata 13977 vesi keelamata 12172
vesi vanem 13983 vesi — ühte 13953
võib lauritsapäevast metsa teha 5619 võ-
lab varas 12157 vähe 14444 õigus ei
põle 14586 õlgedesse 12181 õlgi — eest
14629 õli — visata 4650 ära mängi
12182 ära pista pead 8482 ära sülitä
12178 ära vala õli 14635 ühest tukist
15043 ütles 12177

tulihooone: hunti ära räägi 12187

tulija: ei saa keelata 12120 ei teagi 1914
tuleb hea meelega 12119

tuline: läheb 4378 puder suu 12188 süsi pea
peale 12190 süsi teise käega 12189 te-
gema 5306

tulipuu: vanaskuus 11575

tulispea: saab tugi 12191

tulitukk: kroonuvalla 4438

tulk vt. **tõlk**

tulp, -a: seal verst 12192

tulu: peremehe silm karjale 8643 piibu 146
rohkem kulu 4220 teise 7876 tuhost —
toitudle 12096 vihm — manu 14055 ühte
tundi 12199

tuluk(e) (vt. ka tuli): ja vesi 12194 kitsas paigas 2579 peos 2592 pole lapse mädgida 12166 põhu 282 sädemekest 11184 takkude eest 12193 vaenlane 12195

tulus 1 (= kasulik): kõik tunnid 12196 teisele taadi 705

tulus 2 (= kalastamise viis): võimata hoida 3056

tulusasti: pikalt tuleb 8784

tume: sügisene ilm 11401

tumm: olgu mees 6680 raha 9466

tunahomme: kiisku 12400 mäe taga 1466

tunamullune: tuisk 6883

tund: hea — kõnelda 1009 hommikune kul-lane 1460 kadunud 2882 kannatada 12197 kõige pikemad 8791 magad seitse 6312 pool — kaks 9013 pääsed 12198 süvine 11002 toimetused 9250 tubakata 7318 tuisatud 591 tukkumist 12200 tulusad 12196 tuluta 12199 töö tehakse 12205 varasel — kuld suus 1463 ära raiskad 10023 üks — taevas 14146

tundma: elajas — lõa aseme 534 head mar-ja 904 hobust 1327 hunti 1621 1647 häbi 1717 igaüks — oma 3722 iseennast — teisi 12204 ise — teine 11850 jumal — kõiki 2585 kalamees — kalamehe 3081 kas siga 10336 kelm — kelmi 3580 kes teine 12202 kibedat 3684 koera karvast — hambast 4188 koer — kaugele 4109 kukke — karvast 4471 kurja — silmist 4658 kurti — kõrvadest 4684 kõhu ohtu 4789 lindu — laulust 5936 lindu len-nust 5742 mees — mehe 6553 mind — sind 12206 mis sina sellest 10501 ora-sest — vilja 8075 peab 4742 puud — viljast 9102 reha 9605 saksa santidest 10051 see teadmata 12203 siga — head 10407 söber — sõpra 11044 sõpradest sind 11049 sõpra hädajaal 11050 sõjast töömeest 11212 süda 4896 11341 talu penist 11512 tark 11650 teise häda 1780 11877 teise kõhtu 11834 teise viga 11894 toimis 12201 täis kõht 12361 varas — varga 13743 vee veeretatud 12208 vend — venna 13926 ära — mind 12207 üks — kaks 14922

tungal: lõpeb 12165 tütarlaste 4724 vanad — alles 12156

tunglaving: vanapoisi hinge elataja 12115

tunnikell: jumala 2606

tunnismees: unustaja pole 12912

tunnistama: põld — peremeest 9165 surnu suu 10781

tuori vt. **toovoori**

tupp: ei liigu 11249 nuga — jääb 7583 nuga — läheb 7586

turak(as): jooja magab 2455 kirikus peksa: 6013 kurjategija 4677 leida 8401 turule 12209 turus mitu 12212 töö sallib 12210

turbaalune: ei tõuse 6691

turbutama vt. **turrutama**

turg: hinna paneb 12211 kaks naist 2984 mitu turakut 12212 nahka — viia 7182 oma kitsaga 3893 silmi koju 12922 sõbra naha 11022 tengata 14069 tuleta 12142 turak 12209 vasika nahk 13876

turi: hea hobune 12213 hea ratsutada 11891 härja 4621 liugu lasta 11862 tunneb hea hobuse 10930

turrutama: mõisaleib 6993 tuhk 12092

tursk: pole kala 3708 põrgus kõige ees- 1642

turtsuma: kass roti peale 3402

turukaup: odav 5980

turv: pojast pool 8931

turval: teise — hea elada 11902

turvutama vt. **turrutama**

tusk: aeg jahutab 63 tubakast 5722

tuss: kus ossi 8118 kus tissi 12016 toimine- 5520

tustima: jälle 10379

tutiniitja: kadugu 10410

tutt: hobust tuntakse 1327 teenijatüdruku- vöö 9751

tuttav: tee 13496—7 vana 13372

tutuke: pipike 12214

tuul: aja tühja — kotti 12650 aprilli 332' ei too maja 12256 ei too sadu 5125 ei tule kõik pahad 8208 ei tule tugi 12089' enne muutub 12217 istuv laev — saab- 2270 joodikut — toidab 2450 jänes pa-geb 2752 kagutuul kaunis 2912 kahelt poolt puhu 12215 kakuke — käes 4355 kanapoja kosutab 12249 kargaja 3231 karjamaalt marjamaale 6422 keegi ei ela 550 kerklase meel 12228 keskhommiku 3618 7299 kevade 3651 kevadine 3671 kivist saab 12233 koer ei haugu 4019' koer haugub 4089 kust — puhub 4440' kõik — tormi 12231 kõrge puu püüab 4847 külalise kõhu alt 12246 külwab 12220 12222 laev — vastu seada 5270 laine uhub 12224 lapse kõhu alt 5547 lind seab end — järgi 5892 lõuna 2533- lükkab lindu 5935 madise 6262 madise- päeval 6265 mehe meel 12227 merel — metsal 12236 merepüha 12245 mida vaiksem 13226 mihkkipäeval 6805 6817 mitu — jalge all 12219 mölder — jahva- tada 7100 müürile 12235 naise meel 12229 niipalju puhub 11569 oma tuju 12218 orja kõhu alt 8097 palja jää kül- jest 12237 peal vilets 12242 peksa 12240'

pekka — ehk taota varju 12886 perenaise kõhu alt 8665 puhub 12252 puule tuleb 3693 põhjast 9130 põlatu jalge vahelt 9136 pöörab ruttu 12244 põõripäeva 9359 raamatut pähe 12216 rahva kõhu alt 12247 seal tolmü 12230 sealt õnn 12226 seda enam tuld 12234 seltsimees 12250 soeb 12232 sõelub 12639 sõnumeid 12254 sõõb lume 12253 süsi hõõgub 12225 taga ajama 12708 teise inimese abi 12251 tiivul häda 12243 tolmü 13296 toob 12239 12255 toob kalaliha 13196 tubli — vastu 12081 tuisk 9253 tuiskab 12223 tuleb 6763 tuli parandab 12238 tuuluta siis 12262 tühi — tundjal 12688 tühja — rusikaga 12708 vaikib õhtuks 13224 vanakuu — noorekuu 13556 vastu paneb 12221 vastu — puhuda 12258 veest abi 17 vesikaare 7299 13994 vihma taga 14047 viib tuhagi laiali 13731 vingub 12257 õhtune — taevaluud 6019 õhvakese jala all 12248 õnad puusse 7748 ära puhu — taeva poole 12259 ära räägi 9952 üheksa poega 12241

tuulama: headust 4590
tuuleristipäev: hobune võtme 12260 järel rohi 12261
tuulevari: tomp 14200
tuuleveski: tiivad juuda käes 2683
tuuline: näärpäeva õösel 7748 tuhapäev 5098

tuuliki: kel palju raha 14185
tuulmealused: kõrged 4849
tuulutama: tuul käib 12262
tuum: kuidas koor 4346 kõval pähklil magus 4901 kätte saada 12263 sügisel — tulusad 11379 targad vaatavad 11627 viham 3591

tuvi: katusel 13795 kullist ei saa 4516 kõik ei ole 12264 külas 5048 laua peal — räästas 13794 lendab juurde 13792 noka ligedaks 5222 neukene 7412 nokkida külma pärast 13709 rätikuga 9930 tüdrukuna 12614

tõbealune: ei vii keegi 4661
tõbi (vt. ka haigus): ei hüüa tulles 12273 ei kaunist karva 12267 ei kooleta 12265 ei pane pääle 12279 ei tõrv — tee 12315 elueale jätku 12272 habemes — keha sees 808 hobustega — härgadega 758 kassi keele otsas 3352 kisub villad pikaks 12274 kive — kände mööda 759 kivi küljes 11893 kuulus kuningamehe 9715 kuulus rikka 4748 lapse hukkaja 12275 laste — lautsil 5568 metsa — änimeste peal 7749 nooremaks 2112 näeb

igasse paika 12270 ma tohter 1773 perresse 12269 puid ei põleta 12266 rikka 9715 rohtu 10744 surmaks 1786 surma käsk 761 suust sisse 10920 sõõdab 12276 tahtmata 12277 totub 12271 tuleb ruttu 12278 tõbraste man 3240 tõnispäeva peetakse 12298 12303 tõrast saab 12310 usinasti küljest 12268 üheksa — vastu 2837

tõbine: aasta 12288 jumal teeb 2659 kes — teab 12280 kuri 1095 kõva 12281 oigab 11284 siis tehi 754 terve aidaku 11966 terve ei taipa 11967 tööd tegema 14660 ära naera 13521

tõbras: teise lapsel — kõht 11910 tõbi 3240

tõde vt. tõsi

tõejutt: kohtutoa sisse 13269

tõeline: sõber 1778

tõepõhi: kindel 12284

tõesõna: vanasõna 13591

tõhakas: mõisavesi teeb 6998

tõhutama: teist 11784

tõhv: tarka ei tamme 12864

tõld: hoor istub 1529 kaval istub 3507 kel raha 9426 koos sõideti 4356 rikas sõidab 9699 suured vargad 14474 teoratas — vastu 4373 õigus sõidab 14614 ülekohus sõidab 15120

tõlk: suu südame 10914

tõlk, -u vt. tolk

tõlv: puusepa naine 10311 targa man — naine 11623

tõmbama: ei jõua 12332 nõnda tuleb 6179 tõbialust 4661

Tõnis (vt. ka tõnispäev): hea mees 12286 kaks küünlasse 5235 murrab talve selja 12296 toura päev 6440 tõotab 12285

tõnispäev (vt. ka Tõnis): hobuse sadulasse panna 13889 hobuse selga 12287 hülgepoeg merre 12297 inimesele jakobipäev 12300 kanadele võti 6275 kolm sammu edasi 12290 külma süda lõhki 5234 loomad talveunst 6283 loomale jüripäev 12300 luts koeb 6091 lutsu pletid lahti 12295 mees üle aia astuda 10954 nii palju päikest 10954 12287 12290 13889 pool loomatoitu 12299 pool lund 6270 6277 putukatele hing 6284 päev kukesamm kevade poole 3619 päike riidet pleekima 12292 sajab 12288 seal silm vett jooksmas 5229 sigadele võti 6237 siga kõrva paistma 5230 siga näeb päikest 12291 12293 suve peegel 12301 talve hari 12302 talve selg katki 12296 talv pooleks 12294 teise külje 3300 tuiskab 12289 tuline kivi vette 8175 tõbede

pärast 12298 tõve päev 12303 tõuk härja
8183 tütar mehele 12035 õlekõrs lund
vihkama 6279

tõnkuma: kes siga ei — päeval 10340

Tõnu: ei teota kedagi 7435

tõotama: palju 8339 parem tehtud 11779
see valetleb 12304 siis kotti pea 12305
Tõnis 12285 viljapäid 11433

tõotamine: pole hända 12306

tõotus: ema — isa 625 hea mees 12307
sandi ukse eest 12309 teise mehe oma
12008 üheksa 14846

tõotusmees: sandi kaelast 12309 sandi ukse
eest 12309

tõpraliha: kapsad 6654

tõprapõhk: tõnisepäeval pool 12299

tõprarasv: roog 6654

tõprasitt: tüdruk läbi 12621

tõprasõök: pool 12299

tõra: korratu elu 12728 saab tõbe 12310
sõnast 11184 tükk 8296

tõrdu vt. **tõrs**

tõrelema: perra 4839 sõõgi man 11220 või
taple 12311

tõrelemine: isa 2204 tõbe 875 võõrasema
14422

tõrges: jagu kaob 12312

tõrjuma: seda ligemale 4154

tõrkuja: jagu süüakse 12312 lapsel surm
peatsis 12313

tõrkuma: söömine ei lase 11318

tõrretäis: saab küll 8439

tõrs: keeva vee 13955 lõhub — ära 4553
sittumine 8032 suures — vesi vähene
12314 tühi — kumiseb 12690 tühja —
sisse 13064

tõru: nõnda tamm 11574

tõrv: pista sõrm 8738 tõbe tee 12315

tõrvalill: õitseb 12316

tõrvama: mida teed 11771

tõrvane: kõrtsipink 4889

tõrvaskänd: ilus 516 susi 8540

tõsi: ankrü põhjast 12318 ei värise 12282
ei väära 12327 härg 13252 jutule 10610
kes ei usu 12317 kibe 12319 kuldne põhi
12321 kuulja 12322 naljaga õeldakse
7372 naljast saab 7366 näputäis 7741
pahas tujus 13223 peetud 7147 puhas
kui joogivesi 12323 püstijalu 9391 räägi
9945 11281 saab elueaks 12283 suu sisse
12328 taga 7135 tegu 7364 torgib silmi
14619 tõe ajal 7368 tõeks 12325 tõuseb
12326 tõuseb nagu rasv 12320 vaese
9754 valus 12319 13312 vana koer hau-
gub 13416 vägev võitleja 12324 üks sõna
14917

tõsidus: maailma juhib 14331 tõuseb 13263:
võidab 13845

tõsine: sõpra 11050

tõstma: habet 741 julgus 2509 kassi hända
4046 kivi — ei jõua 3930 kivi ei tõuse-
3948 koera saba 4046 koormat 4353 kõr-
gelt 4857 metsa 6763 pole tarvis 2712
ronk üle katuse 9794 seljaga 10286 vae-
se õigust 13020

tõttama: sinna saad 12330

tõug 1 (=suvivili; vt. ka **tõuvili**): jänese-
tega ühte 2755 maa õitseb 6195 mutta
9961 taga 9957 varane — hiline 3657

tõug 2: kurja naiste 11957

tõuk: imeb 12966 tõnisepäevast — härja-
selga 8183

tõukaja: üheksa tagant 14955 15067

tõukama: jõuad 12332 nõnda läheb 6179
oma hobuse seljast 14371 sina — mina:
12331 teist 11843 tõmbavad 4

tõumees vt. **tõotusmees**

tõus: päeva 9278

tõusja: tõstjat 5437

tõusma: hommikul vara 1436 iketu 3737
kana pärast tüli 3153 kõnts 4840 lõõ-
mata 11279 murega 11259 põllust 9167
raske 3602 seda päikest 9312 seda toeta
12333 südamest — taeva 11345 süües —
isu 11295 tuli 12173 vara 13668—9
13678 ära taha kõrgele 4862 ükski kivi
3948 üks kohus 4248

tõusmine: ühe kukkumine 4478

tõutlusmees vt. **tõotusmees**

tõuvilil (vt. ka **tõug 1**): suuri — rõuke 4849

tädi: minule 12334 oleks — isane 12336
oleks — rattad 12335 oleks — till 12337
tee ääres 12338 täi seljas 12339 turul
11932

tädiipoeg: täied mehed 12340

tähele panema: kes ise 12202

tähn: täis 11725

täht: kustub 1214 kõrge — taevast 6254
olevipäevast 7832 selge ilmaga 12341
susigi jätab 10816 sõõjal — suu peal
11214 ükski õõ 14808 ülematel — vae-
seil 15125

tähtis: isa hirm 12342

täi: kallale kipub 12343 kapsastes 12344
kasukas 13011 laisa naise 12346 laiska-
dele loodud 5349 mehes 12347 naine —
krae vahel 7237 naljane 7723 oma —
söövad 7904 otsa peal — lagipeas 8140
pungas 4993 põrgus 3866 tulijal 3859
tädi tuleb 12339 õõga isaisaks 12345
üks — kasukas 15075 üks — merd ras-
vaseks 15074 ütelnud 12348 12350

täide minema: mõtted 7037

täieline: sõber 1778
täinahk: peab üles võtma 12351
täine: targakene 11708
täis: esimene 711 kirik igakord 3830 koo-
 rem tasakesi 4351 kott ja kõht rasked
 12353 kott parem täita 12354 kõht ei
 küsi süüa 12355 kõht ei usu tühja 12361
 kõht — hea tööd teha 4781 kõht —
 hõlm märg 1693 kõht peeresteleb 12360
 kõht pehme peapadi 12356 leeme lõmp-
 jal 12676 mees — mõõt 1825 12357 me-
 he lits 1125 millest süda 11341 mõõt —
 raha 12358 päkel kõva 12359 suu 12352
 viljapäid 11433
täiskasvanud: ihu 1944
täiskuu: kapsaid teha 12361 lambad niide-
 takse lauta 7560 mihklipäev 7554
täismees: elab meres 11878
täisrikas: kerge saada 8976
täis saama: kotisopp — põrguhaud 4409
 lähü 6144
täitja: sügised 11372
täitma: ahnet 182 hõlakus — kõhtu 1691
 igauhe tahtmist 11483 igauks — haa
 868 ise — jõud 11860 julge — keha
 339 koer 4955 kui töotada 11779 kunin-
 gas — kulla 4538 käsku 5010 põhjata
 riista 9127 põrguhaud 9211 suutäitega —
 sõnadega 10965 tühi 11260
täitmine: käsu — lihalik 5008 veel parem
 12307
täitsamees: ei anna teisele 12363
täkk: alati tugev 12364 kaup 14493 kusa-
 gil pole 11497 maja rõõvel 8198 rahva
 häbi 4557
täkuksalg: poisilaps 8960
täna: elad 12403 haub 12379 helmes 12380
 härg 12381 härra poiss 12389 jalul 12382
 järje jätan 12367 keiser 12383 kuiva kui
 kulda 12384 kuld — homme kuld 12369
 kuld — homme muld 12385 käkki 12400
 lammas viie jalaga 12402 lepitus 12386
 mulle 12387 naeru 12388 oeh 7773 pa-
 rem — kui homme 12377 pool muna
 12378 pulmad 12391 pureb 521 raibe
 9538 rikas 12392 saks 12393 samm 12394
 siin — seal 12390 silku ostab 12366
 suur talu 12395 sõelaga raha 12405 süga
 nina 11356 tallad mulla peal 12396
 tantsi 11585 teed 12376 tee töö 1467
 tegemata jääb 12370 teha võid 1469
 tehtud 284 12371—2 teng teadmata
 12404 trilla-tralla 12397 täks 12365 töö
 — homme palk 12398 töö — juht hom-
 seks 12568 töö — jõud homseks 12545
 vagu 12399 vana matab 12401 viis paari
 härgi 14531 võid teha 12373 ära ei tee

12368 ära teed 12374 ära tehtud 12375
 ütle — naisele 1994
tänama: karu auku 12407 kes mõistab 7016
 kuidas teed 11767 meel maailma palk
 12408 pisku — palju eest 12406 rahvas
 10710 sant 10193 tee 11299 tegija käed
 11809 tüki saab 12712
tänamatus: maailma palk 12408
tänamine: antakse 7016
tänane: homme päev targem 1465 homsest
 targem 12409 päev eilsest targem 12410
 toimetusi ära viska 12411 töö 1469
tänav: sittujat tülitab 12857 täku kaup
 14493
 tänavu vt. **timahavva**
tänitama: kui tallad 4926 tõi ei tule 12273
tänu: ei täida kõhtu 12413 heategu leiab
 1159 heateo eest 1169 kunas tigidal
 11989 liiva jumal pole — saanud 5844
 maailma 4648 tegijal 12412 tõrrega jä-
 rele 1713 varga 13654 võta vastu 320
tänulik: meel maailma palk 12414
täpp: küljes pole 3849
tärkama: rohunina 9792
tõkatipudel: kartulivao vahel 11401
tõssima: toidab 12415
töö: aia taga 5672 aitab jumal 12457 ajab
 aega taga 119 ajal näeks 12554 algus
 — lõpp 423 algus raske 246 anna teis-
 tele 11784 auasi 12524 austa 489 ei
 häbene tegija 12498 ei häbista — aus-
 tab 12502 ei jookse eest 12423 ei jõua
 käed — teha 4965 ei küsi leiba 12424
 ei lõpe 11812 ei ole hunt 12503 ei ole
 kiri 12561 ei ole leiba 12431 ei otsi tegi-
 jat 12504 ei päri hinge 12422 ei riku
 tegijat 12505 ei saa elada 12426 ei saa
 rikkaks 12508 ei saa süüa 12442 ei saa
 tegemata 12483 ei suuda teha 11204 ei
 taha tegijat 11794 ei taha — teha 9348
 12447—9 12465 ei tapa 12506 ei tee
 1354 2483 12452—3 ei teota 12507
 ei toida 12417 14675 ei võta tükki 7133
 eluta 14798 enne — tehakse 12430 esi-
 mene — teine — kolmas 696 esmaspäe-
 vase 720 ette tehtud 12432 halba — laita
 11829 head riistad 9631 hea — ei jää
 palgata 12571 hea hingata 12475 heal
 — kasu 979 hea — teha 4781 hilja 1259
 hiljase — ilus 4954 hoiab 12454 homseks
 1467 hool 6362 hommikune — õhtune
 1460 hooletu ei saa — korda 2420 hul-
 gakesi teha 15092 hulk 1547 3242 hõlp
 1694 härg veab ehk äestab 1871 igat
 — teha mõistad 2599 igauks teeb oma
 12473 ikka saab 11795 ilmast lõpetab
 6128 inimene ilma 2156 inimene saab —

eest 2131 inimene — tegema 2143 inimest tuntakse 2151 ja teo 2241 jumala suust suupala 2255 jumal ei jäta head — tasumata 2560 juttu võita 2682 Jüri paneb 2784 jüripäev juhatavat 2795 kahe 2983 kahte — korraga 2954 kaks kätt rinnal 12427 kannad intressid 1157 kardab meistrit 12513 kelle — teed 12445 kergem kul'ata 4485 kes inimese tapab 12523 kes kõik — teeb 12450 kes karmete — sööb 14218 kibe 3687 kibedam 3690 kiidab iseennast 12514 kiidab tegijat 12515 kiire 3699 koera 4078 koht 4209 kolm rasket 4290 kolm — tüdrukul selged 177 konti ei riku 12419 kordapidi 408 kubjas 11228 12526 kui alustad 7046 kuidas meister 6707 kuis sünnib 12566 kui teed, siis tee 11768 kuradile 9281 kuri 4639 kurja kius 12525 kurja — teeksid 4659 kus tolmu 12028 kõige kergem 3607 kõige sandimad 177—8 kõik — korras 2313 kõik — võib teha 12477 kõva 10857 käed teevad 4987 kägu — kuulutaja 1438 käija ilma võõta 12481 kaarmas — kärnane 4954 kästut — tee 5012 kätega — kinnastega 12490 laastud lapsed 12554 laevas 9200 laisa ajaviide 12527 laisal — raske 5330 laisa — nagu kana mädamunal 5346 laisa naise 5344 laisk — virk 5382 lapsega naise 5344 lapse pärast — tegemata 5440 las — kiidab 3749 las kiita tütarlast 12517 leiab oma palga 12425 leiba annab 263 leiba ei söö 12452 leiba leiab 12458 leiba söönud meh'i 12512 leib — teeb 5677 leitakse 12519 lolli ajaviide 12528 lolli lõbu 12529 looja — laitmata 6022 lõdus 6105 lõikab käes 10436 lõpeb leib 12474 maailma — ei lõpeta 6216 maailma elataja 12530 maitseb 6353 maksab 12900 maksab kopika 12520 maksa raha 12486 mees ei toida 6657 mees mehe 6612 meest ruttab 6684 mees tüli perre 12539 mehe rikkus 12521 mehe tegu 739 meie 12531 meistriks 852 mida raskem 9552 minna päeva peast 9280 mitmed 8465 mureta 12482 must 6957 musta ei kae 12559 mustaks saab 12459 must ei teota 12560 Mustil muud 6961 must murrab 6959 naine võõta 6622 naisel tühi süli 12540 naisterahva — ja hobuse söömine 7352 naist võta 7250 nii raske ole 12420 niket-naket naiste 7434 noor teeb — jõuga 13381 nõnda palk 12469 nõnda saab 1880 12468 nõnda söö 12470 nõnda tasu 12471 nõnda toit 12469 nõnda vili 12472 nõuab oma

aga 12434 nõuab palka 12435 nõuab tegijat 12522 nõu enam teeb 7633 nõuga — tehakse 7642 näe vaeva 12487 nälga ei näe 12460 oma 7987 oma aitab 7962 oma käega teha 12562 omal ajal 125 omal ajal tegemist 12437 oma — rikub 12451 oma — soe 8017 oma tehud 7983 oma — teise tehud 7982 oma vilja 12433 on töö 12563 ootab inimest 12534 orja — lapse 1564 orjal — otsitakse 8099 orja — õlgine 8085 otsa saab 4194 otsib meest 12535 palga väärt 12436 palu jumalat 12488 pane sulast 10672 parema — kui mõistab 9864 peaga rohkem 11874 pealt päikeselooja 9313 peru hobust ei tapa 8702 piskust 8901 pole hända 1801 pole jänes 12416 pole konn 12418 pole lind 12421 pole näha 4946 poolpüha — harines hillatses 8975 põld teiste — ema 9159 päeval 9285 päevane — öösine 9308 päev premehel 12510 päev toob 9255 pühapäevane 9368 9371 pühapäev — teha 9369 raske 3621 riista surm 12511 rikas ja nõid 12461 rikkuse alus 12532 rikkuse isa 5405 rumal 9870 rumalate inimeste 12564 rutaka — hilise 9887 ruttaja — tegija käes 12558 rütu — hooletu 9892 rõõmu näeb 12462 rõõmustab 12536 saab käes 1075 saab leiba 12466 saab midagi 12537 saab terakest 11804 sant 269 19096 seal leiba 12476 seal saaki 12467 seda parem 9787 see käib teed 12446 see otsib tööd 12443 selle talgud 12444 sepal must 10314 siis tants 12428 siis toit 12429 silmad — näevad 10490 silmad — pelgavad 10466 sinna mine 12484 sulase 8633 sunnib tegijat 12552 suured linnad 12557 sõrmust sõrmest 12538 söök magus 12496 süüa ei saa 12453 süüa saab 12463 taar 11459 taga ei aja 12455—6 tahab karmust 12440 tahab tegemist 12438 talguga teha 12499 talu 11513 targal — kallis 12862 tark nõu — juures 11647 tarvitab aega 980 tarvitab jõudu 12439 tasub tegijale 12541 teeb inimese kuulsaks 4995 tee ette 12567 tee — et täna-takse 11299 tee head 1146 tee — higiga 12485 tee — hoia — ära lõpeta 12495 tee — kinnita võõd 11801 tee kuni elad 11791 teenib palka 12543 teenid leiba 12556 tee — tüveni 12497 tegema — magama 98 tegib 11301 tegijaid leiab 12478 tegija järel 12516 tegijal 2541 12500 teha ei jõua 12480 tehakse 9431 tehes ära laiskle 12550 tehud 12475 tehud — süüakse 11793 teisele 12544 12906

teise mehe 8015—6 teise — tüdib 11839
teopoisil — palju 11938 tige teeb 5281
tingaline 12014 toast 12742 toidab 265
12509 toidu magusaks 12542 toime tu-
lema 103 tubli 12464 12493 tublidus ei
12082 tuim 12108 tuli teeb tule 12170
tunnelde 12205 tuntakse tegijat 12565
turakut — sallib 12210 tõmba hinge
1284 tõttu tütarlapsed 14172 täna 12398
tänaseks 12545 12568 tänast — homse
varna 12411 töö ajal 12492 tööd näitab
12546 tühi 11116 tühi teab 12686 tühjas
talus 12501 tüli viib — talust 12732 tü-
tarlapse ehe 805 tü... väriseb 12491
tüütab 12553 ubavuseks 12549 vahest
varasta 12489 vahtimise kõrval sitt
12533 valge naerab pimedat 13293 val-
jud 10904 vallaga tööd teha 13237 va-
nalt — teha 4632 vara 13678—9 viha
juur 12518 viisilasa 12494 viisile veab
12479 võta näine — juurest 7331 väe-
kaupa — õnnistust 14429 väel 12569
vähe 14442 õhtune 1456 õpetab iseen-
nast 12547 õpetab tegijat 12548 õpitud
12551 õppinud — teeb 14763 ära hoiu
— homseks 1469 ära ise kiida 3749 ära
jätka 2764 ära tüki 11354 üheksa 14836
ühe — lõpetus 14943 üksi-kaksi 14868
ükski asi ei tule 12570 üks peremehe
8651 üks viimaseks 15079 üle jõu 2707

tõõhimu: õnne ema 5406
tõõhobune: tüdrukud 12595
tõõhull: seitse hullu 6206
tõõnimene: leivapaluke 10052 pikast ja
peenikesest 8810 tütar 12751
tõõjõud: mesilane 6750 tüli 12735
tõõkas: söölas naine 11226
tõõline: saab tööd ja leiba 978
tõõmees: halb 919 hoolimees maksab roh-
kem 1482 järelejäanud lüki 12572
kähr rebase 4923 leiba kivi küljest 8116
magab äkkel 12574 palga väärt 12578
palk 5686 pulma 4875 sööjast tuntakse
11212 toit 5700 tubli — leivapuudust
12078 töömehe hais 12573 vahi — perse
11215

tõõmure: sulasel pole 10684
tõõpuudus: ei tule 3791
tõõtama: kel — pea 8448 kui töötad 11768
pea 8453 päeval 125 tolmus sees 11498
tõõtegemine: laisa ajaviide 12527
tõõtegitaja: ei maksa tingagi 3529 ei põlata
5350 ei saa 13936 ei sure nalga 12576
hobu loodud 1348 jagu hoitakse alles
12312 jalg hobuse 2396 juhtub mõnda
11810 leib magus 12577 naine 9747 pal-
ga väärt 12578 rooped perse peal 12575

süüa 12579 teng 11813 töö ei lõpe 12580
tüdrukud 12615 unekotist ei saa 12883
uni magus 12581

tõõ-tegu: aeg küsib 112 ask võtab 432 ei
maksa 2032 keel enam 11905 kes —
enne elanud 12582 tütre 8918 vaata
7416

tüüdima: teise tööst 11839
tüüdinema: andja — võtja 291
tüüdruk: au 12601 ega — vanemaks lähe
13622 ei küsi 12602 ei mahu uba suhu
7411 ei saa kuhugi 1252 ei saa mehele
3105 ei saa perel 12604 ei tea kuhu
viiakse 5922 ei tohi enne abielluda 177
ei või kiita 6488 hea 1101 hea — nai-
seks 96 hernest puutumata 12616 häbi
kadunud 1839 ilu pärast 2034 ilusal —
peigmehi 2052 ilusast — ilma lits 2054
inimeseks 3894 inimeseks arvab 3117
jala kängmised 8949 jala rattarummu
peale 12587 jalust 12619 jumala loodud
12622 juurde tee lühem 12605 kae tööst
ja teost 7416 kahekümneaastane 2915
kaksikümmend viis 12588—9 kaob —
lootus 4287 kass 10676 kassile ka teed
12623 katsumata mehele 12995 kaugele
mehele 1033 kes — naerab 12586 kes
— volla teeb 12585 Kihnu 6247 kiriku
sead söötnud 5024 kuld 12612 kõige
kindlam 3776 kõik head 12603 kõlbab,
keda kõneldakse 4819 käisest tükkija
odrapea 8943 külma ei usuta 12628 küm-
nerubalise häbi 8939 laisad 8521 laisk
8194 13909 lappi pükste jalgevahele
12597 laps — häbi 5533 leeritatud 8492
lepalatv 8952 loeti tubliks 12080 loodud
hoidma 8954 läbi loomalauda 12621 lü-
hem undruk — ilusam 5297 maarjapäe-
val võti 6246 maja au 1044 maja ilu
2762 12598 maja võti 1043 marupeni
8532 mitmest — nähtud 14979 naerda
12624 nisuleib 7489 noore — musi 7509
noor — hanesule pärast 7522 noor —
näo tõttu 13469 noor — puhtad hoida
13290 nõela ots ei mahu 12609 nõelata
3374 palju vaenlasi 12607 passid kätte
2791 peab ootama 6632 pea — kinni
12594 peni häbenema 12627 perenaise
koer 10677 pikad juuksed 6167 poisil kül-
jesoe 12631 poisile 10375 poisi teine-
pool 12599 poiss — kurat 8951 poiss
läbi oherdiaugu 8957 poiss — paari saa-
vad 8166 priskus ja tervis 2639 puud ja
laevad 12632 põrsas põlve otsas 7497
pärast ader aiale 12583 pärg lükatakse
6481 roosiilil 12610 saab naine 8515
saab palju — mehele 8746 11468 saba

8180 sai poes 12611 seasoolikad harib 6510 seista kuni tera maast 12786 seni külas 12625 sile 10427 suul sõlm 12617 suvel murumuna 12626 sõna kui kirp 12618 särgi sisse vakk rukkaid 12590 südant vootuti sees 12596 takunokk 8956 taosed kaela 12606 teeb naiseks 12591 teotagu teist 7337 teotati 12613 tigidat — ei ole keegi näinud 11994 titake 5578 tui 12614 tuimast 12107 tuki suits 11993 tööhobused 12595 töö juures 12620 tööta 12785 töötægijad 12615 tüdrukul 12593 tühi — kaup kallis 12759 tühi teotab 7700 tühja aruga 12600 tühja tollaga 10093 tüvega 12773 uhkus ei kesta 12630 uriseb — haugub 2917 vaene — elu 13042 vanaks saavad 13597 vara ja surnu pära 10780 vastu vandujaks 8953 viga avalikuks 12584 viiskümmend aastat 13601 vilistamine 3124 võiks mehele minna 3159 õige puu 12592 õnne ei oodata 3137 ühe kingravamisega mehele 12080 üheksa peigmeest 8946 üheksa valet 12608 üks — üheksa mehe 15077 üle ölekõrre 12629

tüdrukupõlv: veel kihvad kasva 12633

tühi: aeg arvajaks 7709 ahju suud — ei jäta 165 aja — juttu taga 12649 aja — tuult kotti 12650 asjale 12634 asjast palju pära 12701 ei saa kuhugi 12911 ei saa midagi 12707 ei saa tüssi 12702 ema ütleb 630 ennem — rahakott 12638 haigus tuleb 762 jutt ei pea paika 12658 jutt ei võta tükki 7133 jutt haisema 12660 jutt hundi silt 12662 jutt igas peres pojad 12664 jutt Jaani jääle 12659 jutt nagu lumepall 12663 jutt teota 10217 jutt toob tüli 12665 jutt tüdrukuista 12661 jutt tühjusest 12666 jutt ühe jalaga 13247 jutu ette 13987 jutu tee 12642 kaev 2901 kaevust vett 12640 keskpak — töö raske 3621 kogu — kooletab 8818 koht järele jäänud 14789 kottist raputat 12652 kott iial paisul 12644 kott ja kõht 12353 kott püsti 12667 kott uskujale 4544 kuhu töö 12422 kõht ei jäta putru 12675 kõht hundi külasse 7695 kõht häbeneda 12671 kõht ja terav nuga 13051 kõht kokk 12672 kõht kooriku 7708 kõht kõrgistada 1733 kõht leiyakõrvane 12673 kõht leivale saia magu 12674 kõht lõhki 12635 kõht püsti 12636 kõht törpjal 12676 kõht tööd tegema 12669 kõht tüdruku 7700 kõht tüdruku juurde 12670 kõhtu ei näe 4797 kõht vaese mehe 12678 kõhuga magama 12655 kõhuga peer ei naer 12657 kõhuga raske

vilet 12696 kõhuga üle tee 12697 käega ei või minna last vaatama 7593 käele ei anna keegi 12698 käes 12668 12677 lai vatsk — kõht 13901 leiab 12724 lähker tuult täis 12679 mis — kiidad 12651 mis sant laulab 12646 mis — teha 12654 neiu tööst — teost 7414 on — läheb 12653 parem — kõhuga 12655—6 pea 12352 pead jõuad kanda 12699 pea püsti 12694 pea terata 12683 perse ei peereta 12637 perse õpetab 12647 piip ei põleta 12680 pilpa peale 10547 p...se 11261 pung kõige raskem 12680 pärrib tüüri 12682 püksid ei seisa püsti 12695 püss läheb lahti 12058 rahakott pole väärt 14011 räägib 12639 salve rott nalga 12700 seal tüli 12645 söime kallal hobused 12705 sõnad öelda 11250 taga ajab 12641 taiad teadjale 12706 targa taga 12684 tasku ei ole tüliks 12685 taskud — täis 4993 taskust pole võtta 12703 taud — toast 11712 teab, kuhu töö saab 12686 tee — head 11992 tegija teeb — tüki 11815 toast ei ole võtta 12704 toast — külla küljest 5087 turv tütrest 8931 tuule tundjal 12688 täis saab 12643 täita 11260 töödest 11116 tööd — talus 12501 tööst enam 8901 tüdruk — aruga 12600 tüki eest ennem 12719 tüli majasse 12687 tühmib 12689 tünn kumiseb 12690 tütarlapsed — asjad 12777 tüütab 12691 uhkus 12692 vanker tõrinaga 4351 veski tuuleta 12693 ära aja — tuult 12708 ära mine — käega lehmalauda 12709 ära pekka — tuult 12240

tühine: käes 12668 mees 12710

tühjalt: näljase — ära 7720 tüki juurest 12711

tühjendama: oma rahakotti 9142

tükitöö: laisale teenijale 5318

tükk: eest ennem 12719 ema annab 630 juurest tühjalt 12711 kivi küljest 3927 kuiva leiba peremehena 12713 kukub maha 11149 kuri kulbist 4642 küljest — külge 8944 leiba 8768 leiba taskus 5716 leivaga kerjama — tagasi 5662 näljaga tulest 7713 see tänab 12712 suur — ei mahu 12718 suuremale suurem 2684 suur — kurku kinni 12716 suur — suu lõhki 12717 suur — väheneb 12365 suu teeb suure 10928 tina 12714 tõraga 8296 tühja juttu 12715 tühjalt 56 tühjast 11815 tühjast ei saa 12702

tükke tegema: mitte sitale 2117

tükkima: kala — rihtsähe 3059 kuhu ei

mahu 12720 töö peale 11354 viin — kellegi peale 14085

tüli: ei ole elamist 12725 ei toida 12722 ei toimetata 12723 ei too tulu 12729 ei tule tühjust 12730 ja riid 12727 kahe 2962 kahel muna pärast 3023 kana pärast 3153 kaotab 9516 kaup keelab 3493 leet kapsaid 8969 koer ja kass 4090 kus tühi 12645 maailma kitsaks 384 majas 5653 maja taba 12733 muidu ei tule 12721 munade ja laste peal 3128 naise võtab 7300 otsib 12724 paha keel 8220 peale tuleb 13988 peos 12668 rammus 5280 rikkus — on muld 9770 seal taplus 12726 sobina suu 10882 suured sõbrad 11027 sõnast 11184 talu hävitab 12731 toob lõpetust 90 toob vaesust 12734 tõra 12728 tööjõud 12735 töö talust 12732 tööta mees 12539 tühi majasse 12687 tühjust 12702 võtab toast 4642 ühelt — kahelt poolt 8245

tülitama: tuima 12110

tülitseja: vennad 9524 vesine leem 12736

tülitõtja: pea paljas 9627

Tülli: mees 346

tünder: tuhka 5726

tündsak: hobune töötegija 12737

tünn: Toomas täidab 12042 tühi — kumiseb 12690

t...: mehe kaela murdnud 12738 mehe tegu 739 üsa täis 12739

türm: leiba ei anta ilma 12740 pudruga leiba 11580 ullile tehakse 12860

tüse: tugev tuule vastu 12081

tüss: (= paks kodukootud riie): tühjust ei saa 12702

tüssama: kelm — kõiki 3579

tütär: ahju peal 8921 arm jääb ema juurde 12763 ema kasvatab 610 ema kingades 12753 ema viisurätid 12768 esimene 696—7 esimesele — helmel 705 hale anda 12750 hea 14784 hea — kuri 1042 hea — pähitis 793 ilu ema rõõm 12767 ilus 8919 isa kellel palju 2218 isa üsätte varas 8927 kannab teras 8924 kolm leeritatud 4294 kuidas ema 649 kurja — jaluksis 4666 laua all 8915 liiga noor 628 läheb lammast põigiti 8923 magab keskhommikuni 624 majas 12772 mehe kõrgus 729 mehele laulatatud 12755 mehele vanem 9098 mehel tüki 12756 memme vaeva 12754 mõisakaevust vett 12747 nisusis 4820 noor 626 näitad — pude lit 640 oma — kõneldakse 8041 palju 12743—4 parem — lauaalune 12746 parem — õues 12747 parem üheksa poega 14832 pead selga ajada 12769 perse tu-

hane 1407 pidu peresse 12758 põlvkõrgune 12757 püues 8922 päeval seitse 14803 rikas rikub 9694 rikka — iluasjad 9753 rikka mehe 13120 rõõm rahu 9918 saada tahab 12741 soolakala 12766 sööb ema soolaräimed 12749 sütsitab südant 633 taga tuurikulla 651 tahad kosida 12748 takistus 607 talupojale naiseks 11534 tatrad talu kaotajad 12764 tihti haige 12752 toast 12742 toolil 8920 Tooma — mehele 12035 tuha ka koldest 12761 tulekahju 12765 tulgu koju 1407 tunnistatakse emast 13861 töönimene 12751 töötegu 8918 tühi — kaup kallis 12759 tühi turv 8931 tühi aidalukk 12770 tüliks talusse 2930 tüma rooga 9012 tüntsi tüvega 12773 vaese — naiseks 13059 vaese talu 9751 viib majast 12760 viimase külma vee 14081 vitsahirmul kui märavarssa 12771 võtab ema ilu 12762 ühe — kaht väimeest 14876 ühel hea 15029 ühest hatt 15055 üks hoo- raks 15078 üksiku — naiseks 2636 üks — teotab maja 15076

tütarlaps: asjata ajada 12787 ei kõik — meheliseks 12774 ei tohi seista 12786 hulga poiste seas 15077 häbenemine ei teota 1700 häbi kadunud 1839 ilu ja eha punetis 12778 kihlodega 3052 kiita 12788 kui tanukandjaks saad 12775 laotavad maja 12776 meele vastu 12780 musu ei riku 6970 mürasalg 12783 nii kaua külas 12625 nisuleib 7489 noores põlves 12790 olgu vaat 9096 pidagu kolmest 12791 pool suud kinni 12784 päit- sis 8935 roisk rõõsa piima peal 12789 roosilil 12610 suu kinni 12779 suul porstuba ees 12781 tungal 4724 töö las kiita 12517 tööta 12785 t... 2628 tühjad asjad 12777 vaata — enne 13009 vakk rükist särgi sisse 12590 vara mehele 10302 vilistamine 3124 väärtus 12782

tütrik vt. tüdruk

tütt: kui tühi koguni 12792 tündri rukkeid 12793

tüvi: käbi ei kuku 4910 nõnda võsu 4934 peremees 8625 puud — laasima 9098 tahad latva 5584 tee tööd 12497 tütart tüntsi 12773 õun ei kuku 12800

tüür: tühi pärib 12682

tüürimees: üks lootsiku 14904

tüütama: töö 12553

tüüuss: ühe õoga 13883

uba: ei mahu huulile 7411 haudumisi 3206 hernest puutumata 12616 hunte lasta

3205 külma vette 3202 leib pöues 12796
 leiva tugi 1228 mehe söök 9006 vakk
 vanalamba 12333 vana vaenlane ei lähe
 12794 õitsemine kitsas aeg 12795 ütelnud
 12797

ubavus: töö inimesele 12549
uberik: parem oma 1678
ubin (vt. ka **õun**, **upp**): orjavits ei kanna
 8110 paasapäeval puhtaks 8169 pealt —
 seest sibul 12798 teise aias 1225 uibule
 ei viska 12799 uibust kaugele 12800 ulli
 petetakse 12864 ullisööök 12801 uss sees
 2072 verev 13934 ära siis — otsi 12802

udar: piima peegel 12803
udu (vt. ka **undse**): ammukaar joob 285
 hallile au 12806 hulgub hunt 10031 hundi
 le onu 1608 hunt pelgab 1596 idasse
 mädane 12804 jaagupäeva 2354 langeb
 — lõuseb 12805 sügisene — kevadine
 11402

udune (vt. ka **undsene**): hundid 12807
uhke: alati 2076 albib hullust peast 12810
 heas elus 1057 hukka 12933 huule peale
 12814 kaks üheskoos 2992 kui noor ei
 ole 7480 kukub kõrgelt 12812 kuningas
 rahva hukatus 12813 kõlgas kõhus 1220
 küllus ajab 5090 meel kõrgiks 12816
 mehe hoor 1125 mida lühem 6169 mida
 rohkem 665 ninagi pähe 12811 oma õl-
 lega 12818 palju hoolt 12817 pehme pole
 4900 pelgab 12819 pull 12809 rikas —
 raha peale 9739 uhked viisid 12815 vae-
 sem 13046 võim kaua 12808 väga — toit
 12027 ära saa 9755 ära taha 12820

uhkus: ajab auku 12826 alanduse eel 4864
 ees 12829 ei too sisse 12830 enne huka-
 tust 12842 enne langemist 12843 hobu-
 ne mehe 2057 hoora 1526 hukatust
 12841 hukka 12933 huule peal 12833
 ilma hukka 12827 järgi õled 10237 kaob
 enne koolmist 12823 kaota 12489 käib
 ees 12835 külma ei karda 12821 maksab
 raha 12836 mis — maksab 12824 noore
 7510 noorelt 7505 nuhtluse valjad 12822
 nälja eelkäija 12838 nälja ema 12825
 nälja vundament 12837 peab saama
 aetud 11410 perenaise 9034 puhtus 9031
 raharikkus hinge 9506 roppus 9806 ru-
 mal 9871 rumalus 11679 rumaluse õue-
 märk 12839 rumalus vennad 12834 sada-
 mine taga 12832 sünnitaja rumalus
 12831 teisest silmast 12846 tühi 12692
 upakile 12828 uputab 12844 uue kuue
 sees 12845 vaese inimese 13096 vaese-
 lapse 13153 valu tundma 12840 ühest
 kannust 502

uhmrinui: näitab jahu 11987

uhtma: õhtune — parem 14539
uhtuma: vesi kevadel — sügisel 13962
uibu (vt. ka **õunapuu**): alles õitseb 12802
 lepa kannust 4759 mõrud ubinad 7032
 nii oksad 12847 nõnda võrse 4934 ubina-
 tega — ei viska 12799 ubin ei saja
 12800

uikama: suu 11341
uimane: õnge kala ei 12848
uindus: esimene — mööda 12849
uiuja: hukas 1536
uinuma: hoidja — püüdja 12915
uisapäisa: ära jookse 2467
uisk vt. **uss**
uitama: õnn 14654
ujuma: ei õpi 13956 hulgakesi 1537 kala
 igas vees 3070 kana ei oska 3118 koer
 4028 kuival maal 4462 mine siis veel
 12850 pärivett kerge 9325 sügavamale
 vette 11366 vesi kurgus 13963
ujumine: tahab õppida 13956 ära õpitakse
 13963

ukerdama: terved 15051
uks: aknast sisse 7683 aknast tuleb — lä-
 heb 232 aknast õnnetus 14710 alt saab
 ennem 12855 hea laps nähakse — taha
 903 hobune — välja läinud 1395 hunt
 — taga 1661 4189 häda ei tule 1723
 inimene teinud 2124 koer haugub 4088
 kohtu — apteegi 4242 kohtu — laiad
 4243 kuldvõti — lahti 4514 kurru kusele
 11649 kõver käsi — lahti 4904 küla kõ-
 hutäis üle 5042 lahtine 5288 minnakse
 kuuega 4244 mis metsast tuleb 11466
 parem — eest 12853 parem — tagant
 12854 pööras 2238 sant — välja 10137
 sellele avatakse 4380 siga laudast väljas
 10359 silmad 10260 tabata 6368 taga
 kuulab 12852 tulla 12856 oaleemega —
 alla 1226 uudse 12975 võoras 14383 väi-
 mehe — põrgu kõrvuti 14480 välja 4886
 õige mees 14559 ühe õõga üheksa 6632

uksealune: teise — oma 11892
ukseesine: oma — puhtaks 9374 teise —
 pühib 11830
ukselävi: aus 484 õuel ja toal 14769
uksepakk: istujat tülitab 12857
uksepiit: rasvaga 12484
uksetagune: teise — pühkima 9374
ulakas: heaks lapseks 3747 ilma jääb 6573
ulatama: m... naba juurde 7192 perse 4854
 5292 tare juurest lauta 7247
ulguma: huntidega 1654
ulgumine: hunt ei unusta 1597
ull (vt. ka **hull**): ei taha õpetamist 12870
 hobusella mees 12859 kangas otsata
 3159 keelega kiriku 12872 kirikus peksa

6013 kolm vööri 2157 kõik pirukad 12861 meel 12866 mis sa — teed 10394 oma — õpeta 8044 palju vaeva 9874 parem õhtune — uhtud 14539 parem — õpetada 12858 pea 12868—9 pelga 12863 saada asjale 12634 tahab kiitmist 12871 targa tahvililaud 12867 (t)susid — tapab 12865 täi otsa ees 8140 türm tehakse 12860 ubinaga 12864 uni magus 12862 vana — õpetada 13520 ära pelga — vaenlast 8535 üks 15080

ullisõök: ubin 12801

ullus: suur 12873

ulu: madal 6259

ulualune: hundil 4134 parem oma 8024

uluauk: lund täis 6274

umadsõ vt. omaksed

umbelõõmine: vere väljalõõmine 12874

umbkott: vargus 13834

umbrohi: kasv 14066 kuri — külvamas 8074

külvab 12875 külvamatagi 12876 laisa

põllul 5342 sügavad juured 12878 vilja

lõigata 12879 visa kaduma 12877

umm (= mõistus): stšastliivavo käest õnne 12880

ummisking: ei passi talupõrandale 12881

ummispäine: asi 12882

ummistama: patt 8435

undama: susigi 10820 susi soe viisi 10836
sutega 1654 10789

undamine: soel oma 10811 susi soe 10824

undruk: lähem 5297

undse (vt. ka **udu**): kevadine — sügisene 11402 onu 1608

undsene (vt. ka **udune**): hommik — ootajale 1444

unekott: ei saa täis 12884 töötegitajat 12883 unusta 6473

unemagaja: hukka lähevad 1536

unenägu: karkudega 13247 usu 12886 üks jalg all 12885

unetama vt. unustama

uni: ajab aega taga 12897 annab süüa 12898 ao tülles — armas 4251 ei maksa raha 12900 ei saa elada 12909 ei saa hunnikut 12910 ei tule 4785 elu lähike 576 enam kui kõhutäis 1047 hea ei tule kätte 1077 hea on — hea 960 heina-aegu — naela otsa 1183 hommikul magus 14529 hool ei — uinuda 6908 hulkudes 12907 hulkuma 12899 hullem kui tõi 12902 humalast kangem 1587 jodagi — nähakse 12892 kes söömata 11240 kes — sõõnuks 12893 kes — vatsa küpsetab 12894 kuradi peapadi 5406 laisal magus 5340 lapsel — magusam 5501 12901 last — unesse 5543 lõikuse ajal

6111 lõojal 6153 magajal 12500 magusam kui mesi 12904 mure võtab 6925 must — perse 12684 nõnda — näed 404 nägemine ja varju taotamine 12886 oma ei jäta 12891 omale 12906 oma — magades 8048 padja peksab 12895 perenaine — varna 8659 putru 12888 päisi ei saa 12889 raskem 10585 rasvast leent 12887 rikka 13127 rõõska ei saa 12890 saksa 10083 saksa — koera 10082 surma poolvend 12905 söber lastele 12903 tee pole rikas 11737 töötegitajal magus 12581 tühi kõht 5326 ullil — magus 12862 unusta 12918 usinal ei ole 12930 uut kuube 12899 vaesel — kallis 9724 vaesel rahulik 13110 vaese pruukost 12908 vaese võõraspidu 9474 vaiksem 9552 vanal inimesel kuke 13430 õhtune — õnne 14542 ära kae magaja 11215 õöbik metsas 14817 õöd 14798 õöd ei vähenda tööd 12896

unine: hukka 12933 kes laisk 5309 kiidab ulli tööd 1564 virutad 12911

unustaja: käsuandjaks 7392 pole hea tunnis-mees 12912

unustama: aeg aitab 54 asi lausa vette 12919 ei laps nii ruttu 5447 emakeele — ema 12914 heategu 1162 1166 hoidja 12915 hooletu 1492 hunt ulgumist 1597 ise 12913 koer koera 4026 kätki täie — voodi täit 1810 mida noor 7485 Mihkel 6811 mis ammu 284 mis mööda läinud 7106 parem oodata 8069 parem uus 12981 pea 8474 siga ajamulku 10329 silmi koju 12922 sina 12916 susi 10841 suu lahti 12917 uni 12918 vana sõpra 12920—1 viisi 1618 võla võtja — andja 14310 üks 15044

unustamine: parem kui kättemaksmine 12923

upakile: ahnus 194 uhkus 12828

upatama: ihu 1946

upitama: koer hända 4046

upp, -i: kolmas sild 11408 kui — ei ole 12824

upp, -u (vt. ka **ubin**): kel käpad 4940
uppjua: veel oksa 3929 õlekõrrestiki 12925

uppuma: Emmu sohu 145 heategu 1170 ise jökke 2242 joobnud 2417 jumal ei lase 2608 laps 5464 mis puua tuleb 8977 pudelisse 8998 viinaklaasi 14132 õigus 14586

upsima: uus kuub 12924

uputama: kus oit 7789

uputamine: kassi surm 8979

uputus: käes 5271

urb: siis ohtu 4915 sõõdi pajust 548

urbanipäev: teine kivi 13975

urg: oma — otsaline 8687 rebase 12926
uelt 10604 uudse 12975

urgas: kikk teab 3774

urisema: kass 3383 magadeski 4615 näri
7742

uristama: enam — kui haugub 4700

usaldama: igat sõpra 11017

usaldus: rumalaks 381 räägib rebane 12927
usaldust 11163

usin: end toidab 4257 enne künnipäeva ad-
ra põllule 5174 hukka 12933 hullukene
12012 jookseb lõhki 12931 juba maigutab
5410 korjab 1513 kurja tegema 12932
ole 12928 oled sel aastal 1438 peremees
— pere 12934 saab uue 12935 sigadega
magama 10371 sõrmed uluvad 12929
sõoma — tegema 9896 tee usinasti 11764
tuli — tulema 12164 tödtegiija 12581
uksest nälg sisse 14231 und 12930 und
magama 3115 valmistab endale ise 5375
öötööle 14824

usinus: ausat palka 12938 austab 12936
head 12939 leiba 12940 orja au 12937
orja laul 12941 suud maigutab 5410

usk: hobuseks vahetada 12944 leiba ei küsi
12942 loodab 361 maa 9529 oma — õnd-
saks 12943 setu selge 10321 varsana —
võtad 13858

usklik: paluge 570

uskuja: kui pole 12945 tühi kott 4544 uksest
sisse 12642

uskuma: ema 647 ennastki 12953 ennem
ammusuud 12947 herits — ennast 1223
hobuse jalga 1413 hullu 1556 hullu
koera 1568 hundi juttu 12956 hunt hull
1616 hunt hundi juttu 1593 hunti 1653
1674 ilma 1991 12975 ilma — lapse
perset 2533 kedagi 12954 keda palju
8310 koera hammast 12958 koera —
koer ei küsi hammast 8539 koera — oma
naist 4079 koera — plikat 4191 kurja
12959 lapsed ja narrid 5482 maailma
6217 mees on 13573 meeste sõna 12952
mida näed 12955 mis kerjase kotis 12945
naisterahvas — head sõna 7355 naist
— halba 12951 noor vana vaeva ei
7467 ohulist 7664 9686 oma lapse valet
7922 peab tunda saama 12950 pea pete-
tud 12949 petise juttu 5145 rikast —
vaest 9708 rikas — vaese häda 9671
rikka võltsi 9754 saladust metsale 10103
salapeni 10116 setu enne ei 10319 silma
ees — selja taga 11059 siugu põue 10580
soola külvata 7351 suure saksa suud
12960 sõber sõpra 11042 sõbrala suu
11006 sõpra 11159 12961 teine tött rää-
gib 13280 teise häda 11832 teist 11844

teist korda 13276 tött — valet 12317 täis
kõht 12361 tüdruku külma 12628 uisu
juttu 12962 unenägu 12886 vaesele palju
13029 valelikku 13276 vana 12948 õel
õiget 14513 õige varast 14564 ära —
väikest kivi 14459 ära — ööd 14803 üks
— seda 15001

uss: aia alla rahule 12963 hammustab mä-
tast 12972 hinge peale 14398 juure all
närib 14182 kaladeks 6262 keel 8942
kihvt ja naisterahva kiim 7347 kuradi
teener 12967 leiab 9243 madisepäeval —
hinge 6284 mööda saanud 12964 naisel
— viha 7289 peab kartma 12969 pea
poolt rõhuma 12968 pisuke — suurele
härjale 8899 poetab naha 6291 pöörab
teise külje 6288 saab 1653 saksa, hunti
— näed 10053 siil sööb 10421 silta
12965 sisalik — arst 10514 sisalikku
näed 10512 sisaliku hammustamine 10515
sisaliku salvamine 10513 sisalik — ven-
napoeg 10517 suu suletakse 12971 sööb
12966 tapja üheksa pattu 7619 tapma
579 tuleb tappa 7304 ussi hambad 12970
vaablane vana — varune 12998 võtab
maaviha 4313 ära usu 10580 12962 üks
— nõelamine 10516

ussaid (vt. ka õu): nii suur kui on 41

ussimaarjapäev (vt. ka väikemaarjapäev):
kaovad ussid, kärbsed, putukad 12971
pääsukesed 9341 uss hammustab mätast
12972

ussirohi: ei aita 1786 püssirohi 10744

ussitapja: üheksa pattu andeks 7619

ussiviha: keele all 5972

ustav: ei ole ise 11844 pisikeses — suure
8879

utelammas: saba ei liputa 7786

utetall: hommikul ei 14531

utt: hunt sööb hoitud 1645 mis — huika-
mine 12973

uuded (= härmatis): mardipäeval litsi
moodi 6393

uudetama (= härmatama): look 1407

uudis: naise peas 11073

uudishimu: teeb vanaks 12974

uudne: ukse 12975

uudseleib: enne jakobipäeva 2806 9844 Ja-
kob 6400 viib päevituse 12976

uudseviil: nälg laku perset 12977

uueli: sõel õrrel 13893 urgu 10604

uuesti: kedagi ei saa — teha 12997 sitasti
10522

uur: eemale hoida 4275 hoia 1426 hoora
sarnane 12978 ja hoor rahanorijad 5983
paranda eluaja 5983

uure: kui — terved 4443

uuristama: nüri oherdi 7754

uus (vt. ka **vastne**): ajab vana välja 12986
 ajad — asjad 12983 ei leia 13331 ei ole
 vana vastane 12920 ei saa 13332 ei upsi
 — kuub 12924 elu — õnn 12987 hulk
 14923 iga päev 2076 kala — kaotab
 5815 kaup vanuni 3490 kuu — ilmad
 12989 käes ei ole 11195 13527 küps voo-
 ra roog 12990 liha — lihutab 5815 lumi
 vanale järele 13325 luud puhta 12991
 naisel suur voli 12985 nägemata 13470
 parem — kuues 12980 parem — teha
 12982 pastlad tehakse 13546 peab võtma
 12996 peale ei panda 667 peas 13528
 pole veel proovinud 12921 päev — muu-
 datus 12979 ratas tihkelt 12992 rattad
 raskesti 12984 rukkeid uue leivaga 12988
 saabas hea jalga 12993 sant suutäis
 10192 sarjaga vett 12994 see toob 3448
 sõber 13372 sõel varnas 13893 teadmata
 11719 13495 teha 13411 13370 toa puh-
 taks pühib 13326 unustada 12981 valmis
 pole 13524 13529 vanaga saab 13390
 vanaga — varnale 13389 vana kasukas
 — kuub 13367 võtta 6615 13447 võrk
 raagsilmata merre 12995

uusaasta (vt. ka **vastne-aasta**): hobuse sel-
 ga hüpata 12287 juua 5222 lumehanged
 4849 metsel härmas 7749 vanade püha
 2727 õõsel taevas 1052

vaablane: üheksa korda pistab 12998

vaagen: valgest 8294

vaagnatäis: leent rahuga 12999

vaakuja: vaesel palju 13109

vaakuma: valusamalt 4861 varakult 1689
 vares — kolm korda 13811 vares —
 oma pesa 13827 vares — vakka jääb
 13814

vaal (= võllas): vana — varga 13322

vaar: moor — kaugele 6857

vaarikas: rukis valmib 9828

vaat: kahtesugu õlut 14944 tühi — tümi-
 naga 12690

vaataja: saab varas 1530 salatööl 10118
 varandusel 4502

vaatama: eest oodata 8070 ema viisid 12748
 ette — taha 13008 hommikul 8130 hunt
 — metsa poole 1672 hästi 1037 ilma
 12957 ilma peale 1988 inimene — hunt
 2135 iseennast — teisi 13004 kasvab
 himu 13003 kingitud hobuse suhu 3800
 koera karvast 4110 4188 kolm korda
 toas 12072 kõhtu — riidet 4797 mehe
 mõistust 6697 mehe otsa 13005—6 mis
 sees 2128 mistahes silma 13001 mullane

4520 mullikas 6890 naine loodud 1333
 naise peale 2079 nõi — töö-teo peale
 7416 oma kasu peale 7851 oma vigade
 peale 13007 otsa peale 7046 prilliga
 — prillita 7974 pulm — punga 9053
 päiline — päeva peale 9314 see varastab
 13002 silmaga 10463 sittuja silma 13000
 taevasõel maha 11468 tagasi 4981 teisi
 1922 tütarlast 13009 tütarlast noores
 põlves 12790 varjust 13844 üle aia —
 metsa 36

vaatamine: vana 13499

vaba: mees 6594 vaene 13058

vabadik: kerge võtta 13010 kuu — päike
 4726 peres 3943 13011 soe tuba 2841
 vastlapäeval valges magama 13012

vabamees: tänamata 8085

vabandama: esimesena 712

vabandus: laisal sada 5331

vabastama: varbaküüned 11176

vader: enneaegsed 671 hea paremale 1020
 kui vatska 11034 nõnda laps 13013 rik-
 kas läheb 9679 teretatakse 13015 tondil
 13291 vaderi naaber 13014 väest 13035
 üks koer teise 14977

vadima: varbaküüned 11176

vadustama: vana 13332

vaen: aeg võidab 87 kaotab 9516 kel vara
 13658 kestab 14020 külvab 13016—7
 linnu taeva alt 14029 teeb enesele 8315
 valla kaotab 12731 vanaks 6921 viha
 13188 vilja väljalt 14028 võõra mehe
 13930

vaene: aastaaeg 4915 abi ei kuskil 14626
 abielu rikub 8423 annab vaesusest 13062
 annad 13039 13099 armu pärast 9743
 auga 13057 aus ja kaine 13053 avitada
 kui haugutada 13060 ei kuulda 9752 ei
 oleks 9652 ei saa leivalegi 9734 ei sure
 13064 ei usu keegi 9708 elab jumalaga
 13065 elab kallimalt 13067 elu 13093
 heast lubamisest 13100 heategu — sau-
 na 4672 helde — käest 3915 heldem
 13045 helmigi kaelas 10534 hiir, kes
 viljasalve sureb 1235 hing võetud 6159
 hobune ja härg 13074 hobuse kaeravoo-
 der 13069 häda ei näe keegi 9716 häda
 kooldes — elades 13114 häda vatsas
 1725 härra — vald 9675—6 imelik 13050
 inimene elab 13068 inimene pole väärt
 14011 inimese au 1711 inimesel pulma
 viia 13051 inimese tere 13043 13095 ini-
 mese viha 13047 isata — emata 2212
 ise — vesil 13038 jalad valutavad 11945
 jookseb vaesus järele 13094 jumal aitab
 järele 2647 jumala silm vaatab 2551 ju-
 mal loonud 2588 jumal sallib 2614 jumal

valvab — õnne 2595 jumal varju 13098
 jõud 9745 jääd 9767 13486 jääd isegi
 9635 jäänud — seisab 13026 ka elab
 9651 kana 13097 kellel vähe on 13063
 kes — annab 10452 13027 kes magab
 6310 kirikuski peksa 13084 kodu kuuse
 all 13104 kohus — jaoks 4230 koodi
 varrel 13089 kooleb 13092 koorib kartu-
 leid 9677 kotiga 1910 kotti 3722 kuidas
 saab 9672 kust — võtab 9689 kõhus va-
 riseb 3558 kõige rikkam 9654 kõige suu-
 rem nälg 9649 kõik kätte 3562 kõneleb
 päev otsa 9536 käske palju 9721 küsib —
 valust 13022 laenatud 13049 lapsed 9739
 laps — varandus 5488 laseb pahalal
 9697 laua all 9718 laulavad 9711 leib —
 sai 5697 leib vee peal 13101 leiva jätk
 3274 lind 5948 lõpetab 9681 lükatakse
 auku 13132 maja valitseja 8104 maksab
 nahaga 9680 meest aitab 13034 mehe
 päitsis 9667 mehe rikkus 9744 mehe
 varrule 13056 mehe viis lehma 8668
 mehe võileib 13121 mehe õlu 4690 13122
 mets — ait 6791 mets — kasukas 6785
 mõnest puudus 13133 mäe peal 9706
 naha peale 9678 naine toob 13072 naise
 käed 13123 naisel ingli kannatus 13106
 naisel jalad 13105 naise paled 13124
 olek 14411 ole vaiki 13052 palgest 9707
 palju asju vaja 13133 palju usub 13029
 palju vaakujaid 13109 palju — vara
 13054 palvest ei hoolita 13130 paradüüs
 taevas 9737 parem — anda 14736 pead
 9701 pea pistab 8458 pea rikkaks 9696
 peksku vaesust 9766 peljata varast 13102
 peost suhu 13066 peremees 8883 9666
 perse valge 13021 perse — vastab 4978
 pool — täis 2212 puhas süda 9736 pulma
 10670 pulmad 9748 puudub vara 9738
 pold põlle all 13115 rahulik uni 13110
 rahval valu 13111 raiskab — kogub
 13081 rikast naist 13071 rikas — vae-
 vast 9673 rikka häda 9671 rikka leiva-
 kott 13075 rikka leivakõrvane 13136 rik-
 ka naise võtmise 13112 rikka ori 13076
 rikka persepingiks 13077 rikka roog
 13078 rikka selgroog 13079 rikkus 13125
 rikub hobuse 9694 risu rikka silmas
 13080 rott 13083 rumal 9688 rumalamad
 11607 saab järele 2647 saamine 11487
 saavad isegi 9665 sant 13044 13085 sant
 — vend 10194 seisab maailm 9641 sil-
 mad peast 3055 silmist suhu 13070 siits
 — siid 10536 sool — sabata silk 10613
 suits — silmarohi 10657 suured jalad
 8472 suur kõht 8094 suvi — laisa pä-
 ralt 10994 sõrmed vastavad 13113 sööb

9700 sügis 13055 sündinud — sureb
 13023 tahab näha 9639 talupoja häda
 13032 tark 11612 teisele annab 13048
 teisi tarvis 13108 teist vaest 3555 tervis
 10098 tervis — rikkus 11981 tervist ei
 ole 13073 titti siputab 9693 tohter 13126
 toidab rikast 13088 toit ja uni 9724 toitu
 valida 13019 toftar — toima peale 1265
 tuleb — aeg 11550 tumedad tähed 15125
 tööd ei tee 9646 tüdruku elu 13042 tühi
 kõht 9702 12678 tütar naiseks 13059
 uhke 13061 uhkem 13046 uhkus 13096
 uni — pruukost 12908 vaba 13058 va-
 deriks 13035 vaderitki 9730 vaene aru
 13103 vaese häda teab 13135 vaesellap-
 sel — põli 13151 vaestega 9710 13086
 vaesus 9640 9650 vaeva 9735 9742 vae-
 va ei tunne 13018 vaeva nägema 13082
 vaeva töllakile 9698 vaev rikka uni
 13127 vaia 13030 vajutab 13033 vald
 toidab 13235 valega elada 14177 valged
 13128 valge peaga laps 13024 valitse-
 jaks 13036 vallast naine 9747 valuga
 4501 valu salvi 4538 vanaks saada 13190
 vangid 4404 vangist päästab 9645 vant-
 sib ilmast läbi 13090 vaotas vaest 10186
 vara 4475 13129 varas alati 13736 va-
 rastab vähekesi 13091 varbaist 9687
 vargale anna andeks 13116 vargile 1727
 varrule 13035 varrulis 13134 varrast
 hobune 13120 vasikad 13131 vask —
 kuld 13881 vastata 918 vastuvõtja pää-
 seb 13040 vatsad ahjus 10182 vatsa
 kütsä 13037 veer vatska 13154 veidi
 vara 13117 veimevacka vaatab 13025
 vemmäl — õigus 13925 vesi ahjus 13107
 vesi — piima jätk 13985 viina annab
 3391 viin — röömustab 14127 virk
 13087 visa elu 13118 võetakse 6477
 9729 võllas 9699 võta 7538 vähe vara
 13119 õhtul maga — man 6138 õigus
 13041 õigust keegi kuulda 754 õigust
 laua peale 13020 õigust teeb 13031 õlu
 9715 ära naera 13516 ära tapke 297
 üksi armuleiba 10142 ütleb 9648
vaenelaps: aasa õieke 8677 elu hale 5755
 jumal valvab — õnne 2595 kasvab —
 kahaneb 13147 kes — lööb 13141 kes
 — näeb 13142 koer sööb — leivakannika
 4105 kolmed jõulud 13148 kõht suur
 8678 lavale 10151 majas 13145 marja-
 varreke 8676 noorik 7548 oma õnn 13155
 osa 13152 palged punased 13138 palju
 sööb 8368 peavarju 13143 peni 13144
 pool — täis 2212 punane 13137 sealaut
 ja kaevukook 10239 sohu ehtima 13150
 t... näitab 13139 uhkus 13153 vaene

põli 13151 vaeva 13157 vaevadele vint-
sutada 13146 vaia 13030 valgel 8090
valget särki annab 8675 valu palju
13156 varem 13677 varna peal 8088 var-
rule 13035 veer vatska 13154 v... näi-
tab 13140 või 10613 võileiba 13028 vöö-
ras hellitus — lohus 14364 väle löö-
mata 13149 äratatakse piitsuga 5938
ütelnud 13148

vaenlane: avalik 494 eest hoida 13160 ei
lähe uppa 12794 ei taha rääkida 9940
endale 11871 head õppida 13158 hoian
ise 2565 kaks — koos 12194 karva —
peast 4646 kes laidab 11009 kui kätte
küsid 5260 kui midagi tahad 11054 kõi-
ge suurem 3528 käsi käe 2395 kümme
14916 lapsest kasvab vanemate 5507
libedam — suurem 5792 mesi 11051
must valge 6953 omaga saab 7886 raha
hinge 9470 rohkem 12079 saades 296
salajast 10110 selja taga 10886 sellel
on 11019 sel palju 11020 sugulane 10636
suu 13159 suur 13261 sõbrast teha 11056
talve 3683 tark 3269 tead hoida 11015
tuluke 12195 vara 13658 ära pelga ulli
8535 üks — palju 15045

vaenukakk: kanepine 11090

vaenukeel: vares 13820

vaenumees: pahanlust saata 11021

vaenuvanker: veereb 13161

vaeslaps vt. vaenelaps

vaesus: ei saa varjata 386 ei väsi 13162
haigutades 9769 hobustega 9768 häbi
13165—6 inimeste kaisus 13167 jookseb
järele 13094 kasvatab vaesust 13168
laiskuse seltsimees 13169 maja tüli 9765
musutab 14305 patt 13164 põlata 9764
rahus 9770 rikkuse ori 13076 rumaluse
naaber 13170 saab laiskuse kätte 5403
saksa — kuulus 11535 sõprus sünnitab
11157 takka järele 12835 tuleb järele
5403 tüli toob 12734 ustest ja akendest
13171 vaese 9640 9650 vaeva majasse
12687 vaevelda 1472 vagadus 13056
vanaema 1505 varese vargile 1727 varga
vaevamiseks 12685 varjata 1733 õiguses
13163

vaev: armastab 12457 ei maksa 3428 hoo-
letu on 1493 ilma — ei saa 13176 jalal
palju 12869 kahetseja kannab 2919 kas-
vatub vilja 13188 kasvatada 13181 kaua
aega taga 9870 kes — kardab 13177
küll küllale — ei tee 5086 leib kurku
13173 lõikab 13016 maa põues ei ole
6219 milklipäeval lõpeb oina 6819 mis
— saad 13180 mitu päeva 9274 muga
vilja 14189 murrab jää 13187 mõnda —

kärnasel 8237 noor vana — ei usu 7467
nõnda valu 13178 näeb palju 2218 näh-
tud 13661 oma kasu 13175 orja — härja
nuum 8105 otsas 8143 pooleks 11647
pulmas 9050 päev omast 9254 rikas
ilma 9670 rikkaks saada 9635 rikkal rin-
nus — vaesel vatsas 1725 rumal pea
9874 saadud 7187 13182 13186 siis vats-
ka 13179 talve leib näeb 11569 teeb en-
dale 4835 teeb vanaks 6921 teenitud
kopikaks 1425 13183 teenitud leib 13184—
5 tee tööd ja näe 12487 teise — väsi
11839 terve aasta 1438 tuleb hobustega
13189 tütar maksab memme 12754 vaene
ei tunne 13018 vaene peab — nägema
13082 vaese 13127 vaeselapse 13157 vaia
küljes 11886 vait olla 1753 vale sõber
teeb 13261 valgelt palju 12817 valges
ei tunne 158 valget särki 13172 valge
varva peale 14533 valu 13308 vanaks
saada 13190 vanalt tööd teha 4632 van-
natüdruk 13611 vedajaks 1764 veri tun-
neb vere 13947 vintsutada 13146 vähem
2902 välja tulla 7450 ähkijal kui välja-
pühkijal 13174 ühe munaga 3125

vaevaline: hakatus 246

vaevalt: rikas — taeva 9760

vaevama: köht — kehva 4798 vaga 13204

vaevane: oma vasikat 1842

vaevlema: vaesuses 1472

vaga: ei väris 13194 ilm ei aja puru 13195
ilm kalaläia 12245 ilm mere püha 13196
kes taga 507 käsi 13193 lambaid palju
13209 lambaks nimetad 1623 lammas
13192 13197 nagu 13198—9 palju vilet-
sust 14556 saab vahelt 11443 siga koti
lõhkuja 13200 siga koti naaber 13201
siga mativõtja 13202 siga otsib juured
13203 siga tõngub 11702 söba 6315 vae-
vatakse 13204 varas ei usu 1528 vasikas
13205 veri 13206—7 vesi 13208

vagadus: ei — ole päris 13210 et ei tantsi
13211 silmakirjaks 13212 vaesuse 13056

vagane: magab 13213 vee sees 13214 veest
— rohust madalam 13191 vesi — sügav
põhi 13208

vagel: kõhnad vasikad 4768 mis ise ära
sööd 13215

vagu: aja — otsani 12497 elu — vahel 569
härjad 11076 kuidas mees 6527 kõverasse
7470 lühikese — künnad 8822 rüga laia
4564 sandil — pikk 10179 sügav 11365
taga 4259 tasa 13216 täna — homme
12399 varesel — taga 13817 veel sügav
12161 veerde ajama 30 õige — põllu peal
4907 üle põllu 6483

vagur: loomi 13209

vagus: härja vihaseks 8890 laps 367
vaha: lõppegu ka 6737 selge raha 13217 tule käes 14613
vah: -da (= terav; vt. ka **vaib**): heinavikat 11156 kirves leiab kivi 11955 nuga 13218
vah: -e: mõisniku ja talupoja 7001 naise ja naise 7283 tule ja vee 7001
vahemees: ei kõlba 3505 saab hoobid 13219
vahepaluke: palvemaja teenistus 8384
vahetaja: jäävad valjad 13220 vajumine 2918 vares — varavas 13828
vahetama: härrad — piibud 1876 karva — ametit 1618 muna munaga 6900 mustlasega hobust 6966 rahaga raha 9418 varvasjalga 13864
vahetusmees: jäävad valjad 13220
vaht: kõhus 11410
vahtija: häda midagi 11810
vahtima: eluga ette 4962 ette — taha 13008 kahitakse 13221 kott korda 4412 läbi vie sörme 406 metsa poole 1672 perse — suhu 11215 pöõsa alt 9245 päeva silmi — töö silmi 5386 päeviline — päeva peale 9314 silmadega 10469 sittujat kui rahalugejat 13000 surm — pätsis 11305 valgele 9060 ära — tagasi 4981
vahtimine: suur 8901 töö — kõrval sitt 12533 vara tahab 13665
vahvus: mehe ehe 2510
vai: anna valu 13306 kus nui lööb 7589 kus — pääseb 13222 mere äärde 2813 pole — valmis 1410 vaesele 13030 varas — seinä 13731 vastuoksa seinä 5351
vaib (vt. ka **vah**): keel väitsest 4613 kirves leiab kivi 11955
vaidlema: joojnuga 2414 kurjavaimuga 4676 maitse üle 6352 muhulasega 6861 narriga 7381 rumalatega 9851 9853 11616 suurelisega 10953 vaikida 13223 ära mine vägevaga 14433
vaidlemine: najstega 7249
vaigistama: kurja kurjaga 4650
vaiguhabe: vana mees 8885
vaikija: häda 1753
vaikima: targasti 11594 vaielda 13223 vale — varsti 13263 õhtuks tuuleke 13224
vaikimine: kuld 9955 nõusolekut 13225
vaikne: last üska 602 pakane 13227 siga künnab 11702 tuul 13226 vesi 13208
vaikselt: sõuad 11698
vaim: tarkus — silm 11681 vankris tulevad 1283 vapram 8925 ärgitab — kukutab 1048
vaimulik: käsk 5008
vainukägu: palju kukub 3666

vait olema: häda 1753 kui annad 14342 parem 11852
vaitolemine: ei tee kurja 5993 kallim kui kuld 9956 rääkimine 9955 vastus 13228
vaja: asja 414
vajuma: jumal laseb 2608 merre 3048 see kaob 13229 teine kohus 4248 vaseks 4506
vajutaja: varandusel 4502
vajutama: king — oma jalga 3780 vaese 13033 vesi 12092
vakamaa: võõral maal 4929
vakk: ega vara — riku 13657 ei lõpe vara 1202 ei saa 11939 ema ei sünni 608 esimene peretütar 705 kaane valib 13232 lesenaise — ei vähene 5762 mis võlas 14307 nõnda kaas 13230 peotäis jahu 15068 perra läheb 12606 pihuga vältama 13231 rukist seelikusse 12590 rukkeid 11304 11398 saadakse 6451 soola ja sada naela tuhka 14596 soola seltsis söönud 7323 tuli ei põle 12094 vaest — perra 13035 vaksakõrgune 12757 vale — alla 13238 vanalamba ube 13233 vargale 5083 ääri nuta 4413 ülekohtuga 8577
vaks: märke sõita 13949 valetada 12715 valgemat vahel 1258 võta 13234 üks 15046
vald: ei ole enam — vajagi 4295 kelle v... 14271 kel võimu 14300 laidab 5038 omas — valmis vatsk 7944 oma viis 13236 sandi — suur 10180 suhu mustale rongale 5043 tera — põhu 3267 toidab vaesed 13235 tööd teha 13237 vaesest — naine 9747 võtab 5035 võõra — arm 14386 võõrasse — elama 11230
vale 1 (vt. ka **võlts**): haukab 13240 jalad viltu 13248 jutt 13268 jutu ilu 13254 jultu jätk 13255 kaugele 14333 kotis 13243 kuradi peapadi 13256 külvas 13241 lühem eluiga 13242 lühikesed jalad 13249 nagu jänes 13252 natuke 7403 nägija 12322 oma lapse 7922 omatehtud tiivad 13250 piits — järele 9669 põlvest põlve 13246 päevavalgele 13262 rikka — usutakse 9754 saba taga 13251 sõber 13261 sületäis 7741 targa — parem 11628 teenitud 11751 tuli 13253 tüdruk — naisele 12608 usub 12317 vaikib varsti 13263 vajub 12326 vaka alla 13238 valet õiendatakse 13244 vana koer 13319 vangitorni 13265 varga aida lukk 13258 vargile 13264 vargus 4938 13245 varguse ema 13259 varguse hakatus 13260 varjule 13239 vatsuli peal 14624 vilts vaene 14177 õigus — silmad peast 14619 ühe jalaga 13247 üheksa sõna

- 14917 üks — toob teise 13266 üks välja-
tunud 13267
- vale 2** (= vorst): kaelas 863 4127
- valejutt:** kohtutoa ukse ette 13269
- valekeel:** maailma põlema 13270
- valelik:** ei kõnele mis tõi 2748 ei saa edasi
13249 ei usuta 13276 keelega — meelega
13272 keel käib 12642 koeral 13294 ku-
rat — isa 4559 petisel — libe keel 8713
seitse reedet 13273 vanem poeg 13737
võrgutatud naine 13271
- valetaja:** pea suitseb 13275 tõsta moki
13274
- valeutama:** häda õpetab 1763 ise 13280 kiri
3817 kord 13276 13279 lapse suu 5443
natuke 7403 niipalju 13778 noorelt 7473
palju 8328 8341 palju teab 11716 see
kannatab 13277 vana inimene 13318 va-
nasõna 13585 varastab 13278 13776 va-
sak käsi 8404 väga tootab 12304 üks
aevas 2964 üks kord 13281
- valevall:** variseb 12284
- valge:** ei ole puhas 13282 ei tunne vaeva
158 ennem vares 13804 ette ei tuleks
8861 hambad suus 6949 hea naine kolgib
4665 hobune 13290 jumal — ette 2652
jänes 2750 13288 katused mardis 6395
koer situb 6946 korstnapühkijat 4395
kukk 13291 lambad — villa 13284 lam-
baid mahub 13209 laudade vahel 10660
leib 6579 6937 6943 6956—7 11255 13283
liblikas 5795 lihavõttet 5100 mees —
vali rusikas 3587 mees — vali süda
13292 mees verevalaja 2046 must koer
6938. must — vaenlane 6953 mõlemad
ühe 4992 naise peale 11298 nelipühad
5100 palju vaeva 12817 pimedada tööd
13293 põrsad 13498 päeval — pool peale
9265 sabao.saga koer 13294 sai — süüa
10040 see vaene 6940 sitaga kapsaid
10539 särk ei tantsi 12924 särki va-
vata 13172 toas 11255 ussen 13295
vaagnasse 2029 8294 vaalib 6959 vaesed
13128 vaese perse 13021 vaevaämblid
14780 vajaka 10504 vali rusikas 3587
valla hoor 2054 varas metsa 13287 varb-
lase kätte saad 1436 varblast 13285—6
vares 13803 vargus omal ajal 13841 var-
julta vaatab 3587 varssa näinud 11994
vastlapäeval 12101 va'sk 13904 viha
5280 võsunud 4262 õues 4259 ära sööb
13289
- valgus:** nõnda vari 3255 pimedada tööd 13293
seal varju 13296 vaagnasse 2029 õppi-
mine 14765
- valgustama:** laks päikest 2996 toojat näist
7593 vesi ja tuli 13977
- vali:** hambale 4616 härrad 13298 mõrjsa —
varjama 4402 peremees 13297 süda 13292
vastlakuu 5097
- valija:** luu ja kont 6103 valjad 13299 va-
res — värvas 13829 vari 13848
- valima:** palju 8340 13300 silmadega — kõr-
vadega 7317 11052 surm ei 10755 vaene
toitu 13019 varsana 13858
- valitseja 1:** kojalt 13301 vaese 13036 valjud
13298
- valitseja 2 vt. valija**
- valitsema 1:** himu inimese üle 1273 meelt
11494 päeval — naine 9286
- valitsema 2 vt. valima**
- valitsus:** albi kätte 253 kare 13302 vana
hoiab 13351
- valjad:** hobuseid — saa 1312 hobust ei va-
data 1363 ilusad 2056 suhu saab 13324
vahetajale 13220 valitsejale 13299 võtab
1383
- valju:** tööle 10904
- valjusti:** sõud 13303
- vallamaks:** lakatamine — alla 5416
- vallarahvas:** nina 6984
- vallatu:** laps ei ole 7480
- vallatus:** vana ei salli 7012
- vallavanem:** saab 13304
- valmima:** üheksa nädalaga 9827
- valmimine:** rukk — hiljaks jääb 9834
- valmis:** leib süüakse 11793 rohi 9786 õlut
1687
- valmistama:** ei — enam 9338 roog 4717
talve ajal 13305 teisele auku 11835
- valsitants:** pole naeruasi 7425
- valskus:** aia ääri mööda 14593
- valu:** anna — vaiale 13306 haav küljes 735
hooleta elu toob 1473 kanda 8681 kivi
küljes 11893 koer — tunneb 4020 kuidas
vaev 13178 mis varbal 10548 neelatab
13240 nuttu 13307 näeb 13177 oma —
võõra 7988 otsas 8143 otsib arsti 13310
peab — tundma 4742 pisikene pind sõr-
mes 8887 puu küljes 11886 pärast —
tunda 1302 suurem 11361 sõjas — hoo-
lib 11063 teine ei tunne 11877 tuled —
lähed 13309 uhkus peab 12840 vaene —
salvi 4538 vaeseid 4501 vaesellapsel pal-
ju 13156 vaesel rahval 13111 vaeva
13308 vanas eas 13463 varjule 12240
vastu on rohtu 10728 venna — oma
13929 võidab vaeslast 6914 võõra — aia-
teibas 14375 ülekohut mõistma 13257
- valulaps:** viimane 690
- valus:** elu 575 emamesilased torkavad 655
hobuse hammas 1631 ilmakooll 2017
ilma vitsad 1960 ilusat 13311 kõik sõr-
med 11168 kõrgelt kukkumine 4862 näi-

jal — küüned 7711 parem — tõde 13312 sõna 11129 sõnahoobid 11144 tõde kuulda 12319 umbelöomine 12874 vastlapäev 5098 viits 367

valusalt: kukud 4860
valusamast vt. valusasti
valusasti: vaagud 4861
valutama: sellest räägib 13313 rakk varbas 4396

valvaja: väsis 12915
valvama: inimene 12849 kui varast 1362 naist 1426 piipu kui varast 8770 surm — päitsis 11305 truu koer 12062 varas 12913 varas — varast 13745 öösel 14793

vammus: kaotad 4732 kel vatt 13905 kuidas mees 6528 vana — ei pea 13337 üll 4259

vana: abiks 3592 aeg läheb 75 aeg vaene 13374 alati sügis 9 anna au 437 arm 13375—6 ase ahju peal 13522 asja kiputa 13530 asjale 13316 asjal jalg peal 13424 asja meelde tuletab 13329 asja mäletab 13329 13330 au ei anna 13335 austa 13377 eas kahetseda 7541 eas kerjamine 7508 eas naeratama 7487 eas naise saab 13336 eas valu 13463 ehte tõttu 13469 ei hoiä 13331 ei oiga 1416 ei ole aru 7496 ei ole varju 13487 ei paika 13332 ei saa noort 13488 ei võta — sõna 13328 elaja nahk 13876 elu kui lill 13388 enne ei usu kui ise 12948 habeme all 13366 halli austab 13333 halliga 13363 hallim habe 13358 halli pea ees 13391 hauda mädaneb 2178 heategu 1162 hobune 13895 hobune hüppama 13324 hobune kaeru 13317 hobune penidele 13393 hobune valjaste tõttu 13392 hobune varestele 13394 hobused kaeru 13378 hobusele kaerasõmist 13538 hobusele piits 13425 hobust ette 9543 hobust ära tapa 13531 hoiab valitsust 13351 hoida 13365 hool 13513 hunt 13395 härjad õigel vaol 13379 härja kõrval 13396 inimene ei valeta 13318 inimene hobust 13423 inimene ja heinakoozem 13399 inimene ja hull laps 13400 inimene — koer 13401 inimene lapseks 2121 inimene riiete tõttu 13392 inimene söömata 13398 inimese aru 13403 inimese elu 13397 inimese jalg raske 13404 inimesel jalg hauas 13429 inimesel kuke uni 13430 inimesel pea 13428 inimese lõpetus 13449 inimese meel 13373 inimesest võta viisi 13405 inimest naerab 13334 inimest ravitseda 13406 inimest õpetada 13407 ise — saab 7466 ise — õnn 13356 ja rikas 7538 juhatab 13408

jutt 13409 jääb üle 7528 jäära sarv 13410 kaev parem puhastada 13411 kaevu kinni 13314 kaevust 13489 kaevu täis 13525 kange 7519 kapsaid 13523 karu — kaval aru 13413 karu pesast 13347 karu tantsima 13412 kass 13603 kasukanäru 13615 kasuka paikamine 11909 kasukas 7540 kasukas kaelavari 13459 kaup — kui meie 3489 kes — naerab 11848 king 13368 kiusad 13359 kivid — kannud 4558 koera ei õpeta 13414 koera käest 4701 koeral valus hammas 13432 koerast linnukoera 13339 koera torgi 13532 koera üles poo 13526 koer ees 13342 koer ei haugu 4014 koer hammustab 13348 koer haugub tõde 13416 koer haugub üksi 4150 koer malgaga karja 13418 koer metsa 13415 koer — saa 4029 koer valet 13319 koer valmis 4709 koer varju peale 13417 kohus koolda 13433 kolm peigmest 13438 kondid vastavad 13442 kont sitkem 13419 koolnud siga 13421 kord au saada 13514 kroon 810 kuhu ei taha 7481 kuidas — ees 13341 kukub maha 5560 kurat põrgus 4558 kus lapsi 5474 kuube visata 11195 kuub kohesam 13420 kuue — suled 2136 kuub inimene 4730 kõik läheb 13353 käib ise 7531 käik raske 13422 kannule rõivad 516 käsk — kui inimene 5009 laev ei pea vett 13423 laevu pliidi all 13340 lambaid on 13352 lammas 11304 laps — soo peale 5521 leib — inimene 5703 leib — sool 13426 leil — meie 5724 leiva sööjat 13343 lumi maast 13325 luu 13444 luud ja kondid 6095 luud pühib 13443 lõikad 7483 lõõbib ning albib 13354 lähed 13486 lämmit tahad 13344 magad 7529 malgaga 13418 Matjus 13446 matta 6615 13447 mees ja — naine 13448 mees rikub 7488 mees vaiguhabe 8885 mehe armu all 13369 mehed — härjad 13380 meremees 13451 mets — kasukas 6785 mis nad teinud 13385 mulk 8256 mulla-mündaline 13452 muud tarvis 13361 mõrd 13453 mäest üles 13422 mälestab 7485 mütsi ahju 13528 naerab 7516 nahk rebeneb 7507 naine ja noor mees 13349 naine ja vaskkatel 13458 naine — kuub 13454 naine kätki pakk 13455 naine kääbas 13456 naine laste rõom 13457 naine laste vari 13459 naine noore mehe 13460 naine vankril 9893 naine viletsake 13461 naised — sõnu 13345 naised vastulised 4686 naise keel 13462 naisel vagune laps 7501 noored pihaaia peal järele 13427 noore eest 13320 noorest nõrgem

13464 noore vari 13472 noor — vaeva usu 7467 nõgi 13465 nõu 13467—8 nõule 13381—2 nõu — töö 13466 nähtud 13470 oiates elab 5553 olgu vaiki 13471 ootab surma 7494 paat — naine 13473 palju vara 13441 pangeagagi 12994 pannakse uus varnale 13389 parandada 12982 13370 parandatud 8396 parem — kasukas 13367 parem teatud 11719 parem üks 14923 parra all 7537 pastel 4558 pastelt aia taha 13535 pattu 13327 13518 peab jätma 12996 peab surema 13476 pead 13858 pead austa 807 pea harune 13474 peni aia all 4698 penina pead 4707 peni — pere 13362 peni ärähtab 4703 13350 peni üratamine 13475 piitsa 7539 pilgata 13515 pugegu alt 7468 puu 9106—7 puud — inimesed 13383 puud istutada 13477 puu juured 13479 puu painutada 13478 päevad vaevapäevad 13480 püha pidama 7514 püksid 10685 rasked jalad 11584 raud ei roosteta 13481 raudrahaga 8940 ravida 4290 rebane löksu 13482 rebased 13384 reed — rattad 4558 regi 13517 riidega puhtasti 13371 riidet ei pea 13337 räägivad 13346 saad 14758 saada 535 saba sallib 13483 sakste 10096 salvab 7515 samm kahandab 13484 santi likatama 13537 seale hea 201 seda targemad 7484 seitse korda taga 7511 siga koti naaber 13485 siga tsiugatab 13498 sigu tarvis 13315 sikud lakuvad 13386 sitkem hing 13439 sitta liiguta 10573 sool januta 13321 sukka haruta 13533 suppi ära soojenda 6884 surma poole 13402 surm silma ees 13434 suu vett 13431 sõber 13491—3 sõber — tee 13490 sõlme valale 13519 sõna 11130 sõna — osa 13524 sõprus ei jää 11158 sõpruses ei ela 11160 sülgel suhu 13534 tapp abiks 11591 targemaks 2111 13357 tatt 13494 teatud 13495 teeb — sööb 3423 tee — sõber 13497 tee tuttav 13496 tehtud 7486 teldriks 13338 tilk nina otsas 13436 titehambad suus 13355 surm tuleb omal ajal 2018 tuli — sinust 12178 tuttav 13372 ulle õpetada 13520 uudishimu 12974 uus ajab — välja 12986 vaadata 7535 vaatamine 13499 vader 13500 vaev — saada 13190 vaev — tööd teha 4632 valitsejale 6103 vallatella 7012 vanadusest jõuetu 5477 vanaga 7517 vanasõna 13589 vara 13054 vara kõva 13437 vara parem 13440 varas 13501 vara süüa 7472 varblast petta 13502 varesel 13445 varese silmad 7502 vareste roog 13450 va-

res visa hingega 13503 varikusse 13504 varjus 13364 varsaga võidu 13387 varsa möte 13435 vask vaeste raha 13505 vastne saadakse 13390 vatska süüa 7542 veab luudega 13506 veab perra 10756 v... ei pea vett 13510 vesi — kui tuli 13983 vett välja 13536 vihistamine teeb 14038 viha — sõprus 13507 viiku Volberille 13508 viis 13509 viisud vedajale 4544 vintsutada 13360 virk 7469 vits väädik 13323 voos — vanetab 14281 võid naerda 13521 võlg raha raisk 14309 völlast 13322 võtab ees 13511 võtab väitsegaga 7544 õigus kõigist 14589 õpetus 13512 äke alla 5560 ära lõhu — maja 13529 ära — mata 13527 ära naera 13516—7 ära põlata 12981 ära põlga 13552 ära valeta 488 ühe koha peal 4214 üks — sõber 15047

vana-aasta: selge 10289

vanadus (vt. ka **vanus**): aeg läheb 77 ees leiab 7577 ega — võta 13539 ei leia 7570 ei lähe mööda 13542 ei võõrdu 7486 hall pea — kroon 810 hea elada 13190 hunnikut 13545 häbi 13166 iseenesest 13544 jõleduse eest 13541 kalendrit 13543 leiab eest 7482 7577 lõikab 7574 lõikad 7483 naerab 7573 nälgä 7476 nälgä näeb 4253 7477 pärast sureta 13540 sõõdu 7576 tuleb 12780 vaevapäevad 13480 vili 7572 õhtu 1437 õnnetu 7571

vanaeit: kätki puu 13455

vanaema: oleks lehmäl 5646 vaesuse 1505

vanahalv (vt. ka **vanakurat**): laiskus — peapadi 5406

vanainimene: kukub 5560 sõna — osa 13524 uued pastlad 13546 õpetus 13547 ära pilka 13515

vanaisa: enne jüripäeva 2806 hilbupesa 13548 pastlad 13549 säigemed 13550

vanajumal: tahab 537 vaskussi loonud 13883

vanajuudas (vt. ka **vanakurat**): kakub kingi 8166 ütelnud 13551

vanakurat (vt. ka **vanahalv**, **vanajuudas**, **vanakuri**, **vanapagan**, **vanapatt**, **vanasarvik**, **vanatont**): ei teadnud 7254 sööb kärbeid 1738 õelus — ema 14516 õlut tegema 4553

vanakuri (vt. ka **vanakurat**): anna — sõrm 4588 laiskus — peapadi 5406 seitse paari pastlaid 8166 sitkust 2546

vanakuu: aed vaob 33 ei külvanud 9184 ei saa talve 7557 hernes vaglutatud 1227 härg 13554 istutatakse kaalikaid 7561 jahvata 2380 kaotab 7563 kasvatab alla 15127 kasvatab varsi 3277 kergita kerist 3612 kosjahobust 13553 kui-

vatab kaevud 6276 kuldnokad tulevad 4511 lehtpuud 13559 lööke 6127 mihkli-nädalat 13557 määndab pehmeks 7565 okaspuud 13558 otsad lämmid 7566 suits 13555 sõnnikut vedada 7558 tehakse kar-tul 3276 tuuled puhuvad sadu 13556 vanad poisid 13563 varju 7560 varrulle 7556 vastla 5229 13887 vastlapäev 13888 vihm kaotab 7564 väik 467

vanalt: jääb 7479 kurvastab 7471 lõikad 7483 noor 7474 nuhtluseks 7505 peab 7543 pingi all 13893 puupala 7478 raske vastata 7503 varastab 7473

vanamees: lõpetab 7568 nõuanne 13467 pe-remees 1636 rehepeksmise aeg 2890 surm silma ees 13434 sööb 7575 tahab naist 6639 tarvis 7567 varese roog 13450 üks — parem 14960

vanamoor: noorik kutsufakse 7549

vanandama: mees — mitu korda naist 6624

vanandel: lehmast liha ja nahka 5638

vananema: härg vasikata 13560 koer 3631 4138 kõik 13353 mees — paremaks 4622 sõprus 11158

vanapagan (vt. ka **vanakurat**): anna — sõrm 4588 ei ole 11879 hirnub 3124 kulutab enne pulmi 8166 kutsub kokku 3124 lapsele saia 8205 mihkkipäev — heinategemise päev 6825 mine — võit-lemine 4676 naljamaad 13561 teadmata 7254 viin 14103 õlut tegema 4553

vanapatt (vt. ka **vanakurat**): ühes elada 2607 ütles 13562

vana peni: hea lõmpsaue 4706

vanapiiga (vt. ka **vanatüdruk**): taevatui 13613

vanapoiss: armastus 13565 ennem kuuse juures 6309 hinge elataja 12115 karjased 13619 kirjata raha 13568 maa peal õnnis 13569 muudavad meelt 2225 palju vara 13564 pilv 13625 podisolk 13605 pool ratast 13566 13614 pulm 9715 põrgunui 13613 põrgupill 13570 põrgupurre 13575 põrgu põhilaud 13604 põrgus 13611 põrgu-vägi 13612 rahakuhi 13571 raudham-mas 13601 roidab 4258 saab ikka naise 13574 taevalukk 13572 vaka süsi 13567 vanakuul 13563 vana äke 13626 vareste roog 13450 ülejäänud prak 13573

vanapõlv: vaskne 7579

vanarahvas: sõna 13576 tarkust 13577 vara-hoidja 4724 ütleb 11550

vanasarvik (vt. ka **vanakurat**): õlut tege-ma 4553

vanasti: linane rõivas 13578 saanud 705 susi 13579 vili ütelnud 14190 ütelnud emissiga 664

vanasõna: ei mädane 13586 ei roosteta 9801 ei valeta 13585 kuldsed 13581 kuldsisu 13582 mõtte võti 13587 tark 13588 tõe-sõna 13591 valged jalad 13583 vana hõbe 13592 vanem 13589 varga targaks 13590 varrest võtta 13584 vett 13580

vanataat: habe — ilu 740

vanatont (vt. ka **vanakurat**): mihkkipäeval kuivatab heinu 6816 võtab naist 13593

vanatüdruk (vt. ka **vanapiiga**): aru 13615 auga 460 aus 486 hea vara 13617 hundi hais 12589 igal nädal 13606 jalg hauas 13429 jumala jalg 13604 jumalal lapsi 2664 jumalal vara 2658 kadaka hais 13598 kahekümne viie aastane 14855 kesa peal kabras 13619 kuivanud kadakas 13600 kullatilk 13605 kus majas 6359 lapsed pühast vaimust 13621 liha ei mädane 13616 majas 13595 mehele 204 12316 13888 14294 musu 13602 nimi ausam 13618 noorik 13599 Petseri valta alla 13624 puu 13607 puurattaid 13597 põhi 13620 põrgus tulehargiks 13608 põrgu-tukk 13572 päev 13625 pärg 13392 raudhammas 13601 regi 13628 Reola soo peale 13623 rigu elades — surres 4599 roosilill 13570 searuihi 13571 seasitta pooleks 13596 sikuaruliseks 13594 Sirtu soo peale 13597 suud andma 10883 taadi püksivarn 13609 taevas 13610—1 taevatugi 13612 taevatui 13613 taks 3030 teed andma 4276 tünder kulda 13614 tünder nisu 13567 urisema 2917 vahakirik 13626 vana kass 13603 vanus 13622 võlla 13322 ümbermineja puu 13627

vanduja: vannub ennast 13629

vanduma: mees — naine 6662 muidu 13630 palju 8341 päeva valgel 8945 sandikoti eest 13648 sõõ 11299 vaga 13204 van-duja — ennast 13629 vang 13644 varas 13723 varas — viimse pulgani 13746 võllu 1988

vandumine: varga 1524

vanem: eel räägib 13638 ei austa 13631 ei õpeta 2206 enne jüripäeva äike 2804 en-nem nutku laps 7606 halvad kombed 482 hea laps — abi 934 hool jüripäeval põhja 7112 keelamine 9530 kes — lõõb 2207 7859—60 13633 kes üle — läheb 13634 koerad 1710 korjavad 2195 kuidas sina 13635 kuri laps — vits 4620 laps järel 13636 laps laast 5519 laps maksab 930 laps — usu vili 5489 lastest tuntakse 5540 man söömata — lõõmata 7863 oma — lõõb 7859—60 puu 13642 seal — süda 5472 silmad lahti 5577 suled selga pan-nud 5746 sõna kuulda 13632—13640 söõ-

davad lapsi 5445 süda laste küljes 13643 tahab orjata 4533 teevad 13637 toita 4290 tütre jalutsis 4666 vallale 8093 vanema õigus 13641 vastuksista 5484 virgad — laisad lapsed 14225 virkadel — vaesed lapsed 14214 viits 8022 ühe käega tõukab 13639 üks — toidab üheksa last 14973

vang: kõik — vaesed 4404 küünlapäeval lastakse — lahti 5233 lõõb vilet 13646 naaber 13767 päevalget 8092 rootsi 9805 suu saadab 10917 toit 13645 ära vannu 13644

vangerdama: vaene vagel 13089

vangikoda: naerda 13647 tühjaks 9210

vangileib: suurustama 13648 viimane 10133

vangimaja: tähtsat hoonet 3827

vangiraud: naerda 13647 teisele 10503 vargus 13840 ära vanduda 13648

vangis: mets 11551

vangitorn: müüridel ei ole kõrvu 10781 vale viib 13265

vanik: linikus parem kui 5959

vanker (vt. ka **ratas**): aisdad 13649 ei vankri vedajat 7107 ette hobust 9603 hinged 1283 koolmeistri tross — peal 4339 koormaks 6248 kraavi 3700 käänatakse juhust 13652 mis sitta 10547 määrida 10099 määritud 7098 11334 on läinud 9884 regi 9604 rohkem määrid 7098 suvel — raske 13653 sõimab talve 13651 sõnnikuse 9161 sügise 3667 taga 1315 takka lükkad 13650 talvel 13305 tõlla juures 4373 vana — parandada 103 varas vahib 13744 varss kõrval 6587 veereb tasa 4351 vurab 7095 võitud — ei karju 7099 väike kivi lükkab 14459 ütleb 13653

vankrikoorem: ettepoole 9596

vanne: kuritöö taga 4673 salvab sünnitajat 13655 vanast 4642 varga 1524 varga tänu 13654

vantsima: vaene — ilmast läbi 13090

vanus (vt. ka **vanadus**): ei teota 13656 iga toob 1902 kingitud hobuse 3800 kokku vantsutab 7578 kuri mees 4623 vanatüdruku 13622

vapper: vaimust 8925

vapsikuvakk: mees 6656

vara 1 (vt. ka **varandus**): aknast 14383 amme 1875 anna sandile 10138 au enam 481 ei ole pärijat 13659 jumalal 2658 jõutumal 2715 kadunud 9456 kaks riidlevad 2988 kellele jätta 9682 kel tervis on 11974 kes virga 14218 kus surija sureb 10711 lõppemisel 6136 meest ei riku 13657 mida rohkem 13663 naine hoiab — pillab 952 naise — ei kesta

10780 naise — kassi vargus 7294 naise — kile kõhutäis 7297 naise — lehma ammumine 7248 naise — rikkaks 7200 naise — rikkust 7298 naise — toomapäevast jõuluni 7296 palju 9637 palju vaesel 13054 piibu varre sees 12845 pisku — ei mõista 8903 poisi ja tüdruku 5776 poissmehe ainuke 3848 rikkal au 9724 rikkal palju 9736 rikka — uss 9726 saadud 13661 seal süda 13682 suur mure 13664 suurt — otsima 13662 suur — tüluga 9514 taba hoiab 11463 tahab vahtimist 13665 tahtmine tasa 13660 tarkus enam 11680 tarkus tarviline 11685 teine mees esimese — peale 11903 teise varandusest 13685 tervis 11979 truu naaber kallid 12063 vaenu 13658 vaese 4475 13129 vaese — jagatud 6159 vaesel 13117 13119 vaest ei kaota 7435 vaevaga saadud 13183 vakka riku 13657 vanal — kõva 13437 vanal palju 13441 vanal — parem 13440 vanapoisil 13564 vanatüdrukul hea 13617 varastatud 13789 varga — kaob 13839 varga — varna 13768 võõra — maja 14367 võõraste 2518 võõrast — ärgu igatsegu 1909 õige mure 14561 ära võta võõra 14417 ülekohtune 15108

vara 2: aega 13687 hommiku — ivata 1452 hommiku — teed käia 1454 hommiku — tõusma 1436 koolda — üles tulla 13680 kutsutakse 13666 linnuke tõuseb 13674 magama 13675 naerab 13670 naerdakse 13676 parem 13672—3 parem hommiku 1453 saduldab 13667 sepile ja veskile 10313 teele 13678 tõuseb 13668—9 tööde 13679 vares — ei lenda 13815 vares murul 13677 vares sadu — laulab 13825 veskile 1259 10313 14000 välja 1261 õhtul — hommikul 14525 üles tuled 13671

varaait: nurgas 13145

varahoidja: naine mehe 3836 vanarahvas 4724

varahommikutund: kulda suus 1463

varajane vt. **varane**

varakult: puud lehte 9087

varandus (vt. ka **vara** 1): amme 1875 havi pea sees 872 head 13684 hea naine 1024 himustad 9767 jaanipäevast jõuluni 7296 kadunud 9456 kannatus 3178 kes virga 14218 koguda 4207 koi sööb 4250 kui vesi sõelas 7231 laps vaese 5488 luku taga 1049 naise — otsas 7211 pehandust 13686 peremehe 6931 pä. 11252 rikka — vaese 9739 seal — 13682 sellel kohta 13681 surma vastu

13683 teise — vara 13685 tervis kõige kallim 11979 vaatajaid 4502 vaese — tervis 11981 vargad 9537 võoras — oma 14358 ülekohtuse 15111

varane: asja vastu 13711 ei kahetse 13694 kaer 13695 kanad 13690 kevad 1253 3664 kevadel 13709 kikas — peremees 3769 koer kondi 13692 kordus 1250 kuts 13696 kondimine ja rääkimine 11949 küllaline 1459 künnab enne künnipäeva 5174 külv 13697 külvajal 13710 lind 13698 mees kui hiline 13688 mees vahest ilma 13699 mets — põllumees 6761 müristamine 13700 pugu alla 13703 põllumees naerab 13701 pühib nokka 13702 pühib perset 1248 rüga tühi 13693 surm 1249 teekäija 13689 tunnil kuld suus 1463 vaatab tagasi 1248 vasikas 13691 13704—7 võoras 13708

varas: alati vaene 13736 asju võtab 13715 atra maha 13712 avalik 495 ei jäta ametit 1618 ei mahu kuhugi 1529 ei tõsta kõrvagi 13204 ei usu varast 1527 ei usu õiget 14564 enese tagant varastab 13729 esmaspäevaõhtune 5601 ette võib seista 13716 hambad varnas 13752 harjunud — loodud 851 hea rehepapp 5345 himu 10950 hobuse varastab 1383 hunt hooletumal 1488 ikka puudus 13757 ikka varas 7752 ise 13771 jookseb — metsa 13287 jumala õnnistust 13714 järelt varastab 13719 järel õnn 13751 jätab jäljed 13730 jäävad näpud 13755 kangas kirstuski 8914 kiidab ennast ausaks 13732 kiidab seni 13746 kodune 3996 kodus 13295 kuri nuhtlus 13756 kuu — hirmutaja 4727 käemeheks 13718 käe peale lüüakse 5181 kãpas — taskus 13721 külimitu — vaka 5083 laisa koristaja 13738 langeb lõksu 13733 laul 2412 leib 13753 lesk kolme lapsega 5758 libekeelne südame 5793 loetud raha 6058 lühikesed jäljed 13758 magaja koer ei taba 6299 mõõda läheb 2929 niidab loogaga 8647 näeb 14793 näpud lühenevad 6158 oma hoiab 13717 on lüll 8718 ootab kurja ilma 5376 pahal korjajal palju 8228 palk 13763 palub jumalalt 13740 peas põleb müts 13764 peremees enne püksid 8618 perse paljas 13765 pikad näpud 13759 pimedal õöl tööil 13750 puuakse 5083 raha hinge 9470 raha sigitab 9486 rikkaks 13720 rumal 9872 rätsepad ja mõldrid 9933 saab vaatata 1530 saaki rebima 1665 sant 10190 seni — varastab 13723 suur — aus mees 13724 suured sammud 13760

suu sõmeraid 13766 sõber 13767 söödad 4042 süüdlane 11472 taba ei hoiu 11462 taba keelab 11464 taga ajad 13742 teised vargad kaasa 13749 teise verevaeva 13734 tunneb varga 13743 vaesel — anna andeks 13116 vaesel peljata 13102 vaga 1528 vahib vankrit 13744 vale — aida lukk 13258 valeliku vanem poeg 13737 valgesse 10629 valvab 12913 valvab varast 13745 vana 13501 vana sõber 13728 vanasõna — targaks 13590 vanne 1524 vanne — tänu 13654 vannub 3429 vannub viimse pulgani 13746 varal varna 13768 varast nuhelda 8089 varast näeb 13725 varga järelt ei varasta 13713 varga nahka 13748 varga nõus 13735 varga palk 13754 varga tagant 13747 varga õnn 13761 vargus — kotist 13839 vari 13741 varna seinu 13731 vastlapäeva 13892 vastuvõtjat 13899 võetakse kinni 5181 võllas 13322 võltsija ühe küla lapsed 14332 võtab 13722 väiksed — suured 14473—4 õpetatud 14747 õues 4021 äri ei kesta 1875 õõ hõlma alt 13739 õõ — vari 14805 ühe naeri pärast 13726 üks 15048 üksinda lüll 13727 üksi varastada 13899 üks patt 15010 üks — puuakse 14474 üks tee 13762

varastama: arm 13781 asi 13789 asi õnne 13714 ennast 11898 hobune 13791 hobuse 1383 hästi 13770 kanased 13787 karul karvu 13782 kes mõistab 7017 kes vaatab 13002 kes valetab 13278 kinganael 13790 kirst 3870 kord 13772 kuld-päling 11750 kunst 4548 kõik 13777 Laugu mehed 5588 leival 13783—4 natuke 7403 nii palju 13778 noorelt 7475 nõela — noa — hobuse 13769 pala 13788 parem santida 10199 põletab oma vara 13774 raha 13785—6 rot'i sugu imemene 13773 saksa — talupoega 13780 see tapab 13775 see valetab 13776 teetööd 12489 teng sööb 15085 tuli ei võta 12157 tuulisem ilm 12111 vaene — väheke 13091 vanalt 7473 vangi läheb 13278 varas enese tagant 13729 varga järelt 13713 13719 13747 võoras 7928: üles tuleb 13779

varastamine: vangikotta 13840

varbaküüs: vastavad 11176

varbavalu: mehel meele 10548 minu vaese 10558

varblane: aastaga 1836 heaga 8969 jumala tahtmata 2528 13799 kanepivahti 1611 kardab metsa 13797 kotis 13792 kõvasti süüa 13795 lati vahele 7694 laua peal

13794 lendab juurde 13792 läbi lendab 9101 parem — pihus 11998 13795 perse täis 13660 põmmutab 13807 pühivad nokka 13798 sõna 11128 sügisel õlu 11377 valge — kätte 1436 valget — ei näe 13285—6 vana 13502 ööbikuks 5957 üks — käes 14907

vare vt. varu

vares: aia otsas 4310 aiateiba otsast 13800 aiateivast katki 13801 enne küünlapäeva pesa 13808 ennem — valgeks 13804 esimene muna 6238 esimese pesapalgi 13830 haavalehte 13809 hanemuna 843 harakas ei sünni — paari 840 hiline — nälga näeb 1255 hiline — saagist ilma 1256 hiline — varane 1248 hirmutatud 1306 iga päev 842 ilmas kõige rohkem 2785 jääb ilma 1256 kahte püüdma 3012 kaks viirga 13823 katusel 13795 kolm korda vaagub 13811 kotka emandat 13831 kukub 13821 kuulutaja 13820 kõrgemale kui tiivad kannavad 5923 käd ei — pesagi 10928 käivad pardis 1768 laskma 13807 las vaagub 13814 laul kõige ilusam 12065 laululind 13819 lendab juurde 13792 lendab suhu 12917 lendab üle 14041 liigu peale 13832 linna — pole näljane 5965 linnuks arvab 13806 maarjapäeval lapsi ristivat 13826 muneb 3654 6238 näljane sööb 7722 pesa aampalgi 13812 pesa jaoks raagu 13802 pesast hanemuna 13816 13818 pilvest märki 13824 raibe 9537 rukki-oras — katab 9843 sadu 13825 sea selga 841 soiub 13813 sulge heida 4025 surnud — lenda 10703 sõõgu oma 11230 tapan vana 9703 tehtud ülekohtus 13805 teise silma 2829 vaagub pesa 13827 vagu taga 13817 vahetaja väravas 13828 valgemaks 13803 valija väravas 13829 vana — elab 4411 vanal — seitsmeaastasel lapsel 13445 vanamees — roog 13450 vana — visa hingega 13503 vara ei lenda 13815 vara — murul 13677 varane — hiline 13702 varesega 13086 13822 varese silma 2829 varjule 1727 vee peal 3083 viimane — hunnikud laiali 14080 viis verist väntsa 2827 võtma 844 ühe sõna laulab 13810 üks — vaagatab 15083

varesevesi: maarjapäeval 6239

vargile: nälj 7696 rikast — vaest 9759 vale 13264 vatsk 13902

vargus: ei seisa kotis 13836 kaob kotist 13839 kus ei ole vastuvõtjat 13899 lõhkiene kuub 13837 mis suhu pistetakse 10869 natuke 7403 prosta-olek 8992 rik-

kaks saada 7715 saadud 13835 teenitud vale 11751 umbkotti 13834 vale — ema 13259 vale — hakatus 13260 vale ja 4938 13245 valgele 13841 vangiraud 13840 varjule 13833 vastuvõtja 13838 väikesest — suur 14462

vari, varju (vt. ka metsavari): anna — valu 12240 argpüks kardab 344 halba 966 ise oma — eest 13842 jahedam 13846 kuidas mees 6512 leiad 4765 lukk looma — inimese 6065 lüheneb 9297 metsa — lehe — mehe 6790 mis vatsas 4806 parem vaadata 13844 parem vana 13364 petab 13845 pikeneb 92 saksa — varima 10084 see käes 13843 taota 12886 vagadus 13212 valgust 13296 valijale 13848 vanakuul 7560 vanast pole 13487 varast ajab taga 13741 varas õõ hõlma alt 13739 videvikus — pikad 1812 võrgust 13 35 ära jookse 13847 ära kaota 12708 õõ varga 14805

varik: vana 13504

varima: saksa varjugi 10084 vanemaid — lapsi 1064

varisema: mõisa küljest 6988 vaese kõhus 3558

varitsema: enne valget 4253

varjama: aiavarb 13849 julgus — sõja-meest 2504 kastehein suure puu 3419 kulm 4522 mõrsja vali 4402 taba — maja 11464 vargust 13838

varjukuju: võrgust 13

varjupaik: pime õõ 14805

varn: ema ei sünni 608 inimene — võtta 2090 jäta kirves 3874 kuhu — lööd 13850 mis vaja 4796 mägi pole võtta 7066 seinas 13491 teise valu 14375 vara — ei riku 13657 varas jätab 13731 varnaga 14247 vastselt sõel 13893 vend — võtta 13927 vikat 14168

varruaeg: laps eluaeg 13013

varruid: vaese mehe 13056 vaest 13035 vanal veskil 5007 vanaskuus 7556 õigel ajal 9045

varrukas: parempidi 11194

varruline: vaene ei saa 13134

vars: kolmas vana 14958 läheb mööda 7758 mammu 11244 paja alla 3878 reha — lige 9606 9608 saapad 13851 süid 11408 üle luua 6100

varsajalg: valitsejale 6103

varss: ei künna 13879 hea hobune 13860 hobuse vatsa 8170 iga pikk 13857 kabi 13855 kasvatada 13595 kaup 14493 mõt- ted 13435 mära 13853 13856 mära — metsa lasta 8307 nahk õrrel 13876 nõlg 5551 selga ära rõhu 13861 surnud —

nahk 11929 vaadatakse märast 13861
 vaese mehe 13120 valget 11994 vali-
 takse hea hobuse 1014 vana hobuse
 koormat 13852 vana nina alla 13878
 vana — võidu 13387 varane 13707 vara-
 ne — aia taha 13704 varsa kahju 13859
 veab 13531 vehmrist välja 13854 viie-
 kuusel — mõistus 14070 võõra — seljas
 14368 välja minna 1342 õpid 13858
vart: seljas 4259 vahi neidu — varrest 7415
varu (= võru): kauaks krantsil 4127
varuks: koera lööma 13863
varuma: roog 4717 vara 8379
varvas: harali 11249 kana ei mune 5640
 rakk — valutab 4396 suure — suhu
 7209 suur — seina 4374 valu ei ole
 8457 valutavad 3782 varba aseme 4325
 vatsk sees 4421 vill 4397—8 14203
varvasjalg: vahetab 13864
vasak: käsi valetab 8404 vabandab 8405
vasar: alas ei vari 238 hanel luine 823
 kana loob 5640
vasikajook: puder 9006
vasikanahk: kuulma 13632 leivakott 9571
 maitsta 13640 noomib 2001
vasikas: aega vaevasel 50 ei lüpsa 13879
 enneaegne 669 ennem laps 5448 esi-
 mene 678 687 698—700 hammast suus
 11426 head rokka 13866 hommikul ei
 14531 härjal 1860 iga karva 1959 jalad
 kõverad 8663 jook 9223 karjub kõigest
 rohkem 13877 kellaga 3573 kellest lehm
 5634 kergitab oma hända 13867 koja-
 täis — valskusega 8163 kuidas lehm
 5635 kus lehm 5636 kõhnad — vaglas
 4768 kõik — karja 13865 lehm nooligu
 ise 5633 läheb älpu 700 nahk turu peale
 13876 noorekuu 7559 oma ema nina alla
 13878 on läinud 13874 palju 13872 pal-
 vetega 13868 pasandab 699 pasane 8414
 piimaga kasvata 8757 pool — heaga
 8969 puskjal 2908 päeval päitspea 14803
 ristib surnud 2708 see ammub 13869
 seni väike — joodab 14458 surm 11709
 sündinud 2471 süü 11450 tappa 13447
 tellitakse 936 tuleb — härjal läheb 13875
 tulevad koju 1863 tulles 1833 uppunud
 13314 vaeste 13131 vaga — kuri 13205
 vaglad 5551 vaivad sõrad 5573 valla-
 talitajaks 13304 vanaelajate hulka 3561
 vanalkuul 3114 varane — aia taha
 13704 varane — hiline tall 13707 va-
 rane — metsa 13691 13705 varane —
 pasale 13706 viga 9725 võidu 2414
 2690 6861 7249 7465 13870 13873 võõ-
 ra — künda 14416 õhtul — hommikul
 13871

vask: aitab ka 1683 ega vao 4506 25-aas-
 tane 12782 kask saksa 3340 kask vaese-
 mehe 11577 kõik ei ole 13880 magu sees
 8135 vaese kuld 13881 vaeste raha 13505
vaskkatel: vana emane 13454 vana naine
 13458
vaskmadu: silmad peas 13883
vaskuss (vt. ka küü): silmad oleksid
 13883—5 silmi pähe 13882
vastama: ei jää 114 kuri 958 kurja 4598
 paha 958 8486 palju 8326 8337 perse
 4978 suu 4893 vanalt raske 7503 varba-
 küüned 11176 vats 4982 vesi peale
 maarjapäeva 8172
vastane: eest jooksmine 1707 teenrid 8520
 varase 13711
vastlad: mööda 13886 oleks ma küünal 8170
 seitse lihavõttesse 5235 silm vesine
 5229 vanakuu 6276 vanalkuul lööke laul-
 ma 13887
vastlakuu: härg — kukk juua 5222 küün-
 lakuu sula — külm 5210 vali 5097 vast-
 tab küünlakuisse sula 5206 võtaks põnn-
 pea põrandale 8170
vastlaliug: venitab lina 8795
vastlapäev: hobuse selga hüpata 12287 härg
 juua 5217 5222 liha heidetakse 5821
 pool toitu 12299 päeva paistab 13889
 pühad kargama 13890 reejalas lund täis
 6267 regi heidetakse 5821 sea põue põr-
 sakesed 8170 silm vett jooksmine 5229
 suured lumehanged 4849 torm 13891 va-
 badik 13012 valges 12101 valusam 5098
 vanakuus 13888 varas 13892 vares pesa-
 põhja 13830 viidaks jõulud 322
vastne (vt. ka uus): ea 8396 kaeda 13365
 leiva tegijat 13343 lipa-lopa 13371 luud
 pühib hästi 12991 paik 8256 parem —
 teha 12982 püss 13453 ratta määrimine
 13894 sadul 13895 särk 13367 vanaga
 13390
vastne-aasta (vt. ka uusaasta): ilus 10289
vastselt: sõel varnas 13893
vastuajaja: vaevatakse 9121
vastuhakkamine: loodud 13896
vastuline: vana naise 4686
vastulööja: süüd 6152
vastulöömine: lubatud 6157
vastuoksa: vaesem 9324
vastu panema: tuulele 12221
vastu pidama: lühike ja jäme 6162
vastus: jumala teole 13897 kuidas küsimine
 5189 vait olemine 13228
vastuvett: raske ujuda 13898
vastuvõtja: ei väsi 291 vaene 13040 vargu-
 se 13838 veri 9122 viijat 13899

- vastu võtma:** maarjamaa 6223 välimust mõõda 14484
- vastu ütlema:** hobune 1370
- vats:** naerab 4982 rebestada 1131 13900 saaja 14069 see varjul 4806 siis vaevata 8142 vaeva 11236 12656 vali isand 4793 õhtune — õlle 14526
- vatsk:** ajab vargile 13902 jätab vaeseks 8773 käevarrest 11166 kúpsetage 6836 kütsa 3548 lai 13901 maja lootus 13903 oma leib — võõra 8001 omas vallas valmis 7944 sees varvasteni 4421 seni vaderit 11034 suured silmad 9007 targaral kõik 12861 tolle võimuse 4407 unest 12894 vaene — kütsa 13037 vaesel — ahjus 10182 vaeva 13179 valgema 9992 valget 13904 vesi 13489 võõra — sõmeline 14412
- vatt:** vammus 13905
- veatama:** noort 7531
- vedaja:** nina nooks 7449 pannakse taha 11213 vaev 1764 vanad viisud 4544
- vedama:** himu eest 1271 hobune — tee 1328 1336 hobune üheksa 1317 hobusega — sisse 1365 härg — hobuse 1835 inimeste koorem 2152 kaheksa meest 1369 keeletu peab 3543 kes sööb 11242 kuri — inimest 4641 kõige sitem 13906 looma toidud 6026 mehed kokku 11738 silgatab 13907 taga 508 talb — talba 11489 vedu 15091 veri 348 vesi ja laenatud leib 5250 vesi viisile 12092 viletsus 1729
- vedel:** kõrt 8406 lake 2961 4158 8363 8367 10545 leem 1549 leent panna 10032 maotais 8300 mingu 8281 piim 8283 sinna läheb 8277 sitt ei seisa 10547 veab veerde 10033 venitada 8292 villand 14207
- vedeleja:** kasvavad külvamata 5305
- vedelema:** nälga näeb 4253
- vedelik:** selgub seistes 13908
- vedruäke:** seeme — ajada 4564
- vedu:** orjus 11937 teine ei saa — veetud 15091
- veebuar:** härg juua 5222 kuusenõelad lume peal 5209 külm 7746 sula — märtsil külm 5210 täiskuu päeva kätte 2363
- veebuarikuu:** härg — kukk juua 5217 teeb 2364
- veekipp:** jänuneb 4524
- veelima** (= sallima): rikas 9651
- veenälg:** suurem kui leivanälg 5735
- veeots:** maarjapäeval 6228 6244
- veepang:** ütelnud 13909
- veer:** seal kala 13910 teise — vett otsima

- 13911 vatska 13154 verev 13933 vesi — veab 13976 viis 13912
- veerand:** veerandit 13913
- veereja:** kivi 13914
- veerema:** kivile 10129 13914 kivi nii kaua 3938 koorem raske 13915 koormaga vanker 4351 kukk kannust 4910 munad — pesas 6898 munad pesast 6897 ratas 9561 rublad 9811 vaenuvanker 13161 vanne 4673
- veering:** kes — ei hoia 4360
- veeristik:** kikas joob vett 5222
- veesoone:** maarjapäevaks 6944
- veesurm:** sureb 10705
- veetagune:** veereb 6691
- veetee:** ohtlik 3929
- veeviha:** kann võtab 4313
- vehmer:** ei vea 8704 varsana — välja 13854
- veidi:** ei võta 8878 enam kui ilma 11782 head 1123 kõneleb 13916 leiab 8323 lõpetab 8348 näe 7665 näljasele penile 7719 rahul 8902 sitikal verd 10528 söö 11304 viha 8369 võltsi — varasta 7403 õigust — headust 14572 õpib — mõistab 14753
- veimevakk:** vaese — vaatab 13025 vaksa-kõrgune 12757
- vein:** viha 14025
- veis:** rumalam kui 2251 vitsaraag kevadel 14268 võõrad — ei seisa 14387 võõrast — teised pusklevad 14407
- veiseliha:** härjast 1861
- veli** (vt. ka **vend**): aasta ei ole aasta 11 annab vennale 13921 hein heinale 1175 jalg jalale 2395 katused kokku kasvunud 13920 kavalate — sees 1746 koorem koormale 4348 nutt häda 7609 oma — veripeni 8049 on veli 11018 paljaste kätega 13917 puder nurmikus 13919 päev päevale 9268 raasu rüpes 13918 ruga roale 9816 tõukavad — tõmbavad 4 vellele 13924 võlgu võtta 13923 vihmu 1608 võõraalt maalt 11032
- velitsed:** katused kokku 13920 lahja vägevaga — magus mõruga 5278 vesine — arm 13995 vihkavad 13922
- vemmal:** vaese õigus 13925
- vend** (vt. ka **veli**): aasta ei ole aasta 11 aeg aasta 61 andes 296 haigus surma 761 jalg jala 2395 julgus ja õnnetus 2505 kaugel 11032 kavalus ja himu 3517 kellahelin 364 kord korra 4384 kõik aastad 11 kõik talved ei ole 11539 lepi sina 5754 maksa kui 3497 mats pole 4368 oma — venelane 7989 on vend 11018 parem ühe — sõprus 14910 päeval viis

14803 rapsib 11179 sant vaese 10194
 seitse — rahus 10275 siis vennad 13928
 silma näed pinnu 11889 sügisel 061
 11403 valu 13929 varnast võtta 13927
 venda aitab 11036 venda ei aita 11178
 venna tunneb 13926 vestuvarekene
 14510 viha 13930 vihm 1608 vilets —
 palgaline 14701 vilu põhjatuuli 14509
 vits 8022 õnnetus ja hooletus 14722
 õnn ja õnnetus 14684 ära pea saksa
 10100 üks kevad 11

vene 1 (= paat): käil annab leiba 1517
 vesi külje all 6039 vilets — vesile
 14176

vene 2: külm 13931

venelane: kapsasupp leiva 3220

venemees: õigus 14596

venima: kust peenike 8496 vilne 14206

vennapoeg: sisalik ussi 10517 valelik varga
 13737

vennas: aastad 11 kavala — seas 1746
 kõik päevad 9268 mardi- ja miiklipäev
 6397 naistel nägelemist 13932

vennike: võlg — võttes 13923

verehind: maksta 14312

vereimeja: ilus mees 2046 vend venna
 8049

veretama: agu 1461

verev: ubin 13934 veerde 13933

verevaev: varas teise 13734

veri: ega vesi — anna 13951 ei vea 13939
 hüübib harvasti 13940 ihu sees 13938
 ikka veri 13943 jooksnud 13937 keskele
 13976 kurjale tilk 4587 lõikab 13016
 maksta 13923 noor 7523 nõuab verd
 13942 oma — vette viskab 7855 paksem
 13944 pesed 5599 saada 13129 sarve all
 13936 sõjas hoolib 11063 südames 13945
 tilgub 1849 valu 13929 vaga 13204
 13206—7 veab 348 veest 13958 veidi
 sitikal 10528 verega kohtus 13935 verele
 sooja 13946 vere poole 13941 vere vaeva
 13947 vihkab verd 13948 võõras 14365

veripeni: oma veli 8049

verisarv: vedama 1845

veristama: korra hamba 818 miiklipäev
 6829

verivaenlane: sugulane hullem 10636 taga-
 selja 10886

verivõõras: võõrsiline 7989

verst: kaks kõverat 3021 kus tulp 12192
 maad tasast 13949 parem üheksa — üm-
 ber 14831 pealt rubla 10127

verstasamm: näitab kaugust 13950

verstatulp: muile teed 13950

vesi: ahju 5338 ahjus 12851 all 10129
 14435 armastus kangem 380 asemel veri

13783 eest hoida 5464 ei hüppa 13956
 ei hüübi 13940 ei jõua lõhkuda 11573 ei
 kustuta vett 12163 ei külmata 6249 ei
 upu 14586 elatab 2450 ema 5693 esi-
 mene külm kivi 13975 halvast kaevust
 775 hea sulane 12174 heinas nael 2318
 hull — vihmavarju 1567 häda hülgel
 1740 igas kohas 4211 inimesed ristiitud
 2097 janu ajada 13973 jookseb 12252
 jookseb — poole 13941 jookseb veel
 13967 jooksvas — putukad 2462 jooks-
 vat — kinni 7245 jumala maa 2529 ju-
 mal hoidnud 2660 juua sünnib 3940
 jõudu annab 13984 jälg ei parane 9237
 jätab jälgi 13979 kaela 216 kaerad 9961
 kaevust otsas 13961 kaevust toomine 178
 kaks kaevu 2970 kaladele 3038 kala ei
 upu 3054 kala on 3049 kala ujub igas
 3070 kallis 2901 kantud — kaevus 13952
 karmanis kanda 13968 kasta saba 10016
 keet kapsaid 8969 keeva — kört 13955
 kes tühjust kaevust 12640 kevadel ei
 uhu 13962 kevadine — sügisene 3675
 kirvest — visata 3881 kolm korda —
 leivale 8654 koormakandja — voolab
 4354 korra mõisa kaevust 6983 kui ei
 ole 4306 kuivale taarile 11456 kui —
 õiget 4468 kus merel magedat 6724
 kuumaks 681 kõige vanem 5701 kõikide
 päralt 6782 kõik pilved 8854 kõnts seis-
 va — peale 4840 kõrge — madal jüri-
 päeval 2813 kärmest jookseb 4956 külje
 all 12850 külma — valatakse 13330 külm
 teeb sillad 5124 lainetat laurisapäeval
 5302 lammis lämmi 10336 lammis soo-
 ja 10376 laulab mõldrile 3810 leiab teed
 13981 läheb 6075 lämmi — anumit 8734
 lännikuid 7034 mahakallatud 6336 me-
 rest lõpetab 6128 mesi 2409 minema 9475
 minna 13129 mis leiva sees 5378 mis vee-
 reb 13982 mis õllele viidi 13965 oksa
 3929 pais ette 13987 paks parem 8282
 pardil parem 8413 peab majas olema 12169
 peale tehtud tuli 13974 perses 4028 6039
 10020 12850 piima jätk 146 pole laste-
 mäng 12166 puhta — sees 9026 puhub
 — peale 10698 põhjata riista 9127 päev
 6243 raha — minema 9475 saab midagi
 13964 sauna 14069 savihaua 10233 sega-
 ses 10258—9 seisev — haisema 10266
 seisvas — madu 10265 siis saba vaja
 10020 siit-sealtpoolt lootikut 6038 sil-
 mas 13945 sittumine 8032 suhu võtta
 13970 suurest tõrest 12314 sõber en-
 tarvis 11012 sõbra 11051 sõelaga 6366
 11072 11074 sõelas seisab 13960 sõelast
 13839 15118 sõel — pidamiseks 11073

sõudjal 5168 sügavamale 11366 sügavas
kaevus 11364 sügav vagu 12161 taga-
selja 10888 teine — väherdada 14965
teise veerde — otsima 13911 teise viga
11886 tuleb suhu 13963 tuli keelamata
12172 tuli tehakse sinna 12180 tuli val-
gustamata 13977 tuli — üheskoos 12194
tuli ühte hakka 13953 tõmba koer —
välja 4004 vaene ei ole 13038 vaesel —
ahjus 13107 vaese piima jätk 13985 va-
gasem 13191 vagase — sees 13214 vaga
— sügav põhi 13208 vahele ei mahu
2921 valgub 13971 vanasõna 13580 vana
— välja 13536 vanem kui tuli 13983
vaob 12173 vastu mäge üles 2691 veeks
13980 veerde veab 13976 veeretab 13959
veeretatud 12208 veetud 5250 venna-
naine 10656 12350 verd anna 13951 veri
paksem 13944 veri saab 13958 vesi 13943
vett otsima 13992 viga 9110 13954 vigla
vart pidi 2315 vihtle alpi 251 viib 12239
13966 viib kõik 11571 viimase külma
14081 viin teeb seda 14124 viisile veab
12092 vinderdi-vänderdi 13978 visatud
kivi 13972 voolas — ei lange 14277 võ-
lad maksab 13969 võtab kõik 9236 võta
suhu 13988 võoras 14384 võora silma
14352 vägeva — ei tee laineid 14432
väheneb 13989 väikene 14470 väle vaju-
ma 12164 värske 996 õigus nagu rasv
14595 ära anna — maad 13990 ära kan-
na — merre 13991 ära mõseb ennast
13985 ära mängi 12182 ära tee tuld
12183 üle tee 8172 ümber käib 13957

vesik: villa ketrab 13993
vesikaar: tuul 7299 13994
vesikört: igaüks kiidab oma 3723
vesilusikas: jää ise 309
vesine: kõhutäis 11476 maretipäev 6409
terve nälja 4459 tülitajal — leem 12736
veliste arm 13995

vesinädal: mesinädal 6754
vesirokk: mis sa kiidad 3723
vesistama: Kadri 2868

veski: enne jooksmata 14001 esmalt 13996
heinakotiga 1185 jumala 2538 kaks —
korruga 2998 kes enne — jõuab 13997
kikkaga 157 kivita 3928 kott — korda
4412 laulab mõldrile 3810 mullu — oli
4414 naiste — head jahu 7306 oled tul-
nud 13998 rohkem — jahvatamas 13999
sead 6855 tühi — tuuleta 12693 vanal
— varrud 5007 vara 1259 10313 14000
ära — enne kiida 14002

veskikivi: jumala 2538 varastatud saada
13777

veskikoda: alati lahti 3828 magusamad ju-
tud 10296 märgita 10297
veskilaine: pärast 13996
veskirott: ei sure näliga 14003
vestlus: palju 8365
vestuvars: vend 14510
vibu: liiga pingule 6024 silma pistjaks
5014 virinat 5013
videvik: viksid härjad 4255 vilja kaudu
14534 villad 1812
viga: ei viitsi 115 head õpetajad 14007
hiirtel elada 1245 hüval 1055 igal —
parandust 14005 igal veel 13954 igaühel
1079 kaasavara katab 8993 karjuse 10813
kurel — kõrgista 4583 kuus 4751 ligi-
dalt 3482 minial mitu 6842 mis — noor
olla 7532 nooremaks 2112 näed laita
14006 oma — teise 7974 7990—1 13007
pahal lapsel 8229 puu küljes 11886 ro-
kal — vasikal — joogis 11450 sa ei ole
1121 sõbra 11047 sõjal mitu 11208
teise — naerab 11841 teise — näeb
11894 teise perse peal liugu lasta 11862
tüdruku — avalikuks 12584 tütarlapse
12601 vihastajal viis 14037 vihtujal
11446 viisus 14008 viis — viibjal 14147
viis — vinguril 8237 viitsimisest 14158
viivitusel palju 14159 villistada 14197
villa ketratajale 1770 virk parandab 14242
ütles sõbrale 11061

vigadus: laidab 11009
Vigala: mees viimane liits 14009
vigaline vt. **vigane**
vigane: hobune pole väärt 14011 irvitab
14010 jalust 2400 kombed 14033 laps
kõige armsam 14012 olgu sant või 10167
ratas kriiksub 8234 tantsima 1761 viiak-
se 4661 ära naera 13521 ära pilka 8833
ära vihka 8833

vigel: süld 11408
vigur: kohitsetakse kasski 14013 viljandi
1234

viha 1: aeg kustutab 63 asjaajajaks 14018
kadedus 2862 kala veest 14029 kaotab
9516 kestab 14020 kihutab 3686 kurja
juur 14024 kõhtu täidab 14015 laastab
linnad 14021 läheb viltu 14016 minek
14023 mõisnikul ussi 7002 nagu vein
14025 naise 7299 parem — venitada
14017 peksad 14019 pimedaks 14026
rohkem 14453 saksa 2568 3822 10044
10085 sant kotiga 10147 susi sööb sugu-
lase 10837 söötma oma viha 11824 vaese
inimese 13047 valge 5280 vana 13507
velje 14022 venna 13930 viin 14117 vilja
väljalt 14028 villase — ei parane 14204
vits — rohi 14262 võtab 14027 võtta

7369 ära pea 577 ühtegi atra 7363 üsatais 8573
viha 2 (= mõru, kibe): humalatele 9329 kanna — magu 14014 naisemehe suus 6746 suule 3685 teisele 14896
vihaalune: saksa 1613
vihale ajama: viin 14117
vihaleht: ema töötus 625 lapse noore 12249
vihamaa: naljamaad rohkem 7373
vihamees: anna laenu 11056 avalik 494 10110 eest hoida 13160 kahju teha 11021 kavalam 9585 korjab enesele 11836 tagasinõudja 5260 fark 3269 tean hoida 2565 veskile 11996 vähem sõpru 11029
vihane: kass rott 14031 kõned 14033 mees — müristab 6596 naine mäda kondis 14035 peljatakse 4656 peni — inimene 11286 põld ei jää 14032 silmad vesised 14034 sügisel merevesi 11381 viiakse 4661 ühe — teise peale 14030
vihanema: villane ka 14205
vihas: oma viinaga 12818
vihastaja: jagu süüakse 12312 viis viga 14037 virgad 11708 vitsa 14036
vihastama: naisterahvast 7344 veel viledam 14173
vihastamine: vanaks 14038 villi 14039
vihavaen: vilja põllult 14028
vihk: kerged — varda otsas 14818 vilja armuga 8969 Volberille 13508
vihkaja: kasevitsad 3923
vihkama: kassi 3390 ligidal 5798 mihkli-päev — suve 6830 poega 14255 süda 11346 teist 369 14041 valet 9945 velitsed 13922 venda 14040 veri — verd 13948 vigalist 8833 üks 15049
vihm: ajal hobust 8736 annepäeval 325 aprillil 336 ees vaga 14047 enne heina-jaarjapäeva 1194 enne jaanipäeva 2321—2 14044 haned vihtlevad 827 heina riisuda 9606 homme — kui vett 12384 inimene ei sula 2091 jaanikuu 2344 jaanipäeva 2355 2360 14063 jüriks 6076 jüripäeva hommikul 2808 2810 jüripäeval 2796 2814 kaotab — kosutab vilja 14046 karusekuu 3320 kaste — karjapoisike 3416 kevadine 3676—7 konti katki 14042 kuivaga välja 3320 kõik pilved 8854 küünlapäev 5214 laisale 14056 lapsed 9238 14054 laps jookseb alt 5515 leheküü — valmistab põldu 5628 ligidal 9935 noorkuu — vanakuu 7564 palju vibutab 11569 palu 2302 3639 piip viriseb 8771 põua jäljed 14058 pöud — jäljed 9240 pärast pikset 14778 pärast — päike 14049 rikka rinnust kinni 2647 ristipäevane 9780 räästa alla 14053

sadama hakkab 9301 salve — salvest välja 2310 savimaa sitt 14059 seitsmepäeval 10281 selgest taevastki 14051 sigitab seeni 14060 soe — enne jaani 10594 suur — kõhnem 14050 suvel 11553 11547 taeva jää 14043 tilk — taevast 12008 tulu manu 14055 tuul vingub 12257 tõuseb udu 12805 veli 1608 venitab 5858 vesikaare tuul 13994 viienda nädala 14072 vili 9232 14048 14057 vili ei kasva 14045 14191 vili kasvab 14193 vilja 14052 vilu 9279 vint lau-lab 14212 viputab 12255 viits põues 9241 võtab viimase 9236 võtab vilja 14061 üheksa päeva 4457
vihmakarask: süüa 9229
vihma-kass: naeravad 14054
vihmane: küli 14066 madisepäev 6272 neli-pühad 14065 päeval päev välja 14064 suvi 4454
vihmapiisk: viieks lõhki 1186
vihmariputis: jaanipäeva ennelõunane — pärastlõunane 2350
vihmasadu: kevadel 5218
vihmavari: vilk 14200
vihmavesi: katusele jää 14067 kuiva maa peal 14068
vihmavärv: Ann 325
vihvt: anna ka 10164 kelle saun 10213 köit-ma 5203 lapsed 12249 lõõvad väiksel 10212 nalu haub halva 5027 sauna 31 14069 saunaleili ei keelata 10228 saun ilma 10222 süüdi 11446 ütelnud 14062
vihvt: emal alpi 251 haned 827 laps teeb hambaid 5534 laupäeva õhtul 5598—9 tuhkapäeval — liha maha 12100 üks või üheksa 5725
vihvlemine: silmavesi 10494 targal leil lume peal 11620
vihtuja: viga 11446
viibija: viis viga 14147
viibima: kuivaga ühe päeva 4457 pulmad 9045
Viidas: viib piima 2335 võtab veerest 14154 Viidik vt. **Viidas**
viidipäev: kapsas 3203
viidus: pisike — koorma ümber 14459
viidutöö: luisutöö 7425
viiekuune: mõistab vitsa 2914 varsa mõistus 14070
viieedene: vilets kuu 14071
viies: nädala vihm 14072 ratas 14073
viija: vastuvõtjat 13899 viib viljaõnne 14074
viilima: saagi — sind 9980
viilukas: lõigatud 6108

viima: ei vingu 10332 halb hauda 4671 hunt tallekese 1643 joodik 2433 kagu-tuul — kalad 2911 kodust — on 3963 kooljat 4332 kourapurjed kohale 4430 kust vesi 13966 lihatüki — härja 5828 loetud lambad 1645 mehed kokku 11738 pilliga 8844 söelaga — pangega 11072 sõnnik — piim 11150 sülega 11417 viida aeg 14075 viimse talle 1592 vägisi 14439

viimane: anna käest 309 hoop lõõmata 14078 kaks õnne 14084 kõige viksims 11689 külma vee tütar 14081 külv 9334 lammas laudast 14076 meest sõtta 14077 nägemata 7030 põrsa nisa sabaots 14083 sita jutt 2681 sõna 11733 14079 vares hunnikud laiali 14080 viisurätid 705 viisuräti koristaja 682

viin: alati odav 14107 ei oska juua 14087 ei vea joodikuks 14131 eksitab meele ja keele 7346 hea silmarohi 14110 himustab 14089 hinge hukkaja 14102 hingevõtja 14108 ilma — laulab 4470 inimele ostab 2125 joo 2475—6 2478—9 joodik — järele 2427 joodikul — jätta 8551 joodikul — magusaks 2430 joodikul — parem kui leib 2443 joo suutäis 8913 jumala poolt 2484 kibe — ohatab suud 14090 kiviprao vahele 14086 kuradi käeraha 14109 kurat suhkurt 14091 kõhurohi 14105 külmarohi 14111 man ei või vahitada 14096 meesterahva külakakker 14112 mehe meele 14129 mehe peale ei kipu 14085 mehest vägevam 14114 metsavahi nõid 14113 mida enam 14093 mis vesi ei teagi 14124 mitu viga 14097 murrab õiguse pea 8425 mu sees 14092 naisterahvast üle 14104 naps — võlg 4810 otsima — rohtu 4789 peab olema 14118 päris põrguline 14646 raha eest 3838 raha katk 14119 raha odavaks 14123 röömustab 14120 selle sakuska 12076 seltsis usin riidu 14088 surmarohi 14115 surmatõbi 10773 sõbraks 14122 taplema — lepitab 14117 teeb kirgma 14121 tuleb — läheb 14095 tõukab hauda 14126 upub enam 14132 vaest röömustab 14127 vanapagan 14103 vanarahva taar 14106 velitseid 14098 viha — magusaks 2476 vihas oma 12818 viida aega 14130 viisrajakas 14649 vilets järg 14094 viletsuse majasse 14125 villaseid saapaid 14101 virgutab 14099 vits valusasti 14100 võlu 14128 võtab võimuse 14116

viinahais: mullahais 6687

viinahull: harva hull 14636 õllehull hullem 14637

viinajoomine: ei või jätta 4274

viinaklaas: upub rohkem 14132

viinakuu: laps kraps 14133

viinanaps: rikkal mehel 9731

viinanorimine: tere 13095

viinapea: viletsust 14136

viinapudel: puud ja laevad 14134 põrgu-pass 14135

viinasurm: ennem sureb 10705

viinatops: parem kui kesvatera 14137

viinavaat: pulk — eest 9037

viipsipuu: õnnevimp 14735

viirastuma: rikas 4748

viis, -e: aastat ula joosta 1837 aastat vähem elada 14141 ametit 14836 ei ole villem 14138 karu õpetad 14144 kuud sülgab lakke 11522 lappi villatimal 14145 minutit taevas 14146 nädalat vette 5235 nähtud 7030 parem — vedada 1317 sealt kuuendale ka 14139 siga 15022 vaja 8605 vette 5235 viga viibijal 14147 viga vinguril seal 8237 viguri 5235 viljaga 14142 vingumas 3017 14143 virka 14140 viitsi juua 5222

viis, -i 1 (= harjumus, komme): ei heida 1618 hävitab talu 11461 igal lapsel oma 5896 igal maal 6185 igal mehel 6494 igas külas 5896 igas majas 6358 igas peres 11505 igas talus 11506 igas val-las 13236 kuidas maa 6189 maa elab 5925 maailma 4648 noorelt õpib 7543 paha keel 8219 piigat 8753 rikuivad head 4643 suur süü 8900 tõttu viidanessa 14148 töö — veab 12479 vana 13509 veer 13912 viksid — tõttu 14172

viis, -i 2 (= meloodia, lauluviis): igal laulul oma 5896 5900 kukel üks 4473 lind ei laula 5918

viisakas: viis korda 14238 virk 14243

viisas (= tark, arukas): ei virka 12103 elab vähemalgi 1584 petab kavala 14149

viisenjapäev: ussid maa sisse 12971

viisilasa vt. viis, -i 1

viisk: ei viitsi 14157 ei võta 4510 iga 12070 kes virga 14217 king — paari 3784 olgu virnu 6908 oma — teise kingadega 7999 parem paar 8164 valijale 6103 vana — nõelu 8396 vana — vedajale 4544 vanu — ei kannu 13337 veetakse peran 14150 viga 14008 viisuga 14151

viiskümmend: veega 251

viiskümmend kaks: viimane taks 3030

viisrajakas: mõistus persest pähe 14152 viim 14649

viissada: peod linu 14153

viisupael: viimasele 705

viisurätt: kes virga 14217 tütrele ema 12768 viimasele 705
viitapäev vt. **viidipäev**
viitja: viis viletsust 14147
viitma: aega 116
viitsima: see vihub 14156 viisku teha 14157 vili ei tule 14192 villu 14155
viitsimine: viga 14158
viivitama: palju 8342
viivitus: palju vigu 14159
vikat: ader käigu 10508 heina 14165—6 heina teha 1179 jaagupipäevaks — varnas 2311 2313 Jaan tuleb 2330 kivi leiab 14164 kolm korda — lüües 4291 laia kaare 14160 lamba suutäie rohtu 1181 lehmalt piima 14169 luisk taskus 9609 nõnda lähker 14161 otsib heina 14167 peremees nüidab 8647 sina — ei nühi 14162 varna 14168 viristab 10511 väljas 14163
vikatihoop: lamba suutäie heina 1181
vikerkkaar: joob veit 285
viks: käi kõks 14171 lapsed 14226 seda lit-sim 14170 suvi — virutajat 8709 viiak-se mehele 14227 viisi tõttu 14172
viksisaabas: jalas 7705
vile: jumalal peast läbi 3124 kostab taeva 3124 naise 3124 tühja kõhuga 12696 vaene ajab 9711 vang lööb 13646 viletsus 14714
vile, -da (vt. ka **vire**): jalale 4616 ja väle 14171 nutma — naerma 14173
vilets: elab vaeseid päevi 7743 hür 1235 kõik videvikud 14703 lind 5948 mehele 211 olgu — vigane 10167 rott ei tea urgu 14174 sant kotita 13085 soldat kindraliks 8240 vaene varju all 14738 vaene venna ori 14701 vaeslapse elu 13147 valega elada 14177 venä vesile jätab 14176 viimane — põli 706 viljata 2850 visa hing 14175 viitsul pekstakse 14178 võõra varsa seljas 14368 üks — vasikas 8414
viletsus: ei — hüüa tulles 14714 ei vaata päeva 757 ei vilega 14714 inimeste kaisus 13167 kus hooletus 1509 külvab 14179 lahkub vingudes 14181 mõõda inimesi 14723 pillaja kannul 4272 see — lõikab 2867 4909 uksest — aknast 13171 vagal palju 14556 veab 1729 viinapea ei tunne 14136 viin toob 14125 viis — kuus 15094 viis — viitjal 14147 vilistades 14180 vilja põllult 12732
vili: ei kasva vihmata 14191 ei külmu 11371 ei lõika 149 ei või — teha 4737 halja 801 heategu kannab 1158 hein vihkab 1178 hool kannab 1475 igal nurmel

7601 iga töö kannab 12433 kaks pead kasvab 14875 kaste hea 3413 kasvab vihmaga 14193 keelatud 3540 kes virga 14218 kius võtab 4618 kord sõnnikut 3670 kuidas küli 5136 kuidas nimi 7436 kuidas seeme 10247 kuidas töö 12472 kus jälg 2146 kägu viitsa 4915 külv kannab 1745 lauritsapäeval kotis 5611 lauritsapäeval magu manu 5617 maa ei kannab 6186 maa ei sigita 6213 magus 3176 12518 maha tehtud 7765 metsa viitsadest 3424 mets lehte 6784 muga vaeva 14189 muidu kasva 14182 musta peal 6946 märga — ei jahvata 7083 odav 4315 omal ajal küpseks 14184 on viha 1243 orastest 8075—6 palju marju 6420 palju sigu 14185 Peetri pöud 8510 peni kapa all 8565 peotäis 14183 peremees-perenaine paksus 8620 pole müüa 9498 puu 963 9085 puud tuntakse 9102 põuast peetud — kosub 14058 rinnuni 2717 saarlase 1234 seda paksem 8280 selgeks 11077 selge tõstab hinda 14194 sel salve 14187 suvel — vangis 11551 sügisel salves 802 taevavalgus valmistab 11469 tahab — lõigata 14188 toores — kotis 12044 tuumakas 3227 umbrohist üle 2326 vaen kasvatab 13188 vakk — pool vakka 3668 videvikus — palju 1812 viha — väljalt 14028 vihmaga saab 14052 vihma — põua sökal 14048 14057 vihmata ei kasva 14045 vihm kaotab — kosutab 14046 vihm võtab 14061 viibinud 14186 viijal 14691 viis 14142 viitsimata 14192 vilets 1180 võhul 2846 võtab — kasvu 4736 võtab sügisel 3655 väeks 13980 väljas — kotis 14195 väik valmistab 467 ädal — eest 14771 äpardus 5710 üks päev varem 3645 ütelnud 14196
vilistama: isa 2214 mis viga 14197 naisterahvas 3124 rikkad 9711 viletsus ei tule 14180
vilistamine: naise 3124
vilitaja: villad 8832
vilja-aasta: ei saada heinu 1180 härg juua 6234 kui lihaheide reetee heidab 5818 kägu enne jüripäeva 4916 kägu tuleb viitsa 4915 õõbik lehtis metsa 14814
viljaaun: sügisel suured 4849
viljahang: lumehang 4849
viljahind: pööravad 6817
viljahunnik: suured 4849
viljakott: katki jüranud 9648 mine mehele 6663
viljakuhi: hiir ei sure 1235 mine mehele 6663 põldude peal 4849

viljakülimit: kuhjas 4849
viljamoot: peks peremehe 8526
viljanaber: rott ei sure 1235
viljandi: vigurid 1234
viljapea: keset — tera 14198 suvel pikad 3662 täis — tühje 11433
viljarõuk: konnad — tükivad 4315 suuremad 4849
viljasaak: marjasaak 6423
viljasalv: hiir ei sure 1235 laisk lõpeb 5367 mägi 7075 rott sureb 9810 seasaba kasvab 10242 teine ei ela 11878 täis 4849
viljasuvi: kägu viitsa 4915
viljategemine: maa õitseb 6195
viljaterahunnik: suured 4849
viljavihk: puuduvad 14199
viljaõnn: viija viib 14074
viljuke: maale lagub 10919
vilk: söö silku 10432 vihnavari 14200 vilgu kohta 14201
vill, -a: ei viitsi 4094 14155 hunt heidab 1618 kivi otsast 5851 lammast niidetakse — langeb 5423 lossikonn niidab 6045 mullaks 5857 nagu vooa 14278 niipalju hejnu 5420 nälginud lammas 7716 oma 7920 ostma 14202 sea seljast 10328 see lammas niidetakse 5435 tõi kisub — pikaks 12274 valget — kannavad 13284 vesik — ketrab 13993 videvikus pikad 1812 virgal 14232 võhul ei ole 14292 võta vähilt 14450 vähe 3244 8357—8 ühest lambast kahte 14940
vill, -i: korts kannas — varbas 4398 kõrts kondsas — varbas 4397 nina peal 4108 saabas kontsal — varbil 9975 varbas — korts kingas 14203 vihastamisest 14039
villand: vedelat 14207
villane: ei vinnu laudaski 8275 lõng katki 6827 roomad 8936 venib 14206 viha ei parane 14204 vihaneb 14205 võõras 8005
villatu: viis lappi 14145
vilne vt. **villane**
viltu: vihaga tehakse 14016
vilu: kasvab 5869 kevade 4482 laisal tööd tehes 5329 lehekuu 5114 parem poja 8919 pikk 5869 pääsukese — saarepunga 14208 seal varju 10649 villast riiet 11557
viluma: noorelt 7486
vimp: kangas 14209
vinduma: ela ehk sure 544 pikkamisi 8786
ving: palju 8357
vingatama: koer 4020
vinguja: seal 8237 seale ei sünni mold 14210
vinguma: tuul 12257 viies 10332 viis 3017 14143 viletsus lahkuib 14181
vingupilv: pikka sadu 14211

vinkel: nina 6709
vint: vihma 14212
vintske: jää sügisel 14213 viga viisul 14008 visiseb 10535
vintsutama: vanast 13360
viipsima: viis korda 3027
virsk (= halb harjumus): hunt ei lase 1618
vire (vt. ka vile, -da): nutma — naerma 14173
virelane: kui viis aastat 14141
virge: ema 14225 mees pikali 6592
virges (= vaju): teeb kõvera 7470
viril: hädaoru orelid 1805
viripill: mehele saab 12610
viriseja: silmad villis 14215
virisema: piip — vihma 8771
viristama: vikat 10511
virik: adra aiale 5174 ei koole nälga 14231 ei puudu tööd 14216 hauas aega 5341 hobusega piitsa 14228 hobusele ohjad 14233 homme unustanud 1434 jooksmas 9758 kiida 14235 kolm korda 14237 kott ja köht täis 5352 kust — tuntakse 14223 kõik ei ole 11604 kõnelema — tööd tegema 14220 käsi leiab leiba 14239 künnab ammugi 5174 laisa lapsed toidab 5307 leiba 12940 maa küntud 5174 mustale 14240 nälga akna taga 14231 palju kiitjaid 5333 parem viis 14140 poole igauks 14234 sunnib isegi 14219 suvine õõ pikem 14230 sööma — kõnelema 14222 sööma — laisk töös 14221 sööma — siis kasukas 5382 sööma — tööle 8986 teeb 5365 tööd 12500 tööle — siis särjile 5382 vaene 13087 vahib töö silmi 5386 vananagi 7469 vanemad 14225—6 vanematel vaesed lapsed 14214 veitis peres — jalad 8593 vigasid parandab 14242 vihastada 5390 vihastajad 11708 viiakse mehele 14227 viisakas 14243 viis korda 14238 viisurätid kannab 14217 vilja sööb 14218 villad 14232 virgub viis korda 14244 vitsaliigutuseski 14229 võib küll 5387 võtmas igal pool 14241 väljastpoolt 14246 õhtul 11461 ärkab 14245 öösel 14807 ühe tunniga 14244
virka (= ruttu): teed 14236
virikama: viisas 12103
virikus: murrab jää 13187 viib võidule 1476
virn: virnaga 14247
virtsaauk: kullaauk 14248
virtsaauk: kullaauk 14248
Viru: mees viljapull 14249
virulane: viljapunn 14249
virus: ausam ahju 3977 oma ahju 8004 parem ahju 176

Virve: viis paari 14250
vira: hing viitsal 14175 käib siidis 10534
visadus: võidule 14251
visinapäev vt. **viisenjapäev**
viskama: aia taha 694 4408 eest leiad 14252 homse varna 1469 ise 9167 karva — viisi 1618 kesist kannikat 3190 kivi-ga või leivaga 4601 kont koera ette 4324 kuldnokk koori 4513 kuri — kulbi kurru 4642 nurganaist — kas või kivi-ga 7593 ohjad järgi 1397 pärleid 9326 reevehmid välja 242 searuihi välja 3197 sõrmeküüned maha 11176 särki seljast 11195 taha 14252 teise peale kiviga 14253 vana pastelt 13535 vana vett 13536 vanu sõnu põhjast 13345 välja-poole nurka 1423
viskamine: kaugele hoida 1707
vižinpäev vt. **viisenjapäev**
vits: armsam laps 367 ei leia 14337 ei ole 11923 ei pruugi 14255 ei riku konti 3335 ei tapa 14258 ei vii hauda 14257 ema — lapsele liiga 601 ema — võõra 627 hea lapse 14263 ilma — valusad 1960 jumala — jõõb 1767 jumala — oh-vitseri nuut 2557 kaks otsa 2920 karjus ilma 3263 kase — valus 3339 kasvab 14256 kasvatab hea lapse 14261 kuri laps vanema 4620 kutsikale 4695 kuude vahel 33 lahke sõna aitab rohkem 5286 laps ei kõiba 5806 lapsele — sool lihale 5806 laps ilma 14191 oma ema 8022 oma kasvatatud 8031 oma — peksavad 7881 oma — võõra hobune 14394 orja — kibe 8106 paremas käes 14260 perse-täis 8701 siis vilja 4915 suud andma 4964 sõna valusam 11129 süüdi pole 14254 vana — väädik 13323 varal karja 8571 vee sees 3929 viha rohi 14262 vihastajale 14036 viina — valus 14100 vilets vaene 14178 villane — verine 627 vitsatoojale 14269 võõrasema 14421 võõra — valus 14413 väana 14259 14264 ühe-, kahe-, — kolmeharuline 14826
vitsahirm: lapse nuhtlus 14266 lapse põr-gust 14267 paha teinud 14265
vitsahoop: lapse põrgust 14267
vitsakimp: isa sõna — ema 2204 oma ema 8022 vihud 5599
vitsaliigutus: virgale 14229
vitsalööök: oma ema 8022
vitsaraag: kevadel 14268 lund vihkama 6279
vitsatooja: kõige enne vitsu 14269
vitsi: viiel juua 5222
vitsutama: keeva vee tõrt 13955

v...: iga lits kiidab 5977 pole võipütt 14270 sellel valda 14271 vaeslapsele 13140 vana — vett 13510 võtab mehe viha 14129 võõras 14427
voivutama: pikaline 8783
vokirumi: naisenaba peab kõva olema 14272
vokiratas: isekasvanud 6787
vokk: ei ketra söömata 14273 ise — ise rattake 2243 kütaks sauna 5534 oma — peal ketrama 1927
volbriäev: hobuse kaeravooder 14274 soe kivi vette 8175 varuvihk 13508
voli: haigusele anda 755 sel võimus 14434
Volveti: kolm aastat 14576
vont: seal konti 4321
vooder: kaeru sulase käest 10964
voodi: ei ole 14275 kaks tükki 6854 kui söömalaud 14276 laisal aega 5341 pat-jadeta 7258 väsimus kõige tühema 14505
vooditäis: sureb 1810
voog: tuulest tulnud 12239
voolama: vesi 4354
voolas: vesi ei lange 14277
voolina: ära — praevarrast 8989
voon, voonake: hea süüa 1076 hiline 13707 nahk suurem 14279 nii villu 14278 suu ees 10884
voor: naerad teist ühe 7168 sagedad 10034
voorus: võidab 14280
voos (vt. ka **aasta**): vana vanetab 14281 vennaksed 11
vorst: ei ole koera jaoks 14287 igasugune praht 14288 kaks otsa 14282 keetmata 4715 koera kaelas 4127 9855 koerale — lapsele kanni 4063 lõikama 14285 otsi-ma 14284 saab 14283 talgud — ravida 11490 tervele 747 vorstiks jääb 14286 vorsti vastu 14289
vorstiots: otsekohe 5814
vorstipüha: jõulupüha 2738
vorstitükk: mees 6515
vundament: uhkus nälja 12837
vussi: läheb 14236
võetune: väheneb 14346
võhl (= õel, kade): ei ole villu 14292 ei ole võid 2846 ei võta hernest 2853 kas-vab vili 14291 silmad võõrilde 14293 vanneldas 11988 vett juhatab 14290 vili 2943
võhlus: elada 3922
või: hoitakse heinaajaks 5684 jääb sõgedaks 14295 kasta ei ole 9005 kevadine 3674 kolm korda halb 14296 mihklipäeval lusi-kaga 6824 naise — suus sulab 7268 sel võimus 4407 sula seisab 3282 suus su-

lab 6639 14294 võta 11296 võtab juuksed 10443 võtmete taga 8114 võõra 8005 8010

võidma: ratas ei kiitsu 7099 ratas vagusi 14297 rattad jooksevad paremini 7098 vanker ei karju 7099

võidu: vasikaga 2414 2690 6861 7249 7465 13870 13873

võigas: ei tee 14377

võileib: hea lapsel 940 kaitseb karja 14298 kes ü.e rukkiorase läheb 11406 mihkli-päeva 6820 tükk — teise ori 12713 vaeselelapsel 13028 vaese mehe 13121 vaskusega 10624 võibutab 10443 võõra 7994 8010 8019 8021—2 11258 võõra — otsa 9554 võõrasema 7883 7994 8008 8010 8021—2 võõras ikka 14378 võõra toit 8623 võõrsil 3990 10437

võim: hobune — saanud 1394 rikkust 9763 sel valda 14300 sel õigus 14299 uhke — kaua 12808 üheksa — ühe 1610

võima: jääb saamata 14301 kõike süüa 11251 laisk — virk 5387 teha — vahele jääda 11792 üks — üheksa 14903

võimatu: kõikide tahtmise järel 11483

võimine: tahtmine 11486

võimus: elavad kõik 563 kellel või 4407 kel vägi 14434 kel õigus 4224 kukkur 4479 käes 14302 raha 9425 selle — all 3463 viin võtab 14116 õigus sulab 14613 õigust ei ole 14577 ühes sõnas 11143

võimägi: võlsiga 14329

võine: võõras 14356

võipakk: sel võimus 4407

võipüüt: v... pole 14270

võit: anda 2938 hobuse — koorma 1405 julge päralt 2499 jõud 2697 pool 155 2496 4952 raha — mehe käes 9458 sõnal 11121 virkuse viib 1476

võitleja: tõsi vägev 12324

võitlema: kurjavaimuga 4676 rumaluse vastu 9876

võitma: headus 1152 hea — kurja 981 kaks koera 2989 kannatus — kõik 3183 kavalus — karu 9587 kurjaga ei 4646 sõja 11455 sõna 11132 sõprus sõprust 11163 töö juttu 2682 viin — mehe 14114

võlg: annad — oled veli 296 anna — maksa 14321 armastab 14089 ei anna 14306 ei lähe hukka 14311 ei mädane 14303 ei ole — on 4810 ema — tasutud 5466 enne jüripäeva lojus 14315 hobusele ühe söögiga 14851 kerge teha 14312 kes — alustab 14305 kes oma — maksab 14304 kirikupäev 3845 kohut pelga 4238 kolm rasket tööd 4290 kuri maksta 14313 kus nälga 7692 laen igakord lausa 5256

lubamine 6053 magad — kaela 13671 maksad 2210 maksmine — raha raiskamine 14309 meele 6608 naerdes — nuttes 14314 olgu võtmata 14316 otsides — tagasi 14322 paar tuhat 10045 pant toob 8386 pea — jätab 2390 päeviti võetakse 14317 sandil 10652 see vakas 14307 surma — maksmist 10745 sõnad ei tasu 11115 toob viha 14320 vaese — kauaks 3554 vaese — rikka raha 9650 vaevab mehe 14323 vanuni uus 14318 varanduseks 14324 veli võttes 13923 vesi — maksab 13969 võetud raha 12638 võlal makstakse 14308 võta — lase laenu 14326 võtja unustab 14310 võõra oma 14325 võõra orjaks 14319 võõras 11018 õige mees õiendab 14560 üheteistkümnes 14836 üks kord halb 14306 üles tõusta 12655

võlglane: ei tule näole 14327 suureline on 2533 üks häda 14328

võlgu: künnipäev — võtab 5175 võta niin 7428

võllas: koos rippugu 4356 kümnes viib 14839 vana — varga 13322 varas vanub 13746 väiksed vargad 14474 ühes 14938

võlsus (= vale): ei vii kaugele 14333

võlts (vt. ka vale 1): lühikesed jalad 13249 naine võetakse 8729 suka laba 14330 vaevalt tunniks 12283 võimäge ei tee 14329 võlla 13264

võltsija: keel kohtus 14331 lühikesed jalad 13249 tapja ühe küla 14332 valda pidi 12642 varas — poeg 13737

võltsima: koolja päale 4640 varastab 13278 võlu: viin 14128 võõras — peres 14400

võnnuvõõras: palju parem 14378

võrgas: noor 7519

võrgit (= võrgutatud): valelik — naine 13271

võrgujää: võta naine 7331

võrguomanik: mis võrgus 14334

võrgusilm: kalu 14336

võrk: ei hoiu 2770 kala otsi 14335 kala — võetakse 5941 kevadel — sügisel 3640 kuidas kala 3063 kõik kohad täis 4946 pahlule 2789 poissmehe — igas laevas 8963 raim — läheb 9925 uus roogsilmata 12995

võrse: kuidas känd 4934

võrsivõõras: oma õde 8020

võrsuja: üheksat jagu 14976

Võrtsjärv: päl sõita 2769

võru: kauaks krantsil 4127 kust saab luuda 6101 uuele luuale 6102

Võru: linna näha 2501

võrvet: võlg — maksta 13923

võsa: kuidas känd 4934 kuiv känd 7655 leib pole — võetud 5652 seal mu osa 10641
võsaviilem (vt. ka **hunt**, **susi**): päitsed pähe 2800

võsu: ei hoiu 14337 ei veere kännust 10632 kuidas känd 4934 kus känd 4936 kõivu 4759 kändu mööda 14339 puu kannab 9083 selline känd 14338 tööli kibe 12518 vale ja vargus 4938 väana võtsa 14264

võsuma: armuta 1294 valgel 4262

võsuviits: saepakku 8265

võti: kana 6275 kannatus rõõmu 3181 loomadele — kätte 2792 naisel — käes 7206 poiste-tüdrukute 6246 sigade 6237 tuuleristipäeval hobusele 12260 vanasõna mõtte 13587

võtja: aru pea 293 ei võta 6838 halb mees 5260 käe peale lüüakse 5181 käsi ei väsi 291 käsi pikk 290 14341 naine 7229 ole andja 14736 on lüli 8718 võtab — andja ei anna 14340 õnn 14691 üks patt 15010

võtma: aega 60 aia seest 40 enda pealt mõõt 11835 enda tagant 1932 hernekõtru ja ubinaid 1225 hobune ja naine 1411 hoonenurk 1517 hullu käest õppust 11661 hundi suust 1665 hõbe — hõlma 1680 häda ajal 4392 hällist — sängist 1809 hällitais — sängitais 1810 ilu enda 2020 ise — vaeseks jääb 5188 järg maast 2760 kaugemalt 6141 kel anda 310 kellel pole 7795 kiida pärast 14347 kinkija — hobuse 3798 koera käest 4701 kuhi — heinu 4453 kuhu pole pannud 14349 kui anda 14345 kui antaks 314 kulbiga 6082 kulbist — pajast 4608 kuldvõti — ukseid 4514 kuri — kulbist 4642 kurja ei või ükski 4645 kus midagi ei ole 14343 kus — on 9773 14350 kust kõik 14789 kust võtta on 14348 käed panevad 5000 lese lastega 5758 loetud lamba 1645 lusikas ära — kulp 11219 lähemalt põlatav 14344 maa 6214 matiga 6451 mis sinu ei ole 14417 mulla seest 4498 mõõt enda pealt 7052 naist 7213 niine 7428 noorelt nõela otsast 7544 noorema õppust 7545 noor ja vaene 7538 närtskübar 4510 oma on 7949 on keelatud 3540 parema käega 5001 parem ära 14790 peoga 8741 perest 8699 piits 8913 põrsas 9221 päeva peast 9258 9280 rihm 9615 rikkuse pärast 9764 rusikad 11100 rääkigu 14342 sealt kahe käega 14882 siis võoras 8126 surm ei vali 10755 sõkalt 11092 söömaaja 4570 süüa — p...se tühi 11261 taud tühjust toast

11712 teine lusikas 11220 terve käe 4588 tuli — varas 12157 tänuga 320 vabadik kerge 13010 vaene — rikast naist 13071 vana sõna 13524 vanasõna varrest 13584 vanema sõna 13328 vaksaga 13234 varas asju 13715 varas vargalt 13722 varasana 13858 velt suhu 13988 võid 11296 võlga — lase laenu 14326 võõraid 213 võõrast 14408—9 väheneb 14346 õndsam jätta 2765 äkki 733 üks 11264 üks — kaks 14926

Võtsiku Peet: naist 14966

võoras: abi saan 14362 andi ei põlata 14369 annab jumal 2518 annaks — kooki 11007 annaks — süüa 14351 arm 8008 eit eideraisk 7885 ei too 14377 ema — lapsed — arm 14395 enne võine 14356 esimesel päeval 703 halb oma — hea 794 haputaigen 5071 head ei varasta 7862 hea ei sigine 14388 hellitus vaeselapse 14364 hobune — oma piits 14394 hobusele «nõõ» 14419 hobuse seljas sõidad 11827 hobuse seljast maha 14371 hommikune — õhtune 1459 häda 11886 igapäevast 1913 ikka võoras 7866 kala 14381 kaup 11018 keegi ei võta 8145 kevadine 3678 koer haugub 4086 kolmandal päeval 5071 koorem kulda 8002 koormat kanda 645 kuri kodu — hea 4663 kutsumata 4711 4717—8 kõhutais 364 käega tuliseid 12189 kägu kuulsam 4913 kätega teeb 14396 külge ära puutu 14372 lapse silt 7838 laps palju sööb 8368 laps pole oma 14355 last nähakse nurka 14382 laulid leib 14360 leemega huuli 14390 lehmake 14379 leiba 14357 leib kirk kikkani 14391 leib magus 5066 leib maitseb 5066 leib risti kaelast 14392 leib süüa 14363 14373 lojusest lojus 14361 lõha — käest 3916 lähedane 6142 lähker 7843 maa lisab tarkust 14397 maa maasikas 8013 maa — rahvas 14380 maa soed 11230 maa verepisar 2219 maja nõgesepõõsas 7936 meelt ei ole 14354 mehe puusavalu 14375 mõistku 8041 nahast kingi 14405 nahk ees 14359 nisuleib 5727 ole — hea 11871 oma hirmus 14376 oma nuga — leib 7947 ootamata — armsam 8068 orjus raske 8101 paluda 8023 palumata — tülik 8380 parem hea 1129 1134 pead andma 7949 pere kurat 14399 pere — peni 14401 pere võlu 14400 persegaga tulesse istuda 11867 pidu kogub 8734 piim kahandab 619 piirak 8047 piitsa all 8009 pikk — igavaks 8821 putru 11418 põld ei lähe hukka 14393 raha põletab tasku 14402

rand — kala 14403 rõhub rõugu päale
634 saani 14415 selge leib 8021 silk-leib
10437 silma vesi 14352 silm lai 14414
sulgedega 520 sõna valusam 8054 sõr-
med puutuvad 11171 talu hävita 14353
tare leib saia magu 14385 teab 7918
teeb oma korra 14404 teeb — sööb 1975
teevad — viivad 14370 teotust 7968 tii-
vad ei tõsta 12002 toob — viib 14406
tuleb 3336 4093 tulla 7939 tõe rääkimist
7922 tõrelemine 14422 töö soe 8016 töö
tehes 8048 uksest 14383 uss oma hinge
peale 14398 vakamaa — maal 4929 val-
la arm vilu 14386 valu 7988 14375 va-
raga maja 14367 varandust nõuab 14358
varane — söömata 13708 varastatud
7928 varju all vaene 14411 vasikaga
kūnda 14416 vastu võtta 14389 vatsk
sõmerine 14412 veised ei seisa 14387
veist teised pusklevad 14407 veri — ke-
nam kari 14365 vesi — sügav põhi
14384 viisilasa 14366 vilets — varsa
seljas 14368 villane 8005 virutab mala-
kaga 7882 viits 627 14413 v... 14424
võileib 7883 7994 8010—1 8019 8021—2
11258 14378 võlg maksta 4290 võlvide
all 7993 võta 213 14408 võtad vastu
8051 võõriti ees 14410 vägev 7998 vä-
hem kui kolm 14446 õhtul 9285 õhtut
vastu — ausam 14528 ära võta 14409
14417 õõ peale — aus 14806 üks tulla
14374

võõrasema: annab süüa ja haugutab 14423
arm 7889 8008 käed kõvad 14420 külm
käsi 5117 paitamist 3175 puuakse 14425
sai 8029 sulesäng 7995 suu ees mesileib
14424 sõna 8054 tõrelemine 14422 vatsa-
täis 7996 virutab 2183 viits 8007 14421
võileib 7883 7994 8008 8010—1 8022 voi-
me kurja 14426 võõrad lapsed 14395
ütleb «palju!» 630

võõrasisa: käed kõvad 14420

võõraskakk: kürpä erko 14427

võõrsil: harva 857 hea 1078 kurel — käia
4583 parem kodus 3991 võileib 3990

võõrusel: hea 1078

võõruspidu: tihti ära käi 8808

väejälg: jalavaev 2384

väekaup: meelega 14428

väekaua: ei tohi võtta 14430 tööl õnnis-
tust 14429

väetama: sügisel küntud 11542 väli valjusti
9162

väetamine: uba ei hooli 12797

väeti: pole varju 14431 vana 5477

väevaev: jalavaev 2384

väga: parem tasa 11699

vägev: lahja — velitsed 5278 sarved vää-
natakse 3163 vaidlema 14433 veega ei
tee laiteid 14432 viin mehest 14114 väl-
jas 5279

vägevus: tarkus käib üle 11675

vägi 1: ei suure 7642 julgus suurem 2507
jumala 2558 jõud 2698 kus kogu 4202
kus mäge 7068 mehe 6642 nõu ilma 7643
püüad kõigest 9401 sel võimus 14434
sõna 11137 targa sõna murrab 11625
tuleb väites 14436 tõtt ei väära 12327
vägi — kasvatab 6859 väiksem 14453
ühaksa mehe 1610

vägi 2: palju sööb pada 8368 peal — vesi
all 14435 sõrmeotsakene 11177 väe kas-
vatab 6859 väeks 13980 tatt tasku 11710

vägi 3: isane 6706 tööle — ei roale 12569
töö teeb 3242

vägikaigas: vägevaga — vedama 14433

vägisi: ei saa kuskilt 14430 koer karja
8571 küttesse panna 14438 surmale
kaubelda 14437 viidi 14439 ära teha
14440

vähe 1: aitajaid 14448 alga 14449 andeks
annavad 286 annab 8321 aru 8360 head
1123 kellel — on 13063 kui kolm 14446
läbi saab 9637 meeles peab 8339 näeb
— teab 8324 pahem 665 räägib 8318
räägi teistega 4838 saab 8323 saadakse
läbi 8356 sõnu 14447 sõpru — viha-
mehi 11029 sööb — teeb 14441 sööd —
tööd 14442 teab 8329 teeb 8322 8330
8353 teenid — tarvita 14443 tegu 8351
8353 tuld 14444 villu 8357—8 väide ar-
mu 8931 värki 8353

vähe 2: ei võta hernest 2853

vähendama: kuri elu 4609

vähinema: vesi 13989 väljast 3986

vähine vt. väike

vähk: au enam kui sada 446 ei maksa kah-
te 8130 ka kala 3064 kus kivi all 3513
parem üks luts kui 14914 võta — villu
14450 õigus rohkem kui sada 14600

väi (vt. ka väimees): hea — pähitses 793
jätku süda koju 8652 vähe — armu 8931

väike: allikad suured jõed 14461 and 321
au 14456 auk 474 ei tea karta 10949
hea töö 1157 hoidke mind 12176 hunt
1616 hästi õpetatud 14476 istub kongi
sees 13724 kaotab 8313 kibenas suur
linn 14466 kivi 3926 14451 14459 koerad
hauguvad rohkem 14472 koer kaua kut-
sikas 4183 köök suuri maju 14467 laps
kohe ei jookse 5446 leivaroomukene
5740 lind — pesa 5952 maasika maast
6254 marja maast 6177 mees — aru
8886 metsast suuri jäneseid 14465 mis

— teed 10944 mõõt 7058 ori 8108 pak-
 jake 8896 parem — teenisk 14455 pere-
 mees 8883 pott keeb ruttu üle 8898
 14469 põhjus 14460 põlve peal 8884 ra-
 tas ees 14471 rikkaks raske saada 8976
 silm 10483 sulane — kasukas 14463 suu-
 remale teed 14474 suure selili 14468
 sädemest tuli 11184 säde suure metsa
 14464 teeb sellesama 10940 teise antud
 14545 terved silmad 14457 tööst 8901
 vanakurjale — sõrm 4588 vargad
 14473—1 vargusest suur 14462 vasika
 joodab 14458 vasikas ajab 8414 vesi —
 laine 14470 võtab poole pala 13501 vägi
 14453 väikestega 10942 väljast toodud
 14544 välja tulla 14492 väside 14454
 üks — linnukene 4913

väikemaarjapäev (vt. ka **ussimaarjapäev**):
 ussid oma paika 12971

väiklane: suure kella külge 14477

väiksel: alustab 14452 valetab 7473 välja
 läheb 10936

väimees (vt. ka **väi**, **pereväimees**): hea —
 pähitses 793 härg ühes leivas 10674 laua
 pealt 8915 lähed 9201 puuakse 14479 tal-
 vine päike 14478 uks 14480 välja sööb
 3148 väravalukku 12770 ühe tütrega
 kaht 14876

väim: västrik — nõtkutaja 14507

väitama: saad väitse 14481

väits: anna ka 1308 enam keelega 4613
 lapse asi 7584 selle leib 14482 sepal
 pole 10304 teemee sööb — otsast 11746
 tuppe pista 664 vaib 9048 väita 14481

väle: ole vile ja 14171 vaenelaps — lõ-
 mata 13149 vesi — vajuma 12164

väli: ei ole lukku 14483 lambad laial 5425
 nägijaid — kuuljaid 6786 silmad — kõr-
 vad 6728 suur ehk väike 41 väetada
 9162 väsitab 12553

välimine vt. **välimus**

välimus: mööda võetakse vastu 14484 peflik
 14485

väline: siga kipub aeda 14486

välja vt. **väljas**

välja ajama: kurjaga kuradeid 4591

välja andma: ainu 207 jahu 2376

väljaandmine: raha 9492

väljakäija: tareistuja 5193

välja laarima: palju 8334

väljamees: näeb mõnda 11745

väljaminek: sissetulekust pisem 14487 sis-
 setulekute järele 14488

välja näitama: aeg 123

väljapühkija: ähkija 13174

väljas: kassike 14489 kus sees 10257 kuu-
 led 3984 lind — tahab puuri 5949 ta-

hab mõrda 3059 valge 4259 vara 1261
 vägevas 5131

väljasiga: kas sulusiga teab 201

väljaspool: hambaid 819 virk 14246

väljastpööt vt. **väljaspool**

välja tulema: kohtust 4241

välja ütleva: sõna 9357

välk: augusti vanakuu 467 kõige suurem
 3124 külvab seeni 11469 selgest tae-
 vast 9024

vältama: pihuga 13231 silm 10447 teine
 10120

väntsik: igaüks oma 1921

värav: ei sõida enne 14491 ema viiakse 639
 hobune välja jooksnud 1395 hunt 1661
 laiad — kitsad 4243 metsavahi kraam
 6801 minna 12856 naer ei lähe — mööda
 7131 nälg — otsi 7683 peremehe 4036
 põllu lukk 1106 suured — väiksed 14492
 taeva — põrgu 11066 tagumised — esi-
 mesed 11474 vares vahetaja 13828 varsa
 kaup 14493 veeretab 12113 ühesuurune
 41

värdjalaps: kevadisel päeval 3680

värdjas: värava taga 476

värisema: seitsme kiriku seinad 3124 tõde
 12282 vaga 13194 vaga veri 13207

värk: peab 1399

värsk: kala — ei seisa 14381 kala — hea
 kala 14497 kala mõnuse mekkida 7513
 leiba on 14495 leib ei lähe hallitama
 14494 leiva aitäh 10595 munad 14496
 soe sai 14498 sõlme vallale 13519 vesi
 996

värv: koer ei muuda 1618

väsima: andja käsi 291 armastus 374 hobu-
 sega 13112 hobusele kõrva suurune kikk
 14501 hobuselt paar kindaid 14503 hoid-
 ja 1420 laps ja koer 5512 magab küüs
 külje all 14499—500 mis väiksest 14454
 pea 9897 pulma tegija 9041 sõjamehe
 käsi 11091 sõrmed tehes — suu süües
 11172 tegija — magaja 11816 teise vae-
 vast 11839 täi 7723 vaesus 13162 val-
 vaja 12915 äkiline 14504

väsimum: pehmet aset 14505

väsiniu: oodatakse järele 14502

väsitama: niikaua 4734

västrik vt. **linavästrik**

väänajaja: kange sõnni kaela 3163

väänajama: viitsa 14259 14264

väärama: hulk ühe 1544 kannatus 3183
 õigust 14616

vääratama: jalg 2403

väärlaps (= vallaslaps): on õnne 1522

väärt: au 446

väärtus: ära küsi 3806

vää: vana viits 13323
vöö: kinnita 11801 mees tööta 6622 niin —
 vöökudujal 7427
vöökuduja: niin vööil 7427
vöörusviits: aidataba 14272

õde (vt. ka **sõsar**): arm 13995 oma — võr-
 sivõõras 8020 rahu rõõmu 9517 sooja
 saunaleili 14509 sügisedes ööd 11539
 õnnetu — orja 14701 õunad rüpes 12339
 õunaoksakene 14510

õel: anda «aituma» 11989 anna — suud
 14511 au ei õitse 2848 auk 8256 ei usu
 õiget 14513 elades 14514 head sõna
 10774 hobusevarss 4617 hõbistab 2574
 ihnus ja ahnus 1936 koer vahib õue
 4616 kui laidetakse 1149 kuu otseti 5110
 külas 1135 naiste tõug 11957 tee —
 head 11992 täitmise 944 õlut tegema
 4553 õndub 14515 õnn ei õitse 14512

õelus: igast õnnest 4642 irvitab 4236 lagu-
 neb 14592 laiskus — peapadi 5406 pead
 taob 14626 suudab sinuga 14517 vana-
 kuradi ema 14516 ühe paela peal 14855

õhk: ei elata 550 head 996 igal õuel oma
 14766 kevadine soe 3671 lindudele 3038
 pikne puhastab 11469

õhkama: kes hoiab 1416 rohkem 11435 õp-
 pides 14518

õhtu: ei saa 1449 hilja 1453 hommik tar-
 gem 1443 hooled ukse peale 14533 ilma
 kiida 3748 Jaan 2337 joodikul raha sõe-
 laga 12405 jõuluõhtu jõudes 2741 kana-
 dega 3113 kassid hallid 14527 kiida
 naist 7308 koer 4165 koeraga 1439 ko-
 gub kokku 14523 kukk 3113 kulbiga
 1440 kõht hõlma 14530 kõht õile 14526
 käib — eksinult 1448 leem keeb 5626
 leiab — õnne 1446 loll 6015 Mart 6445
 mõeldud 1455 nutuga 1450 näljane siga
 7733 omal ajal 11313 ootamata 10767
 ori ootab 8092 ostad 8130 palub 1447
 pikk päev jõuab 8787 pudru ja poiste
 3620 päev 9247 päeva enne 3750 rahud
 rauguvad 1445 seal õõmaja 14521 su-
 lane kiidab 8645 söömata magama 11240
 11279 talisipüha 11502 tants armas 14529
 targem kui hommik 14532 teed käia 1454
 tehtud 14522 toob õnne 1444 tuleb õn-
 nega 14537 uhitud 14539 vaikib —
 tuuleke 13224 vanadus 1437 vara ma-
 gama 14525 vara õõle 14535 vares
 vaagub 13825 vasikas 13871 viis paari
 hãrgi 14531 virku 11461 võõras ausam
 14528 õiget aega 14520 õled tuppä
 14536 õlekubu 14628 õndsam 14524 õnne

14781 õnne kaudu 14534 õnnekãgu
 1438 õnnetu teeb 14703 õmma hargiga
 ahjule 14787 õra hõiska enne 1689

õhtune: aeavastus 1458 agu 1461 ilm 3748
 kõht hõlma 14530 kõhutãis omale 14540
 külaline õnne 14541 külaline õõseks 1459
 tõõ 1456 tõõ muld 1460 uhetu parem
 14539 uni õnne 14542 õletuust 14538
 õnnelik — hiline 14699 õmblik õnne
 14781 õra — aset kiida 14543

õhturusku: talve jãtku 14519

õhtusõõk: oma kasuks 14540 sõangi 12655

õhuke: ostetud asi 14545 ostetud leib 14544

õhvake: talu 10214 tuul — jala all 12248

õiendama: puud tãna 14546 õigus nõuda
 14581

õieti: mis õigusega saadud 14579

õige: ajal kõneldud 11138 ajal õra minna
 9894 auku aja 14547 ei anta lusikagagi
 2432 ei ole kõik 14548 ei pelga 13194
 ei võta vastu 14554 haljas 8719 hoor
 ei usu 1528 hõlma 14555 inimese pealt
 maha 13268 kadeda hammas ei hakka
 14562 kirveta kirikussegi 14566 korja —
 ajal 4392 kuu otseti 5110 lapse õlmale
 14551 malk 8371 meel — keel 14558
 mees annab 4624 meest ei puutu 14567
 mees uksest 14559 mees õiendab võla
 14560 midagi 4113 mis kõõver 9466 mure
 suur vara 14561 otsust 8157 palju õnne-
 tust 14556 peale aetakse 13204 peremees
 8598 8601 rããgi 11281 seda hõigatakse
 14550 situb kannad 3165 sõna — ajal
 14563 tahtmine 11487 teed jãrele kũsida
 14552 teel ei komista 14557 usub varast
 14564 vagu põllu peal 4907 veri ei vã-
 rise 13207 vett 4468 õel ei usu 14513
 õiget ei kiida 3577 õnn õitseb 14565
 õhe — kinni panna 14856 õhele 14898
 õhtegi 2943 õlekohtused teed mõõda
 14553

õigesti: kes tahab — elada 14549

õiglane: kotti 5788 meel ja puhtad kãed
 14568

õigus: all 14583 ei kõõgu 14585 ei põle
 tulle 14586 ei saa sũõia 14620 ei tee
 kõõverust 14587 ei tunne sõõrust 14588
 ei vããra keegi 14616 elab kõõge vane-
 maks 14589 elad eluea 12283 enam kui
 rikkus 14602 esimene 14601 head lõuad
 6137 igal rõõmul oma 9913 igal õnnel
 6501 igãõhel 14570 14584 14599 jõud
 2695 2699 jããb alati 14610 kahe kar-
 guga 15120 kardetakse kui tuld 14617
 kassil kassi 3361 kaugel 2577 kel jõud
 14434 kelle leib — selle 5658 kel lõõr
 4681 kel — on 2645 kel võim 14299

kes kõneleb 4834 kes — laidab 14574
kestab 14592 kirju härja perses 14604
koera perses 4234 kohtuga 4239 kohus
4224 kolm korda kohtu 4278 kui hõbe-
dat 4487 kullaga kaaluda 14615 kõneled
4837 laidab 14574 laisal suur 5332 lasku
püksid maha 14573 laua all 4236 laua
peal — laua all 14569 leiba söö 5682
maamehel — meremehel 14596 maitstak-
se 14618 metsas talupoja 6778 mõisas
8476 mõlemal pool 12721 nagu tehakse
14597 nagu õiendatakse 14581 naistel
poolteist 7303 noorema 13514 nurgas
14598 nõnda kohus 2701 nõuab 12457
oina sarv 14608 ostab raha eest 9712
otsija 2285 paar silku 8163 parem 1151
parem — koolda 14582 patt lõikab 8425
peab õiguseks 14610 peaks kohut saama
14571 pehme mees 14606 peotäis 8577
peremehe — ees 8639 pisut 8911 püsib
12326 14611 raha rahva 9473 raha teeb
9438 rasv vee peal 14595 Riias 14576
rikas ütles 9708 rikka käest 9662 rootsi
9803—4 saab haigusega 14575 saadud
14579 saadud raudkangi 13790 sada
vähi 14600 saksale 10056 seal kõve-
rust 14578 sel õnnistus 14565 siis või-
must 14577 sool-leib 10624 suurel suu-
rem 2685 suurem kui kuingang 14605
suurem suu 10856 tallatakse jalaga
14621 targa vale parem 11628 tee 11789
teed mööda 14593 teha — saada 14622
toob tagasi 13265 tõllas 14614 vaese —
laua pääle 13020 vaesele — teeb 13031
vaesel — kehval kohus 13041 vaesus
— rikkus ülekohtuses 13163 vahast nina
14590 valed silmad 14619 vanemal va-
nema 13641 vanem kui kohus 14607
vastu ei saa 14591 veidike 14572 vem-
mal vaese 13925 võidab 14623 võimuse
ees 14613 õieli all 14624 õiendab ise-
ennast 14625 õitseb 14626 õues küliti
14609 ära nõua mõisnikult 7003 ühele
— teisele 14580 üks nael palukest 14997
üle kõikide 14603 üle sõnakuulmise
14594 ütled 15139

õis: ei ole näha 14627 külm võtab kevadel
5093 noorel — ilu 7492 tatraid ei mõo-
deta 11707

õitsema: kaunisti 3485 lill — aja peale 5847
maa 6195 noorem hein 7524 rukis 9832
9958 tõrvalill — tüdrukum arm 12316

õitsemine: rikkil — aega 9832

õlekoorem: vedada 13906

õlekubu: lapseta naine 5508 õhtuks 14628

õlekõrs: kaetud 12099 kevadel 14268 lund
sajab 6268 lund vihkama 6279 mõistlik-

kude vahel 7005 oma jõuga üle 2706
sõna ei kõverda 974 tüdruk ei tohi 12629
uppuja 12925 ülekohtuga üle 15112

õlene vt. õlgne

õleside: kolmest 8941

õlesäng: oma ema 7995

õletuli: laenuleib 5250

õletuust: õhtune 14538

õlg: kergitus kergeid 6701 kolm kõrt 4292
kubu 1826 lõika vanaskuus 33 olgu ema
652 otsijal 8122 paneks alla 2166 pikuti
kõhus 9971 siidipaeladeks 384 suus 3904
sööb 14640 teise meelest 11870 tule eest
14629 ulkuse perra 10237 või haost
7846 õhtu — tuppa 14536 ära lase tuld
12181

õlgine vt. õlgne

õlgne: kikas 4521 kodu 3987 kui aga oma
14630 kukk kanast üle 14631 kukk kuld-
se kana 14632 mees kuldse naise 14633
omaks saab 8046 oma — võõras villane
8005

õli: ei ole lambis 14634 tulle visata 4650
ära vala — tulle 14635

õline vt. õlgne

õllehull: harva 14636 hea 959 hullem kui
viinahull 14637 jõub talitseda 14638

õllelinnased: Andrusale jahutatakse 323

õlleloll: parem kui taariloll 959

õllepea: ohtu 14136

õllepodi: kui leib otsas 5673

õlletegija: hull 1579

õlletegu: vaese mehe 9715

õllevaat: pulk — eest 9037

õlu: alustab 247 annab jõudu 14099 ei hak-
ka hõlma 14639 enne — pärast tooma-
päeva 12031 hauda annab 869 hull —
taar tark 14646 hull — tegija 1579 häda
midagi 14097 joob — õlgi sööb 14640
juuakse januta 14648 jätk 146 kadakad
ja kümme kivi 14644 kass poegade-
ga peal 14645 kuradiga 4553 maitse värs-
kelt 7264 meeste juua 14643 mehed lau-
lavad sügisel 4569 noor pagan 14103
nurjatu Nuut peksab 7598 nõid 14128
näitab oma au 982 ohuline — teen 13037
ole veel 14130 omakseid 14098 oma ra-
hul 8040 otsas 14642 pajukarva — kan-
ge 7188 peas 1687 saks — talumees 5217
santki 12011 siis sõpru 14641 sulane —
peremees 5215 sügisel varblasel 11377
taar ei teagi 14124 taari — õlle 11457
talupoja — kuulus 11535 toomapäeval
323 Toomas tuleb 12041 uhke oma 12818
vaese — kuulus 9715 13122 õndsaks saa-
ma 14647 õnnetu aeg 14094 õnnis jook

14649 õppinud joob 14756 ära kiida
3744 ühe vaadi sees 14944 ütleb 14130
õmblema: põrgu poole 3790 särki kõiega
5020

õng: järve ei või jätta 3076 ootaja —
kala 8066 uimase — kala 12848 ühe —
kahte kala 14945

õngitsema: õnne 14669

õnn: aeg — asutaja 81 ega — hõiska 14652
ei kao 64 ei kuku taevast 14670 ei leia
2936 5394 8725 13631 ei ole 4884 ei
olegi tähtis 14671 ei oska kinni pidada
14665 ei otsi 14653 ei tule hõigates 14672
ei upu — põle 11911 elava perest 1917
elu elatakse 572 esimest 9176 halb —
parem 8238 harvast — talusse 14655 hii-
re 1245 hoiu tinga 11931 hoolas hommi-
kult 14680 hoones 14681 hooa lastel
1522 hõiskajal — ei ole 1684 iga laps
oma 5451 igal isandal ise 2221 igal lap-
sel oma 5452 igal mehel 6501 igauhel
oma 14656 igaüks — sepp 14657 ilmaki
ei tunne 13286 inimene elab 2098 2113
iseenesest 14673 joodiku — ei kao 2448
joodikul joodiku 2436 julgel helde 2495
julgus 2495 jumal hoidku 2603 jumal
pisikese — loonud 2662 juures ei oleks
14734 kaelas 14685 kahjust 2937 kana
3130 kaotab 1792 karusem koer 3318
karvane m... 3317 keda — avitab 14659
kiida 14662 killud toovad 3773 kivi kõr-
val 14693 kodus 7906 koeral karusem
4066 koeral koera 4070 kogemata 14689
koor õrnem 14674 kuidas mees 6513 kuri
ei anna 4605 kust ei oodata 14668 kust
tuul 12226 kõikumata — kõit 14667
küüned õitsevad 13113 laisal 5319 5328
laisk otsib — ilmast 5375 leiab varem
13669 leiab õhtul 1446 leidjal 14686 lol-
lil hea 2582 lolliil lolli 6005 lolliil on
6006 lõdvaks 14725 majasse 9781 mehe
— naise süles 6643 mine otsi 8150 mis
küljes 5085 mis ma teen 3423 mõõda
mees elab 14675 nõnda sõrg 14664 oma
ase 11336 omal maal õitseb 7931 oma
võtta 14651 otsib — leiab 14661 otsid
— õnnetust leiad 14676 otsijale 14690
parem 3318 8210 8221 8238 petis 14687
pime 14688 pimedal soel 8871 ratas õõd
ja päevad 14677 rumal elab 11633 seal
veidi 10396 seal õnnetust 14666 seda
suurem 3581 see elagu 14660 sel õigus
14434 seni — noor 14663 surnu perest
10783 teise — ei hoolita 11863 teise —
õngitseks 2861 teise õnnetus 14733 truu
sulane 12064 tuleb aeg 12130 tuleb õn-
netus 14679 töö ei toida 12417 ussen

ei uita 14654 uus elu 12987 vaata ette
14678 vaeselapse 2595 vaesellapsel oma
13155 vaesel vaese 13103 valge 6580
vanaks 13356 varga järel 13751 vargal
varga 13761 viimasel kaks 14084 võtjal
14691 võõrale maale — otsima 11230
õela — ei õitse 14512 õhtul 1438 1442
õhtune kõhutäis 14540 õhtu toob 1444
õhtu tuleb 14537 õige mees 4492 õrge
— õitseb 14565 õndsas — ees 14737
õngitseda 14669 õnnetus 14682—4 õn-
netus toob 14729 õues 14692 ära põlga
9178 üheksa korda 14839 ühe surm
14942 üks kord 14888 14984 ülekohtul
ei ole 15114 üle õõ 14810

õnneaasta: kuuldakse kõgu õhtul 1438

õnnekas: hoolakas 1494

õnnekudu: õhtul 6120

õnnekägu: õhtul 1438

õnnelaps: seitsmes 5452 viitsata kasvab
14256

õnnelik: armastus pimedusega lõõdud 14695
ise arvab 14694 elu — kiita 571 kade
ei saa 2854 noormees 9747 omaga rahul
1909 oma katuse all 14696 oma laua
taga 14697 peremees — perenaine 12064
rahul surra 14698 õhtune hiline 14699
õige 14565 õigelgi ajal 14703

õnnelind: õhtul 1438

õnneline: kuuled kõgu õhtul 1348

õnnemuna: õrnad koored 14700

õnnetooja: kukulind 4484

õnnetu: ei saa elada 14660 hooletu 1494
ise arvab 14694 kaua elab 14175 kuradi-
tosin 4550 kõik õhtud 14703 kõgu 1438
suur rõõm 9914 tohtri ja advokaati alla
14702 vanaduses 7571 õdede ori 14701
õitsevad 13113 ära naera 7177

õnnetult: abielus 8978

õnnetus: eest joosta 14713 ei hüüa tulles
14714 ei koputa uksele 14715 ei sõida
kellaga 14717 ei taba 1508 ei tee häält
14718 ei tule ükski 14719 ei ütle ette
14720 hobustega — härgadega 1758
hooletumale juhtub 1487 hooletus — abi-
mees 1504 hooletus — ema 1505 hooletus
— seltsimehed 1500 hooletus — selt-
sis 1499 hooletus — teejuht 1506 hoo-
letus vennad 14722 igalt poolt 14707 ini-
mesi mõõda 14723 jala — ratsa 14712
jalus 14685 julgele julge 2500 julgus —
vennad 2505 jumal hoidku 2567 kardab
2936 kelle läbi — juhtus 4051 kes —
eest hoida 14706 kive ega kändusid
14716 kus hooletus 1510 kutsumata
14727 käo kukkumist 1438 käsku ette
14711 leiad 14676 ligem kui särk 14724

looda 14678 lõikab 13241 14179 ootajale 14690 ootamata 14728 pole nii õnnetu 14734 pärast — kõik targad 9319 püüdnud looma 9405 sea jälgedes 1605 silmad välja 1480 suur — suuremaks 14705 sõpra tuntakse 11050 süle ja seljaga 14708 taga 1496 tahab tulla 14709 targem õpetaja 14732 toob õnne 14729 tugevaks 14725 tuleb isegi 2603 14726 tuleb õnn 14679 uksest ja aknast 14710 väle jalg 14721 õhates 14672 õigel 14556 õnn 14666 14682—4 õnneski 14730 õpetab 1743 14731 õrsil 14692 ära naera 7177 ühega tule 14704 ühest asjast 859 ühe õnn 14733 üks-kaks 15094

õnnevijja: kukulind 4484

õnnevimp: viipsipuu 14735

õnnis: anda kui võita 14736 kurja kannatada 4667 käest õnne 12880 küllap — saad 12952 lahkumine 7504 maa peal 13569 oma usuga 12943 piiga 14739 suul õpetatakse 14178 sõrmed õitsevad 13113 õnn ees 14737 õues 14738

õnnistama: ilu 2030 jumal 2632 jumal joodikut 2428 pühapäevane töö 9371 ühendusel 14860

õnnistamine: jumala käes 11803

õnnistegija: kiriku ehitab 2641

õnnistus: hundi 1605 kus õigus 14565 sitaratate taga 2559 vargal jumala 13714 väekaupa töö 14429

õpetaja: elab suust 14743 elu 574 häda 1764 kaks korda aamen 14741 kott täis 8390 kurdi pärast 14740 on küll 14448 pojad ja möldri sead 14742 sead söödud 5024 õnnetus targem 14732

õpetama: albi targemaks 1744 elu 582 586 ette vaatama 1793 hakka enne õppima 14752 hea — paremat 1050 hundipoega murdma 14745 häda 1792 häda alandust 1760 häda paluma 1728 häda targaks 1743 ilm 2000—1 ilm — albi 1976 ilma roosk 1997 ilma targaks 1985 ilm — hilja 1977 ilm — inimese 1980 ilm — meheks 1999 ilm — nii 1978 ilm targaks 1984 ilm — valusalt 1979 isa — ilm 2206 kahju — kavalaks 2933 karu — noorelt murdma 3306 karu — tantsima 1625 kümme korda enam 5163 laisk — kurja 5373 lollile tarkust 826 mees — varas 14747 mida rohkem 14744 muna — kana 6903 nälg 7693 oht 7782 oma — võoras 7992 ori mõistab orja 8089 oskab igaüks 11897 rumalat 13673 rumal ei või rumalat 9873 santi lonkama 13537 seale muru tuhnimist 14746 susi — oma poegi 10817 tarka 10777 vana

inimest 13407 vana koera 13414 väiksenä hästi 14476 õnnetus 14731

õpetamine: hõlpsam teise 1692 paha asjale 8207

õpetus: aeg annab 90 albile 826 endale 12544 heade 13130 härg 14749 ilmast — saad 1993 iva 14750 juhatab 14748 kass ei võta 3350 kulbiga pähe 11688 rikkus 14751 tark võtab 11603 teeb targaks 11605 vanainimese — kuld 13547 vana — parem 13512 võta vanema 13524

õpilane: surres 11420

õppima: alevist läbi minnes 14754 ametit raske 14762 elamise tarvis 14764 elust ei 583 elust enesest 14759 enam uju-mist 12851 halba 796 hommikul — õhtul 1451 ilm — ja elada 1966 ilm — mitte elada 1981 inimene — hauani 2137 inimene — kuni elab 2138 inimene — surmani 2139 inimene — vananagi 2140 iseenast tundma 14760 jooma 13304 Juku 2490 kaks kätt rinnal 14757 kui elad 555 kui lähed õpetama 14752 kuni õlgedel peal 14758 kutsikana 4707 midagi 14755 mis inimene 2169 noorelt hõlbus 7503 noores eas 5148 14761 seda teab 2176 siga — rukkis käima 10346 siis veel ujuma 12850 targaks 11420 11605 tarkust 11271 töö kergesti 12551 töö teeb — katseleke 14763 ujuma 13956 varsana 13858 veidi 14753 vigadest 14007 õhkab — elades 14518 õlle joob 14756

õppimine: kibe juur 12518 kordamine — ema 4386 teeb targaks 11605 valgus 14765

õppus: mis pihta 8747 noored vanadest 7490 tahad elada 566

õrs: esimesed kanad 686 kikas — minnes 3770 kui kanad 3115 kõik kanad 3105 ori magab 8088 varane kana 13690 viimati — jõuab 3109

õu (vt. ka **ussaid**): aiasiga 202 hobu kaup 1332 hunt 1661 4189 igal — oma õhk 14766 kaks kukke 2979 koeral luba omas — haukuda 4039 koer haugub 4036 4088 koer — pealt 4139 koit 4259 kuri koer — hoiab 4616 mis koer — ei haugu 4163 oma koer 7913 parem poja 8922 parem tütre 12747 priske koer 14767 pühi oma 9374 risu 9783 sada silma 14768 söömata üle 12697 toal ukسلävi vahel 14769 varas juba 4021 õelus 4642 õnnistab 3394 üks ema ei mahu 14844

õueaed: koer hoiab 4616

õuekoer: hundist 1611 sulane nagu 10676

õuemärk: uhkus rumaluse 12839

õuesiga: aiasiga ei tea 201

õun (vt. ka **ubin**): enne ei kuku 6417 hapud 834 igal puul oma 9082 ilus 2072 ilusam 2080 ise magu 6411 magu manu 5617 parem hapu — pihus 837 puust kaugele 12800 vakaga kirstu 3663 õitse-mise ajal 8708 õde tuleb 12339 ühesu-gused 9080

õunaoks: õde 14510

õunapuu (vt. ka **uibu**): lepa kannust 4759

õonestama: tilk 241

õos: kägu — enne jüripäeva 2801 rebast — teab 9578 rähni — teab 14775

äbarik: sündides — elades 14770

ädal: sügisene 3671 vilja eest loomale 14771

äestama: lina 5862—3 linamaad 5868 5870

äge: meel kümme häda 14772

ägel: ei saa põlluväge 14773 võtad naise 7327

ähkija: enam vaeva 13174

ähkima: häda ajab 1730 tehes — süües 14774

ähn vt. **rähn**

ähvardama: sureb 14776

ähvardamine: kanget 3166 keegi ei sure 14791

ähvardus: peljatakse 14777

äi: häbene 1699

äike: peale — ilus ilm 14778

äitsema (= hädaldama): härg üle talve 1868

äitutama: haab 4753

äke: alla 4564 4568 häbi Hiiumaal 1713 jaanipäevaks värava ees 2348 joonud naine 2473 karusepäeval — põllul 3325 koduväi õõ otsa 14794 puruks äestata- take 9839 teravat 11322 töömees magab 12574 vanal — alla 5560 vedada 13906

äkiline: pole hända 1801 sööb kapsad 7174 ära väsib 14504

äkitselt vt. **äkki**

äkkepulk: häbi Hiiumaal 1713

äkkesõda: ei karda 12349

äkki: haarab 733 härg kaevu 1869

ältus (= kerglus): tapab 12506

ämber: kaevule 4443 tuli katusel 14779

ämblik: ei näe 4946 hommikul — õhtul — lõuna ajal 14781 must — hall 14780

ämblikuvõrk: peigmehe peegel 14782

ämm: enne pulmi 9054 14786 enne ära surra 14783 hea 14784 hunt sööb 1640 häbene 1699 häda ajab 1733 häda ei kedagi 6842 häda — juues 1746 külm kivi nurgas 5130 mine lumise jalaga

14785 minia — apteek 6845 minia — altjala 6844 minia kahekesi 6338 pahad 8214 puud soola seltsis 7193 perse kinni 524 põlle jagu 524 suretjad 12116 vastu õelda 13970 õela — elada 177 õhtul hargiga ahjule 14787

ämmaeit: küpsed kaalid külmalt 14788

ämmalasevõrk vt. **ämblikuvõrk**

ängama: surm ei võta — last 10720 susi ei sõõ 10818

äpardus: leiva — vilja — naisevõtu 5710

äratama: lind poega — vaenelaps 5938

ärgitamine: ei tapa 14791

äri: varga 1875

ärkama: karu maarjapäeval 3300 siis tor- kab 14245

ärritama: koera 4050 noor koer 7515

ärähtama: vana peni 4703, 13350

ässitama: isa 2204 koera 4010

äädikas: kingitud 3802

äär: agan augu 4821 ega kott — nuta 4413 hunt — saanud 1590

öne: külaline 1459

ökatis: südames 3330

õrtsükäne (= edev): naerab alati 7387

õõ, õösel: armastavad 9257 ees 14799 ei näe 14796 esimene 701 hallad 4574 hobuse seljas 11407 homme päev — taga 1466 lõhma alt varju 13739 idatuul — naise juurde 1898 igal päeval 9252 Jaan pikendab 11396 kellegi sõber 14800 kerra 3629 kiida hommikul 3750 kooleb 14801 kukesamm pikemaks 11004 kõige pikem 6104 külas — kodus 5049 laisa — kallis 5348 laisk tahab 5383 lauritsa- päev esimene valge 5618 maarjapäeva — külm 6229 6235 8174 magab maksul- lagi 14811 mees naist 9286 mitu 9298 must 6958 mustikad musta 6962 omal ajal 125 orjas 4101 pikad — töö teha 8824 pikk perra annab 14813 poissmees- te päev 14804 päev lükkab 9293 magab 9259 seal ase 14795 see teeb 11755 soo- ja ehk külma 14797 sääsed ja poisid 12607 sõõ 9284 sügisene 2533 sügisese- õed 11539 sügisest — ei saja 11404 teenril 12510 tehakse 10106 tragi 14792 unes näeb 4155 uneta 14798 uneta — ei vähenda 12896 valvab 14793 varga vari 14805 virgal suvine 14230 virk 14807 võõras aus 14806 üheksa ilma 14802 üheksa jätku 14812 üheksa poega 11403 14803 ükski — täheta 14808 üks — magamata 9306 üle — hea nõu 14809 üle — õnn 14810

ööbik (vt. ka sisask): ei ela laulust 14815 kes laulavad 12264 kull ei saa 5957 lehtimata metsas 14818 lehtis metsa 14814 lõpetab päeva 9355 peidab toominglehtedesse 14819 toomelehed hiirekõrva suurused 12039 uni varnas 14817 öölaulu 14816 öösooja 6124

öökorter: talvine 2757

öökull: ei salli 14820 pelgab päevavalget 14821

öökülm: kured 4575

öölaul: ööbik 14816

öömaja: hundil 4134 jumala päralt 14823 kus kõht 4778 kus õhtu 14521 seljas 14822

ööpäev: üheksa — külma 4398

öötõbi: üheksa nädala pärast 14854

öötöö: usinakene 14824 üska jääb 15131

öövänune: tunneb üsa 14825

üheharuline: üles otsib 14826

ühekordne: jutu 2672

ühekorraga: sööma 14827

üheksa: ahjust leiva sööd 11598 ametit 14836 andjal — pattu 292 anna — hirmu 14828 halba 14913 hobuse seljas 11407 hundil — karul 1610 hunti 14837 härjahuiku 5235 hüva poega 14960 igatsevad 14838 isa toidab — last 14973 jagu võrsjat 14976 katusel 13795 korda kae 14852—3 korda karjane sööb 5140 korda kolitud 4279 korda mõtle 14840 14843 korda mõõda 14841 korda õnneks 14839 kude 14936 kuud vaevas 14146 kõnelda 14835 kõnelejal 14955 kõrtsilist 11327 kärnane sikakene — aiaist üle 4960 lakki kannu otsas 4935 last ühe ema põue 14844 linal — surma 5856 meelit 14993 meest külvavad 14829 mehe jõud 14849 mehe lits 1125 nädala pärast öötõved 14854 nälginud 14919 paari lindre 5016 parem — poega 14832 pasknääril — keelt 8416 pattu andeks 7619 pere ukسد kinni 13883 päeva vihane 10578 raiu — mõõda 14842 rebasel — linnu 9589 silma ühe asemel 5461 sirpi lõikab 14961 sugulast 14969 sõbra sõprus 14910 sõna valet 14917 sööki ei anna tagasi 14851 tagant tõukajal 14955 15067 tahad — veel 14888 talve enne jõulu 10272 talve ühe sees 14850 teed teekäijal 11743 tuisku pärast madise-päeva 14845 töötust 14846 ussi kihvt 13885 vargal — teed 13762 veab hobune 1317 versta ümber 14831 vihmaga — päeva 4457 viletsust 15094 vooi üleneb

— alaneb 2159 võivad 14903 õitsi 5235 öökülma enne — pärast maarjapäeva 14830 õel — ilma 14802 õel — poega 11403 14803 ühest — kasvata 14927 ühte aidata 14847 üks ajab — hukka 14962 üks ei tea — teab 14902 üks iga — põlve 15057 üks rohkem 15005 üks ütleb 15086 ülekohtuga 14997 ükhea 11426 ürki-türki 5235

üheksa-aastane: hunt 14855 ülihea 10279

üheksakümmend üheksa: haigust 4751 surma 14857 süüdlast 14856

üheksas: nädalal rohi hüppab 12261

ühekõrgune: peni — istudes kui seistes 8568

ühendama: hädapäev inimesi 1807 karjas hunt hirmus 14858

ühendus: annab jõudu 14859 õnnistab 14860

ühepalgaline: kinnivõtja ja pähelööja 11454

ühes: huntidega 1654 killas — võllas 14938 käidud — poodud 14862 saadud — söödud 14863 sööma 14868

ühesilmaline: kuningas 8864

üheskoos: rohkem süsi 11435

ühesugune: jumala päevad kõik 14864 kõik ei ole 4814 tõmbavad üksteist ligi 14865

ühevääriline: seltsivad kokku 14866

ühine: karsnas siga rasva 14867

ühtaegu: sööma 14868

üks: aasta sööb 15056 ader künnab 14961 adraga 15081 ajab üheksa hukka 14962 allikas kahte seltsi vett 14963 annab niidikese 14964 armastab ühte 14966 asjas jumal karistab 14891 atra kõita 15063 ei jõua 14901 ei saa kakelda 14871 ei taha 14881 ei tea 14902 ei või 14903 halg hakatab teist 14967 heaga 14912 hea hobune 14913 hea — kaks kaunist 14968 hea sõber enam 14969 hea — teine parem 15003 hea — teisele paras 14894 hea — teisel halb 14899 hinna peal 9926 hirmulapsed 15054 hulk murrab 1544 hunt jõudsam 14970 häda 15094 häda sööb teise 14972 häda teist taga 14971 härja seljast kahte nahka 14869 iga — üheksa põlve 15057 ilma kütta 1949 inimese pärast 2093 isa toidab üheksa last 14973 jumalale 15006 jutt kaob 14975 juudi pärast 5251 jäljed 14837 kaht ei kasva 14870 kaksa — korraga 3027 kana põues 14911 kava — koer haugub 14886 kauba juures 3496 keha kahte pead 14872 kevadine päev 3645 kiibend 3691 kiidab — teine laidab 14893 kiidab ühte 14951 kiidetakse sita sisse 14948 kirst minnes 15058 kirstulaud 10503 kitsas 14931 14933 kivi ei jahvata 3932 kohas üksi leiba 14939 koer

kolme pere õues 14873 koer teise vader
 14977 kohus tõuseb 4248 kord ei ole
 kaks 14978 kord eksinud 14979 kord
 eksitust 3018 kord lõika 5159 14841
 14853 kord nähakse 14952 kord tee
 14852 kord teha 14840 kord vähe 5163
 kord õnneks 14888 14984 kord ümber
 toa 12072 kord ütle 14843 korra annad
 14929 kotis 13793 kuhu — lammas 14883
 kuni — võtmata 14835 kurat nii hea
 14980 kuri patukomne 14981 kurja
 meest 5158 kuu kassiraudu 15059 kuu-
 leb 1548 kuul ukerdavad 15051 kõigi
 eest 14982 kõtra 14958 käega annavad
 15052 käega leiba murda 5005 käega
 plaksutada 5003 käega sõlme 5004 käe-
 ga võta 5001 känd 14976 kärnane lam-
 mas 14985 käsib ühte 15061 käsi ei
 pese 5006 külalisele — köhutäie 5070
 küüned siblivad 14928 lambast kahte
 villa 14940 lammas määgib 14889 lap-
 sele — sõnastki 1574 laps hoolelaps
 14986 laps isasse 14989 laps koorekirn
 15062 laps peab olema 14988 laps vähe
 14987 lehm kastab vitsa kinni 14953 leib
 — teise nälg 14930 lind ei ehita pesa
 14990 lind — keel — suled 5956 lind
 pillab pesa 14992 loodud luulijaks 15004
 lootiku tüürimees 14904 luts kui kaks
 vähki 14914 meelest kuld 14900 mees
 ikka — mees 14994 mees kõrtsi 1321
 mees külvab 14829 mees — mehekene
 15082 mees — teisest mees 14879 mees
 — üheksa meelt 14993 mehe aru enam
 14877 mehe jõud — aru 1610 mehe nõu
 14849 15053 mehe tee 14934 mida —
 palju 14892 mis — hea 14899 mis —
 lubatud 14895 mis — magus 14896 mis
 — sünnib suhu pista 14897 mis — õige
 14898 muna sisse kaks rebu 14935 musta
 koti kandja 15064 mädamuna 14995—
 6 müts kannu otsas 7114 nael palukest
 õigusega 14997 naeri pärast 13726 naise
 lõimed 14936 naisest künnisele 14941
 narr naerab teist 14998 nimi 14885 nu-
 tab — teine naerab 14677 14999 nõnda
 teisest 14884 nõu ei aita 14890 näitab
 pead 15000 nõõgib 15001 ohuks 14932
 15002 orja pärast ader 8079 ostab 14838
 paha lammas situb 15007 paha paise ri-
 kub 15008 palka 15019 parem — ja hea
 14903 parem — sant toita 14909 pa-
 rem — sõber 14916 parem — säh 14918
 parem — söõnu 14919 parem — terve
 käsi 14920 parem — tuntud 14922 parem
 — venna sõprus 14910 parm terve karja
 kiini 14954 pasane vasikas 8414 pastla-

mees 15009 patt otsib 15066 patt tegijal
 14955 patt vargal 15010 patt ütlejal 15067
 peab tegema 14949 pea hea 15012 pea
 — ja hüva 14925 pea — mure 15013
 peotäis jahu 15068 pesakonnast kulliks
 15011 pilk piiga 15014 poeg — mitte
 poeg 15069 pojast peni 15055 poris pü-
 hedada 14965 pudru keetja 14905 puu-
 ga välja 15084 põldpüü peos 9397 põllu-
 nurga peal 13922 päeva perenaine 14861
 päev hiljem 3020 päev kaebab 9305 päev
 söömata 9306 pääsuke 9356 rahul 8902
 riisub rehaga 15016 rikas taeva 9760 ri-
 kub üheksa rahu 15017 rohkem kui
 üheksa 15005 rumal 15018 saabas 3019
 saksa saanis 14974 sandikoti kaela 15065
 sant rikub 15020 seljas kannab 1317
 siga sõõb 15073 siga tapetakse 15087
 siga teise tööd 15021 siga — üheksa
 viga 15022 silmadele ilus 14937 silmaga
 taeva 10454 silm vaese peas 10491 sitt
 laps 15023 sugu laulab 15024 surm —
 teise leib 14942 suu kistutab — õhutab
 14956 suur ehk kaks väikest 14983 suur
 kui kaks väikest 14915 suur lind rohkem
 14957 sõna köidab 15025 sõna südamest
 11110 sõna äratav 15026 sõna öeldakse
 15070 sõõb üheksa 15071 sõõgile iluks
 15027 süüdlane 15072 taastab 15028 ta-
 hab ema 15029 tahab puppu 14959 tahab
 ühte 15030 tallele määgib 15031 tarbe-
 kopikas 4371 tark teeb rohkem 15032 tark
 — teises tark 14878 teeb 15033—41 teeb
 kõigile 15035 teeb prae 15039 teed head
 14887 tilk 15042 truu 14880 tugev 14921
 tukk ei põle 15043 tukk kaua suitse
 14874 tundi tuluta 12199 tund taevas
 14146 täi kasukas 15075 täi merd ras-
 vaseks 15074 töö lõpetus 14943 töö para-
 miseks 15079 tüdruk — üheksa mehe
 seas 15077 tütar ema tõttu 696 tütar
 hooraks 15078 tütar teotab 15076 tütre-
 ga kaht väimeest 14876 ull teeb 15080
 unustab 15044 ussi nõelamine 12998 vaadi
 sees 14944 vaenlane palju 15045
 vaks — saks 15046 vale — jalaga 13247
 vale toob teise 13266 vana — hulk uusi
 14923 vanamees parem 14960 vana sõ-
 ber 15047 varas võlla 14474 varas —
 üheksa tagaajajat 15048 varblane käes
 14907 varblane peos 13795 vares vaaga-
 tab 15083 vargal — tee 13762 vihkab
 15049 vitsaga löödud 2175 võib nõuda
 14950 võtab — katsub kaks 11264 võta
 — süda kinni 14926 väljatulnud vale
 13267 õige sõber 14924 õiget 3021 õn-
 gega kahte kala 14945 õnnetust 15094

õoga üheksa 6632 13883 13885 üheksa
sinu poole 10124 üheksat kasvata 14927
ühtegi 15015 ülekohtu teng 15085 ülem
15050 ülihea 3015 ütleb üheksale 15086

üksainus: otsijal 13762 surm 4751

üksi (vt. ka **üksinda**): hea süüa 15092 jook-
seb — kukkuma 15088 kook — kõhtu
täita 4327 lind — tiibu kanda 14991 roh-
mib — pohmib 15089 surm ei tule 10753
tahad — teada 15090 teed 15091 õnne-
tus ei tule 14719

üksik: pojast peni 15055 raske 14901 süsi
kustub 15093 tütar hooraks 15078

üksikaksi: hüpata 1537 magama 14827 söö-
ma 15095 tööle 14868

üksinda (vt. ka **üksi**): halva seltsiga 15096
hulga vastu 15100 koti kaela 15065 pa-
rem kui üheksakesi 15099 susi õnnekam
15098 suurt teha 15097 üli viili 8195

ükski: amet 269 ei sünni targaks 11420
eksimata 530 hea — õel 1149 münti üm-
ber värvida 7109 pole ingel 2087 söö-
mata — joomata 11310 õõ täheta 14808
üleliia 14946

ükskord: lõõg täis 15103 maale tuleb 5745
näpud põhja 7736 peab surema 15102
petad luuga 15060 süda rõõmus 15101

ükskõik: nõõpnõel või hobune 7752

üalpidamine: sant loo ja laulu eest 10189

üleannetu: ei karda 15104 poiss 15105

ülearu: soojast 10597 suur tarkus 12873

ülehomme: ei tule puudus 1515 hauas 12403
lepamalgal 12391

ülehomme: mäe taga 1466

üle jääma: puududa 15106

ülekaeja: mitte midagi 11810

üle keema: väike pada 8898

ülekohtune: jumal kaseksad 8225 kotil auk
15110 kõne 15107 pakub 14554 vaheme-
heks 3505 vara 8703 15108 varandus
põhjata 15111 õiged ja — kõik teed
mööda 14553 ülekohtu sisse 15109

ülekohus: ei armasta keegi 15121 ei ole
õne 15114 ei seisa 15116—7 elada 464
kaob 4232 kaob kotist 15118 kaotab
14623 kott tühi 15113 kui — elada 14582
kummuli peal 14583 kõstrile 8432 lai-
dab 14574 laua peal 4236 läheb raisku
14611 lõõb peremeest 15119 palju 8911
parem — kannatada 4667 pole hinda
15115 sõidab tollaga 15120 vakk 8577
valu — mõistma 13257 varal õnnistust
15108 varesele tehtud 13805 üheksa —
saadut 14997 ülekohtune upub 15109 üle
olekõrre 15112 üks teng 5085

üleliia: ühtegi 14946

ülem: alamad kummardavad 233 alamad
taga 15122 anna au 437 hõbevara 15124
teeb 15123 valusad tähed 15125 üks
15050

ülendama: iseennast 15126

ülenema: auta 457

üle pillama: mõõt täis 7053

üles: lõõmata 11279

üle saama: kõigest 4813

ülesmäge: pärimäge 9323

ülespidi: kasvama 15127

ülestikku: päevad 9282

üles tõusma: kanadega 10371 lõõmata 11279

ülestõusmine: vara 13678

ülestõusmisepüha: kuuega 15129

üles võtma: kolm korda ümber sõrme 15130
täinaka väärt 12351

üleval: jumal 2591

üljulg: kuri ots 5835

ümber: ei saa 10235

ümmardaja: aasta aiavitsule 8091 hea pere-
naine 968 teine naine 11881 truu 12064

ümmargune: idast 1895 raha 9476

ürahtama: vana peni 4703

ürgama: üks 3017

ürjats (= alustus): ikka esimene 682

üsatäis: vihaga 8573 üle jääb 5056

üsk: ilma — võtta 1952 kannad aita 15132
laps 10946 pehmem ema 8518 teisele
tuleb 11914 vaikset last 602 õõttöõ 15131
õõvanune 14825

üskatõbi (= krooniline nohu): hea 987

üsäne (= pektstud tõuvili + aganad enne
tuulamist): tütar isa — varas 8927

ütlema: ahi 165 andjale aituma 1201 ei
või — ei taha 15137 ei võta tagasi
11412 elus head 568 emis 659 664 enne
mõtle 7041 ette 728 hiir 1238 hobune
1322 1338 1342 14501 14503 hunt 1631
1649—50 hunt nii suur 1616 häbi 1753
isa 2209 jaa — ei 2293 kaer 2890—1
2893 kelle põld — mis mees 9168 kel
vaja 15133 kerge 3606 kes sõbrad — kes
ise oled 11060 kirves 14566 kurja 4597
4668 kõike välja 11124 lammas 5431
7431 leem saole 11391 mis tead 11722
mõtle — tee 7045 naisele 1994 noor —
vana 7516 nõnda neelatud 15134 nõnda
tehtud 7036 rikas — vaene 9648 suu
11341 suu sisse — selja taha 10878 suu
sisse — taga perse 11061 sõna 11139—
40 15138 sülg suhu toob 15136 tark —
rumal 11656 teisele — iseenesele 11873
toda tige 11990 tühjad sõnad 11250 van-
ker — regi — hobune 13653 vihm 14062

viin 14130 vili 14196 vähe tehtud 15135
 õigust 15139 üks kord 14843 üks —
 üheksale 15086
ütlemine: kõik sõnad 11103—4 mõtlemata
 7042

ütlus: võõra — valusam 14422
ütsatama: kelle keha 8690
üürike: elu 570 teistele 15140
üüriline: majas 3943